

HLASY SVATOHOSTÝNSKÉ

MĚSÍČNÍK PRO LID.

S povolením nejdůstojnější arcibiskupské konsistoře
v Olomouci a řeh. představených vydávají Otcové
Tovaryšstva Ježíšova na Sv. Hostýně na Moravě.

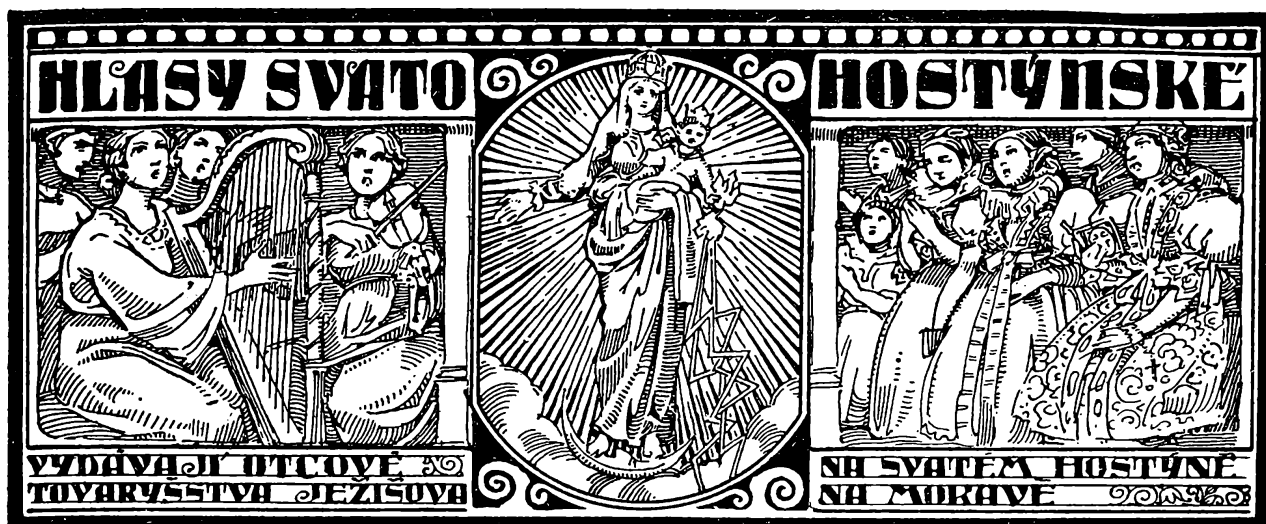
ROČNÍK XIX.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

O B S A H :

	Str.		Str.
Básně:		Kubeš Konrád M. T. J.: Triumfy církve	
Angelus Silesius: Duchovní Maria . . .	3	Kristovy	55, 90, 133
Lang: Maria - tajemná lilie	4	Lahyrt: Mše sv., liturgický výklad . . .	12, 45, 59, 68, 87, 104, 122, 137, 153, 172, 185
Blsecký: Perlorodka	182	Loš J.: Láska v jeslích	179
Brach Julius: Květy mariánské	86	Nábal J.: Dušičková duma	167
Hornov Vladimír: Hostýnský pramen . . .	49	Duch lidský je nesmrtelný	187
Královně Máje	65	Ovečka Jar. T. J.: On to všecko věděl . .	39
Na poušti života	100	Nechte dítek přicházeti ke mně! . . .	62
Slovanská lípa	6	76, 91, 105, 124	
Hošek V.: Hostýnský hřbitov	146	Rozkošný Rudolf T. J.: V Pánu zesnulý	
Žák F. T. J.: Panno nejmoudřejší . . .	17	arcibiskup Dr. Ant. Cyr. Stojan	
Panno ctihodná	41	a Sv. Hostýn	162
Panno slavná	59	Matice Svatohostýnská (25letá čin-	
Panno mocná	74	nost její) obal č. 1., str. 30, obal	
Panno dobrotivá	81	č. 4, str. 93, 126, 141, 189	
Panno věrná	118	Spriden J.: Červánky, když svítá věčné	
Zrcadlo spravedlnosti	103	jitro	173
Stolice moudrosti	129	Stryhal J. T. J.: Úvodem	1
Příčino naší radosti	149	Sula M.: Velikáni věčnosti	152
Nádobo duchovní	170	Vávrova Hedv. C. C. C.: Kříž v našem	
Svatohostýnský poutník	113	životě	117, 139
		Lallemanta T. J. cvičení ke cti sv.	
Písňe s notami:		Josefa	42
Hornov Vladimír: Píseň poutníka . . .	33	Maria (z květů křesťanského učení	
Žák-Wünsch: Ó pacholátko	177	a zbožnosti	65
Žák Fr. T. J.: K Panně Marii za déšť .	97	Srdce Ježíšovo	81
		Sv. Fr. Saleského paběrky z jeho	
Články poučné a zábavné:		kořespondence	17
Alfonsa Maria: Důkaz	118	Videnský Fr. T. J.: Čeští misionáři mezi	
Zmýlená neplatí	52	Indiány v Americe 29 44, 75, 107, 140	
Ztracené poutnice	7	Msgr. Dr. Zháněl Rudolf: Spása skrze	
Anonym: Dar Boží	116	Marii	98
Náboženství, jeho pojem	10		
Náboženství, jeho potřeba	19	Vyobrazení:	
Náboženství zjevené	42	P. Maria Svatohost. od roku 1242 až do	
Ignáce sv. Duchovní cvičení	28	roku 1620	7
Valná hromada Matice svatohost.		Sv. Hostýn z roku 1895	10
roku 1923	155	Schodiště s chrámem Svatohostýnským .	24
Baunard: Sonis generál 4, 24, 34, 49, 70, 101,		Násep svatohostýnský od Rusavy . . .	44
113, 129, 149, 170, 182		Holešovská kazatelna z dob Rottalov-	
Dr. Cigánek Bohumil: Řeč při svěcení		ských	58
reliefů na hřbitůvku svatohost. . .	146	Holešovská křtitelnice z do Rottalov-	
Daněk Jan, kanovník: Řeč při odhalení		ských	59
desky na počest J. M. nejdůst.		Rajnovjačka pod sv. Hostýnem	76
p. arcib. Dr. Ant. Cyr. Stojana . . .	145	Srdce Páně od J. Köhlera	86
Dostál Alois: Poutníci a poutnice . . .	21	Pomník padlých vojinů na Sv. Hostýně	103
Potůčková kaplička	86, 135	Vnitřek chrámu svatohostýnského . . .	121
Jiroušek Tom. J.: Po dvaceti letech na		Klášter T. J. na Sv. Hostýně z předu .	136
sv. Hostýně	159	Klášter T. J. na Sv. Hostýně ze zadu .	148
K. Anna, mar. sod.: Slepý poutník na		† Dr. Ant. Cyr. Stojan, arc. olomoucký	161
sv. Hostýně	108	Hřbitovní desky (reliefy)	183
Kos K.: Záchrana sv. růžencem	147	Pult na mešní knihu	186

Význačnější zprávy:	Str.		Str.
Benigna Consolata, řeholnice	191	Návštěva chrámu Páně, v každém čísle	
Belgické děti	176	Poděkování, v každém čísle na obálce	
Boží Tělo na Sv. Hostýně, obal č. 8.		Pohřeb neznámých vojinů na Sv. Hostýně	
Československá církev, obal č. 5.		obal č. 1.	
Elektrisace Sv. Hostýna na str. 132, obal		Promluva u pomníku padlých voj. obal č. 2.	
č. 11 a č. 12.		Pouti: Hraničářka o pouti	111
Harding o Kristu	176	První jarní pouť 1923	95
Hlasy Svatohost.: posudek Ignáce Zhaněla,		Jubilejní pouť z Rudslavic 14. květ-	
obal č. 3. Dopis Rev. J. Bergra,		na roku 1923	111
(Tábor Minn) z Ameriky, obal č. 5.		Popis pouti od 31. července 1923	
Horutová. poděkování	175	Obal č. 10.	
Dr. Mořic Hruban: Oslava jeho šede-		Zprávy o pouti v každém čísle.	
sátých narozenin	15	Povětrnost v každém čísle.	
† Jašek Adolf; jeho činnost, obal č. 3.		Protestanté v Nizozemí, kterak přestu-	
Klostermannovo Credo, obal č. 11,		pují ke katolictví, obal č. 4.	
Koseček, poděkování	175	Staroboleslavská Matice, obal č. 5.	
Křesťanská rodina v boji s nepřáteli ob. č. 12		Ct. Terezie od Ježíška, obal č. 6.	
Limpas: Dopis tamnějšího pana faráře		Tov. Ježíšova rozčlenění r. 1922 obal č. 3.	
vldp. Ad. Kučerovi, obal 10.		Veliska Inoc. z Alexovic, poděkování .	46
Loreto: v mariánské slavnosti, obal č. 2.		Vlaky poutní. Rady a pokyny o nich,	
Modlitba: Jak se modlití, obal č. 7.		obal č. 6,	
Moravan v Americe	176	Železniční zprávy a pokyny cestujícím	
		po dráze, obal č. 9.	

Číslo 1.

Leden 1923.

Ročník XIX.

P. Josef Stryhal T. J.

Úvodem.

Na novou roční cestu vydávají se naše milé Hlasy Svatohostýnské. Redakce posílá všem odběratelům a čtenářům srdečný pozdrav. Přijímejtež každé číslo jako vzkaz a pozdrav od Matičky Boží Svatohostýnské. A tak nechť se šíří tímto poslem úcta a láska k vítězné Ochránkyni Moravy, jež za to tím spíše zůstane Matkou lidu svého.

Nedávno jsem četl, jak kukátkář Václav Kosmák ponejprv putoval na Sv. Hostýn. Popisuje to v Brněnském Hlase r. 1888: »Loni na podzim zajel jsem si s několika známými na Sv. Hostýn, kde Máti Boží dívky ode dávna tvoří. Jel jsem tam tehdy — s uzarděním to píši — ve svém životě poprvé. Kukátkář a nebýti před tím nikdy na Sv. Hostýně! pomyslí si snad čtenář. Milý příteli, mě to řekli tenkrát moji spolucestující do očí a nechtěli ani věřiti, že by to pravda, býti mohlo. Ale pravda je to, ne sice svatá, věrná však. Jeli jsme drahou železnou až k poslední stanici před Bystřicí — jméno její jsem již zapoměl — Hlinsko — a odtud jsme šli polní cestou až k úpatí slavné hory. Představoval jsem si Sv. Hostýn jinak. Myslíval jsem, že je to hora holá, jako jest většina kopců kolem Brna, i z daleka zdála se mi takovou a zatím ji vidím lesem až k vrcholu porostlou a jakým krásným lesem! Z té zeleně se na nás usmívala **bílá růže dolů — chrám Růže nebeské**. To jest tedy ta půda krví hrdinných křesťanů posvěcená! vzdychl jsem s úctou. Zde byli naši křesťanští předkové pohanem Tatarem obléháni, zde vyprosila Máti Boží žízni hynoucím vláhy s nebe a posílnění naši předkové porazili pak Tatara a osvobodili vlast od záhuby časně i věčné.«

Růží nazval Kosmák Pannu Marii i její chrám Svatohostýnský a to vším právem. Nejen že oku lahodí jako růže, ale též proto, že v růži lze viděti symbol všeho toho, co v Panně Marii máme.

V květu růžovém **ústí všechny listky v kalíšku**, v něm jsou zasazeny a z něho vystupují a se rozvětvují. A tak se má naše svaté náboženství k Panně Marii. Nejdůležitější tajemství sv. víry sbíhají se v Marii. Onat Matkou Boží, ale to zase dokazuje, že Kristus Pán je Syn Boží, jenž se vtělil, že jsou tři Božské osoby, ale jeden Bůh. Pro tu čest, že z ní se Syn

Boží narodil, učí nás svatá víra, že bl. Panna byla bez poskvrny dědičného hříchu, že nikdy žádného osobního hříchu se nedopustila, že jest neporušenou pannou i když se stala Matkou. A jestliže v ní Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi, máme tím i pověřeno, že Spasitel chtěl mezi námi zůstat, což se děje v tajemství nejsv. Svátosti oltářní a že založil církev, jež jest duchovním jeho tělem. Naše vykoupení a věčná spása jsou též takovými lístky sbíhajícími se v tomto kalíšku. V Marii máme potvrzení celou sv. katolickou víru. Proto též Panna Maria na Sv. Hostýně ochránila sv. víru našim předkům, když hrozilo nebezpečství. A jistě ochrání i nyní, budeme-li ji věrně uctívati. Uctívejme a navštěvujme tuto tajemnou Růži na Sv. Hostýně!

Růže nazývána jest královnou květin pro **krásný útvar a barvu**. Však ještě krásnější jest blahoslavená Panna. Ona je královnou celého nebe, onat nejdokonalejší obraz a vzor, ideál svatosti a dokonalosti po Kristu Pánu.

Poněvadž lidstvo odstoupilo od křesťanství, proto nalézá se na bezscestí a hyne mravnost i lidstvo samo. Zednářské*) lože francouzské slavily na podzim památku Ferrerovu a při té příležitosti vystrčili své rohy proti katolíkům. Caillaux listem vyzval k boji proti vracejícím se kongregacím. Levice zednářská zase touží po násilí, ale setkala se s odporem na straně, odkud jej nejméně čekala, na straně profesora Hervé, též nepřitele katolíků. Ozval se proti vedení zednářskému, řka: »Bylo by to bláznovstvím pro zemi. Katolická církev jest velikou školou kázně mravní i sociální. Žijeme v době trestného úpadku a zanikání, nade vše potřebujeme pořádek a autoritu v rodině, ve škole, v dílně a veřejné administraci... Jsme na cestě vymizení pro nedostatek dětí, toliko v Elsasku, Bretani a Flandrech jest číslice porodů dostačující. Kdyby všechny naše departementy byly jako Yonne a Var, které jsou v první řadě pro své úplné odkřesťanění a vylidnění, musili bychom ve 20 letech vymřítí.« Z těch důvodů a též proto, že katolíci jsou dobří Francouzi, mluví Hervé pro poctivé jednání s katolíky a končí svou odpověď slovy: »M. Caillaux cynicky žádá, aby byl obnoven boj proti katolíkům jménem svobody. Jménem svobody žádáme my, aby byli katolíci necháni na pokoji.« To nepraví z lásky ke katolické církvi, nýbrž z poznání, že bez mravního zušlechtění, jehož jediná katolická církev může podati, zahyne národ francouzský. A jak je to u nás? Zdaž není podobný nářek odevšad, že mravnost klesá? Jediný prostředek proti tomu jest přilnouti opět celou duší ke katolické církvi, která nejkrásnějším kouzlem vznešené mravnosti vábí k sobě lidstvo skrze Marii. Ano, v blahosl. Panně máme ideál mravnosti, který, jak Meschler dí, jako rajská jitřenka vznáší se nad zemí a osvěcuje hluboké propasti bludu a pošetilosti pozemské. Kolik jich už uvarovala od cest zlých, kolik jich vytrhla z víru světa, a přivedla k čistotě a získala vyšším a nadzemským cílům! Pohled na ni polepšuje, zjev její povzbuzuje, zalíbení v ní jest již odřeknutím se hříchu a ušlechtilé vzpružení se k ctnosti. A jestliže úcta Mariánská posvěcuje jednotlivce, tím více posvěcuje rodinu. Vždyť proto též Syn Boží stal se dítětem Panny Marie, aby zářil všem rodinám příklad svaté Rodiny. U Panny Marie posiluje se autorita rodičů a poslušnost dětí, z její úcty řine požehnání celé rodiny, tak že můžeme říci se sv. Anselmem: »Jako nezahyne žádná rodina, která je pravou zbožností oddána blahoslavené Panně, tak nemůžeme přijmouti, že by trvalo požehnání Boží v rodině, kde není uctívána blahoslavená Panna.«

Nuže, opět volám, chvátejte sem k mystické Růži Svatohostýnské,

*) Čech 9. listop. 1922.

touto růží ozdob každý prsa svoje, srdce své, tím, že Ji bude následovati v ctnostném životě.

A ještě něco máme v růži. Je to **vůně** líbezná. A nemá-liž i ta Svatohostýnská Růže líbeznou vůni? »Po vůni mastí tvých poběhneme« praví se v Písni Šalomounově o Panně Marii. Proto tisíce sem chvátají, loni jich bylo na 280.000. A tou vůní jest pomoc ve všech potřebách, které dosahují věrní ctitelé Panny Marie. Ještě na okamžik poslechněme, jak kukátkář popisuje svou cestu na Sv. Hostýn. »Šli jsme po strmé stráni až k lesu. Než jsme do stínu vešli, ohlédl jsem se po krásné Moravěnce, jež se dole jako koberec zelený, osadami a městy protkávaný, pod námi rozprostírala. Pak jsme šli lesem kamenitou cestou k posvátnému vrchu vzhůru. Modlili jsme se jako praví poutníci růženec. Myslím, že kdo má jen trochu ducha křesťanského v těle, nedovede na Sv. Hostýn bez nějakého toho Otčenáše vystoupiti. Cesta nás vedla napřed k pramenu, jenž z kamení řine a nikdy nezaniká. Jenom za časů Tatarů prý vyschl. Voda ta je nad míru dobrá, jakých je málo a lid ji prohlašuje za zázračnou. Na lavičce u pramene seděla dívka — kostnatá, silná a malý raneček ležel vedle ní. Jak pak, dceruško, také na Sv. Hostýn? otázal jsem se jí. Jdu již odtud, řekla prostě. Juž, to jste si časně přivstala. Jsem častému vstávání zvyklá. A sama jste byla na pouti, tázal se jiný. — Sama. Nemám na světě nikoho, než Pána Boha a Panenku Marii — jsem siroteček. — A oč jste Matku Boží prosila? — Aby mně zjedнала nějakou službu; jsem bez ní, vzdychla. — Vy bez služby? podívil jsem se. Tak statná osobečka! — Měla jsem služeb více, ale netrefila jsem ještě na dobrou. V jednom domě se nemodlívali, v druhém byly křiky a hádky a já v hříších neráda bývám. Zašla jsem si tedy k Matičce Boží, aby mně nějakou dobrou našla. Ráda bych pracovala, jen kdyby u hodných lidí. — Nebojte se, Matička Boží vám nějakou hodně dobrou vyprosí, těšil jsem ji. Dívka pohlédla na mě důvěrně a usmála se: Myslíte také? — Zajisté — nebohá dobrá děvče! vzdychl jsem si a umínil si, pomodlití se též za ní, by její prosba byla vyslyšena.«

A kolik tu bylo již proseb vyslyšeno, kolik slz osušeno, kolika již zrovna zoufalým dostalo se balsámu útěchy a důvěry, kolika nemocným uděleno na přimluvu této Svatohostýnské Růže zdraví a jiné duchovní pomoci!

V těchto Hlasech Svatohostýnských uveřejňujeme rozmanitá vyslyšení a poděkování, která nám zasíláte. K povzbuzení a potěšení všech ctitelů Královny Svatohostýnské posílejte nám všechna zázračná uzdravení, pověřená očitými a pravdomluvnými svědky nebo místním duchovním. — Znova tedy vybízím všechny, aby hodně uctívali tuto duchovní růží, aby ji navštěvovali na Sv. Hostýně a aby též snažili se rozšířiti tohoto jejího posla, náš časopis **Hlasy Svatohostýnské**.

Z Cherubínského poutníka, přel. Al. Lang, vydal L. Kuncíř.

Duchovní Maria.

Být musím Marií a Boha porodit, *)
bych věčnou blaženost od něho mohl mít.

*) T. j. míti posv. milost.

Alois Lang, překlad Cherubinského poutníka, vydal Lad. Kuncíř. *)

Na Marii Pannu, tajemnou lilii.

Byť luhy edenu má duše prochodila,
 nenajdu rovné ti, o vzácná lilje bílá!
 Ty záříš bělostí, jak zasněžená stráň,
 když zlato na ni dští Apolla světlá dlaň.
 Před tebou slunce zář a noc své hvězdy skrývá,
 před tvoji nádherou moc, krása všeliká,
 již slynul Šalomoun, jak mlha zaniká.
 Nad leskem serafů tvá krása vítězívá
 a vůní vznešenou, již vylévá tvůj květ,
 tvor zbožný okřívá a mládne širý svět.
 Jen v tobě jediné všech panen krása svítí.
 Ó sílo mučených, ó zdobo světců všech,
 ó lilje nádherná, svou vůni pít mne nech,
 bych tebe, símě tvé, v tvář tváří mohl zříti

*) V Praze VII., Ověnecká 4.

M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

(Podle Mgra Baunarda, rektora katol. univ v Lillu).

Kapitola III.

Alžírsko — Kabylie od r. 1854—59.

Afrika byla jevištěm skoro celého vojenského života pana de Sonis. Pracoval tam dvacet let. Půda africká se svými vzpomínkami, s životem plným nebezpečí a neustálých změn byla pro něho jako stvořena. Dojista náležel k těm, o nichž psal v době té mladý africký voják: »Dnes jediné pod uniformou neb pod hábitem může tlouci srdce plné svatého nadšení a vznešeného odříkání.«

Velitelem v Alžíru stal se právě generál Randon, jenž ve svých »Pamětech« výborně načrtl osudy této francouzské kolonie. Vylíčil, jak ne-
 prospěšně působila tu neustálá změna velitelů, pro niž nemohla Francie splniti zde s úspěchem svého kolonisačního poslání, ba ani zabezpečiti hranic svého území proti nepokojným sousedům. Kmeny Djurjurské cítily se ve svých skalách bezpečnými před zbraní francouzskou. Přes skvělá vítězství na východě i západě Kabylie v r. 1851, ohrožovalo stále obnovující se povstání kabylské i samé brány Alžíru. Podrobení Kabylie bylo úlohou generála Randona. Začalo již r. 1852. V době, kdy Sonis přibyl do Afriky, bránila se již jen Kabylie centrální. Výpravou na východ zmenšila se však značně posádka francouzská, a proto útok na nepřítele odložen.

V srpnu 1854 přichází do Alžíru Sonis jako velitel praporu husarského. Obývá malý dům na návrší v horní Mustafě. Z oken otvírá se jeho zraku nádherné panorama; vidí malebný Alžír, divoké pohoří Kabylské, mohutný Atlas a daleko se šířící mohutnou hladinu mořskou. »Jak se cítím nepatrným uprostřed té obrovské přírody«, píše Ludvíkovi de Sèze;

»nikdy nepocítil jsem živěji vlastní nicoty, ale zároveň jsem nikdy neměl tolik důvěry v nekonečné Boží milosrdenství, které jen proto dopouští, abychom živěji pocítili svou nepatrnost, zatím co samo tím laskavěji podává nám ruku, aby nás přitáhlo k Sobě...«

Sonisovi jest třicet let. Doba tato jest pro něho, podobně jako pro jeho bžského Mistra, dobou zkoušky, kterou prodělává rovněž na poušti. V samotě, vzdálen od svých milých, hrouží se tím více v Boha a mužně snáší utrpení vnitřní i vnější. Zatím duše jeho sílí v této trpké škole: utrpením bojuje a utrpením vzrůstá! Až později naskytne se příležitost, ukáže se, jakého hrdinu a světce vytvořila z něho samota.

Záhy seznámil se s novým svým »bojištěm«. Poznal, jaká nevěra a jaký úpadek mravů panuje v Alžíru. Rmoutil se, že v životě tolika vojinů a obchodníků zbývá tak málo místa pro Boha. »To stírá v mých očích všechny ty zářivé barvy, jež prst Boží rozprostřel po tomto kraji«, píše o tom. —

Brzy spřátelil se tu se ctihodným biskupem Msgrm Pavy a s farářem v Mustafě, duchovním to synem sv. Vincence z Pauly. Také velmi rád zašel si k Otcům jesuitům, kteří bydleli v ulici de Saluste. Jak často v důvěrném hovoru s nimi osvěžil svého ducha! Také ho velice těšilo, že se mohl účastniti schůzí spolku sv. Vincence a navštěvovati chudé, jimiž se jen hemžily jisté čtvrti alžírské. Nejvíce však ho potěšila návštěva sirotčince v Bouffaricku. »Víš snad«, píše příteli, »že Otcové jesuiti mají tu dva sirotčince: v Bouffaricku a v Ben-Aknun. Jest to dílo nesmírné obětavosti P. Brumand-a, S. J. Jak zajímavé jest tamnější polní hospodářství, v každém ohledu vzorné! Dlouho procházel jsem se v rozlehlých polích, kde pomáhají pracovati malí sirotkové. Zvláště však došlo mne panující tam ovzduší křesťanské. Jaké štěstí, jaká důvěra září z těch dětských tváříček! Blažilo mně vědomí, že aspoň v jednom koutečku tohoto ubohého světa dobře se slouží Pánu Bohu. Nemohu proto připustiti myšlenku, že by tolik velkodušné práce zůstatí mělo bez užítku, a že by hlubokou zbožností těchto dítek zničení měl otravný dech nevěry této země. Naopak doufám, že díky ty budou obrozujícím živlem — a že přijde den, kdy Bůh bude milován na těchže místech, kde se dnes ozývá pusté rouhání...«

Tutéž naději skládal i ve vojsko. »Žije ještě víra pod uniformou!« píše opět příteli. »Slyšel jsem od jistého kněze, že na poslední výpravě kabylské všichni ranění s radostí přijali sv. svátosti. — Z mých husarů nosí téměř všichni medailku Matky Boží! U důstojníků byl jsem velmi dobře přijat a podařilo se mi, že hned s počátku jsem ukázal, že jsem křesťanem. Toť hlavní věc! O vše ostatní pečuje Bůh, jenž tak štědře odměňuje to málo, co pro Něho činíme.«

Bůh viděl v Sonisovi »duši vzácného kovu«, jež pod »kladivem zkoušky« dosáhnouti měla dokonalosti. Nejdříve dostavila se nemoc. Silná zima dovedla ho až na pokraj hrobu. Umřítí tak mlád a tak od svých drahých vzdálen — bylo mu těžkou obětí. Řekl však svoje: »Fiat« — a kalich se vzdálil. Za to mu bylo pítí hořký kalich opuštěnosti. »Drahý příteli«, píše, »jsem zde tak sám a sám, obklopen lidmi, kterých neznám a kteří nesdílejí smýšlení mého. Jsem skoro stále opuštěn. Doma vezmu obyčejně do ruky nějakou knížku a studuji, ržímám. S počátku nemohl tomuto životu uvyknouti. Miluji tolik svou ženu a dítky, že se mi zdálo nemožným, abych bez nich žil. Ale všechno jsem to složil u nohou sv. kříže — a jest mi dobře. Boží prozřetelnost všechno řídí — a jistě jest v tom opět nějaký zisk pro mou duši. Vzpomínám si na slova Písma sv.: »Uvedu jej do samoty a budu mluvit k jeho srdci.« Kéž by mé srdce bylo hodno, neb

spíše bylo méně nehodným, aby zaslechlo ten hlas!«

Po tomto »hlase Božím« Sonis přímo lačněl. Aby ještě více mohl rozjímati o smrti a o pravdách věčných, uchýlil se do trappistského kláštera v Staoněli, aby tam vykonal duchovní cvičení. V té době byl tam opatem slavný P. Fr. Regis, jeden z největších mnichů svého řádu v novém věku. Založil klášter onen před dvanácti lety (totiž r. 1843) na samém bojišti Staouěli. Bylo mu překonat tisícové překážky a protivenství, ale s pomocí milosti Boží a úsilovnou prací lidskou se pustina zazelenala a dnes je la Trappe rozkošnou úrodnou oasou, jež vydává krásné svědectví klášterní mocí kolonisační.

Po duchovních cvičeních byl Sonis jako proměněn; přál si z celého srdce, aby všichni křesťanští důstojníci prošli touto školou. Sám naučil se tu základní pravdě, o níž píše sv. Augustin: od pohrdání sebou postoupiti k lásce Boží nade všecko. — »Jsem ubohým člověkem«, píše, »jenž zahrnut milostí Boží, činí tak málo, aby se odvděčil tolik dobrému Pánu. Pravda, miluji Boha, ale chtěl bych Ho milovati více. Drahý příteli, nepovažuj mne za jiného, než jakým vskutku jsem! Netrať tedy času mojí chválou, nýbrž raději se modli za svého ubohého Ludvíka.«

Konečně se mu podařilo, že mohl větší měrou dokázat Pánu Ježíši svou vzrůstající k Němu lásku. Raněn v hříšném městě týmiž ranami jako Srdce jeho Pána, hledal, jak by Ho tím více mohl potěšiti. Během času podařilo se mu získati hlouček horlivých křesťanů a uspořádati i zde noční »čestnou stráž« před svatostánkem. Měl z toho velkou radost. »Budeme se shromažďovati«, psal o tom, »v kapli Otců jesuitů, kteří jako všude, i zde jsou v čele všech dobrých skutků. Modlí se za zdar tohoto díla, jež jest jen nepatrnou náhradou za všechny urážky, jichž se zde Pánu Bohu dostává.«

V té době prošel Sonis trpkými zkouškami vnitřními, v nichž se vždy více a vroucněji obracel k Bohu. Ačkoliv byl smuten, viděl přece, jak Bůh jest dobrý; ač se cítil opuštěným, věděl, že Bůh jest blízko. Konečně na podzim shledal se se svou rodinou. Choť jeho přijela s dvěma staršími dítkami do Alžiru, zůstavivši dvě nejmladší pod ochranou svých rodičů v Castres.

Sonisovi ubytovali se v městečku Milianahu. Leč pro Sonise nebylo stálého pobytu; již za tři měsíce přeložen byl do Blidahu. Stěhování na koních za velkých dešťů a po neschůdných cestách bylo obtížné. Soumar, na němž ve visacím sedle umístěny byly obě děti, upadl — a málem, že je nerozmačkal. »Ale Pán Bůh pomohl«, píše Sonis. »Brzy přestalo pršet, voda v řekách opadla a my šťastně dostali jsme se do Blidahu, 20 mil vzdáleného. Bylo nám přebrodit dvaadvacet řek, v nichž na štěstí sahala voda koním jen pod břicho.«

Vladimír Hornov.

Slovanská lípa.*)

Na Slovanské lípě obraz Matky Boží,
jako slunko září v žalů našich hloží.

Dokud zářit bude Moravěnký dětem,
odívat se bude lípa hojným květem.

*) K obrazu v presbyteri na Sv. Hostýně.

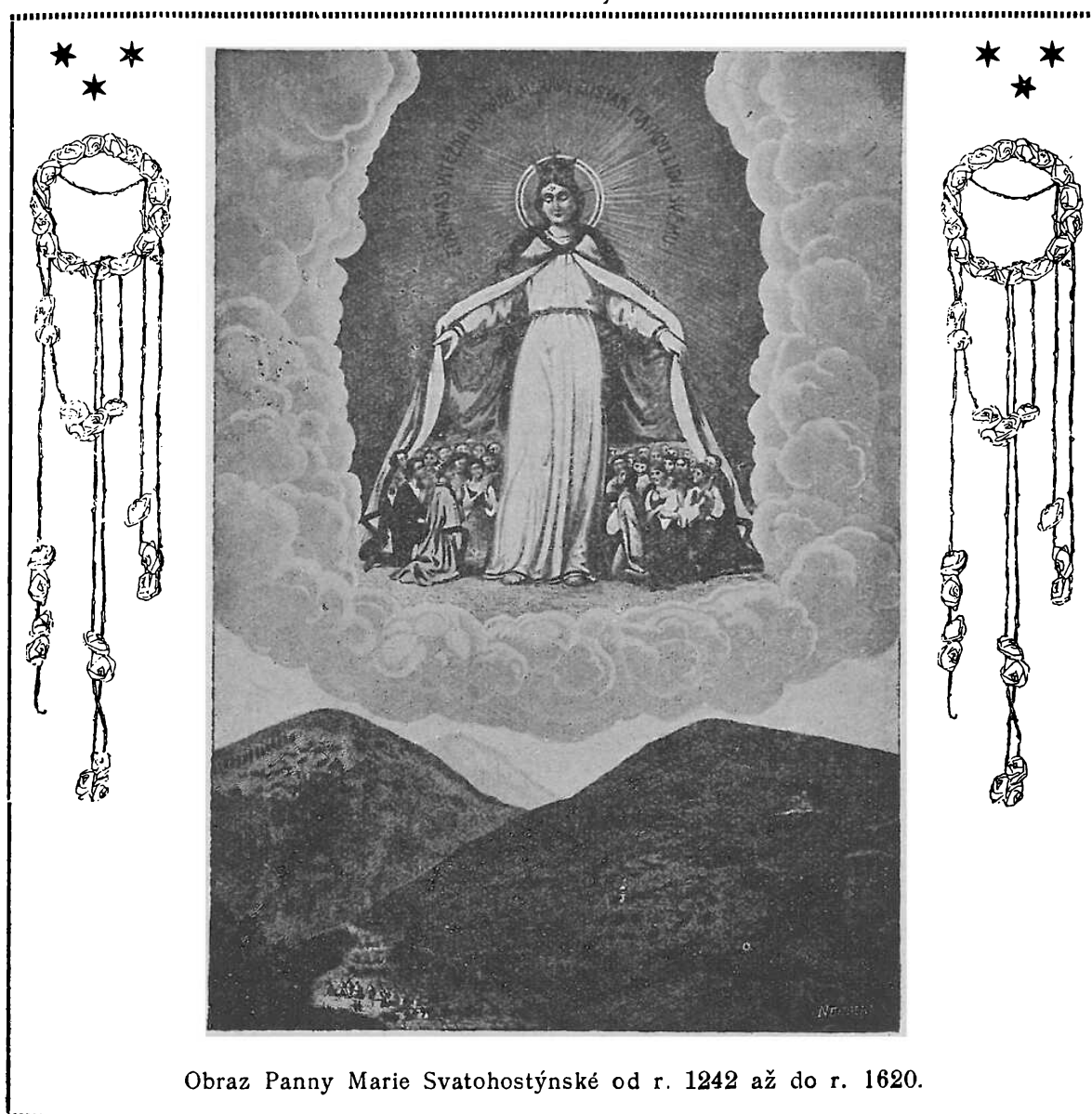
Bouře nezlomí ji, víchr nevyvrátí,
na Hostýnském vrchu pevně bude státi.
Marně zloba pekla korunou jí chvěje,
Mátí Boží chrání dílo Metoděje.

Chráníla je věky, chránit bude dále,
kvěsti bude lípa k Boží cti a chvále.

Na Hostýnském vrchu k nebi bude růsti,
svatá Máť svých dětí v boji neopustí.

Neopustí nikdy, přemocnou svou patou
potře hadí zradě hlavu jedovatou.

Kvet dál, Slávů lípo, květy svoje bílé
kolem obrazu viň Matky naší milé.

Obraz Panny Marie Svatohostýnské od r. 1242 až do r. 1620.

M. Alfonsa.

Ztracené poutnice.

Brno už spalo. Měsíček se spokojeně procházel po nebičku a divil se těm, kteří ještě bloudili po chodnících. Uznalejší byl k těm, kteří se kymáceli sem a tam, na pravo

a hned na levo, nemohouce najít domů cestu. Ale, nic si z toho nedělali, ještě si zazpívali, nebo strážci bezpečnosti udělali poklonu, pro kterou jim odpustil. Také několik osamělých dvojic bloudilo odlehlými místy, těm však nevěnoval žádné pozornosti.

»Kdyby všechny lásky sliby měly být splněny, tu by se země musila změnit v ráj, ale ty sliby skoro vždycky byly jenom chyby. Nejdříve by lidstvo musilo více opravdově víry mít, potom by se tolik neslibovalo, ale více plnilo a charakter měl opravdovou cenu!«

Co tak uvažoval, zanesly jej obláčky nad výstavný dům na úpatí Špilberku a uviděl ozářené okno, ač do půlnoci nescházelo již mnoho. V pokojíčku, jednoduše zařízeném, seděly u stolu dvě studentky a majíce hlavy do dlaní skloněné dřely a dřely, neboť měly již před maturami. A co to znamená, každý se domyslí! Je-li úzko pilným a snaživým, jak se strachují vzlaště nedbalí, připravující se na každou hodinu všelijak.

Anděla s Bertou byly sestřenky, z venkova a rodiny dosti četné, tedy chápaly obětí rodičů, kteří chtěli, aby aspoň některé z jejich dítek dovedly si dobývat lehčeji chleba, než-li oni, nebyli připoutáni k polní, těžké práci a hospodářství jak ostatní jejich sourozenci.

»Ty, Andělo, jestli maturitu neudělám, půjdu se raději utopit! Když si vzpomenu, co jsem se za ta léta nadřela, nastudovala a teď bych měla prasknout, nebo mítí reparát, je mě z toho úzko«, svěřovala sestřenici a ta pokynula vážně hlavou, řkouc:

»No, se mnou by to tak zlé nebylo, když jsem se tatínka nedávno ptala, co by říkal, kdybych propadla, řekl vážně: »Ale nic, propustil bych pastvici a pásla bys krávy místo ní!« odpověděla Anděla a obě se tomu zasmály a také Měsíček, nahlízející k nim.

»Ale co, tak by nebylo zle, vyhnaly bychom krávy společně, nechaly je pást a samy si pěkně lehly na mezi«, doplnila Berta. »Jestli praskneš ty, mně to kuráže nepřidá, půjdu za tebou, ale abychom to měly jisté, zkusme, slíbit něco Matičce Hostýnské, ku které každé prázdniny s naším procesím putujeme!«

»No, slíbit a splnit, je dvojí! Tys tam putovala k vůli mamince a jen proto, že's musila a že tvá pobožnost za mnoho tam nestála a nestojí nikdy ani tady, je samozřejmé«, mínila Anděla, která však nebyla o nic lepší a zbožnější než její sestřenice.

»Mýlíš se, Andělo, z maturity mám takový strach, že ráda splním všechno, co slíbím. Tak tedy poslouchej: projdu-li šťastně bez opravy, půjdu s naším procesím, které na začátku prázdnin chodí tam i zpět jako pravá poutnice. Modlit se, zpívat, postit, ku svátostem, zkrátka neopomenu učinit ničeho, co se na pouti dělá!« tvrdila Berta a vidouc, že jí sestřenice nedůvěřuje, přistoupila k otevřenému oknu, kterým sem proudila silná vůně akátů se Špilberku a dodala: »Měsíček je svědkem, když mi věřit nechceš!«

Anděla neříkala nic, zavřela knihu a přistoupila k oknu, z něhož chvíli hleděly na hvězdnatou klenbu noci a když uléhaly, na městských hodinách tlouklo právě dvanáct. Znaveny jsouce, usnuly hned a jejich sny byly složeny ze samých letopočtů a římských číslic, které střídaly se s událostmi dějinnými a gramatikou. Ráno vstávaly s hlavami těžkými a když se Anděla Bertu ptala, zda-li se pamatuje, co při měsíčku slíbila, tato nejenom nepopírala, ale i potvrdila.

»Vidíš, včerejší úmysl ve mně probudil druhý: umínila jsem si, že se denně pomodlím k Matce Hostýnské tři zdrávy ještě. Teď vím, jak bylo dobře, že nám naše maminky pouť nikdy neodpustily. Byly jsme trochu lehkomyšlné a bez jejich dohledu mohly jsme víru ztratit, takhle jsme si aspoň jiskřičku ještě udržely a z té se dá rozfoukat ohníček. Půjdu-li já, ty jistě také?« ptala se sestřenky a ta hned souhlasila.

»To víš, půjdeš-li se topit, skočím také já do vody!« souhlasila tázaná a byla ochotna, všude ji následovat.

Jelikož byl měsíček zvědavý, chodil se tam k jejich okénku dívat každý večer a měl z děvčátek opravdovou radost. První dny se modlily společně tři zdrávy, později desátek a poslední týden před maturou celý růženec. Zkoušky udělaly s vyznamenáním, neboť se nespolehaly jenom na pomoc s hůry, ale samy se všech sil se také přičinily.

Doma byly uvítány s radostí, ale nesvěřily se nikomu, čím se zavázaly a když jejich procesí nastoupilo cestu na sv. Hostýn, pokorně se připojily k nim. Vesničané se po nich obraceli se zálibou, jejich příkladná zbožnost byla vyjimečná, neboť skoro všichni studenti a studentky se veřejných, náboženských projevů stranili v domněnce, že by to zmenšovalo jejich pokrokovost a vzdělanost netušíce, že se tím odcizovali srdcím lidu, z něhož vyšli a měli mu býti slovy i příklady učitelí, neboť to je pravý účel vzdělání: povznášeti je i sebe.

Jindy putovaly maminky, letos chtěli s nimi jít tatíci, tedy si to vyměnili. Také šli čtyři muzikanti, kteří sice měli jen čtyry trouby, ale natroubili toho za dvacet. Šťastně dojeli do Bystřice a šli pěkně v řadě přes město. Sličné, městsky oblečené dívky vyjímaly se mezi jednoduchými venkovankami nápadně, každý si jich povšíml, ony si z toho však nic nedělaly, naopak, čím více se k Hostýnku blížily, tím větší hrdost, sebevědomí katolíček probouzelo se v čistých srdcích dívek, které bdělost rodičů ochránila od zkázy, otravy nevěry uprostřed velkoměsta.

Když procesí došlo pod kopec, několik lidí před ním jdoucích bralo po jedné cihle s velké hromady, na úpatí složené, ale z procesí málo poutníků si toho povšíml, každý už jen myslil na to, aby byl nahoře. Ale dívkám to bylo nápadno, jedna druhé se na to ptala, ale žádná nevěděla.

»Možná, že tam bude nával poutníků a musí nocovati na trávníku, tedy si dají cihly pod hlavu, nebo na ně sednou!« mínily obě a než došly na kopec, počalo se hodně stmívat. Po vykonané pobožnosti šly ku svaté zpovědi a jelikož ve všední den tolik lidí, nebo procesí nepříjde, dostaly se brzy na řadu a potom hned odešly na nocleh, který měly dávno zamluvený. S tatínky sešli se až ráno po mši, společném svatém přijímání, vyžádaly si od nich peníze na koupení dáreků a když uslyšely, že procesí odejde až po poledni, zaradovaly se. Jsouce s nákupem hotovy, procházely se po kopci a velmi se podivily, když uviděly hromadu cihel a několik jednotlivých poutnic a poutníků právě došlých, cihly v potu tváří donešené také tam skládali.

Ptali se, proč to sem nosí a ti řekli rozhorleně, zkrátka:

»No, vidět, že jsou slečinky z města a nevědí, že taky na Hostýnku jako na Velehradě bude zřízen velký poutní dům a jmenovat se bude po tatíčkovi našem Stojanov. Kdo chce pravou pouť vykonnat, musí aspoň jednu cihlu vynést, aby měl nějakou zásluhu!«

Dívky se nad tím zamyslíly a potom, aby tedy jejich pouť byla úplná, rozhodly se, že každá pro jednu cihlu se vrátí.

»Však ještě není deset hodin, procesí cdejde o jedné či o dvou po poledni, do té doby tam dávno budeme.«

A šly! Dolů rychleji než vzhůru a poněvadž se jim jedna cihla zdála málo, vzaly po dvou. Právě došlo menší procesí, kterým to řekly a hned kdo mohl, chápal se cihly, aby podíl měl na stavbě, která ponese tak vzácné a ctěné jméno tatíčka Stojana, nyní arcibiskupa Olomouckého. Ale, dívky daleko nedošly, brzy zůstaly za procesím, odpočívaly a vidouce tu a tam podle cesty pohozené, odložené cihly, pochopily, jak se tam dostaly. Jejich ruce, námaze nezvyklé, brzy ochably.

»Ty, Berto, poslouchej, už nemohu, nechám jednu podle cesty, může ji na horu nebo kousek dále, ponésti zas někdo jiný, půjde-li prázdný, naříkala Anděla, která se tvářila statečnou, ale jenom do té chvíle.

»Ba, však nemožnosti Pán Bůh nežádá«, souhlasila ochotně a hned jednu dala opatrně na stranu, ale když došly dále, bylo jim toho líto, vrátily se pro ně, poněsly výše a vrátily se pro první. Chvillemi odpočívaly a svoji námahou byly tak zaujaty, že zapomněly na procesí, které bez nich vyšlo již před samým polednem a chtělo býti dříve v Bystřici, šlo přímou cestou s kopce. Trochu hluku nadělali, dívkám to neušlo, ale myslely, že je to procesí jdoucí před nimi

Však si je při vystupování na schodiště každý udiveně prohlédl a jeden pantáta druhému nedůvěřivě řekl:

»Ty paničky nesou jistě cihly, které byly vynešeny nejvýše a vykračují si pyšně,

jakoby s něma šly až od spodu.«

Dívky se po něm ani neohlédly, za první neměly síly, za druhé bály se, aby jim nevypadly a za třetí, dívaly se kde je někdo z jejich procesí, aby se hrdinstvím pochlubiti mohly. Nevídouce nikoho, zanesly cihly na hromadu a šly do kostela.

»Už se myslím loučí«, mínila Berta, Anděla jen mlčky přisvědčila, byla nadobro zmořená. Jak se však ulekly, když vešly do kostela a nikde památky po jejich procesí. Hledali marně, ovšem, až jim kdosi řekl, že už dávno šli.

Ztracené poutnice bez odpočinku spěchaly dolů a přišly právě k louce, když kolem nich pískal vlak a poutníci zbožně zpívali: »S Bohem budiž Panno čistá, zpíváme Ti v loučení«.

Tatínci se o dcery nestarali, mysleli, že šly napřed a na nádraží měli pilno nasedat, také se neohlíželi, ve vlaku nehledali, až doma ve stanici.

»Zas nám uběhly jinou cestou«, řekli si a spokojeně šli za křížem domů, kde jim na uvítanou všemi zvony zvonili. Když dcery dlouho nešly a nepřišly, dostali tatíci takovou domluvu, že se zařekli, do nejděší smrti se ženskými nikam nejít.

Aby nehoda byla dovršena, večer se spustil velký déšť a ztracené poutnice, jdoucí s nočního vlaku, promokly úplně.

»Však Matička Hostýnská nám to dlužna nezůstane«, řekly si, když na ty strasti trochu zapomněly. »Budou-li tam vynešeny všechny cihly s takovými oběťmi, bude příští Stojanov opravdu velkým pomníkem jeho lásky k Hostýnu i lásky lidu, k Matce lidu.«

Pohled na Sv. Hostýn z r. 1895 před příchodem arcibiskupa Dr. Th. Kohna.

Pojem náboženství.

Povrchnímu pozorovateli nynějších poměrů by se na první pohled zdálo, že v době, kdy se vše shání po chlebě, touží po zbohatnutí, po radovánkách, jest náboženská otázka přežilou věcí. Než není tomu tak a náboženská otázka je palčivější, než sociální. Toho jsou si vědomi i nevěrci. Proto ač Boha odstraňují, přece na oko mluví o náboženství. Místo pravého Boha dávají bůžky na oltář, pod slovem náboženství zavádějí kult.

vlastního já, humanitu, krásu a pod. A tak se často zachází velmi lehkovážně s náboženstvím.

V této stati pokusme se krátce skizzovati pojem náboženství.

Člověk přirozeným rozumem svým z věcí stvořených poznává existenci Stvořitele i jeho nejdůležitější vlastností, že jest prvním počátkem, posledním cílem, nejvyšším dobrem, nejdokonalejší bytostí, zachovatelem a pečovatelem, zákonodárcem a nejvyšším soudcem. Ježto však člověk od přírody nakloněn jest k tomu, aby úctu vzdával těm, kdo něčeho z těchto dokonalostí jsou účastni, na př. rodičům, pánům, dobrodincům, tedy tím více nakloněn bude, aby vzdával přiměřenou úctu Bohu, jenž jest příčina vše toto nekonečně lepším způsobem obsahující a převyšující. A činiti to jest plniti náboženství. Jest tedy náboženství v nejvlastnějším smyslu c t ě n í Boha. Tato úcta však vychází z poznání Boha a musí se projevit celým životem. Proto můžeme zde pět bodů rozeznávati.

1. Člověk poznává Boha Stvořitele a poslední cíl všeho. Jen skutečný, pravý, živý, osobní Bůh, jen takový jest jedině hoden, abychom ho uctívali, na něho myslili, k němu se utíkali, jej vzývali, jemu děkovali. V moderním pantheismu nemůže býti řeči o náboženství. Pantheismus je nauka, dle níž celý svět okolo nás i s námi, je božství, jež se vyvíjí. Před takovým bohem nemůže míti člověk úctu, nemůže se k němu modlit ani láskou k němu se nésti, vždyť takový bůh není ani svoboden ani není osobností.

Podobně se to má s povrchním náboženstvím, o jakém možno se dočísti v románech, které si představuje Boha ne jako Stvořitele, pána a soudce nad lidmi, ale jako slabého starce, jenž hledí na tento svět, vidí lidské poklesky, ale netrestá. Ani v tomto náboženství není řeči o pravé úctě Boží. Podobně si vymezili Čechoslováci pojem Boha tak, že může každý věřiti co chce. Praví v katechismu: Živý zákon světa je Bůh. V nadšeném doprovodu k tomu v »České zápase« č. 41 čteme: Toto vyjádření Boha je přijatelné pro každého. Nevylučuje představy osobního boha (psáno s malým b), ani ji nevnučuje. Nevylučuje ani pojem boha — síly, to jest souhrn zákonů přírodních a světových vůbec. Je to tedy zase pantheismus.

Katolická církev však dle nauky Krista Pána, jenž k tomu přišel na svět, aby svědectví vydal pravdě a jest učitelem, světlem světa a poslal učedníky své, aby pravdu o Bohu hlásali a jen kdo uvěří, může býti spasen, učí, že náboženství musí vycházeti z poznání Boha a jako vůbec pravda se nepřispůsobuje nám, ale my musíme se přispůsobit k ní, také z této pravdy plynou pro nás nezměnitelné povinnosti náboženské.

2. K poznání přistupuje úkon vůle. Jakmile člověk poznává, že jest Bůh Stvořitel a nejvyšší a naprostý Pán, poznává též závislost svou na něm a vůlí svou ji uznává, čili podrobuje se Bohu. Toto uznání naší závislosti čili podrobení se Bohu jest v náboženství neipodstatnějším.

A tu vidíme, jak jest mravnost spojena s náboženstvím. Dnes chtějí zaváděti tak zvanou laickou morálku, čili mravnost bez náboženství. Ale zkušenost učí, že bez náboženství není žádné mravnosti. V ten den, kdy mladík ztrácí víru v Boha, neodolá lákavému pokušení k špatnosti. Než i opačně může býti řeč o náboženství pravém jen tehdy, když jest při něm mravnost, neboť kdo je opravdu nábožným, snaží se plniti vůli Boží, což jest mravnost.

3. K těmto dvěma prvkům náboženství druží se třetí, důvěrné a láskyplné věnování se Bohu. To se zvláště jeví tím, že hledáme v Bohu ochranu, pomoc, spásu a štěstí. I toto plyne z poznání naší závislosti na Bohu a že samy sobě ponechání nic nejsme, jakož i na poznání božské

dobroty a neskonalé lásky. Proto nás náboženství sílí a těší v utrpení, nemoci i při smrti.

4. Z toho jest patrný další prvek náboženský, **nábožný pocit**. Zednáři vymysleli, že náboženství jsou jen city. Těm hovět ještě by dovolili lidem. A poněvadž oni těch citů nemají, dí, že nemohou mít náboženství. Také mluví o tak zvaném čistém náboženství, bez vlivu církve, a myslí tím jen tyto city. To není žádné náboženství. Též mnozí lidé chtějí hovět jen libým citům. Když mají chuť, jdou do kostela, když nemají chuti, nejdou. Než jsme povinni Pánu Bohu sloužiti i tehdy, když se nám to nelíbí. Vždyť v pocitech, jak vyloženo, nepozůstává náboženství, nýbrž tyto je provázejí. — Ježto člověk je stvořen pro Boha, proto ovšem v plnění náboženství člověk zakouší vnitřní pokoj, jako drahokam hodí se do obložení, jež pro něj bylo zhotoveno, tak hodí se náboženství do ducha lidského a upokojuje ho. A když duch je upokojen, rozšiřuje se upokojení toto i do citové mohutnosti člověka. Proto jest pravda, že cit náš jen v náboženství dochází upokojení a bez náboženství jest pusto v duši lidské, pusto v celém životě lidském.

5. Konečně, aby náboženství nebylo kusé, musí se vztahovati na celého člověka, nejen jeho vnitřek. Mnozí říkají, že náboženství patří jen do kostela, patří i do srdce lidského, patří i do rodiny, patří i do veřejnosti. Ano, pravé náboženství není myslitelné bez zevnějších úkonů náboženských a bez života náboženského. Kéž by se vše, i veřejný život, řídilo náboženstvím.

Na Sv. Hostýně za krámky pod hotelem jsou starobylé dva stromy, sázel je hrabě Rotál, zvelebitel Sv. Hostýna. Když jdu vedle těchto stromů, často myslívám si, jak starobylé a věčně nové sv. náboženství dá se přirovnati k takové lípě. U stromu je nejprve k o ř e n. U stromu náboženství kořenem tím je poznání Boha. Proto i nauku náboženskou též nazýváme náboženstvím. U stromu zadruhé je k m e n. Kmenem tím u náboženství jest uznání závislosti naší na Bohu a naše úcta k němu. Vést mravný život bez náboženství bylo by jako strom bez kořenů, jenž by uschnul. Třetí částí stromu jsou v ě t v e, Jako tyto vznášejí se do výše, tak přistupuje v náboženství důvěrné a láskyplné věnování se Bohu. Čtvrtá část stromu jsou l i s t í, jimiž strom dýchá. — I život náboženský dýchá nábožnými pocity, tu lítostí, tu láskou, tu zase touhou, radostí, bázní, odvahou a nadšením. Listy musí zůstat na stromě, sice zvadnou a uschnou, podobně i pocity nábožné řínou z poznání Boha a bez tohoto vymizí. Konečně na stromě je k v ě t s ovocem, tím jest v náboženství život opravdu dle náboženství a jednou i na věčnosti ukáže se ovoce — věčná blaženost. Strom na Sv. Hostýně — u Matičky Boží! Čím je nám bl. Panna, o tom učí nás též nauka sv. víry. Její dětinná úcta jako dojemný šum listí za velkého pára osvěžuje, sílí, povznáší, útěchou a štěstím naplňuje zbožného poutníka svatohostýnského.

Lahyrtš.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Druhá část první modlitby v kánonu začíná slovem Communicantes a jest pokračováním předešlé prosby: »Kteří tobě obět přinášejí . . . a tobě vzdávají sliby své . . .«
Zní takto:

Obcování majíce a památku uctívající především slavné vždy Panny Marie, Ro-

díčky Boha a Pána našeho Ježíše Krista, ale též blahoslavených apoštolů a mučedníků tvých Petra a Pavla, Ondřeje, Jakuba, Jana, Tomáše, Filipa, Bartoloměje, Matouše, Šimona a Tadeáše, Lína, Kleta, Klementa, Xysta, Kornelia, Cypriána, Vavřínce, Chrysogona, Jana a Pavla, Kosmy a Damiána i všech svatých tvých, pro jejichž zásluhy a prosby uděl, abychom ve všem mocnou ochranou tvou zachováni byli. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Dvě věci tu třeba vyložit. Nejprve nápis nad modlitbou a pak slovo *Communicantes* čili Obcování majíce.

Nápis nad modlitbou tčto jest: **Infra actionem**, po česku »**mezi úkonem**«. *Infra* jest tolik co *infra*. Úkon, t. j. obětní, tak se dříve jmenoval, jak už bylo řečeno, Kánon. Dle řeckého Eucharistia, *díkůčinění*, místo *gratiarum actio*, říkalo se jen *actio*. V některých starých rukopisech též se čte: *In fractione*, při lámání, což asi povstalo přepsáním. V sakramentáři Řehořově a jiných starších není tu tohoto nadpisu, ale jest jinde. V Gelasianu je tento název pouze v těch mešních formulářích, které obsahují přídavek, který se v jistých slavnostech do »*Communicantes*« vsouvá; v sakramentáři Řehořově ani na tomto místě se název ten nečte a jen na svátek Nanebevstoupení Páně jest nad *Communicantes* nápis »*In fractione*«. Tímto nápisem měl tedy kněz býti upozorněn, že má vsunouti do kánonu slova přídavku v mešním formuláři. I nyní jest několik vložek takových, jež se sem o některých slavnostech vkládají. Jest to o vánocích, Zjevení Páně, ovšem i po celou oktávu, na Zelený čtvrtek, Bílou sobotu a velkonoce, Nanebevstoupení P. a seslání Ducha sv. Původcem vložek těch zdá se býti papež I. ev. I.

Slovo »*Communicantes*« čili obcování nebo společenství majíce někteří odnášejí jen k svatým v nebi, jiní jen k věřícím, o nichž v předešlém byla řeč, protože po slově *Communicantes* o některých svátcích, jak řečeno, přidává se »**a den přesvatý slavíce . . . , však i památku uctívající** . . .« kde patrně, že slovo to o sobě zůstává, (viz Bellarmin de missa 1. VI, c. 21.) Ještě lépe Suarez: Odpovídám, že celá modlitba tato jest jedna a že má smysl: Tobě přinášejí sliby, svému Bohu věčnému, živému a pravému, společenství majíce buď mezi sebou jakožto údy těla tvého, nebo se svatými tvými společenstvím a spojením, jež s nimi mají: jejichž proto památku uctívající skrze jejich přímluvu o vyslyšení prosí.»

Utěšenou pravdu si tím připomínáme, že patříme do obcování svatých. Všichni vykoupení tvoří dohromady říši Kristovu, nebo duchovní tělo, jehož hlavou jest Kristus, ať jsme zde na zemi, nebo v nebi, nebo v očistci; máme tudíž společenství na všech nadpřirozených darech a toho štěstí si nyní připomínáme, jak sv. Pavel dí (Ef. 2, 19n.): »Nuže tedy nejste již cizinci a přistěhovalci, nýbrž jste spolubčany svatých a domácními Božími, jsouce vzděláni na základě apoštolů a proroků, an nejhlubším kamenem úhelným jest Kristus Ježíš, v němž veškerá stavba se spojuje a roste v chrám svatý v Pánu, v němž i vy se spoluvzděláváte v přibýtek Boží v Duchu.«

V duchu tedy pozvídáme se k svatým v nebi a zrovna jakobychem je zvali k oběti této, i prosíme je o přímluvu, abychom spíše byli vyslyšeni.

Nejvýznačnější ze svatých jsou tu výslovně jmenování, ostatní společně zahrnutí. Jmenována tu je Rodička Boží, svatí apoštolové, první papežové a někteří svatí mučedníci, kteří ve 3. a 4. století v Římě byli uctíváni. Již z toho lze poznati, jak stará jest tato modlitba.

Nejprve si připomínáme Rodičku Boží, kterou krásně tu zoveme »**slavnou**«, neboť je královnou nebes a země a jest i s tělem svým v nebesích. Jako zde na zemi vynikala nade všechny milostmi a ctnostmi, tak i v nebeské slávě povýšena jest nade všechny tvory. A jmenuje se tu »**vždy Pannou**«, čímž si připomínáme její neporušené panenství a její vznešenou čistotu. »Svaté a neposkrvněné panenství, kterými chvalami mám tě vynášeti, nevím, neboť tohos v lůně svém nosila, kterého nebesa obsáhnout nemohou.« Tak píše církev svatá o ní jinde. Po Ježíši Kristu jest nejkrásnějším vzorem nevinnosti a čistoty. Avšak proto byla tak čistou, jelikož měla se státi Matkou Boží. Proto i tuto nejvyšší důstojnost, k níž došel tvor v ní, si zde připomínáme: »**Rodičky**

Boha a Pána našeho Ježíše Krista«. Když jmenuje kněz »Marie«, uklání mírně hlavu směrem ke knize, ale když to je u oltáře Panny Marie, uklání se směrem k oltáři. Při vyslovení nejsv. jména Ježíš uklání více hlavu směrem ke kříži na oltáři.

A připomeňme si tu, jak se má Panna Maria k oběti Spasitelově vůbec a zvláště k oběti mešní.

Bl. Panna svolením svým při zvěstování andělském přispěla k vykoupení lidstva, neboť tím Syn Boží z jejího těla přijal své tělo. Proto sv. Augustín volá: »Ó blažená Maria, kdo ti může hodně díky vzdávat i oslavovat tebe, kteráž jsi zvláštním svolením svým přispěla ztracenému světu?« — Tuto obětní žertvu za nás po té porodila, živila, vychovávala, pro ni pracovala a celý život věnovala pro ni.

Toto svolení opětovala i pod křížem, proto »stála pod křížem«, ovšem u veliké bolesti, ježto všechno utrpení Synovo sama v duši své prožívala. »Veliké jest jako moře potření tvé«, vyplnilo se na ni. Jak veliké a heroické ctnosti září nám při této oběti kříže z bl. Panny! Jest to zvláště láska ke kříži, odevzdání se do vůle Boží, pokora a láska k pokolení lidskému. A právě pod křížem dostává z úst Spasitelových nás za dívky, aby byla naší matkou. Pro toto účastenství na oběti Páně jest matkou a rozdatelkou milostí Božích. »V pravdě můžeme tvrditi — dí Lev XIII. ze dne 22. září 1891 — že žádné milosti z onoho bohatého pramene, jež Pán nám otevřel, dle zařízení Božího nám se nedostává leč skrze Pannu Marii. A jako přístup do království nebeského otevřen skrze Syna jejího, tak sotva jinak lze ke Kristu dojíti, leč skrze Marii.«

Při mši sv. vzpomínejme na bl. Pannu, jak stála pod křížem a ji prosme o milost, bychom ji mohli následovati ve ctnostech, které při oběti Spasitelově dávala na jevo.

Vánoční vložka do Communicantes jest vlastně též mariánská, plná něžné úcty k bl. Panně: »Obcování majíce a den přeslavný slavíce, v němž neporušené panenství blažené Marie vydalo tomuto světu Spasitele, však i památku uctívající především téže slavné povždy Panny, Marie, Rodičky téhož Boha a Pána našeho Ježíše Krista . . . atd.

Kéž by i kněz i věřící podobnou úctou k bl. Panně vždy byli oduševnění! **Zadruhé následují jména dvanácti apoštolů.** Postup jejich je trochu jiný, nežli se uvádí v Písmě svatém. Oni jsou sloupové církve svaté a obětovali pro božského Spasitele všichni život svůj v mučednictví. Sv. Pavel vždy bývá jmenován vedle sv. Petra, proto i zde jest vedle něho. A aby zůstal počet apoštolů 12, jest vynechán sv. Matěj, jenž jmenován je až po pozdvihování. Panna Maria tu jakoby obklopena byla korunou skvělou dvanácti hvězd, dvanácti apoštolů, ano dvojitou korunou je ozdobena, ježto po sv. apoštolech následuje ještě 12 mučedníků nejstarší doby »I ukázalo se veliké znamení na nebi: žena oděná sluncem a měsíc pod nohama jejíma, a na hlavě její koruna z dvanácti hvězd« (Zjev. 12, 1.)

Poněvadž je tu tolik jmen vyjmenováno, zdá se tato modlitba některým příliš suchou a jednotvárnou. Chci tudíž zde aspoň něco přidati z jejich života, aby si zbožní věřící mohli případně o tom rozjímati.

Sv. Petr, dříve Šimon, stal se skalou, na níž Pán zbudoval církev a jemu odevzdal klíče, čili nejvyšší moc v svém království, v církvi, a jej učinil pastýřem celého svého stáda. Dle zaručené tradice založil sv. Petr církev v Antiochii, kde pobyl 7 let. Potom odebral se do Říma, kde 25 let apoštoloval a tam za císaře Nerona spolu se sv. Pavlem byl umučen. Sv. Augustín píše o jeho smrti: »Na onom kříži obět vykoupení našeho nápodobiti se obáváje, volil hlavou dolů na zem ponořen, pohroužen býti. Ó té přeušlechtilé pokory! Ostýchá se ctěn býti způsobem smrti, a nezdráhaje se muk Páně, leká se podoby smrti«. (Kuldův círk. rok.) Na místě, kde sv. Petr byl ukřižován, jest zbudován nejvelikolepější chrám celého světa, chrám svatopetrský v Římě.

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. Frant. Tomčíkova ze Slavkova vypravovala v sakristii: Moje dvánáctiletá dcera dostala velmi silnou padoucnici, která s malými přestávkami trvala celých 10 neděl. Obešla jsem s ní skoro všechny okolní lékaře, ale pomoci jsem nenašla. Nemoc se zhoršila, takže zavolaný lékař řekl, že za tři dny již bude s ní konec. V této tísní jsme se utekli s velkou důvěrou k P. Marii Svatoh. Blízko nad Slavkovem jest malá kaplička jí zasvěcená. Dovedla jsem ji do ní, protože jsem se neodvážila s ní jít na horu. Cestou dostávalo dítě tak silné záchvaty, že lidé kteří to viděli, hrůzou odvraceli oči. V kapličce jsem malou Aničku obětovala P. Marii a vroucně jsem ji prosila, aby jí buď uzdravila, neb ji k sobě vzala. Měla jsem velkou důvěru v moc P. Marie a s lehkým srdcem jsem se vracela domů. Po návratu děvče onemocnělo na jinou vnitřní nemoc tak silně, že se zdálo, že se rána nedočká. Připravovala jsem pro ni ruháš. V noci silně spala, a teprve pozdě ráno se probudila. Cítila, že jest jí lehký, vstala z lůžka, běžela do kuchyně za matkou, a řekla jí, že necítí žádných bolestí, a že má velký hlad. Záchvaty se již nikdy neopakovaly, a ba ani nebyla do smrti nemocna. Zemřela před 5ti lety ve stáří 40 let po krátké lehké nemoci.

Řeholní sestra A. z Ř. napsala v sakristii: Byla jsem blízka smrti. Lékaři ani sestry ošetřovatelky neměly žádné naděje, že z těžké operace povstanu. Nemoc se tak zhoršila, že jsem se již vážně počala s tímto světem loučiti, a byla jsem úplně připravena na smrt. V poslední chvíli jsem prosila Matičku Svatohostýnskou, aby svou mocnou přímlovou mi zjednala zdraví, bude-li to vůle Boží, a kdybych se uzdravila, že to jedině její přímlově budu připisovati, a že to uveřejním. Nyní jí na Sv. Hostýně děkuji.

Karolíně Vysloužilové z Hrubčic u Prostějova na začátku července 1922 se rozbolavěly nohy; jela do Prostějovské nemocnice, kde byla ošetřována dvěma lékaři, kteří ji radili operaci v Praze. Byla tam 42 dní a nevyhojená poslána domů. Doma rány začaly opět hnisat a se rozšiřovati. Na svátek Nanebevzetí P. Marie přijela na Sv. Hostýn, zůstala tu celý týden a umývala si pod vodní kaplí nohy. Když přijela domů, začaly se rány zužovati a zacelovati. Příkladala si obkladky namočené v hostýnské vodě. Na svátek Narození Panny Marie zase přijela na osm dní na Sv. Hostýn, a léčila se zde. Za krátký čas po návratu domů se jí nohy úplně zahojily. A na Růžencovou P. Marii přijela již uzdravená po třetí na Sv. Hostýn a zůstala tu opět osm dní děkující P. Marii za uzdravení.

F. L. z Val. Mez. píše 1. list. 1922. Před třemi lety jsem onemocněla; z počátku jsem si toho nevšímala, ale nemoc se tak zhoršila, že již nebylo naděje na uzdravení. Prosila jsem P. Marii Svatohostýnskou o zdraví, ale snad pro svou nehodnost jsem nebyla vyslyšena, takže jsem se připravovala na smrt. Přiblížil se červen, měsíc zasvěcený Srdci Páně. Konala jsem devítidenní pobožnost před svátkem Srdce Pána Ježíše, a večer před tímto svátkem měli jsme slavnost zasvěcení se božskému Srdci Páně. S odevzdaností do vůle Boží odporoučela jsem se mu, a jeho svaté vůli a smilování. Do rána se nemoc obrátila, a než přešel den, věděla jsem, že jsem zdráva. Děkuji tedy b. Srdci Páně a P. Marii.

Ž. A. z K. u Fren. děkuje Matičce Boží Svatohostýnské a všem svatým, kteří jsou v Hostýnském chrámu uctívání, za vyslyšení prosby.

Jiná čtenářka z Kozlovic u Frenštátu děkuje taktéž za vyslyšení prosby.

Š. V. píše: S velikou radostí chápu se péra, bych mohla veřejně poděkovatí Panně Marii a sv. Antonínu. Tatínek ztratil velice cennou věc, celé lesy schodil a ne a ne ji najít. Až jsem učinila slib, že, najde-li se, veřejně poděkuji naší Matičce a sv. Antonínu. Stalo se tak.

Z. M. z Dolní Vsi u Fryštátu děkuje 12. list. za uzdravení neteře. Je tomu už tři roky, co byla velice nemocna; všichni radili, jenom ji zavést do Kroměříže, ale matka ji nechtěla dát od sebe, a velice se za ní modlila k Panence Marii, a slíbila, že když okřeje, že dá poděkování do Hlasů. Ale jak už to bývá, dceruška okřála a matka nepoděkovala, ale sama ochuravěla, takže do kostela chodit nemohla, spávat nemohla, a neví, jestli spala, a zdálo se jí to, anebo to bylo pravda, jakoby jí to někdo řekl: »Slíbilas poděkování, ale poděkuj, a budeš také zdráva«. Je to moje starší sestra. Hned ráno přišla mi to povídat, že je zdráva, že ji už nic nebolí, že už půjde do kostela, a prosila mne, abych jí to napsala, že ona to nedokáže.

Celá katolická Morava oslavovala na konci listopadu šedesáté narozeniny **Dra. Mořice Hrubana**, jakožto vůdce katolického lidu.

Když 10. září roku 1905 pořádal Josef Šamalik rolnickou pouť na Sv. Hostýně, měl řeč také jubilant jakožto říský a zemský poslanec k 30.000 poutníků. Právil že lid moravský vede na Sv. Hostýn trojhvězdí: víra, naděje a láska. Víra je sem vede, kterou vstúpili sv. Cyril a Methoděj; naděje, aby se naše tužby všechny uskutečnily; láska k Bohu a lidem, k Matce Boží a k

vlasti. Jednou tu² byli naši předkové zachráněni. I nyní (r. 1905) se na nás řítí nepřátelé, kteří nám chtějí řeč a náboženské přesvědčení vyrvat. Praví se, že se má více vědět a méně věřit, a náboženství že jest věci soukromou. Než i největší učenci měli a mají hlubokou víru. Proč dejme se pod ochranu Matky Boží, modleme se za všechny i za vlast; jestli ochrany Matky Boží více třeba než kdy jindy.

Druhého roku dne 8. září měl opět na selském sjezdě řeč, v níž projevil radost nad velkým počtem posluchačů, a dokazoval, že nyní vedou nepřátelé dvěma prostředky boj proti církvi Kristově, a sice volnou školou, a manželstvím. Dovedně vyvrátil oba tyto požadavky, a dokazoval, že bez Boha musí nastati úpadek, rozvrat a zkáza.

Při korunovačních slavnostech měl řeč na schůzi intelligence, kde ukazoval, že intelligence má chápati význam náboženství nejen citově, nýbrž i se stránky rozumové. Jaký význam má náboženství pro jednotlivce, ví každý sám, ač si to mnohý nechce přiznati. Jaký má význam pro národy, ukazují dějiny. Náboženství jest také hlavní složkou veřejného života. Když se budete řídit nekaleným rozumem, pochopíte cenu náboženství a poznáte, že v zájmu naší národní budoucnosti náboženství musí býti zvelebováno. Kdo má cit pro lid, z něhož vzešel, nedopustí, aby tomu lidu bylo náboženství podrýváno a loupeno. Burácí u nás boj nábožensko-kulturní, stůjte v něm po boku těch, kteří hájí tento základ naší národní existence!

Z těchto několik myšlenek jež na Sv. Hostýně jubilant hlásal, poznáváme jeho vnitřní přesvědčení, jakož i význam, jaký měl pro katolickou Moravu. Při slavnosti pořádané 26. list. v Olomouci měl kázání ndp. opat Method Zavoral ze Strahova. Zajímavé jest, že při korunovačních slavnostech na fotografii o pouti intelligence stojí oba tito mužové vedle sebe: Dr. Hruban mezi opatem Zavoralem a zemřel. biskupem Jos. Doubravou; za nimi dr. Frant. Kořdač, nynější arcibiskup pražský. Hlasy Svatohostýnské 1. října 1908 přinesly fotografii jubilanta, když byl zvolen za předsedu čtvrtého českého katolického sjezdu v Praze, na němž byli skoro všichni biskupové česko-moravští.

Také Hlasy Svatoh. se připojují ku gratulantům, a přeji jubilantu od P. Marie Svatohostýnské hojných milostí, by mohl ještě dlouho pracovati na šíření království ješitho Syna.

Počasí v listopadu. Sníh se ukázal 5. XI. ráno na trávě a na střeších, ale jen na několik hodin; trvale se však usadil 15. XI., utvořiv pokrývku, která byla od 21. do 30. list. na 2 až 3 dm tlustá; první dm napadl 18. XI., druhý 20. XI., třetí 26. XI.; padal také 15. 19. 24. 25. 27. 29. 30. list. Pršelo

1. 2. 4. 5. list.; za celý měsíc napršelo 50.5 mm.

14. list. bylo celý den jasno; celý den zamračeno, neb zamlženo bylo: 2. 5. 8. 10. 16. 17. 18. 19. 20. 23. 24. 26. 27. 28. 29. 30. listopadu.

Většinou jsme byli v nízkých mračnech, která někdy o něco výše vystoupila a nad samými horami se valila, někdy se protrhla a zřídka kdy zmizela. 9. list. o $\frac{1}{4}$ 6. hod. ráno se tak rozestoupily mraky, že tvořily velké kolo okolo měsíce.

Nejvyšší teplota byla 4. list. právě, když jako minulý měsíc, přivázeli mrtvolu neznámého vojína, 9.2°, ale odpoledne náhle klesal teploměr, takže večer byl slabý mráz; největší zima byla 28. list. večer —9.4°. Až po sv. Martinu teploměr klesl pod nulu. 1. XI. bylo 0°, 2. XI. 3°, 4. XI. 9°, 5. XI. 0°, 12. XI. —2°, 19. XI. —4°, 26. XI. —4°.

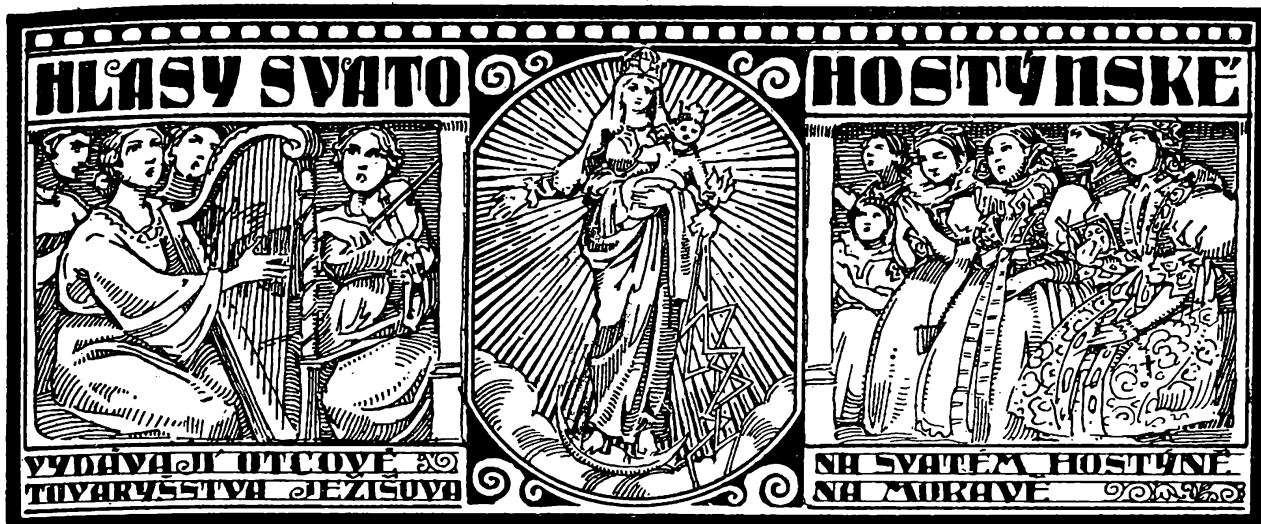
Průměrná teplota ranní byla —1.7, polední —0.4, večerní —1.5; celková prům. teplota —1.2. Mráz byl v 25 dnech; jen 5 dní bylo bez mrazu: celý den i v poledne mrzlo v 15 dnech; většinou na konci měsíce. Na konci měsíce bylo ve chrámě 4° teplo. 3. a 6. list. byla víchřice.

13. list. se valila hustá mlha po rovině od Valašského Meziříčí a to v takové výši, že skoro ustavičně rozhlednu zahalovala, chrám však mýjela.

14. list. však o něco klesla, tak že z rozhledny bylo na všechny strany vidět. Z mlhy vyčnívaly jen vrcholek Pečavské hory u St. Jičína, Bezkydy, Javorníky, Vsetínské hory, Křiby, Komonec. Na Oderské hory svítilo slunce. Za nimi vystupoval Praděd s celým vysokým pásmem na levo směrem k Čechám. Dalekohledem bylo vidět rozhlednu na Pradědu a směrem na levo ještě jednu rozhlednu. Právě oním směrem je na rozhledně označen Kralický Sněžník. Je-li tam rozhledna, nevím. Směry na rozhledně určoval r. 1897 a 1898 Frant. Hrbáček, prof. arcibiskupského gymnasia v Kroměříži. — V poledne 14. XI. řídly mlhy a rovina byla pokryta popelavým kouřem, které nad Bečvou a Moravou byli sivi. Při západu slunce bylo Slovácko pokryto hustými ohnivě červenými beránky, kdežto nad Hanou a Valašskem bylo jasno. Nad Jičínem byly jemné červánky a tak v polokouli rozložené, jakoby tam slunce zapadlo, ač zapadalo za Kojetínem. Mezi Vyškovem a Kojetínem se táhl dlouhý ale úzký mrak, který po západu slunce byl ještě osvětlen; bylo to tak, jakoby ohnivá cesta tam vedla, nebo jako když se odrážejí paprsky sluneční o dlouhou řeku.

Pokaždé, když jest jen poněkud jasno, lze dalekohledem spatřiti kouř z Baťovy továrny ve Zlíně.

Dp. Adolf Jašek, katecheta, poslal nám pozdrav z Detroit Mich. z Ameriky.

Číslo 2.

Únor 1923.

Ročník XIX.

P. Fr. Žák T. J.

Z litanie loretánské.

Panno nejmodřejší.

Moudrost! Ach, mít moudrost v žití!
To je víc, než mít statky,
více než se vědou stkvíti,
více než slávy pomník vratký.

Moudrost pevně řídí nohu,
v temnu svítí, v strasti sílí,
z Boha jest a vede k Bohu,
k poslednímu duše cíli.

Maria, kdo neužasne!
Geniové lidstvu rcete:
Všechn lesk a věhlas, hasne
před tebou, ty prostý květe.

Kdo tak poznal boží rady?
Kdo šel cestou nádhernější
věčných stánků do zahrady?
Zdráva, Panno nejmodřejší!

M. Hedvika Vávrová:

Paběrky z korespondence

sv. Františka Sáleského.

Dne 28. prosince 1922 bylo tomu 300 let, co zemřel sv. František Sáleský, jeden z nejzvučnějších postav v lidstvu a vzácný spisovatel, jenž byl r. 1877 od papeže Pia IX. za učitele církevního prohlášen. Narodil se r. 1567. »Bůh a matka má milují mne velice«, to prý bylo jeho první slovo a naznačuje již jeho povahu. Studoval u jezuitů v Clermontu. R. 1592 stal se doktorem práv, ale chtěl býti knězem, čehož přes odpor rodičů a příbuzných dosáhl. Stal se missionářem u Chaballů, z nichž na 20.000 obrátil a přijal do církve katolické. Konečně se stal nástupcem svého biskupa v Annecy, kamž ze Ženevy, jež se stala protestantskou, přeneseno bylo sídlo biskupské. Tehdy mu bylo 32 let. Umřel v 55 roku věku svého. Veliká byla jeho činnost biskupská ale při tom psal vzácné pro všechny věky knihy. První je Filothea, čili »navedení ke křesťanskému životu«, kde ukazuje jistou, příjemnou a lehkou cestu dokonalosti. Dále Timotheus, čili o lásce Boží. Nejvíce odhalují jeho duši listy, jichž je okolo

2000, jenž se zachovaly a byly rozmanitým osobám poslány. Z nichž tuto něco dle francouzského uvádíme. ,

Trpělivost nám nejvíce ze všech ctností zaručuje dokonalost. Chceme-li dosáhnouti dokonalosti, musíme snášeti svou nedokonalost.

Jak drahocenné jsou svízele, nemoci, křížky! Toť stavivo pro skvoucí paláce nebeského Jerusalema, zvláště v oddílu lidstva. Jinak jest ovšem v oddílu andělů! Kdyby andělé byli schopni závisti, dvě věci by nám záviděli: utrpení Boží pro nás a utrpení naše pro Boha.

Nemůžete-li se modlití, učíte si své utrpení modlitbou, obětující je ustavičně Tomu, jenž tak miloval naše bolesti, že si z nich učinil korunu.

Proto jsme na světě, abychom nosili Ježíše na jazyku — hlásáním radostné zvěsti o NĚm; na ruku — konáním dobrých skutků a na rame-nou — nošením Jeho kříže!

Zachovejte jen vždy ducha svého v klidu, přes všecken hluk a nepokoj Vás obklopující. Potká-li Vás něco nepříjemného, doporučte to la-skavé Prozřetelnost Boží — a důvěřujte pevně, že postará se o klidné vyřízení všeho, i celého Vašeho života, i všech Vašch záležitostí.

Blíží-li se bouře, tu arabští pastýři ukrývají se se svými stády pod vavříny. My ukryjme se se svými náklonostmi pod sv. kříž a budme přesvěd-čení, že »milujícím Boha všechny věci napomáhají k dobrému!«

Kdo touží po věčnosti, neběře si příliš k srdci protivenství tohoto světa; jsouť lehká a pomíjející. »Vzhůru srdce!« volá církev sv. při nejsv. oběti. Žijme tedy s myšlenkami vznešenými a velkodušnými, jimiž pevně lneme k věčnosti a k Boží Prozřetelnosti, která všechny chvíle našeho pozemského života pořádá podle ní. Srdce velkodušné je vždy pokorné, neb je založeno na pravdě a nikoli na marnosti; jest klidné a tiché, neboť si nevšímá toho, co by je mohlo znepokojiti. Tím není řečeno, že snad n e c í t í bolesti a zármutku, ó, nikoli! Ale srdce takové provází všechna svá utrpení a své bolesti pevným úmyslem, že chce trpěti vše to pro Boha, čímž potom hořkost sebe hořčí jest mírná a klidná.

Vnitřní slova, jež mluví Bůh k srdci zarmoucenému, které utíká se k Jeho dobrotě, jsou nad med sladší a spasitelnější než nejdrahocennější balsám k vyhojení ran.

Svatá Blandina uprostřed největších muk volala: »Jsem křesťankou!« Tak činné i my! Co nenáleží věčnosti, nehýbej naší odvahou!

Z listu v den sv. Josefa:

Drahá dceró! Jak rád bych s Vámi pohovořil o vznešenosti tohoto velikého světce, kterého miluje naše srdce, neboť živil Lásku našeho srdce a Srdce naší lásky! Jak byl dobrý a srdce upřímného, když mu Bůh svěřil Matku i Syna! Maje tato dvě rukojmí, mohl vzbuditi i závist andělů, ano mohl se těšiti, že má větší bohatství než nebe; neb koho z andělů možno přirovnati ke Královně andělů — a koho k Bohu, ne-li Boha?

Z listu k matce, zarmoucené nad úmrtím syna:

Bůh Vás navštívil, by zkusil Vaši stálost a věrnost. Člověk jest na tomto světě jako strom, zasazený rukou Stvořitele, pěstěný Jeho moudrostí a zavlažovaný Krví Ježíše Krista. Má nésti ovoce k libosti svého Pána, jenž chce, aby se Mu sloužilo a aby se každý dal vésti Jeho Prozřetelností, která duše dobré vůle vede láskou a duše odporující táhne silou. —

Vy jste Jeho dcerou! Denně vyznáváte a prosíte, aby se Jeho vůle splnila na nebi i na zemi; co zbývá tedy učiniti, ne-li odevzdati se zmužile do Jeho sv. vůle, potěšiti svého chotě a kráčet po cestách, které Bůh vykázal? On buď Vám synem, otcem, matkou, bratrem . . . Budete-li žiti

v Jeho milosti, obdržíte i Vy ten ráj, kde raduje se nyní již nevinná duše Vašeho dítěte, jemuž mohu spíše záviděti, než s ním soustrast míti. Vímt, že patří na tvář Boží jako anděl, jehož stráží byl svěřen . . .

Z jiného listu:

Jaký jest rozdíl mezi růžemi pozemskými a růžemi duchovními? — Obojí mají trny; leč u růží pozemských květy vadnou a trní zůstává, u růží duchovních trny pominou a květy zůstanou!

Dnes ráno měl jsem a mám posud nepatrný pocit, jako bych již nechtěl žít dle své přirozenosti, ale pokud jen mohu, podle víry, naděje a lásky, jakon onen andělský člověk — sv. Jan Křtitel, který uprostřed pouště vidí jen Boha a sebe.

Mějte své srdce vysoko pozdvižené; ať všemožně pečuje, aby utkvělo na krásné věčnosti, jež je čeká!

Bůh budiž uprostřed Vašeho ducha! Dítka tohoto světa, umírajíce, vyznávají obyčejně, že tento život má cenu jen vzhledem k věčnosti; dítka Boží však dotýkají se této pravdy po celý svůj život

O potřebě náboženství.

Z poměru našeho k Bohu nutně vyplývá potřeba náboženství. Dnes však chtějí tak zvanou laickou morálku zavést v domnění, že lze mravným býti bez náboženství, což jest veliký klam.

Náboženství jest jediné, co může dáti mravnosti síly, trvání a života. Bez náboženství není možná mravnost, není možná spořádaná rodina, není možný spořádaný stát.

1. Náboženství podrobuje nás Bohu a jeho desateru. Ukazuje nám nebe jako odměnu dobrých skutků, věčné tresty pro nezachování jeho zákona. Tím nám dodává síly, abychom potlačovali sobectví, jež se v nás ukazuje trojí žádostivostí. I bez náboženství může člověk poznati, že se musí brániti náruživostem; že má býti poslušen zákonů, ale nemůže člověk najíti pohnutek, jež by byly tak mocné, aby ho přiměly k mravnému životu. Pohnutky hedonismu, utilitarismu a jiných nevěreckých zásad a názorů nepostačí, aby člověk se přemáhal a tak vedl život mravný. Dobře praví Foerster, že i sebe lepší vědecké poznání, že jest třeba obětí a sebezapření, jest přece zcela neschopným propůjčiti člověku rozhodnutí a energii byt jen zcela nepatrnému sebezapření, neřku-li pak udělití mu síly, aby pro mravnost setrval v strasti, neuznání, nebo dokonce smrti hleděl v tvář. V tom právě spočívá nepochopitelná zaslepenost všech těch, kteří chtějí náboženství nahradití etikou sociální, že přehlíželi ohromnou propast mezi rozumovým líčením a vzněcující silou. A tuto sílu dá jen náboženství. Na nádraží jest připraven vlak k odjezdu. Ale není v parním kotli ohně, není ani páry. Marné vše, vlak nikdy nevyjede z nádraží. Tímto ohněm a parou jest náboženství se svými pohnutkami. Protože nyní mnozí odvrhli náboženství, nemohou též vyjetí v životě mravním a rozmohla se úžasná nemravnost a nepoctivost. A jestliže někteří nevěrci nežijí ještě nemravně, to je proto, že nežijí úplně bez náboženství. Majíť upomínky z mládí, od rodičů vštípené, jež vždy mocným dojmem na ně působí. Fr. W. Foerster napsal na adresu nevěreckých učitelů tato poučná slova: »Zaplať Bůh, že vy ještě jste nebyli ži-

veni onou nedokrevnou duševní stravou, kterou nyní místo živoucích pravd náboženství chcete předkládati novému pokolení! Vše, co je ve vás do-
brého a pevného, pochází ještě z vašeho náboženského vychování. Jste-li duševně slepí, ničeho kolem sebe nepozorujete: ale jednou vás okolnosti pádně přesvědčí, jak málo živné síly měly všechny vaše umělé náhražky.»

Ostatně to ještě není úplná mravnost, vyvarovati se zločinů největších, žítí tak, aby se člověk vyhnul následkům zákonů světských. Mravnost má obsáhlejší pole, vyžaduje odevzdati se cílům vznešeným a to i když od světa nedostalo by se žádné odměny, naopak kdyby člověk musel i trpěti. Mravní dokonalost, čili svatost je cílem mravnosti. Že by však mezi nevěrci byli svatí, kteří by heroicky povinnost své plnili, že by tak pevní byli v ctnosti, že by již nikdy smrtelného hříchu se nedopustili, tomu ani moderní svět by nechtěl uvěřiti. Tedy zůstává pravdou, že k plné mravnosti je nevyhnutelně třeba náboženství.

2. A jestliže jednotlivý člověk nemůže bez náboženství mravně žítí, co máme říci o rodině? Zkušenost 6000 let dokazuje, že bez náboženství není v stavu lidské srdce zbudovati rodinu na základě jedinnosti, nerozlučitelnosti a věrnosti. K tomu je třeba oběti. Ale sílu k oběti dává náboženství. Naše sv. náboženství předvádí i ideál, uschopňuje vůli skrze svátostnou milost, povzbuzuje svatým křížem k těžkým povinnostem výchovy dětí. Náboženstvím ozářena je moc otcovská, jež jest odleskem otcovské moci v nebi. Náboženstvím a úctou Panny Marie povýšena, zušlechtěna jest důstojnost ženy a matky i panny. V rodině, kde je žena bez náboženství, tam nastane zkáza celé rodiny, lenost, marnivost, spustlost srdce.

3. A čeho třeba pro rodinu, třeba tím více pro celou lidskou společnost. Zrušením náboženství zrušena kterákoliv povinnost mravní. Avšak bez mravních povinností neobstojí lidská společnost. Či nepotřebuje stát přísahy? Na Bohu spočívá lidská společnost. V něm, v něm jediném nalézá ideu nejvyšší moci, spravedlnosti a práva, ideu svobody lidské a zodpovědnosti, ideu ceny duše lidské, ideu poslušnosti, oběti a ctnosti. Mimo Boha není žádné společenské spravedlnosti, žádné vlastenecké věrnosti.

Krásně dí Bougaud: »Veliký národ jest velikolepá budova, ale jak vrátká, nedrží-li ji Bůh na uzdě. Dvěma zázrakům se dívím: Ostrov uprostřed oceánu, vlny narážejí a odcházejí, vystupují, hučí, ale v pravé mezi se drží, že nezatopí ostrova. A stát uprostřed náruživostí: náruživosti bohatých, chudých, náruživosti poddaných a knížat, pýcha, závist, ctižálost, rozmařilost, lakota, hrozné to vlny a kalné, valí se, vystupují, dorážejí, hučí, pojednou se utišují a ustupují. Proč? Protože Bůh tu jest, v srdci lidském přebývá, nebeskými nadějemi mírní jejich vášně, mírní jejich bol, a bouřím lidské duše nastavuje zrno pisku, na němž se zarážejí. Pravím: jejich bol, neboť bez oběti není možná společnost, bez oběti rolníkovy, jenž časně ráno musí vstávat, aby potem svým zavlažil půdu, jinak by nebylo chleba; bez oběti horníkovy, jenž do hlubin země se musí ponořit a vykořistit poklady uhlí, železa, kovů i zlata, jinak nebylo by průmyslu; bez oběti soudcovy, advokátovy, písařovy, aby byl pořádek, bez oběti vojínovy, bez oběti kněžovy, jenž zřídá se rodiny a majetku, jenž utrpení a pohanu na se bere a snáší posměch, aby nás vedl, bychom věčného cíle neztratili. Toť společnost. S pohnutím uvažují ji v její kráse. Míza, jež cirkuluje v tomto ohromném stromě, jest mízou oběti. Krev, jež pohybuje vznešeným tímto srdcem, jest krví sebeobětování. A proto Bůh musí v ní přebývat, jenž jest principem oběti, nebo jediný Bůh může ji odměniti. Čím účinněji Bůh přebývá ve společnosti, totiž, čím více jest náboženství

základem zákonů a moci veřejné a mravů všech, tím více je zabezpečen pořádek, pokoj, tím více kultura kvete.«

Napoleon I. zakázal rozšiřování spisů protináboženských, pravě: »Necítím se dosti silným ovládati národ, který čte Rousseaua a Voltairea.« Na námitku, že ve společnosti zůstává pořádek i když některý jednotlivec je bez náboženství, odpovídá Balfour: »Biologové vypravovali nám o parazitech, to jest cizopasnících, kteří mohou žítí jen v těle zvířat, která jsou výše organisovaná nežli ony. Jejich nešťastný hostitel musí jim obstarávat pokrm, musí též za ně trávit a pokrm přispůsobovati. Jejich hostitel vidí za ně, tedy nepotřebují žádných očí, slyší za ně, nepotřebují žádných uší, pracuje a myslí za ně, potřebují tudíž jen slabých svalů a nevyvinutý systém nervový. Máme však z toho uzavíratí, že pro celou říši živočišnou jsou už zbytečnými oči, uši, údy a systém nervový? Zbytečnými jsou pro parazity, ale jen proto, že nutnými byly jejich hostiteli, a když tento zahyne, zahynou též.

Tak je to se všemi hrdiny nevěry. Jejich duchovní život je život parazity. Chránění jsou přesvědčením, jež ne jim, ale společnosti, jejíž nějakou částí jsou, náleží, živí se přednostmi, na nichž žádného podílu nemají. Když pak toto přesvědčení se zkaží a přednosti mají konec, pak i cizí život, jež tak dlouho živily, sotva je přečká.«

Proto zvláště vy, rodičové, bděte nad svými dětmi a pečujte, aby se jim dostalo opravdu náboženské výchovy. Nedostane-li se jim této, vše ostatní nic jim nepomůže. Ať Bůh jest též uprostřed našeho národa a pak jakmile zazní hlas náboženství, ustoupí náruživost povinností, svévole autoritě a poslušnosti, pohodlnost oběti a pokoj, láska bude v národě.

Alois Dostál.

Poutníci a pouťnice.

Co se natěšili Kotachavi na syna Pavla, až se vrátí domů. Hned na počátku světové války narukoval a celé čtyři roky vojančil. Ovšem, časem podíval se do svého rodiště, Rusic, aby si nějaký den odpočinul, také si jednou v nemocnici v Krakově poležel, kde se mu pomalu hojila rána v levé noze, domů psával často, ale každý lístek nedošel.

Rodiče po něm toužili, sourozenci naň vzpomínali, v obci nejvíce se mluvilo o něm ze všech vojáků. Byl hodný, zdvořilý, pokojný, každému vzdal čest, neměl osobních nepřátel. Co nedělal chodíval do kostela a v čele chasy stál za stolicemi, kde sedala rusická děvčata. Nevyhýbal se zábavám, zazpíval si, zažertoval.

Rodiče mu slibovali slušnou živnost. Pavel se vyznal v hospodaření na polích, ve štěpařství a také byl trochu kolářem. Mnohé kolo pro domácnost opravil, mnohé topírko nasadil.

Otec ho velice postrádal a často s tíží už tu onu nesnadnou práci na poli nebo ve stodole vykonával. Těšil se, jak si odpočine, až ho Pavel zastane. Mnozí poptávali se po něm, junáci se tu zastavovali. Vždyť už nastalo příměří, mohl by doma býti. Ale nyní Pavel právě ani nepsal ani nepřijížděl. Snad by se mu něco stalo v poslední chvíli? Možné by to bylo.

Kotachovi měli starost, matka si otřela často oči, provdaná dcera se zastavovala, aby se pozeptala. Ale odpověď byla stále stejná. Nevrátil se, nedal o sobě vědět, ani

ostatní vojáci o něm nevěděli. Kotachovi tvrdě spali po denní klopotě, když se pojednou na dvorku rozštěkal pes a kdosi dobýval se do stavení. Nejdříve bouchal na vrata, jež přelezl, když mu dlouho nikdo neotevřel. Zahnal psa a tůkal na okno.

»Jsou v prvním nejtvrdším spánku«, řekl sám k sobě. »Snadno by je mohl někdo okrásti.«

Tu ve světnici kmitlo světlo a ozářila se okna. Dovnitř nebylo pro záclony viděti. Otevřela se vyhlídka a na dvůr zalehnul tenký hlas.

»Někdo tu jest?«

»Pocestný. Poskytněte mně laskavě noclehu pod střechou.«

Okénko se zavřelo, ale přece bylo slyšeti rozmluvu. To se Kotachovi radili. Pak zaskříply dveře a hospodář stál na prahu.

»Proč jste se nezastavil v zájezdním hostinci? Tam jistě ještě svítí. Proč se dobýváte právě k nám?«

»Poněvadž se mně u vás líbí.«

»Tys — Pavel!« vyrazil ze sebe Kostach.

»Ano tatínku.«

Objali se otec se synem, hospodář odváděl Pavla do světnice slabě osvětlené.

»Vedu vzácného hosta.«

»Pavla«, uhádla matka a hned syna objímala. »Buď vítán!«

»A tatínek mne odkazoval na nocleh do hostince«, usmíval se vojín.

»Dokud tě nepoznám. Odlož a udělej si pohodlí. Kde bychom se nadáli. Proč jsi nepsal? Už jsme tě oplakali«, pravila matka a teď by plakala — radostí.

Jak pečlivá hospodyně ještě v noci chtěla zatopiti a něco uvařiti, ale Pavel nedovolil. »Vezmu si pouze kousek chleba a napiji se vody z naší studny.«

Hned byl na stole pecen se solí a máslem. Kotach došel na dvůr a navázil vody.

»Abych probudila ostatní v domě«, nabízela matka.

»Nebuďte jich, však s nimi promluvím ráno a v následujících dnech. Jsou zdraví?« ptal se Pavel.

»Úplně, také na tebe vzpomínali«, řekl otec, stavě na stůl džbán studené vody.

»Víte, nač jsem také vzpomínal?« usmál se vojín. Na naší studnu s dobrou vodou, když jsme se pražili na horách na slunci a neměli se čeho napítí.«

»To věřím, dobrá voda nade všechno«, přisvědčoval Kotach. »A my si nemůžeme stěžovati. Naše tudna je k pohledání.«

»A na mnohou jinou věc si člověk vzpomene«, zatacužil Pavel. »Však o tom povím. Tak, a nyní mně ustele zde na lavici.«

»To by bylo pěkné! Kdepak jenom na tvrdé lavici«, bránila matka.

»V komoře bych ostatní budil, zde se vyspím dobře. Kdybych měl vždy takové lože. Budu úplně spokojen. Vezmu si pod sebe nějaký pytel a přikryji se starým kabátem. Peřinám jsem dávno odvyknul.«

Posléze přece se dohodli a matka Pavlovi sama ustlala na širokou lavici, kde také lehávali ve dne, když si ten onen chtěl znavené údy protáhnouti.

A spalo se Pavlovi opravdu dobře pod rodným krovem. Celý dům byl už vzhůru, chtěli s ním mluvit, ale matka nedovclila. Sama chodila po špičkách a prst dávala na ústa na znamení, aby se nekřičelo.

Bylo už k deváté hodině, když se Pavel probudil a rovnýma nohama seskočil s lavice. Pohlédnuv na hodiny, zvolal: »Snad už není tak dlouho?«

»Co na tom. Jsi přece doma a nikam nepůjdeš na hlídku«, pravila matka, kladouc na stůl snídání.

Pavel pozdravoval se ještě s těmi, kteří večer spali. Obklopili ho a radostně vítali. —

»Teď ho nechte, ať se nasnídá«, napomínala matka.

Pavel se podívil, že už má před sebou na stole bílé pečivo.

To bude tak stále?« zeptal se s úsměvem.

Dnes jsi ještě jako hostem, potom nadejde obvyklý pořádek, jemuž se musí každý u nás podrobiti.«

»A víte-li, že jsem už na zpáteční cestě k domovu byl poutníkem?«

»Jak to?« ptala se matka.

»Nebýval jsi tak horlivým před lety«, nadhodil mladší bratr.

»Přiznávám se ke svévlažnosti a nedbalosti. Rádi jste putovali a já se vymlouval, ano odmítal. Že budu doma hlídati, že mne bolí noha a podobně. Byl jsem proto i peskován a to právem. Však jsem se na to navzpomínal a také i nalitoval! Bylo mnoho času na stráží ku vzpomínkám a úvahám.«

»To věříme. Dobře, že jsi vzpomínal.«

»A víte, jaké jsem si dělal předsevzetí? Že při návratu do svého domova vykonám pouť. Viděl jsem v Polsku, jak lidé rádi putují, jak se o poutích zbožně modlí, na př. v Čenstochově.«

»Tys byl na onom slavném poutním místě?« hned se ptala Kotachová. »Tolik jsem o něm slyšela pěkného.«

»Já také od Poláků, kteří s námi sloužili u vojska. Obraz Panny Marie Čenstochovské měli při sobě. Když jsme byli nedaleko, vybralo se nás několik Čechů do Čenstochova. Krásný chrám, veliký klášter, značné množství poutníků. Také jsem si koupil menší obrázek, ale přišel jsem o něj, když jsme byli posíláni na italské hranice, kde mne koule zranila. Škoda, že jsem přišel o tu památku. A od té doby, od návštěvy Čenstochova, zalétala moje mysl tím častěji na naši Svatou Horu, kam jste mnohdy putovali ovšem beze mne. Byl jsem tehdy lehkomyšlníkem.«

Pavel se na malou chvíli odmlčel.

»S radostí uvítali jsme příměří, rychle vraceli jsme se domů. Ani si nedovedete představit, jak jsme byli nadšeni. Nic nás nemohlo už zdržeti. Zpívali jsme, výskali a toužili co nejdříve opět spatřit naši vlast. Dočkali jsme se, ale tu jsem si vzpomněl na předsevzetí a slib. Sbíráám svoje věci. »Kam, kam?« tázali se kamarádi. Ani jsem nevěděl, mám-li se přiznati, nevysmějí-li se mně soudruzi, nebudu-li jim za terč úštěpků. »Zastavím se na Svaté Hoře«, posléze vyzrazuji. A hle, nikdo se nesmál, nikdo si mne nedobíral. Naopak hned tři prohlásili, že půjdou se mnou, že mne doprovodí. Tak jsem měl společnost. Rozloučiv se s kamarády, vystoupili jsme v Příbrami. Bylo tam hlučno na nádraží. Právě přijelo několik poutnických průvodů vlaky z rozličných stran Čech.«

»Že ještě tak pozdě lidé putovali. Obvykle největší je nával v červenci a srpnu«, mínila matka.

»To mnozí přicházeli, aby poděkovali, že hrůzy válečné ustaly, jak jsem se dověděl. Hned jsme se k nim připojili a věřte, jak nám srdce zaplesalo, když zancovali naši píseň »Vzpomeň, ó Královno«. Ovšem, zpívali jsme s nimi. Tak s vaky na zádech jsme putovali městem a kráčeli na Svatou Horu. Nebyli jsme sami, i v jiných průvodech byli vojíni a někteří se tu setkali se známými. To bylo radostí! A v chrámě a v ambitech plno vojínů. Přišli už z domova, kam přibyli před námi, nebo se také zastavili. Veselo bylo mezi poutníky.«

»To věřím«, přisvědčil Kotach.

»I kazatel si toho všimnul a nás vojíny pochválil, že jsme připutovali, abychom vzdali Bohu díky. Na konec sám předříkával modlitby díky, jež jsme ovšem horlivě opakovali.«

»A že tam bylo pro všechny potraviny ke koupi za nynější stísněné doby?« upozorňovala matka.

»O jídlo nebylo zle«, usmál se Pavel. »Poutníci přinesli chléb, buchty a dělili se s námi, když zpozorovali že nemáme. Také jsem se u jedné rodiny přiživil. Ještě na cestu mně dali.«

»Hodní lidé!« chválil Kotach. »Jiným to vynahradíme. K obdarování hladových nyní máme dosti příležitosti.«

»Velice se mně na Svaté Hoře líbilo, už se ji nebudu vyhýbat, ale častěji místo

ono navštívím. V cizině teprve se člověk naučí rodiště milovati a posvátných míst si vážit. A vyznávali to jiní. Hned se mně ulehčilo a s radostí pospíchal jsem na nádraží s poutníky, s nimiž jsem jel několik stanic. Neušlo mně, že tu a tam se někdo usmál vida mne jako vojína zpívajícího nábožnou píseň, ale nedbal jsem toho. Dříve by mne to mrzelo, teď jsem se obrnil proti podobným úsměškům a narážkám.»

Pavel mluvil s přesvědčením.

»Máš dobře«, přisvědčoval otec. »Taková pouť ti neubere, ale přidá. Že jsi se na poděkování na Svaté Hoře zastavil, každý řádný člověk musí ti pochváliti.«

Podobně smýšleli ostatní a Pavel byl zcela upokojen a potěšen.

Schodiště s chrámem Svatohostýnským.

M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

(Podle Mgra Baunarda, rektora katol. univ. v Lillu.)

(Pokračování).

V Blidahu obýval maurský dům s čtvercovým vnitřním dvorem, kde kvetly krásné oranžovníky. Dvůr ten byl oblíbeným rejdištěm obou dětí. Brzy však začaly pro ně již vážné dny. »Gaston a Marie«, píše Sonis, »jsou již takovými »osobnostmi«, že s nimi mívám dlouhé hovory o katechismu. Doufám, že drahé ty děti budou jednou dobrými křesťany; tot celá moje ctížádost!«

Leč domácí štěstí Sonisovo kalí nejistota. »Sotva se kde trochu zařídíme«, píše o tom, »již je opět nutno skládati a baliti, což stojí mnoho peněz.« I zde dostal brzy rozkaz k návratu do Mustafy.

Stálé stěhování jest školou vojína; tím více pak školou křesťana.

Sonis ji cítí, přijímá, odevzdává se do vůle Boží — a potom děkuje! »Rmou-tila mne s počátku tato změna«, píše o Mustafě, »ale nyní vidím, jak zdravé má Mustafa podnebí, neb blízkost moře mírní žár sluneční, což jest dobře pro mé dívky. Děkuji za to Bohu, jenž obrací v dobré, co považujeme nejdříve za neštěstí.«

Více však nežli neustálé změny tížila ho chudoba, ale chudoba vznešená a důstojná toho muže, jenž ochotně obětuje vše, vyjma svou čest. Provází ho všude a bolí tím více, že dotýká se i jeho miláčků. Pro ni byl mu obtížným i postup na dráze vojenské; musilť vždy »zaplatiti« novou uniformu nedostatkem všeho druhu. Každé stěhování bylo spojeno s velikými pro něho výdaji. V Milianahu na př. zakoupil pro rodinu nový nábytek, čímž vyčerpал své úspory; brzy na to musil jej však při odchodu prodati — a to za nízkou cenu. V Blidahu bylo třeba koupiti opět jiný.

A přece nechce Sonis zanechatí útrpné lásky k bližnímu; nemoha dávatí z hojností, uděluje ze svého nedostatku. Odřiká se i oblíbených novin »Univers«, zdržuje se kouření, odpírá si návštěvy důstojnického kroužku a kavárny, ale věrným zůstává schůzím sv. Vincence, jež nazývá »velikým dílem tohoto věku«.

Jiné dílo, které na srdci mu leží, jest smírně a vzdělávací poslání Francie v Africe. Příkládá proto ihned sám ruce k dílu, uče se od příchodu svého arabštině. Byla to práce namáhavá, neb se mu bylo učiti dvěma skoro různým jazykům: řeči spisovné a lidové. Neúnavným úsilím nabyt však v obou po nějaké době neobyčejné zběhlosti. Zároveň doufal, že by takto mohl dosáhnouti výhodného místa v úřadech arabských, jež byly ve stálém styku s domorodci. »Víš, že nejsem ctižádostivým«, píše o tom příteli, »ale přál bych si takového místa pouze proto, že moje žena, mé dívky a má tobolka potřebují odpočinku. Myslím však, že ve všem tom jest nejmoudřejší odevzdati se do rukou Boha, který všecky věci nejlépe pořádá.«

V dubnu 1856 rozníceno nové povstání v Djurjuře. Údolí Séhavu stálo v ohni. Nová výprava proti povstalcům svěřena generálu Deligny-mu, pod nímž Sonis sloužil.

S radostí šel Sonis do boje, ale za cenu samých obětí. »Pro neustálé stěhování a velkou drahotu«, píše opět o tom, »byly moje finance tak vyčerpány, že jsem se musel odloučiti od jediné své útěchy zde na zemi. Jen stěží podařilo se mi osušiti slzy ženiny — a málem by se bylo i mně nedostalo odvahy, kdybychom oba byli neprosili o ni Toho, jenž jest jejím Zdrojem. Prosil jsem Boha též o odevzdanost do vůle Jeho a On mi jí něco udělil, takže jsem Mu mohl alespoň poděkovati za vnitřní své štěstí; neb odmyslím-li neustálé rozpaky peněžní, není dokonalejšího domácího štěstí nad moje.« List tento psán z tábora v Tizi-Ouzou. Vojsko francouzské zmocnilo se na výpravě té v září téhož roku posud nedobytné, v skalách ukryté vsi Djemny, podrobilo si kmeny v údolí Borghui a potrestalo jiné dva kmeny povstalecké. Poněvadž se však blížila doba dešťů, za níž byl pochod přes řeky nemožný, ohlášen 10. října návrat. Teprve příštího jara mělo se postupovati dále.

Sonis dostav dovolenou, spěchal k rodině své do Castres. Toho času přítel jeho Ludvík de Sèze staral se všemožně, aby mu vymohl výnosnější úřad a proto žádal o přímluvu slavného malíře francouzských bojů v Africe, Horáce Verneta. Leč Sonis přítele zadržel; napsal list, který ukazuje, jakým tónem mluvila čest v tomto vzácném svědomí: »Nechci nikomu působiti námahy a nepříjemností — a uprostřed muk duše, jimiž mi káže Prozřetelnost Boží kráčetí, chci si uchovati ono velké štěstí, že jméno mé

neznámým zůstane těm, kdo rozdávají milost a přízeň tohoto světa. Znam rozsah povinností svého stavu a nechci počet jich rozmnožiti novými, jež by mi ukládala osobní vděčnost. Vím, že jsem otcem četné rodiny a povinen postarat se, aby slušně mohla býti živa; jest povinnost ta vepsána v srdce lidské! Jestli však prosba o almužnu může se časem státi povinností, a jestli jest křesťanu dovoleno prositi o chléb, není přece nikde psáno, že je třeba dožebrať se lidské přízně.«

S počátkem roku 1857 vytrhl se Sonis opět z objetí svých drahých. »Naše rozloučení je snad trvalé! Ale polcžil jsem život svůj k nohám Toho, jenž dal Svůj život za nás...«

Generál Randon chystal se právě k dobytí tvrdé horské pevnosti, což mělo býti korunou 27leté práce a krvavých bojů. Kabylie Djurjurská, chráněna řetězem vysokých, neproniknutelných hor, odolávala dosud statečně všem útokům. Sonis často obdivoval se velkolepé kráse onoho pohoří, přiléhajícího polokruhem ke Středozevnímu moři. Dne 17. května postupovaly tři oddíly: Renault, Yusuf a Mac-Mahon pod vrchním vedením maršálka Randona proti nejmocnějšímu z kmenů kabylských, Beni-Raten, jenž u vrcholů nedostupných skal nítel stále odboj kmenů již podmaněných. Útok učiněn 24. května, v den Matky Boží Pomocné, v 5 hodin ráno. Přes silný odpor domorodců zmocnilo se vojsko francouzské horských vrcholů a 26. května přicházel brozný kmen Beni-Raten, aby se podrobil. Abbé Suchet sloužil mši svatou na poděkování za vítězství. Ve své řeči k vojsku zmínil se tento kněz o zvláštním nálezu. Když totiž postupovali vojíní francouzští průsmykem Beni-Aicha, klopytli o starožitný kámen z dávných dob římských, mající nápis: »Ó Kriste, kéž se svými věrnými zmocníš se navždy celé této země, kterou objímá náš zrak.« Toto apoštolské přání, jež dřímalo po třinácte věků na divokých oněch skalách, probudilo se teprve nyní vítězstvím francouzských zbraní... Abbé Suchet učinil je podkladem nadšené promluvy k vojsku, jež byla ohlasem vroucích citů Sonisových.

V nově dobytém území zřízena vojenská silnice, spojující Tizi-Ouzou s novou silnou pevností, jež z výšiny horské vévoditi měla celému kraji. Základní kámen k pevnosti Fort-Napoléon, nyní Fort-National zvané, položil sám Randon. Na to sloužena u přítomnosti veškerého vojska mše sv. u oltáře, nad nímž vznášel se obrovský kříž a okolo něhož byly malebně rozestaveny zbraně, prapory i nástroje pracovní. Abbé Suchet vřelými slovy děkoval veliteli, že vztyčil znamení sv. kříže — znamení to spásy na horách země nevěřících.

Kabylové porozuměli záhy, že pevnost ta jest hrobem jejich nezávislosti. Starý náčelník kabylský ptal se jednoho dne francouzského důstojníka, co se to tam nahoře staví, a dověděl se to, pravil: »Pane veliteli, pohleď na mne; Má-li člověk umřít, sebere se v mysl své a zavře oči. I já zavírám nyní oči, neboť Kabylie umírá.« A sklopiv oči, zamlčel se, načež se vzdálil s hlasitým vzlykotem.

Na dalším postupu vyznamenala se zvláště divisi Mac-Mahon, jež dobyla horské pevnosti Ischeriden k hrůze 4000 Kabylů, přichvátavších z hloubi pouště. Kmen Beni-Yenni po dalších ztrátách uznal, že jest přemožen. Konečně 12. července podmaněna celá Kabylie. Tu ohlášen vítězný konec celé výpravy a vojsko nastoupilo cestu k domovu. Z 27.000 vojáků zaplatilo 1500 krví svou toto vítězství.

Kapitán de Sonis poslán byl do Blidahu. Rodina jeho vrátila se z Francie a ubytovala se v blízkém Orléansvillu. Když pak pluk jeho měl se vrátiti do Francie, nechtěl Sonis opustiti Afriku, ač byla příčinou to-

likerých jeho obětí. Žádal za přeložení k 1. pluku myslivců afrických v Alžíru. »Nejsem ctizádostivým«, psal příteli, »ale musím hledět, abych se stal brzy velitelem praporu, neb jedině tím způsobem mohu uvést své účty do pořádku. Myslivci přijali mne s radostí«.

Jeho nový plukovník, hrabě Jules de Salignac-Fénelon byl s ním stejného smýšlení. Důstojníci té doby líčí Sonise jako pravého kavalíra štíhlé postavy, vzdělaného, skromného, ke všem přívětivého, ale zároveň přísného strážce kázně a pořádku.

Sonis opustil tedy Orléansville a usídlil se v horní Mustafě ve velkém domě slohu maurského, s jehož terasy otvíral se nádherný pohled na přístav Alžír. Té doby přišel do Blidahu mladší jeho bratr Theobald, byv přidělen službou úřadům arabským. Sonis potají pracoval na duši svého bratra. »Jeho apoštolát«, napsal stáříčkový farář v Mustafě, »záležel hlavně v tom, aby učinil opravdovou zbožnost milou a příjemnou. Kde jen mohl, hleděl soudruhům posloužiti; zvláště dověděl-li se, že některý z nich onemocněl, zpravil o tom ihned kněze a sám pak hleděl nemocného opatrně a mírně připravit na jeho příchod. V příchodné chvíli vpusťil nějakou spasitelnou myšlenku do duše nemocného, jež tam vnikala upřímným tonem hlubokého přesvědčení. Muž tento byl v pravdě křesťanem prvních století. Jeho život vnitřní svědčil více o řeholníkovi než o vojínovi. Neustálá modlitba a časté sv. přijímání povznášely ho ustavičně k vyšší dokonalosti. Kdykoli služba má dovolila mi nahlédnouti do hloubi jeho duše, vždy jsem se cítil jako znovu oživen ve své kněžské misionářské povinnosti«.

K posledním Sonisovým radostem v Mustafě patří postavení velkého železného kříže na cestě, kudy denně přicházeli důstojníci i vojáci k letnímu sídlu velitelovu. Dosáhl toho za pomoci svého plukovníka a pana faráře. Svěcení kříže bylo velikou slavností pro celé vojsko. Živá ta víra vzbudila obdiv muslimanů a Sonis neustále opakoval, že Alžír jen tehdy bude náležeti Francii úplně, když tam zavládne sv. víra a když kříž více vykoná nežli meč...

Z jara r. 1858 vykonal jeho pluk cestu k jižním kmenům alžírským; podobná výprava stanovena i na rok 1859 do Kabylie, když tu vypukla válka mezi Francií a Rakouskem o Lombardsko a Benátsko. První pluk myslivců afrických určen do Italie. Od té chvíle nastupuje vojenský život Sonisův dráhu novou; obzor jeho se šíří. Není to již skrytá práce studia a služby, ani boje v odlehlých zákoutích světa! Bůh staví ho na bojiště, jež slavným bytí má pro dějiny francouzské. Pro něho jest to obětí, kterou provází sláva a za kterou kráčí odměna.

Kéž by však ta oběť v menším byla vztahu s úsilím nepřátel papežství a sv. církve! »Manžel můj ani v nejmenším nescuhlasil s výpravou italskou«, napsala jeho choť, »ale byl vojínem duší i tělem a vroucně miloval své povolání. Já pak přes všechny své obavy nesnažila jsem se ho odvrátiti od jeho povinnosti, ale ani ne od toho, aby spěchati mohl tam, kam pudila ho touha a přání.«

Paní de Sonis vrátila se tehdy s dětmi do Francie. Rozloučila se s chotěm u stupňů oltáře, kde oba přistoupili ke stolu Páně. Sonis obětoval tu znovu Bohu svůj život a prosil o milost, aby věrně mohl plniti svou povinnost, kterou jedině měl tentokráte na zřeteli.

Duchovní cvičení sv. Ignáce.

Jest tomu 400 let, co sv. Ignác z Loyoly složil duchovní cvičení. Na památku toho vydali jsme na sv. Hostýně doslovný překlad z původního španělského textu. Překlad učinil s velikou pílí P. Jaroslav Ovečka T. J.

Sv. Otec Pius XI. v apoštolské konstituci ze dne 25. července 1922 prohlašuje sv. Ignáce za nebeského Ochránce duchovních cvičení a v tomto listu praví mezi jiným o duchovních cvičeních toto:

»Působivostí této metody Ignáciovvy se stalo, že preveliká užitečnost těchto cvičení byla potvrzena zkušeností již tří století a svědectvím všech mužů, kteří v téže době nejvíce vynikli buď asketickou kázní nebo mravní svatostí, jak se vyjádřil Náš předchůdce **Lev XIII.** slavné paměti. Kromě tolika a tak svatostí proslulých mužů ze samé rodiny Ignáciovvy, kteří výmluvně vyznali, že veškeren základ ctnosti přejali od tohoto takřka zdroje, chceme připomenouti z duchovenstva světského ona dvě světla církve: **Sv. Františka Sálaského a sv. Karla Borromejského.** František totiž, aby se řádně připravil na biskupské posvěcení, konal pilně cvičení Ignáciova, a v nich si předsevzal ten způsob života, který potom stále zachoval, podle zásad reformy životní, udaných v knížce sv. Ignáce. Karel pak Borr., jak náš předchůdce Pius X. šťastné vzpomínky ukázal, a jak my jsme i sami dokázali v dějinných památkách vydaných před nejvyšším Svým kněžstvím, zkusiv na sobě sílu těchto cvičení, jimiž byl pohnut k dokonalejšímu životu, rozšířil jejich konání v duchovenstvu i v lidu. Ze svatých mužův i žen pak přínáležejících řeholnictvu stačí jmenovati ku příkladu onu učitelku nejvyšší kontemplace **Teresii** a syna serafinského arcioťce **Leonarda z Porta Maurítiova**, který si tolik vážil knížčky sv. Ignáce, že vyznal, že při získávání duší Bohu se řídil její methodou.

Tudíž římská papežová tuto knihu malého sice objemu, ale podivuhodnou, hned od prvního jejího vydání slavnostně schválili, chválou vyznamenali, apoštolskou autoritou potvrdili, a potom její užívání neustali doporučovati, tu ji zahrnujice udílením sv. odpustků, tu zase novými chválami oslavujice.

Proto i My jsouce přesvědčení, že zlo našich časů z největší části má svůj původ v tom, že není kdoby rozvažoval srdcem (Jer. XII, 11.), věduce pak, že Duchovní Cvičení konaná podle návodu sv. Ignáce nejvíce zmohou při překonávání největších nesnází, jimiž společnost lidská jest zmitána, a majíce prokázáno, že utěšená žeň ctností jako jindy tak i dnes dozrává v posvátných ústraních: snažně si přejeme, aby konání těchto **Duch. Cvičení den co den více se šířilo, jak mezi řeholními rodinami a kněžstvem svět-ským, tak i mezi laiky, — což zejména v naší době zaslouží si zvláštní zmínky — mezi dělnictvem.**«

Ovšem, že třeba ke konání duch. cvičení návodu zkušeného exercitátora, nicméně přece velmi dobře bude, když i text sv. Ignáce bude rozšířen. Nechť není kněze, jenž by neměl této knížky! I ostatní věřící, zvláště vzdělanější, pořiďte si tuto knížku. — Vlast č. 3. (Ant. Votka) chválí jak Duch. Cvičení sv. Ignáce, tak překlad Ovečkův, ale dokládá: Jedna pouze okolnost mohla by pocit radosti z tohoto literárního podniku setřít, ta totiž, že naše doba má málo porozumění pro díla vážná, plná opravdovosti a životní síly. — Aby se tato obava nevyplnila, objednejte si toto dílo. Máme ji na skladě na Sv. Hostýně. Vázaná jest za 23 Kč, nevázaná za 18 Kč.

Jako Tataři byli zahnáni přimlouvou Matičky Boží Svatohostýnské, tak nechť touto knížkou jiný Tatar, hřích a urážka Boží, daleko jsou zapuzeny ze srdcí křesťanských!

P. Fr. Videnský T. J.

Čeští misionáři mezi Indiány v Americe a na ostrovech Mariánských nebo-Ii de Los Ladrones a Filipinech až do r. 1700.

Připomenutí.

Mnozí zajisté už četli o úspěšných pracích misionářů z řádu Tovaryšstva Ježíšova mezi Indiány. Sotva však se dočetli, že také Čechové se této apoštolské činnosti dosti hojně zúčastnili. Úkolem tedy těchto řádků bude, jak působení řádu Tov. Ježíšova mezi Indiány poněkud načrtnouti, tak obzvláště na české misionáře téhož řádu blíže poukázati a jejich činnost u krajanů ve známost uvést.

Když byli Křištof Kolumbus r. 1492, Ferdinand Korteze r. 1521 a jiní objevili jak severní tak jižní Ameriku, ihned se tam křesťané počali stěhovati, zakládajíce města, provincie a vlády. V severní Americe, k níž se čítalo Mexiko, Kanada atd., a jež se nazývala nově Španělsko, vládnul místokráľ se sídlem v Mexiku. Jižní Amerika byla podřízena místokráli peruánskému. Severní její část při úžině panamské jmenovala se Nová Kanada, s přístavním městem Kartagenou. Patřily by pak k Nové Kanadě: nynější Kolumbie s městem Kartagenou a Santa Fé (Sv. Víra), Ekuador s městem Quitem, Peru, Chile a krajina na řece Paraguarí, přítoku řeky Amazony.

Příchozí Evropané snažili se nejprve zbraněmi a mocí domorodce neboli Indiány uvést v poddanost a poslušnost. Avšak nedařilo se to. Neboť, jak vykládá P. Emanuel de Boye T. J., tito národové mají něco společného se šelmami: čím více se na ně útočí, tím jsou divočejší. A poněvadž co do počtu a množství měli převahu, nebáli se ani hrozeb, ani zbraní, ani se nelekali, je-li jejich soudruhové padali v boji, jsouce vzájemnými válkami na to zvyklí. Své síly cvičili na honbě lvů a tygrů, jichž dříve neskolili, až se šelma odvážíla ke skoku. Pak ji nastavili kopí na obou stranách zaostřené, jež šelma na jednom konci tlamou a drápy zachytila. Tu obrátili střelbitě kopí a břicho jí druhým koncem probodli. Chodili nazí, toliko ptačími péry zdobíce své tělo, jež na různých částech k tomu účelu propichovali.

Zmíněným způsobem dali se Indiáni tím méně získati pro náboženství křesťanské. Z té příčiny odebral se P. Ludvík Valdivia T. J. ke králi Filipu III. a hleděl ho přiměti k tomu, aby místo zbraní byli Indiáni způsobem mírným — misiemi — pro Krista získáni. »Každý rok«, tak mluvil Valdivia, »dává se ze státní pokladny na 300.000 zl. na Chilskou válku a doposud za 60 let jen tolik docílilo, že hlavní kolonie jsou rozvráceny, bohaté zlaté doly nám vyrvány, výkvět španělské šlechty zručen, královský místodržitel Lojola (o jiných těžkých hodnotách nemluvě) v posledním vzbouření ohavně zabit, vznešené paní a dívky odvedeny od divochů do otroctví a zneuctěny. K podmanění odvážlivců dosavad nic neprospělo ani peruánské stříbro penize ani španělské železo. Proto odvolávám se, králi, známé všudy tvé dobroty, abys zkusil, zda by to nebylo pro stát dobře, dobrodiním dobrovolně nabídnutým zatvrzelý národ jak pro Krista tak pro tebe získati a jim křesťanské způsoby vpraviti. Poukazuješ-li na nebezpečí, ejhle, svou hlavu a životy svých druhů dávám v šanc za pokoj a mír naší milené říše, za zvětšení tvé moci a za spásu duší«. — Král přijal nabídku a ustanovil, aby kněží se vypravili na misie, kolik je třeba, aby, zvětšující sladký zákon Kristův, mírností srdce divochů získali a ne jinak, než něhou lásky je v poslušnost Boha a krále přivedli. Vše se dařilo dle přání. Když pak při své obchůzce místodržitel u stříbrné řeky Ferdinand Arias výsledky větší, než se očekávalo, ve své provincii na vlastní oči spatřil, pravil ke svým vojákům: »Děkujeme Bohu, že dnes jedině mocí kříže kráčíme v místech, kde po tolik let ani můj meč ani statečnost španělská nic poříditi nemohly.«

P. Rud. Rozkošný. T. J.

O Matici Svatohostýnské (25 letá činnost její).

(Pokračování).

Několik údů (pouze co chtějí přispívati) pro Družstvo již též mám; příspěvky těchto se obrátí již na účel Družstva.

Brzy následoval druhý dopis: »Posílám stanovy. Račte jich uvážiti a změnití, co za dobré uznáte. Ohledně sídla spolkového nevíme jistoty, má-li býti Brno, Olomouc, Kroměříž, neb Bystřice pod Sv. Hostýnem, neb nejráději Sv. Hostýn sám. O starostovi tam nic bližšího není udáno. Stanovy popravené pošlete mně, opíšu jich, neb dám na jisto opsati, pak Vám je pošlu k podpisu. Třeba i podpisu p. faráře a rady Bystřického, načež vše přednésti račtež J. kn.-arcib. Milosti a dodejte stanovy ku potvrzení. Dr. Schneider píše, abyste se poradili a uvážili, má-li se jenom consortium utvořiti privátní, aneb spolek, tak jak stanovy zní. Sám ale dokládá, že výdatně dovede působiti spolek. Já sám jsem pro spolek, poněvadž budeme řádně autorisováni od obou vrchností, kdežto privátní consortium má své obtíže. Hlavně § 1. dobře račte uvážiti. Ten záměr o koupi Sv. Hostýna třeba nějak skrytě projážditi.«

Následující dopis: Posílám stanovy. Byl jsem se změnamí Vašimi u p. Dr. Schneidra, přijali jsme je všechny a vepsali. Posílám stanovy opsané pro J. kníže-arcib. Milost. Račte se tedy beze všeho vypraviti k J. kníže-arcib. Milosti a odevzdejte mu osobně stanovy, vše mu vyložte, o všem se zmiňte. Dejž Pán Bůh, abyste dobře pochodil. Na pláne nehodláme nic měnití, vždyť dovedný jej sestavoval; ukázalo-li by se pak při stavbě, že by se něco mělo jinak postavití, nic proti tomu namítati nebudeme. Ať si p. baron naporučí co chce a jak chce, aby jen vše dobré a vhodné bylo, nám to bude vhodné, abychom si ho naklonili ku dalším plánům našim.

Před tím dal dp. farář Ant. Stojan v benediktinské knihtiskárně natisknouti následující provolání: Letoší jubilejní slavnost znovuposvěcení svatohostýnského chrámu Páně, na kterouž se připravujeme, vzbudila v srdcích ctitelů Matky Boží svatohostýnské vroucí touhu, aby i o další zvelebu Sv. Hostýna bylo postaráno. Podán návrh, aby se zřídil spolek »Maticе svatohostýnská«, který sobě za účel klade: »Povznášeti poctu bl. P. Marie na Sv. Hostýně, zvelebovati tamní služby Boží, křísiti, obnovovati a zvelebovati památky na Sv. Hostýně; zvyšovati pobožnosti v kostele i mimo kostel; zabezpečiti lépe tamní duchovní správu i rozmnožovati přísluhu kněžskou v poměru k nastalé potřebě, zároveň však i pečovati o potřebu poutníků vnější, aby přístřeší i ostatní žádoucí zaopatření jejich přiměřeně a slušně řízeno býti mohlo, přihlížeje ku platným při tom církevním předpisům.

Stanovy této Matice Svatohostýnské předložim nejdůst. kníže-arcib. ordinariátu ku schválení, od něhož již k tomu povolení uděleno. Při podnikcích svatohostýnských zachovávan zvyk, že prosby týkající se vznešeného Palladia naší Moravěnký vždy (ve jménu více ctitelů Mariánských nejdůst. kníže-arcib. ordinariátu přednášeny bývaly. Zvyk tento zachovati hodláme i nyní, a proto prosím P. T. Vaše Blahorodí, jakožto obětavého podporovatele svatohostýnských podniků, abyste mně dovoliti ráčil, bych i jménem Vaším mohl prosbu o schválení stanov Matice svatohostýnské nejd. kníže-arcib. ordinariátu přednésti.

Prosím uctivě, an čas kvapí, o laskavou odpověď do 23. února. Na Sv. Hostýně 15. února 1895. Žádost podepsali: Ludvík hrabě Belcredi z Lišné, Jul. hr. Seilern z Přílepu, Otto hr. Serenyi z Luhačovic, Jar. hr. Thun z Kvasic, Dr. Frant. Šrom náměstek zemsk. hejtmana v Brně, Frant. Knap, kanovník z Olomouce, Jos. Schum, probošt z Opavy, Bened. Korčian, opat z Rajhradu, J. Raus, prelát z Brna, B. Kaun, A. Buřinský, Fr. Hanák, V. Blažek, A. Satke, J. Chodníček, J. Droběna, kanovníci z Kroměříže, Jan Vojtěch a dr. J. Pospíšil, kanovníci z Brna, arcikněží Fr. Jelínek z Bránek a Dr. Jos. Pospíšil z Bzence, děkani Ed. Wolf z Holešova, Fab. Věrný z Dřevohostic, Fr. Hynek z Drahotuš, Th. Schlegel z Halenkova, Jan Studený z Boršic, Jos. Vytopil z Val. Meziříčí, Vinc. Falta z Místku, faráři Jos. Potůček z Hulína, Fr. Špička z Mor. Ostravy, K. Lysý z Buchlovic, D. Deutsch z Kokor, K. Bilčík z Roketnice, Fr. Mikšánek z Němčic, K. Schubert z Holice, J. Lužný z Prusinovic, J. Láska a dr. Jos. Bena ředitelé semin. z Kroměříže, Dr. Fr. Jaksche, prof. gymn. z Kroměříže, Dr. J. Schneider, asessor z Křižanovic, Leop. Kampf, náměstek starosty z Kroměříže, Vojtěch Kulp, říšský a zemský posl. a starosta z Kroměříže, Dr. J. Pištěcký, advokát v Kroměříži, Frant. Vodička z Kroměříže, Jan Harna, lékárník z Kroměříže, Frant. Sedláček, c. k. okr. hejtman v Kroměříži, Dr. J. Koudela, posl. z Brna, Dr. B. Weber z Uh. Brodu, Frant. Pokorný, starosta z Holešova, K. Dohnal, K. Skopal, V. Rozkošný, Aug. Omasta, obč. z Hulína, M.U.Dr. Fr. Pospíšil, lékař z Hulína, Fr. Kremel, far. z Bystřice, Šebest. Zlobický a Jos. Drozd z Val. Meziříčí.

Stanovy byly od nejd. Kn.-arcib. ordinariátu olomouckého schváleny 5. března 1895 č. 1062. Potom byly předloženy k schválení na místodržitelství, žádost podepsali P. Cibulka, Fr. Kremel far. Bystřický, dr. J. Schneider děkan v Křižanovicích Ed. Wolff děk. v Holešově, Ant. C. Stojan,

far. v Dražovicích. 15. dubna 1895. byly od vlády potvrzeny.

Když bylo v květnu t. r. vydáno provolání, aby Moravané hojně putovali na Sv. Hostýn, neboť jest tomu 50 let, kdy byl chrám posvěcen, že budou 3 hlavní slavnosti a sice Navštívení P. Marie, 15. srpna a 8. září, bylo toto provolání podepsáno: »Matice Svatohostýnská«. P. Jan Cibulka T. J. superior na Sv. Hostýně, Frant. Krmel, far. v Bystřici p. H.

4. června r. 1895 se konala ustavující valná hromada Matice Svatoh. v klášteře na Sv. Hostýně. Sešli se následující P. T. páni: Jan Weinlich, gen. vikář, Julius hr. Seilern z Loukova, Al. Buřinský a Frant. Hanák, kanovníci z Kroměříže, Dr. J. Pánek a Dr. K. Wisnar, profesori bohosloví z Olomouce, Ed. Wolff, děk. z Holešova, Dr. J. Schneider z Křižanovic, Zlobický předseda místní školní rady z Val. Meziříčí, Dr. J. Pištěcký, advokát a B. Pištěcký, bohoslovec z Kroměříže, J. Lužný, far. z Prusinovic, J. Černý, kaplan z Val. Meziříčí, J. Harna, lékárník z Kroměříže, J. Blažej, far. na Rusavě, J. Žváček, far. z Domažlic, Fr. Mikšánek, far. z Němčic, Al. Pavlíček, katecheta z Přerova, Fr. Hynek děkan z Drahotuše, K. Zapletal, V. Rozkošný, Aug. Omasta, K. Dohnal, rolníci z Hulína, Fr. Perútka, insp. z Uh. Hradiště, K. Bilčík far. z Roketnice, J. Dvořák, far. ze Střebčic, V. Kubíček, kaplan z Loštic a A. C. Stojan, far. z Dražovic.

Přítomní vykonali napřed poutní pobožnost, při níž měl mši sv. kanovník Al. Buřinský. Po vzývání Ducha sv. a požehnání byli uvítáni od P. Cibulky, který mluvil o nastávajícím spolku »Matice Svatohostýnské«, a navrhl za starostu schůze dnešní gen. vikáře Jana Weinlicha, za zapisovatele konsist. radu A. C. Stojana far. z Dražovic, a K. Bilčíka, far. z Roketnice, což se vše schvaluje. Starosta děkoval za volbu a udělil slovo dosavadnímu jednateli dp. Ant. C. Stojanovi, jenž přednesl jednatelskou zprávu, v níž vylíčil činnost Družstva Svatoh., jež postavilo klášter, uvedlo sem řeholníky, kteří sami se postarali o rozkvět Sv. Hostýna, jak hmotný, tak duševní: mnoho tu hříšníků s Pánem Bohem smířeno. Nyní vyzvalo hejtmanství p. barona, aby rozšířil hostinec; tento cdevzdal záležitost P. Cibulkovi, jenž nevěda si rady, obrátil se na jednatele, který poradil založití spolek, jehož stanovy jsou již schváleny. Je to vítaná příležitost podniknouti i další kroky na zvelebu Sv. Hostýna. Jednatel sbíral půjčky po 100 zl., 50 zl., 25 zl., a doposud upsáno na opravu hostince 8000 zl. Mnohé úpisy proměněny v dary. Stavba hostince se již provádí a 1000 zl. jest již staviteli vyplaceno.

Dnešní schůze je první ustavující. Sešli jste se, abyste dosavadní kroky schválili, a aby Matice činnost dále mohla rozvíjati.

Zpráva tato s pochvalou byla přijata a schválena. Přítomní se přihlašují za členy Matice. Fr. Hanák, kanovník z Kroměříže, navrhuje do výboru: gener. vikáře J. Weinlicha, kanovníka Buřinského, Julia hraběte Seilerna, lékárníka Harnu, Dr. Schneidra a A. Stojana.

Návrh přijat; za náhradníky zvoleni: Fr. Hanák, Dr. J. Pánek, prof. z Olomouce, za revisory Ed. Wolf a Dr. J. Pištěcký z Kroměříže.

Ostatní přítomní pánové skoro všichni byli zvoleni neb se přihlásili za horlitele a důvěrníky.

Mezi volnými návrhy byl pozoruhodnější p. jednatele, aby výbor dohlížel na kramáře, jaké obrázky prodávají, a aby na nastávající slavnosti se povolilo 500 zl. Přijato. Dr. Pištěcký navrhuje, aby v kapli bl. Jana Sark. se umístila schránka na matiční dary. Přijato: schránka je tam až do dneška. Také se přijímá návrh, aby kazatelé o letoších slavnostech povzbuzovali poutníky přistoupení ku spolku neb něco mu darovati. Dr. Schneider vyzval P. Cibulku, aby vysvětlil § 1. stanov o účelu Matice. On tak učinil připomenuv, že nejdříve arcibiskup přislíbil, že bude 2 řeholníky vydržovati sám až do konce svého života. Dalším úkolem Matičním jest zvelebo služeb Božích, pořádání zvláštní slavnosti, a vrcholem činnosti, aby Sv. Hostýn náležel sobě, aby zakoupen byl Matičce Svatohostýnské.

Po valné hromadě byla hned výborová schůze, při níž zvolen gen. vikář Weinlich za starostu, A. C. Stojan za jednatele, Dr. J. Schneider za pokladníka, J. Harna dohlížitelem nad stavbou hostince, A. Buřinský za místostarostu.

»Sv. Hostýn chtějí koupit Židé« rozneslo se bleskem po Moravě, a kdo ví, čím je Sv. Hostýn Moravanům, dovede si představití znepokojení, a zároveň i tlačenici v kanceláři u Sarkandrovky, v níž se přihlašovali noví členové Matice o slavnostech r. 1895 byvše kazateli k tomu povzbuzování. Ale ani členové výboru nelenili. Často se scházeli na schůze do Kroměříže. Kroměříž byl téměř po celých 25 let ohništěm činnosti Matiční, neboť tam bývaly výborové schůze, protože nejvíce členů výborových bylo z Kroměříže a zvláště když jednatel Dr. Ant. C. Stojan se stal probostem u sv. Mořice a Dr. Jan Schneider, pokladník, kapitulním děkanem.

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. M. H. z Milotic píše v prosinci: Vzdávám díky Panně Marii Svatohostýnské za uzdravení manžela. Těžce onemocněl na břišní tyfus. Byl zaopatřen svátostmi umírajících a tak seslábl, že ani mluvit nemohl. Jednou o 2. hodině v noci řekl, že by se musil státí zázrak, kdyby ozdravěl. Jak to jsem uslyšela, hned jsem šla do zahrady, klekla jsem si na kolena, sepjala ruce, obrátila se k Svatému Hostýnu a vroucně jsem prosila matičku Svatoh., aby mne neopouštěla a navrátila zdraví manželovi. Měla jsem doma vodu svatohostýnskou a s důvěrou k Panně Marii řekla jsem muži, aby se jí napil, že je se Sv. Hostýna a že ho Panna Maria může uzdravit. Když si ovlažil rty, trochu se mu ale ulevilo a začalo mu býti volněji a skutečně brzy se úplně uzdravil. Jindy proti své vůli se musila souditi. Zdálo se, že soud prohraje, a proto byla celá zoufalá. Šla s důvěrou na Sv. Hostýn prosit Panny Marie o pomoc a o radu. Také se vroucně modlila za duše v čistci, by se za ní přimlouvaly. A vyhrála u soudu.

K. J. ze Lhotky u Hradčovic děkuje P. M. za uzdravení. Měla velké bolesti v noze před 5 lety. Od té doby již byla čtyřikrát na pouti; třeba šla o holi, ale šlo to. Již byla na sv. Hostýně 25krát, na valné hromadě Matice 20krát, má teď 68 roků a posud se těší, že dá-li jí Panenka Maria zdraví, že se tam ještě nějak dostane.

A. L. z Velké Bystřice u Olomouce děkuje za uzdravení syna. Konala několik 9tídních pobožností ke cti Božského Sršce Páně P. Marie a sv. Josefa.

T. F. z Orlové na Těšínsku píše: Onemocněl jsem náhle krční nemocí, takže každý pohyb mi činil hrozné bolesti; V té bídě jsem prosil Pannu Marii a sv. Josefa o pomoc a slíbil jsem, že to uveřejním v Hlasech Hostýnských. Panna Maria pomohla, nemoc se lepšila a dnes jsem zdrav. I sv. Antonínu děkuji za vyslyšení. Čtenářka Hlasů Svatohostýnských děkuje B. Srdci Páně, P. Marii za pomoc ve velké stísněnosti, prosí o další pomoc a posílá 15 Kč na elektriku.

A. P. z Ivan, děkuje P. Marii, sv. Antonínu za pomoc ve velké úzkosti a starosti, prosí o další pomoc a ochranu.

Čtenářka Hlasů z Bystřice děkuje B. Srdci Páně, P. Marii za uzdravení z těžké nemoci. — Jiná z farnosti Uh. broské P. M., sv. Josefu a Antonínu za vyslyšení. — Jiná z Němčic na Hané za zachránění a uzdravení dítky, jiná za ochranu. — Rodina Kolibová z Dolních Bojanovic děkuje P. Marii, sv. Josefu, sv. Antonínu za vyslyšení v těžké záležitosti. — Františka Gajdošík v St. Louis děkuje P. Marii Svato-

hostýnské za uzdravení dítek.

Počasi v prosinci bylo jako předešlé měsíce. Úplně jasné dny byly 16. a 22. prosince. Prvních 15 dní jsme byli v nízkých mracích a v mlze, která ustavičně na stromech přimrzala a asi 10 smrčků pod hostincem polámala. 19. prosince začalo táti, jinovatka zmizela, takže vichřice, která byla 23. a 24. pros. žádný strom nepovalila. — Před Silvestrem a také i na jeho svátek opět fučela vichřice a hnala husté mraky od jihu a jihovýchodu. Na jitrní opět nás zahalila mlha a trvala do 29. pros. 29./XII. se ráno vyjasnilo a jen od Vizovic k Holešovu k Prusinovicům, k Bystřici bylo jasno; dále však od těchto obcí na polích povstávala hustá, nízká mlha, takže počínajíc od Rymic, Dřevohostice, a celé Záhoří bylo pokryto nízkou mlhou, jakoby tam všechno doutnalo. Půda na rovině byla šedohnědá, lesy tmavé, na Hostýně jak stromy, tak louky byly pokryty jinovatkou.

Také i 15., 16. a 20. pros. se valily proudy mlh od jihu. Mlha byla ve 20 dnech, většinou celé dny, někdy jen několik hodin.

Sněhu, jehož bylo na začátku měsíce na 3 dm, přibýlo 2. XII. o 1 dm, 7. XII. opět o 1 dm, 8. XII. opět o dm, takže ho bylo 9. XII. přes ½ m; zvolna se sesedl na 3 dm, které však při nastalém oteplení před vánočními zmizely; i schodiště, které bylo s okolím urovnáno, se uvolnilo.

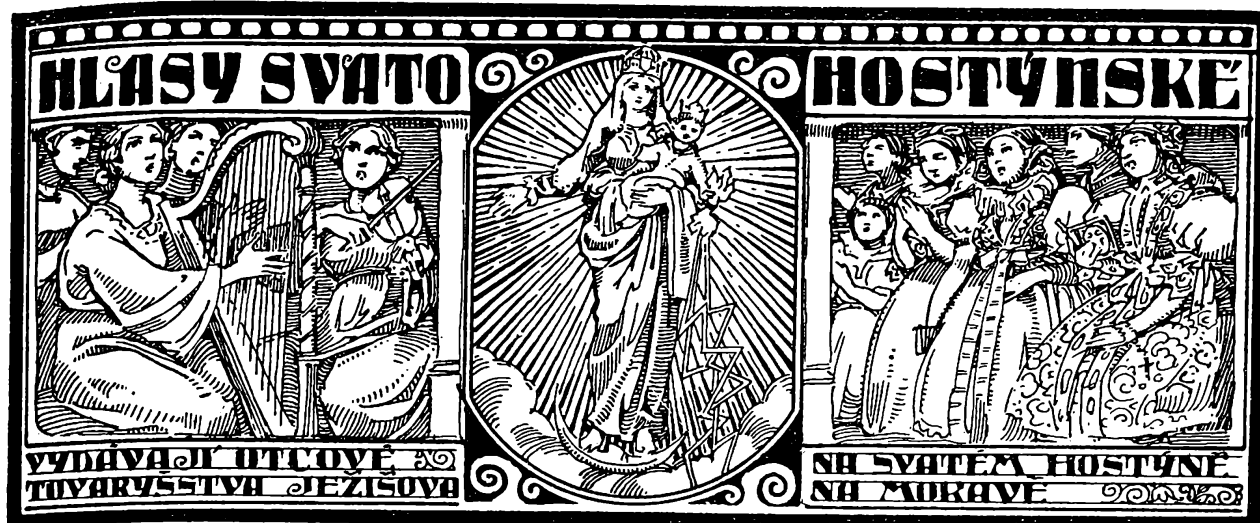
Sníh padal každý den od 2.—11. XII. a od 17.—20. XII..

Za celý měsíc napršelo 70.70 mm. Ledových dní, t. j. kdy nejvyšší teplota byla pod nulou, bylo 19; mrázových, t. j. kdy byl mráz, bylo 26.

Od 1.—19. XII. byl teploměr pod nulou; 23. a 24. XII. vystoupil na 5° C, od 25. do 29. XII. byly slabé mrazy a náledí, kdežto v Bystřici bylo bláto a poslední dva dny bylo opět 4° C. Největší mráz byl 10. XII. — 10.6° C, nejvyšší teplota 31. XII. 5.8°; Průměrná teplota byla —1.7°.

3. XII. byly 2°, 8. XII. — 4°, 10. XII. — 10°, 17. XII. — 5°, 24. XII. + 4°, 25. a 26. XII. 0°; Ve chrámě však nemrzlo. V největší zimu tam bylo + 0.5°, později 2, 3° C. 16. XII. byl jsem na rozhledně; byla suchá; nahore bylo na 2 dm sněhu a strop i sloupy od jinovatky bílé. I stromy byly bílé, jednak zasněžené, jednak od jinovatky. Za Holešovem s obou stran Lysiny se valila mlha, která na rovině mizela. Celé ovzduší bylo mlhou proniknuté, takže nebylo daleko viděti.

Ač bylo na začátku měsíce mnoho sněhu, přece hostýnský hlídač cesty upravil; proto byla cesta nahoru pchodná.

Číslo 3.

Březen 1923.

Ročník XIX.

Vlad. Hornov - V. Ř.

Píseň poutníka.

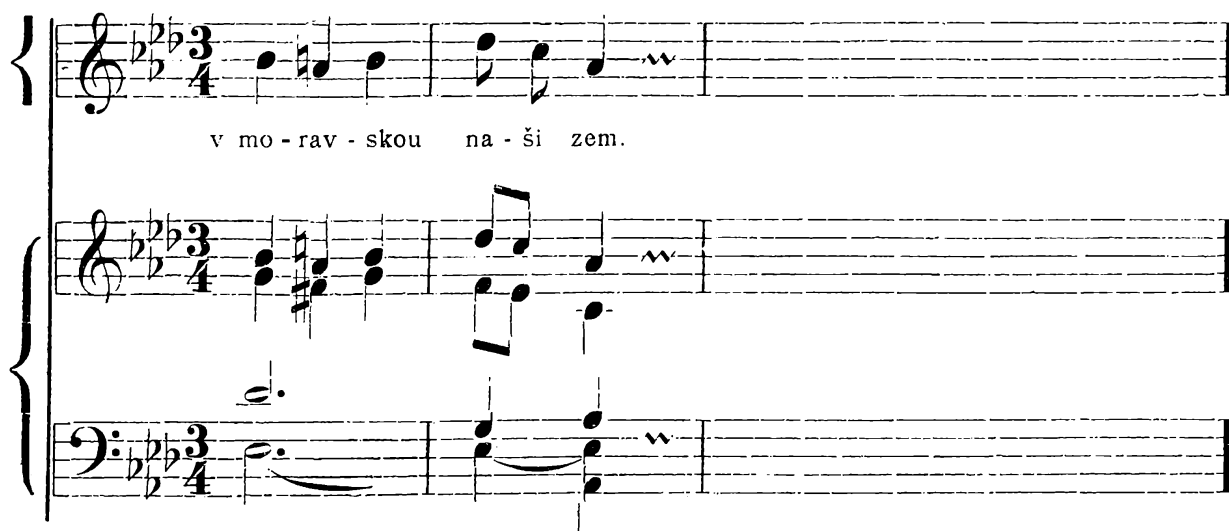
Zárženlivě.

zpěv.

Ma - ri - a Ma - tič - ka na vr - chu Ho - stýn - kém zá - ři jak

varhany.

hvě - zdi - čka v mo - ra - vskou na - ši zem, zá - ři jak hvě - zdi - čka

Nikdo k Ní nenesl
nadarmo proseb svých,
před oltář neklesl
ve chvílích přetěžkých.

Každého potěší,
každého posílí,
v bolesti největší
útěchy udílí.

K Matičce na Hostýn
pospíchám s důvěrou
v mateřský její klín
položím duši svou.

Položím duši svou:
Marie, ochraň ji,
před tváří Kristovou,
Maria, zastaň ji!

V životě při mně stůj,
v hodině poslední,
Maria, v stánek svůj
duši mou pozvedni!

★ ★ ★

M. Hedvika Vávrová:

Generál de Sonis.

(Podle Mgra Baunarda, rektora katol. univ v Lillu).

Kapitola IV.

Válka lombardská. Květen — srpen 1859.

Po bouřlivé, namáhavé plavbě přistál 1. pluk myslivců afrických 16. května 1859 v nádherném přístavu janovském. Sonis vítal překrásné to město s tajným přáním, aby osvobození Italie nebylo znamením dlouhé roztržky v lůně křesťanské Evropy. Vojsko africké bylo vítáno s nadšením. Celý Janov byl na nohou a pozdravoval je radostným voláním a deštěm květů.

Mezi tím, co důstojníci i vojíní rozptýlili se po městě, aby se občerstvili a pobavili, stoupal Sonis po skončené službě do krásné svatyně Matky Boží, vznášející se nad vlnami mořskými, aby se tam poklonil Spasiteli a aby Jemu a Jeho Matce doporučil svou duši, rodinu i vlast.

Nazítří hnulo se vojsko na sever směrem ke Stradelle. Cestou spustil se veliký liják, ale to nikterak nepřekázelo veselé náladě, jež panovala v celém vojsku. S večerem 21. května dostihli Voghery. Tam dověděli se o malé vítězné potyčce generála Torey s Rakušany u Monte Bella a proto celá Voghera ozdobila se květy. Vojíní opět všude vítáni s nadšením. I z očí prvních raněných, kteří z blízkého bojiště byli sem dopravováni,

zářila radost! Sonis věnoval nyní všechen volný čas ambulanci; pomáhal při přenášení raněných, obvazoval jim rány, blahopřál a děkoval jim za projevenou statečnost, povzbuzoval ke křesťanské trpělivosti a důvěře. Představoval a připomínal jim Pána Ježíše jako přítele a lékaře, naučil je kratičkým zbožným povzdechům a než odešel, daroval každému medailku mariánskou, řka: »Ta vám přinese štěstí!« Jeho objevení se bylo jakoby zjevem vyššího světa, zjevem z jiné vlasti. Kudy Sonis přešel, tam mohl bez překážky přijít kněz; našel srdce otevřená a duše připravené . . . Jednou zašel Sonis i na bojiště u Monte Bella, kde pohovořil se staříčkým farářem, který pamatoval ještě boje z r. 1800. Sonis vážně a uctivě naslouchal jeho vypravování a před odchodem požádal o mši sv. za duše padlých přátel i nepřátel.

Celá divise jízdy francouzské, která se tu byla spojila pod velením generála Desvaux, skládala se ze čtyř brigád, z nichž první velel generál de Planhol. V této brigádě byl i první pluk myslivců afrických s plukovníkem de Salignac-Fénelon. Pluk ten měl čtyři prapory. Vešitelsví třetího praporu svěřeno kapitánu de Sonis.

Když po tří denním odpočinku u Monte Bella nastoupen další pochod, dorazilo vojsko francouzské po různých příhodách do Novary, kterou právě Rakušané byli opustili. Tam soustředěny všechny síly. Od 4. června ozývalo se od Magenty hřmění děl. Myslivci afričtí, ukrytí v polích na pravém břehu Ticina, čekali na znamení k boji. Ale nedošlo k tomu. Viděli na silnici jen řady vozů, odvázejících raněné z bojiště. Den na to (5. června) došla zvěst o vítězství Francouzů. K večeru téhož dne dostihli nádraží v San-Martin, přeplněného raněnými. Císař Napoleon III. a král sardinský večereli spolu v malém hostinci, oba těšíce se svému vítězství.

Sonis, věren svým povinnostem, dával celému svému praporu příklad neúnavné činnosti a kázně, připravuje své vojíny k statečnému boji. »Šel v tom pouze za hlasem svého svědomí«, vypravuje soudruh jeho, »neb celá ta válka se mu nelíbila. Tušil nebezpečí, hrozící sv. církvi a v nedaleké budoucnosti i samé vlasti; předvídal, že hraje se tu do ruky jen ctižádosti a později snad i nevděku.«

Dne 6. června byli již v Magentě. Hrozný byl pohled na celé hromady zohyzených mrtvol. Důstojníci i vojíní probíhali bojiště, hledajíce svých příbuzných a známých. Sonis získal 40 rolníků z okolí, aby se postarali o pohřeb padlých. Téhož dne ho jeho vojíní ani nespátřili; chodil opět po ambulancích a přinášel všem útěchu a pomoc. Ač sám se o tom nikomu nezmiňoval, věděli to všichni a úcta k němu stále stoupala.

Za tři dny vešlo vojsko do Milánu, kde bylo skvěle uvítáno, ač v té chvíli začala se nad městem rozpoutávat hrozná bouře. Všichni byli veselí, jediný kapitán de Sonis nesdílel radostné nálady. Ostatně 8. června k večeru ozývala se znovu děla. Na hřbitově Melegnanském strhl se zuřivý boj, opět pro Francouze vítězný. V následujících dnech postupoval 1. pluk myslivců za přemoženými směrem k Bergamu. Překrásná ta krajina, oplývající bohatstvím klasů a květů, zdála se býti rájem, do něhož však krácela smrt . . .

Sonis nezapomínal ve službě vlasti ani za neustálých pochodů služby Boží. »Sotva se kde vojsko utábořilo a já vydal potřebné rozkazy, pustil jsem se na vypátrání nějakého kostelíčka«, dosvědčuje o tom. »Dostav se k farářem, prosil jsem ho, aby mne vyzpovídal. Neuměl jsem sice italsky, ale vypomáhal jsem si latinou. Bylo-li možno, přistoupil jsem i ke stolu Páně. Potom se srdcem radostným, plným Pána Boha, vrátil jsem se k vojsku. Nyní mne mohla smrt zastihnouti, byť jsem hotov ke každé oběti!« Sonis neobracel pozornost jiných na tyto svoje zbožné pouti, ale také se

jimi netajil. Každý věděl, že odchází proto, aby vyslechl rozkazy prvního svého Velitele a aby Mu vzdal nejvyšší čest.

»Na našich vyzvědách stávalo se«, píše v jednom listě, »že náhle zahledli jsme kostelní věž. »Náš Pán tu jest! Rychle dolů!« Přítel Robert a já seskočíme ihned s koně, vcházíme do kostela a prosíme kněze, aby nám podal Tělo Páně. Stalo se. Spěcháme opět rychle na koně, neb čas nepatří nám. Modlitby díky po sv. přijímání konáme na koni za rychlého cvalu...«

Výtečný tento křesťan, tak laskavý ke svým podřízeným, byl sám k sobě neobyčejně přísným. »Polní jeho stan«, píše soudruh jeho, »byl sotva zvýši 1 m, takže do něho bylo třeba lézt po čtyřech. Beránci kůže, položená na trávě — toť celé jeho lůžko. Jak elegantní a pohodlné byly za to stany jiných důstojníků!« V ohledu tom došlo to tak daleko, že vydán zvláštní rozkaz císařský, předpisující ve všem největší jednoduchost. Nařízení však ohlášeno téměř na samém konci války, a tak Sonis zůstal sám vzorem křesťanské skromnosti. — Maličko stačí moudrým — a svatým ještě méně!

Zatím přiblížila se rozhodná bitva. Ve válce krácejí jednotlivé prapory střídavě v čele vojska. Dne 24. června byla řada na praporu Sonisově. Píše o tom: »Tohoto dne vstali jsme již o 2. hodině ranní, neb ve 3 měli jsme již býti na koních. Já měl již po dva dny silnou horečku, takže jsem po celý ten čas nevzal ničeho do úst. Radili mi, abych se odebral do ambulance, ale já spoléhal na Pána Boha, že mi v tak důležité chvíli neodepře potřebných sil; tušil jsem, že co nejdříve budeme v ohni! Zůstal jsem tedy na svém místě — a učinil jsem dobře. S počátku bylo mi mnoho vytrpěti, ale potom, při útoku, byl jsem docela uzdraven! Proto právem považuji další svůj život za úplně nový, za život zázračně mi darovaný dobrotou Boží.«

Den 24. června 1859 byl rozhodným dnem jak pro válku lombardskou, tak i pro osud celé Italie. Bitva strhla se u Solferina, vesničky ležící jižně od jezera Gardského. Sonis píše o tom v listech své choti a příteli Jindřichovi de la Chapelle. Píše prostě a živě s obvyklou skromností: »Vojsko na pochodu nemělo nejmenšího tušení, že by mohlo téhož dne dojíti ke srážce; tajemství zachováno dobře! Teprve, když se ozvaly rány z děl, prchly všechny pochybnosti. Před námi otevřela se náhle překrásná rovina, vroubená po levé straně řetězem vysokých hor, kde četné výsky skytaly nepříteli výhodného postavení; přímo před sebou viděli jsme lesík, z něhož vyčnívala věž vesnického kostela. Po pravé straně šířily se rozsáhlé vinice a morušové sady, v nichž se ukrývalo na tisíce rakouských střelců. Náš oddíl africké jízdy pod generálem Desvaux zaujal místo ve směru roviny a divise Partouneaux přiřadila se po naší pravé straně. Dělostřelectvo obou oddílů zahájilo střelbu. Celá čára v délce čtyř mil ocitla se v ohni. Zároveň útočila pěchota i děla na horské vesnice. Byl to úchvatný pohled! Téměř celý den hleděli jsme na to nehybně a jen chvílemi pokoušeli jsme se rozličnými »manévry« vylákat Rakušany z lesíka a z morušových sadů. Koule nám lítaly nad hlavami, takže smrt se zdála neodvratnou. Já však odevzdal již dříve Bohu obět svého života — a proto myšlenka, že chce-li mne Pán Bůh rodině zachovati, učiní to jistě ve Své dobrotě — naplnila duši mou úplným klidem. Teprve k večeru došla na nás řada. Obdržev rozkaz od generála Desvaux, jehož hlas chvěl se při tom pohnutím (věděl, že mne posílá k oběti), obrátil jsem se ke svému praporu a kázal hnáti útokem.« (K tomu dodává přítel jeho Decroix, jenž byl pouze několik kroků od něho vzdálen, že mu tehdy Sonis dvěma slovy

odporučil ženu a dítý, načež přesmeknuv meč z pravé ruky do levé, udělal kříž a zvolal: »Ku předu!«/ »Já byl deset kroků před vojskem«, pokračuje Sonis, »ale při tom bez nejmenšího vnitřního pohnutí, jako ve chvílích největšího klidu. Víra plnila mou duši! V cvalu dostihli jsme lesíka, kde nás vítalo množství Tyrolanů deštěm kulí. Okolo mne zuřil strašný boj, v němž mnozí podlehli. Tisíce bajonetů trčelo, koule kol uší jen syčely. Byl jsem sám. Část mých vojáků ležela na zemi, na ostatní útočili huláni. Můj ubohý kůň byl smrtelně raněn. Když jsem ho však pobídl, měl přece ještě tolik síly, že mne aspoň vynesl z té hrozné massy; potom klesl. Rychle vyprostil jsem se ze sedla, mečem odrazil bajonet, jenž měl mému životu učinití konec, a pak jsem spěchal ke 3. praporu, jenž právě hnal útokem...«

Pan Decroix spatřiv Sonise bez koně, nabízel mu svého, ale Sonis nepřijal této nabídky, řka: »Váš život stojí za více než můj!« Na štěstí zahlédl Decroix opodál koně bez jezdce. Chytiv ho za uzdu, přivedl jej ke kapitánovi. Tento se naň vyšvihl, načež spěchali oba ke svým.

»V dalším boji«, píše Sonis s bolestí dále, »padli naši přátelé... Vyjel jsem do pole s krásným četným praporem — a zůstala mi z něho jen skrovná četa. Ale zachovali jsme si starou svou vojenskou slávu!« V důvěrném listě sestře svojí, tehda již karmelitánce, svěruje se, že po celý ten hrozný den ani na okamžik nezapoměl na přítomnost Boží! Choť svou povznáší v listě na výšiny víry a odvahy myšlenkami mužnými a křesťanskými: »Snad mnozí budou mí míti za zlé, že vypravováním hrozcích mi nebezpečí obnovují minulé Vaše nepokoje. Ale hledím na věci s výše a přeji si, abyste na ně pohlížela jako já. Děkujte Bohu, že mne zachránil od smrti zázrakem Své všemohoucnosti! Nad to nechť Vaše víra oživí se myšlenkou, že jen proto již tolikrát mi hrozila smrt, aby tím patrněji zazářila všemocná ochrana Boží! Odporučil jsem duši svou Bohu a Matce Boží a jim též svěřil jsem Vás, má drahá, i naše dítky...«

Sonis nazýval ten den (24. června 1859) nejhroznějším dnem svého života; nemohl předvídati den a noc u Loigny! Bitva u Solferina trvala do 8 hodin večer. Potom však samo nebe chtělo jí učiniti konec, jakoby volalo k bojujícím: »Již dosti!« — »Při posledním útoku«, píše Sonis, »zatahla se obloha černými mraky; hrozná bouře přehlušila hřmění děl a průtrž mračen, jaké jsem dosud ještě nikdy nezažil, zaplavila celé bojiště, vrhajíce nový stín hrůzy na tento chmurný obraz.«

Sláva vojenská stojí mnoho obětí! Křesťan rychleji než kdo jiný si to uvědomí. Sonis to pochopil ještě téhož večera, kdy na bojišti hledal padlé a raněné. »Kolik odnesli jsme raněných a zmrzačených soudruhů! Jaká muka bylo jim vytrpěti! Jaké to utrpení! Ale též co statečností a odvahy! «Ó, příteli«, píše Jindřichovi Lamy de la Chapelle, »kdybychom jen nepatrnou částku tohoto heroismu ukázali ve službě Boží, jaká by to byla bohatá žeň pro nebe! Truchlivou jest však pravdou, že Bůh zůstává neznámým! Na tomto velkém poli mrtvých nezahlédl jsem kněze, pročez mé srdce krvácelo! Bylo mi však řečeno, že v ambulancích jsou polní kaplaní; to mne poněkud upokojilo. Druhého dne konal se pohřeb padlých. Všichni byli oděni v uniformy jako do boje a uloženi do společného hrobu. Jakýsi italský kněz vykropil velký ten hrob.«

První pluk afrických myslivců doznal velkých ztrát. Sonis však litoval více raněných než padlých. »Byl jsem v ambulanci«, píše. »Ubozí ranění leží v konírně na slámě. Vše jest přeplněno. Každou chvíli některý z nich umírá! Lékaři odtínají tu údy jako řezníci; ale plní horlivě svůj svatý úřad. Nejvíce jest mi líto těch, kteří nemohli býti odneseni a zůstali

proto ležeti celou noc na bojišti. Jeden z mých myslivců zůstal dvacet čtyři hodiny bez obvazu s roztržštěnou holení! Tento hoch jest dobrým křesťanem; před bitvou byl u sv. přijímání...«

Při psaní důvěrných listů zmocňovala se Sonise obava, že by snad přátelé mohli ho mít za lepšího, než jakým jest, i prosil, aby řádky jeho považovali pouze za povinnou daň vděčnosti za všechny jejich modlitby, jimž děkuje za své zachránění: »Kéž žehná Bůh všem těm hlasům, jež v modlitbě za mne k Němu se vznášejí! A nechť mi laskavě odpustí, vzbudil-li jsem snad u někoho domněnku, že jsem jiným, než jakým skutečně jsem: nejslabším a nejbídnějším stvořením. Modlete se za mne, abych byl tím, čím býti mám a čím chci býti s milostí Boží!« Dokonalým stává se člověk pouze velikostí a pokorou; ale tomu jen křesťan porozumí...

Utlocitnou lásku jevil Sonis jako křesťan i ku přemoženým, proti nimž před chvílí byl tasil meč. Druhého dne po bitvě přichází jistý voják k hlavnímu stanu a oznamuje, že zabil jakéhosi rakouského generála. Na důkaz ukazuje jeho plášť i papíry. Sonis se usmál. Ach, kolik vojáků nechlubívá se po bitvě, že zabili při nejmenším aspoň jednoho generála? Ale ať byl generálem nebo ne, na tom nezáleží, ale snad měl rodinu, která žije v obavě o život milovaného otce! Předměty ukořistěné nejen, že by mohly vésti k vypátrání pozůstalých, ale mohly by jim i býti poslány jako památka po zemřelém! Sonis požádal tedy vojína, aby mu přepustil svou kořist, za níž mu dobře zaplatil. Za několik dní překvapil Sonise na cestě velký liják. Nemaje ničeho jiného na převlečení, přehodil přes sebe onen cizí plášť a pospíšil do nemocnice. Tam si ho náhle povšiml jistý raněný Rakušan, i volá ho k sobě. Poznalť svůj plášť. Opravdu, byl to jeho plášť i papíry! Těžko uhodnouti, kdo z obou byl šťastnější: zda ten, kdo dostal opět své ztracené věci, či ten, který mu je vrátil?

Druhého dne po bitvě u Solferina byl Sonis na bojišti dekorován. Těšil se velice z tohoto vyznamenání, za něž děkoval Bohu a povinnosti splněné za cenu nasazení vlastního života. »Čestný ten odznak nemohl býti připevněn na hrud' vznešenější«, psala mu choť, posílajíc mu stuhu, jež by byla »s hrдостí a radostí připjala na jeho srdce.«

Dne 10. července podepsáno příměří, předchůdce to Villafrankého míru. První pluk afrických myslivců přidělen byl vojsku okupačnímu. Sonis litoval, že tím odložen jest jeho návrat do Francie, kde ho toužebně čekala choť a děti. »Ale, nechť se stane vůle Boží!« psal o tom. »My křesťané a vojíní musíme býti dvojnásobně muži povinností a odevzdaností do vůle Boží! Staral jsem se všemožně, abych to dokázal na této výpravě všem těm, kteří kráčeli za mnou. Byl bych přešťastným, kdybych tak aspoň něčím mohl přispěti k rozšíření království Božího«.

Z delšího nuceného pobytu v Itálii měl příležitost, že lépe poznal pravé smýšlení tamnějšího lidu, jemuž byli dopomohli ke svobodě za cenu tolika krve. Bývalé prvotní nadšení změnilo se v nedůvěru a prokázané služby považovány za pokoření. Záhy si též Sonis uvědomil, že se neklamal ve svém náhledu o celé této záležitosti. Po válce lombardsko-benátské rozpoutaly se v Itálii revoluce a povstání, jichž ostří namířeno proti náměstku Kristovu a svaté církvi vůbec. V jistém městě spatřil na náměstí kol jakési jízdecké sochy velký sběh lidí. Všiml si též, že na podkově koně jest připevněn lístek s několika řádky po italsku napsanými. Nerozuměje italsky, prosil na blízku stojícího kněze, aby mu to přeložil. Nápis zněl: »Kéž bys roztržštil svým kopytem hlavu posledního kněze a posledního Bourbona!« Sonis zachvěl se rozhořčením: »Pane abbé«, řekl, »byl jste tak laskav a vysvětlil jste mi smysl těch řádků; račte to učiniti ještě jednou a potom řekněte té lůze, že nikdy nebude hodna svobody!«

On to všechno věděl!

»Pravda, Vy jste pan doktor, že ano?« tázal se malý hošík, otvíraje dvěře do ulice a upíraje oči na muže středního věku s krátce přistřiženou bradkou.

»Ano, ale —«

»Já jsem to věděl«, zvolal hoch, tleskaje rukama a poskakuje radostí; »a já vím ještě něco, já vím, kdo Vás poslal.«

»Kozla víš!« vyjelo z lékaře a vážný výraz v jeho tváři se proměnil v živý a nedoktorský údiv.

»Ano, pane doktore, já to vím. Vás sem poslal sv. Josef, abyste mi uzdravil maminku.«

»Opravdu? To já jsem myslel —«

»Ano«, vpadl mu hoch do řeči, pro samu dychtivost ani neposlouchaje dále, »a vítám Vás; jen pojďte hned dále« — a tu vzal lékaře za ruku — »a já Vám něco ukáži, co stojí za to.«

Kdyby byl lékař v tom okamžiku objevil Ameriku, nebyl by mohl hleděti udiveněji, než když jeho malý vůdce ho zavedl do salonku a zvolal jásavě:

»Jen se na to podívejte, že?«

V salonku byl chatrný nábytek a ačkoliv byl štědrý den, nebylo jeho celkové vzzezření nikterak vánoční. Ale bídného zařízení si lékař nevšímal; on i jeho vůdce hleděli s napiatým zájmem na hromádku balíků, které ležely na holé podlaze.

»Krocán!« zvolal hošík povznešeným hlasem a při tom něžně pohlídl největší balík. — »Šunka!« pokračoval, dčtýkaje se jiného. — »Pomeranče!« dodal, otvíraje papírový pytlík.

»Vezměte si jeden, pane doktore!«

Lékař zatím hleděl, jakoby se nebyl ještě vzpamatoval z objevení Ameriky. Ale při této nabídce přišel trochu k sobě a řekl: »Jsou to tvé pomeranče, synku?«

»Oh jsem já to nezdvořák; měl jsem Vám říci, jak se jmenují, pane doktore! Jmenují se Jozka — Jozka Vilímek. Nu ovšem, že ty pomeranče jsou mé, a ten krocan a ta šunka také; všechno tu je moje — tohle víno zabalené do slámy se stříbrnými pokrýkami kolem zátek; všechny ty ořechy a hrozinky; a ty banány a ta jablka a ty fíky — všechny jsou mé. Dostal jsem je k Ježíšku. A víte, kdo to byl, co mi je dal?«

»No, kdo prosím?« otázal se lékař s nádechem uštěpačnosti, který se však Jozky Vilímkova ani netkl.

»Svatý Josef, pane doktore.«

Na mou věru«, zvolal lékař odkládaje si cylindr a zimní rukavice na stůl, »to přesahuje vůbec všechno v celé mé zkušenosti, lékařské i nelékařské.«

»Řekl Vám sám sv. Josef, abyste přišel, pane doktore?« pokračoval malý Vilímek s účastí, neboť pozoroval, že doktorovi cosi je. Konec konců, cno to není maličkost, setkati se se svatým.

»Vylož mi, hošku, jak se to stalo, že ti sv. Josef poslal všechno to zboží zde!«

Tak se to stalo, pane doktore — ale prosím, račte se posadit.«

Lékař si sedl na židli a Jozka na bobek u krocana.

»No tak to bylo. Koncem listopadu maminka onemocněla, právě když dostala jakési jemné šití a ovšem pak je musila odřici. Pak musila má nejstarší sestra — imenuje se Mabel — zůstat doma a česťrovat maminku. Tatínek je mrtev už přes rok. No, a já jsem ještě tuze mladý na práci a mé druhé dvě sestry jsou také ještě mladé na výdělek a tak musil můj starší bratr Tomáš, kterému je patnáct roků, hledět, jak uživí celou rodinu sám. Tomáš to ovšem nedovědl a mamince také nebylo lépe, a štědrý večer se blížil a já jsem nevěděl, jak seženu nějaký božihodový cběd. A tak

jsem si, pane doktore, pomysli', že vykonám »novinu«*) k sv. Josefu.«

»Oh!«

»Ano, pane doktore. Sestra Gerarda, která nás učí ve škole, říkává často, že když někdy něčeho velice potřebujeme, máme jít k sv. Josefu a ten nás jistě vyslyší, jestliže to, zač budeme prosít, bude dobré. No tak já jsem začal novinu a modlil jsem se o dobrý oběd na Boží Hod, zvláště o krocana a o pomeranče — jen se podívejte na toho krocana, a na ty pomeranče, a na ty láhve se zátkami, obalenými stříbrem, jak vykukují ze slámy. Zkrátka, modlil jsem se, až jsem si rozedřel obě kolena. Já Vám je ukáži, pane doktore, jestliže — «

»Jen vykládej dále, mne to zajímá«, řekl lékař, jemuž byl výraz v tváři podivně zjemněl. Jozka tedy pustil z rukou hořejší část své punčochy, vzpřímil se a pokračoval: »Dnes je Štědrý den, a poslední den mé noviny, a já jsem se dal dnes ráno do modlení, jako kdybych ji teprve počínal. Trochu před polednem se mamince, která byla do té doby stále stejně nemocná, velice přitížilo a sestra chtěla zavolat doktora; ale maminka se myslím bála, co by to stálo a řekla ne. Tak jsem šel znovu ke sv. Josefu; a víte, co jsem mu řekl, že radši nechci krocana, pomerančů a cukroví, jen když pošle dobrého doktora, aby uzdravil maminku; a ještě jsem se modlil, když u dveří zazvonilo a byl tam hoch z nějakého obchodu s vocíkem. Já jsem ho čekal, a když přišel, řekl jsem mu, aby zanesl věci tiše do salonku, aby ostatní o tom nic nevěděli. Víte, já jsem je chtěl překvapiti. Ten hoch z obchodu byl velmi veselý chasník se stříbrným řetízem u hodinek. A tu jsem už věděl jistě, že sv. Josef pošle také doktora a proto jsem na Vás od té doby čekal, je už to dvě hodiny. Nechcete-li si vzít pomeranče, mohl byste jít hned se mnou a podívat se na maminku.

Lékař opět hleděl, jakoby byl objevil Ameriku, ale nechal se vésti po schodech nahoru do malé světničky.

»Maminko, sv. Josef Vám poslal pana doktora, aby Vás uzdravil.«

Matka ležela. Její dcera Mabel, která se právě něžně skláněla nad ní, pozvedla při těch slovech zesmutnělé oči a hleděla také, jako kdyby byla účastnicí při objevení Ameriky.

»Ten hoch má pravdu«, mručel lékař, skláněje se u lůžka a upřeně pohlížel nemocné do tváře. Byl to jeden z těch nadaných lékařů, kteří, jak se zdá, chápají podstatu nemoci při prvním pohledu. Jemným dotekem přezkoumal nemocné puls, položil jí ruku na čelo, pozdvihl jí víčka a podíval se jí do očí — a věděl, co a jak je.

»Hošíčku, řekl vážně, sv. Josef mne poslal v pravý čas. Vaši matku, slečno« dodal, bera Mabel stranou od lože, »by za čtyřiašest hodin asi již nezachránil žádný lékař. Ale nyní ještě dovedu sraziti její horečku do zítřka v poledne. Teď musím ihned pryč pro lék. A musím také vzkázatí své rodině, že budu celou noc pryč, abych zachránil svou pacientku«.

Nedbaje koktavých díků dívčích, pospíchal z pokoje a dolů po schodech. Così lehce hopkovalo za ním.

»Pane doktore«, volal Jozka v půli schodů, »smím jít s Vámi?«

»Nu, pojd«, řekl lékař nikoli nepřívětivě.

Před domem se právě zastavil vozík za doktorovou bryčku — tentýž vozík, který přivezl božihodový oběd — a v něm seděl tentýž hoch z obchodu, ale nehleděl nikterak vesele.

Jozka už chtěl k němu přeběhnouti a pozdraviti ho jako starého známého. ale lékař ho zadržel: »Počkej minutku«, řekl, »já si s ním musím promluvit mezi čtyřma očima«.

»Poslouchejte«, řekl lékař ke sklíčenému hochu z obchodu, »ka... bylo řečeno, abyste odvezl ty věci, které jsem u Vás koupil?«

»Do Karlovy ulice, pane doktore; do toho domu zde. Ten hoch tam mi otvíral

*) Mínil novenu, t. j. devítiderní pobožnost.

a pravil, že na mne čekal. Tu je ta adresa, jak jsem si ji napsal do knížky. Dr. Vilém Vlk, čís. 2418 v Karlově — O — o — o — oh!»

»Ba právě«, řekl lékař, »to je v Karlově ulici. Jakmile mi Váš účetní řekl, že zboží pro mne bylo odevzdáno, počal jsem přemýšlet. Na cestě od jednoho nemocného jel jsem náhodou Karlovou ulicí a napadlo mně, že spíše ano než ne, najdu svou objednávku v 2418. A našel jsem.«

»Teď je po mně. Krista Pána, to jsme provedli hrozný nesmysl«, zvolal hoch z obchodu jménem své firmy:

»Nesmysl ne«, opravil zákazník, »ale omyl.«

»Jakže?« řekl hoch z obchodu s výrazem pochybnosti v tváři.

»A ani se nemusíte trápit odvážením těch věcí odtud. Opakujte jen hezky první objednávku a zavezte ty věci tentokrát do Karlovy třídy. Objednávka, kterou jste dovezl omylem sem, se hodí pro moji pacientku od sv. Josefa v tomto domě.«

»Od Sv. Josefa ve státu Missouri?« tázal se hoch z obchodu nedůvtipně. Místo odpovědi mu lékař vtiskl do ruky dolar. »Šťastné a veselé vánoce«, dodával na vysvětlenou.

Nelze popsati, jak se hochovi tvář vyjasnila. »Přeji nápodobně, pane doktore«, řekl. »Ne, nebyl to nesmysl, jak vidím.« A doufám, pane doktore, že Vaše pacientka od Sv. Josefa bude mít také veselé vánoce.« »S Bohem, hošku«, zavolal na Jozku, který si zatím pochutnával na oříškách a hrozinkách a radostně poskakoval po schůdkách. — »Šťastné a veselé vánoce všem«, houkl Jozka, a vida, že rozmluva mezi čtyřma očima je u konce, shopkoval dolů a položil ručku důvěrně do lékařovy.

»Hošíčku«, řekl lékař, »jsi sice ještě velmi mladý, ale tentokrát tys to opravdu a skutečně všecko věděl.« Bylo jaksi vlhko v očích a hlase dobrého lékaře, když to pravil, ale Jozka nepátral po příčině — pro zrak víry je málo tajemství.

Ačkoliv lékař probděl noc beze spánku a v starosti u nemocné, mohl s radostí říci, že jeho úsilí mělo úspěch nade vše očekávání a výsledek byl, že Jozka a maminka a pan doktor a Mabel a Tomáš a obě malé sestřičky měli přeradostné vánoce.

P. Fr. Žák T. J.

Z litanie loretánské.

Panno ctihodná.

Hodna cti je duše v nevinosti,
také důstojenství patří čest;
nejvíc úcty slušno vzdávat ctnosti,
která s důstojenstvím spiata jest.

Maria, já marně větší hledám
důstojnost nad boží mateřství,
marně utíkám se zvidat k vědám,
kdo snad víc, než ty, se v ctnosti stkví.

Žádná z dcer, nechť v královské je zdobě,
Matce boží není podobná,
»plná milosti« řek' Bůh jen k tobě,
Maria, ty's Panna ctihodná.

Z franc. přeložila M. Hedv. Vávrová.

Cvičení

P. Ludvíka Lallemanta*) T. J. ke cti sv. Josefa.

Cvičení toto, jež možno konati na způsob vnitřního devítníku, jest neobyčejně účinné k vyprošení velikých a nesnadných milostí. Stačí věnovati jednu, dvě minuty následujícím myšlénkám a to čtyřikráte za den, na př. dvakráte ráno a dvakráte odpoledne. Abychom na to nezapomněli, určíme si k tomu příhodné chvíle.

Ráno:

I. Povzneseme svého ducha k srdci sv. Josefa a pohledíme, jak věrně vždy spolupůsobil s milostí Boží! Potom obraťme pozornost k vlastnímu srdci a uznejme, že často nebyli jsme věrni hlasu milosti Boží, i pokorme se, ale i povzbudíme!

Sv. Josefe, vzore věrného spolupůsobení s milostí Boží, přijmi naše díkůčinění a oroduj za nás!

II. Uvažme, jak výborně dovedl sv. Josef sloučiti vnitřní život se zaměstnáním zevnějším; potom pohledíme do svého srdce a pozcrujme, v čem jsme se uchýlili od jeho dokonalého vzoru.

Sv. Josefe, ochránce vnitřního života, přijmi naše díkůčinění a oroduj za nás!

Odpoledne:

III. Provázejme sv. Josefa jako Chotě nejsvětější Panny a rozjímejme, jak obdivuhodné měl poznání Panenství a Mateřství a jak pokornou byla jeho víra v tajemství Vtělení Syna Božího! Povzbudme se k lásce ke sv. Josefovi z lásky k jeho sv. Choti!

Sv. Josefe, Choti nejsvětější Panny, přijmi naše díkůčinění a oroduj za nás!

IV. Představme si, s jakou uctivou láskou sv. Josef klaněl se a děkoval malému Ježíškovi; prosíme, bychom jako On klaněli se Božskému Dítěti a Je milovali s city nejhlubší úcty a nejněžnější lásky!

Sv. Josefe, Pěstouně malého Ježíška, přijmi naše díkůčinění a oroduj za nás!

★ ★ ★

Náboženství zjevené.

»Vel. pane«, mohl by mi nyní někdo namítnouti,« pravil jste, že náboženství je nevyhnutelně potřebí. Můžeme si tedy vybrat, které chceme«. Volnomyšlenkáři, kteří jsou proti všem náboženstvím, podporují sektu československou a radí, aby kdo nechce býti bez náboženství vůbec, vstoupil do této sekty. Avšak ne nějaké, ale **jedině pravé náboženství máme mítí**. — A odkud to, že jest mnoho náboženství?

Snaha, mítí náboženství je v člověku od přírody, neboť člověk jest stvořen pro Boha, tedy pro náboženství. Ale rozum lidský je slabý, mnohá zatemnění zakalují mu pojem náboženství. Též vůle lidská jest slabá a v srdci jsou vášně a nárůživosti. Podle nich si člověk upravil pojem nábo-

*) P. Ludvík Lallemant T. J. náleží k slavným spisovatelům francouzským Tovaryšstva Ježíšova v sedmnáctém století.

ženství. Ale Bůh člověka neopustil a **zjevil mu náboženství.**

Jakže, potřebovali jsme, aby Bůh nám oznámil náboženské pravdy?

Tolik krásných věcí poznává rozum lidský, zpytuje hvězdy, proniká propasti, bádá ve starých památkách, skládá velikolepá díla básnická a přece v náboženství potřebuje zvláštního zasáhnutí od Boha.

Dějiny dokazují, že lidé zůstavení bez zjevení nenašli za tolik tisíců let nejhlavnější pravdy řádu mravního a společenského, nebo aspoň o nich pochybovali přes vše úsilí a bádání mnohých — a jednalo se o věci nejdůležitější a proto též mnozí vynakládali na ně velikou péči.

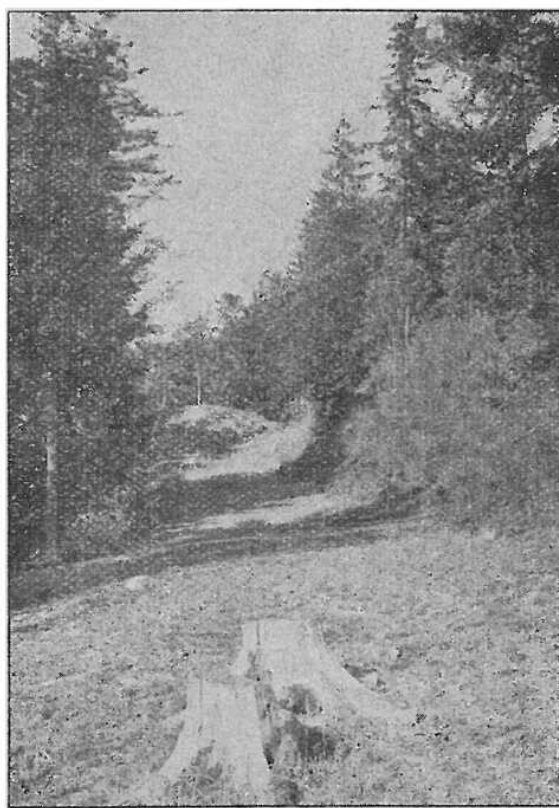
Že tomu tak, patrně na dvou nejvzdělanějších národech, na Řecích a Římanech. Říman Varro praví, že bohům přičítají se věci, za které i nejopovrženější člověk by se styděl. Seneka nazývá bohy pohanské »nečestnou společností«. Oba národové měli krvavé oběti lidské, otrokům, jichž byla většina, odpírali lidská práva, ženu snížili, krutost a směšné pověry vládly. Plato v dialogu Gorgias vkládá do úst Alkibiada: »Otče, jak máme ctít božství?« Sokrates odpovídá: »Jen Bůh může říci, co je mu milo, musíme čekat, až s nebe přijde mudrc. Alkibiades: »Ó kéž by za mého života přišel, přidal bych se k němu a přivinul jako dítě k prsoum matčiným«. Avšak tento fakt dokazuje, že lidé potřebovali Božího zjevení.

Sv. Tomáš Aquinský to takto dokazuje: K jistému poznání těchto pravd vyžadují se mnohé podmínky, jako čas, pokdy, studium, vlohy, dobrý návod, nebo zde nepostačí jen domněnka, ale jisté poznání a to celého pokolení lidského. Avšak daleko větší část lidstva jest tohoto zbavena, mnozí umírají v mládí, jiní nemají k tomu pokdy, nemají schopností, musí se zabývat domácí prací. Náboženství je pro všechny, co by prospělo, aby je poznalo jen několik lidí? Musí to býti poznání jisté, aby dalo sílu v pokušení. Jednotlivý učenec neměl autority zavazující jiné. Vždyť na mnohé krásné pravdy mravní přišli jednotliví učenci, ale nemohli jiných přimět k tomu, aby jich následovali. Lid nemožno učit hlubokými důvody filosofickými, ale váhou autority. A kde je záruka, že učí pravdu? Dnes jeden filosof učí tak, zítra učí jiný jinak. Tomu všemu mohlo jen zjevení odpomoci. »Druhdy Bůh na mnohokrát a mnoha způsoby«, tak začíná sv. Pavel list svůj k židům, »mluvil k otcům našim skrze proroky: však v těchto dnech doby poslední mluvil k nám skrze Syna, kteréhož ustanovil dědicem všech věcí.« A toto zjevení, aby postupem času nebylo s bludem pomíseno, vložil Kristus Pán do své církve, jíž dal neomylný úřad učitelský ve věcech víry a mravů. Když po válce padala jedna autorita po druhé a z toho nastal rozvrat v lidské společnosti, uznali i ti, kdož nehorlíli příliš pro náboženství, že v těchto dobách třeba držeti se pevného bodu, autority, která jediná zde může pomoci. Ale ta je jen v katolické církvi. Tedy, že třeba vejít ve spojení s katolickou církví. A poněvadž všechny sekty protestantské odvrhly tuto autoritu víry, zřejmě ukazují, že jsou v bludu. Božské zjevení dále musilo nejen oznámiti pravdu, ale též sprostředkovati milost a pomoc slabosti naší na cestě mravnosti, což se děje zvláště sv. svátostmi.

Také ze všech stávajících náboženství jediné naše sv. katolické náboženství má na sobě známky božského zjevení. Náboženství pravé musí býti dáno Bohem, pro lidi a musí spojit Boha s lidmi. Poněvadž je dáno Bohem, musí býti Boha důstojné, tedy svaté. Tak lehko každý pozná, že pohanská náboženství nemohou býti od Boha. Poněvadž je dáno pro lidi, musí býti přizpůsobeno lidské přirozenosti, proto už Tertullian říkal: Duše lidská od přírody křesťanská. A musí se obracet na všechny lidi, musí býti všeobecné. Musí též skýtat nevývratné důkazy poslání Božského. To jest jediné náboženství křesťanské. Krásně praví Kadeřávek: »Celé kře-

stanství, mravní a osvětový obrod lidstva, dějiny dvou tisíc let bez nadpřirozeného zjevení byly by tajemstvím nepochopitelným a nevysvětlitelným. Zmrtvýchvstání Páně jest úhelným kamenem, o nějž všechny námitky se rozbíjejí.»

Suarez praví, že jest trojí zjevení Boží: přirozené, kterým velebnost Boží poznáváme v přírodě, nadpřirozené, kterým Boha poznáváme jako dárce milosti (zjevení, o němž jsme mluvili), a zjevení slávy, kterým Bůh se nám ukáže tváří v tvář v nebi. Tohoto zjevení si žádejme a pracujme o ně! Dojdeme ho, držíce věrně zjevení druhého, jehož představitelkou je katolická církev. Ano, s čím větší a dětinnější úctou, poslušností a láskou budeme lnouti k této církvi, tím bezpečněji ubíratí se budeme k věčnému cíli svému.

Vchod do náspu Svatohostýnského od Rusavy.

P. Fr. Videnský T. J.

Čeští misionáři mezi Indiány v Americe a na ostrovech Mariánských nebo-li de Los Ladrones a Filipinech až do r. 1700.

Připomenutí.

Než mnohý snad by přece rád věděl, jakým způsobem se misionáři úspěchů těchto dopracovali? Na to zní odpověď, že především ti, kteří měli jít mezi Indiány na misie, i když přišli z Evropy, byli dáni do zvláštního domu, kolleje řečeného, kde se na své povolání připravovali. Učili se tam řečem divochů, způsobu, jak s nimi zacházeti, a vůbec všemu, čeho jim pro budoucí povolání bylo třeba.

U divochů pak první a hlavní prací bylo, aby se sdružili a navykli si na styk s lidmi, před nímžto obzvláště vzdálenější od krajín už kulturních jako zvěř utíkají

a se ho strachují. Jakmile však je z jeskyní, bařin, hájů, doupat lvů a tigrů na vhodné místo k obývání a žití dostali, utvořili z místa město až pro tisíc rodin a dali jim z jich středu starostu, neboli, jak Indiáni říkali, »kazika«. Tento určoval pořádek, vyměřoval práci, stanovoval docházku k vyučování náboženství. A odtud dostalo se osadám těm jména už zveřejněného »redukce«.

Ale jak vypátrali divochy v jejich skrýších a jak je vylákali? Namnoze je chytali jako zvěř. Ctih. P. Jindř. Richter popisuje to takto: »Z obrácených Indiánů vysílají se někteří obratní lučistníci, kteří, jakmile narazí na zástup divochů, jdoucích na lov, pronásledují je tak dlouho, až jednoho anebo více jich dostanou do své moci. Pak je vezmou s sebou do redukci, přivedou je k misionáři, jenž se jich s láskou ujme a stará se o ně, až by se naučili řeči všem Indiánům společné, tak zvané Unkviánské. Na to je hojně obdaruje a posílá zpět ku soukmenovcům, aby jim vyprávěli, co viděli a zažili. Obvykle vykonávají propuštěnci svůj úkol dobře. Netoliko sami se zase navracejí, ale přivedou s sebou celý zástup svých známých a krajanů. Mnozí však přijdou též (sami dobrovolně od sebe), nesouce různé dárky jako papoušky, opice, želví vejce, kus pečeného krokodýla; a za to dostanou sekery, nože, jehly, udice, což cení nad zlato. Tak si konečně na misionáře a na spořádaný život navyknou a usadí se v redukci anebo utvoří na blízko osadu oovcu.«

Krásně se zde osvědčila slova písma (Jerem. 16, 16): »A já pošlu mnoho rybářů a loviti budou je ze všeliké hory, pahrbků a jeskyň skalných.«

Na misie tyto posílaly se z celé Evropy vždy nové a nové síly: ze Španělska, Italie, Sicílie, Belgie, Německa, až posléze došlo i na Čechy. Zde se utvořila teprve nedávno samostatná řádová provincie, oddělivší se od provincie rakouské, jež, jakmile bylo po válce třicetileté a nastal klid, ihned pomáhala ostatním ve vzdáleném světě. První do Ameriky odešel P. Valentin Stansel, Moravan z Olomouce. Tento vyučoval matematiku po více let, jak na akademii olomoucké, tak na pražských vysokých školách. P. Bernard Diestl, jenž se vrátil z Číny, chtěl ho sice při své zpáteční cestě vzít s sebou na východ, ale Bůh usoudil jinak; tento vedl jeho kroky do Ameriky. Neboť po krátkém prodlení v Římě, kde byl za příčinou společných studií od P. Kirchera zdržen, odplul po roce 1656 do jižní Ameriky do Brasilie a ukázal tak svým krajanům cestu. Dočkal se tam více než česmdesáti let a nezapoměl na matematiku, posílaje ne jedno dílko do Čech do tisku.

Lahyrt.

Mše sv. (Liturgický výklad).

Sv. Pavel patří k největším duchům všech věků. Před obrácením svým slul šavel. Stal se učitelem národů. Sv. Jan Zlatoustý každý týden přečetl listy sv. Pavla a píše mezi jiným krásným o něm toto: Čemu se rovnala slova jeho, moři-li či nebesům? Mořem jsou pro hloubi, nebem pro čistotu svoji. Blažen, kdo v moři tom se plaví; není tam větru, nýbrž vane na něm. Duch svatý, voda jeho čista a přístav nám jest jist. Já Řím miluji... ne pro množství zlata, ne pro sloupy ani pro jinou nějakou nádheru, nýbrž pro sloup cnen církve svaté. Kdož mi dá přivinouti se k tělu Pavlovcu, připnouti se k hrobu jeho, zřítí prach těla toho, jenž to, čeho se v Kristu nedostávalo, dořlnil (Kol. 1, 23.), jizvy Páně na sobě nosil, zvěst evangelia všady rozséval? (Sušil v úvodu k sv. Pavlu.)

Sv. Ondřej, bratr sv. Petra, byl první, ježž Pán zároveň se sv. Janem vyzval, aby šel za ním. V Achaji ukončil horlivou činnost byv ukřižován. Ondřejův kříž jest v podobě krát X. Vzácná jsou slova, kterými pozdravil kříž: »Buď pozdraven, ó milý kříži,

posvěcený tělem Kristovým, kde údy jeho jako perly z ářily, jak dlouho jsem po tobě toužil! Nyní konečně vyplníš mou touhu. Přijmi mne a dej mě tomu, jenž tebou mne vykoupil!»

Jakub Starší jest bratr sv. Jana. Oba pro ohnivou povahu nazval Pán »syny hromu«. Jakub byl první z apoštolů, deset let po smrti Páně, v Jerusalemě mečem sťat. Soudní sluha, jenž ho na popraviště přivedl, byl tak dojat jeho stálostí, že se též stal křesťanem a byl zároveň s ním usmrcen. Tělo jeho jest v Santiago de Compostella ve Španělsku a mnoho poutníků každý rok až do dneška tam přichází.

Jeho bratr **sv. Jan**, miláček Páně, byl od Pána nad ostatní milován, takže se prostě nazývá učedníkem, »jehož miloval Pán«. Onť při poslední večeři byl nejblíže u Ježíše, takže hlavou »ležel na prsou Ježíšových«. A to bylo pro jeho panickou čistotu. Jemu P. Ježíš doporučil též nejsv. Matku svou. I on musil trpěti byv vhozen do nádoby vroucího oleje, odkudž vyšel ještě svěžeji. Sepsal evangelium a zjevení, v němž vylučují se budoucí osudy církve. Sušil dí o něm: »Jeho evangelium nejvelebněji a nejslaději život Páně odráží a jest bez odporu nejvznešenějším plodem, který, kdy z péra lidského vyšel«.

Tomáš, zvaný bliženec (Didimus), jenž stěží uvěřil ve zmrtvých vstání Páně, ale uvěřiv v ně zvolal: »Pán můj a Bůh můj.« A od té doby víra jeho byla pevná a hlásal ji nadšeně Parthanům, Medům, Peršanům, Indům, Ethiočanům a jiným. Konečně v Kálamíně v Indii k rozkazu pohanského krále pro víru Kristovu byl kopím proboden. Jakožto duchovní stavitel uctívá se za patrona stavitelského umění, držívá pravidelně otesaný kámen anebo úhloměr. Někteří se domnívají, že to proto, poněvadž vystavěl palác pro krále indického.

Jakub mladší, syn Alfea čili Kleofáše a jeho manželky Marie, příbuzné bl. Panny Marie. Sv. Pavel čítá jej mezi »sloupy církve«. Jest to jediný apoštol, jenž nehlásal pohanům evangelium, ale byl biskupem v Jerusalemě. Pro svou zbožnost a umrtvenost nazýván byl »spravedlivým« i od židů. Pro vyznání víry své byl svržen se střechy kostela dolů a když mohl ještě pokleknouti, od pošťvaného lidu byl ukamenován a valchář jeden sochozem ho dotloukl. Odznakem jeho jest sochor valchářský.

Filip, pocházel z Bethsaidy jako sv. Petr a Ondřej. V evangeliu je častěji o něm zmínka. Známe jest výrok jeho: »Pane, ukaž nám Otce.« Spasitel odpověděl: »Filipe, kdo mne vidí, vidí též Otce.« Hlásal sv. víru ve Frygii a obrátil mnoho pohanů na víru a zemřel v Hierapoli byv ukřižován. Kříž jeho vypadá jako latinské T.

Bartoloměj, jenž též se jmenoval Nathanael. Kázal v jižní Arabii, v Indii a velké Armenii, kde v Albanopoli byl uvězněn a mučen. Kůže z hlavy jeho byla sedřena a pak byl sťat. Vyobrazuje se s nožem v ruce, protože mu nožem kůži s hlavy sedřeli.

Matouš, apoštol a evangelista. Nejprve byl celníkem a též Levi se jmenoval. Z lásky ke Kristu Pánu opustil výnosný úřad a pohodlný život a šel za Kristem Pánem. Kázal nejprve v zemi židovské, kde sepsal evangelium v řeči židovské. Pak se odebral do Ethiopie a Nubie. Když pak Ifigenia, nejstarší dcera králová, na víru se obrátila a s mnohými jinými sbor Bohu zasvěcených panen utvořila a s nástupcem otcovým na trůně Hirtakem nechťela vejíti ve sňatek, dal tento sv. Matouše zavraždit, když právě mši sv. dokončoval.

Šimon Horlívec a Judas Thadeus čili Srdnatý, rodný bratr Jakuba menšího. Oba působili v Persii a Babylonii, kdež byl Šimon v Suaniru ukřižován a na kříži pilou rozpoltněn. Juda odebral se potom do Fenicie, kdež v Berytu byla mu hlava sekerou aseknuta. Sv. Juda napsal také epištolu, v níž křesťany napomínal, aby se varovali bludařů tělesníků. (Kulda.) Památka jejich jest 28. října.

Nyní následuje rovněž dvanáct mučedníků z prvních století a to 5 papežů, 1 biskup, 1 jáhen a 5 laiků.

Linus jest první nástupce sv. Petra na stolci Římském a obdržel svůj úřad od samého sv. Petra. Zemřel mučednickou smrtí r. 79 a byl vedle sv. Petra pochován.

Kletus byl na kněze posvěcen od sv. Petra a byl nástupcem sv. Lina. O tom,

zda-li byl totožný s Anakletem, jenž v oficiálním seznamu papežů jest veden na místě pátém po Klimentu, není jistoty.

Clemens, třetí nástupce sv. Petra Sv. Pavel nazývá ho v listu k Filipenským svým spolupracovníkem, jehož jméno jest v knize života. Vypravuje se, že byv od císaře Trajana do Taurického Chersonesu z Říma vyhostěn, našel tam 2000 křesťanů odsouzených k lámání mramoru, jimžto z veliké nouze o vodu zázrakem pomohl. Pro zázrak přijalo mnoho pohanů křest sv., čímž císař Trajan jsa popuzen, rozkázal, aby sv. Kliment s kotvicí na krk uvázanou byl do moře uvržen. To se stalo r. 101. Křesťané na břehu při tom padli na kolena a modlili se. Voda na onom místě ustoupila a křesťané mohli ho tam pochovati. Náš apoštol sv. Cyril našel tyto ostatky r. 861, nosil je na apoštolských cestách, až konečně je donesl do Říma, kde se doposud uctívají v chrámě sv. Klimenta.

Xystus (řecká forma místo Sixtus), druhý toho jména. Vládl od 257—258 a památka jeho se koná dne 6. srpna. Předešel svého jáhna o tři dny na popravu a proto těšil jej slovy: »Přestaň plakati, po třech dnech mne budeš následovati.«

Kornelius, Říman, byl papežem od 251—257. Jeho jméno v liturgii je vždy spojováno se sv. Cypriánem, proto i zde v pořadí těchto mučedníků jest na tomto až místě, ač žil před papežem Xystem II. a hned po něm následuje sv. Cyprián. Kornelius zemřel smrtí mučednickou dne 14. září, téhož dne, kdy o 6 roků později přítel jeho Cyprian umučen byl v Karthagině.

Cyprien, ozdoba církve africké, získal si jako učitel výmluvnosti slovnitého jména. Jeho desíleté biskupování padlo do doby rozbouřeně. Získal si mnoho zásluh o obnovu kázně církevní. Spisy jeho zůstanou vždy vzácnými perlami v písemnictví křesťanském. Sv. Jeroným praví o jeho spisech, že září jasněji než slunce. Pro horlivou působnost svou byl odsouzen k smrti. Rozsudek ten přijal se slovy: Deo gratias, Bohu díky. Přítomní křesťané volali, když byl stat: I my chceme téže smrti býti účastní. Lid rozprostíral plátna a zachovával si krev »katolického« biskupa a »katolického« mučedníka, jak s důrazem jej nazývá sv. Augustín.

Vavřinec. Kdo by neznal tohoto výborného jáhna? Papež Sixtus II. ho pro krásné ctnosti, zvláště pro neporušenou cudnost a čistotu mravů velice miloval. Když však papež byl veden na popravu a potkal Vavřince, tu sv. jáhen volal za ním: »Otče, kam jdeš bez syna? Knězi, kam pospícháš bez jáhna? Vždyť jsi nikdy nekonal oběti bez služebníka.« A jak podivuhodná to útěcha veleknězova! »Necpouštím tě, synu můj, tobě uchystán jest větší boj! Mne šetří, protože jsem stařec, ale na tebe čeká vítězství krásnější. Přestaň plakati, po třech dnech mne budeš následovati, levita svého biskupa.«

Po té šel Vavřinec rozdat poklady církevní mezi chudé, jak papež též mu poradil a po třech dnech žádal na něm císařský náměstek poklady církevní, místo nichž on přivedl chudé. I byl téhož dne 1. srpna připevněn na roští a pod ním roznicen byl slabý cheň, aby tělo jeho jen pozvolna se peklo. Když již dlouho na jedné straně ležel, obrátil se sv. Vavřinec k soudci a řekl: Dej mne obrátiti, na té straně jsem již dosti upečen. I stalo se tak. Potom řekl po chvíli: Nyní už dostatečně jsem upečen, můžeš ze mne jísti. Císař Konstantin vystavěl nad jeho hrobem chrám jemu zasvěcený. Nyní ještě následuje 5 laiků.

Chrysogón, vážený Říman, obrátil mnoho pohanů na víru, až byl uvržen do žaláře, kde žil dva roky na útraty sv. Anastasie, jejíž byl učitelem a rádcem. Konečně byl stat sekerou a tělo jeho bylo vhozeno do moře, až Zeilus, kněz, na břehu je našel a v domě svém pochoval.

Sv. Jan a Pavel byli rodní bratři, nejprve byli úředníky na dvoře sv. Konstancie, dcery císaře Konstatina Vel., vyníkali dobročinností k chudým. Když však později nechtěli vstoupiti do služeb Juliána Odpadlíka; ani obětovati Jovišovi, byli na jeho rozkaz ve vlastním domě sťati. Dům ten později proměněn byl v kostel jim zasvěcený.

Kosmas a Damián, taktéž rodní bratři z Arabie pocházející, provozovali bezplatně praxi lékařskou a získávali při tom nové vyznavače víry Kristovy a za pronásledování Diokleciánova strašně mučení a konečně sťati.

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. D. Fr. ze Zubří u Rožnova, píše 11. ledna. Děkuji P. Marii Svat. za ochranu ve válce a v ruském zajetí, které trvalo 3 roky a za šťastný návrat domů na svátek Zvěstování P. Marie r. 1918. Brzy po návratu dostal jsem tak silné reumatické bolesti, že se mi začala noha křiviti a rukou jsem se jí ani dotknouti nemohl. Nepomohly ani masti, ani vyhřívání na slunci. V srpnu sobotu šel z naší vesnice průvod na Svatý Hostýn, a já jsem se doma svíjel v bolestech. Napadlo mně, abych si zazpíval píseň »K nebesům dnes zaleť písní«, a píseň se mi tak zalíbila, že za dva dny jsem ji uměl nazpaměť. Na třetí den po pouti mi jistý člověk radil, abych se silně potil. Uposlechl jsem ho a patnáct hodin jsem byl v ustavičném potu. Pomohlo mi to. Na třetí den po pocení jsem konal dvouhodinovou cestu, a nic se mi nestalo. Od té doby již mám pokoj od reumatismu. Ač jsem byl přirozenými prostředky uzdraven, přece děkuji P. Marii Svat. za takovou shodu okolností: dostal jsem tenkrát dobrou radu, kdy jsem měl k P. Marii největší důvěru. Při této příležitosti rád vzpomínám na svou matku zemřelou před 16 lety, která mě jako malého chlapce několikrát na Sv. Hostýn přivedla.

Jistá řeholnice trpěla velké bolesti: měla otekou nohu, na níž se utvořily rány. Obávala se, že nohu pozbude. Ve své tísní se obrátila s důvěrou k P. Marii Svat., konala k ní pobožnost a omývala si rány vodou svatohostýnskou. Noha se zacelila, bolest z ní zmizela, takže beze vší námahy může své práce jako kuchařka konati. Proto děkuje P. Marii. (10. ledna 1923.)

P. M. K., dvanáctiletá členka Matice Svat. a zvonařka v Brně děkuje P. Mar. Svat. a sv. Antonínu za pomoc v soudní při a uzdravení. (3. ledna 1923.)

N. T. z N. Bělé děkuje za uzdravení dítky a posílá na zvelebení svatyně 100 K. 2 osoby z Ivaně u Tovačova děkují P. Marii a sv. Antonínu za uzdravení v těžké nemoci a za vyslyšení v mnohých záležitostech. (5. ledna 1923.)

F. M. z Brna děkuje za uzdravení v nemoci, která ji 4 roky před korunovací trápila. Při korunovací ji prosila za uzdravení, byla vyslyšena, a nemoc se od té doby nevrátila. (8. ledna 1923.)

A. D. rolník v R. u Soběchlebu děkuje za uzdravení na smrt nemocného dítky.

M. K. z Dolních Bojanovic děkuje b. Srdci Páně, P. Marii, sv. Josefu za vyslyšení. (4. ledna 1923.)

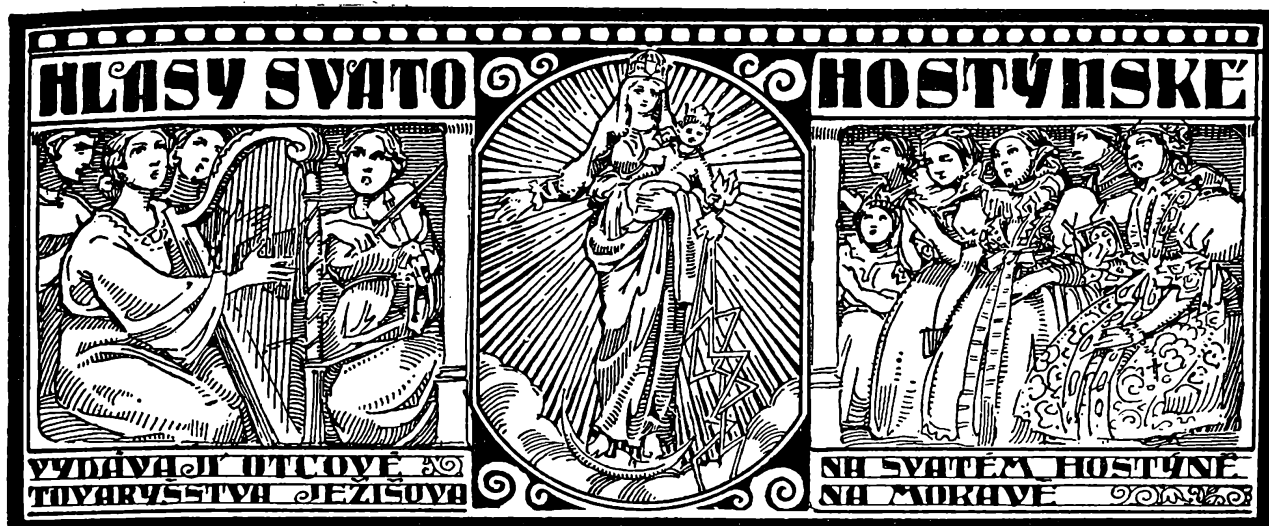
N. H. z Bystřice děkuje za vyslyšení ve velkých bolestech, které měla r. 1892. Lé-

kařská pomoc byla marna. Její muž v zimě ve velkých závějích šel k vodní kapli, s námahou se dostal k prameni a donesl jí trochu vody. Okřála, a od té doby, ač má již nyní 70 let, je zdravá.

16. ledna 1923: **Marie Hanáková z Hluku** děkuje P. Marii Svatoh. za uzdravení. Rozbolely se mi obě oči, takže jsem nic neděla. Proto mě odeslal náš p. doktor do nemocnice. Při prohlídce se pan doktor zhrozil, že mám tak hrozné oči, že mi není pomoci a že nebudu nic vidět. Proč prý jsem nepřišla dříve? Přišlo mi to velice líto a proto jsem prosila P. Marii za uzdravení, a sestřička, která mě opatrovala, odporoučela mne do ochrany P. Marie. Bohu díky, modlitba moje a naděje nebyla marná. Jsem uzdravena a vidím docela dobře. Pobyla jsem v nemocnici asi měsíc, a když jsem odcházela, řekl mi pan primář, že mám veliké štěstí, a sestřička pravila, že mě P. Maria uzdravila, když jsem měla tak strašné oči. Proto, pokud budu živa s vděčností budu na její pomoc vzpomínati a navštívím ji na Sv. Hostýně.

19. ledna 1923: **M. Z. sestra III. řádu z Brna píše:** Ve svém velkém duševním trápení utíkala jsem se o pomoc k Božskému Srdci Páně, k naší Matičce Svatohostýnské, k níž, jak jen mohu každoročně putuji, k sv. Josefu a k sv. Antonínu. Slíbila jsem uveřejnění v našich milých Hlasech, k rozmnožení cti a slávy naší milé Matičky. Plním vděčně svůj slib a posílám toto skromné poděkování ku povzbuzení všech trpících, aby také hledali pomoci u Vítězné Ochránčyně Moravy a prosili se mnou za obrácení duší od pravé sv. víry zbloudilých. Čtenářka Hlasů ze Slavkovska děkuje P. Marii Svatoh a sv. Antonínu za vyslyšení v jisté nevysvětlitelné těžké soudní záležitosti.

Dolní Rakousy 18. ledna: Srdečný a upřímný dík Vám vzdávám za Vaši neocenitelnou lásku a dobrotu, kterou mi prokazujete, posílající mi přemilé Hlasy Svatohostýnské, které jsou mi tak drahé, jakoby mi s každým číslem donášely nejen zprávy z milé Moravěnky, nýbrž i pozdrav od přelaskavé Matičky Svatohostýnské. Obsah Hlasů Svatohostýnských se za jisté zamlouvá nejen mně, nýbrž i ostatním čtenářům. Také moji domácí se nemohou jednotlivých čísel dočkat. Jednu jenom ještě touhu mám a prosím vroucně o její splnění, abych, než se se životem zdejším rozloučím, nohl Rodičku Boží na Hostýně pozdraviti a její ochrany v hodině smrti si vyprositi. F. K. farář.

Číslo 4.

Duben 1923.

Ročník XIX.

Vladimír Hornov:

Hostýnský pramen.

Věnováno poutníkům o I. pouti.

Hostýnský prameni,
přes tvrdé kamení,
vyvíráš ze hlubin na Boží den,
posvěcen milostí,
trpícím k radosti
krůpějí stříbrnou perlíš se ven.

Nad tebou Maria,
Matička přemilá,
nebeských darů má plničký klín;
na rukou Děťátko,
spanilé poupátko,
pokloň se, duše má, Boží to Syn!

Choří sem chvátají,
s důvěrou zvedají,
k Synu a matičce prosebnou dlaň;
Maria k Synáčku,
ke svému miláčku,
schyluje v přímlově bělostnou skrář.

Dítě se usmívá,
zoře jak zářivá:
„Vůle tvá, matičko milá, se staň!“
Nemocní plesají,
radost zní po kraji,
písněmi hlaholí hostýnská strář.

Hostýnský prameni,
nemocných vzkříšení,
v síle své hojivé, tisícům plyň,
Ježíši ke slávě,
ke spáse Moravě,
ze hlubin, prameni svatý, se řiň!

Mgr. Baunart — M. Hedv. Vávrová:

Generál de Sonis.

Kapitola V. Marokko. Říjen r. 1859.

Po míru Villafrankém vrátilo se vojsko africké do Alžíru. Mužstvo i koně potřebovali odpočinku, ale nebylo na to ani pomyšlení. Mezitím co vojsko francouzské při návratu do vlasti všude vítáno s jásotem a nadšením, čekala na vojsko africké nová obtížná práce, totiž výprava proti Ma-

rooku.¹⁾ Ale prapor, v němž sloužil Sonis, měl zůstat v Alžíru, a tedy Sonis mohl si vzít dovolenou a slavit s rodinou radostné shledání. Na chvíli zápasil v srdci jeho otec s vojínem, ale vojín zvítězil. „Posloužím zájmům rodinným,“ psal příteli, „půjdu-li tam, kde kyne větší naděje na postup, a posloužím též zájmům vlasti, jež potřebuje mužů dobré vůle; a kde jich má hledati, ne-li mezi křesťany? Mnoho slávy výprava tato sice neslibuje, ale za to bude tím záslušnější v očích Božích.“ Rozhodnutí toto bylo nejen nemalou obětí pro celou rodinu, ale i pro něho samotného. „V podobných chvílích,“ třeba býti křesťanem — aneb míti ledové srdce, a věru že já takového nemám...“ „Ale“, dodal pln důvěry v Boha, s Nímž se byl dříve poradil, — „On nenechá mne bez pomoci a potom bude shledání po delším čekání tím radostnější...“ Na vlastní svou žádost byl tedy Sonis přidělen k výpravě marokánské jako velitel 3. praporu²⁾ myslivců. Cílem výpravy bylo potrestání marokánských kmenů. Objevit se mezi nimi jakýsi domnělý potomek velkého proroka a pod jménem „Mohamed-ben-Abdallah“ volal své soukmenovce ke sv. válce. Končilo se právě třicátý rok francouzské okupace a v době té jistá prorocství slibovala domorodcům úplné osvobození od cizí nadvlády. Proto stoupenci Mohamedovi použili chvilkového klidu na hranicích a začali přepadatí pocestné i vojíny. Vrhli se konečně na celé dva francouzské prapory, zrazené a opuštěné svým gúmem.³⁾ V srážce zabito na 30 myslivců a spahiů.⁴⁾ Zkrvácené jich mrtvoly, nesené v triumfu, podnítily fanatismus do té míry, že povstalci považovali všecko za možné a dovolené. Na 7000 mužů udeřilo na francouzský tábor v Tiouly. Ale tu již byl konec jich úspěchů. Byli poraženi a celé jich ležení i se stanem domnělého sultána stalo se kořistí vítězů. — Žádati zadostučinění na slabé vládě marokánské, jež panovala pouze dle jména, bylo by marné a směšné, proto francouzský ministr války svěřil potrestání vzbouřenců generálovi Martimpreyovi. Vojsko jeho skládalo se z dvou oddílů pěchoty pod generály Esterhazym a Yusufem, a z oddílu jízdy, jemuž velel generál Desvanx, pod nímž sloužil Sonis. Jeho 1. regiment neměl ještě svého plukovníka, neb posavadní plukovník Fénelon de Salignac po skvělé činnosti v Itálii byl povýšen na generála. Zatím ho zastupoval plukovník Fenin. Nová výprava budila ve vojsku velkou nespokojenost. Neschůdné cesty, krajina pustá a vypráhlá — to vše nemohlo se ovšem porovnat s krásnou Lombardií, kde pohodlné silnice vedly úrodnými nížinami s krásnými a památnými městy. Již pouhá představa tohoto tažení vyvolala málo-myslnost a neveselé předtuchy.

Za svolání „Sláva Francii!“ vyšlo 30. září 1859 vojsko z Alžíru. Sonis odnášel si v srdci svém Boha, a lásku k Němu s láskou k vlasti šířil kolem sebe; povzbuzoval vojíny k odvaze a dával dobrý příklad statečné mysli a dobrého humoru. Vnitřní jeho oběti byly známy pouze Bohu. — Vojsko postupovalo velmi zvolna; asi za měsíc měli se teprve dostat ke hranicím marokánským. Po velké vojenské silnici mezi řekou Šelifem a horským řetězem Dahry stihli 15. října do Oránu. Tam představen prvnímu pluku myslivců nový jeho plukovník, Artur de Montalambert, bratr slavného katolického obhájce Karla de Montalamberta. Osudy nového plukovníka byly podobné Sonisovým. Též se vyznamenal u Solferina a také právě opustil mladou choť s pěti dítkami; nad to oba byli hluboce zbožní. Ale na bližší spřátelení se nebylo kdy; společná víra a láska sloučila je teprve na prahu věčnosti.

1). Marokko jest říše sousedící s Alžírskem; jest pod protektorátem Francie.

2). Prapor jest část regimentu.

3). Gúm nazývají se arabští bojovníci, jež každý kmen domorodců musí odváděti k vojsku francouzskému, by zastávali službu vyzvědačů a vůdců na poušti.

4). Spahi jest jezdec alžírský, náležící k vojsku francouzskému, složenému většinou z domorodců.

Za Oranem vojsko odbočilo se silnice do hor. Cesta byla obtížná. Několik týdnů nepršelo a následkem toho vyschly řeky a všude bylo plno prachu. Kromě toho pýchota, jež do Oranu přibyla po moři a nyní asi o dvě stanice postupovala před jízdou, zůstavovala po celé délce cesty smutné stopy: mrtvoly, vysílených soumarů, prázdné vozy a j. Brzo začaly kolovati chmurné zvěsti o choleře ve vojsku a o velkých ztrátách v předních regimentech. Zprávy ty potvrdil generál Desvaux, když dorazili do Flemcenu.⁵⁾ „Uslyšev to“, vypravoval poručík Baillocuil, „mimovolně jsem se zachvěl. Na tváři Sonisově nebylo však znáti ani nejmenšího pohnutí; zíraly z ní jen jasná mysl a odevzdanost. I řekl jsem mu: „Ale pane kapitáne, nejste přece nesmrtelným!“ „Pravda“, odpověděl, „ale stane se pouze to, co Pán Bůh bude chtít. Plňme jen věrně svou povinnost a všechno ostatní ponechejme milosti Boží. Staň se svatá Jeho vůle!“ Druhého dne na pochodu berberským městem Nedromou zaslechli jsme, že tamní náčelník zemřel právě na choleru, jež po více týdnů pustoší celou krajinu. Tak octli jsme se tváří v tvář hroznějšímu nepříteli než jakými byli arabští horalé.“ „A přece i vůči tomuto nepříteli jest potřeba odvahy a zmužilosti“, řekl si Sonis hned od první chvíle.

Za řekou Kisem, jež dělí Marokko od Alžírsku, octli se již na půdě nepřátelské i hotovili se k boji. Ale nepřítel se neukazoval. Dorazili bez překážky do ústředního tábora v Kisu, kde se měla spojit celá armáda Oranská. Odtud zamýšlel Martimprey udeřiti na hlavní kmen Beni-Snassenů, vedený obratným šejkem Mimunem. Chtěl nejprve dobýti průsmyku Ain-Taforaltu, přejíti pak na rovinu Angadskou a tu sevřít povstalce ve shodě s druhou i s třetí armádou, jež zmocniti se měla jižních svahů horských. Veškerého vojska měl na 15.000 mužů, velmi dobře řízených a jednotně postupujících. Leč zatím jiný nepřítel, jehož jedině bylo se co obávat, vloudil se do tábora — cholera zuřila mezi vojskem. Nebylo dne, ba ani hodiny, kdy smrt nekosila svých obětí. Celý tábor stal se velikou morovou nákazou, kde nikdo nechtěl zůstat a odkud nikdo přece nemohl utéci. Proto první pluk myslivců s radostí spěchal na výzvědy, by aspoň na několik hodin se vzdálil tohoto otravného ovzduší. Slídili po všech okolních roklich a výšinách, ale marně; po nepříteli nikde ani památky. A k čemu měl by se objeviti, když nákaza ho tak výborně zastoupila? Po bezúspěšném namáhání museli se vrátiti do tábora, kde umíralo denně na sta mužů.

Smrt neušetřila nikoho; umíral i prostý voják i důstojník. K prvním obětem náležel generál Thomas. Při jeho pohřbu zdálo se všem vojínům, že jsou na svém vlastním pohřbu. Nikdo nemohl se ubrániti málomyslnosti a sklíčené mysli. Návštěvy omezily se na nejnutnější služební styky, hovor vázl, ba ani u společného stolu nikdo nemluvil. Proto tím nápadnější byla neunavná činnost kapitána de Sonis. Pracoval dnem i nocí u živých i mrtvých. Samojediný téměř zachoval si rovnováhu duševní a jasnou mysl.

Později teprve v důvěrném hovoru se stejně smýšlejícími přáteli, odhalil nadpřirozenou příčinu tohoto nezkaleného vnitřního klidu. „Již při odchodu z Alžíru učinil jsem Bohu oběť svého života. Těžká to byla pro mne oběť a to k vůli manželce a dětem, za něž jsem se denně modlil. Ale dobrý Bůh jest naším Otcem a já složil v Něho celou svou důvěru. Snažil jsem se spojit se s Ním hned od počátku; i doufám, že kráčeje v Jeho přítomnosti, udržel jsem se v Jeho milosti. Hleděl jsem splniti Jeho vůli ve všem, zvláště v tom, co učiněno býti mělo. Porozuměl jsem, že láska

5). Flemcen na jihozápad od Oranu.

k bližnímu žádá ode mne více než kdy jindy. Srdce bolelo mne při pohledu na vojíny, které jsem tak vřele miloval. Padali jak mouchy jeden po druhém, a nikoho tu nebylo, kdo by jim připomněl Pána Boha, kdo by pečoval o jejich duši a věčnou spásu, neb neměli jsme s sebou kněze. Plukovník de Montalambert stěžoval si na to trpce několikráte předemnou. Činil jsem pro umírající, seč jsem byl; ale musím vyznati, že nemám za to zásluhy; poněvadž jsem při tom byl odměněn tolikerou útechou. Věru, nikdo netuší, jaké zlaté srdce ukrývá se často pod drsnou skořápku! Sotva ucítili se dotčeni nákazou, již se obraceli k Bohu. Sám přál bych si umřítí, jak mnozí z nich umírali! Přes hrozné své bolesti modlili se přece, jak mohli, jedni více, druhí méně, ale všichni mne ujišťovali, že chtějí umřítí jako dobří křesťané. Těšil jsem je, povzbuzoval, podával jim do ruky sv. kříž. Jak rád bych učinil více, abych jim mohl otevřítí nebe! Leč nebylo toho v mé moci. V důvěře všechny jsem doporučil nejsv. Srdci Páně, které mi tolik pomáhalo v smutných těchto okolnostech!...“ O přemnohém Sonis vůbec ani nemluvil; zůstalo to tajemstvím Božím. Nepověděl toho ani své choti, jak sama svědčí: „Po návratu do Francie vypravoval mi o některých hrozných scénách. Ale není mi známo, do jaké míry se obětoval v oněch smutných dnech. Z pokory nechtěl o tom ani mluvit. Víím jen tolik, že vždy zůstal klidným a s hrdinskou odvahou, bez obavy nákazy, ošetřoval nemocné, mluvil jim o Pánu Bohu, připravoval je na smrt a i mrtvým prokazoval poslední služby. Jeho soudruzi vědí o tom asi více.“

Skutečně, věděli více. Jejich svědectví jest výrazem zbožného obdivu. Bylť Sonis v pravdě křesťanem jiného věku. „Neměli jsme kněze ani ošetřovatelů,“ zní zpráva očitého svědka, „neměli jsme ani čisté pitné vody. Od dubna téměř ani nepršelo, vše bylo vyschlé a vypráhlé. Uprostřed této všestranné bídy byl kapitán de Sonis jako ve svém živlu; bylať láska k bližnímu jeho živlem. Kolik případů jeho obětavé lásky mohl bych uvést! S rostoucí epidemií rostlo i jeho obdivuhodné sebezapření. Z ambulance téměř nevycházel. Nemocných tam vlastně bylo málo, za to všude plno umírajících; ten prosil o lékaře, onen o kněze neb přítele, jiný o skle-nici vody. Jak byli vděčni, že měli u sebe kapitána de Sonis! Nikdo ne-uměl jich lépe potěšiti. Byl u nich ve dne v noci. A jak něžně pečoval o mrtvé přes to, že byli hrozně zohyzdění a k pohřbu nebylo téměř ani prostředků! Vzpomínám si, jak jednou zvláště svíralo se mu srdce při pohledu na opuštěnost těch ubožáků. Obrátiv se ke mně řekl: „Drahý příteli, hleďme zapomenouti, co jsme tu viděli.“ Sám nikdy o tom nemluvil. Jednou u společného oběda vypravováno, jak předešlé noci zemřel jistý myslivec našeho pluku. Sonis při té zprávě hluboce se zarmoutil a proto každý myslel, že o tom nevěděl. Později teprve jsme zvěděli, že celou noc probděl u umírajícího a sám mu zavřel oči.

(Pokračování.)

Maria Alfonsa.

Zmýlená neplatí.

Tetička Nečesánkova byla moc pobožná, přes mši sv. se celý růženec pomodlila, ale jenom do té doby, než přišla horká, potom už to šlo hůře, zvláště když pan farář kousek nedělního kázání přidal. Do poloviny to ještě šlo, ale dál ne, hlava se stávala těžkou, klesala níž a níže zvláště když bylo otevřeno horní okno a do chrámu foukal chladný větříček. Ze sladkého snění ji obyčejně probudilo srdečné „Pán Bůh zaplať, za slovo Boží.“ Než se vzpamatovala, zachytila jen dvě poslední slova, spokojeně se ohlédla, jest-li někdo kolem ní nezaspal.

Při mši svaté už nebyl spánek tak klidný, zvláště když strejčci spustili basy třeba o stupnici níže a každou chvíli kluci ministranti u oltáře cinkali, či kostelník přišel se sáčkem vybírat na světlo a dával jej pod samý nos, zvláště podřimujícím, ale chvílkami se hlava přece sklonila na prsa, oči přimhouřily. Také v loni, hned s jarními tepley přišly ty dřímoty, ale jednu neděli byly rozptýleny tak, že se už nevrátily. Pan farář totiž oznámil, kdyby někdo chtěl jet vlakem na Sv. Hostýn, může jeti z Brna a přihlásiti se ve spolku Svornosti v Brně.

„Vím, že na Sv. Hostýnek rádi putujete, ale samostatné procesí pořádat nemůžeme, nesešlo by se jich tolik, aby cesta byla levnější, tedy bude nejlépe, když se k některému procesí připojíte“, dodal ku konci než odešel s kazatelny. Zbožné ovečky zakývaly hlavami na znamení souhlasu i tetička s nimi, ač byla polo v dřímotách ještě, ale to co slyšela stačilo.

„Však jsem tam nebyla od té doby, co mně padl syn ve válce, tehdy jsem šla po kolenou přes celé schodiště, jak jsem byla v bolesti zoufalá, ale když jsem se vrátila, ztratila jsem zájem o všechno“, vyprávěla sousedkám. „Za to bych se tam ráda letos podívala. No, času máme ještě dosti, skoro čtrnáct dní a do Brna vlakem kousek jen!“

A protože tetička číst ani psát neuměla — když byla děvčetem, škola povinnou nebyla a ona stále ve službě — tedy si vše jenom podle slechu pamatovala a spoléhala vždy na svoji paměť, neráda se ptala zvláště v poslední době, kdy trochu nedoslýchala.

Tak asi dva dny před uplynutím přihláškové doby sebrala se a jela do Brna. Chaloupečku, s jedním okénkem a došků, maličkou jakoby to byla perníková z pohádky uzamkla, založila kozu ve chlívku, čtyři slípky zavřela k ní, na krk zavěsila sáček s těžce nastrádanými korunkami a požehnávši se křížem, vykročila na cestu. Jdouc kolem známých, všechny pozdravila křesťanským pozdravem a kdo jí, tomu pobožně poděkovala.

Vlakem nejel nikdo ze známých, bylo v polích a na lukách mnoho práce a tak vystoupila na brněnském nádraží aniž věděla, kam se obrátí, kde zmíněný spolek hledati. Zdálo se jí, že pan farář ještě něco povídal k tomu, ale to se právě probírala z nešťastné dřímoty a v tom okamžiku se všech pět sbírá těžko dohromady. V samém uvažování nyní dokonce zapomněla i jméno spolku a po dlouhém přemýšlení si konečně vzpoměla na Rovnost.

„Víte, stařenko, kde je trestnice na cejlu?“ řekl strážník, když se ho ptala na cestu do Rovnosti. „Jděte po té straně, ale daleko né, dívejte se po všech domech, však tam někde uvidíte tabulku, ale, umíte číst?“ volal hodně hlasitě, když viděl, jak odhrnuje šátek s uší, aby lépe slyšela.

„Ale, neumím, pane strážníku, neumím, kde bych se taky naučila, to vědí, tenkrát se do školy nemusilo, ani nebylo čím platit a když se člověk musí už od malíčka potloukat po službách . . .“

„No dobře,“ přerušil ji strážník, „ptejte se jenom na Cejl a tam už vám ukáží, kde ta Rovnost je!“

„Tak jich pozdrav Pán Bůh a zaplať nastokrát,“ děkovala a hupkala jako mladice a v duchu se již viděla, jak vystupuje po schodišti ku svatyni hostýnské a v duchu se již viděla, jak vystupuje po schodišti ku svatyni hostýnské a před Matkou lidu pokleká. Chvílemi stírala i proudy slzí, vyroněné v radostné předtuše. Při tom si vzpoměla také na padlého syna a své opuštěné stáří, kdy je nucena výdělky a děláním pometel se počestně živit.

Šťastně tu redakci Rovnost našla a jakýsi pán se na ni udiveně zahleděl, když když ho oslovila uctivým:

„Pochválen buď Pán Ježíš Kristus!“ Ale, brzy se vzpamatoval, vzpomněl, když jejich řečníci chtějí získati venkovský lid na schůzích a hlavně před volbami, předstupují před ně také s tím pozdravem.

„Až na věky buď pochválený, matičko, copak dobrého nám nesete, vlídně se jí ptal a vida uplakanou myslil, že ji někdo umřel a jde to oznámit. Jeho vlídnost jí dodala důvěry.

„Ale, raději bych pantatínku něco odnesla!“ odpověděla. „No a tak co to má být, sedněte si tady a povídejte!“

„Vždyť mně nebolí nohy, ale teda aspoň na chvílku, abych jim neodnesla spaní. Chtěla bych na pouť na sv. Hostýnek, náš pan falář o ní kázali a jdu si koupit lístek na vlak, co z Brna od nich pojedou. Musila jsem dlouho na tu cestu šetřit, ale ráda jsem si něco odepřela, jenom abych uviděla zas naši milou Matičku Hostýnskou, tu krásnou perličku Moravy, co mně tolik potěšila, když mně padl jediný syn, který mne měl žít, podporovat,“ vyprávěla a při poslední větě se rozplakala.

Mladík, naslouchající, hned pochopil, že je to mýlka a zlomyslný úsměšek mu zahrál na tvářích.

„Milá matičko, z toho nebude nic, myslím, že jste četla v novinách, že okolo Hostýna se potloukají lupiči a nikdo tam na pouť nejde, mohli by i vlak přepadnout a poutníky pozabíjet,“ řekl na to a již se obracel ku své práci na znamení, že jí nemíní více času věnovati. „Kdo ví, jestli tam už tu Panenku Marii neukradli také.“

Se smutnou se vrátila domů, peníze schovala do hrníčku v horní polici a šla pásti kozy, vyhlédnouti vrboví na pletení košů a kukaní pro slepice. Při práci na ten žal trochu zapomněla a byl by se o její nehodě nikdo nedověděl, kdyby se tak nestalo náhodou. Asi za týden totiž potkala jednu hospodyň a ptala se tetičky, proč nebyla se Svorností na Hostýnku.

„Kdosi povídal, že tetičko také jedete, pořád jsem se po vás ohlížela, ale nikde ani památky!“

Nečesánková, chuděrka, myslila, že ji raní mrtvice, tak se počala lítostí třásti na celém těle.

„A prosím vás kdy a s kým jste jela, vždyť prej tam sou jacísi loupežníci, plný lese jich jsou všude a zabijí poutníky na setkání i celý vlaky přepadají,“ vykládala ustrašeně a panímáma se jen smála.

„Prosím vás, tetičko, kdo vám to mohl namluvit, vždyť nás jel se Svorností plný vlak a nic se nestalo!“

„No, tam v té Rovnosti mně to kdosi řekl!“ vyprávěla. „Ach, to jste si to spletla, tetičko, kdepak Rovnost, ta se všemu co je svaté jenom směje a jak umí špinit panáčky, to se nedá ani říct,“ vysvětlovala ubohé, která tomu, že se zmýlila, stále nechťela věřit a byla tím tak rozlítostněná, že se jí ani nechťelo jít domů a také na pouť nepomýšlela.

„To je zlý, když člověk nedoslejechá,“ naříkala a po čase přece se uklidnila trochu zapomněla. V zimě drhla u hospodyně peří za stravu a tak se uživila zase až do jara, ale, když se v polovině března dělalo teplé počasí a v kostele šly na ni dřímoty umínla si, že proti nim bude bojovat, aby nepřeslechla až pan farář budou ohlašovat zas něco. Snad by se jí její úmysl nezdařil, ale po několika teplých dnech nastaly tuhé zimy, trvající do května, kázání se pěkně poslouchalo a tetička nepřeslechla ani jedno slovo, když pan farář oznamoval, že z Brna od Redemptoristů vyjde procesí, zvláštní vlak na sv. Hostýn, aby se každý v čas přihlásil.

„Hned se optám ženských, handlířek, co tam jezdí, ví-li něco o tom, chodí jich mnoho do kostela k Redemptoristům“, rozhodla se a odpoledne po svatém požehnání hned k nim šla na přeptanou a ty jí to potvrdily.

„No bať, tetičko, no bať, že od nich pojedou i panáček, aji tři panácci a myslím ještě víc,“ souhlasila první. „Pojede prý aspoň šest set lidí, to bude procesť, jeжданánko, jenom si pomyslite, jela bych taky, ale muž chce jet, aby prý tam nebyla samý ženský a potom, když byl navojně tak celý tři roky Matičce Hostýnské

sliboval, jestli přijede domů živ a zdravý, že k ní bude dle možnosti z vděčnosti putovat," vyprávěla a stařenka se druhý den hned vypravila do Brna a lístek si zajistila. V kostele vyhledala oltář Matičky ustavičné pomoci o které slyšela, že každému, kdo ji prosí, pomůže a radostně se vracela domů. Když se blížil den odjezdu nemohla ani spát a byla první na nádraží ač do odjezdu časného vlaku scházela celá hodina. Když se z jejich vesnice všichni sešli, usedli do jednoho vozu a také v Brně se drželi pohromadě a šli do kostela, kde o sedmi začínala poutní mše sv.

Po ní měl kněz, vůdce pouti, promluvu o významu pouti a když oznámil, že účastníků a účastnic je čtrnáct set, mnohým vytryskla slza, zahleděli se na sošku Matky Hostýnské stojící na ověncených nosítkách a zaseptali:

„No tak vidíš, Matičko, Hostýnská hvězdičko, jak tě máme rádi a co nás půjde s tebou!“

Však to bylo procesí, jaké z toho kostela ještě nikdy nešlo, ani o vzkříšení a to tam bývá po celém náměstí a v kostele přece lidí, že by jablíčko nepropadlo. A jak spustila muzika, najednou dostali chuť jít na pout i ti, kteří se rozmýšleli a nešli a několik slečen a paní se dalo do pláče, že nejdou s nimi. A pání se honem ještě přihlašovali na slepo.

Napřed šli pání kluci, ministranti; ale ti hodní, kteří nemají s ministranty p. Řehulky nic společného, pěkně rovně nesli křížek, za nimi mládež a dívky, pak muži — a bylo jich mnoho — družičky nesoucí sošku, duchovní vůdce s dvěma frátry, muzikanti a potom ženy. Ač všichni šli v řadě po šesti či osmi bylo procesí k nepřehlédnutí a každý se divil, že ti klerikáli rostou jak houby po dešti, vždyť Brňáci ještě nezapomněli na Eucharistický průvod, který se ve čtvrtek před tím konal po Velkém náměstí, které účastníkům nestačilo.

Ano, přišlo, do vypráhlých, usouzených duší napadla vláha milosti a lásky Božské Matky, k níž spěchali na Hostýn, k srdci Moravy. V posledních řadách šla také tetička Nečasánková a byla šťastna tak, jakoby šla do nebe. Zpívala celou cestu i ve vlaku píseň ku Strážnému anděli. Vlak byl tak dlouhý, že z předních vozů neviděli konec, poslední. Šťastně dojeď do Bystřice, kde na ně zas čekala muzika a doprovodila až pod kopec, kde na ně pravá pout v potu tváře čekala. Čím byla všechna jejich námaha oproti radosti; když se přiblížili ku svatyni a zahlédli obraz Královny kněží a rozpjatou náruč Matky lidu vítající je. A napřaženou náruč Srdce svatého, volajícího ke všem: „Pojďte ke mně obtížení a já občerstvím vás!“ Ještě ve chrámě nebyli a již se z řad ozýval pláč a vzlykot neboť mezi čtrnácti sty duší bylo málo těch — nebo žádný — kdo by pomoci Matky lidu nepotřeboval, nebo nedostal již oč prosil.

Tetička Nečasánková si také vzpomněla na svého mrtvého syna a plakala hlasitě, zvláště když s ostatními vešla do svatyně, kde dosud bylo lidí jen málo a mohli si vykonati nerušeně svoji pobožnost. Za to za nedlouho po nich přišlo několik procesí, a již nebylo tolik volnosti. Jakmile si brněnští všechny pobožnosti odbyli, ti, kteří doma nešli ku sv. zpovědi, hledali zpovědnici, kde by co nejdříve přišli na řadu. Tetička Nečasánková si pomyslíla, že počká, až jich tam bude méně, šla až k večeru, ale poznala, že chybila, kajícíků neubilo, spíše přibýlo, a chtěj nechtěj musila si stoupnouti mezi ně do fronty a čekat.

K deváté hodině, když už na ni měla dojít řada, zpovědník horkem a únavou úplně vyčerpaný vstal, že musí již odejít a přijde až ráno. Ustala tlačénice a neshody mezi předními a zadními, jedni odešli ven, hledat si nocleh, jiní v kostele a někteří sedli si tam, kde stáli. Tetička stála, přemýšlela, co má dělat, ale v tom se k ní naklonilo mladší venkovské děvče, které usedlo na zpovědní klekátko, kde klečelo, než zpovědník odešel, a šeptalo jí:

„Stařenko, běžte si sednouti do zpovědnice, dvířka máte právě u vás trochu otevřena, vždyť byste nevydržela stát celou noc. Ráno, než velebníček přijde, budete zas venku!“

Stařence se to nezdálo dost vhodné, trochu nejistě se ohlížela po místě pro ni tak posvátném, kde se mnohý hříšník strachem chvěje, má-li na sebe vyznati viny a vidouc, že se nyní po zpovědnici ohlíží více lidí a s ní by to mohlo skončit smutně, kdyby stála celou noc, usedla dovnitř. Někteří se zamračili nad tou troublefalostí na místě Božím, jiní jakoby neviděli, neslyšeli, a nejspokojenější byla — tetička. Jak usedla, uzlíček dala pod nohy, trochu se opřela, hned chuděrka usnula, jak byla znavená. Měla moc pěkný sen.

Zdalo se jí, že Matka lidu milosrdná sestoupila se své výše nad oltářem, anděly obklopena jde středem chrámu, plnými dlaněmi vzácné dary rozdává těm, kteří k ní prosedně spínají dlaně. A dále šla ven, žehnajíc všem, kteří poklekali, aby aspoň políbili roucha jejího lem s úctou. Už docházela k tetičce, která měla tolik proseh připravených a již, již je chtěla vysloviti, když ji někdo vzal za rameno, aby uhnula, do pozadí šla, a to ji naplnilo zoufalou lítostí.

„Ne a nepudu!“ křikla. V tom uslyšela úder zvonku, pomalu procítá a slyší, že nad ní kdosi mluví hodně hlasitě, jakoby věděl, že trochu nedoslýchá.

„No tak, stařenko, pustíte mně nebo ne, teď musím zpovídat zas!“ Byl to velebný pán a jak se chuděrka dostala ven, to nevěděla ani u něho u sv. zpovědi nezůstala, po chvíli se vrátila jen pro košík s buchtami, který pod sedadlem nechala, a svatosvatě si umínila, že už nikdy se tak neproviní, podobný nocleh nebude hledat i kdyby musila býti v dešti venku. Tak ji to nyní mrzelo, ale jen co je pravda, vyspala se dobře. Šťastně se dostala ku společnému sv. přijímání při mši a po ní trochu posnádala, nakoupila pouti a usedla na trávníček.

Tak ubíhala hodina za hodinou a po obědě nastalo smutné loučení. Kdo tam byl a viděl je, tomu netřeba popisovat, a kdo tam dosud nebyl, ať putuje a zkusí, ten by to zas nepochopil. Pláč zněl, když ohromné procesí šlo zpět po schodišti! Za to pod kopcem bylo veselo, muzika na ně čekala a zas uvedla přes Bystřici, kde se všichni divili, neboť tolik Brňanů tam ještě nikdy společně nešlo. Na nádraží bylo dobře pro toho, kdo si zapsal číslo svého vozu, jak duchovní vůdce hned po příjezdu nařídil.

Tetička Nečasánkova to však neslyšela a tak ji vyháněli z vozu do vozu, že tam nepatří, až se rozplakala a kdosi se nad ní smíloval, a šťastně dojezdila do Brna, kde na ně čekala zase muzika a uvedla je do kostela Redemptoristů, kde bylo na rozloučení sv. požehnání a ofěra. Stařenka si umínila, až odtud pojedou na Hostýnek, že půjde s nimi zas, aby se Svorností neměla nějaké mýlky a nevysmáli se jí doma.

P. Konrád M. Kubeš T. J.:

Triumfy církve Kristovy.

I.

Nadchnouti své srdce hrdostí a láskou k církvi Kristově jest účelem těchto statí. Toho chci dosíci nikoli svědectvím jejích nepřátel, nýbrž několika obrazy z jejích dějin. Jest jaksi modou v poslední době vyhledávat ve spisech nepřátel sv. víry nějaké slovo lichotící církvi svaté a na něm budovat celá pojednání, jak krásná asi je ta církev, když i nepřátelé to uznávají. Není třeba docela nedbatí takových výroků, ale chybou jest, přikládat jim význam příliš veliký. Církev je krásná sama v sobě a nepotřebuje svědectví nepřátel; dějiny jsou krom Písma sv. a tradice samy nejlepším svědectvím jejího božského původu. Nám schází — jen si to doznějme — trochu pravé hrdosti na sv. víru, a proto si mnohdy tak malicherně počínáme.

Dějiny církve vykazují sice nejednou temnou stránku — nejeden stín kalí její lesk. Ale vedle stínů najdeme i světlo a sice mnoho světla, a vedle temných stránek vykazuje dějepis přemnoho zlatých listů, a za každým snížením církve —

ať od jejich nepřátel nebo od vlastních nehodných synů — následuje vítězství a triumf. Na několik takových triumfů upozorní tyto řádky.

Zlatým listem v dějinách církve jest beze sporu éra (doba) mučenníků. Žádné království světa nemůže se vykázt tolika a takovými hrdiny, jako království Kristovo. Za žádného vládce nepoložilo život tolik vojáků, jako za Krista, za žádnou věc necedilo krev tolik ušlechtilých a velikých srdcí a s takovou radostí jako za svatou věc Kristovu, za svatou víru. Žádný král nikdy neměl a mít nebude armádu tak velikou, jaká jest armáda vítězných bojovníků Kristových. Martyrium (mučennictví jest důkazem vnitřní životné síly církve svaté. Duch svatý sám ji oživuje a sílí, on jest původce a pramen sv. nadšení a žáru, který rozněcoval sv. mučenníky k činům nadzemské síly.

Sotva že Pán na nebe vstoupil, vypuklo první pronásledování mladičké církve. Židé byli první její pronásledovatelé, a prvního mučenníka dala církvi tato bouře. Církev byla tehdy něžným stromkem, a Pán dopustil už takovou bouři na ni — ne proto, že snad na ni zapomněl, nýbrž aby ukázal, jakou sílu má tato na pohled tak nepatrná církev, založená však na skále a nepřemožitelná bránám pekelným. Církev prodělala tuto první zkoušku vítězně, z tohoto křtu ohněm vyšla bez pohromy, posílená, upevněná.

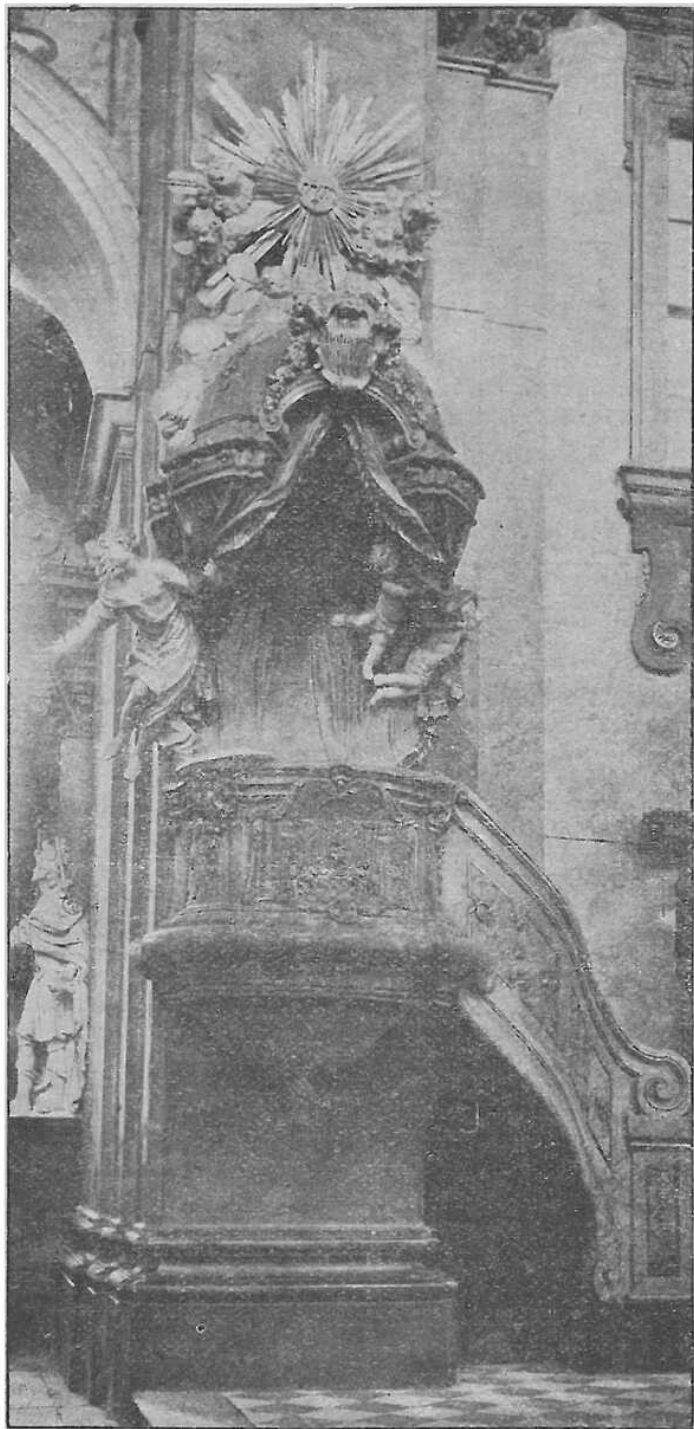
Toto první pronásledování bylo však jen předzvěstí toho, co církev čekalo. Deset krutých pronásledování po tři sta let snažilo se církev vyvrátiti ze základů. Čteme-li dějiny těchto římských pronásledování, tanou nám na mysli slova našeho nebeského Mistra: „Šimone, Šimone, aj Satan vyžádal si vás, aby vás třibil, jako pšenici; ale já prosil jsem (modlil jsem se) za tebe, aby neochabovala víra tvá.“ (Luk. 22. 31). — Plných tři sta let skoro bez ustání bušily mocnosti temnoty do Kristovy církve se vším vztekem a zuřivostí, jíž byly schopny. Po tři sta let zmítána lodička Petrova strašnými bouřemi, a jen božskou mocí mohla být zachráněna před zkázou. A výsledek? Každé pronásledování dalo církvi celé zástupy nových hrdinů, celé pluky mocných ochránců a nejhrdinnějších ctností a zasadilo nesčetné rubíny do diadému církve Kristovy. Jako rány na těle božského Spasitele staly se znamením a zárukou jeho vítězství nad smrtí, hříchem a peklem, tak i rány, které církev utrpěla na těle svých mučenníků, svých největších a nejušlechtlejších synů a dcer, nejsou znamením její slabosti, nýbrž její síly — nejsou církvi k hanbě, nýbrž k slávě. V nebeské oslavě budou ty rány se stkvít na těle sv. mučenníků podobně jako svaté rány na těle oslaveného našeho Spasitele. Když pak pronásledování skončila, hleděla církev s pocitem svaté hrdosti a chlouby na vítězné voje svých statečných vojáků. Rytíře sv. Kříže můžeme je nazvat, rytíře, kteří do posledního vzdechu vytrvali a raději život položili než by byli opustili prapor, jemuž kdysi věrnost přísahali.

Nadšení vyznavačů Kristových nedá se popsat. Jejich touha po palmě mučnické bývala taková, že sami vyhledávali příležitosti, kde by pro Pána mohli obětovat život. Za císaře Kommoda záviselo od libovůle místodržitelů, budou-li křesťané necháni na pokoji. Arrius Antonius v Malé Asii začal hned nepřátelsky postupovat proti nim a rozkázal, by jednoho dne byli vyhledáni a přivedeni před soud. Přišli však sami a to v takovém počtu, že se jich zhrozil. Ty nemohl ani uvězniti ani popraviti, protože by byl musil celé město proměnit v žalář nebo vyklidit. Odehnal je tedy od soudní stolice s poznámkou, chtějí-li svému životu konec udělat, ať si sami pomohou. Viděl totiž na obličejích křesťanů touhu po mučennictví, ale chápat jí — toho nedovedl.

Vrcholem štěstí a nejvyšším blahem bylo tehdejší křesťanům, když mohli pro Krista vycedit krev. Bezmála mohli bychom říci, že druh druhu záviděl, když byl pro Pána mučen. Sv. Sekunka se přidružila k své sestře, Barbea k svému bratru. Adauktus k svému příteli, když byli mučeni nebo vedeni na smrt. *) Matky se po-

*) Sv. Ambrož vypravuje kdesi, jak před katany jistá dívka zápasila s jinochem, zachráněn její čistoty, o palmu mučnickou; jeden z nich odsouzen na smrt, ale oba chtěli pro Pána zemřít; konečně sřáli katané oba dva, a jejich čisté duše se spolu vznesly k nebesům.

kládali za šťastné, když viděly, že jejich dívky vytrvaly věrně ve sv. víře, a modlily se u jejich hrobů. A čím hojněji tekla krev mučenníků, tím více se vznášala církev sv. Strom církve Kristovy za'éván tak drahocennou vláhou, mohutněl vždy víc a více, rozpínal své větve v šíř i dál, a již Tertullián mohl říci pohanům, že křesťanství rozšířeno po celé říši, ve všech vrstvách tehdejší společnosti, a pohanům nezbyly leč pohanské chrámy; čím větší byla zloba pronásledovatelů, čím vynalézavější jejich krutost, tím krásnější heroismus, vytrvalost a vítězství sv. mučenníků; všechny bouře byly s milosti Boží překonány, a co mělo církev zničit a jméno Kristovo vyhladit ze země, stalo se prvním velkým triumfem sv. kříže.

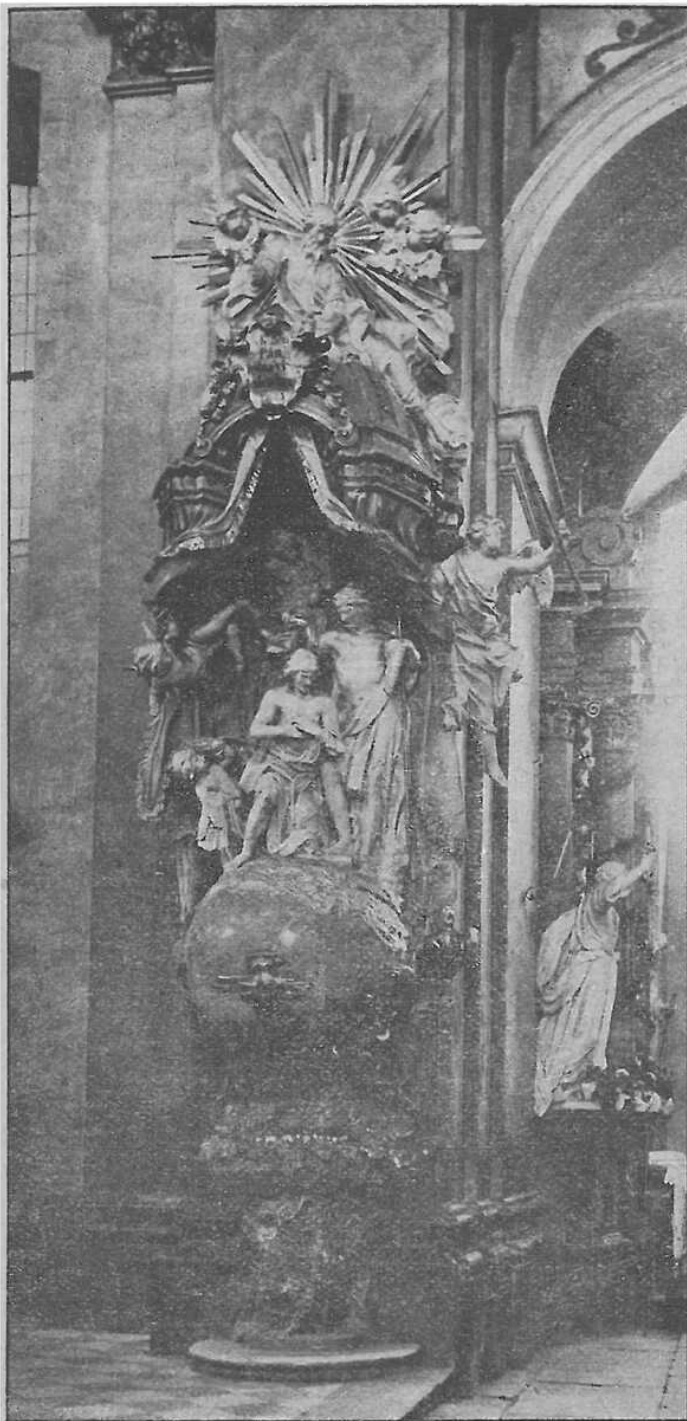

Kazatelna kostela holešovského z dob Rottalovských.

Vyobrazení. Čtenářům podáváme vyobrazení umělecky zhotovené kazatelny a křtitelnice v chrámě holešovském, kde byl farářem bl. Jan Sarkander. Skoro za 100 let po jeho mučednické smrti (1620) byl kostel holešovský obnoven (1708) Sig. Rotálem, jenž před smrtí (7. prosince 1717) uložil svému synu Františkovi Antonínu Rotálu postaviti chrám hostýnský. Křtitelnice a kazatelna je zhotovena od brněnského umělce Jana Schaumbergra. Ignác Chambrez (nar. r. 1752) v Holešově, r. 1807 profesor uměleckého stavitelství v Krakovč, píše o svém rodišti: Kdo by si myslel, že v tak malém městečku jsou tak vzácná umělecká díla od slavných mistrů Schaumbergra, Friče a ol mouckého sochaře Zonnera? Byl bych ve velkých nesnázích, kdybych měl rozhodnouti, komu z těchto tří vysloužilců náleží palma? Výrazný, taktní, jak rozdělením, tak postavou figur, tak draperiemi (obvěsnými ozdobami) které každé tělo jemně obestírají neméně slavný Schaumberger, zdá se, že toho na prvním místě zasluhuje (Elvert IX., 364.)

Křtitelnice z dob Rottalovských v holešovském farním chrámu.

P. Fr. Žák T. J.:

Z litanie loretánské. Panno slavná.

Chvalte Hospodina,
národové,
velký je, mocný, velebný,
pějte jemu písně všichni
rtové,
nad všechny je bohy
chvalebný.

Často prorok královský
tak zpíval,
vida boží moc a dobrotu.
Co bys řek', ó pěvče,
kdybys díval
v Nazaret se Betlém,
Golgotu.

Než co díím! Tys viděl
Pannu věště,
popsal její nevýslovný zjev,
proroku, mně vyzývá
hrud ještě
nadšený tvůj na ni
chvalozpěv.

Skládám péro. Panno chvály
hodná,
oslavená retem vdechnutým.
Sulamito čistá, bohorodná,
patřím na tě srdcem
pohnutým.

Lahyrt:

Mše svatá.

(Liturgický výklad.)

V prosbě o přijetí oběti učiněn pohled k zástupu spolubratří našich v nebesích, aby spíše byla vyslyšena. Tím se stalo, že jmenováním 12 apoštolů a 12 mučedníků

nastalo jakési přerušení. Nyní vrací se kněz k obětní modlitbě přidávaje slůvko „tedy“:

Tuto tedy obět služebnosti naší, ale i veškeré čeledi své, prosíme, Pane, abys usmířen přijal a naše dny v pokoji svém pořádal a od věčného zatracení nás vytrhnouti a v stáde vyvolených svých při-

počísti ráčil. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Tot druhá modlitba kanonu. Tato modlitba i následující „Kterouž obět“ tvořily původně jednu modlitbu, ale papež Řehoř Veliký (604) učinil z nich dvě modlitby tím, že sem vložil „a naše dny v pokoji svém pořádal...“ Čtyři prosby jsou obsaženy v této modlitbě: 1. aby Bůh usmířen tuto obět přijal, 2. aby dny naše ve svém pokoji pořádal, 3. aby nás od věčného zatracení vytrhnul, 4. aby nás připočetl do stádece vyvolenců.

1. Obět naší služebnosti i veškeré čeledi čili rodiny své... možno dvojím způsobem vyložit. První část možno vztahovati na obětující všechny a druhou i na nepřítomné. Anebo ještě lépe to první týká se jen posvěcených služebníků, kněží a kleriků, druhé věřícího lidu, zvláště těch, kdož činnou účastí spoluobětují.

Služebnost značí více nežli „nás služebníků“. Naznačuje se tím neobmezené panství Boží nade vším stvořeným a naše naprostá závislost na Stvořiteli. A právě obětí toto vyznáváme. Proto nemůže se obětovati žádnému tvorů. Jestliže stav služebnosti vůči lidem jest potupný, proto otroctvím se nazývá, stav služebnosti vůči Bohu Stvořiteli zušlechťuje a povznáší k pravé svobodě synů Božích, neboť „jemu sloužití jest kralovati“.

A bys usmířen přijal... Kristus Pán obtížen hříchy celého světa vzal kříž na ramena a nesl jej na místo popravné, kde za nás Otci nebeskému se obětoval, takže se Bůh usmířil. Než tato obět se tuto opakuje nekrvavým způsobem. Jest tu Beránek Boží, jenž snímá hříchy světa. Proto provází tuto prosbu krásný obřad vzkládání rukou. Kněz má při modlitbě té ruce vztaženy na dary, palec pravý přes palec levý křížem a ostatní prsty vedle sebe vztažené a vodorovně je drží nad dary. Teprve papež Pius V. vložil obřad ten do misálu. Skládání rukou na obět bylo již ve Starém Zákoně na znamení, že kněží přenášejí hříchy své na obětní zvíře, že je prohlašují za svého zástupce, které potom bude usmrceno. Když tedy uvidíš, jak kněz má ruce vztažené na dary

říkaje tuto modlitbu, uvažuj při tom o proctví Isaiášově: „V pravdě neduhy naše on nesl, bolesti naše on snášel: a my počtli jsme ho jako malomocného a ubitého od Boha a sniženého. On pak raněn jest pro nepravosti naše, potřín jest pro hříchy naše: tresty pro naši spásu na něho dolehly a jeho jizvami jsme uzdraveni. Všichni my jako ovce zbloudili jsme, jedenkaždý na cestu svou uchýlil se: a Hospodin složil na něj nepravosti nás všech. Obětován jest, protože sám chtěl, a neotevřel úst svých: jako ovce na porážku vedená, a jako beránek před tím, kdo ho střihá, němý bývá, neotevřel úst svých.“ (52, 4—7.)

Skládáním rukou v Novém Zákoně udílí se mnohé milosti, jako na př. při biřmování a svěcení kněžstva. I v tomto smyslu může tento obřad znamenati, že si přejeme, aby Bůh duchovní naše oběti, prosby, zapírání sebe, dobré úmysly, jež jsme knězi při obětování již na patenu vložili, při proměně milostivě přijal zároveň s obětí Ježíše Krista.

Plni zkroušenosti a lítosti přednesme opět prosby své Bohu.

2. Prosba jest za pokoj. Papež Inocenc III. dí: „Jest pak pokoj hříšníků a pokoj spravedlivých, pokoj časný a pokoj věčný.“ Ale pokoj hříšníků není pravý pokoj, neboť není pokoje bezbožným, dí Pán. Zbývá tedy trojí pokoj. Pro tento trojí pokoj třikrát se modlíme při mši sv. „abys naše dny v pokoji pořádal, dej milostivě pokoj ve dnech našich (o tom bude později řeč) a uděl nám pokoje, abychom z pokoje časného pokojem srdce (pokoj spravedlivého) přešli k pokoji věčnému“.

3. Prosba jest, abychom uchováni byli věčné záhuby. Jsme totiž synové hněvu, byli jsme odsouzeni do trápení věčného, ale Syn Boží nás vykoupil. Avšak nevíme, setrváme-li v dobrém až do konce. Máme se proto modliti za tento dar, na to i zde myslíme.

4. Konečně prosíme, abychom do počtu vyvolených byli zařazeni. Zde možno si připomenouti to, co sv. Tomáš dí o modlitbě vůbec, že se nemodlíme o změnu věčného úradku, ale abychom dosáhli toho,

co Bůh ustanovil nám dáti vzhledem na naše modlitby.

Věru šťasten ten, kdo denně za tyto čtyři věci se modlí, aby Bůh usmíře se přijal naše oběti, tedy aby nám odpustil, dal pravého pokoje, aby nás uchránil věčné záhuby a dal věčnou blaženost! Kdo tak bude úpěnlivě Boha prosit, jistě že bude jednou náležet do sboru vyvolených.

Čtyři formuláře mešní obsahují po slovech „čeledi tvé“ vložku, která vyjadřuje, na který zvláštní úmysl toho dne obětujeme. Jest to na zelený čtvrtek, kdy se vkládá do ní: „kterou tobě obětujeme pro den, v němž Pán náš, Ježíš Kristus, k slavení podal učedníkům svým tajemství těla a krve své“.

Dále ve velikonočním týdnu a týdnu svatodušním za novokřtěnce: „kterou tobě obětujeme i za tyto, jež jsi ráčil znovuzrodit z vody a z Ducha sv., uděliv jim odpuštění všech hříchů, prosíme, Pane, abys . . .“ Konečně i při konsekraci biskupa za nově posvěceného.

Třetí modlitba kanonu před pozdvihováním jest:

Kteroužto obět ty sám, Bože, rač učiniti ve všem, prosíme, požehnanou †, přivlastněnou †, tebou uznanou †, rozumnou (duchovní) a příjemnou, aby se nám stala † tělem a † krví nejmilějšího Syna tvého Pána Ježíše Krista.

Tato modlitba patří mezi nejstarší mešní modlitby. Již sv. Ambrož o ní píše: „Učiň nám, Bože, tuto obět připsanou (přivlastněnou), rozumnou a příjemnou.“ Jest to poslední modlitba, ve které s obdivuhodnou jednoduchostí a vznešeností ještě naposled vyslovujeme prosbu, aby chléb a víno bylo proměněno v tělo a krev P. Ježíše, aby tedy Bůh udělil veškerá požehnání k tomu potřebná a zároveň abychom i my z oběti té měli duchovní užitek.

Slova adscripta to jest připsaná, rata to jest platná nebo uznaná, jsou výrazy vzaté z právnické terminologie římské. Má býti obět ta požehnanou, neboť má se státi pramenem všeho požehnání. Má býti připsanou, přivlastněnou nebo zařaděnou mezi poklady milosti, platnou nebo tebou uznanou, neboť jen ta-

to obět jest před Bohem platnou. Tyto tři výrazy odpovídají třem výrazům při obětování, „dary, pocty a oběti“. Při tom žehná kněz třikrát dary.

Ještě dva výrazy se přidávají, a nazývá se tu obětí rozumnou čili duchovní, aby tu nebyla pouhou ceremonií, a Bohu příjemnou čili přijetí hodnou. Při slovech: „aby se nám stala tělem a krví P.“ žehná se každý dar ještě zvláště, takže dohromady je tu 5 křížů. Tato poslední slova nám lépe objasňují celou modlitbu. Benedikt XIV. dí: Ze všech výkladů, jež se uvádějí o tomto místě, nejlépe zamlouvá se mi, co jsem našel u Paschasia: „Prosíme, aby Bůh ráčil učiniti tuto obět požehnanou, abychom z ní dosáhli požehnání, připsanou, skrze niž my bychom byli do nebe připsáni, uznanou, abychom jí v útrobach Kristových byli uznáni, rozumnou, skrze niž bychom vysvěcení byli ze zvířecího smyslu, a příjemnou, abychom, v čem jsme se sami sobě znelíbili, příjemni byli v jeho jediném Synu!“*) Při slovech: „aby se nám stala“, obnovuje kněz úmysl konsekrace.

Kříže mají zde dvojí význam, efektivní čili prostředek požehnání a symbolický čili náznačný. Má se totiž jimi ještě svolati požehnání Boží na dary tyto, aby mohly býti už proměněny a zároveň představují, že to bude tělo a krev Páně, jež na kříži se za nás obětovaly.

Uvažujeme-li jen první tři kříže, připomínají nám nejsvětější Trojici, z níž se řine moc konsekrace, uvažujeme-li 5 křížů, naznačují nám pět ran Krista Pána, jimiž vyřinula drahocenná krev k naší spáse.

Když kněz dělá tyto kříže, dává ministrant znamení zvonkem na upozorněnou, že nyní začne pozdvihování.

Lid má tu ještě více soustřediti pozornost, obnoviti úctu k nastávající proměně a prositi, aby toto obětování těla a krve Páně bylo nám pramenem a počátkem požehnání a milosti.

*) Pouget vidí v těchto pojmenováních patero částí oběti: 1. Obět byla vybrána a jako požehnaná. 2. připsána mezi věci Bohu patřící. 3. Zabita byla a tím jakoby za obět uznána. 4. Odevzdána plamenům, aby proměněna jsouc v dým byla Bohu příjemna. 5. Lid potom z oběti požíval. Inst. catli. II. 859.

P. Jaroslav Ovečka T. J.:

Nechte dítě přicházeti ke mně!

Poučení o prvním a častém sv. přijímání dětí.

Úvodem.

Roku 1905 vydal sv. Otec Pius X. dekret, jímž vykládá nauku o častém a denním sv. přijímání a všechny věřící k němu snažně zve; r. 1906 prohlásila posv. kongregace koncilu výslovně, že dekret vztahuje se i na děti hned od prvního sv. přijímání: a na zbývající otázku po věku prvního sv. přijímání odpověděl sv. Otec dekretem posv. Kongregace pro Svátosti ze dne 8. srpna 1910. Aby tento dekret, jenž má býti základem nového, eucharistického života národů, účinněji dostál svému účelu, má býti rok co rok o velikonočním čase ve všech farních kostelích věřícím předčítán. Kéž i tato knížečka přispěje, aby mu bylo lépe porozuměno a aby, jak praví střelná modlitbička od sv. Otce Pia X. odpustky obdařená (300 dní; 20. května 1908), **Nejsvětější Srdce Ježíšovo kralovalo v Čechách**, a ve všech našich vlastech, vždy více a více!

Nechte dítě přicházeti ke mně!

V jedné tyrolské škole měly děti třetího školního roku popsati den, který jim působí největší radost. **Protestantská** dívka odevzdala tuto kratičkou práci:

„Má největší radost jsou velikonoce. Ale kdybych byla katolička, měla bych největší radost na neděli průvodní. Katolické děti na ni dostávají sv. přijímáním čisté srdce. Byla bych velmi ráda katoličkou, protože by pak Pán Ježíš přišel také do mého srdce. To bych měla největší radost.“

Ubohé dítě, toužící marně po Ježíši! Vycítilo, že jen u něho jest čisté srdce a pravá, největší radost. Jak šťastno jest proti němu dítě katolické, jak šťastní s ním i jeho rodiče a vychovatelé!

Katoličtí rodiče a vychovatelé, vám Bůh svěřil drahoocenný poklad: ne-

vinnou duši dětskou. A vy jste s radostí vzali na sebe úkol, zajistiti svému miláčkovi trvalý život milosti a **čisté srdce**, vychovávatí jej k **radosti dětí Božích**. Úkol krásný, ale jak nesnadný! Vždyť to dítě dorůstá do rozumu arci v nevinosti, ale i ve veliké slabosti úsudku a vůle proti pokušením a nebezpečím; ta jsou s to, aby je přes veškeru vaši ostražitost strhla brzy a neomylně do hříchu, i do smrtelného. Co bude z pokladu vám svěřeného?

Drazí přátelé: dítě **Boží, čisté a radostné dítě Boží** z něho bude a zůstane -- vrátíte-li jen hlavní část svého výchovatského úkolu všemohoucímu vychovateli **Bohu! On v Nejsv. Svátosti**, ale též **jen On** zajišťuje anebo vrací čisté srdce a radost života Božího: „**Já jsem chléb života. Nebudete-li ho jísti, nebudete míti v sobě života. Kdo jí mé tělo, má život věčný**“ (Jan 6, 35. 54. 55). A On zve a volá k sobě i vaše dítě. „**Nechte dítě přicházeti ke mně**“, vane to světem, když se čte rok co rok katolickému lidu dekret Pia X. o prvním svatém přijímání: **jakmile dítě počíná dorůstat do rozumu, má též počítí přistupovati ke stolu Páně!**

Ano, pravíte, ale tak záhy? Je to v tak útlém věku vůbec možno?

Proč tak záhy?

1. Příkazuje to Božský Spasitel.

a) Ježíš Kristus zná nejlépe **potřebu** dítěte. K Bohu směřuje, po Ježíši touží útlá duše dětská. K Ježíši v nebi by mohlo dítě přijíti, jen kdyby zemřelo. Ale ono má žiti a proto musí přicházeti k Ježíši v Nejsvětější Svátosti. Jen tam jest Ježíš na zemi i svým člověčenstvím, nikde jinde. Kdo zdržuje děti od sv. přijímání, zdržuje je od Ježíše. „**Nechte dítě jíti ke mně a nebraňte jim!**“ (Mark. 10, 14.)

Ano, „**neboť takových jest království Boží!**“ Království Boží v dítěti jest

nový, nadpřirozený **život milosti Boží**, jež obdrželo křtem svatým. Toto království jsme všichni povinni v sobě zachovávat, k tomu však je třeba nejsvětější Svátosti. „**Amen, amen pravím vám: Nebudete-li jísti těla Syna člověka a pítí jeho krve, nebudete mít v sobě života**“ (Jan. 6, 54). Jakmile se však probouzí rozum, jest i **dítě** schopno, hříchem pozbyti života milosti anebo jej aspoň v nebezpečí uvést. Musí tedy i dítě **hned od tohoto věku** přijímati!

Z povinnosti, chrániti si život milosti, vzniká tedy i útlému dítěti povinnost přijímati, **opravdová povinnost** od Boha uložená: povinnost tak velká, že podle velikého bohoslovce Vasqueza, jehož slova i dekret uvádí, „**jakmile dítě jednou dospěje k tomuto užívání rozumu, jest ihned samým zákonem božským tak zavázáno, že církev ho nemůže úplně osvoboditi.**“ (Pouze by mohla z nutných příčin dovoliti, aby tomu neb onomu dítěti bylo první svaté přijímání poněkud odloženo, tak jak zpovědník smí zpovědanci z rozumného důvodu dovoliti, aby odložil roční svaté přijímání poněkud přes dobu velikonoční CIC, can. 859, § 1.) Důvod je zřejmý. Jakmile je dítě jednou schopno hříchem pozbyti života milosti, je v té příčině úplně rovno dospělým, potřebuje tedy právě tak jako oni, ba pro svou velkou duchovní slabost a velkou nebezpečí ještě mnohem více než oni léku a ochrany svatého přijímání a proto se přikázání dané dospělým vztahuje v témže rozsahu i na dítě. (Čím tomuto přikázání Božímu dostojí, uvidíme hned v přikázání církevním.

b) Ježíš Kristus **miluje dítě**. V Písmu svatém dí: „**Amen pravím vám, nebudete-li jako maličci, nevejdete do království nebeského.**“ (Mat. 18, 3.) Dítě je pokorné, povolné. Ale i jinak

je dítě schopnější pro království nebeské, než většina dospělých. Nemá, když se mu rozum probouzí, ještě hříchů a zlých vášní, nemá ještě převrácených úsudků ani špatné vůle. Milost nenachází ještě překážek v jeho srdci. Proto Ježíš Kristus s **nevýslovnou láskou** touží zavítati do té nevinné dušinky, rozmnožiti a zajistiti v ní svým příchodem život milosti, a **právě tato jeho láska**, jež chce býti láskou bez konce, jest příčinou onoho přísného příkazu o časném prvním sv. přijímání!

2. **S Božským Spasitelem přikazuje to i církev svatá.**

a) Církevní sněm Lateránský IV. (1215) předpisuje: „**Každý věřící obojího pohlaví, jakmile dospěje let rozeznávání . . . přijímež aspoň o velikonočních zbožně Nejsvětější Svátost Oltářní.**“ (CIC, can. 859, § 1.)

b) A sněm Tridentský (1545—1563) potvrdil dekret Lateránský, říká: „**Po-pře-li někdo, že všichni jednotliví věřící křesťané obojího pohlaví, jakmile dospějí k letům rozeznávání, jsou povinni každý rok aspoň o velikonočních přijímati podle přikázání svaté matky církve, budiž v klatbě.**“

Oba tyto předpisy jsou z dob velké vlašnosti a netečnosti lidu křesťanského ke svatému přijímání. Církev svatá se v nich proto uskrovnuje na míru co nejmenší, předpisujíc pod těžkým hříchem jen jedno svaté přijímání za rok, o velikonočním čase. Ale od tohoto svatého přijímání nevyňala ani v tak nepříznivých dobách dětí dorůstajících do rozumu, t. j. k letům rozeznávání dobra a zla: **zákonem božským** jich nemohla vyjmouti! Ba klatbu, t. j. úplné vyloučení z církve, vyslovila nad tím, kdo by tvrdošíjně tuto jejich povinnost popřel. Vždyť jde o spásu nevinných, nesmrtelných duší!

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. Inocenc Velísek z Alexovic u Holešova píše 15. února 1923: Začátkem listopadu 1922 udělala se mi menší boule na pravém stehně. Všim možným jsem si pomáhal, ale nadarmo. Ba 12. prosince musil jsem ulehnouti, protože se k tomu přidala vnitřní nemoc, která však za týden polevila; boule však stále rostla. 20. prosince jsem jel k lékaři, jenž mi přímo řekl, že něco podobného ještě neviděl. Boule byla tvrdá jako kámen, ale nebolela. Napsal mi recept na mast, která měla bouli odstraniti do 6 dnů. Šest dnů přešlo, ale boule nejen že se neztratila, nýbrž naopak se ještě zvětšila. Ob den jsem se koupal v teplé vodě a přikládal jsem si senné trusky. Zase vše marno. 4. ledna jsem jel opět k lékaři. Když jsem mu bouli ukázal, divil se, že velice vzrostla. Řekl mi: Musíte jeti do nemocnice na paprsky a na operaci, a to co nejdřív. Protože byl svátek a neděle, dal mi rtuťovou mast, že mě to bude boleti. Necítil jsem však nic, jen jsem viděl, jak boule se zvětšuje. Na svátek Tří králů se žena vypravila s děvčetem na Sv. Hostýn, obě vykonaly sv. zpověď a po sv. přijímání prosily Pannu Marii za mé uzdravení se slibem, že vyslyšení uveřejní s plným jménem ve Hlasech Svatohostýnských. Mast jsem dostal 9. ledna, ale opět neúčinkovala. Nezbyvalo nic jiného, než jeti do nemocnice. Avšak v tom žena řekla: Nevíš, že jsme před válkou četli v Závěti od faráře Kneipa, že se mají neotevřené boule léčit žlutou jílovitou hlínou? Hned jsme hlínu vzali, spracovali s hostýnskou vodou a octem, plást asi 1/2 kg proložili, teplým obalem ovázali, a již do rána boule změkla a za týden zmizela úplně. Tu jsem řekl: Jistě ta mše sv., kterou jsi nechala sloužiti na Sv. Hostýně za uzdravení, byla sloužena 9. ledna a Panna Maria ti to léčení vnukla. Vždyť dva měsíce jsme všech možných prostředků užívali a na to jsme nepřišli. Lékař si přál, abych k němu přišel, až se vrátím od operace. 7. února jsem k němu jel. Když on ono místo ohledal, pravil, že je to dobré. Když jsem mu však řekl, že jsem ani v nemocnici nebyl, a vysvětlil jsem mu způsob léčení, ani slova neodpověděl. Děkuji Panně Marii za uzdravení a až bude tepleji, přijdu jí jako její starý poutník s radostí poděkovat.

T. M. z F. L. píše 18. ledna: Děkuji Pánu Bohu a Matičce Svatohostýnské za její ochranu. Neboť jsem nikdy marně o její pomoc neprosila. Když jsem měla 18 let, byla jsem o svatodušních svátcích na pouti a prosila jsem Pannu Marii, abych raději onemocněla, nežli bych měla zajíti

na zcestí svěťáckého života. Prosba moje se vyplnila. Hned na pouti jsem pocítila bolestné píchání v prsou a když jsem přišla domů, začala jsem kašlati. Slábla jsem stále, ale k lékaři jsem nechtěla jíti. Tatiček, ač je také ctitelem Matičky Svatohostýnské, činil mi výčitky a říkal, že mě již nikdy na pout nepustí. Připravovala jsem se pomalu na pout — ale na věčný Hostýn. Nemoc se stále horšila, takže práce mne příliš unavovala. Přála jsem si, abych jen ve žně ještě mohla rodičům pomoci. Za dva měsíce nemoc beze všeho léčení se počala lepšiti. Než se žně skončily, ozdravěla jsem a od té doby jsem nebyla nemocna. Také vzdávám díky Božskému Srdci Páně za odvrácení jistého neštěstí a pomoc v duchovních záležitostech. Ač jsem byla již takřka malomyslnou a myslila jsem si, že mne Pán Bůh opustil, přece to bylo jen k mému dobru. Ještě připomínám, že kdybych měla všechno vypsati, musila bych popsati několik archů papíru. Končím prosbou k Tobě, Matko dobré rady! Znáš nestálost srdce mého a slabost mou. Nežádám si bez trápení živa býti, ale Ty mi vypros ke kříži lásky a trpělivosti. Veď mne životem a pomoz mi odloučiti se ode všeho! Pomni, ó Maria, že jsem Tvou! Víím, že mne neopustíš. Uděl mi své mateřské požehnání k mému povolání! Buď zdráva!

J. H. z D. děkuje B. Srdci Páně, Panně Marii, sv. Antonínu za uzdravení. Bolela mne noha. Hledala jsem pomoc u lékaře. Čím více jsem nohu mazala, tím víc bolela, tím víc se rána zvětšovala. Šla jsem na Svatý Hostýn a tam jsem prosila tu dobrou Matičku, jestliže je to vůle Boží, aby mi vyprosila zdraví. A skutečně mi bylo hned lépe. Už jsem nic nemazala, noha se brzy zahojila a bolesti přestaly.

Sodálka z farnosti dubské 9. února děkuje Panně Marii za ochranu a přispění v různých záležitostech a strastech životních. Povstanou-li víchry pokušení, naráží-li na skaliska bídy a soužení, k Hvězdě se dívej, Marii vzývej!

Návštěva chrámu P. na Sv. Hostýně a počet svatých přijímání v lednu 1923:

1. bylo lidí v kostele	410	a u sv. přijím.	238
6.	420	„	238
7.	120	„	62
14.	48	„	25
21.	21	„	15
28.	64	„	43
ve všední dny	340	„	225
úhrnem	1453	„	885

Literární příloha Hlasů Svatohostýnských

k číslu 4. pro duben 1923.

Dobrá kniha jest ochranou rodiny a doporučujeme čtenářům by s pozorností pročetli seznamy knih dobrých a oblíbených našich spisovatelů jež jim předkládáme. Pročtěte seznam, najdete v něm **jistě alespoň jednu knihu**, kterou si objednáte. Buďte apoštoly v šíření dobré knihy a časopisů. O dobrých knihách napsali naši čeští spisovatelé:

Václav Beneš Třebízský: Kdy naše úspěchy zevnější byly nevím jaké, kdyby kolem nás spiklo se nepřátel jako rozrušených vln kolem osamělé lodice v širém moři, pokud v našich rukou kniha, dobrá kniha, potud veslo naše nejpevnější.

J. E. Vcel: Prospěšnější dobrá kniha v rukou hospodáře, než-li karty a sklenka.

Fr. Doucha: Komu líto peněz na dobrou knihu, podoben je rolníku, který nechává pole státí úhorem, protože mu líto semene. Ale co bude sklízeti?

Objednáváte-li knihu, **ušetříte dopisování a porto** různým nakladatelům — **stačí** — když umělecké nakladatelství, knihkupectví

„Globus“ spol. s r. o. v Kroměříži

oznámité jméno spisovatele a název knihy a Vaše objednávky knih všech oborů (náboženské, poučné, odborné, hospodářské, školní atd.), všech tuzemských i cizozemských nakladatelství

vyřízeny budou ihned, přesně a za původní ceny nakladatele.

Kancelářské, školní potřeby, papír, obrazy, umělecké předměty atd. atd. **v nejlevnějších cenách** ve velkém výběru stále na skladě.

Příležitostné dary k svatbám, jmeninám atd. v uměleckém provedení.

Při každé objednávce přes 50 Kč obdržíte jednu dobrou knihu zdarma pro školní neb spolkovou knihovnu.

Dopíše ihned o knihy výhradně na adresu:

Umělecké nakladatelství, knihkupectví, papírnictví

„Globus“

spol. s r. o. v Kroměříži.

Kancelářské, školní potřeby, papír, obrazy atd. nejlevněji
obdržíte v uměl. nakladatelství, knihkupectví a papírnictví
„GLOBUS“ spol. s r. o. v Kroměříži
a nabízíme zdvořile:

100 navštívenek s tiskem bez
obálek Kč 15,
100 navštívenek s tiskem a
obálkami Kč 28.
100 smutečních sdružených ob-
rázků s modlitbou na zadní
straně, bez fotografie zemře-
lého Kč 38,
dalších 100 kusů jen . . . Kč 18.
100 smutečních sdružených ob-
rázků, s modlitbou na zadní
straně, s fotografií zemřelého Kč 66,
dalších 100 kusů jen Kč 18 (štoček
jest majetkem objednavatele).

Farní tiskopisy:

Žádost za ohlášky, Oddací list,
Ohláškový list, Křestní list, Úmrtní
list kus jen 16 h při odebrání nej-
méně po 10 kusech; Výtah z křestní
matriky, Výtah z úmrtní matriky
kus 10 h;

Obrázky k prvnímu sv. přijímání
v barevném krásném provedení ve
2 druzích za 1.60 Kč kus, při 50
kusech sleva 20 proc., při 100 ku-
sech sleva 30 proc., velikost obrázků
19 × 28 cm.

Sv. Josef, obrázky velikosti 7 × 12
cm se zlatým rámečkem za cenu
15 h kus, při 50 kusech sleva 20
proc., při 100 kusech sleva 30 proc.

Balík dopisních papírů (10 papírů s
obálkami) za cenu 1.50 Kč. 2 Kč,
2.50 Kč, 4 Kč.

Balík krásný bílý kancelářský papír
(250 archů) za cenu 42.50 Kč, arch
18 h.

Balík konceptní kancelářský papír
(250 archů) za cenu 20 Kč, arch 6 h.
Obálky barevné (osmerka neb quart)
4 Kč za 100 kusů.

Obálky bílé (osmerka neb quart) 9 Kč
za 100 kusů.

Umělecké obrazy: Doubek, Madona 50 Kč, Dvořák, Anděl
strážce Kč 35. Liška, Kristus na Hoře Olivecké Kč 50. Carballo, Ma-
dona s dítětem Kč 50. Baterno, Madona s dítětem Kč 50. Sixtinská
Madona Kč 50. Lindberg, Kristus na Hoře Olivecké Kč 50. Wehle,
Oni následovali jej Kč 40. Božské Srdce Páně, kolorov. Kč 33. Volkel,
Božské Srdce Páně Kč 45. Libscher, Kristus žehná obilí Kč 15. Dvořák,
Matička míru Kč 25. Riesen, Madona s dítětem Kč 35. Komenský
loučí se s vlastí Kč 15. Mathauser, Psohlavci Kč 16. Mathauser,
Lešetínský kovář Kč 16. Brožík, Komenský v pracovně Kč 25. Rozmysli
si Mařenko Kč 45. Věrné naše milování Kč 45.

Při všech potřebách dopište ihned na adresu:

Umělecké nakladatelství, knihkupectví, papírnictví
„GLOBUS“ spol. s r. o. v Kroměříži.

*Tisk plakátů, pozvánek, vyhlášek, úmrtních a snubních oznámení
nejmoderněji, nejrychleji, nejlevněji zhotoví*

Společenská knihtiskárna v Kroměříži.

P. T.

nakladatelství, knihkupectví „GLOBUS“ spol. s r. o.
v Kroměříži.

Z dole uvedeného seznamu knih zašlete mi na můj účet, jež
vyrovnám v měsíčních splátkách knihy, jež v seznamu
podtrhuji a počtem exemplářů u každého spisovatele označuji:

..... expl. knihy **J. Pavlovický:**
Satanáš, Kč 7.—,
Otčenáš, Kč 7.—,
Nezvedenci, Kč 15.—,
Cizí koření, Kč 2.30,
Povídky, Kč 4.—,
Mouchy a mušky Kč 8.—,
Páteční dítě I. díl Kč 5.—,
II. díl, Kč 8.—, III. díl
Kč 16.—,
Z potulek vlasti i cizinou,
Kč 1.20,
..... expl. knihy **Václ. Kosmáka:**
Sebrané spisy díl IX. Kč
15.—,
Chrt, Kč 17.—,
Eugenie, Kč 13.—,
Obrázky z kukátka, Kč
12.—,
Ztracená, Kč 12.—,
I. až V. díl po 8 Kč,
dílny XIII., XV., XVII.,
XVIII. po Kč 8.—,
..... expl. knihy **P. Masáka:**
Blouznivci Kč 14.—,
K branám věčnosti, Kč 5.—,
..... expl. knihy Ben Hur, ro-
mán z dob Krista Pána
III. díly, Kč 39.—,
..... expl. knihy Slečna Páteč-
nítko, Kč 8.—,
Povídky ze starých měst,
Kč 5.50,
..... expl. knihy **A. Hlavinky:**
Kronika, Kč 36.—,
..... expl. knihy **Balcar:**
Umučení Pána našeho Je-
žíše Krista, Kč 2.—,
..... expl. knihy **Blažko:**
Ježíš Kristus, Kč 1.20,
..... expl. knihy **Brodského:**
Hlasatelé svobody, Kč 3.—,
Jiná krev, Kč 3.60,
Pan poslanec, Kč 3.60,
Páni a paní díl I. a II.,
Kč 14.20,
Vesnické obrázky I. a II.,
Kč 10.80,
..... expl. knih spis. **Dostála:**
Pro víru otečkou, Kč 1.80,
Strážce Mariánský, Kč 1.80,
Strážcové Jezulátka, Kč
1.60,
Unesené dítě, Kč 2.—,
Ve škole života, Kč 1.80,
Můj národ, Kč 2.40,
Samozvanec, Kč 3.60,

Veselá chvíle, Kč 4.80,
Cizí živly, Kč 3.—,
Na Bělidle, Kč 2.20,
Při záslužné práci, Kč 2.80,
Rodinné tajemství, Kč 4.—,
Srdce sloučená, Kč 2.50,
V náručí bohů, Kč 2.20,
Za podanství, Kč 2.40,
Za šlechtnými vzory Kč
7.—,
V proudech života, Kč 7.—,
Z blízka i dále, Kč 7.50,
Na různých cestách, Kč
8.—,
Z klidu i bouře, Kč 5.50,
Klidem i přívalem, Kč 6.50,
Jasem i bolem, Kč 9.—,
Mrakem i úsvitem, Kč 22.—,
..... expl. knihy: Eucharistická
pobožnost křížové cesty,
Kč 0.32,
..... expl. knih spis. **Grossman-
nové Brodské:**
Z minulých časů Kč 5.—,
Lidské osudy, Kč 4.20,
Lidé a život, Kč 4.20,
Očarováný Nikolaj, Kč 2.70,
..... expl. knihy: Moderní názo-
ry ve světle Otčenáše,
Kč 2.40,
..... expl. knihy **sv. Jeronýma:**
Dva listy vychovatelské,
Kč 1.40,
..... expl. knih spis. **Košfála:**
Časové obrázky, Kč 2.40,
Nepotřebovali kázání, Kč
1.20,
Z ovzduší doby, Kč 1.20,
..... expl. knihy **Kováře:**
Zasvěťme se Božsk. Srdci
Páně, Kč 2.40,
..... expl. knih **Sv. Alfonse z
Liguory:**
Cesta spásy, Kč 3.40,
Ejhle Beránek Boží, Kč
2.—,
O oběti Ježíše Krista, Kč
2.—,
Chvály Mariánské, Kč 5.20,
Láska duší, Kč 2.40,
Pravá nevěsta Ježíše Krista
I. a II., Kč 8.80,
Vánoční novena, Kč 3.60,
Pobožnost k Duchu sv., Kč
0.88,
Pobožnost k sv. Terezii,
Kč 1.60,

Útěcha nebes, Kč 0.60.
..... expl. knihy **Pellico:**
Z mých žalářů, Kč 2.—,
..... expl. knih njdp. **biskupa
Podlahy:**
Hrob sv. Václava, Kč 2.40,
Blahosl. P. Maria, Kč 1.20,
Ježíš, Kč 2.—,
Ke komu půjdeme, Kč 2.20,
Dvě časové řeči, Kč 1.—,
Obrazy z umučení, Kč 2.—,
..... expl. knih njdp. **opata Za-
vorala:**
Kristus a Církev, Kč 10.20,
Křesťanská charita, Kč 0.90,
Řeči nedělní a sváteční,
Kč 24,
Promluvy o sv. svátostech,
Kč 9.—,
Promluvy příležitostné, Kč
12.—,
Vírou ku štěstí, Kč 3.60,
..... expl. knihy: Hořící keř,
modlitby a meditace, Kč
10.—,
..... expl. knih **Javořícké:**
Dvojí jaro, Kč 18.—,
Na faře, Kč 11.—,
..... expl. knih pro katolickou
mládež:
Jiskry z popela, Kč 15.—,
Děti, Kč 10,
Jiří Mrštík, Kč 16.—,
..... expl. knih spis. **Baara:**
Poslední rodu Sedmerova,
Kč 20.—,
Stavěl, Kč 9.—,
Žebračka, Kč 7.—,
Počtář, Kč 12,
Hu nás, Kč 14.—,
Holoubek, Kč 27.—,
Na děkanství, Kč 14.40,
Chvilce oddechu, Kč 10.80,
Trnky, Kč 6.60,
Třicet a jedno rozjímání,
Kč 2.40,
V temných barvách, Kč
1.60,
Jan Cimbur, Kč 27.—,
Farská panička, Kč 7.—,
..... expl. knih spis. **Pravdy:**
Povídky pro lid svazek I.
až XI., po Kč 6.40, sva-
zek XII Kč 4.80,
..... expl. knih **VI. Pittnerové:**
Páni od stavu Kč 9.—,
Z ovzduší zámku, Kč 15.—,

Lidé a lesy, Kč 16.—,
 Lakomci a sobci, Kč 20.—,
 Plivník, Kč 2.—,
 Rokem a životem, Kč 1.80,
 V Habrovanech, Kč 3.—,
 V myslivně a zámečku, Kč
 5.—,
 Na hedvábné nitce,
 Na kovárně, Kč 2.—,
 Andulko, mé dítě, Kč 1.80.
 expl. knih **spis. V. Špačka:**
 Božství Ježíše Krista, Kč
 2.60,
 Dvojí pomsta, Kč 2.40,
 Hrdoslavská kronika, Kč
 2.—,
 Ježíš Kristus jako božský
 Mesiáš, Kč 3.—,
 Pokroková obec, Kč 2.—,
 Práce ve světle zjevení Bo-
 žího, Kč 1.60,
 Přítelův odkaz, Kč 2.—,
 Slepá Tonička, Kč 0.40,
 Strom a jablko, Kč 1.60,
 Sebrané spisy, 6 svazků po
 Kč 8.—.
 expl. knihy: Májová pobož-
 nost, Kč 4.50.
 expl. knihy **spis. Špačáka:**
 Člověk a zvíře, Kč 3.20.
 expl. **Život svatých veršem:**
 Svatá Anežka, Kč 0.50,
 Bl. Anežka, Kč 1.—,
 Sv. Jiří, Kč 0.50,
 Sv. Vít, Kč 0.50,
 Sv. Anděla, Kč 0.80,
 Sv. Ludmila, Kč 1.20,
 Sv. Stanislav Kostka, Kč
 1.20,
 Sv. Václav, Kč 1.—,
 Bl. Zdislava, Kč 1.—,
 Bl. Milada, Kč 1.40.
 expl. knihy **spis. Vyhřídala:**
 Z hanáckých dědin a měst
 I Kč 3.60, II. Kč 6,
 Obrázky z mého hanácké-
 ho alba, Kč 3.—,
 Z ruských luhův, Kč 2.—,
 Z hanáckého kraje, Kč 4.50,
 Hanácké děti, Kč 2.10.
 expl. knihy **spis. J. Kosiny:**
 Život starého kantora II
 Kč 6.—, III. Kč 6.30.

..... výtisků brožur:
 Chcete opravu či popravu
 manželství? Kč 0.16,
 Proč nemohu být sociálním
 demokratem, Kč 0.30,
 Bůh a věda, Kč 0.15,
 Základové víry, Kč 0.60,
 Jest Bible snůškou lží či
 nepravd? Kč 0.10,
 Golgota a Tábor, Kč 0.80,
 Co jest Kristus? Kč 0.45,
 Učme se svobodě od Ame-
 riky, Kč 0.60,

Modlitby:

..... výtisků brožur:
 Umění modliti se, Kč 1.50,
 O našem shledání a po-
 znání se v nebesích, Kč
 1.10,
 Čtvrt hodinka před velebnou
 Svátostí, Kč 0.40,
 Devítidenní pobožnost k P.
 Marii Lurdské, Kč 1.20,
 Devítidenní pobožnost k B.
 Srdci Páně, Kč 1.80,
 Ctitel sv. Josefa, Kč 2.40,
 Duch sv. Františka, Kč 3.—,
 Příručka k pobožnostem
 Srdce Páně, Kč 2.70,
 Čtyřicetihodinná pobožnost,
 Kč 1.20,
 Hodinka před křížem, Kč
 0.20,
 Hodinky církevní, Kč 0.30,
 Hodinky o Nejsv. Svátosti
 Oltářní, Kč 0.30,
 Hodinky k uctění nejsv.
 Srdce Ježíšova, Kč 0.20,
 Hodinky k blahosl. Panně
 Marii, Kč 0.60,
 Hodinky smírné k nejsv.
 Svátosti Oltářní, Kč 0.30,
 Hodinky za zemřelé, Kč
 1.—,
 Kristus a Panna, Kč 3.60,
 Perličky růžencové, Kč 1.50,
 Májová pobožnost, Kč 0.30,
 Pokoj vám! Kč 7.—,
 Duchovní lékárna, Kč 0.60,
 Na cestu životem, Kč 0.40,
 Pobožnost křížové cesty.
 Kč 0.30,

Před velebnou Svátostí,
 Kč 4.—,
 Odpustková modlit. knížka,
 Kč 6.—,
 Mše svatá, největší poklad,
 Kč 2.50,
 Svatostánek a očistec, Kč
 3.—.

Důležitá hospodář. literatura zvlášť v nynější hospodářské krizi hro- madného onemocnění dobytka:

..... výtisk: O úpravě chléva na
 skot. Kč 3.60.
 výtisk: Anatomie a fysiolo-
 gie zvířat hospodářských,
 Kč 11.20.
 výtisk: Chov skotu, Kč 8.80.
 výtisk: Tuberkuósa domá-
 cího zvířectva, Kč 3.20.
 výtisk: Nauka o plemenit-
 bě zvířat hospodářských,
 Kč 11.60.
 výtisk: Nemoci drůbeže, Kč
 7.—.
 výtisk: O krmivech a jejich
 upravování, Kč 4.—.
 výtisk: Návod k chovu
 drůbeže, Kč 0.48.
 výtisk: O pokrutinách, Kč
 0.40.
 výtisk: Plemenitba skotu,
 Kč 2.70.
 výtisk: Chov vepřového do-
 bytka z díly, Kč 9.30.
 výtisk: Důležitost jakosti
 krmiv, Kč 1.80.
 výtisk: O výživě a krmení
 hospodářského zvířectva,
 Kč 2.40.
 výtisk: Chov hovězího do-
 bytka, Kč 2.40.
 výtisk: Nejdůležitější příči-
 ny těžkých porodů hosp.
 zvířectva, Kč 0.60.
 výtisk: Zásady racionálního
 chovu dojníc, Kč 3.20.
 výtisk: Chov koní, Kč 2.40.
 výtisk: Krmení koní, Kč
 3.20.
 výtisk: O chorobě kostí na-
 šeho dobytka, Kč 3.—.
 výtisk: Stručný návod ku
 pěstění nejdůležitějších dru-
 hů zeleniny, Kč 5.—.

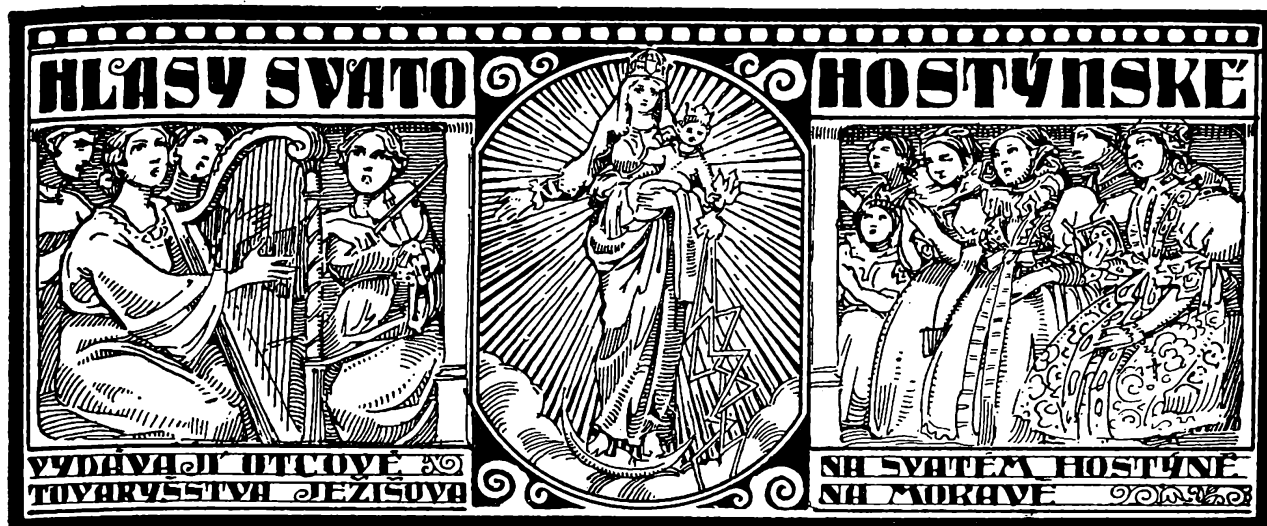
Z papírnického zboží mi odešlete:

V..... dne.....

Jméno a zaměstnání:.....

Obec a číslo domu:.....

Poslední pošta:.....

Číslo 5.

Květen 1923.

Ročník XIX.

Vladimír Hornov:

Královně máje.

Na Horu pospěš, duše má,
minul již zimy čas,
země své květy vydala,
skřivánčí jásá hlas
nad luhy, háje, v nebes dál:
Královnu máje v písni chval!

S Libanu kráčí líbezná
v kvetoucí země sad,
z paprsků říše nadhvězdna
utkala její šat,
milá jak ráje zlatý sen,
zářící jako slunný den.

Krásná je jako denice,
budící ze sna zem,
andělů s ní jde tisíce
nebeským průvodem,
radostně plesá zemská říš,
pospěš, ať slávu její zříš!

V podnoží jejím lučiny
koberců kladou lem,
v ústret jí letí bystřiny
májovým pozdravem,
zelené háje písni svou
Královnu máje k sobě zvou.

Na Horu pospěš, duše má,
na Hostýn svatý spěj,
nebeská volá Královna,
první jí květy dej:
v zahradách víry uvitě,
slzami lásky pokryté!

Mr. Gaya — M. Hedvika Vávrová:

Maria.

Z „Květů křesťanského učení a zbožnosti.“

Znáte ho již od prvních dnů svého dět-
ství: jest stvoření pozeňnané mezi všemi, zvláštní pro sebe svět, stvoření, jež svatí
převyšující nevýslovně všechny tvory jiné, učitelé bez obavy nazývají „první osobou
stvoření nejen vyšší než veškeré lidstvo, po Bohu“, což značí tolik jako největší,
k jehož rodině náleží a jehož je nesmrtelnou nejsvětější, nejdokonalejší. Zdá se, jako-
slávou, ale vyšší i nad anděly nejvzneše- by Bůh vložil v ně vše, co umí, co může

a co miluje. A stvoření toto, mistrovské dílo Boží, má jméno, jméno lidské tak jak lidskou jest i jeho přirozenost, ale zároveň i jméno nebeské, neboť samo nebe mu je dalo; jméno to sdílí s nejsvětějším jménem Ježíš tu slávu, že je „povýšeno nad všeliké jméno, jež kdy bylo a bude vysloveno, ať u věku nynějším neb budoucím“. Je to Maria.

Vyslechněme výčet jejích předností! Maria je první v řádu předurčení, první v řádu milosti, první v řádu ctnosti, první v řádu svého povolání, první i v řádu slávy.

Bůh ji myslel, chtěl a miloval, když myslel, chtěl a miloval Ježíše Krista, svého věčného Syna vtěleného. Maria je nerozlučně spojena s tímto hlavním tajemstvím Kristovým, tak jak Bůh je svobodně pojal a rozkázal, i nemůže bez ní býti vykonáno: totiž bez jejího prostřednictví, svolení a spolupůsobení. Ona je klíčem, jímž nadpřirozeně můžeme vniknouti do Božího díla. Z ní, z prutu živého, milujícího a zasluhujícího, měl vypučeti květ věčného života, věčného pokoje a věčné radosti, Ježíš Nazaretský, Syn Boží, Syn člověka. Maria je předurčena za Matku Kristovu, za Matku Boží. Tak učí církevní sněm efezský.

Matka Boží Maria má tedy se státi počátkem a původcem toho, jenž jest počátkem a původcem všeho, co jest a co býti může. Jaké místo vykazuje Marii tato důstojnost? Krásné a vznešené bylo určení Adamovo, by byl hlavou lidského pokolení. Velké a krásné bylo povolání Abrahámovo: má býti otcem věřících. Mojžíš jest určen za zakladatele lidu nesmrtelného; Petr má vésti církev; Pavel má rozlévati na svět proudy světla a milosti Ježíšovy. Po nich přijdou hrdinští mučedníci, výmluvní učitelé, muži mocní ve všelikých činech. Země uzří světce tak obdivuhodné, že sami andělé, střehoucí podnoží trůnu Božího, budou na ně hleděti s údivem a vzdávati jim úctu nejhlubší. Ano, v rozumu Božím, kde vše, co vystupuje v čase, má věčně svůj důvod, zákon a počátek, jsou bytosti tak skvělé, že by jasem svého světla osvítili mohly na tisíce světů. Ale přece, ó Maria, naše Matko, přirovnáme-li jich zázračné určení ke tvému, hasnou a mizí všechny ty skvoucí hvězdy!

V čase Bohem určeném přišla tato „jediná“ Boží na svět; v témž okamžiku, kdy přichází, jest zároveň hned první v řádu milosti. Všecky přirozené dary, jež jsou tak bohatě rozsety po veškerém tvorstvu, Bůh především vložil v ni, by v jeho očích byla květem, korunou a vrcholem všech tvorů, nejpřednějším z jeho děl. Ale více ještě: do této přirozenosti, již tak dokonalé, vlévá Bůh celý oceán svých darů nadpřirozených. Vyjadřuje to sám archanděl, když ji pozdravujeme za jeho příkladem. Nikdy ani nejslabší nečistý dech nedotkl se její bytosti, nikdy ani stín nejmenšího hříchu nezatemnil jejího lesku! Jest přechistá, neporušená, neposkvrněná nejen ve svém početí, ale i v celém životě. Jest pannou v plném významu a rozsahu slova. Pannou jest její tělo, pannou její duše, panenské jsou její mohutnosti, její myšlenky, její náklonnosti a činy. Milost, jež ji posvěcuje v prvním okamžiku, převyšuje svou výtečností dovršenou svatost — i těch největších světců! Tomu učí nás katolická theologie.

Toto prvenství milosti má založiti v Marii i prvenství ctnosti. Jsouc v plném užívání svých mohutností duševních, Maria s přispěním milosti Boží nepřestala ani na okamžik plně spolupůsobiti s veškerou sobě udělenou milostí a získati tím způsobem nescíslné a neocenitelné zásluhy. Bůh neuložil do její duše ani jednoho zárodku, jenž by mu byl nepřinesl celou očekávanou bohatou žeň. Nikdy nežádal od ní ničeho, čeho by mu hned bezprostředně a úplně neodдалa. Ničeho jí neradil, pro co by se okamžitě nerozhodla a co by též hned neudělala a okamžitě nevykonala. Ani na vteřinu nevyšla z jeho myšlenky, z jeho vůle, z jeho přání, z jeho pohledu. Nepozbavila ho ani jediné radosti, již by mu mohla způsobiti, nepřipravila ho ani o jednu slávu, kterou by mu mohla získati. Byla pro něho zrcadlem, v němž se odrážely všechny jeho záměry, úsměvem, jenž vítal i nejnepatrnější libovůli Boží, vůní, jež sotva vydechuta dále se šíří, oblohou bez mráček, jež již nescíslné zářící hvězdy, v nezměnném pořádku se pohybující, tvoří klidnou, nepřerušovanou, rozkošnou harmonii. Byla pro něho bytostí zasvěcenou úplnému jeho užívání, každému jeho přání. Sledovala hnutí jeho ve všem, zcela a až do konce. Ve všem byla úplně poslušnou a jemu naprosto

oddanou a to s nejdokonalejší láskou, již byla schopna.

Vezměte Marii kde chcete, od jejího narození až k narození Páně, od jesliček až k oběti na kříži, potom dále až do její smrti a blaženého Nanebevzetí, a nikdy nezastanete ji v jiném vnitřním smýšlení, než které vyjadřuje její odpověď k archandělovi: „Aj, já služebnice Páně, staniž mi se podle slova tvého!“ Slova ta vyšla z její duše, jak dech vychází ze rtů. Nemluví je, ale žije je, jsou dechem jejího srdce, tvoří celou její bytost.

Milost tohoto stvoření jest pro všeliký rozum stvořený bezednou a nekonečnou propastí. Maria jest velkou vyvolenou, velkou spasenou, omilostněnou, neposkvrněnou Boží, jeho milovanou a jedinou jeho srdce; jest dcerou zalíbení Boha Otce, rájem Ducha sv., Pannou, Matkou vtěleného Slova, Matkou Ježíšovou! Toť nejkrásnější titul její slávy, zenit jejího předurčení, počátek její velikosti, příčina nekonečných téměř milostí, jimiž jest obdařena.

Jako Eva vyšla z Adama, tak Maria, nová Eva, vyšla z Krista, Božského Adama. Byla božsky pojata, ctěna i stvořena pouze pro něho. Vše, co má svou přirozeností a milostí, vděčí Pánu Ježíši. Podle přirozenosti on ji stvořil, jsa všemohoucí Slovo Otcovo; a vše, co Maria má podle milosti, přijala z plnosti téhož Věčného Slova, z nekonečné plnosti Boží, z plnosti, jež jest Bůh a jež tělesně přebývá v Kristu, ne snad, aby v něm byla vázána a osamocena, leč aby v proudech se rozlévala až do končin času a prostoru, a to nejprve v Marii s celou náplní milosti, jak pouhé stvoření jest schopno ji přijmouti. Tato výborná Panna jest vrcholem záměrů Božích, nejprvnějším z jeho děl, odpočinkem jeho srdce. Až do času, když přišla na svět, Bůh jakoby se připravoval a zkoušel, jak by měl dáti a jak sebe dáti; ale když došel až k ní, dává ji a dává jí sebe bez míry. Maria jest pro naši víru obdivuhodnou Genesí, božským Žaltářem, živým Evangeliem, převzácnou Písní. Velký jest v ráji počet světců, kteří zcela obzvláště vděčí svou svatost vyššímu porozumění, které vroucnost a živost víry jim dala již zde na zemi o tomto tajemství Panny a Matky.

Maria sedí jako Královna po pravici Krále, svého syna; účastník se svrchovanosti Ježíšovy, účastník se i jeho moci; i jest v nebi pro nás pokladem nevyčerpatelným, nekonečným. Ó, čerpejte z tohoto pokladu všichni, kdokoli chcete a kolik jen chcete! Jestliť Maria více než pokladem nám všem otevřeným: jest pokladem nám všem vydaným a zcela oddaným, jenž trýská jak pramen a odtéká mohutným proudem. Sama vychází vstříc všeliké bídě a nouzi; touží po našich přáních, vyvolává svaté žádosti, volá k nám každé hodiny, každým jazykem a volá k nám všem, bychom k ní pospíšili a ji využítkovali. Písmo sv. jest plno těchto volání. A co ještě máme pověděti? Tento nevyrovnatelný poklad jest matkou. Co by v matce nepatřilo dítěti? Její lůno je živí, její náruč je nese, její ruce je hladí, její oči nad ním bdí, její ústa k němu mluví, její rty se na ně usmívají a je celují, její síly se pro ně stravují, její čas náleží jemu a její láska oddává se mu cele. Matka jest pokladem svého syna. Synem tím jsme my všichni.

Jest-li základ mateřství Panny Marie byl položen v Betlémě za oné památné noci, kdy dala světu nového Adama, přece korunoval je Bůh teprve na Kalvarii. Nejsvětější Panna zde na zemi byla matkou pouze pod touto podmínkou, že bude i obětí s Pánem Ježíšem, jímž my všichni jsme byli vykoupeni. Teprve účastenstvím v jeho oběti stala se účastnou božské plodnosti svého Syna. V oběti této Maria se vydala a obětovala s dokonalostí a láskou, jichž míra jest pouze Bohu známa. V jistém smyslu svolila, ač s pocitem nevýslovné bolesti, by její Prvorozený takorčka vyšel z jejího srdce a dobrovolně, skoro bychom řekli úředně, že ji opustil, aby místa svého v jejím srdci postoupil dítkám pozdějším, jichž zástupcem pod křížem byl sv. Jan Evangelista. „Ženo, hle, syn tvůj! Synu, hle, matka tvá!“ Všemohoucí mocí tohoto slova bylo Srdce Panny Marie té chvíle jako bez Pána Ježíše, a proto Pán ji nenazývá matkou, ale ženou. V témž okamžiku mohlo Srdce Marie Panny přijmouti veškeré lidstvo, jež v osobě sv. Jana neodolatelným hnutím Ducha sv. začalo tam pospíchat jako do svého pravého útočiště, jako do svého panství, jež Bůh mu na věky zajistil. Proto sv. evangelista dodává: „A od té

hodiny přijal ji učedník k sobě.“ Měl od té doby Marii jako dítě má svou matku, či spíše, jak ji měl sám Pán Ježíš.

My jsme dítkami Panny Marie; naše jesličky — toť pata sv. kříže. Není snad odvažnou myšlenka, že andělé budou nám věčně záviděti této slávy? Jisto, že Maria jest jich královnou; uchvacuje je svou krásou, panuje jim svou velebností; mocí svou nad nimi vládne; miluje láskou téměř neuvěřitelnou, jest k nim nevýslovně dobrá a její Srdce projevuje jim věrnost, o níž my zde na zemi nemáme ani ponětí. Ale andělé nenáleží k její rodině, i nemůže jim Maria býti matkou a žádný z nich, od nejvznešenějšího serafína až k poslednímu z andělů nemá práva nazývati ji tímto jménem a chovati se k ní jako k matce! Dost, andělé nám nezávidí, ale uznáme, že jsme šťastni, a kdyby pravice Boží nebyla nám udělila žádných jiných darů, než tento, již tu vším právem mohli bychom volati s Davidem: „Podíl mi připadl v rozkošném kraji; moje dědictví též se mi líbí.“ (15; 6.)

Ach, jaké nezměrné hlubiny má mateřství Marie Panny! Jak jest rozsáhlé, jak jest jisté, jak jest bohaté a jak jest rozkošné! Bůh sám je stvořil; v pravdě on sám je mohl učiniti a učiněné i zachovati. Jako země a nebe zrodilo se slovem Božím, podobně též i mateřství Panny Marie v něm spočívá a z něho běže životní svou mizu. Všecky naše květy povadnou, všecky hvězdy pohasnou, vše, co vidíme, pomine, ale

toto mateřství zůstane věčně mladé, věčně nové, věčně panenské, věčně nesmrtelné a nezměnitelné. Oddanou a věrnou láskou převyšuje je jedině otcovství nebeského Otce, od něhož pochází všeliký rod.

Pravda, Srdce Ježíšovo jest dokonalejší nad Srdce Marie Panny, ale tím, že Pán ji posadil po pravici své, povznáší milosrdně až k výši svého srdce nejsvětějšího Srdce této Matky, jež jest jeho i naší Matkou.

Toto mateřství nejsv. Panny, jak dobře víte, není pouhým soucitím neb mírnou nevyčerpatelnou shovívavostí, jest v pravdě silou, pomocí, dobrodiním. Bohu i samému Pánu Ježíši náleží díla spravedlnosti; Marii Panně přísluší pouze díla milosrdenství. Svým povoláním, svým úřadem jest naší přímělkyní a prostřednicí; tímto jménem pozdravuje ji celá sv. Církev. Maria jest však i ženou, jest matkou; zdá se, že jen proto byla vyvolena za Matku Boží, aby mohla býti lidstvu nejlepší matkou.

Ach, teprve v ráji poznáte, co to jest, mítí Marii za matku, jaké se v tom skrývá pro nás bohatství, jakou nadějí by nás to naplňovati mělo! Proto hleďte se dáti proniknouti pravdou touto tak hluboce, by z Vašeho srdce přešly tyto city, toto přesvědčení a vědění, tato svatá důvěra k Marii v srdce všech, které milujete, a pak uvidíte, že na vás i na nich vyplní se pro roctví světců: „Opravdové dítko Panny Marie nemůže zahynouti.“

Lahyrtis:

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

Proměna.

Nastáva nejposvátnější chvíle a vlastní jenž chová v sobě celý svět zázraků, jenž úkon oběti mše sv., proměna chleba a vína mocí Duchá sv. svolává s nebe na zemi v tělo a krev Pána Ježíše. Jest to tvůrčí samého divotvorce a pod nepatrnou způsobilou chleba uzavírá toho, jehož miliony světů pojmouti nemohou, jenž chrámy naše hodina tato! A vskutku je to okamžik, naplňuje anděly, kteří úctou se třesouce

očí svých ani otevřít si netroufají.*) Ale jest tu třeba též úkonu kněžského. Kněz při svěcení svém obdržel nadpřirozenou moc, aby slovy Krista Pána: „Totoť jest tělo mé“ a „totoť jest krev má“, jež tuto opakuje, nastala proměna podstat chleba a vína. Při poslední večeři byl Kristus jediný obětující kněz, zde u oltáře jest hlavním knězem obětujícím. Tam se obětoval bez spolupůsobení jiného, zde se obětuje rukama a ústy viditelného kněze. Proto kněz nyní činí a říká vše tak, jak to činil a říkal Kristus. Jedná tu kněz, jak dí sv. Tomáš Akv., v osobě samého Krista, s úmyslem dary proměnit v tělo a krev P. Ježíše. Kdyby kněz neměl úmyslu dělati totéž, co Kristus Pán a co činí církev, nestala by se tu proměna. Posvátnosti chvíle této odpovídá ticho, jež nyní v kostele nastane. Varhaný umlknou, lidé na kolenou očekávají příchod Spasitelův. Naplňuje se tu, co čteme v knize Moudrosti: „Když v hluboké ticho pohřženo bylo všechno, všemohoucí slovo tvé s nebe do prostřed země vkročilo.“

1. Proměna hostie. Kněz tiše pokračuje:

Jenž den před tím, než trpěl, vzal chléb do svatých a velebných rukou svých, a pozdvihnul oči k nebesům, k tobě, Bohu Otci svému všemohoucímu, tobě díky čině požehnal ť, lámal a dával učedníkům svým, řka: Vezměte a jezte z toho všickni. Neboť toto jest tělo mé.

První tři evangelisté a sv. Pavel podávají nám zprávu o konsekraci. Svatopisci co do věci shodují se úplně, ale ne co do slov. Ovšem žádný nevynechal to, co bylo podstatného. Porovnáme-li tato slova s textem Písma sv., shledáme, že v liturgii jsou některá slova přidána. Ta pocházejí z apoštolského podání.

Jenž den před tím, než trpěl . . .*) Co jest obsaženo v těch slovech, jak krátké, ale dojemné a slavné to jest! Tedy „noc, v kterou zrazen byl“ (1 Kor. 11, 29), vyvolil si Spasitel, aby nám dal nejpodivuhodnější důkaz lásky své jako věčnou závěť, nejsvětější Svátost oltářní, z níž mají se

celému světu po všechny věky řinout nepřetržené prameny milosti. Aby nás obšťastnil věčným životem, jde za nás na smrt a sebe dává nám za pokrm. A nepostačilo mu jednou se za nás obětovati, nýbrž touto oltářní obětí obětuje se vždy znova nekrvavým způsobem za nás.

Vzal chléb do svatých a velebných rukou . . . Jak svaté a nevýslovně vznešené jsou ruce tyto, jež tolikrát se zvedaly k požehnání, k modlitbě za nás, jež za nás na kříž byly přibyty! Dle toho i kněz běže do rukou chléb, hostii. Při svěcení na kněžství byly ruce jeho (dlaně) pomazány sv. křížmem, aby též byly posvěceny. Odtud také líbání kněžských rukou.

Čím blíže je kněz svatému tajemství, tím důrazněji mu církev na srdce klade, jak čistým má býti. Předě mší sv. myl si ruce, též po obětování. Nyní konce prstů dvou prvních u každé ruky ještě utírá si na bílém korporálu, nežli bere do ruky hostii, aby ani prášku na nich nezůstalo. Jaké v tom napomenutí je obsaženo pro kněze, aby vynikal co možná největší čistotou mravní!

A pozdvih oči k nebesům k tobě, Bohu Otci svému všemohoucímu . . . Tato slova, jakož i předcházející výrazy „svatých a velebných“, rovněž slova při konsekraci kalicha „věčného zákona“ a „tajemství víry“ pocházejí z ústního podání sv. apoštolů.

Kristus Pán na poušti nežli rozmnožil chleby, kterými nasýtil tisíce lidí, pozdvihl oči vzhůru. Tedy tím spíše tuto, an připravuje hostinu nejvzácnější, jejímž předobrazem bylo rozmnožení chlebů. Podobně čteme, že před vzkříšením Lazarovým „Ježíš pak pozdvihl oči vzhůru a řekl: Otče, děkuji tobě, že jsi mne vyslyšel“. (Jan 11, 4.) Podobně při poslední večeři: „Tyto věci promluvil Ježíš a pozdvihl oči k nebi, řekl: Otče, oslav Syna svého.“ (Jan 18, 1.) Když tedy pozvedl oči vzhůru k Otci volaje zpět do těla duši Lazarovu, oč více věřiti jest, že pozdvihl oči, když chléb a víno měnil ve své tělo?

*) Sv. Jan Zlatoústý, Kupka p. 475.

**) To jest 14. dne prvního měsíce (jarního) na večer, jenž toho roku, kdy Kr. trpěl, připadl na čtvrtek a na den 22. března a tudíž Kr. zemřel v pátek dne 23. března. Proto když velikonoce padne na 25. března, pak tajemství smrti a vzkříšení Páně slavíme o vlastních jejích dnech, zvláště když 14. den měsíce padne při tom na 22. března, čili na čtvrtek, na př. jak bylo v r. 1883. Na zelený čtvrtek, v den to ustanovení nejsv. Svátosti, zní tento úvod k slovům konsekracním: „Jenž přede dnem, než pro naši a všech spásu trpěl, to jest dnes . . .“

I my pozdvihujeme oči duše své vzhůru k nebi, chceme-li býti vyslyšeni v modlitbách svých.

Tobě díky čině požehnal † . . . Protože díky čině tuto svátost ustanovil, proto díkyčiněním čili eucharistií se nazývá. „Díky pak ne pro sebe, ale pro nás, to jest pro následující z toho obnovu lidí, činil.“ (Inocenc III.) Díkyčinění a žehnání jest třeba rozlišovati, i kdyby je byl Spasitel touž modlitbou byl učinil, neboť díkyčinění vztahuje se na Boha, původce všeho dobra, žehnání pak na dary, jež mají býti proměněny. Žehnání toto jest poslední příprava na proměnu.

Osvald dí: Když se praví o Spasiteli, že žehnal dívky, nebo chléb a kalich, jest dovoleno si představit, že Spasitel sám předcházel církvi své příkladem v konání znamení sv. kříže k účelům liturgickým.

Kněz při slovech „pozdvih očí“ pohlédne vzhůru k nebi, ke kříži, ale hned sklání hlavu při slovech „díky čině“. Při slovech „požehnal“ činí znamení sv. kříže nad hostií.

Lámal a dával učedníkům svým . . . Toto lámání a podávání nejsv. Svátosti děje se při mši sv. až po proměně.

A nyní nastává nejposvátnější okamžik z celé liturgie, jako slunce v poledne dostupuje vrcholu svého, totiž proměna sama. Nikdy není kněz vznešenější, nežli v tomto okamžiku. Velikost Boží ho obkličuje, velebnost Boží ho odívá, moc Boží ho proniká. Se vznešeným klidem lokty spočívaje na oltáři, skloněný, s největší pozorností, nejen recitative, ale i significative pronáší slova: **Totoť jest tělo mé.** Na ta slova přestává tu býti podstata chleba a na její místo zde jest podstata těla Páně, totéž tělo, které z Ducha sv. se počalo a narodilo se z Pan-

ny Marie, které za nás trpělo, které jest živé v nebesích na pravici Boží. Jelikož tělo nežije jinak leč když jest v něm i krev, tudíž je tu i krev Páně přítomna. K živému tělu však náleží, aby v něm byla i duše, proto i oslavená duše Krista Pána tu jest. Konečně, protože Kristus jest Bůh i člověk v jedné osobě a to božské, jest zde i Bůh ve své velebnosti. Jest tedy tu přítomen Spasitel se svým božstvím i člověčenstvím. Kněz drží v rukou svého Stvořitele, Spasitele a Soudce. Proto klesá s úctou a klaní se.

Nastává pozdvihování. To jest pozdějšího původu. První Ordines Romani ho nemají, ani nejstarší liturgikové o něm nemluví, na př. Amalarius (812), Strabo (842), Mikrologus (1000). Tomáš Akv. a Bonaventura mluví již o pozdvihování těla, ale ne krve, jelikož to začalo ještě později. Zdá se, že blud Berengariův, jenž upíral přítomnost P. Ježíše v nejsv. Svátosti, způsobil, že církev pozdvihování zavedla, aby bludu tomu čelila. Též tehdy začalo i zvonění při něm. Synoda angerská nařizuje zvoniti roku 1272. Ve Francii začalo pozdvihování v polovici 11. století, v Německu na začátku 13. století, v Římě ve stejný čas se nalézá. Dekret papeže Honoria III. z roku 1217 předpokládá je.

Pozdvihování a zvonění jest tudíž k vůli lidem, aby se mohli Kristu Pánu klaněti. Papež Pius X. dne 18. května 1907 udělil tyto odpustky: Kdo s věrou, zbožností a láskou pohlédne na svatou hostii při pozdvihování nebo při vystavení nejsv. Svátosti a pomodlí se tento povzdech: **Pán můj a Bůh můj!**, získá odpustky 7 let a 7 kvadragen; plnomocné týdně, kdo se po celý týden denně takto modlí, a to v den, kdy hodně přijme Svátost oltářní.

Mgr. Baunart — M. Hedv. Vávrová:

Generál de Sonis.

Kapitola V. Marokko. Říjen r. 1859.

Bylo na čase, aby se vyšlo z tohoto živého hrobu. Vše toužilo po srážce s nepřítelem jako po vysvobození. Proto 25. října dala se armáda na pochod ke průsmyku Ain-Tafaraltu, jenž ve výši 800 m vznáší se nad Ki-

sem. Plukovník de Montalambert postavil do prvních řad zpěváky, aby zpěvem rozveselovali trochu sklíčenou mysl vojáků. Sám hleděl všemožně je potěšiti a pobaviti. Navštěvoval je, pil s nimi kávu a hovořil s nimi co nejvlídněji. Bylo toho již zapotřebí; neb mezi tím co vojsko s jedné strany opouštělo tábor, vycházel jinou stranou průvod s nemocnými — a ten brzy se změnil v průvod pohřební.

Útok na průsmyk zahájen 27. října o 2. hodině odpolední a již o 5. hod. vztyčen na výšině vítězný prapor. Odpor domorodců nebyl silný a vítězství zapláceno 14 padlými a 30 raněnými. Šejk Mimun dostavil se do francouzského tábora, kde jako rukojmí zůstavil přední muže svého kmene a slíbil zaplatiti válečnou náhradu. Současně podrobeny i jižní kmeny, jimž zabráno množství zbraní a ohromná stáda. Úspěchy tyto uznány za dostatečné, neb spěcháno s ukončením výpravy. Nebylť odzbrojen neviditelný nepřítel, ano zasáhl právě i první pluk myslivců. Aby se předešlo smrtelné sklíčenosti, odbývána velká slavnost na počest vítězství u Taforaltu. Zazněla veselá hudba, zazářily ohňostroje; ale nejvíce těšila všechny naděje na blízký návrat, když sbory pěvecké notovaly „Ke břehům Francie“. Leč téhož ještě dne zasáhla africké myslivce těžká rána, jež nebyla poslední ani největší. Podplukovník Fenin v noci náhle onemocněl. Když plukovník de Montalambert s přáteli přišel ho navštívit, zastali Sonisa u jeho lůžka. Celou noc probděl u nemocného a rozmlouval s ním o vznešené oběti života a o naději věčného života. Fenin před nedávnem se oženil; život byl mu drahý. Ale této noci povznesla se jeho duše k lásce Boží nade všecko. Prosil o kněze. Když pak tento nepřicházel, prosil přítele, v jehož zbožnost a mlčenlivost plně důvěřoval, by vyslyšel jeho zpověď a později ji knězi vyjevil, kdyby tento případně dostavil se příliš pozdě. Když pak spatřil kol svého lůžka milé přátele, mluvil k nim překrásně o povolání vojenském a o naději, jakou nám ukazuje sv. víra. Konečně začal mluvit i o své choti. Přítomní hluboce byli dojati. Nemocný vyňav tobolku vložil ji do ruky plukovníkovy, prose ho, by ji poslal s posledním „s Bohem“ choti na památku. Důstojníci v netajeném pohnutí vyšli ze stanu. „Snad bychom přece měli kdesi sehnati nějakého kněze“, řekl pan Duroix. „Ach ano,“ odpověděl lékař Dumont, „nemocný toužil po něm celou noc.“ Duroix vsedl tedy rychle na koně, objel celý tábor, byl až u hlavního štábu — ale kněze nebylo nikde. „Jaký zločin! Jaká hanba!“ zvolal plukovník s nevolí, „vojsko 15.000 mužů jest zůstaveno bez náboženské potěchy a pomoci! A to učinila vláda francouzská, za níž tito mužové umírají na půdě barbarské!“

Ten, kdo tak mluvil, hájil vlastní zájem; cítil, že sám jest nemocen. Sotva vyšli ze stanu podplukovníkova, podal tobolku, určenou paní Feninové, příteli Decroix-ovi řka: „Vezměte to! Ne já, ale vy splníte smutné poselství! Se mnou jde to ke konci; cítím to!“ Nedal si to vymluviti. Nazítří v svátek Všetech Svatých při důstojnické snídani dostal první záchvat. Museli ho odnésti. Celý regiment událostí se zalekl. Padli oba jeho první velitelé, ale padli do náruče Boží.

Plukovník de Montalambert byl pravým synem dávných křižáků; jako bratr jeho Karel, ani on nedal se zdržeti žádným ohledem od upřímného vyznání své víry. Tři dny před onemocněním napsal svému pluku ohlášení, v němž povznášel kleslou mysl svých vojáků vznešenými myšlenkami víry a naděje. Tato jeho poslední vůle zní následovně: „Moji stateční myslivci! Bůh zkouší nás všechny; ale mějte důvěru a modlete se! On neopustí prvního regimentu afrických myslivců. Důvěřujme Jemu! Podlehli někteří z nás, nechť nezapomenou, že umírajíce vyplnili své poslání a

že jsou mučedníky, již odcházejí do nebe. Kdyby k jich počtu náležel váš plukovník, nezapomeňte, že se za vás bude přimlouvati u Boha. Zatím vzdorujme smrti! Jeť to naše řemeslo, i neklesejme na mysl! Co Bůh činí, dobře činí, a my Jeho dítky. — Váš plukovník de Montalambert.

Prohlášení toto nebylo vojsku sděleno, protože prý bylo příliš křesťanské. Nemocný plukovník prosil, by poslali pro kněze do ambulance v Lalla-Maghonii. Nemoha se ho však dočkat, neb Lalla-Maghnia byla příliš vzdálená, dal si zavolati zbožného důstojníka, pana Decroix-a. Tento mu radil, aby vzbudil dokonalou lítost. „Nemohl byste mi zapůjčiti svůj kříž?“ prosil nemocný, ukazuje na křížek, jež důstojník nosil okázale na uniformě. Když mu byl křížek podán, stiskl jej zbožně ve svých rukou a vroucně políbil. Potom začal se polohlasně zpovídati ze svých hříchů. Pan Decroix tiše se vzdálil. Plukovník stále se ještě pokořoval před Bohem, když vešel Sonis. „Kapitáne“, dí nemocný, „kněz nepřichází, i obávám se, že později snad nebudu mít dosti síly, bych se knězi mohl vyzpovídati. Račte vy mou zpověď vyslechnouti a potom ji opakujte knězi!“ „Uctivě jsem mu vysvětlil“, vypravoval později Sonis Otcům Jezuitům v Poitiersu, „že nemám právomoci, abych kněze zastoupiti mohl; dle možnosti však připravil jsem svého ubohého plukovníka ke zpovědi vzbuzováním víry a lásky. Potom jsme se oba pomodlili, aby nám Pán Bůh co nejdříve poslal nějakého kněze.“ Na to Sonis vyšel ze stanu. „Druhého dne k večeru kapitán de Sonis, to pravé dítě Boží“, vypravuje Decroix, „přivedl nám Otce Jezuitu z ambulance lalla-maghniské.“ Byl to P. Mermillod z kláštera Oranského. Sonis uvedl ho napřed k podplukovníkovi Feninovi, který ještě dýchal, ale za několik okamžiků zemřel s obdivuhodným smýšlením a po rozhrěšení vroucně vytouženém. Na to zaopatřen Montalambert. Psal o tom sám ctihodný onen kněz vdově plukovníkově. „Nemýlím-li se, bylo to 2. listopadu na planině Ain-Taforaltské, kdy poprvé jsem spatřil pana hraběte. Bylo osm hodin večer. Ležel ve svém stanu, v rukou kříž a růženec, na krku škapulíř. Měl u sebe modlicí knihu.¹⁾ Podal jsem mu medálku nejsv. Srdce Páně a Panny Marie. Vzal ji do ruky a políbil. Nepřekvapilo mne to; obyčejně všichni důstojníci, kteří si mne žádali, nosili mariánský škapulíř; divil bych se spíše chování opačnému. Potom pan hrabě mluvil o Vás, paní hraběnko, o dítkách a o celé rodině, a já tak dobře mohl vytušiti hlubokou jeho bolest, že jste tak daleko a jistě plna obavy o něho. „Otče“, řekl mi, „odpusťte, že jsem si Vás dal zavolati z takové dálky a v tak pozdní hodině, ale ani netušíte, jak vroucně si přeji, abych se mohl vyzpovídati.“ Řekl mi též, že byl u sv. přijímání po návratu z Italie, ale že chce se ještě nyní smířiti s Bohem, aby mohl býti úplně klidným. — Po zpovědi pak stiskl mi ruku. „Nyní“, řekl, „ať Pán Bůh učiní se mnou, co se Mu líbí. Ve všem se podrobuji Jeho sv. vůli.“ Byl jist, že za několik dní zemře. Druhého dne ráno musel jsem spěchati do Noorii, ale k plukovníkovi jsem se již nemohl dostat. Vzdálili ho, aby neviděl pohřbu podplukovníka Fenina, po němž se stále vyptával. Nemohl jsem mu podati Tělo Páně; této milosti nedostalo se vůbec žádné z obětí cholery, poněvadž v mobilní armádě nelze zachovati sv. způsoby bez porušení. Ale nemocný obětoval neustále Pánu Bohu to, co právem nazýváte, paní hraběnko, jeho mučednictvím . . .“

Plukovník vroucně děkoval Sonisovi za prokázanou službu. „Díky, můj drahý kapitáne, tisíceré díky! Řekněte celému regimentu, že umírám spokojen, poněvadž jsem splnil svou křesťanskou povinnost. Ach, jedině to zůstane! Povězte jim též, že na ně nezapomenu a že se všichni shledáme tam

¹⁾ Plukovník napsal několik dní před svou smrtí: „Knížku tuto odkazuji synu Ondřejovi; naide v ní vše, čeho ke spáse potřebuje.“ André de Montalambert vstoupil do Tovaryšstva Ježíšova, kde zemřel u věku 23 let 13. července 1870.

nahoře. S Bohem! S Bohem!“ Vlekl se však ještě několik dní. Nemoc u něho pokračovala volněji než obvykle. Když potom 4. listopadu nastoupila jízda zpáteční cestu, chtěl se k ní připojit. S nadlidským namáháním dostal se na koně. Ale již za hodinu opustily ho síly. I uložili ho na soumaru do zvláštního visacího sedla. Slabost jeho však vzrůstala se každou hodinu. Když 9. listopadu dorazili na slavné z r. 1844 bojiště Islyjské, uspořádána pro vojsko veliká slavnost s hudbou a ohňostroji. K veliké hostině zabito množství skopců. Ale největší rozkoš způsobil všem doušek čisté vody, po němž tak dlouho marně vzdychali. Leč nemocný plukovník nemohl dále. Smrtelná bledost pokrývala jeho tváře. I bylo třeba dopravit ho do velké nemocnice v Lalla-Maghnii. Všichni důstojníci spěchali k němu, by mu ještě naposledy na rozloučenou stiskli ruku. Všechno plakalo. Montalambert objal ještě vroucně Sonisa a pak pod ochranou rovněž churavého kapitána Bécheffa nastoupil cestu do nemocnice. Sotva však soumar se s ním obrátil, zmocnila se nemocného smrtelná úzkost. Zhlédlt náhle kolem sebe samé pláště arabské, i domníval se, že jest přepaden. Úpěnlivě prosil přátele, by ho neopouštěli. Teprve když mu vysvětlili, že to jest arabský jeho průvod či gům, který ho doprovází do Lally-Maghnie, upokojil se. Když smutný průvod konečně dostihl nemocnice, nebylo tam ani jednoho volného místa pro nemocného plukovníka. Jakž takž ho zatím ubytovali v jakési chatě. V noci volal svou choť a své děti, a nevidaje jich, zaplakal. Když však mu podali sv. kříž, vzmužil se, políbil ho a sám se přežehnal několikrát sv. křížem. „Doufám“, opakoval, „že mi Pán Bůh odpustí.“ Znavená hlava jeho klesla na podušky. Takto tiše dřímajícího zastihl P. Mermillod, i nechtěl ho vyrušovati. Byl to však již spánek poslední. Plukovník Arthur de Montalambert zesnul okolo 3. hodiny ranní. Když později regiment dorazil do Lally-Maghnii, dověděl se tu o veliké své ztrátě. Na dalším pochodu cholera poněkud ulevovala, ale přece i dále podobal se celý pochod spíše pohřebnímu průvodu. Každého rána kopány hroby pro ty, kteří v noci zemřeli, a i na pochodu padali vojáci s koně, byvše náhle zachvázeni cholerou. Ubožáci svíjeli se několik okamžiků v nejhroznějších bolestech a mnozí umírali dříve, než k nim přichváćáno s pomocí. Nezměrně truchlivý dojem působil též pohled na množství jezdců, kteří kromě svého koně drželi za uzdu ještě druhého ve smutku a bez jezdce.

Konečně dostali se ke hranicím, odkudž jednotlivé oddíly zaměřily do svých měst. Výprava byla skončena. Velící generál louč se s vojskem oznámil, že čtvrtina vojska podlehla choleře. „Žádná dosud bitva nežádala tolik obětí“, podotkl jeden ze svědků. Francouzské úřední noviny přinesly 26. listopadu 1859 obšírnou zprávu o bojích s kmeny marokánskými, líčící celou výpravu jako veliký podnik s výsledkem velké váhy. O zuření cholery zmíněno jen několika řádky.

Císaři Napoleonovi III., meškajícímu právě v zámku compiègnevském, odevzdána s oficiální zprávou i kořist válečná: prapory Mahiů i Angadů, okolo nichž ladně seskupeno množství zbraní, jako pušek, šavlí, dýk a j.

Není na nás, abychom soudili, čím byla výprava tato pro Francii. Ale nepopíratelně vystupuje tu v celé kráse velikost v pravdě křesťanská. Září tímž nepomíjejícím leskem u těch, kteří lásku k bližnímu cenili nad život vlastní, jak u jiných, kteří svou smrtí učinili Bohu obět neméně vznešenou, než jakou jest hrdinná smrt na poli válečném.

Sonis jeví se tu hrdinou křesťanské lásky a dojistá větším než na bojišti italském. Vše vzhlíželo k němu se zbožnou úctou. Bylť přítelem nejobětavějším a křesťanem nejpokornějším. Proto jeho jmenování na velitele 2. praporu spahiů bylo velkou radostí pro celý regiment. — Za několik tý-

dnů byl Sonis již v Castresu ve Francii v kruhu svých miláčků. Odtud píše příteli Ludvíku de Sèze několik řádků plných skromnosti a sebezapomnění: „Drahý Ludvíku! Od mého posledního listu kolik tu událostí! Byl jsem na dvou výpravách, v Itálii a v Marokku, zázrakem jsem ušel smrti, dostal jsem kříž Čestné legie a nyní jsem jmenován velitelem 2. praporu spahiů. Nemusím Ti věru líčiti, s jakou radostí objal jsem svou manželku a děti! Celý rok jsme se neviděli. Tolik se o mne strachovali, neb jsem byl ve stálém nebezpečí. Ale Bůh zachoval mne těm drahým dětem, a já doufám, že je pro Něho vychovám. Kdybychom se, drahý příteli, mohli setkat v Bloisu, jak srdečně bych Tě obejmul a Tobě pověděl o všech těch milostech, jež mi Pán Bůh uděliti ráčil v posledních bitvách . . .“

V době oné boje jiného druhu vyzývaly jeho paže do služby věci nad jiné vznešenější: Proti sv. Otcí rozpoutal se zuřivý boj. Noviny „Univers“ byly zastaveny, poněvadž se vřele ujímaly Stolice papežské. „Jest to velká rána pro katolíky“, píše Sonis 5. února, „ale naši odvahu nezalekne žádné pronásledování; spíše ji rozohní. Denní události však rmoutí mne hluboce. Kdybych nebyl otcem rodiny, dávno byl bych již v Římě. Ale Bůh Svě církve neopustí. Nechť naše víra jest na úrovni s naším těžkým postavením.“ V témž listě zmiňuje se Sonis, že nejstarší dcerušku Marii dal do pensionátu Srdce Páně v Poitiersu a že oba syny, Gastona a Jindřicha, svěřil na výchování Otcům Tovaryšstva Ježíšova v témž městě. Tím způsobem tyto děti budou v sousedství obou tet karmelitánek a pod jich mateřskou ochranou. Sonis sám učinil krok důležitý: vstoupil do třetího řádu Karmelitánského. Ve vybraném tomto vojsku sloužiti bude Matce Boží až do konce svého života. O tom promluvíme později. Každý však si mohl všimnouti, že kdykoli Pán Bůh žádal od Sonisa nějakou velkou obět, odpovéděl na volání Boží tím vroucnější a oddanější k Němu láskou. Nikdy nebyl spokojen s tím, co Bohu dal a vždy toužil, by mohl více dáti.

Té doby navštívil Sonis všechny drahé přátele v Limogesu a putoval do Pibracu ke hrobu bl. Germány Cousinové. O pouti této psal: „Ach, jak jsem se cítil šťastným v onom malém kostelíčku, kde jsem přistoupil ke stolu Páně ve společnosti několika dobrých duší, Bohu tak věrně oddaných . . .“ Za nedlouho potom 15. března vsedá Sonis v Marseillu opět na loď, těše se nadějí, že miláckové jeho budou moci za nedlouho přijeti za ním. V Africe čekala ho desítiletá velká a neúnavná práce.

P. Fr. Žák T. J.

Z litanie loretánské.

Panno mocná.

Všecko učíte, co povelí,
služebníkům řekla's v Káni.
O, tvé oči dobře věděly,
že Syn splní každé přání.

Světce „všemohoucnost prosící“,
nazval tebe, dobře věru,
důstojnost tvá, ctnostmi zářící,
tyčí žezel nad nádheru.

Srdce Páně, srdce synovské,
před tebou se vždycky zvlíní,
vzpomínkou tvé lásky mateřské,
a hned každou prosbu splní.

Za mne, Matičko, též oroduj,
když se v bédách trpce soužím,
zvláště v pokušení při mě stůj,
víš, že líbit se ti toužím.

Čeští misionáři mezi Indiány v Americe a na ostrovech Mariánských nebo-li de los Ladrones a Filipinech až do r. 1700.

Jej po delší době následoval P. Jan Ginsel. Přišel do Ameriky, právě když provincie brasílská konala v Bahii provinciální schůzi, jíž se s P. Stanselem zúčastnil.

Brána tedy byla už otevřena. Co divu, že se do ní drali stále noví a noví mužové, toužící spasiti duše bližních. Bylo jich vpuštěno čtyřicet. Než tito v dopisech prosili o další pracovníky, vyzývajíce své spolubratry v Evropě, aby jim přispěli při jich rybolovu na pomoc, ať už do Mexika do Ameriky severní, anebo k řece Amazonce do Ameriky jižní. Také ctih. P. Richter poslal do Evropy dopis dne 16. dubna 1691, kde úpěnlivě žádal o výpomoc. „Prosím pro lásku Boží a ku bližnímu“, tak psal, „abyste mi, jak to dosud bylo ve provincii zvykem, poslali sem bezúhonné muže.“

Oněch čtyřiceti misionářů jména tu uvedu výslovně a doufám, že to bude čtenáře zajímati, kde naši krajané v novém světě na spáse duší pracovali.

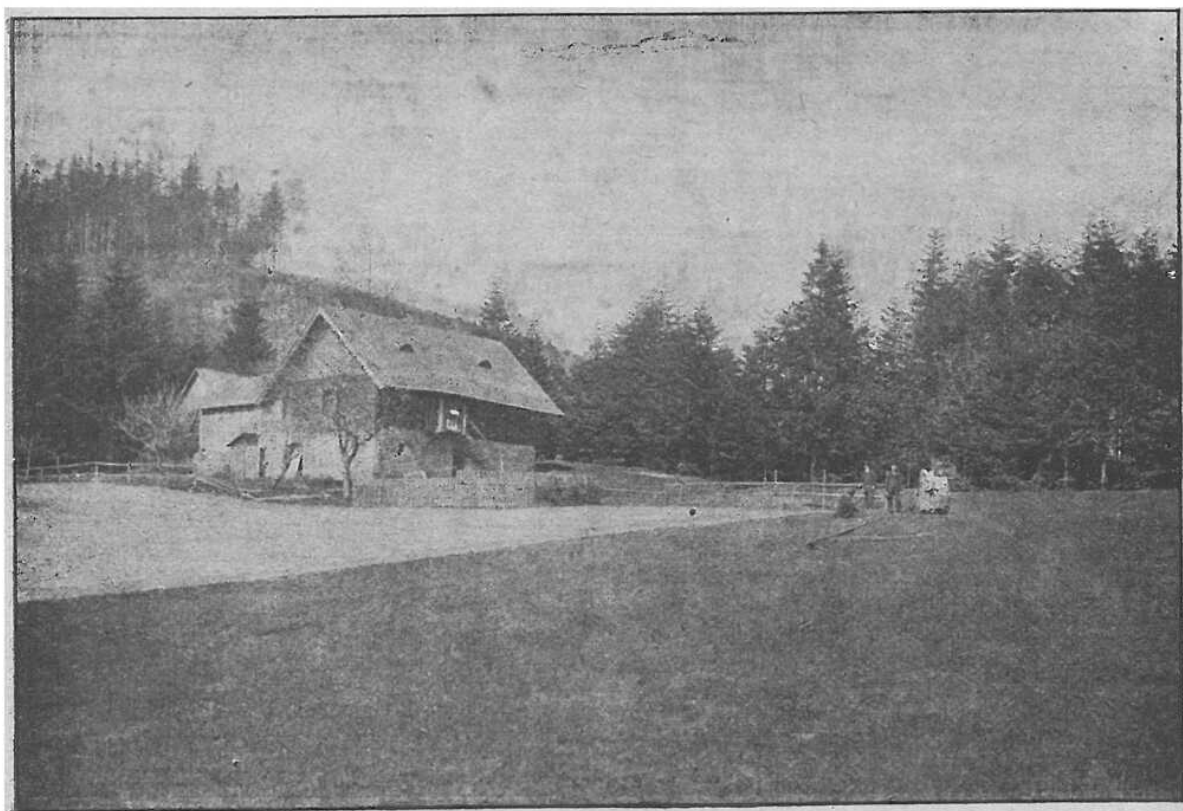
2. Čeští misionáři v jižní Americe.

Pro tyto misie bylo třeba velkého výběru: neboť ani každý věk se nehodil pro tamní práci, ani každá ctnost pro apoštolské dílo. Kdo překročil čtyřicátý rok svého věku, těžko si navykal na tropické podnebí. Také evropskému jazyčku protivily se zeleniny divochů a žaludku nezamlouvala se dřevěná mouka z jistých kořínků a kůr. Misie tyto jsou, tak psal P. Jan Ginsel z Kurunamby v Brasilii 14. dubna 1695, kde misionářoval, velice chudé, poněvadž jsou od města, odkud vše k životu nutné třeba si obstarati, tak daleko, jako Praha od Janova. Mouka z kořínků na chléb kupuje se na místě vzdáleném as 50 mil. Před příchodem Španělů a Portugalců živili se zdejší národové skoro jen rybolovem a honem. Ale pak přivezena sem z Evropy stáda volů, která tak se rozmnožila, že od roku 1611 až 1631, tedy za 20 let, z jediných plání (prérií), náležejících k Santa Fé, jeden milion volů do Peru s velkým ziskem se prodalo. V Brasilii, při ústí řeky sv. Františka, mají stáda nesčíslné stáje a pasou se na 200 mil daleko — tolik je tam dobrých pastvin —, z nichžto jednotlivé stáje přes 1000 kusů hovězího dobytka chovají. Maso však, než je misionáři dostanou, jednak pro dálku, jednak pro dlouhou dobu, už není nikterak čerstvé. Uchovává se však takto: nařeže se na velice tenké lístky, nasolí se a suší se na slunci a tak nasolené a usušené na způsob dřeva se ukládá a udržuje po delší dobu.

Zvláště je též třeba lidí ctnostných. Proto ctih. P. Didakus Forres, první provinciál ve Paraguarii, prosil v dopise P. generála řádu Klaudia, aby upozornil evropské provinciály řádu, že „ne každá ctnost dostačí pro misie mezi Indiány, nýbrž že se mají misionáři obzvláště ctnostni vybíráti“. A také se každý, kdo z Evropy přijel na misie, neposlal ihned k Indiánům, nýbrž nejprve se konaly osmidenň modlitby a pak po zralé úradě vybírali se hodní lidé pro tyto práce. Neboť pro tak těžké misie nestačí všelijaká kvítka tužeb, nýbrž osvědčená a pevná ctnost.

První pak z Čechů, který na misie do Paraguarie připlul, byl P. Václav Christman, Pražan. Tento pozoroval za svých bohoslovných studií zvláštní v sobě vnuknutí Ducha sv. pro misie. Přál si však, dostati se do východní Indie. A poněvadž zvěděl, že v oněch krajinách jsou židé s Mohamedány pomícháni a myslel, že by mu jazyk hebrejský mohl býti užitečným, věnoval se s dobrým prospěchem studiu východních řečí. Byl pak také za učitele těchto řečí ustanoven. Než jiná byla vůle Boží. Bůh ji Václavu takto dal na jevo. V tu dobu totiž přišel z Říma do Čech

list, v němž se snažně prosilo o misionáře pro Ameriku. Václav byl tím uveden do rozpaků. Měl sice touhu jít na východ, ale zde se poukazovalo přede vším a hlavně na západ. Uvažuje o tom v modlitbě — tenkrát byl v Telči ve třetím roce noviciátu — viděl 25. února 1681 ve snách státi před sebou muže v rouše řeholním Tov. Jež. Dle barvy obličeje byl to Indián, dle výrazu tváře a postavy kollega z bohosloví, jenž však už zemřel. Tento objal vřele P. Václava a velice ho těšil. I tázal se Václav důvěrně během rozmluvy: „Mám jít k Indiánům?“ Na to mu odpověděl onen: „Jdi a docílíš výsledků neobyčejných, jichž bys v Evropě nikdy nedosáhnul.“ Touto odpovědí Václav povzbuzen, táže se s větší odvahou: „Ale jak zemru?“ Tu onen, jakoby chtěl delší rozmluvu započítí, pronesl slova: „Jistý náčelník“ — než v tom zvuk hodin, které druhou hodinu po půlnoci oznamovaly, přerušil spánek a vidění. Václav už neusnul, nýbrž prosil P. Boha, aby se to, co se mu zdálo, také uskutečnilo. To se i stalo. Václav odebral se do Paraguarié a jej následovalo během času více Čechů jiných.

Rajnovjačka pod Sv. Hostýnem.

P. Jaroslav Ovečka T. J.:

Nechte dítek přicházeti ke mně!

Poučení o prvním a častém sv. přijímání dětí.

Arci, pro zavládlý zlovyk zase mnozí neznali celé pravdy. Ale teď ji Řím opět vyslovil důrazně a ještě jasněji dekretem Pia X. o prvním svatém přijímání!

3. Časné první svaté přijímání dítěte jest povinnost těch, jimž jest o dítě pečovati.

Kdybych se vás, otče, matko, tázal: „Čí je to povinnost, dítě živiti a chrániti?“ ani na okamžik byste neváhali říci: „Má povinnost. Vždyť dítě toho samo ještě nedovede!“ Ale není to zde totéž vzhledem k životu a ochraně jeho útlé duše? Proto i dekret sv. Otce praví:

„Závazek příkazu zpovědi a přijímání, jímž dítě jest zatíženo, spadá především na ty, kteří mají o ně míti péči, to jest na rodiče, na zpovědníka, na učitele a vychovatele a na faráře.“

A kdybych se tázal dále: „A je to malá povinnost, starati se o výživu a ochranu dítěte?“ odpověděli byste: „Je to velká, přísná povinnost!“ Čím větší a přísnější je tedy povinnost, starati se o jeho výživu a ochranu duchovní!

Znáte, křesťanští rodiče, slovo Boží k proroku Ezechielovi, od Boha ustanovenému strážci lidu israelského? Kdyby on nesplnil povinnosti, **spravedlivého** varovati, aby nehřešil, bezbožného napomínati, aby zanechal cesty své: **„on bezbožný pro nepravost svou umře, ale krve jeho z ruky tvé vyhledávati budu“** (Ez. 3, 17 nn.; 33, 7 nn.).

Nuže, i vy jste, spolu s ostatními vychovateli, od Boha ustanovenými strážci dětí svých, Bůh vám dal své rozkazy o nich: ne snad pouze, abyste je až v nepravosti napomínali, nýbrž abyste je, právě i časným sv. přijímáním, před ní zachránili. Neboť i o dítěti, jakmile je schopno hříchu, platí neomylné slovo Boží: **„Nebudete-li jísti těla Syna člověka, nebudete mítí v sobě života. Kdo jí chléb tento, živ bude na věky.“** (Jan 6, 54. 58.)

Bez Ježíše tedy nic trvalého nepořídíte; vaše svatá povinnost jest, použití jediného účinného prostředku a pozvati ku pomoci Božského vychovatele v Nejsvětější Svátosti. On vezme na sebe největší část vašeho úkolu a něžným, opětným stykem bude útlé duši ochranou proti vášním, lékem ode všech neduhů. Kdo oloupí dítě o víru neb o nevinnost, je vrah dítěte Božího; kdybyste mu neprávem oddálili svaté přijímání nebo mu v něm bránili, arci byste neničili jeho nadpřirozeného života násilně, ale oloupili byste sami své dítě o potřebnou stravu, nechali je mřítí hladem. Mrtvo je však dítě Boží v obou případech, dítě vám od Boha k životu svěřené. A z ruky vaší ho Bůh vyhledávati bude!

Omluvy sotva bude, neboť mezi probuzením rozumu a prvním smrtelným hříchem obyčejně jest ještě dosti dlouhá doba menších a větších poklesků všedních; dosti kdy tedy bylo, časným a pak častým svatým přijímáním smrti zabrániti.

Ovšem i po nevinném mládí s časným a častým svatým přijímáním může jinoch přece přijíti na zcestí, máť vždy svobodnou vůli. Než vzpomínka na čisté, šťastné mládí bude mu vždy hlasem v duši, pudícím marnotratného syna k návratu k Otci, ke stolu lásky jeho. Ale kdyby ani to se nestalo, kdyby snad přece zahynul navždy, aspoň vy, strážcové, splňte svou povinnost, péčí o časné a časté svaté přijímání odpovědnost od sebe odvráťte: **„On pro nepravost svou umře: ty pak jsi vysvobodil duši svou!“** (Ez. 33, 9.)

Třeba křesťanům ještě jiných důvodů?

Rozdíl je ovšem v povinnosti starati se o toto časné první (t. j. časné aspoň velikonoční a od té doby pak ovšem každý rok aspoň velikonoční) a o časté svaté přijímání dětí. Ono jest přísnou povinností, zcela jako u dospělých podle přání Ježíše Krista a církve svaté, a jen potud jest povinností, pokud ho třeba, abychom si zachovali život milosti, což ovšem za naší doby a zvláště u dětí je téměř nemožno bez častého svatého přijímání. Zkušenost to dokazuje. Ale právě proto mají rodiče a ostatní vychovatelé i opravdovou povinnost (ač menší než vzhledem k prvnímu a velikonočnímu) starati se, jak i dekret přikazuje, veškerou péčí o časté a, lze-li, každodenní svaté přijímání dětí.

II. Je to v tak útlém věku možno?

Zajisté; Bůh a církve sv. nežádají nic nemožného, zvláště ne od dítěte.

I. Podstatná a nezbytná podmínka jest ovšem i k prvnímu (a kterémukoliv dalšímu) hodnému svatému přijímání **život milosti posvěcující** a pravý **úmysl**. Vždyť i u dětí jest Nejsvětější Svátost svátostí **živých** a špatných,

Cyril Pospíšil ze Strerovic u Pivína
jenž bude brzy slaviti 40té výročí sva-

tohostýnské pouti, posílá poděkování od M. S., která měla dlouho nemocnou dceru. Dlouho se modlila za uzdravení a slíbila uveřejnění. Panna Maria vyslyšela. Čtenář Hlasů z Kroměřížska děkuje P. M. a sv. Antonínu za pomoc v nouzi, kdy svět pro něho rady neměl; M. R. z Kostelce Božskému Srdci Páně a P. M. za uzdravení.

F. S. v D. u Fulneku děkuje b. S. P. a P. M. za pomoc v neštěstí a v soudní při. M. Š. ze Š. u Opavy děkuje b. S. P. a P. M., sv. Josefu, sv. Antonínu a Janu Nepomuckému za uzdravení z těžké nemoci a vyslyšení v mnohých záležitostech. Čtenářka z Hluku za vysvobození z velmi těžkého postavení.

O. J. z Bystřice děkuje P. Marii Svat. za uzdravení matky, která loni v létě byla zaopatřena svátostmi umírajících. On však prosil P. Marii a slíbil uveřejnění. A hle! na třetí den se nemoc lepšila, pátý den z lože povstala, a za týden sama šla do kostela poděkovat.

E. P. z Bystrovan byl okraden o 100 korun těžce vydělaných. Obrátil se s velkou důvěrou k P. Marii svatohost. a sv. Antonínu a slíbil uveřejnění. Druhého dne byly peníze vráceny s prosbou za odpuštění. — Čtenářka Hlasů děkuje P. M. za uzdravení z těžké nemoci.

A. K., choť nadučitele děkuje P. M. Svatohost. za uzdravení z těžké nemoci a vyslyšení mnoha proseb.

F. K. z Přivozu jel ponejprv před 18 lety na pout na Svatý Hostýn. Cestou se mu stala taková nehoda ve vlaku, že měl být zabít. Nemohl sice přijeti v pravý čas na pouť, ale poznal v tom mocnou ochranu P. Marie Svatohost., že byl zachován na živu. Loni také měl velké nepříjemnosti. Umínil si, že uveřejní, kterak ho P. Maria zachránila, a zároveň odevzdal všechny své strasti a starosti do jejích rukou, a prosil také sv. Josefa a sv. Antonína o přímluvu. Byl vyslyšen, a proto veřejně děkuje.

Čtenář z farnosti bílavské píše: Bude tomu v březnu rok, co se mi dostaly do rukou Hlasy Svatohostýnské. Když jsem je přečetl důkladně od začátku až do konce, shledal jsem, že je to časopis podobající se léku, který hojí tělo i duši, neboť mnozí bývají na sv. Hostýně uzdraveni. I já jsem byl od P. Marie několikrát vyslyšen, a proto jí veřejně děkuji.

Jistá osoba z farnosti na Hané, kdež mnozí odpadli k církvi československé, obrací se na redakci Hlasů, aby poděkovala jejich panu faráři za horlivost, s jakou se ujímá školních dětí, s nimiž zvláště ve vánoce konal u jesliček velmi dojemné pobožnosti, kterak vůbec jako dobrý pastýř pečuje o ostatní katolíky, jimž často připomíná, aby se vroucně modlivali, neboť ďábel obchází jako lev řvoucí hledaje, koho by pohltit, a které pobádá

k úctě božského Srdce Páně a doporučuje jim, aby své rodiny zasvěcovali tomuto Srdci a také bloudící spolubratry Srdci Páně odporoučeli. Vytýkají nám, že jsme Římány. Ano my si z toho děláme čest, že se tak smíme nazývat! Abychom se tak právem mohli nazývat, budeme bez bázně ve veřejnosti skutky ukazovati, že jsme pravými dítkami církve římsko-katolické. Nenecháme si tupiti sv. Otce, budeme si vážiti sv. víry a zcela srdce voláme: Víry brát si nedáme, život pro ni skládáme! Budeme se modlívati, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř. Mám velice těžký kříž, neboť i někteří z mých přátel odpadli. Chci jej však s Kristem Pánem trpělivě nésti. Panna Maria Svatohostýnská mi pomůže. A. N. z T.

Povětrnost v únoru. Bylo poněkud jasněji než minulé měsíce: pošmurných dní bylo jen 14, úplně jasný byl jen jeden a to 28. únor. Buď celý den, neb aspoň několik hodin jsme byli pokryti mlhou 16 dní. Ovšem kdykoli byla mlha a zmrzlá, objevila se na stromech jinovatka, která však nebyla tak silná jako minulé měsíce. Vyjma první čtyři dni byl každého dne mráz a v těchto mrázových dnech jen čtyřikrát vystoupil teploměr obyčejně v poledne nad nulu, takže ustavičně pod nulou byl 20 dní. Největší mráz byl 13. února —12.8°, největší teplo bylo 4. února 5.2°, 2. února 3, 11. února —4, 18. února —8, 25. února 1 stupeň. Průměrná teplota ráno byla —4.3°, v poledne —1.8°, večer —3.3, celková —3.1°. Letos byly největší mrazy 28. listop. 9.4°, 10. pros. 10.6°, 20. ledna 10.4°, a 13. února 12.8°. Teplota se měří dle Celsia a ne dle Reaumura. Sněhová pokrývka trvala od 8. ledna do 4. února a opět se objevila 10. února a zůstala až do konce měsíce. Nebyla však na 1/2 metru vysoká jako v lednu, ale jen na 2 dm: 17. února napadl 1 dm a druhý 27. února. Pršívalo na začátku měsíce; za celý měsíc napršelo 33.8 mm. Průměrná rychlost větru v únoru byla asi 18 km za hodinu; tak silný vítr působí tlak na 1 m² 3 kg. Vichřice, jejíž nejmenší rychlost byla 40 km za hodinu fučela 9. února ráno. Tak silná vichřice působí tlak 10 kg na 1 m². Nejčastěji foukal vítr jihovýchodní, po něm jižní a po něm západní. 9. února bylo viděti špinavě žlutou Moravu rozlitou od Kojetína ku Kroměříži, Kvasicím a k Uh. Hradišti; také i Dub, Ohrozim, a olomucký dóm. Ve chrámě klesal teploměr pod nulu okolo sv. Fabiána a Šebestiána; na začátku února vystoupil na 1° nad nulu, později však opět klesl na 1° neb 2° pod nulu, až do konce února. Svěcená voda byla zmrzlá. Chrám však není promrzlý.

Povětrnost v březnu měla dvojí ráz: do sv. Josefa bylo počasí zasmušilé jako minulé zimní měsíce, nízké mraky téměř ustavičně nás zahalovaly, mlha z mraků

přimrzala zvlášť na stromy, které se velmi ohýbaly, a lámaly, když 14. března nastala vichřice. Jen z rozhledny hledíc k Chvalčovu je na 200 smrků v lese ulomených. Jinovatka, sněh, náledí bylo až do sv. Josefa. V té době dole na rovině pole obsýchala, lidé seli. 19. března při dopoledních bohoslužbách se mraky trhaly, slunce svítilo, jinovatka opadávala, stromy se přimily, sněh mizel, jen závěje, které byly i na 1 m vysoké zvolna až do konce měsíce roztávaly. Od 5.—19. byly mrazy; největší 7.-3. — 5.3°C; od 19.—31. března slunce svítilo jako na jaře; nejvyšší teplota byla 25.-3. 14.2°C. Průměrná ranní teplota byla 0.1°, polední 3.5°, večerní 1.6°, všeobecná 1.7°. 4.-3. byly 4, 11.-3. — 0.2, 18.-3. — 3, 19.-3. o stupňů. Mlha byla 1., 2., 4.—19.-3., dopoledne 30.-3. — Vichřice (13 m za vteřinu) byla 3. a 14. března. Severovýchodní vítr foukal 39krát, severní 15krát, východní 10krát, jihových. 13krát, jižní 8krát, jihozápadní 5krát, západní 1krát, severozápadní 2krát. Průměrná oblačnost byla ráno 6.°, v poledne a večer 5.4°, všeobecná 5.6°. Oblačnost se měří dle 10 stupňů. Ač byly mlhy, přece byl březen suchý: pršelo neb padal sněh málo a to: 1., 3., 4., 5., 6., 10., 11., 12., 13., 14., 16., 17. března, nejvíce 13. března 2.6 mm. Od 18. března ani nekaplo; za celý měsíc napršelo 13 mm. 1. dubna na **hod Boží velkonoční** však byla mlha, silný vítr a mráz.

Různé. Rev. Jan Berger Tábor Min. opět v katolických časopisech pobízí krajany v Americe, aby odbírali Hlasy a přijímá předplatné na ně. Děkujeme mu za práci. — 7. února byl P. superior na výborové schůzi Matice, kdež bylo ustanoveno, že hostýnský Stojanov se začne stavěti v létě. — 8. února navštívil nemocného P. Zimmerhackla bystrický lékař Aleš Váhala, a prohlásil, že pacient je zdravější než byl na podzim. — Od 13. do 20. února byl P. superior na sv. missiji v Žešově u Prostějova s P. Antonínem Novotným, s P. Ostrčilíkem a P. Novotným v Přerově od 24.-2. do 4.-3. a s P. Ostrčilíkem od 10.—18. března na sv. missiji ve Spálově; ve sv. týden dával duch. cvičení v N. Říši.

P. Zimmerhackel se již tak dalece zotavil, že ve sv. týdně mohl i do chrámu jíti.

Hlasy Svatohostýnské trnem v oku. Dostali jsme následující dopis od jistého vojína: Oznamte mi, zdali jste mi zaslali únorové číslo Hlasů, neboť jsem je nedostal, ač jsem Vám předplatné na ně zaslal. Co jsem měl Hlasy u sebe, všechny mi byly zabaveny. Vůbec vše, co je katolického nám berou, jenom nám dávají na čtení protikatolické noviny a knihy z Imky, kde se štvě proti všemu katolickému a proti kněžím. Ale nás nezaleknou ani ty tresty, kterými nás stále straší. Půjďme statečně kupředu dále. — K tomuto dopisu odpoví-

dáme, že skutečně Hlasy poslány byly, ale byly poslány zpět. Slovo zpět bylo napsáno zelenou inkoustovou tužkou. Takových případů jest mnoho; odběratelé se horší na nás, že nic nedostávají a zatím kdosi jiný vrací čísla zpět.

R. Z. z farnosti holešovské píše: V lednu m. r. tak se mi rozbolela noha, že jsem několik měsíců musila ležeti. Prosila jsem Pannu Marii a sv. Antonína za pomoc se slibem, že vyslyšení uveřejním. Umývala jsem si ji vodou svatohostýnskou a noha se uzdravila. Zatím se však dcera poranila na noze a musila býti operována. Po operaci však noha otekla a rána začala hnisati. Opět jsme se obrátili k Panně Marii a k sv. Antonínu a umínili jsme si, že se budeme celý měsíc modliti sv. růženec za uzdravení. Teď je již noha skoro úplně zdráva.

Jistá služka píše z Prahy: Dostala jsem do ruky Hlasy vatohostýnské. S jakou radostí jsem je četla! Vždyť jsem z Moravy z R. od Zdounek. Jako malé děvče s matičkou chodívala jsem na Sv. Hostýn. Ve 14 letech jsem ji pozbyla a musila jsem jíti do služby. Tím, co mě matička naučila, modlitbou, kstelem, jsem brzy opovrhla a oddala jsem se světu. Nikdo mě nevedl k dobrému a životu světskému jsem brzy uvykla. 15 roků mě Pán Bůh nechal choditi po zlých cestách, až na mě přišla nemoc a dostala jsem se do zbožného útulku. Vše mi bylo velice protivné, nejvíce modlitba. Chodil nás navštěvovat jeden velebný pán, který mi pomalu všechno rozbíral a připravil mne na sv. zpověď, a já jsem se uzdravovala jak na těle tak na duši. Dnes bych ráda více vedla duchovní život, ale mám málo síly a nemám, kdo by mě vedl. Svět mě opět láká, ale pevně doufám, že s pomocí Panny Marie Svatohostýnské na pravé cestě vytrvám. Modlíte se čtenáři za mládež ve velkých městech.

Josef Pánik zemřel 17. března v Uh. Brodě jako ustanovený farář v Šumicích. Byl rodákem z Nahošovic pod Sv. Hostýnem, vysvěcen r. 1907, a jako kaplan uhersko-brodský odebral sto výtisků Hlasů Svatohostýnských. Často na Sv. Hostýn putoval. Měl 19. března v Uh. Brodě velice slavný pohřeb a 20. března byl pochován v Dřevohosticích. O. v p.

Kněžské exercicie na Sv. Hostýně budou se letos konati v těchto dnech: I. začne v neděli več. r dne 24. června a skončí ráno dne 28. června. — II. začne v pondělí dne 16. července večer a skončí 20. července ráno. — III. začne v pondělí 23. července večer a skončí 27. července ráno. — IV. začne v pondělí večer 6. srpna a skončí 10. srpna ráno. — V. začne v pondělí večer 20. srpna a skončí ráno 24. srpna. — VI. začne v pondělí večer 27. srpna a skončí ráno 31. srpna.

Číslo 6.

Červen 1923.

Ročník XIX.

P Fr. Žák T. J.

Z litanie loretánské.

Panno dobrotivá!

Vždycky se dotkla duše mé strun Já, její Syn, Já srdce to znám,
dobrota srdce, když jsem ji zřel. na něm jsem dřímál, slyšel je bít;
Žádal jsem zvědět, kde má svůj trůn: by bylo věčně dobré i k vám,
k Marii pohleď, Ježíš mi děl. já jsem je ved'. Tak chtěl jsem je mít.

Vzývej to srdce, jemu se koř,
dobroty mé je odlesk i teď,
„dobré, o Pane, srdce mi stvoř“,
modli se k Bohu, na ni však hleď.

M. Hedvika Vávrová.

Pobožnost k nejsv. Srdci Ježíšovu

podle života sv. Markéty Marie a podle poučení, kterého jí udělit ráčil sám Ježíš Kristus.

(Těm, kdož si přejí jasným a rychlým způsobem nabýti úplného a správného poznání této drahocenné pobožnosti, podává tento rozbor jistý Otec Tovaryšstva Ježíšova.*)

Předmluva.

Bylo to 4. září r. 1870, kdy v Marseille, městě zvláště zasvěceném nejsvětějšímu Srdci Páně, byl jistý Otec Tovaryšstva Ježíšova povstalci tak zv. komunity pronásledován, zajat a uvržen do vězení; uvěznění jeho chováno však v největší tajnosti.

Sotva vešel do temné cely žalární, z níž, jak za to měl, vedla cesta pouze na smrt, obrátil se směrem k nejbližšímu kostelu, aby se poklonil Ježíši Kristu v Nejsv. Svátosti a řekl: „Pane, co chceš, abych učinil?..“ V témž okamžiku se mu zdálo, že vidí Božského Spasitele a slyší ze svatých

*) Tissier. Článek tento vyšel francouzsky jako brožurka. R. 1920 měla již 10. vydání. Schválení církevní má text francouzský od ordin. v Tournay v Belgii.

Jeho úst slova: „Synu můj, studuj pobožnost k mému Božskému Srdci! Nemí ještě dosti známou, ani dosti rozšířenou. Učinil jsem v posledních stoletích tento poslední pokus své lásky nejen pro duše zbožné, ale pro spasení duší všech i pro největší hříšníky! Daleko však ještě nepřinesla ono ovoce, kterého jí chce dosáhnouti.“

Jaké však studie možno konati v žaláři? Nebylo tu knih! Leč Božský Mistr postaral se brzy o všechno. Již druhého dne přítel uvězněného, jež obchodní zájmy uvedly ve styk s novým městským praefektem, vymohl si od tohoto povolení, by směl tajně navštěvovati zajatce. Na prosbu knězovu opatřil mu ihned životopis sv. Markéty Marie ve dvou svazcích, jakož i vše, čeho bylo třeba ku psaní.

Z pozorné četby tohoto díla, kterou konal zmíněný Otec po celých dva a čtyřicet dní své vazby, máje vnitřní svůj zrak upřený na Božského Mistra v blízkém svatostánku, napsal onu „podstatnou trest“ pobožnosti k Srdci Ježíšovu, kterou zde podáváme veřejnosti. Kéž splní obojí přání nejsvětějšího Srdce a napomáhá vzrůstu Jeho lásky nejen v duších omilostněných, ale přispěje též víc a více, aby tato spasitelná pobožnost vnikla i do širokých vrstev lidových!

P o z n á m k a. Tato pobožnost předpokládá známost učení o velikosti lásky Ježíše Krista k lidem, o výtečnosti všeobecného plánu vykupitelského a o dobrodiních z něho plynoucích, zvláště o milosti posvěcující; předpokládá známost, jež dovoluje aspoň nahlédnouti v nepochopitelnou výbornost nejsv. Srdce, které vroucně si přeje žíti s naším srdcem v neustálém důvěrném styku.

Pobožnost k nejsv. Srdci Páně.

I. díl: Poučení o této božské pobožnosti.

Poslední pokus lásky Ježíše Krista k lidstvu v těchto posledních časech.

Kapitola I.

Předmět.

Článek 1.: Naprostý předmět této pobožnosti.

1. **Předmět duchovní a hlavní:** Nesmírná láska Božského Spasitele, jenž se obětuje za spásu lidstva a uskutečňuje ke cti Velebnosti Boží a pro naše blaho obdivuhodné záměry nejsv. Trojice a to zejména Vtělením, utrpením a božskou Eucharistií.

2. **Předmět smyslový:** Srdce Ježíšovo, Jeho skutečné tělesné Srdce, podstatně spojené s Věčným Slovem, Srdce žijící ve všech svatostáncích, symbol neobmezené lásky, kterou Ježíš miluje všechny lidi vůbec a každého z nás zvlášť, hořící Výheň lásky, jíž chce roznítiti všechna srdce. Útočiště všech srdcí zarmoucených — a přes to vše Srdce napájené hořkostí nevďeku a lhostejnosti, poněvadž lidé nesplácejí lásky Jeho opět láskou, nýbrž mnozí hynou přes všechny muky, které pro ně vytrpěl, aby jim zajistil věčnou blaženost.

Článek 2.: Vztažný předmět této pobožnosti.

Tím jest obraz nejsvětějšího Srdce, jak nám jej Kristus Pán sám představil — s odznaky Jeho utrpení — vystavený k úctě soukromé neb veřejné; předmět to velevhodný, aby nám neustále připomínal lásku, kterou laskavý Spasitel miloval všechny lidi a nepřestává milovati každého z nás zvlášť!

Kapitola II.

Povaha.

Článek 1. Důvěrný cíl této pobožnosti.

1. Pracovati, aby i široké vrstvy lidové poznaly lásku Ježíše Krista ke všem lidem bez výjimky a ke každé jednotlivé duši zvlášť.

2. V duších zbožných upevniti naprosté království lásky Srdce Ježíšova, které záleží v tomto dvojím: ve vzájemném daru srdcí mezi Ježíšem a námi — a v dokonalé jednotě života a smýšlení, čili v následování, jež se stupňuje až k proměnění.

3. V obraze nejsv. Srdce Páně představit i největším hříšníkům vhodný předmět a prostředek k zachránění jich z propasti záhuby; povzbuditi je, by milovali Pána našeho Ježíše Krista, a to opravdově; napomáhati k jejich obrácení horlivostí a modlitbami duší, proniknutých touto pobožností; kajícími skutky zjednávati úlevu neb i vysvobození duším očišcovým, Božskému Spasiteli tak drahým.

Článek 2. Význačné rysy této pobožnosti v srdci věřících.

1. Ctitelé Božského Srdce mají ve zvyku děkovati Mu za Jeho neskončenou lásku k všemu lidstvu a ke každému jednotlivci zvlášť.

2. Mají živý soucit s Božským Srdcem, které jest neustále napájeno hořkostí potup a nevděku.

3. Hledí smírem a nejvroucnějším zadostučiněním nahraditi nevděk lidí, vůči tak laskavému Spasiteli, který tolik za ně vytrpěl — a který i dnes, bylo-li by možno, ještě více by chtěl vytrpěti pro jejich spásu.

4. Oběťují se bez výhrady v žertvu zápalnou a smírnou, by potěšili Jeho Božské Srdce a bezmeznou horlivostí, jevíci se činem a obětí doplnili v sobě dle možnosti, čeho se ještě nedostává k obrácení hříšníků.

Kapitola III.

Ovoce této pobožnosti.

1. Hříšníkům stane se pramenem a nekonečným mořem milosrdenství, duším vlažným zřídlem horlivosti a všechněm lidem zdrojem, z něhož čerpají mohou všecky stavu svému potřebné milosti a požehnání pro všechny své podniky.

2. Duším zbožným dostane se trojího zvláštního osvícení: 1. poznají hlubokou propast vlastní nehodnosti; 2. poznají i obdivuhodnou krásu a vznešenost nejsv. Srdce Ježíšova a Jeho nekonečnou lásku k lidem. (Tato osvícení jsou souvztažná a budí lásku tím vroucnější a vděčnost tím živější.) Konečně 3. poznají též, čeho žádá Božské Srdce od každého z nich

zvlášť ke spolupůsobení se Svou nekonalou láskou a se Svou horlivostí ve prospěch hříšníků neb duší v očištcí.

3. Přes všechno zahanbení nad vlastní bídou čerpají duše ctitelů Srdce Ježíšova z této pobožnosti láskyplnou a stálou důvěrou v toto nejsvětější srdce, které doplní vše, čeho se jim nedostává.

4. V duchovním životě činí ctitelé Srdce Páně velké a rychlé pokroky, jež povznášejí duši v krátkém čase k vysoké dokonalosti; dále mají přebohatou účast na všech pokladech milostí, ukrytých v nejsv. Srdci Ježíšově, okoušejí nevýslovných sladkostí v Jeho sv. službě a dostává se jim bezpečných známek k rozeznání ducha Božího.

5. Domy, v nichž obraz Srdce Páně jest vystaven a ctěn, budou hojně požehnány; rodiny a řeholní obce žijí ve svornosti. Božské Srdce dodává všem síly a útěchy v soužení, zejména v hodině smrti.

6. Pobožnost k nejsv. Srdci působí odvrácení veřejných neštěstí a ran, jako na př. zachránění města Marseille z hrozného morového rány v roce 1720. („Věčně vděčná Marseille.“)

7. Ctitelé Božského Srdce obdrží zvláštní milosti k účinné práci na obrácení hříšníků; zejména kněží obdrží dar, že dojmou i duše nejzatvrzejší.

8. Jména těch, kteří rozšiřují tuto pobožnost, budou zapsána v Srdci Ježíšově a nikdy z Něho nevymizejí.

9. Ti, kdo zvláštním způsobem uctívali a slavili svátek Zvěstování Panny Marie, nezemrou bez přijetí sv. svátostí, které jsou ovocem Vtělení Syna Božího. Totéž zaslíbení týká se i těch, kteří alespoň jednou v životě po devět, bez přerušení po sobě následujících prvních pátků v měsíci přistoupili zbožně ke stolu Páně.

II. díl: Cvičení této spasitelné pobožnosti,

jež zahrnuje vše, co milého a velkodušného chová v sobě naše sv. náboženství.

Kapitola I.

Které překážky třeba odstraniti.

1. Sebe menší náklonnost i k nejmenšímu hříchu, spáchanému s rozmyslem a s rozvahou.

2. Každé zbožňování sebe, buď smyslností nebo samoláskou.

3. Rozptylování se po věcech zevnějších čili t. zv. vnitřní roztržitost.

Kapitola II.

Kterých prostředků přípravných třeba užítí?

1. Udržovati se v pocitu vlastní neohodnosti a v jakési lásce k ní, totiž ke své nicotě a slabosti, aby tím více oslaveny byly velikost a milosrdenství Božského Spasitele.

2. Neustálé a láskyplné utíkání se k Marii, Jíž dobrotivý Ježíš svěřil vychování pravých ctitelů Svého nejsvětějšího Srdce.

Sjednotiti se s vnitřním smýšlením Srdce Marie Panny a to zvláště ve čtyřech okolnostech: při rozjímání, při mši sv., přijímání a při „Anděl Páně“.

3. Často čísti a rozjímati o utrpení Božského Spasitele, zvláště o Jeho přehořkém umučení, na př. nábožným vykonáváním křížové cesty.

4. Milovati utrpení; alespoň, když se dostaví, přijmouti je s láskou, jako rysy podobnosti s trpícím Ježíšem a jako záruku Jeho božské k nám náklonnosti.

5. Řeholníci a řeholnice nechtě se cvičí v poslušnosti slépé, rychlé, velkodušné a stálé; rovněž i v horlivosti o nejdokonalejší zachovávání řeholních pravidel.

Kapitola III.

Životní prvek této božské pobožnosti.

1. Zdarma a předem, štědře a láskyplně dává se nejsvětější Srdce našemu srdci; varujme se tu všeho lidského kvapu a spěchu!

2. Klidně a pokorně odpovězme na tento dar nejhlubší úctou k Nejsvětější Svátosti, horlivou přípravou na sv. přijímání a častým přijímáním duchovním!

3. Odstraňme překážky, užijme prostředků! (Nevyčerpatelný zdroj „vody živé“ udělí se plně, najde-li odtok a zmizí-li překážky.)

Kapitola IV.

Obvyklá cvičení této pobožnosti.

Článek I.: Cvičení, jež má tuto pobožnost učiniti u prostých věřících populární*) a obvyklou u duší zbožných.

1. Zvykněme si udržovati vnitřní pohled obrácený na nejsv. Srdce Ježíšovo, žijící ve svatostánku nám nejbližším; učiňme si z něho svou „přítomnost Boží“, zvláště při modlitbě ranní a večerní i při jiných nábožných cvičeních, jakož i při práci. (V rodinách, kdykoli konají dívky svou ranní a večerní modlitbu, nechtě se obrátí směrem ke svatostánku farního chrámu!)

2. Zavěsme na čestném místě svého příbytku obraz Bož. Srdce Páně a mějme jej stále před očima, by pohled naň udržoval náš láskyplný a ustavičný styk s Ježíšem ve svatostánku; za tím účelem připomínejme si i význam jednotlivých rysů tohoto božského obrazu, jak nám je Pán Ježíš sám představil.

3. Kdykoli slyšíme zvoniti „Anděl Páně“, pomodleme se tuto modlitbu k uctění převýborného úkonu lásky Srdce Ježíšova v okamžiku Vtělení, obětující Mu city nejsvětější Panny v oné svaté chvíli a připojující několik slov jako díkůčinění.

4. Navykněte si modliti se „Otčenáš“ jako výraz a zjevení vnitřních citů Bož. Srdce Páně — a vždy ve spojení v Ním! On sám jediný zná celý jeho význam a důstojně jej za nás obětuje Otci nebeskému . . .

5. Zvykněme si též obětovati nějaké, třeba jen malé pokání za chyby bližního, jichž jsme svědky (na př. pomodliti se pokaždé krátkou střelnou modlitbičku: „Můj Ježíši, milosrdenství!“)

6. Utvořme a udržujme se sv. řáděly, zejména se Serafíny jisté zvláštní sdružení: oni nechtě obětují naším jménem

*) známou, rozšířenou.

všecku úctu, kterou Mu vzdávají ve svatostánku a v nebi, my pak jejich jménem budeme obětovati svou trpící lásku na zemi.

Článek 2.: Vnitřní smýšlení, které mají zbožné duše často obnovovati.

1. Stále rostoucí vděčnost vůči Božskému Mistru za Jeho nevýslovnou lásku ke všem lidem a zejména k nám; za tím účelem „zanechme“ své srdce jako „hořící lampu“ před svatostánkem!

2. Udržujeme v sobě neustále tužby a činnou horlivost směřující k obrácení hříšníků; utíkejme se neustále k nevyčerpatelným pokladům milostí a zásluh, ukrytých v nejsv. Srdci Božského Spasitele, abychom nahradili a doplnili to, čeho se nedostává naší bídě a nehodnosti — a obětujeme tyto poklady za obrácení hříšníků a za vysvobození duší v očištění; toť dvojnásobná útěcha, po níž touží Srdce Ježíšovo . . .

3. K tomu připojme účinnou a ustavičnou věrnost v malých věcech; jest to mučednictví malým ohněm, mučednictví každé chvíle, mučednictví milejší Srdci Páně, čím více zůstává ukryto před zrakem lidským.

Pečujeme též o získání četných odpuštěk pro zesnulé; jako pokání obětujeme za ně všechno své utrpení i všechny skutky zadostučinění.

4. Odevzdejme se klidně, ale bez výhrady na všechny zkoušky, utrpení, nedostatky a potupy, jež by na nás seslali chtěla Jeho zarmoucená láska, hledající těšitelů. Nevyhledáváme-li sami oněch věcí, alespoň se jim nevyhýbejme a z vděčnosti k těm, kteří nám je připraví, pomodleme se na jejich úmysl.

Konečně učinme ještě „Duchovní testament“ ve prospěch nejsv. Srdce Ježíšova! (Duchovní závěť.)

5. Mlčme v útěchách i ve zkouškách! Žijme v důvěrné samotě s Ježíšem ve svatostánku; tam náš jediný

pravý přítel, naše jediná opora, tam náš život!

6. Zpozorujeme-li, že jsme se dopustili chyby, utecme se pokorně a rychle k milosrdnému Srdci Ježíšovu, vyjme z Něho ctnost opačnou a obětujeme ji jako smírnou náhradu Otci nebeskému.

Článek 3.: Která cvičení doporučuje Božský Mistr ctitelům Svého Srdce?

1. Chopiti se každé příležitosti, jež se naskytne k šíření této božské pobožnosti; přispívati dle možnosti ke zvýšení úcty nejsvětějšího Srdce, které Kristus Pán žádá ke spáse lidstva; napomáhati též k větší oslavě svátku Božského Srdce, který se dle Jeho přání slaví v pátek po oktávě Božího Těla.

2. Uctívati nejsv. Srdce zejména každý první pátek v měsíci přistoupením ke stolu Páně; mimo to po všechny pátky celého roku uctívati zvláště sv. kříž, ten „trůn Jeho milosrdenství“ a modliti se při tom za obrácení hříšníků; ve čtvrtky (od 11—12 hodin v noci) konati tak zv. „svatou hodinu“.

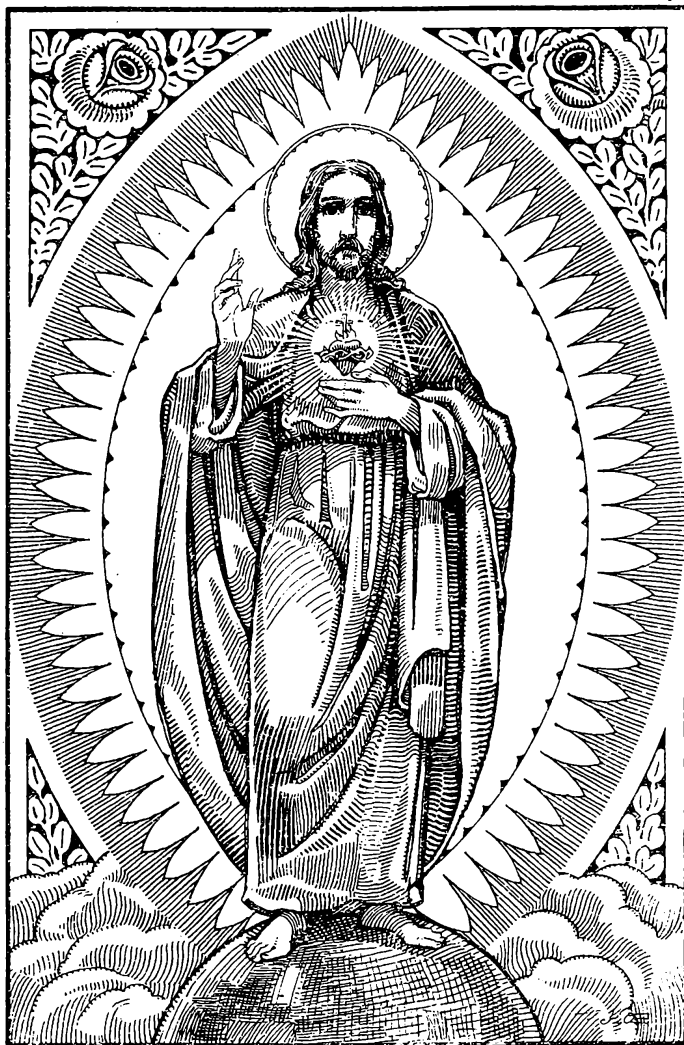
3. Každého roku ve svátek Zvěstování Panny Marie modliti se čtyři a dvacetkrát: „A Slovo tělem učiněno jest“ . . . k uctění nevýslovného ponížení Božského Spasitele v prvních 24 hodinách, jež prodlel v panenském lůně Svě svatě Matičky.

4. Alespoň jednou za života přistoupiti ke stolu Páně po devět po sobě následujících prvních pátků měsíčních.

Šťastni ti, kdo věrni těmto božským naučením, přidruží se ještě k „apoštolátu modlitby“, k „živému růženci“ a ke smírnému sv. přijímání!

Veliká bronzová socha B. Srdce Páně před chrámem Svatohostýnským nechť nadchne každého návštěvníka Svatého Hostýna k pravé pobožnosti k nejsvětějšímu Srdci Páně!

1. *Jano Köhler: Božské Srdce Páně.*

Alois Dostál.

Potůčkova kaplička.

Jako obyčejně stanul druhý průvod o křížových dnech na chlumku uprostřed polí kol kolem se prostírajících. Vyšel časně z chrámu, zatáčel se kolem polí a luk, už na dvou místech vykonána obvyklá pobožnost, aby Bůh úrodu zemskou dáti a zachovati ráčil.

Chlum bylo jako středem. Vynikala zde skála, tady by se marně selo. Byl porostlý travou, tu a tam stál keř. Lidé sem sypali kamení, které na rolích nasbírali. Pasáci tady sedali a rozdělávali ohně. U vrchu byl balvan, na němž ženci jedli oběd. Z děr vybíhaly lesklé ještěrky, ptáci tu odpočívali při letu.

Pěkná odtud byla vyhlídka na všechny strany, na několik dědin, na lesy; s chlumu viděti bylo dolů do Pasečiny jako do cíle. Proto místo ono zvoleno za místo, kde se konala pobožnost. Kněz kropil všechna pole a hlas zpěváků zaléhal až k potoku, kde klepal mlýn.

Starší lidé bájili, že tady pohanští předkové obětovali, že zde stál hrad, jenž během času zaniknul. Jakýsi návštěvník mnil, že na chlumu byla před dávnými lety strážnice, odtud že ohněm dávano znamení před bližícím se nepřítelem. Podobného jména obec nedaleko ležela.

Účastníci průvodu jenom mysli na pole, aby se jim na nich obilí vydařilo, aby žádná pohroma nepřišla, aby Bůh dával v příhodné době vláhu i teplo . . .

Julius Brach:

Květy mariánské.

Buď zdráva, Naše Paní
nejmilejší,
z Niž svátostný se Ježíš
narodil,
a stánek Svůj do slunce
postavil,
Tvě vyvoliv si Srdce nejčistější!

Ty's v klanění se vzor náš
nejpřednější,
jež Spasitel nám světu
zůstavil,
An Svoji milostí jej oblažil,
Svou ustanoviv Svátost
Nejsvětější!

Pro lásku Svoji, již Jsi
k Němu lnula,
dej, by se naše mysl stále
pnula
ku Spáse světa v Její
skrytosti!

Své nauč dítky, Máti milosti,
v pokoře Nejsvětější Svátosti
ve Svoji klaněti se vroucnosti!

Z hloubi duše zuřelo:

„Od hromobití, krupobití a záhubné bouře“ —

„Vysvoboď nás, Pane!“

Mezi přítomnými byla také Potůčková stařenka. Ani se nenadála, že dojde tak daleko. Šla za procesím. Stanovila si, že půjde, pokud bude moci. Potom se vrátí sama. Byla sedmdesátnicí, matkou hospodáře, jenž měl už také dorostlé děti. Před časem ovdověla. Všichni ji doma ctili, neměla příčin ke steskům. Jenom kdyby jí vždy zdraví sloužilo. Ale čeho může při svém stáří čekat?

Rozhlížela se polem, po němž se mnoho nachodila, napracovala, teď jenom ke zpěvům přizvukovala, spolu se modlila, až se také ocitla na chlumu nad dědinou. Kolikrát zde v minulých letech usedla, aby pojedla kus chleba, který si přinesla, kolikrát tady odpočívala s manželem, s dětmi ano i vnoučaty —

Ovšem nyní se na chlum vydala zřídka, ale viděla sem oknem a tak ji napadalo, jak by se pěkně vyjímalo, kdyby tady stál kříž nebo kaplička uprostřed stromů. To byla by jako stráž nad dědinou, nad polem, kolkolem rozloženém.

Když v noci nemohla spát, hleděla ven na chlum, jež měsíční zář oblévala. I ten ožehavý balvan rozeznama, šípky a jalovec od dobytka okousaný, trnky a hromady drobného sem nanoseného kamení.

Předkové stavěli kříže a kaple na místa nápadná, na rozcestí, u lesů, před obcemi, kde se něco zvláštního událo.

Stařence Potůčkové takovým vhodným místem se zdál chlum nad obcí, k němuž vedla vozová cesta a několik pěšin z opačných stran. Co dávno měla v hlavě, to nyní určitěji vystupovalo v její mysli. Byla by ráda, aby na chlumu stála kaplička se sochou nebo obrazem. To by sem průvody chodily nejenom o křížových dnech, ale i jindy, když osadníci prosí za déšť, za příznivé počasí, aby Bůh odvrátil nebezpečí hladu, mor a jinou tíseň.

Někdo musí učiniti počátek. Ne z pýchy, ne aby byla chválena, učiní tak sama. Neboťtík muž si vymínil sto zlatých na pomník na společném hrobě, posud nebyl zakoupen, peníze jsou v záložně. Potůčková si ustanovila, že onu stovku dá na kapli jako základ. To bude také jejím pomníkem, jenom že bude stát na chlumu a ne na hřbitově. Jiní přidají, nějaká práce se vykoná zdarma, naleznou se v místě dobrodinci . . .

Pobožnost skončila, mládež v předu už nastupovala zpáteční cestu. Větší chlapec předříkával litanie: „Svatá Boží Rodičko oroduj za nás!“

Potůčkové mihlo hlavou, že v oné kapli bude na čelní stěně obraz Boží Rodičky. To si vyprosí a vymíní, až odevzdá stovku i s úroky. Ani haléře si z peněz těch nenechá, všechno odevzdá.

A zase šla poslední, mladším nestačila, třeba se šlo s kopce. Nebyla sama, i jiní se opozdili. Zpěv a modlitby slyšeli. Ještě jedno bude zastavení u kříže při silnici a procesí se vrátí do kostela, kde budou závěreční modlitby.

Příštího dne se půjde do sousední vesnice, ale tam stařenka nedorazí. Jenom kousek cesty procesí vyprovodí a potom se vrátí domů. Dělal tak co rok.

Lahyrt:

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

Dle sv. Bonaventury pozdvihuje se tělo šli všeho dobra, jehož nám třeba pro Páně, abychom obdrželi milost Boha Otce, tento i pro budoucí život, aby se uká- kterou jsme hříchem ztratili, abychom do- zala moc a dobrota Boží, štědrost a do-

brota Krista Pána, aby se potěšila církev sv., a abychom jím byli vyzváni k následování Spasitele.

Pozdvihováním též krásně je naznačeno pozdvžení těla Páně na kříž. Položiv kněz tělo Páně na korporál ponechává první dva prsty obou rukou spojeny, ježto se jimi dotýkal těla Páně. Prsty takto spojeny zůstanou, když se nedotýkají těla Páně, až do omytí po sv. přijímání.

Zbožní věřící na kolenou bijíce se v prsa modlí se při tom asi toto: Pozdraveno budiž pravé tělo Pána Ježíše Krista, jež za mne na kříži bylo obětováno! V nehlubší pokoře klaním se tobě. Ježíši, tobě jseu živ! Ježíši, tobě umírám! Ježíši, tvůj jsem v žití a smrti! Amen. Kněz odkryje kalich a uchopí se ho oběma rukama, poněkud ho nazdvihne a opět postaví a nastává konsekrace kalicha, již koná takto:

Když povečeřeli, bera i tento přeslavný kalich do svatých a velebných rukou svých, taktéž tobě díky čině požehnal a dal učedníkům svým, řka: Vezměte a pijte z něho všichni: Neb tento jest kalich krve mé Nového a věčného Zákona, tajemství víry; kteráž za vás a za mnohé vylita bude na odpuštění hříchů. Kolikrátkoli toto činití budete, na mou památku to číňte.

Podobným způsobem, když povečeřeli... Oboji konsekraci učinil Pán po večeři, čili po jedení beránka velikonočního, který byl předobrazem pravého beránka velikonočního Krista. Tam byl stín, zde světlo, pravda. Krásně dí sv. Jan Zlatoústý: Jako malíř na témže prkně nejprve učiní hlavní linie a rysy a pak teprve provede obraz v barvách, tak učinil Kristus Pán. — U téhož stolu slavil nejprve obrazné pascha a pak ustanovil pravou večeři.¹⁾

Tento přeslavný kalich... Jest to též kalich zde jako při poslední večeři ne sice co do počtu, ale co do obsahu, neboť táž krev Kristova v něm nyní bude. Při těchto slovech kněz něco málo nazdvihuje kalich.

Taktéž tobě díky čině požehnal... Při slovech „díky čině“ uklání kněz hlavu a při slovu „požehnal“ činí znamení kříže nad kalichem.

1) Hom. I. de prod. Jud. n. 4.

Tak věrně čině co Kristus Pán činil říká s hlavou skloněnou, lokty maje opřeny o oltář, vážně a pozorně a bez přetržení konsekrace slova: *Neb tento jest kalich krve mé.*

Tato slova jsou podstatnou formou konsekrace, následující slova jsou doplňující její částí a naznačují důstojnost a účinky naší oběti. Znamenají pak tato slova: *Toto jest krev má obsažená v kalichu tomto.* (Metonymie.) Výrazem „kalich krve“ je zdůrazněno, že je to obětní krev, výkupná cena, neboť v Písmě sv. kalich znamená utrpení tedy i oběť a zároveň tím naznačeno, že tato krev jest nápojem našich duší, ježto v žalmu (22, 5.) kalich jest i číší občerstvení. Pro tento dvojí význam hodí se slovo kalich.

Nového a věčného Zákona... Touto krví se uzavírá Nový Zákon, či nová úmluva. Jako na úpatí hory Sinai obětní krví zvířat byla uzavřena Stará úmluva, jež jen nějakou dobu měla trvati, tak i prolitím obětní krve Kristovy uzavřena byla „nová“ úmluva, která však má trvati na věky, to jest až do konce časů, a která, jak dí Innoc. III., je potvrzením věčného zaslíbení, jakož Spasitel řekl: „kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný“. (Jan, VI.).

Tajemství víry... slova ta poukazují k nevystihlé hlubokosti a tajupnosti obětního úkonu eucharistického. „Mše sv. tak jest plna tajemství, jako moře krupějí, jako slunce atomů, jako obloha hvězd, jako nebe andělů“ (Bonaventura). Že Kristus Pán na hoře Kalvarii za nás krev prolil, a ji denně na oltáři znova mysticky prolévá, „jest tajemství veliké, obsahující v sobě počet neslýchaných zázraků, jež jedině vírou lze poznati.“²⁾

Kteráž za vás a za mnohé... Sv. Lukáš³⁾ má: *za vás*, sv. Matouš⁴⁾ *za mnohé*, což tuto obě se spojuje. Slova *za vás* prohlédají k těm, kteří byli přítomni, apoštolům. Slova *za mnohé* týkají se všech lidí, tak jest způsob mluvy biblické. Ale protože některým pro jejich zatvrzelost prolití této krve neprospěje, možno též tomu rozuměti jen o těch, o kterých Pán předvídal, že se přiúčastní účinku krve Páně tuto prolité.

2) Kupka 485.

3) 22, 20.

4) 26, 28.

Sv. Augustin⁵⁾ dří krásně v homilii na svátek nejdr. Krve P.: „Přišel Spasitel a podal cenu; prolil svou krev a vykoupil okresek zemský. Ptáš se, zač vykoupil? Uvažuj, co dal a poznáš, zač koupil. Zda-li ne více než všichni národové? Velice neděčni a nehodni jsou ceny své, nebo velice pyšnými jsou, kteří praví, že krev Páně tak málo platí, že by jen černochoy koupila, nebo že oni jsou tak vzácnými, že by jen oni mohli býti vykoupeni.“ Sv. Tomáš Aq. v hymnu „Zbožně se ti klaním“ pčje o krvi této: „ježíž jedna krůpěj jenom stačila, aby všeho světa viny obmyla.“

N a o d p u š t ě n í . . . Tím naznačen smírný ráz obětní krve Páně. Sv. Pavel dří: Kristus byl obětován jednou, aby shladil hříchý mnohých. (Krev Ježíše Krista, Syna jeho, očisťuje nás od všelikého hřichu.) Ve Zjevení sv. Jana: Tito, kteří jsou oblečení v roucha bílá, kdo jsou to a odkud přišli? — To jsou ti, kteří přišli z velikého soužení a umyli roucha svá a zbílili je v krvi Beránkově. Sv. Jan Zlatoústý⁶⁾: Chcete znáti moc a sílu Krve Páně? Pozorujme její předobrazení. Bůh pohrozil Egypťanům desátou ranou, že zahladí všechny jejich prvorozence . . . Co učinil Mojžíš? Zabijte, pravil, beránka ročního, a krvi jeho poznamenejte veřeje. Co chce Mojžíš říci? Že krev nerozumné ovce člověka rozumem nadaného by mohla osvoboditi? Zajiště, praví Mojžíš; avšak nikoli proto, že jest krví, ale že jest předobrazem Krve Páně . . . Jestliže nepřítel bál se krve předobrazení, čím více bude se báti veřejí srdce označeného Krví Páně?

Kalich má tedy smírný ráz. S naší vlastní je kalich též úzce spojen. Kolik heretiků kalich právě berou si za odznak! Ovšem mají kalich vína, ale náš kalich je kalich krve Páně. Prosme božské Srdce Páně za hříchý celé vlastní naší, prosme za obrácení pobloudilých.

Když dořekl kněz slova konsekrační, kleká na koleno klaně se nejsv. Krvi Páně. Jestit tu živá krev Páně, ale ta je jen v živém těle, tedy jest i tělo Páně přítomno i duše i božství jeho, zkrátka celý Kristus s božstvím i člověčenstvím svým. Věřící taktéž nyní uctívají přítomného Spa-

sitele, proto opět nastává pozdvihování. Při tom můžeš se modliti: Pozdravena buď předrahá krvi Ježíše Krista, kteráž za mne na kříži vylita byla! V nejhlubší pokoře klaním se tobě. Ježíši, smiluj se nade mnou! Ježíši, slituj se nade mnou! Ježíši, odpusť mi hříchý mé! Amen.

K o l i k r á t k o l i t o t o č i n i t i b u d e t e . . . Tato slova říká kněz mezi tím, co pokleká. Dionys Kartusián dří, že tato slova mají kněze rozníti k veliké zbožnosti a že máme býti nejen při mši sv., ale i jindy pamětlivi utrpení a smrti Páně, jakož i všech Božích dobrodiní. Nikdo z nás není, kdo by opět a opět nevracel se na místo, kde kámen nebo kříž postaven na památku zesnulých rodičů, dítek nebo milovaného manžela a manželky; neměl by jen Pán Ježíš, jenž každému člověku musí býti více než otec, matka, syn a dcera, manžel a manželka, neměl by jen On zakoušeti naší lásky, bychom často u jeho pomníku, nejsvětější Eucharistie, se nacházeli, kdyžž výslovně řekl: To čiňte na mou památku? V Milánské liturgii jsou tato významná slova: „Poručil též a řekl jim: Kolikrátkoli toto budete činiti, čiňte to na mou památku. Pomněte na mou smrt, zvěstujte mé zmrtvýchvstání, doufejte v můj příchod, až s nebe opět k vám přijdu.“

Slovy těmi Kristus Pán též dal nejen rozkaz, ale i moc, aby konali obět mše sv., jakoby řekl: To čiňte, co nyní já, konsekrujte, proměňujte a obětujte a přijímejte, svěťte kněze a biskupy a to až do skonání světa. Sv. Petr mučedník prosil Pána o kalich utrpení a dostalo se mu mučednictví. Modleme se se sv. Bernardem při pozdvihování kalicha: Shlédni, nebeský Otče se svatyně své a vznešeného trůnu nebes a pohlédni na obět, kterou ti náš velekněz, tvůj Syn, Ježíš, za hříchý bratří svých podává, a buď milostiv množství našich vin! Poznej, Otče, roucho Syna svého Josefa! Ach, dravá zvěř je roztrhala a v divé sběsilosti zabarvila jeho roucho! Hle, pět trhlin mu nechala! Jimi proudí nám radost a milost a požehnání a krev kalicha volá nám neustále: Pojdte ke mně všichni, kteří pracujete a obtíženi jste a já občerstvím vás!

Za papeže Urbana IV. r. 1264 v městěčku Bolseně jistý kněz pochyboval o proměně chleba a vína v tělo a krev

5) Indignus: Obět nejsvětější. Str. 165.

6) ibidem 166.

Páně a z neopatrnosti ukápnul krůpěj Těla a v kathedrále v Orvietě dosavad se krve na korporál. Ale jak se ulekl, když onen korporál nalézá. P. Drevou a Alekapka nejsv. krve v podobě krvavě černé xander Šaraga zhotovili pro museum v vené hostie tolikrát se objevila, kolikrát Paray mapu, na níž jsou vyznačena místa, kde korporál byl přeložen. Na památku divu sta v celé Evropě, kde se staly divy při tomto ustanovil Urban IV. svátek Božího mši sv. a nejsv. Svátosti.

P. Konrád M. Kubeš T. J.:

Triumfy církve Kristovy.

II.

Pronásledování Deciovo.

Po smrti císaře Septimia Severa (r. 211) měla církev skoro nepřetržitě pokoj po 40 let. Tu a tam v provinciích některý místodržitel křesťany pronásledoval, císař Maximin Thrácký, jenž začal všeobecné pronásledování, byl brzo zavražděn, ostatní císařové nebyli křesťanům nepřítelny. Pohanští Římané už dávno poznali, že vše, co ohavného se o křesťanech vypravovalo, byly báchorky, a vznešenost sv. víry přivedla celé zástupy do lůna církve. Ale dlouhá doba pokoje měla i stinné stránky. Křesťanů přibývalo, a mučnické odhodlanosti a síly ubývalo; vlažnost rostla, horlivost se menšila, a nebeský hospodář pozoroval, že v jeho stodole krom dobrého zrní i hromady plev; což tedy divu, že při první bouři odválá vichřice tyto plevy, a že se stromu církve sv. při té bouři spadalo mnoho shnilého ovoce — křesťané, kteří neměli ducha Kristova, ani nadšení dřívějších mučenníků.

Vláda císaře Decia podává nám ukázkou, jak dopadne pronásledování, když se vlažnost zmocní věřících. Vlažnost tehdejších křesťanů líčí očitý svědek sv. Cyprián, biskup v Karthagu, asi takto: „Kněží neměli bázně Boží, nižší klerikové neměli pravé víry, biskupové jen spekulovali, jak by hodně peněz nahromadili, a nechali své ovečky hladovět . . . ženy se parádily a líčily, mužové nebyli o mnoho lepší; pomluvy, sváry, nepřátelství, křivé přísahy byly na denním pořádku.*)

Kdyby dnes vypuklo u nás krvavé pronásledování, sotva by mělo jiný průběh než Deciovo. Hned po nastoupení vlády (r. 249) vydal rozkaz, že do určitého dne musí se všichni křesťané zřít víry a na důkaz toho obětovat. Decius chtěl vyhladit křesťanství z důvodů politických; nepronásledoval tedy křesťany z krvežíznivosti jako na př. Domitián. Prostředky, jež k tomu volil, byly hrozby, jimiž chtěl nahnat strachu. Konfiskace jmění, kterou chtěl k odpadu přinutit svěťácké a rozmařilé — žalářování a mučení, kterým chtěl zlomit stálost věrných. Nechtěl aby křesťané byli šmahem na smrt odsuzováni — tím by byl svou říši vylidnil — nýbrž aby těžkými mukami byli přinuceni k odpadu; mučení konalo se veřejně, aby pohledem na muky zastrašení byli ti, kteří váhali odpadnout.

Sotva že rozkaz byl vydán, ukázalo se, jak málo bázně Boží bylo v tehdejších věřících — o to větší byla bázeň před světem. Sv. Cyprián líčí smutné divadlo, jež se tehdy jevilo jeho zraku. Zástupy křesťanů se tísnily před stoly úředníků,

*) De Lapsis; podán jen smysl dotyčného místa. Týž sv. biskup ve svém spise určeném křesťanským pannám líčí marnivost tehdejších žen a zvláště dívek, že se nám zdá, jakoby líčil poměry zavládající v nějakém moderním velkoměstě, nikoli v ulicích afrického města 3. století i nedivno, že taková generace byla prázdná heroismu, jenž nutný v bouřích pronásledování; proto ovšem povolily při prvním útoku, či lépe řečeno ještě před útokem, při prvním válečném výkřiku nepřátel, při první hrozbě.

asi jako teď při volbách před volební místností; kde kdo spěchal, aby se před úřadem zřekl víry, každý hleděl přijít dřív na řadu, tísnilo se jich tolik, že mnozí musili být odkázáni, aby přišli až zítra, že času prý ještě dost. Sv. Cyprián sám viděl takové „fronty“, viděl, jak uspokojeni odcházeli, kteří se od víry „odhlásili“, jako by byli udělali nevím jakou výhru, a jak rozmrzelí byli, kteří musili čekat, kteří svou duši ještě nezaprodali. Jen zachránit jmění, to bylo jejich jedinou starostí, duše ať třeba zhyne. Ovšem, kde není víry, tam to dopadne tak. Byli však i křesťané vlažní, kteří nechtěli jmění ztratit, ale o nebe též nechtěli přijít — trochu víry ještě měli. Takoví podpláceli soudce, aby jim dali písemné potvrzení (nepravdivé), že „vyhověli zákonu“, že obětovali atd.

Kdyby dnes byl vydán podobný dekret, že každý pod ztrátou majetku se musí do 4 neděl odhlásit od víry, neviděli bychom na našich úřadech podobný zjev? Kolik katolických křesťanů podle jména! Kolik vlažných! Zdaž mnoho takových, kteří by byli hotovi pro svatou víru obětovat jmění i život? Kolik Viktorinů*) mezi těmi, kteří trochu víry ještě mají? Ale jistě by i u nás bylo dosti takových, kteří by ukázali, že jsou hodnými potomky sv. mučenníků. Takových bylo dost i za Decia. Když uplynul ustanovený termín, byli vyhledáváni a vězněni křesťané, kteří zůstali sv. víře věrni. Žaláře nestačily, mnohé veřejné budovy musily být proměněny ve vězení. Místnosti, kde dříve bývali zločinci a vyvrhel lidstva, byly nyní naplněné křesťany; kde se dříve ozývaly kletby a zlořečení, tam nyní vyznavači Kristovi pěli chválu Bohu. Pronásledování trvalo od r. 249 do r. 251; krátké bylo, ale kruté, jako žádné před ním. Církev vyšla z něho počtem věřících slabší, ve ctnosti silnější, od nehodných očistěna, ve zbylých posílena k novému boji.

Mnoho růží zbarvených purpurem krve pro Krista prolité sebral za ta dvě léta nebeský sadař pro Svou rajskou zahrádku. Mezi oběťmi vidíme hošíky, kteří v mukách zvítězili nad svými pronásledovateli (Pergentinus a Laurentinus, bratři v Arezzo, Dioskorus v Alexandrii, Cyrill v Caesarei Kappad.), panny ve květu života (Agatha na Sicilii, Apollonia v Egyptě), muže i ženy, ano i starce, nemocné a stářím zlomené, kteří musili být před soudce přineseni. Nešetřeno ani věku ani stavu ani pohlaví, a proto dostalo se palmy mučennické věřícím všech stavů i věku. Mnozí sice v dlouhých a neustálých mukách povolili, mnozí však zůstali stálí a pevní, a pohled na jejich stálost povzbuzoval slabé a nerozhodné, úctou naplňoval i pohany. Kati odhazovali mučidla a prohlašovali, že chtějí být ctiteli toho Boha, který svým věrným dává takovou sílu; mnohdy s mučenníkem pro Krista spolu cedil krev i jeho dřívější mučitel, nyní však bratr a společník v martyriu, a křtem krve došel i on koruny života.

P. Jaroslav Ovečka T. J.:

Nechte dítek přicházeti ke mně!

Poučení o prvním a častém sv. přijímání dětí.

a) Aspoň této znalosti Nejsvětější Trojice, Vtělení a Vykoupení jsou zásvátosti třeba k pravému úmyslu; bez kladné tajemství křesťanská. Že více znalosti Boha, jenž odměňuje a trestá, netřeba, víme s jistotou od svatého nezachoval by si člověk (aspoň po Otce. delší dobu) stavu milosti; Nejsvětější b) Netřeba dítěti znalosti jasné a

*) Viktorin, slavný pohanský řečník za dob sv. Ambrože, byl v srdci přesvědčen o mravnosti křesťanské nauky, ale váhal veřejně se hlásit ku Kristu. Chtěl být potají křesťanem, na venek pohanem. Milost Boží konečně přece zvítězila nad jeho rozhodnutím a nepravým studem.

úplné těchto pravd; stačí nějaká, neúplná, třeba velmi nejasná a nedokonalá; „**podle jeho chápavosti**“, praví dekret. A to maličko mu stačí věřiti, protože to praví rodiče, kněz atd., kteří to vědí od Pána Boha. Proč zatím tak málo stačí, uvidíš v odpovědi na námitku 3.

c) To věru není mnoho, tomu hravě naučí křesťanská matka. Učíc dítě modliti se, řekne mu, že jest Pán Bůh v nebi, od něho že je všechno dobré, vše, co dítěti působí radost. Učíc je dělati kříž, poučí, že jsou tři božské osoby, Otec, Syn, Duch sv., každá Bůh, ale jeden Pán Bůh. Ukazujíc na kříž, vyloží, že to je Pán Ježíš, Syn Boží, který přišel z lásky k nám na svět; to že mu učinili zlí lidé za naše hříchy. Opět a opět poučí dítě, že musí býti poslušné, stydlivé atd., poněvadž Pán Bůh všechno vidí a dobré odměňuje (i nebem), zlé, t. j. hřích, však trestá (některé i peklem, ustavičným ohněm). Jdouc s ním do kostela, řekne mu, že Ježíšek, Syn Boží, je v domečku na oltáři a ve svaté Hostii, v tom bílém kolečku, jež kněz pozdvihuje; že tedy musí kleknouti a pěkně se modliti. Snadno je poučí, že Ježíšek má velmi rád hodné dívky a touží k nim přijíti ve svatém přijímání, aby je učinil ještě hodnějšími, jejich srdéčko velice krásným, a proto že se učinil tak malým ve svaté Hostii. Netřeba více a v dětském srdci tak náchylném k lásce vzplane touha po svatém přijímání a nejčistší pravý úmysl! A když mu matka ještě ukáže, jak se ústa před sv. přijímáním způsobně otevrou a po něm způsobně zavrou (jazyk klidně poněkud na dolejší ret; nechňapati) a vnukne, aby před svatým přijímáním a pak opět po svatém přijímání Ježíškovi řeklo, že jej má rádo a že ho prosí, aby je měl také vždycky rád a též rodiče, bratry a sestry, a pak aby se modlilo modlitbičky, které umí — ó, pak bude dítě jistě tak připraveno, jak církev žádá! A je to nesnadno? Není to nejčistší radost dobré matky?

d) Také návod k první zpovědi jí nebude nesnadný. Právě matka nejlépe

pomůže dítěti zpytovatí svědomí: zda bylo neposlušné, vzdorovité, mlsné, zda lhalo nebo kradlo, bylo-li vždy stydlivé atd. Pak s ním vzbudí lítost. Poněvadž předsevzetí je snadnější než lítost, počne předsevzetím. Vysvětlí dítěti znovu, že hřích hněvá a rmoutí Pána Boha v nebi; že Pán Bůh je spravedlivý a proto by je za hříchy trestati musil (rozdíl mezi „velikými“ a „malými“); **pravda, dáš si tedy pozor, abys to už nikdy neudělal? A když maminku nebo tatínka něčím rozhněváš a zarmoutíš, to je ti toho potom líto, žes to udělal? Je ti tedy, pravda, také líto, žes urazil a rozhněval Pána Boha? Pomodli se tedy se mnou pěkně a upřímně: „Pane Bože, Otče můj, odpusť mi mé hříchy; mně je líto, že jsem tě rozhněval; já tě mám rád a už to nikdy neudělám; Otčenáš, Zdrávas“.** Před zpovědí řekne dítě: „**Přicházím po první ke zpovědi. Já jsem...**“ (řekne hříchy — Na konci: **To jsou moje hříchy**“.) Matka ještě dítě poučí, že pak mu kněz něco poví a nějakou modlitbičku uloží; ale aby ani pak ještě neodcházelo, dokud kněz nad ním neudělá kříž. (Jinak dítě snadno odběhne před rozhřešením.)

Poznámka. Dobře, poučí-li matka hned při tomto zpytování svědomí o rozdíl mezi hříchem smrtelným („velkým“) a všedním („malým“): „Toto jsou (všecky — ne všecky) hříchy malé. Za velké bys přišel do pekla, ty musíš knězi vždy všecky říci, na které si vzpomeneš. A kdybys nevěděl, zda něco je veliký nebo malý hřích, otaž se ve zpovědi“. Mylné svědomí škodí každému, a zvláště dítěti.

Všecko, co jsme řekli, může právě matka mnohem snáze než katecheta, který při četných jiných obtížích též má před sebou najednou tolik a různých dětí. Mateřská láska a znalost svého dítěte najde i nejvhodnější slova pro rozumek a srdéčko: svatou chloubou její budiž, upravit co nejlépe půdu katechetovi, přinésti své dítě co nejdříve k prvnímu svatému přijímání a pak je k němu voditi co nejčastěji.

Znameníť bohovědný časopis **La Nouvelle Revue Théologique** (červenec

1911) takto shrnuje článek kardinála Gennari, jednoho ze spolutvůrců nového církevního zákonníka (*Monitore ecclesiastico*, duben 1911): „Dávati se dětem učití nazpaměť malému katechismu před prvním sv. přijímáním je zbytečné a škodlivé. Zbytečné, poněvadž co má dítě k prvnímu sv. přijímání vědět a věřit, se mu může bez učení nějaké formule nazpaměť do-

statečně všupiti ústně, a to za den. Škodlivé, poněvadž aby se dítě naučilo před prvním sv. přijímáním nevím jakému katechismu, bude musiti prožiti bez sv. přijímání dobu, v které se, poněvadž počíná dorůstat do rozumu (třebas ještě není s to, aby se vážněji učilo), má bez meškání spojití s Pánem Ježíšem.“

P. Rozkošný T. J.:

O Matici Svatohostýnské.

(25letá její činnost.)

Když volání po samostatnosti bylo ve veřejnosti větší a větší, poznáv tehdejší farář a děkan Bystřický Frant. Kremel situaci, šel dobrovolně do výslužby hned na začátku r. 1906. Proto ve výborové schůzi 29. ledna 1906 bylo usneseno: Poněvadž vdp. P. Frant. Kremel, bystřický farář se odebral na pensi, vše se vynaloží na to, aby kostel byl „sui inris“, samostatným. O to se pracovalo nyní plnou parou! Což teprve jednalo-li se o Sv. Hostýn. Okolnosti byly velmi příznivé: u místodržitelství byl tenkrát Frant. Sedláček, jenž již jako kromčěřský hejtmán Matici velice přál, v Olomouci J. M. arcibiskup Dr. Frant. Bauer a jeho tajemník Dr. Fr. Ehrmann. Na Sv. Hostýně superior P. Frant. Zimmerhackel a P. Frant. Vídenský to oddůvodňovali: důvody jejich poslány do konsistoře, která je poslala 23. února 1906 na místodržitelství se žádostí, aby Sv. Hostýn byl prohlášen za samostatný. Můžeme si asi představit s jakou radostí vdp. Dr. Ant. Stojan pospíchal za několik dní na telegrafní úřad se zprávou na Sv. Hostýn: Místodržitelství rozhodlo dle přání. Sv. Hostýn je samostatný! S podobnou radostí to oznamoval na valné hromadě 10. září 1906 poděkovav J. M. arcib. Dr. Fr. Bauerovi, místodržitelskému radovi Fr. Sedláčkovi a právnímu zástupci Dr. J. Pištěckému. Na výborové schůzi 24. února 1908 byl zvolen patronátním zástupcem lékárník J. Harna. Celá záležitost s odlukou i chrámu i vodní kaple byla teprve na valné hromadě 16. srpna 1908 ohlášena. Až 2. července 1909 ustanovením nejd. ordinátu olomuckého byla svěřena duchovní správa Sv. Hostýna řádu Tov. Ježíšova, jakož i dohled nad vodní kaplí, kaplí bl. Jana Sark., a na příslušné fondy, i právo ustanovovati slu-

žebníky kostelní — má však vyplatiti 12 tisíc korun faráři bystřickému jakožto náhradu. Tím byla záležitost skončena a duchovní správa se stala samostatnou. Nemálo k tomu přispěla Matice. O to pracoval nebožtík P. Cibulka, ale se toho nedočkal. Když byla duchovní správa samostatná, počaly se rozvíjeti pouti: ročně 50, 60, 70 i 80 tisíc sv. přijímání! Což by nikdy se nemohlo státi, kdyby byl býval Sv. Hostýn odvislým. Kdyby tedy nebyla Matice Svatohostýnská, nic jiného učinila, než že vrch koupila a duchovní správu osamostatnila, byla by velký úkol splnila.

Ale ona učinila více. Přičinila se totiž, aby Sv. Hostýn po celých 25 let poutním místem zůstal, kde by totiž poutníci bez vyrušování mohli se pobožnostem oddati. Mají sice ještě mnohá přání co do odpočinku a j., ale nemohou přece říci: Nemohu se na Sv. Hostýně pomodlit. O to má také Matice zásluhu. Sv. Hostýn má krásnou polohu. Je vyhledáván nejen od poutníků, ale i od výletníků, kteří obyčejně mají více peněz než poutníci. Snadno by mohli výletníci na úkor poutníků míti v hostinci různé výhody. Matiční výbor dával dobrý pozor, aby se tak nestalo. 25. července 1898 na výborové schůzi usneseno: Hostinské byty ponechány Židům na delší dobu od p. hostinského, což hrozné pohoršení způsobilo. Výbor na rok se usnese, že byty přes neděle a konkursní dny výletníkům pronajímati se nesmějí a 13. září se oznámilo ve výborové schůzi: Židé v hostinci ubytovaní konečně odešli.

Proto s bolestí oznamoval jednatel vdp. Dr. Ant. C. Stojan na valné hromadě dne 14. září 1898. „V hostinci pronajmuty pokoje na delší dobu židovským rodinám; z toho povstala hrozná nevole. Roznesla se tato neblahá zvěst daleko široko. Matice Svatohostýnská napadena v novinách různých i byla nucena podati v novinách vysvětlení a ohražení. Nad to podána žádost na hejtmanství ku stavbě velkého hostince na území Slavkovském hned pod

hradbami od našeho nájemce hostince p. Dostála. Vše to způsobilo nemalou trpkost a hořkost výboru matičního. I podal odpor proti zamýšlené stavbě svým právním zástupcem Dr. J. Pištěckým, starostou Kroměřížským. Nejedná se nám o porušení živnosti, jak by snad na první pohled se myslelo; nikterak. Ale Svátý Hostýn jest místem posvátným — jest poutnickým místem, a tím musí zůstat, a aby se tak stalo jest první svatou povinností Matice Svatohostýnské, vždyť za tím účelem povstala. Sv. Hostýn se nesmí státi výletním místem, kamž by různí lidé přicházeli jen na svěží vzduch a o pobožnost nějakou by ani nezavadili. Poutnický lid stal by se jen popelkou, čehož připustiti Matice Svatohostýnská nesmí. Posvátný ráz Sv. Hostýna seřten býti nesmí.“ Proto 25. ledna 1900 bylo usneseno na výborové schůzi: „Výbor nezavede na Sv. Hostýně pašijové hry, a nedá svolení, aby se zavedly. Výbor je proti zřízení elektrické dráhy na Sv. Hostýn, a k družstvu dotyčnému nepřistoupne, neb Sv. H. musí zůstat místem poutnickým, a nesmí se státi výletním.“ 7. dubna 1904: P. B., kaplan v Hrabové, nabízí Matici svůj obrazný přístroj, jímž možno ukazovati obrazy ze Sv. země a pod.; výbor nepřijímá ovšem dobře míněného návrhu, poněvadž je zásadně proti všemu, co pozornost od sv. místa odvádí. 4. května 1912: Kinematograf žádaný se nepovolí. Každá taká žádost a limine se zamítne, byť i náboženské předměty se ukazovaly. Vše se musí odstraňovati, co by bylo na sesvětáčení Sv. Hostýna. Že tedy posud Sv. Hostýn čistě poutnickým místem zůstal, jest zásluhou Matice Svatohostýnské.

Jak Maria byla u nohou Ježíšových a Marta posluhovala, tak se mi podobá poměr mezi duchovní správou a Maticí. Duchovní správa na velké pouti zvala zpovědníky z Velehradu, z Červenky, z Uh. Hradiště, z Kroměříže, z okolí, a vedla poutníky k Panně Marii a k Pánu Ježíši, a Matice jí pomáhala: měla lví podíl na korunovačních slavnostech, pořádala válečné pobožnosti na 4. neděli po velikonoci, 15. srpna, ve schůzi matiční — hlavně však vzala na sebe péči o tělesné potřeby poutníků: jsou to starosti nižší, a spojené s mnohými a leckdy velkými nepříjemnostmi. Tato činnost bývala velmi rozptýlena a měl ji na starosti výbor a zvláště člen

výboru lékárník Jan Harna z Kroměříže. Teprve na výborové schůzi 16. srpna r. 1909 byla přesněji určena, když byla zmíněnému hospodáři matičnímu dána tato instrukce a tento řád. Měl sice platnost jen na jeden rok, ale v podstatě vystihuje obor činnosti matiční:

1. Svatohostýnský hospodář je výkonným orgánem výboru Matice Svatohostýnské v hospodářských záležitostech, jenž vede péči o veškerý majetek spolkový na Sv. Hostýně. Do správy se mu odevzdává celá oblast državy matiční jako: půda, les, louka, pastviny, cesty, chodníky, všechny budovy a jejich inventáře, vyjma klášter a příslušná k němu stavení, vyjma kramářské boudy, jež přináležejí kramářům. Jest mu však o to dbáti, aby v kramářských boudách neprodávaly se obrazy, tiškopisy a předměty mravopochestnosti škodící, a náboženství urážející, a a aby poplatky za boudy řádně se splácely.

2. Hospodáři též svěřen jest hlavní dozor čili péče o hostinec s místnostmi jeho ubytovacími a o všechny útulny pro poutníky zařízené. Jest mu dbáti o čistotu v přístřeších těchto. Dozoru jeho podléhají nápoje a jídla i ceny jejich, jakož i obsluha. Čeho třeba a co za dobré uzná, zařídí, starostovi neb místostarostovi oznámí, načež později v výboru ku schválení předloží. Nájemci, hlídači a jacíkoliv zřízenci jsou dozoru jeho podrobeni.

3. Dalším předmětem starostí a péče hospodářovy jest, aby prostora okolo kostela ve slušném stavu pro pohodlí poutníků udržována byla.

4. Hospodářova činnost nepřímo se má též odnášeti, by dosáhnuto bylo účelu Matice Svatohostýnské „povznášeti poctu bl. Panny Marie na Sv. Hostýně.“ Celá posvátná hora, prostranství okolo kostela, okolo vodní kaple a různých památek posvátných, budiž v pořádku a v čistotě udržována, aby vše poutníky povzbuzovalo a neodpuzovalo. Ohledně udržování posvátných památek a pořádání slavností jest nutno hospodáři se dorozuměti s duchovním správcem svatohostýnským, a takto návrhy připravovati pro výbor.

5. Hospodáři jakožto patronátnímu zástupci jest ve shodě jednati s duchovním správcem na Sv. Hostýně v záležitostech chrámu Páně, vodní kaple, kaple bl. Jana Sarkandra, a předmětů bohoslužby sloužících.

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. M. D. z Lichnova píše: Byla jsem půl roku těžkou nemocí na lůžko upoutána; měla jsem tak silné reuma, že jsem se 4 týdny ani obrátiti nemohla

na druhou stranu. Všecka lidská pomoc byla marná. V bolestech mi přišla myšlenka, abych se modlila osmidenní pobožnost k božskému Srdci Páně bydlícímu v Nej-

světější svátosti Oltářní, aby se mi zdraví navrátilo, bude-li to vůle Boží. Modlívala jsem se na lůžku a vždy jsem přidala: Matičko má nejmilejší, Maria, přimlouvej se za mne u Synáčka svého, aby mne uzdravil, je-li vůle Boží. První den se mi zdálo lépe, druhý zase lépe, třetí den jsem si už mohla sednout na lůžko. Když pominul osmý den, přešla jsem světnici. Teď jsem zdrava a posílám ty řádky po těch, co jedou na Svatý Hostýn poděkovat za navrácení mého zdraví. Každý den si volím Pannu Marii za svou matičku a utíkám se pod její ochranu jako dítě ku své matce. Již dlouho uctívám Srdce Páně a Srdce Panny Marie; nemohu ani vysloviti, co jsem dobrého od nich obdržela. Tak velká je láska Boží!

M. I. ze Záh. píše: Když r. 1918 po celé Evropě řádila chřipka, dostala jsem i já velkou horečku, takže jsem někdy nevěděla, zda ještě žiji. Když mi bylo trochu volněji, modlívala jsem se Pod ochranu tvou se utíkáme a Zdravas Královno a skoro stále jsem myslela na Sv. Hostýn; když jsem opět jedenkrát měla horečku, zdálo se mi, že jsem se octla přede dveřmi chrámovými a s obou stran stáli jacísi řeholníci se složenými rukama, hleděli ku dveřím a zpívali mariánské písně. Se strachem jsem se k nim připojila a pobožnost jsem s nimi konala. Tu najednou se Panna Maria na mne podívala a se usmála. Měla jsem v tu chvíli velkou radost a s nadšením jsem zpívala Velebí duše má Hospodina. Když jsem k sobě přišla, hned jsem domácím svůj sen vypravovala a cítila jsem, že se nemoc lepší. Brzy jsem se úplně uzdravila.

Dále děkuji za uzdravení: Panně Marii, Srdci Páně, sv. Josefu, sv. Antonínu A. O. z O. — P. M., Srdci P. Čtenářka Hlasů, — P. M. Marie K. z Dětkovic, — P. M., Srdci P. z Jevíčka, — P. M., sv. Antonínu K. V. z Ruclavic.

Za vyslyšení prosby v těžkých záležitostech děkuji: P. M., Srdci P. čtenářka z Příkaz. — P. M., sv. Josefu, sv. Antonínu A. K. z Břestu. — P. M. čtenářka ze Zámrska. P. M. M. S. z Chvalčova. — P. M. Č. j. z I. — P. M., sv. Josefu, sv. Antonínu rodina S. z Dřevohostic. — P. M. čtenářka ze Slezska.

A S. z Radějova byla delší dobu nemocná a nemoc se nelepšila. Vlakem přijela na pouť a prosila za uzdravení a slíbila, že uzdravení uveřejní. Nyní tak činí. — Čtenářka z Bystřice děkuje P. M., S. P., sv. Ant. za uzdravení dcery. — Sestra Gustavina Cáhová z kongregace Sv. Kříže z Háje u Opavy děkuje P. M. Svatohostýnské a sv. Rochu za pomoc v nebezpečné nemoci. — Terciářka řádu sv. Dominika z H. u Uherského Brodu za vyslyšení, když nikde pomoci v utrpení nenalezla. — A. P. z Velatic P. M., sv. Josefu, Antonínu, andělům strážným

za vyslyšení prosby v důležitých záležitostech. — F. V. z Beňova za návrat syna. — A. J. z Ludkovic P. M., Srdci P., sv. Ant. za uzdravení z těžké nemoci. — M. F. z Prahy P. M., sv. Josefu za vyslyšení prosby a uzdravení v nemoci. — M. K. byla nemocná a tak duševně sklíčená, že již myslela na smrt. Prosila denně Matičku Svatohostýnskou a sv. Antonína o pomoc a byla vyslyšená.

Odběratelka Hlasů z jižního Texasu si v dopise stěžuje na svůj trpký osud: je tam jako ve vyhnanství; r. 1911 ovdověla a nyní bydlí u syna při řece Colorado v jižním Texasu. Po dva roky se protrhly hráze a voda zaplavila jim farmu; měli vody až po paže. Nyní se břehy upravují právě na jejich farmě a tím se farma kazí. Vzpomínám si, jak bylo v Evropě, jak ráda jsem chodila do toho Božího kostelíčka a tu se vůbec do kostela nemohu dostat. V prosinci a lednu bylo tepleji než v únoru a březnu. Nepršelo celý rok, jen několik kapek, a nenamoklo, jak rok minul v listopadu; topole kvetly v lednu a zmrzly, v Texasu prý stromy odkvetly a pomrzly.

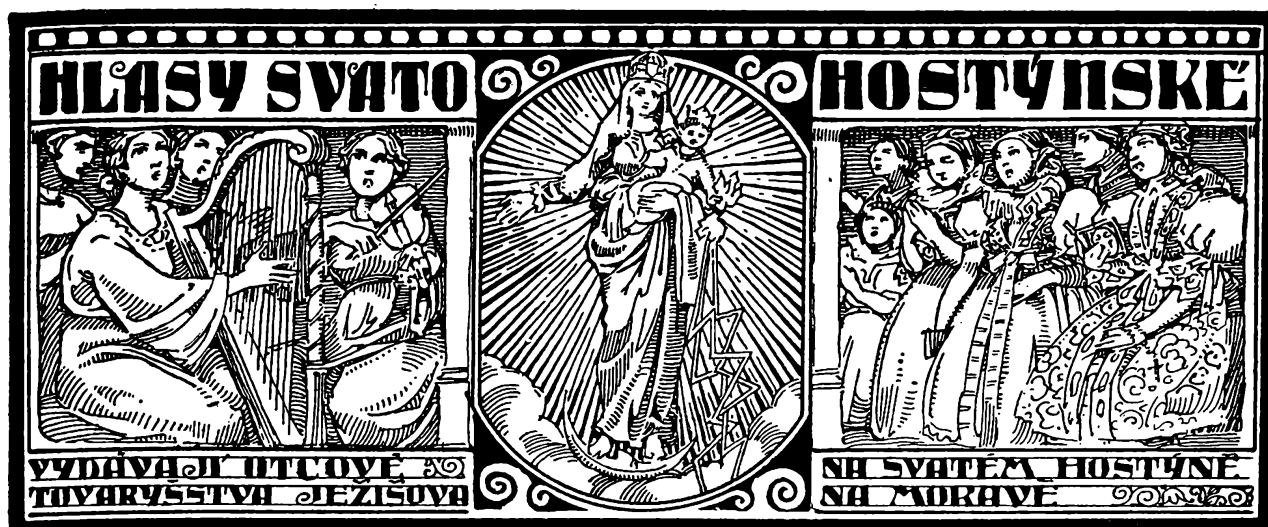
První jarní pouť se konala letos za nepříznivého počasí. Přece však počet průvodů byl značný; první se dostavili v pátek odpoledne Vrahovští (100) s kaplanem Frant. Fučíkem, večer z Horní Bečvy s kapl. Adolfem Horutem a s hudbou a z Újezda u Vizovic (110) s farářem Rob. Bartošem; dále ze Sloupného (35), z Vlachovic (80), z Loučky (40), z Konice (70), ze Smoliny (58), z Vysokého Pole, z Vel. Ořechova (85), z Francové Lhoty (60), z Lidečka (90), z Polanky, z Cíchova (45), z Poteče (31), z Brumova (300), z Nezdeňic (30), ze Záhořovic (30), z Bojkovic, ze Štítné (100), z Ludkovic s hudbou, z Provodova, z Hrubčic, z Kralic u Prostějova (80), z Břesovic (73), z Duban (80), z Charvát (70), z Frenštátu, Kunčic, Trojanovic, Pstruží, z Vlčnova (62), z Hluku (27), Sloupští, kteří přišli v neděli ráno, odešli v pondělí ráno o 6. hod. s kapl. Janem Jeřábkem. Jako jiná léta dostavili se i prostějovští se svými vůdci Janem Kocourkem a Fr. Vavříkem, kteří tu byli po šestapadesáté. Než něco nám všem na pouti scházelo. Byla to osobnost milého našeho arcipastýře nejdp. arcibiskupa dra. Stojana. Při první pouti vypomáhali vdp. kanovník Jan Daněk, jenž měl v sobotu i v neděli velkou zpívanou mši sv. a přece již skoro ráno podával sv. přijímání, P. Ant. Ostrčilský rektor z Velehradu a P. Jos. Bartoník taktéž z Velehradu, P. K. Bumbala z Červenky, P. Vilfrid z Val. Meziříčí, P. Vinc. Pecháček z Val. Meziříčí, Leop. Zatloukal z Bílavska. Odpoledne v sobotu přišel Dr. Kl. Žůrek, jenž po návštěvě chrámu spěchal k pomníku padlých vojáků, jenž je vkusně ozdoben. Týden před poutí bylo tam velice živo: ná-

denníci vozili ze skály kámen, aby půdu před pomníkem narovnali, na kamení se vozila hlína, tesaři dělali plot, jež malíř barvami nalíčil, zahradníci sázeli květiny. U samého pomníku jsou vsazeny dvě vysoké smuteční růže, jejichž květy se budou spouštět dolů, jiné růže budou se pnouti tak, aby obraz objímaly, uprostřed má vzhůru růsti břechtan. V úterý přivezl zahradník ze Slovenska od pí hraběnky Chotkové přes 260 růžových keříků, z nichž některé byly zasazeny před pomníkem, ostatní do klášterní zahrady a až na podzim, když sedmikrásy na hrobcích nyní nasázené odkvetou, budou před pomník přesazeny. V pátek večer měl kázání P. superior a litanie měl p. kanovník Daněk. V sobotu ráno kázal P. Rozkošný, dopoledne P. Ostrčilík z Velehradu. V sobotu večer měl uvítací kázání dr. Kl. Žurek O. S. N., a slavné požehnání dp. kanovník Jan Daněk. Po krátké přestávce vykonána pobožnost za padlé a zemřelé vojíny s „Libera“ v kostele, protože u pomníku bylo po dešti bláto. Smuteční pochod na kůru hrála kapela velko-kunčická. Vykonána pak společná večerní modlitba. Noc byla jasná s lehkým mrazíkem, než ráno už bylo zamračeno a poletoval sníh. To však nebylo žádnou překážkou poutníkům, kteří jako v sobotu časně ráno o 4. hod. byli na mši sv. a přistupovali k sv. přijímání. Ranní kázání měl opět dr. Kl. Žurek, který po kázání vyřídil poutníkům pozdrav od nejdp. arcibiskupa, a vyzval přítomné k modlitbě, by jej Bůh přimluvu P. Marie uzdravil a posílil, aby opět mezi své věrné přijíti mohl. V hlubokém pohnutí klekli přítomní a vřelá modlitba nesla se k trůnu korunované Královny Moravy za milovaného arcipastýře. Mši sv. pak sloužil superior svatohostýnský P. Jos. Stryhal, následovala opět pobožnost za padlé a zemřelé s obvyklým pořádkem. O 10. hod. bylo opět kázání, které měl P. Bartoník z Velehradu, pak sloužil slavnou mši sv. vdp. kanovník Daněk. Odpoledním požehnáním první pouť skončena.

1. května přivedli profesori arcib. gymnasia Karel Zetek a Strakoš 60 seminaristů, kteří přinesli nahoru mnoho cihel. Na sv. Floriána se dostavili Příleptští (260) s kapl. Jos. Páleníkem, s družičkami a s hudbou, večer Bernatčtí (60), kteří v sobotu odpoledne odešli. Zatím přicházela nová procesí: ze Všeminy u Vizovic (165), ze Slušovic s hudbou a Vizovic s kaplanem Ant. Vysloužilcem, z Veselí u Slušovic (250) ze Štípy (200) s kapl. Jos. Klečkou, z Hovězí (300), z Hustopeč s kapl. Jos. Glosem, jenž měl ranní kázání, z Citova (86), z Velkého Týnce (50), z Lužkovic 23, z Velikové (přes 100). Chrám byl plný; velké kázání měl P. Paternus Kubáč,

salvatorián z Val. Meziříčí, a po něm zpívanou mši sv. Vincenc Pecháček k. rada ve Val. Meziříčí, kteří horlivě vypomáhali ve zpovídání. Odpoledne, když průvody se vracely domů, bylo ve stínu 23 stupňů C.

Povětrnost v dubnu. Jak známo, bylo od sv. Josefa do konce března jarní počasí. 1. dubna na hod. Boží velkonoční se však ochladilo v poledne na 2° zimy a ráno v pondělí na 7° zimy. Do 9. dubna býval teploměr většinou pod nulou, jen ve dne vystoupil nad ni (až na 5°, 8.-4. na Bílou neděli bylo celý den zamračeno, odpoledne popadával sníh, jenž zbílil kopce, v noci však tak padal, že i rovina pod kopcem byla celá bílá. Dopoledne se však ukázalo slunce a za chvíli sníh zmizel. Od 9.—15. dubna se teploměr pohyboval okolo 10°; v noci bývalo 5 stupňů tepla, odpoledne 15°. 14. a 15. dubna (na druhou neděli velikonoční) přšlo, 16. dubna se ochladilo a sněžilo, 17. dubna přšlo a sněžilo, 18. dubna celý den mrzlo a teprve 19. dubna nastalo oteplení, které trvalo do první pouti. V pátek 27. dubna ráno slunce svítilo, ale od západu pluly řasy, které hustly, že odpoledne sotva bylo slunce viděti, a večer o půl 9. hod. se dalo do deště a přšlo až do odpoledne v sobotu. Procesí, která byla v cestě, zmokla, a také Sloupští šli na vlak do Vyškova 7 hodin v lijáku. Proto průvody konaly v sobotu ve chrámu křížovou cestu, některé i s hudbou. Odpoledne v sobotu se sice vyjasnilo, ale do rána se opět zamračilo, a od 6. hod. v neděli padal sníh, ne však tak hustě, jako o první pouti r. 1919. Když poutníci odešli, ukázalo se na chvíli slunce, k večeru však opět přšlo a na západě bylo slyšeti hřmění. Přšlo od 14.—18. dubna a od 27.—30. dubna, jiné dny málo poprchávalo; za celý měsíc napršelo 51.6 mm, t. j. přes půl dm. Když přšlo, byla obloha buď zatažena, neb jsme bývali v mračcích, v mlze; dnů se silnou mlhou bylo jen 7; většinou zamračených taktéž 7, jasných 8. Mrzlo v 10 dnech a 8. dubna mrzlo i odpoledne. Vichřice byla 1., 13., 14. a 21. dubna. Nejvyšší teplota 17.2 byla 26. dubna, a nejnižší —7.2 2. dubna; průměrná teplota ranní byla 3.1, dopolední 7.4, večerní 4.1, průměrná všeobecná 4.9. Vody bylo ve studni u Sarkandrovky 14. d. 7.42 m, 24. d. 7.28; v hoteli 14.-4. 11.40, u zahrady hostince 14.-4. 8.29, 24.-4. 8.10. Severovýchodní vítr foukal 26krát, vých. 15krát, jihových. 22krát, jižní 10krát, jihozápadní 6krát, záp. 7krát, severozáp. 4krát. 15. dubna odpoledne bylo viděti pece v Mariánských horách, z nichž vystupoval kouř, a na pravo od nich vysoké komíny, a v Jeseníkách Strítěž, Jindřichov, větrný mlýn na kopci u Fulneku a pravděpodobně kostel Spálovský za Paršovicemi. Za týden 22. dubna odpo. chvíli padaly kroupy.

Číslo 7.

Červenec 1923.

Ročník XIX.

P. Fr. Žák T. J.

K Panně Marii za dešť.

1. Ma-ri-a Pan-no při-spěj nám, zavlaž nám po-li-čko,
de-šti-ček hoj-ný vy-pros nám, Kri-sto-va Ro-di-čko,

tys naše Matička mi-lo-sti-vá, vypros nám vlažičku ó Ma-ri-a.

2. Maria Panno, přispěj nám,
dobré své oči obrať k nám,
pros za nás k Ježíši,
on tebe vyslyší,
tys naše matička dobrotivá,
vypros nám vlažičku, o Maria!

3. Maria Panno, přispěj nám,
úroda suchem hyne nám,
když ty svůj zvedneš hlas,
deštík je vzpruží zas,
tys naše Matička starostlivá,
vypros nám vlažičku, o Maria!*)

*) Tuto píseň lze změnit k Panně Marii za pohodu: změni se v 1. sloce „pohodu jasnou vypros nám ... pošli nám sluníčko o Maria ... — v 2. sloce: úroda deštěm hyne nám, slunko ji vzpruží zas ... vypros nám sluníčko ... — v 3. sloce: úroda deštěm hyne nám, když ty svůj zvedneš hlas, slunko ji vzpruží zas, ... vypros nám sluníčko ...

Spása skrze Marii.

*Kdo mne nalezne, nalezne život
a dojde spásy u Boha.
Přisl. 8, 35.*

Dvě jsou příčiny, pro které máme především uctívati Marii Pannu. Jedna z nich jest vznešená důstojnost, kterou je Marie Panna vyznamenána, druhá pak prospěch, který plyne nám z úcty té. Věru zcela otupělé měl by srdce ten, kdo by nevážil si té, kterou Bůh všemohoucí poctil nad všechny jiné. Než upřímná úcta k Marii Panně je také k nemalému našemu prospěchu. Pravíť o ní Duch sv. ústy starozákonného mudrce Šalomouna: „Kdo mne nalezne, nalezne život a dojde spásy u Boha“. Jest pak Panna Maria:

- I. mocnou ochránkyní spravedlivých,
- II. útočištěm hříšníků,
- III. potěchou zarmoucených.

I. Část národa vyvoleného nevrátila se ze zajetí domů, nýbrž zůstala v říši perské. Mezi nimi byla i šlechtěná dívka, jménem Esthera; neměla rodičů, proto bydlila u svého strýce Mardochea. Estheru poznal perský král Assuerus, oblíbil si ji a povýšil na královnu. Mardocheus chodil pak denně ke královskému paláci poptati se, jak se Estheře daří. Tu jedenkrát zaslechl hovor dvou komorníků, kteří se domlouvali, že krále zabijí. Mardocheus oznámil to Estheře, Esthera králi, a tak byl král zachován na životě. Ale Aman, první ministr králův, nenáviděl národa israelského a Mardochea. Proto obžaloval je u krále a dosáhl toho, že král nařídil, pobíti všechny Židy v celé říši. Z toho povstal veliký nárek v lidu. Mardocheus šel k Estheře, aby odvrátila přimluvou u krále neštěstí to od lidu.

I žádala Esther, by se všichni s ní modlili a postili. Třetího dne vstoupila do audienční síně královny. Bylo však pod trestem smrti zakázáno, aby někdo vešel ke králi, nebyv dříve ohlášen. Král také pohleděl zlostně na vstupující Estheru, tak že omdlela leknutím. Ale tu Bůh dotknul se srdce králova, že byl hnut milosrdenstvím; sestoupil se svého trůnu, šel jí vstříc a pravil: Neboj se Esthero; neumřeš; pro všechny dán je zákon tento, jenom ne pro tebe.

Starozákonná Esthera byla předobrazem Marie Panny, slova králova platí v přeneseném smyslu o ní. pro všechny lidi platí bolestný zákon prvního čili dědičného hříchu, jenom pro Marii, Bohorodičku, nikoliv. Bylať zvláštní výsadou Boží uchována čistou hříchu prvotního.

Marie Panna je jako Matka Boží prosta vší poskvrny hříchu. Názorně poučil o tom jednoho pochybovače blahosl. Jiljí, druh svatého Františka. Bratře, nepochybuj! — pravil. — Maria Panna byla neposkvrněnou pannou před porodem Pána Ježíše. — Při slovech těch udeřil do země a vypučela bělostná lilie. — Byla pannou i při porodu. — Opět udeřil do země a vyrostla druhá lilie. — Byla pannou i po porodu. Tu vypučela třetí lilie. —

Tuto čistou Pannu uctíváme celý měsíc květen, za to jest ona mocnou ochránkyní všech duší čistých a spravedlivých.

Víme, že Pán Ježíš nade všechny své apoštoly miloval Jana pro jeho čistotu. Proto směl Jan při poslední večeři odpočívati na Srdci Ježíšově, proto byla péči jeho svěřena blahoslavená Panna Maria, proto dal mu Bůh milost a sílu, že jediný zmužile vytrval pod křížem Kristovým.

Proto i milá matička Ježíšova Marie Panna miluje a ochraňuje především duše čisté a spravedlivé.

Chceme-li se zachovati neposkvrněnými bez hříchův, utíkejme se proto důvěrně k Marii Panně. Zvláště vy, křesťanští rodičové, doporučujte milé dítky své, své syny a dcery, pod mocnou ochranu Panny Neposkvrněné! Pak můžete býti klidni, neboť postavili jste je pod tu nejbezpečnější záštitu.

II. Roku 1804 zdržoval se papež Pius VII. v Paříži. Ať jel kamkoliv, tu vidíval vždy jakéhosi muže. Byl stár asi 30 let, ale sešlý, že zdál se daleko starším. Když jedenkrát sv. Otec vystupoval z vozu a spatřil opět téhož muže, tu pravil mu: Milý synu, pozoruji dávno již, že mne následujete. Přejete si něčeho? Papež mluvil s ním velice vlídně, konečně tázal se: Snad chcete se vyzpovídati ze svých hříchův? — Ano, svatý Otče; moje provinění jsou tak veliká, až se mi zdá, že jen Vaše Svatost může mi uděliti rozhrěšení. — Snad je Vaše vina veliká, ale milosrdenství Boží je ještě větší. — Papež dal prosebníkovi lístek s vlastním podpisem a určil mu hodinu, kdy se má dostavit. Muž skutečně přišel a vyzpovídal se . . . Asi dva měsíce potom přišel do kteréhosi venkovského města cizinec. Najal si příbytek v domě na polo zbořeném za městem, chudobná žena, kterou velmi přesně platil, donášela mu denně stravu, — chléb a vodu, — jinak muž s nikým se nestýkal a nemluvil. Ráno každý den šel na mši sv. V příbytku měl stůl s velikým křížem, u něho tlustou knihu, — písmo sv., — židli, pak několik prken jako lože ke spánku . . . Tak žil 10 let v přísném pokání. Tu se roznemohl, zavolal kněze, přijal sv. svátosti, a umřel klidně. Ve své poslední vůli napsal také svoje jméno. Byl to muž, který v revoluci 1793 velmi rouhavě zneuctil nejsvětější Svátost, posvátné nádoby a roucha, kněze pak, kteří prokazovali mu dobrodiní, vydal na smrt gulotině. Panna Maria vymohla mu milost obrácení a posilovala ho v tuhém jeho pokání.

Podobně ujímá se Panna Maria, jako pravá matka křesťanů, především hříšníkův. — V dějinách církve čteme, že zbožné modlitby a slzy sv. Moniky vymohly obrácení sv. Augustýna, který doposud vedl život nekřesťanský. Obrátil se, stal se z něho světec, ozdoba a chlouba církve. — Když přimluva matky pozemské jest tak mocnou u Boha, oč mocnější bude přimluva Matky nebeské!?

III. Bůh stvořil sice tento svět ve vší své kráse a nádheře, ale nicméně přece jest a zůstane nám údolím slzavým. V pravdě jest život ve zdejší bojem a jest nám nejednou vypítí kalich hořkosti až na dno. Od onoho okamžiku, kdy první člověk zhřešil, stal se život na zemi vyhnanstvím. Tenkrát děl Hospodin Adamovi: „Zlořečená země pro tebe, s bolestí jísti budeš z ní po všechny dny života svého. Trní a bodláčí bude ti ploditi a jísti budeš byliny polní. V potu tváře své jísti budeš chléb, dokavadž se nenavrátiš do země, poněvadž jsi z ní vzat. Nebo prach jsi a v prach se navrátiš.“ (I. Mojž. 3, 17—19). Mnoho jest člověku trpěti tělesných i duševních bolestí, dokud jest živ tu na zemi. Jsou to nouze, bída, protivenství, pronásledování, útlaky, žízeň a hlad, nemoci. Ve všech takových bolestech a strastech jest nám velikou potěchou Marie Panna.

Neboť i ona velmi mnoho zakusila, snášela daleko více bolestí a strastí, než kdokoli z nás. Navštivme na př. jen některou z Mariánských svatyní, zasvěcených Matce sedmibolestné, a přesvědčíme se o pravdě slov těchto. Tak na př. v Mariánském Bohosudově v severozápadních Čechách na úpatí Krušných Hor, kterážto svatyně je zasvěcena sedmibolestné Panně Marii, vine se kolem výstavné svatyně rozsáhlá ochoz, k níž je přistaveno sedm kaplí o sedmi bolestech Marie Panny. Tak vidíme tam obrazy a oltáře prorocství Simeonova ve chrámě, útěku do Egypta, ztráty 12letého Ježíše ve chrámě, Panny Marie na cestě křížové, potom na Kalvarii pod křížem, s mrtvým Ježíšem na klíně a konečně pohřbu Pána Ježíše.

Poněvadž naše nebeská Máti tolik zakusila, proto má i s námi v utrpení soustrast, vyprošuje nám u trůnu Syna svého milost, abychom trpělivě nesli kříže Prozřetelností uložené aby byly ku prospěchu naší nesmrtelné duše.

* *

*

Počátkem století XVI. byl v Ústí nad Labem měšťanostou Dr. Arnošt Schösser z Embleben, velmi horlivý křesťan a upřímný citel Mariánský. Získal si o město velmi mnoho a trvalých zásluh, mimo jiné staral se o to, by starý slib městský, každoročně putovali do Bohosudova, byl věrně zachováván. Ale jakou smutnou odměnu vzal šlechetný muž za všechno dobré, co pro město učinil?! Roku 1618 při rozpoutaných bouřích náboženských byl shozen ze střechy vysokého domu dolů a tam od zběhnuvší se luzy dobit.

Tak může se i nám státi, že prosby naše nebudou zdánlivě vyslyšeny, ba že bude nás na dále stíhati neštěstí. Než nepozbývejme nikdy myslí, zůstávejme i ve všech protivenstvích věrni své nebeské Matičce, pamatujme, že není zde na světě vše odbyto, nýbrž, že pravá odměna je nám uchystána na věčnosti.

Kolikráte za to očividně bude nám zpomoženo. Ve Švýcařích modlíval se kterýsi zbožný rolník často k Panně Marii, aby při smrti jeho byl přítomen kněz. Panna Maria vymohla mu tu milost. Bylo tenkrát v osadě shromážděno 17 kněží na pastorální konferenci, když se rolník roznemohl a žádal býti zaopatřen sv. svátostmi. Tu všichni přítomní kněží provázeli s hořícími svíčkami kněze nesoucího Velebnou Svátost Oltářní k nemocnému. Místo jednoho kněze bylo jich u lože umírajícího 17.

Doufejme v Marii Pannu, že přímluvou její dosáhneme všech milostí, jichž jest nám potřebí k životu věčnému. Rádi modlívejme se litanii loretánskou, uvažujme o jednotlivých vzýváních jejích. Dnes zvláště s důvěrou k ní volejme: Panno nejčistší, útočiště hříšníků, potěšení zarmoucených, spásu nemocných, pomocnice křesťanův, oroduj za nás.

Vladimír Hornov:

Na poušti života.

Na poušti života,
pro srdce znavená,
ty jsi, ó Maria,
oasa toužená.
Ve stínu lásky tvé,
studánka vyvívá,
poklad svůj tajemný
žíznícím otvírá.

Je to můj Spasitel, pro hříchy raněný,
ze srdce řinou mu života prameny.

Foutník jdu znavený,
duši mé žíznivé,
otevři, Maria,
prameny blaživé!
Ať u nich spočinu,
na věky nezhytnu,
ve Srdce Kristova
zíraje hlubinu.

Tam jsou mé poklady, jiných si ne-
žádám,
pro čas i pro věčnost, v srdce je u-
kládám.

Generál de Sonis.

Kapitola VI. Tènez, Laghuat a Saida r. 1860—1865.

Sonis přistál v Oráně 18. března 1860. Odtud spěchal do Mascary na nové své místo. Ale za nedlouho dostal tam své jmenování na velitele území Tènezského. „Těším se velice ze svého nového místa, — čteme v jeho listech, — a považuji je za postup. Jsem zde první osobou, a věru, kdybych nebyl křesťanem, lichotilo by to mé samolásce. Okres tento jest větší než několik francouzských okresů dohromady...“ — Území Tènezské se prostírá u moře Středozemního na západ od Alžíru. Zaujímá jižní svahy pohoří Dahry. Město samo čítalo tehdy na 5000 duší. Má bohaté doly na železo, olovo i stříbro. Velkou jeho ozdobou jsou četné památky z doby starořímské. Sonis píše o něm: „Tènez jest malebné městečko v překrásné krajině. Má velmi zdravé podnebí; choroby jsou tu řídké a to jest pro mne, jako otce rodiny, velmi důležité. Mám krásný byt, za nějž nemusím platiti a stát postará se i o celé zařízení. Doufám, že se tu mé choti zalíbí a to jest vše, čeho si přeji. Již sama myšlenka, že bych tu mohl ztráviti s malou svou rodinou několik šťastných let, plní mne tichou radostí...“

Při každém dobrodiní vděčné jeho srdce vznáší se k Dárci všeho dobra. Píše příteli: „Drahý Ludvíku, čím dále jdu životem, tím vroucněji lne celá moje duše k sv. náboženství, jež mi tak božsky pomáhá ve všech útrapách. Pravda, nečiním nic velkého pro Boha. Nemohu-li však činiti více, mám aspoň dobrou vůli a pevný úmysl, zdokonalovati se v životě křesťanském. Ach, dnes tolik lidí bouří se proti našemu božskému Mistru a Jeho Církvi! Zda nemáme k němu přilnouti s touže silou, s jakou proti němu zuří nenávisť lidská? Budiž jejich záští měrou naší lásky! A kéž ta míra stačí na zadostučinění nejsv. Srdci Páně!“

V oné době skutečně rozpoutalo se nenasytné záští proti Kristu a Jeho Církvi.*) Válka lombardská, jak byl Sonis dobře předvídal, byla predehrou a

*) Ohniskem veškerého nepřátelství proti Církvi sv. byl Piemont či království Sardinské. Jeho první ministr Cavour ve spojení s Garibaldim, vůdcem revolucionářů, usiloval, by se zmocnil církevního státu a vůbec celého poloostrova apeninského. Proti Rakousku, jež před tím mělo Lombardii a Benátsko, získal si za spojence císaře Napoleona III., kterému po válce lombardské muselo Rakousko postoupiti v míru Villou-francském celou Lombardii. Napoleon však výměnou za Savojsko a Nizzu odstoupil ji Piemontu. Napoleon sice předstíral, že si přeje spolek italských států pod vrchní vládou papežskou, ale katolíci hedali se tím oklamati, vědouce, kam to vš: směřuje. Brzo na to města Ferrara, Bologna, Ravenna a Forlì prohlásila papeže za sesazena a papežské legace Parma, Piacenza a Modena připojily se k Piemontu. Garibaldi pobouřil pak Sicílii a prohlásil, že dobude církevního státu i proti vůli Napoleona III. V této tísni horliví katolíci přispěli sv. Otci Píu IX. hojnými peněžitými příspěvky (t. zv. haléřem Svatopetrským) a nad to na sta mladých dobrovolníků t. zv. zuavů spěchalo z Francie, z Belgie, z Irska a Holandska do Říma, by i svou krev obětovali za sv. Otce. Pius IX. žádal francouzského generála Lamoricière, by zorganizoval nové toto vojsko. Ludvík Lamoricière již před tím v Alžíru se vyznamenal skvělými válečnými činy. Jako mírný republikán byl r. 1848 povolán do Francie, by válčil proti revolucionářům. Ale princ Napoleon, pozdější císař Napoleon III., obává se jeho vlivu, propustil ho z vojska. Nyní Lamoricière, jenž kdysi pravil: „Krásná jest smrt v boji za sv. Otce“, vyhověl velkodušně přání sv. Otce a s pravou synovskou oddaností ujal se vrchního velení nad vojskem papežským. Přátelům, kteří namítali, že krok tento bude hrobem jeho vojenské slávy, odpověděl prostě: „Zda může vzpírati se syn, když otec rozkazuje? Odvahy mám dosti! Odměny nečekám zde na zemi, ale tam nahoře.“ Svatému Otci slíbená válečná pomoc samým císařem Napoleonem, a Lamoricière spoléhal na císařský slib. Zatím však vojsko Piemontské vtrhlo do církevního státu a tím způsobem hrstka papežského vojska 5600 mužů s generály Lamoricièrem a Pimodanem na čele přinucena k nerovnému boji u Castelfidarda s nepřitelem čítajícím 45.000. Bylo to 18. září 1860. Pimodan padl a to rozhodlo vítězství nepřitele. Lamoricière se zbytkem vojska s odvahou obdivuhodnou prodral se až do pevnosti Ankony, kde malá posádka bránila se hrdinsky. Lamoricière denně čekal na slíbené pomocné vojsko z Francie pod generálem Goyonem. Ale nepřišlo vůbec. Proč? Mezitím loďstvo piemontské stále zuřivěji bombardovalo Ankonu. Lidé padali, zdi se řítily, až konečně 29. září Lamoricière přinucen vztýčiti na pevnosti bílý prapor. Ankona se musela vzdáti. Piemont zmocnil se Marky a Umbrie, čímž stát papežský omezen na čtvrtinu bývalé rozlohy. Asi po čtyřech

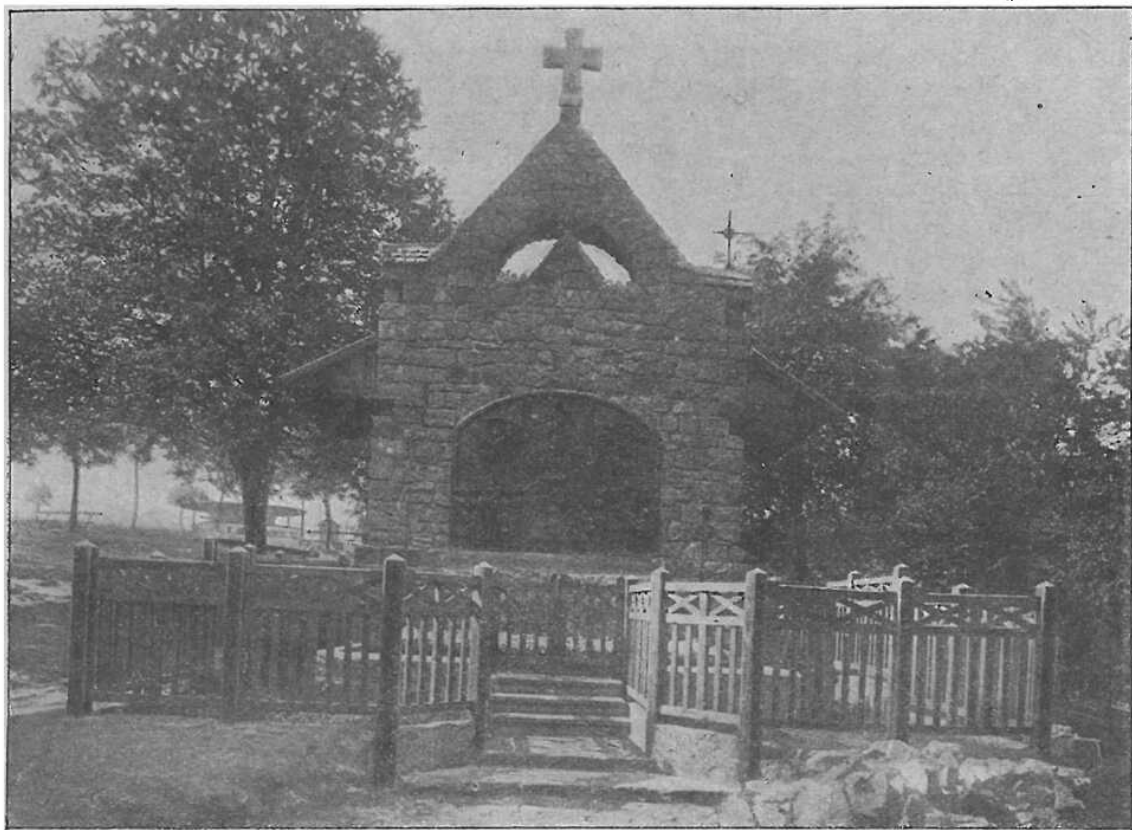
signálem revoluce římské. Uloupení církevního státu, jež zednáři dávno již ve svých ložích umluvili, stalo se denním předmětem politických porad. Hrozná tato nenávisť rozněcovala však v srdci Sonisově tím vroucnější lásku k Pánu Ježíši; láska ta však byla láskou ozbrojeného vojína, jenž též hájiti chce, co miluje. Jak toužil, by mohl pospíšiti k sv. Otcí a jeho službě zasvětití svůj meč! Vždyť by tím sloužil i zájmům vlasti a to ve smyslu nejkrásnějším. Psal příteli: „Jak hluboce mne zarmucují zprávy v novinách! Ta nešťastná Italie nakvasí celou Evropu. Jaká zaslepenost! Tot boj proti pravdě a zdravému rozumu! Ach, kdybych nebyl před Bohem odpovědným za život, vychování a budoucnost svých dětí, kdyby osud mé choti nebyl tak úzce sloučen s mým losem, jak daleko byl bych dnes odtud! S jakou radostí nabídl bych své služby sv. Otcí! Jak závidím těm, kteří opustivše rodinu a vlast, spěchají k obraně trůnu nejvznešenějšího, tohoto posledního útočiště pravdy na naší ubohé zemi, kde panují bludy a nepravost! Ale nezbývá leč abych umlčel své srdce, jež tak mocně mi bije, ach, snad příliš mocně! Každý člověk má své povinnosti — a Pán Bůh nedopouští, abychom si svůj kříž sami vybírali...“

Kříž! Tohoto znamení křížáckých výprav chápalo se právě na sta mladých paží. Však i slavní válečníci připojili se k jich řadám, na př. Pimodan a Lamoricière. Jak litoval Sonis, že účelu tak vznešenému nemůže věnovati celou svou zkušenost vojenskou, celou svou oddanost křesťanskou! Výmluvně píše o tom příteli Jindřichovi Lamy: „Drahý příteli, nemohu Ti zatajiti, jak velkého sebezapření žádala ode mne povinnost za posledních událostí v Italii. Jistě vytušíš hluboký zármutek mého srdce! Vážně tázal jsem se sám sebe, zda nevolá mne povinnost pod prapory Pia IX? Vím-li něco ze vznešeného umění vojenského, vyznám-li se poněkud v umění válečném, cítím-li se na bojišti uprostřed dýmu, prachu a hřmotu děl jako doma, dovoluje-li Bůh, že mé srdce, jež pro Něho jen bije, netluče mi za bitvy prudčeji než kdy jindy — ach, jak s tím větším nadšením, hrd na své nepatrné umění, spěchal bych nabídnouti své služby Náměstku Ježíše Krista!“ Velká a krásná ta myšlenka má pro něho plno půvabů. i pokračuje roznícen touhou i žalem: „Jestli bojem člověk vzrůstá, jestli jméno křesťana, jež přinášíme do velkých válečných dnů, naplňuje nás hrdostí, — jak tím více zděděná po otcích udatnost zastkví by se měla v službě věci nejvznešenější. Divy statečnosti koná syn, by bránil otce nedůstojně napadeného a tupeného! Několik Francouzů by stačilo, aby zabránili lupičům vstupu do legací! Zda jen proto vydal jsem se v tisícové nebezpečí při hájení věci tak bídné, bych cítil dnes své nohy zde připoutány? Ach, rozumím Lamoricièrovi, jaké to velké a ušlechtilé srdce! . . .“

Ale nevzdával se naděje, že by přece jednou letěti mohl za touhou svého srdce; i mlčel, čekal, doufal. V té době psal: „Bezbožnost postupuje rychle: nevím, jak to skončí, i čekám . . . Ale bezpochyby povinnost mne tu zadrží. Bůh učinil mne otcem rodiny a otcem tak milujícím, že obavou mne naplňuje již sama pouhá představa, zůstaviti po sobě sirotky, ohrožené jedem bezbožností, jímž tak osudně prosáklo celé naše století. Proto soudím, že jest mou povinností pečovati o dítky, pokud nedospějí, a síliti jich první kroky, dokud nebudou utvrzeny v dobrém . . .“ V pravdě, to bylo jediným, co ho poutalo k zemi, neb pro své drahé žádá

měsících objevila se ve Francii brožura pod titulem „Francie, Řím a Italie“ od Arthura de Gueronnière-a, v níž všechna vina dosavadních katastrof přičítána ne Cavourovi, ale papeži. Nebylo snadno uhadnouti, že myšlenky tu projevené jsou náhledy císařovy a proto veřejnost neostýchala se prohlásiti, že názory ty příliš dobře vysvětlují, proč Lamoricière byl opuštěn a zrazen. Za týden po brožuru 22. února 1861 biskup poitierský, Monsignore Pie vydal pastýřský list, v němž každý mohl vycítiti narážku na Napoleona III.: „Pilát mohl zachrániti Krista, a bez Piláta Kristus nemohl by býti ukřižován. Umyj, Piláte, ruce svoje! Řekni, že's nevinný smrti Kristovou!“ (Viz Kryštůfkovy „Dějiny církevní“ a F. Mourrela „Histoire générale de l'Eglise“).

nade vše Boha, nejvyšší Dobro: „Čím více se blížím k svému cíli, tím více se od-
lučuji ode všeho, co připoutati může srdce lidské k této zemi. Kromě svých
miláčků — a Ty je znáš, drahý příteli, — nevidím zde ničeho, čeho by-
chom nemohli oželeť; a co se jich týče, sv. víra mne ujišťuje, že ne-
budu nikdy od nich odloučen, neboť jsou dítkami onoho Otce, v Jehož
službě se cítí každý šťastným. Prosím Ho, by v jich mladých srdcích
roznítil oheň Své lásky, jenž nikdy dosti hořeti nemůže. Každého rána i ve-
čera kladu své drahé děti k nohám našeho Spasitele. Jak byl bych šťast-
ným, kdyby všecky ráčil přijati do Své sv. služby . . .“

Pomník padlých vojínů na Sv. Hostýně.

P. Fr. Žák T. J.:

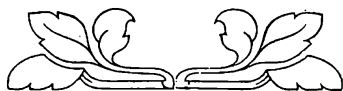
Z litanie loretánské.

Zrcadlo spravedlnosti.

Spravedlnost dí: dej každému,
věrně podle práva,
Bohu, lidem, všem, i chudému,
toť má čest a sláva.

Spravedlnost souhrn ctností jest,
které život řídí,
v skrytu vesnic, na tržištích měst,
v denním ruchu lidí.

Panno, tys té ctnosti zrcadlo,
živé, jasné, stálé,
kdyby všechno právo upadlo,
svítit bude dále.

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

Od konce 14. století okužuje se při slavné mši sv. nejsv. Svátost za pozdvihování. Též při slavné mši sv. dle misálu rozsvěcují se alespoň dvě pochodně od akolitů, jež po pozdvihování kalicha se shasínají, leč by byli někteří ke sv. přijímání, nebo tu by se shasly až po přijímání. Též ve dnech postních a při mších za zemřelé drží se rozsvícené až do přijímání.

Nejprve tedy při mši sv. byly přinášeny dary, pak byly prosby o požehnání a posvěcení. Toto vyvrcholilo se nyní v konsekraci, proměně, jež z rozkazu a ve jménu Kristově se děje. Na tento úkon kněze má se hledět právnický jako na úkon Kristův, proto má touž cenu a tytéž účinky. Avšak úkon Kristův byl formálně úkonem obětním a sice touž obětí, kterou na druhý den obětoval na kříži. Proto i konsekrace tato jest úkonem obětním. Zajisté jen ten úkon je formálně obětním, kterého užil sám Spasitel při poslední večeři a který kněz ve jménu a rozkazu jeho koná. Ale to je jen konsekrace. Jest tedy konsekrace, čili proměna nejpodstatnější částí mše sv., jest to vlastní oběť.¹⁾

Nyní se tento úkon dokončuje. To obsahuje tři stupně: nabídku, prosbu o shlédnutí na dary, prosbu o jejich přijetí. Tyto tři myšlenky jsou obsahem trojdílné modlitby po pozdvihování. Tato modlitba jest nejdrahocennější perlou starokřesťanského pokladu modliteb. V ambrožské liturgii jest toto vše v jedné modlitbě. Při zpívané mši sv.

chor hned po pozdvihování má začít zpěv: „Benedictus... Požehnaný, jenž se bere.“ jakožto pokračování zpěvu Sanctus.

Pročež také, Hospodine, my, služebníci tvoji, ale i lid tvůj svatý, pamětlivi jsouce blahoslaveného umučení téhož Krista, Syna tvého, Pána našeho, nýbrž i z mrtvých vstání a slavného na nebe vstoupení přinášíme přejasně velebnosti tvé z tvých darů a dáni, obět † čistou, obět † svatou, obět † neposkvrněnou, chléb † svatý života věčného a kaňich † spasení ustavičného.

Pročež také pamětlivi jsouce... Slovíčko „Pročež“ znamená, že na rozkaz Páně obět tu přinášíme a jeho pamětlivi jsme. Všechny liturgie jak západní tak i východní obsahují dle výslovného rozkazu Páně: „To činíte na mou památku“ tak zvanou anamnesi čili památku na umučení Páně.

My, tvoji služebníci... to jest kněží. Množné číslo připomíná doby, kdy kněží s biskupem zároveň u téhož oltáře sloužili mši sv. V římské liturgii zůstal tento zvyk jen při svěcení kněží a biskupů. Při svěcení opata říká tento též vše, ale ne slova konsekrací. U Řeků bývá i nyní častěji tato tak zvaná koncelebrace. Z těchto slov patrně, jak stará jest tato modlitba. Kněz tu je nazýván „služebníkem Božím“. Tato služba Boží jest ctí a vyznamenáním. A poněvadž to kněz činí z lásky a s radostí, dí Spasitel: „Již vás nebudu nazývat služebníky, ale přáteli.“ Z tisíců si Bůh kněze vyvolil. „Ne vy jste si mne vyvolili, ale já jsem si vy-

1) Co činí tento úkon úkonem obětním, podávají bohoslovci rozmanité výklady. Až do sněmu tridentského obecný byl výklad ten, jenž nyní se nazývá teorií *konsekrací*. Po sněmu tridentském, aby lépe se čeliti mohlo protestantům, rozvinula se *theorie destruktivní, immolační*, jež však má mnoho variací, dle různých názorů bohoslovců. Mnozí nejnovější opět se vrací k předtridentskému výkladu, jenž též lépe se kryje s obřady mešními, *Konsekrací theorie* dí: Oběť je podání a s fysickou proměnou spojené posvěcení daru ke cti Boží. Oběť uznáváme Boha za nejvyššího Pána, pro něž žijeme a s nímž jednou v blaženosti věčné se chceme spojit. Proto podáváme dar Bohu na znamení sebevěnování, zasvěcení a konečného s Bohem spojení. Dar a člověk oběti jsou posvěcení, konsekrování, Bohu zasvěcení. *Destruktivní theorie* dí: Oběť uznáváme Boha za nejvyššího pána nad životem a smrtí, jsme povinni život jemu věnovati jako absolutnímu Pánu. Zničení darů podaných při oběti se děje, že Bůh může nakládati s životem člověka jak chce a člověk je povinen pro Boha se věnovati. Vztah těchto teorií k oběti kříže je tento: Dle tridentského sněmu je oběť mešní táž jako oběť kříže. *Theorie Konsekrací* dí tedy: Na kříži darem obětním je „Kristus zabitý“ a při mši svaté proměnou týž „Kristus zabitý“ jest přítomen jakožto obětní dar. Proměna je tu zevnější znamením, kterým Kristus Otci je v oběť přinesen. *V theorii destruktivní* dle rozmanitých variací vykládají rozmanitě vztah tento, že v oddělených způsobách se Kristus obětuje, čímž představuje se oddělení krve od těla, čili smrt kříže.

volil vás“. Jak má býti kněz za to věrným, vzorným a horlivým služebníkem Božím! Výraz „služebníci“ možno vztahovati i na posluhující levity.

Ale i lid tvůj svatý... S jakou úctou mluví tu kněz o lidu! Předpokládá, že lid žije dle stavu svého jako křesťané. Tato slova vyslovují nadpřirozené šlechtictví, jehož dostalo se lidu při křtu sv. Sv. Petr dí: Vy však jste rodem vyvoleným, královským kněžstvem, národem svatým, lidem vlastnickým, (1 Petr 2, 9.). Křesťané důstojností vynikají nad národy nekřesťanské, jsou povoláni, aby panovali nad sebou, sebe Bohu zasvětili a jednou do království nebeského se dostali. Budou opravdu svatými, když slovem i skutkem vždy Bohu budou sloužiti, jej oslavovati. Proto Spasitel se za nás obětoval na kříži a obětuje na oltáři, jak dí sv. Pavel: Jenž dal sebe sama za nás, aby nás vykoupil od všeliké nepravosti a očistil si lid

příjemný, jenž by byl horlitem dobrých skutků. (Tit. 3, 14.).

Blahoslaveného umučení... i z mrtvých vstání... Na oltáři se obětuje tentýž beránek obětní, jako se obětoval na kříži, kterýž i vstal z mrtvých a vstoupil na nebesa. Při mši sv. si připomínáme celé dílo vykupitelské, jehož ovšem středem jest umučení Páně. Zdá se, že se i jiná tajemství ze života Páně tuto připomínala, neboť v rukopisech jsou na tomto místě řádky prázdné, vyškabané. Některé rukopisy též jmenují tu Narození Páně. Než zde si jen tři připomínáme, protože více než ostatní k dokonání vykoupení přispěly.

Umučení Kristovo zaplatilo cenu našeho vykoupení a zničilo smrt. Vzkříšení vrátilo ztracený život a dodalo nám důvěry a naděje v naše vzkříšení.

Na nebe vstoupení pak otevřelo bránu rajskou ukazujíc nám tam cestu. (Dokončení výkladu této modlitby v příštím čísle.)

P. Jaroslav Ovečka T. J.:

Nechte dítek přicházeti ke mně!

Poučení o prvním a častém sv. přijímání dětí.

Rozumí se, že čemu se dítě za den naučí, brzy částečně zapomene. To nic nevadí, jen když to ví a věří po každé před sv. přijímáním a před dalšími (týdenními nebo čtrnáctidenními) sv. zpovědmi tím, že je matka nebo jiný vždy znovu **kratince připraví**. Časem bude dítě s to, aby se připravilo i samo.

3. Věk.

a) Jak málo tedy žádá Božský Spasitel! Pravda, teď ti nepůsobí utlý věk obtíží. Dekret o něm praví:

„Věk rozeznávací pro svatou zpověď i pro svaté přijímání jest ten, kdy dítě rozumně uvažovati počíná, to jest kolem sedmého roku, třeba i o něco dříve nebo později. Tou dobou začíná závazek, plnění obojí příkázání o zpovědi i přijímání“.

Na den věk rozeznávací ovšem určitě nelze a nadto také poněkud záleží na okolnostech, jež u různých dětí jsou různé. Proto i dekret ponechává rodičům a vychovatelům jakousi volnost

úsudku. Ale jen nepovažujme dítě za neschopno, když není. Ba i v pochybnosti, zda dítě již jest povinno či ještě není, můžeme je bezpečně vésti ke svatým svátostem. Vždyť dekret praví: „když dítě rozumně uvažovati **počíná**“; a na jiných místech: „dostačít **začátečné jakési** užívání, to jest **jakés takés** užívání rozumu“, „**třebas dítě ještě dosti jasně nechápalo, co koná**“. Ustanovití předem určité stáří za bezvýminečné pravidlo pro všechny nelze: Pius X. kdysi rozkázal připustiti dívenku pětiletou!

Onemocní-li nebezpečně dítě, jež do věku rozeznávacího dospělo, musí býti zaopatřeno svatými svátostmi, ať již bylo anebo ještě nebylo u prvního svatého přijímání. Opak nazývá dekret **ohavným zlořádem**. Vždyť jde o věčnost dítěte!

Poznámka. Když dítě poněkud dovede pochopiti pravdy potřebné k prvnímu svatému přijímání, to jistě již „**počíná rozumně uvažovati**“ a má te-

dy věk, ve kterém je již schopno a povinno jíti ke svatému přijímání. Tedy tímto neklamným měřítkem zkoumej, křesťanská matko!

b) „Připustiti dítě k prvnímu přijímání přísluší otci nebo jeho zástupcům (matce, ostatním vychovatelům) a zpovědníkovi“.

Viděli jsme, že rodiče mají na prvním místě povinnost starati se; mají tedy i na prvním místě krásné právo, přivést dítě k prvnímu svatému přijímání. Kdyby oni byli nedbalí, pak arci mají povinnost a právo ostatní vychovatelé. Rozhodující slovo má ovšem zpovědník a farář (CIC, can. 854, § 4. 5.).

Věc lze provést takto: Matka učí dítě. Míní, že již poněkud zná pravdy, jichž před prvním sv. přijímáním třeba. Je-li blízko společná zpověď a svaté přijímání dětí, posečká až k němu: vždyť taková slavnost je zcela v duchu církve svaté. Není-li blízko, připraví dítě ke zpovědi a jde s ním ke katechetovi. Ten se přesvědčí o vědomostech dítěte, a je-li téhož mínění jako matka, vyzpovídá je. Příštího dne může dítě přistoupiti k prvnímu svatému přijímání. Nebude to snad okázalé; ale duše dětská bude spojena s Ježíšem, svou ochranou, a s Ním to budou slaviti andělé v nebi!

A pak ať přistupuje často, ba každý den. Vždyť svaté přijímání je každodenní pokrm duše, Chléb vezdejší.

Poznámka. Ač jest si vroucně přát, aby děti přistupovaly co nejčastěji, musí býti též s velkou pečlivostí zachovávána a chráněna jejich svoboda a pěstěna v nich samostatnost v tom. Můžeme a máme děti, hromadně i jednotlivě, laskavě poučovati a vybízeti (myšlenky k tomu najdeš v knížečce „Chléb náš vezdejší“ a jinde), poskytovat jim co nejvíce příležitosti ke sv. zpovědi (nejen v sobotu, nýbrž i v jiné dny v týdnu, ba nejraději každý den v tutéž příhodnou dobu, aby byl zpovědník pravidelně ve zpovědnici, a ať si kdo přijde nebo nepřijde, ochotně k službám, i kdykoliv jindy požádají

— a říkati a ukazovati to dětem opět a opět); usnadňovati jim přístup ke stolu Páně a starati se, aby pak mohly před vyučováním ještě řádně posnídati; hleděti poučováním v promluvách i soukromě získati rodiče pro časté sv. přijímání dětí (jako s druhé strany dětmi získáváme zase dospělé pro tutéž věc); modliti se za rozšíření častého sv. přijímání u mládeže a dospělých, a užívati i všech jiných prostředků, které nám podají lásku k duším a k Ježíši a zkušenost vlastní a cizí — ale jak dospělým tak i dětem musíme pak nechat naprostou svobodu, aby samy dobrovolně chodily k P. Ježíši, který nezve každého stejným způsobem.

Neukazujme tedy dětem ani stínem, že snad máme některé raději nebo méně rádi, právě proto, že chodí častěji nebo méně často ke sv. přijímání; když dítě káráme, nikdy mu nevytýkejme, že ač chodí tak často ke sv. přijímání, má (ještě) tu neb onu chybu: to by sv. přijímání zprotivilo; Dbejme také, aby ani děti mezi sebou nikoho podle svatých přijímání neposuzovaly: zkrátka, časté sv. přijímání je věc svědomí jednotlivcova, jeho zpovědníka a P. Ježíše. Jen kdyby se představený dověděl, že dítě učinilo něco, co bylo těžký hřích, smí a má je od svatého přijímání zdržeti, dokud se nevyzpovídá. Jinak však nesmí zákazem zasahovati. Vysvětleme dětem také, co je poraděno v knížečce „Chléb náš vezdejší“ v námitce 9. o občasném dobrovolném vynechání sv. přijímání.

Jen chráněním úplné svobody zamezíme, pokud to možno, dětské svatokrádeže (ty by při nedostatku svobody byly u dětí pro jejich nevyspělé svědomí častější než u dospělých) a spolu způsobíme to, po čem toužíme, že totiž děti, až nám vyjdou z rukou a nabudou samostatnosti, budou dále podle možnosti a okolností i samy plniti, co konaly zcela dobrovolně pod naším dohledem.

K tomu je ovšem také třeba, aby s rostoucím věkem rostlo i poznání Nejsv. Svátosti a passivnost t. j. (mod-

litba, chodění na mši sv., ke sv. svátostem atd. proto, že rodiče nebo představení k tomu vybízejí a vedou) se znenáhla měnila v aktivnost: Jdu sám ze své vůle, i kdyby rodičů nebo představených nebylo nebo nic neříkali, protože znám význam sv. přijímání a cením si je. Proto navádějme děti téměř hned od počátku, aby si samy zvolily některého ze zpovědníků v kostele přítomných, samy si stoupily mezi dospělé do řady ke sv. zpovědi a samy šly s dospělými ke sv. přijímání. Někakým nucením k častějšímu sv. přijímání (a totéž platí o jiných nepovinných úkonech zbožnosti a o hromadění jich) by jen vznikl odpor proti němu, přesycenost a snadno reakce: že by dítě, odrostouc dohledu, zanechalo nejen nepovinného, nýbrž i plnění náboženských povinností!

P. Fr. Vídenský T. J.:

Čeští misionáři mezi Indiány v Americe a na ostrovech Mariánských nebo-li de los Ladrones a Filipinech až do r. 1700.

3. Z české provincie jdou misionáři do Ameriky severní a na ostrovy u Austrálie.

Roku 1678 odebralo se šest kněží a jeden bratr laik do Ameriky, všichni muži osvědčené ctnosti a prokázané vědomosti. Z těchto dostal se P. Václav Christman do Paraguárie; druhého si osvojilo nebe, jakožto první oběť z nových pracovníků, vlastní krví skropenou; tento byl od vzbouřenců ukrutně zabit. Je to P. Augustin Strobach. P. Strobach narodil se v Jihlavě r. 1645, vstoupil do řádu Tov. Jež. 14. října 1667 a po svém vysvěcení byl ustanoven jako misionář pro ostrovy Mariánské a Filipíny u Austrálie. Ostrovy ty měli tenkrát Španělé v držení. P. Strobach odebral se nejprve do Sevily pak r. 1681 do Mexika a 15. června 1682 na ostrovy Mariánské. Působil však tam toliko něco přes 2 léta. Neboť stalo se tam vzbouření proti Španělům, jemuž padnul též za oběť P. Strobach. Byl ubit kyjem 27. srpna r. 1684. Ostatní čtyři: P. Josef Neuman, jenž vlastně pocházel z Belgie, ale byl v Čechách vychován, P. Matěj Kukulín, P. Jan Tilpe, P. Pavel Klein a Frater Šimon Boruhradský byli rozesláni do Mexika, na ostrovy Mariánské a na Filipíny. — P. Matěj Kukulín, Moravan z Mohelnice, přednášel ve Vratislavi filosofii. Byv vybidnut, aby převzal bohosloví, odpověděl, že učinil slib, že se bude věnovati jako misionář divochům v Americe. I dostal se s P. Tilpem na Mariánské ostrovy a tam se tak horlivě staral o misie, že si ho vítěz nad vzbouřenci Josef de Quiroga y horada, ať už šel pokořit povstalce, ať chránit věřící před zlobou nepřátel, zkrátka všude na svých obtížných výpravách vzal za společníka a důvěrníka. Konečně po 18 letech svého působení a svých úmorných prací zemřel 4. prosince 1696.

P. Matějovi byl nerozdílným druhem a spojencem ve všech pracích, jako byl kdysi sv. Barnabáš sv. Pavlovi, P. Jan Tilpe, Slezan z Nisy. Tento schodil všechny ostrovy de Los Ladrones a působil tu přes 20 let. Měl zvláštní dar od P. Boha, že se snadno naučil cizím řečem. Za tu dobu na př., co čekal v Kadisu a Hispale na loď, naučil se dobře řeči španělské. Z toho už se mohlo souditi, jakým bude schopným misionářem mezi divochy. Neboť při misionářování, kromě únavy tělesné a kleslosti mysli, vysiluje starost přiučiti se řečem divochů, jichž je velice mnoho. To platí zvláště u Indiánů. Ctih. P. Vicira mluví o tom takto: „Po-

sílají se misionáři do Japonska, kde je 53 až 60 království; je však tam jeden jazyk. Jdou misionáři do rozsáhlé Číny, rozdělené na pět provincií, z nichž by každá mohla tvořit říši, ale řeč, ač obtížná, je jedna. Ubírají se věrověstové do všech částí světa: do Persie, Ethyopie, rozsáhlých to a mocných říší, avšak s řečí toliko jednou; jedině misionáři, kteří jdou ku řece Maraňonu, mají před sebou národy různojazyčné, „národy mnohé hluboké řeči a neznámého jazyka, jichž řeči rozuměti nelze“ (Ezech 3, 5). Stalo se mi, tak vykládá Vicira, že jsem naklonil ucho k ústům divocha, ano i samého tlumočníka, a nemohl jsem ani slabiky rozoznati ani samohlásky od souhlásek, z nichžto byly utvořeny, rozlišiti. Neboť písmě se dvěma nebo třemi jinými vyslovali stejně neboli lépe řečeno směšovali je. Některé slabiky tak jsou u nich slabé a jemné, jiné tak tvrdé a drsné, zase jiné tak utajené a zaleklé, že se zdají býti spíše v hrdle udušené, než jazykem pronesené, jiné tak krátké a rychlé, opětně jiné tak táhlé a dlouhé, že sluh nepojímá než zmatenici.

Jaká to tedy námaha pro toho, jenž se uváže v takovou práci, že se netoliko musí přiučiti obyčejné indiánské řeči, pro niž je už sestavena mluvnice, ale i krajinské, jež se řídí dle kmenů. A jako vždy nové divochy je získati pro Krista, tak je vždy i nové řeči se naučiti. Mimo to bývá obtíž u vyhledávání výrazu pro nějakou věc. Jak bylo na př. nesnadno naléztí slova, aby se Kviránsky jméno Boha, Syna Božího a božské Matky nejenom slušně označilo, ale i bez urážky vyslovilo —

Anna K. mar. sod.

Slepý poutník na Sv. Hostýně.

Jest svátek sv. Anny. Chladný, nevlídný den. Místo ranních červánků objevují se na obloze černé mraky, místo ptáčího zpěvu slyšet jen mocné burácení větru, které se lesy hostýnskými ozývá. Patřím se schodiště na svatyni Mariánskou, která jedině poskytuje útěchyplný pohled v této nevlídné chvíli. Dlouho však i tato radost mě netrvala. Přihnaly se husté mlhy a zahaly mým zrakům svatyni a s ní i obraz Královny kněží, který nad hlavním vchodem vítá vzhůru k Matičce chvátající poutníky. Zdaž i dnes, v takové nepohodě přijdou ctitelé mariánští k Panně Marii, aby Ji a Její matku uctili, jejíž svátek dnes slavíme? Dlouho moje otázka nezůstala bez odpovědi. Co tu tak stojím, slyším pojednou za sebou hovor. Ohlédnu se a spatřuji menší skupinu poutníků, která přes všechnu nepohodu počásí sem se ubírá a modlí se sv. růženec. Tu utkví můj zrak pojednou na statném jinochu. Kráčí v čele skupiny a předříkává; úsměv se mu hostí v tváři a radostně zní jeho „zdravas“, který právě předříkává. Jeho krok je však nejistý a proto opírá se o starší

ženu. Přistoupím blíže a s bolestí pozoruji, — že jest — slepý —. Právě se domodlili. Přidružím se k nim a tu praví žena, která mladíka vede: „Tak, Františku, již jsme u Matičky, která divy tvoří a i tebe uzdraviti může“. On ji však odpověděl: „Nebudu, maminko prosit o zdraví, je to vůle Boží, že jsem slepý a kdož ví, kolika hříchy, kolika hříšnými pohledy bych třeba již zranil oko P. Marie.“ — Ano, má pravdu onen jinoch. Lépe by mnohému bylo, kdyby zraku svého postrádal, aby jím nemohl urážeti Pána Boha a Jeho sv. Matku. — Vstoupili jsme do chrámu, příjemné teplo nám vane vstříc z pološeré svatyně. Jest již přes polovici naplněná.

Pohřížila jsem se do modlitby a úplně jsem zapoměla na společnost, s kterou jsem vstoupila do chrámu. Bylo tam tak milo, tak blaze u té milé nebeské Matičky! Je právě mše sv., po ní kázání, po něm opět tiché a zpívané mše sv. Tak to všechno trvá až do poledne a lidu zbožného nejen že neubývá, ale naopak

přibývá. Konečně přece jednou musím svatyni opustiti! Povstanu a jdu ještě na posledy za oltář Královně nebeské se poklonit a hle! opět vidím onoho slepce. Klečí se sepjatýma rukama, vyhaslé oči upírá ke Korunované Královně a rty jeho šeptají důvěrnou modlitbu. Nikdo ho neruší a on také nikoho nevidí a proto s největší sebranností myslí vysílá své prosby k nebeské Matičce. Chtěla jsem s ním jen několik slov promluvit, ale nebylo to možno.

Druhého dne jsme musili opustiti Sv. Hostýn a Tu, která nám poskytla ve chvílích u Ní strávených tolik útěchy, síly a radosti! Chvátili jsme na nádraží, kde již čekal vlak, který nás měl odvésti k domovu. Vstoupím do vlaku a spatřím vedle sebe onoho slepce, se kterým jsem chtěla včera mluvit na Sv. Hostýně. Měla jsem velkou radost. Vlak vyjíždí ze stanice a cestující začínají hovořiti mezi sebou. Pán proti mě sedící a na pohled vzdělaný se mě tázal: „Slečno, byla jste také tam na tom kopci? Věříte, že ta tam na hoře nějaké zázraky činí?“ Odpovídám: „Ano; jinak bych tak daleko nejela a zašla bych si na Špilberk a byla bych též na kopci“. Tu zahlédl onoho mladíka a ihned se ho tázal: „Mládenče a což vy, byl jste též tam nahoře a věříte těm báj-kám, co si stařenky vypravují? Proč Vás neuzdravila, když jste k Ni putoval?“ Ale tu zle pochodil. „Příteli, nevím sice, kdo jste, nevidím a neznám vás, ale soudím

dle vaší řeči, že máte málo vzdělání, jinak by jste s větší úctou mluvil o sv. Hostýně a o naší nebeské Matičce.“ Obrátiv se k ženě vedle něho sedící, pravil: „Otevřete zpěvník; uzavřeme tomu mudrci ústa.“ Jako na vzdor našli tu krásnou píseň: „Když bouře děsná víří...“ a již znělo celým oddělením ozvěnou: „Neztrácej mysli, nezoufej si, žije Maria, důvěřuj v Ni...“ Že onomu pánu mezi námi nebylo volno, netřeba připomínat a proto byl první, který opustil vlak, když jsme v Kojetíně přesedali. Puzena ženskou zvědavostí, ptám se slepce: „Příteli, jste opravdu vždy tak šťastným a odevzdaným do vůle Boží jako dnes?“ A on mi praví: „Proč bych nebyl? Vždyť vím, čím více trpím zde na zemi, tím víc mě Matička Hostýnská odmění tam na věčnosti. Jsem chudý, tak že bydlím v pastoušce, ale neměnil bych se žádným boháčem zde na světě!“

Ještě několik krásných Mariánských písní zazpíval a sv. růženec se s námi pomodlil; vpravdě bylo nám toho líto, že tak radostné chvíle tak krátce trvaly. Museli jsme se rozloučiti. A když opět jsme seděli ve vlaku, který nás unášel k Brnu, tu stále mě zněla v srdci slova oné krásné písně: „Neztrácej mysli, nezoufej si, žije Maria, důvěřuj v Ni“ a umínala jsem si, že i já budoucně budu jako ten slepý jinoch skládati svoji důvěru v Marii Pan-tu, která posud mezi námi žije a divy tvoří tam na hoře Hostýnské...

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. Před 39 lety jsem byla v hrozném stavu: docela pozbyla jsem velký majetek, muž mi zemřel, a zůstalo mi 8 drobných dětí, z nichž nejstarší měl 15 let a nejmladší půl roku. Musila jsem se z domu vystěhovati v největší zimu, kdy bylo sněhu zároveň se střechem a nikdo nechtěl poskytnouti přístřeší. Ale kdo v Pána Boha doufá, nebude opuštěn. Jedna zbožná osoba slitovala se nad dítkami, přijala nás pod střechu celý rok zdarma. Měla jsem tenkrát velký zármutek a mnoho hladu, a ještě to nebylo dosti. Začaly se mi dva prsty na pravé ruce odbírat, hrozně mne bolely, na práci nebylo ani pomyslení. Neustále jsem plakala. Bylo to v pátek, šla jsem na mši sv., klekla

jsem si před sochu P. Marie, a tak jsem se k ní vroucně modlila a ji prosila, aby mi aspoň ty prsty uzdravila, bych mohla něco dělati a žalostně jsem plakala. A hle! v té chvíli v palci jsem pocítila teplo a stiskla jsem si jej a už mne nic nebolel; ještě jsem se pomodlila, a šla jsem domů s radostí a na cestě jsem si jej ještě štípla, zdali je to pravda, skutečně mne nic nebolel. To se stalo ve všečovském kostele r. 1884. M. P.

T. S. z Drnovi: děkovala na první pouti za uzdravení dcery, o které lékaři pochybovali; měla zápal podhrudnice a byla někdy 5—6 hodin bez sebe. Matka klekla před obraz P. Marie Svatohostýnské a s

důvěrou ji prosila za uzdravení, a byla vyslyšena.

A. D. z B. děkuje P. M. a všem svatým za uzdravení ruky, s níž si lékaři nevěděli rady.

Čtenářka Hlasů od Kelče děkuje P. M. Svat. za vyslyšení ve velké tísní, a za uzdravení dítěte, které bylo ustavičně churavé.

Čtenářka z Němčic na Hané děkuje P. M. za vyslyšení prosby.

F. A. z L. u Holešova děkuje P. M. za vyslyšení ve velké nesnázi následkem klesnutí cen. Povzbuzena byvši mnohými vyslyšeními uveřejňovanými v Hlasech Sv. odporoučela jsem starost, která téměř půl roku tak těžce na mne doléhala, že i zdraví mi začala podrývat, do všech zásluh a milostí na Sv. Hostýně udělovaných. Proto začala jsem 12. listopadu m. r. s úzkostí vykonávat pobožnost k b. Srdci P. a k P. Marii Svat. s úmyslem, přijde-li v brzkou žádaná pomoc, uveřejním to v Hlasech. A hle! 19. listopadu, osmého dne pobožnosti, k mému velkému překvapení mi byla nabídnutá pomoc, o kterou jsem prosila. 13. května přijdu osobně poděkovat.

M. S. z Přerova děkuje P. M. Svatohost. za mocnou ochranu v nebezpečí a pomoc v potřebách.

M. R. z farnosti Tuřanské děkuje b. Srdci Páně za uzdravení v těžké nemoci a za vyslyšení v mnohých důležitých záležitostech.

M., terciářka z Nivnice napsala v sakristii. R. 1919 jsem šla s kamarádkou na Sv. Hostýn, abych P. Marii poděkovala za mnohá a mnohá dobrodíní, jež jsem vždycky obdržela, když jsem ji prosila o pomoc. Ráda bych byla šla pěšky, ale jsme cesty neznaly. Přece jsme se samy pustily a ač jsme šly stále po lních cestami a horami, přece jsme nebloudily. O půl 8. hod. večer jsme už byly blízko Sv. Hostýna, ale v horách, kde jsme neviděly ani cesty ani chodníku, a nikoho tam nebylo, kdo by nám poradil. Vzápověd jsem P. Marii Hostýnskou a za 5 minut jsem se rozhodla, kterým směrem bychom měly jít, a přišly jsme dobře. Byla jsem jako znovuzrozená, neboť bychom byly jinak celou noc bloudily. Pravila jsem si, že to nechám uveřejnit, ale zapoměla jsem na to. Ale roku 1921 mi onemocněla sestra a musela jít na těžkou operaci. Když tam šla, slíbila jsem, že, přijde-li zdráva, budu jistě odebírat Hlasy Svatohost. a nechám to uveřejnit. —

Jistá poutnice děkuje za uzdravení. Spadla z výšky 3 metrů, nalomila si kost kyčelní, cítila velké bolesti, ležela 2 měsíce. Po pobožnosti k b. S. Páně, P. M., sv. Ant. se uzdravila.

Anežka Bembeková děkuje P. M. za uzdravení, nej. z Brusného za vyslyšení prosby, čtenářka P. M. a sv. Josefu za

uzdravení, rodina B. z Lišné P. M. a sv. Antonína za vyslyšení ve dvou těžkých záležitostech, F. Š. z Mariánských Hor za ulehčení v nemoci, čtenářka ze Záhlinic b. Srdci P., P. M., sv. Josefu za pomoc v těžké nemoci, za navrácení zdraví, so-
dálka ze Záhlinic b. S. P., P. M. za uzdravení maminky a přítelky, když i lékaři se vzdali naděje.

Pouti. Nanebevstoupení Páně: Jasená (50) s far. A. Vícenou, Trnava u Slušovic (700) s farářem Adolfem Pírkem, Pozdřechov (150) s farářem Vincencem Kovářem, Neobuza (70) a před velkou mší sv. přišli Holešovští (800) s katechetou Vincencem Vaňkem, s družičkami a s hudbou. Také osmdesátiletý Michal Fekete z Vajnora u Bratislavy přivedl 20 poutníků. Z Hostýna jeli na Sv. Kopeček a do Olomouce. V neděli 13. května: Němci z Běloutína, dále ze Vsetína (800) s kaplanem Janem Rozehnalem, jenž měl ranní kázání, z Lukova s far. Janem Kubínem, z Kašavy (500) s kaplanem Jos. Bachanem a s hudbou, z Nov. Hrozenkova (300) s kaplanem Jos. Kuchaříkem, z Hor. Újezda (400) s far. Ant. Solařem a s hudbou, z Halenkova s kaplanem Janem Vernerem a s hudbou orelské jednoty. Hudebníci halenkovští zahráli večer několik pochodů v hostinci, pak šli na oratoř do kostela, tam hráli do půl noci a poutníci zpívali. V sobotu večer přivedl Medard Horák, farář ve Slavičíně 275 poutníků, kteří odešli v pondělí ráno. Obojí cestu konali pěšky. 16. května přivedly sestry Svatého kříže z Napajedle 65 chovank a 36 žaček měšť. školy.

Svatodušní svátky: Hned v sobotu dopoledne v dešti průvod z Pitína (53), později z Bánova, Újezda u Luhačovic, z Věrovan (80), z Kunčic u Špiček (55), z Polanky u Vsetína (60), z Derfle (103), z Bilan (100), ze Zděchova (50), z Lačnova, z Mittelwaldu (21), z Podhradí u Luhačovic, z Lindavy u Podštátu, z Prakšic (44), ze Svytinova (70) s kaplanem Adolfem Jedelským a s hudbou, ze Slopného, z Hradčan, ze Svatého Kopečka, z Polkovic, z Klenovic (50), z Obědkovic (50), ze Zlína (100), z Chropyně (300) s kaplanem Juliem Křištofem, z Těšňovic s kaplanem Ludvíkem Bubeníkem (100), z Vítkovic (50), ze Žlutav, z Kostelan, z Lipníka (1000) s kaplanem Jaroslavem Izákem, s katechetou Aloisem Novákem a bohoslovcem a s hudbou, z Klenovic (90), z Kvasic (500) s kaplanem Vincencem Blešou, ze Zlámanky, z Velehradu s kaplanem Josefem Bartoníkem, jenž měl ranní kázání.

Ve Sv. Duch pomáhali Vincenc Pecháček, k. rada z Val. Meziříčí, Josef Tábořský z Bystřice, P. Karel Bumbala z Červenky, Fr. Štěpánek, katecheta z Brna, Sv. přijímání bylo na 4000. V pondělí svatodušní přivedl Alois Sládeček, prof. náb. ve Val. Meziříčí 100 studentů, kteří měli bohoslužby v Sarkandrovce a Jind-

řich Valouch, katecheta na Vsetíně 130
žáků: kromě toho byl tu p. Valouch v
květnu asi čtyřikrát s jinými žáky. 27.
května: Střítež (60), Roštín (42), Cetecho-
vice (53), Jezernice (65), Špičky (64), Vel-
ké Prosenice (67), Hošťálková (80) s fará-
řem Janem Macháčem, z Morávky na Tě-
šínsku (131) s kaplanem Janem Reinochem.

Jubilejní pouť z Rudslavic byla letos
konána 14. května. Augustin Neoral, farář
v Rudslavicích a dr. František Závrbský,
vrchní kaplan u sv. Mořice v Olomouci,
rudslavský rodák, přivedli 227 poutníků
s družičkami, které s hořícími svícemi
stály při mši sv. okolo oltáře, s tělocvič-
nou jednotou „Orel“, se spolkem dobro-
volných hasičů a s katolicko-politickou jed-
notou s praporem a s hudbou. U sv. při-
jímání jich bylo 120. V pamětní knize
fary rudslavské na straně 22, jest o této
pouti poznamenáno. Původ každoročního
svěcení 14. května od obyvatelů Rudslav-
ských Dne 14. května 1823 strhla se od-
poledne nad Rudslavicemi velká bouře.
Blesk udeřil tehdy do selského gruntu č.
18 a zapálil jej. Prudkým větrem hnán
oheň na č. 17., které rovněž jako prvnější
vyhořelo. V zápětí bouře následoval vel-
ký příval deště s velkými kroupami, takže
brzy voda po celé vesnici tekla ve výšce
po břicho koně. Téhož dne nesen ke
křtu do Holešova jistý Jan Gaja č. 53
a při návratu od tohoto musilo dítě na
koně od kmotra býti dopraveno do své-
ho rodného domku. Obyvatelé Rudslavští
viděli v této živelní pohromě mocnou ru-
ku a hrozící spravedlnost Boží. Aby svou
podrobenost pod tuto dali na jevo a horší
snad zlo od své osady odvrátili, usnesli se
na tom, že od této doby počínaje 14.
květen, od všech osadníků Rudslavských
svěcen býti má, což také po mnoho let
svědomitě zachovávalo. Avšak když žád-
né větší neštěstí Rudslavice nestihlo, stali
se obyvatelé Rudslavští ve svěcení toho
dne vlažnými. Jmenovitě r. 1867 na vel-
kostatku v Rudslavicích se pracovalo bez-
ohledně v den od obce zasvěcený. Avšak
téhož roku částečně již po žních opět
hrozná bouře povstala nad Rudslavicemi a
blesk zapálil stodoly panské a veškerá
svěřená úroda zhořela. Událostí tou se
obyvatelé Rudslavští zpevnili ve svěcení
14. května. Než bohužel zaslíbený den
přece se nesvětil způsobem Bohu milým.
Na poli se sice nepracovalo ale čas trá-
ven od velmi mnohých v hostinci pitím,
hrou v karty a v kuželky. To zpozorovav
první pan farář Frant. Vysloužil, brzy po
svém příchodu do Rudslavic (přišel r. 1872)
ustanovil se s obecním výborem na tom,
aby každoročně 14. května putovali farní-
ci Rudslavští na Sv. Hostýn on pak z
ochoty je doprovázel. Až posud světlí se
ve farnosti Rudslavské 14. květen a far-
níci Rudslavští v největším počtu putují
na Sv. Hostýn. Pro nepohodu toho snad

dne odkládá se církevní průvod na příští
neděli neb svátek.

Od Brna. (Selka 23. května.) V lese na
rozcestí po 70 let již stála Královna Boží.
Po 70 let jsi mimojdoucím připomínala
svoji moc, svou ochranu. Po 70 let zbožná
zbožná dívčí ruka kvítím zdobila tvou
svatou hlavu. I za zimní doby skvěla jsi
se mezi bílými růžemi, jež z papíru k
Tvoji cti dívky uvlily. A dnes po dřevě-
ném podstavci není památky, z postavy
tvoji velebné zřítí jen zbytky. Či drzá
ruka to byla, jež v prach Tě ponížila?
A proč to učinila? By snad zahladila tvou
ochrannou moc, již před dávnými léty jsi
na tom místě poskytla? Marno vše, neb
tato událost vypráví se od pokolení k po-
kolení. Již naše zbožné matičky jako ma-
lým dětem jedoucím do lesa, nám prikazo-
valy. Půjďte-li okolo Matičky Hostýnské,
tam na rozcestí, nezapomeňte se pomodlit:
„Pod ochranu tvou se utíkáme!“ Již jako
malé děti znali jsme od svých matiček
onu událost, čímž v útlé srdéčka zasévaly
zbožné sítě, úctu, vděk k Panně Marii.
A byt jsi zničena, Matko Boží, přece kdo
půjde okolo, vždy si připomene Tvoji o-
chranu. A před zrakem zjeví se mu les,
v němž zuří hrozná bouře, za které kráčí
selský jinoch, jenž marně hledá útulku,
by se ukryl před přívalem vody, před vel-
kými kroupami. K domovu ještě daleko
a již velmi seslaben, deštěm promočen,
uchyluje se pod mohutný bor, jenž svými
mohutnými větvemi přece skrovný skýtá
útulek. Hrom burácí, blesk za bleskem vy-
sílá nebe, déšť, kroupy zaplavují širý kraj.
Jinoch strachem jat, klesá zbožně na roz-
moklou zem, hlasitě počíná se modliti:
Pod ochranu Tvou se utíkám svatá Boží
Rodičko... V tom zazněla ohromující rá-
na a jinoch leknutím odskočil daleko od
stromu. S úžasem zírá na strom, pod
nímž útulek hledal, kterak rachotem kácí
se polovice rozpoltěná stromu na jinou
stranu. Vroucně poděkoval jinoch za o-
chranu Matce Boží, za utichající bouře
zamýšlen kráčí k domovu. Jelikož při-
čítal záchranu svého života Panně Marii,
dal na ono místo postavit dřevěný sloup
s výklenkem, s jedné strany otvírajícím
se skleněným okénkem, v němž umístiti dal
P. M. Hostýnskou. Na plechovou tabulku
dal vrýti: „Jako dík Panně Marii za její
ochranu postavit dal (následovalo jméno
dávce a rok a den zachránění). Nevy-
hyne tato událost z mysli zdejšího zbož-
ného lidu, byt tam, Matičko, nestojíš.
Žádný nepřejde ono místo, aniž by se
napřed pomodlil. Pod ochranu Tvou se
utíkáme svatá Boží Rodičko atd. Černo-
vláska.

Z časopisů. Selka 9. dubna 1923. Z
Hranicka: Není tomu dávno, setkala jsem
se s jednou moc horlivou přívrženkou če-
skoslovenské sekty. Sly jsme spolu a mlu-
vily jsme, jak to už umíme, o ledačems.

a tu se ona tázala, zda půjde letos procesí na posv. Hostýn, že by ráda šla také, že velmi ráda na pouť tam chodívala, ale teď, co je vdaná, že ještě na pouti nebyla. Nemohla jsem svému sluchu věřit. Pravím jí: „Vždyť vy na pouti nechodíte, P. Marii neuctíváte.“ Ona mně na to pravila, že prý všechno pěkné chceme mít sami (totiž my katolíci), a všechny kostely, a oni by brzy neměli nic. Pravím jí: „Však jste byli také katolíky a měli jste, co my máme“. Tu jsem nedostala odpovědi, jen že ona na pout' přijde. Jakási divná lítost sevřela mi hrdlo, byly jsme právě u našeho, a já smutně dala jsem jí s Bohem. Hraničářka.

Noviny z Podradhoště 19. května. Vsetín. (Pout'.) Letoší pout' k Matce Boží Svatohost. můžeme říci, že byla vlastně manifestací katol. lidu vsetínského. Dostí četný zástup putoval pěšky horami a daleko větší počet přijel vlakem, takže se nás dostavilo na posvátný Hostýn asi 800 poutníků. Nazpět šli jsme vesměs všichni pěšky. Uvítání bylo velikolepé. Nesčetné zástupy přišly nám naproti. Jak zářilo naše oko radostí, když přehlíželi jsme tak ohromný průvod městem ke kostelu, průvod, který nejsme zvyklí vidati na Vsetíně. Zvláště milý byl pohled na velkou řadu našich mužů. Můžeme říci, průvod ten mohl se odhadovati daleko více přes 2000 lidí. A když nás tolik kráčelo, pranic se nedivíme drзости několika ojedinelým mladíkům, uličníkům, kteří s kloubkem na hlavě a cigaretou v ústech posvátný ten průvod provokovali. Jak jsou malicherni.

Různé. Na začátku května připutovala na Sv. Hostýn jistá poutnice z V. Karlovic. Byla pěšky v Praze a na Sv. Hoře a po 21 denním putování vracela se přes Sv. Hostýn domů.

16. května přišla na pout jistá žena z Paskova u Frýdku rozloučiti se s Pannou Marií a prositi ji za ochranu. 18. května totiž měla odejeti do Ameriky, 26. května měla vstoupiti na loď a jeti do Argentinie, do jižní Ameriky; 26 dní má trvati cesta. Její muž jest tam zámečnickem a daří se mu tam dobře.

B. J. Salesián Don Bosco píše z Mnichova: Každý nový sešit Hlasů Svatoh. upevní ve mně lásku k milému Sv. Hostýnku. Již jako studentík putoval jsem skoro každoročně z Hranic na Sv. Hostýn k Matce Boží a prosil jsem ji o pomoc a požehnání ve studiích. Panna Maria Svatoh. mi pomohla a vyprosila mi u Syna svého milost povolání k řeholnímu životu. Až navštívím Hranice neopomenu jí osobně poděkovat před jejím trůnem.

12. dubna 1923 zemřela ve věku 80 let dlouholetá členka Matice Svat. Cecilie Nesvadbava z Tlumačova; ještě loni byla

na pouti se rozloučit s matičkou Svatoh. Tušila, že to byla její poslední pout'.

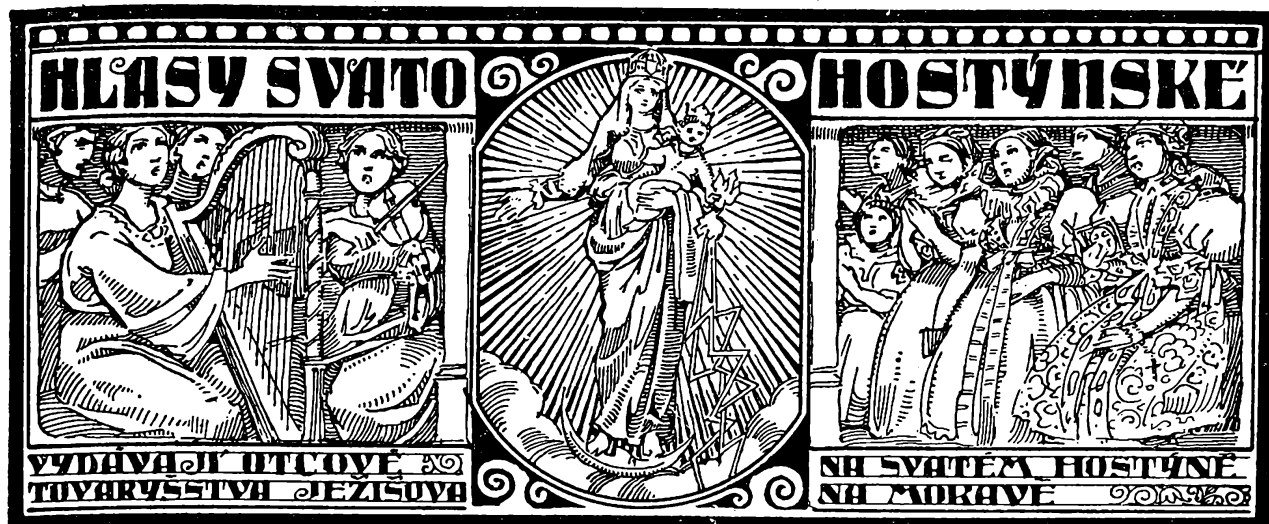
10. května jsme dostali pozdrav ze St. Louisu od P. Frant. Jemelky, kaplana a misionáře, Rev. A. Blehy a Hynka Dostála, redaktora Hlasu. Děkujeme.

Povětrnost v květnu. Letos více pršelo v květnu než v loni, a proto je tráva bujnější. Loni napršelo za květen 19 mm, letos 69.3 mm; obvykle pršívalo, jako před první poutí, když se poutníci chystali na Sv. Hostýn: před Nanebestoupením Páně, a v neděli po něm, v pátek a v sobotu před Sv. Duchem, na Svatou Trojici a na Boží Tělo. Pršelo vůbec: 1., 8., 9., 10., 11., 12., 15., 18., 19., 22., 24., 25., 26., 27., 30., 31. května 12. a 31. května také s deštěm padaly kroupy. Večer před Božím Tělem se velice blýskalo směrem k Brnu, Blansku a Prostějovu, ráno hřmělo, dopoledne spadlo několik kapek, odpoledne liják s kroupami a bouřkou, a večer se blýskalo směrem k Zlínu. Největší teplota byla 7.-V. 25° C, a 8.-V. 24.8° C. Nejnižší v sobotu před svatodušními svátky: odpoledne 1.8, večer 1.5, ráno jak v sobotu tak v neděli 3.5°. Průměrná teplota ranní byla 10.5, polední 15.7, večerní 11.3, vůbec 12.5°. 1.-V. bylo 10, 6.-V. 20, 10.-V. 14, 13.-V. 7, 27.-V. 14, 31.-V. 18 stupňů. Slunce jasně svítilo 2., 5., 6., 7., 8., 12., 14., 20., 23., 28. května. Severní vítr foukal 5 krát, SV. 12 krát, V. 9 krát, JV. 24 krát, J. 8 krát, JZ. 19 krát, Z. 12 krát, SZ. 4 krát. Průměrný tlak par byl 8.3 gramy na 1 m², průměrná vlhkost 77 proc. 1. června odp. byla bouřka, napršelo za čtvrt hodiny 2 cm. Na svatodušní svátky kvetly jeřabiny, jabloně, hrušky; na konci května brambory vylézaly ze země. Na svátek Nanebevstoupení Páně odpoledne bylo viděti Králický Sněžník, východ. svah drahanské vysočiny, kopce u Kladek, horský svah s lukami nad Zábřehem, protivanovskou jedli; o 6. hod. odpo. se ukázal bílý dešťový závoj na Chřibských horách, a v poříčí řeky Hané, který se zvolna šířil k Prostějovu, na severní Moravu a na Hostýn dospěl o 3/47. večer.

Návštěva chrámu Páně na Sv. Hostýně a počet svatých přijímání v dubnu 1923.

1. bylo lidí v kostele	350	a u sv. př.	184
2. " " "	230	"	125
8. " " "	83	"	54
15. " " "	95	"	71
22. " " "	175	"	86
27. " " "	2700	"	43
28. " " "	3400	"	1540
29. " " "	4500	"	1460
30. " " "	89	"	70
Ve všední dny úhr.	1625	"	542
Úhrnem	13247	"	4175

Mši sv. slouženo 108.

Číslo 8.

Srpen 1923.

Ročník XIX.

P. Fr. Žák T. J.

Svatohostýnský poutník.

I.

Z daleka hostýnská svatyně,
zbožného poutníka vítá.
Ach, jak mu v srdci je posvátně!
Jako když slavnostně svítá.

Planoucím okem zří do výše
na tiché svatyně rysy,
vlaštovčí hnízdo tam, zdá se mu,
pod střešou blankytu visí.

Každíčkým krokem, jímž pomalu,
k posvátné hoře se blíží,
vidí ji růsti a na konec
vrcholu dohlédá s tíží.

S obavou počítá, kolik as
bude mu potřeba kroků,
ale hned těší svou dušičku:
„Neboj se strmého boku.“

„Nebe je vyšší snad tisíckrát,
příkřejší k němu je cesta,
přece se jistotně dostaneš
do brány věčného města.“ —

Modlitbou posvěť slzičku,
po které k matičce pílí,
ví, že za poutnickou námahu,
k dvojímu připlíží cíli.

Mgr. Baunart — M. Hedv. Vávrová:

Generál de Sonis.

Kapitola VI. Tènez, Laghuat a Saida r. 1860—1865.

Počátkem května celá rodina přijela za otcem do Tènezu. Jak se všichni těšili, že jsou opět pohromadě! — Sonis hleděl všemožně využití své moci i svého vlivu pro království Boží. Řekl si přicházejí do Tènezu: „V nynějším postavení dalo by se vykonati přece něco dobrého. Pokuším se tu pracovati na díle Prozřetelnosti Boží, která ke svým účelům užívá i nejnehodnějších nástrojů.“ Již od počátku bolestně se ho dotklo, že v ohledu náboženském jest tak osamotněn. Zvláště se mu stýskalo po slově Božím: „Máme půst a zde kazatelna mlčí, ač by mluvit mohla. Věru, postím se rozmanitým způsobem. Ujišťuji, že člověk potřebuje nutně postu tělesného, chce-li přemoci půst duševní . . .“

Blanodárný vliv Sonisův zasahoval všechny, vojíny i domorodce. Těchto bydlelo nejvíce na břehu západním, kde kromě několika kolonistů bydleli skoro výhradně sami Arabové, Berberři a Kabylové. Nový velitel uměl dokonale arabsky a proto mohl s úspěchem pečovat o zájmy lidu, jež upřímně miloval přes úpadek, do něhož ho islam uvrhl. Vyznávajíc většinou náhoženství Mohamedovo. Ostatně nová práce měla pro Sonisa mnoho půvabu i věnoval se jí s obvyklou svou svědomitostí. Chtěje poznati smýšlení a potřeby obyvatelstva, navštěvoval osobně jednotlivé kmeny. Přebývali po způsobu arabském ve stanech. Jejich okrouhlé osady, zvané duáry, byly kol dokola obklopeny pěkným stromovím. Hlavní výživu skytala jim ohromná stáda, pasoucí se na horách, a četné fíky a olivy rostoucí v údolích. Jediné jich město Mazuna leží v půvabné, hojně zvlažované dolině.

Jaké to bylo překvapení pro Araby, když k nim do vesnice přijel na koni nový jich velitel v průvodu svého gúmu! Hle, u stanu náčelníkova sestupuje s koně a sedá již pod jeho střechu! Všichni obdivují se jeho bdělosti, jeho činnosti a porozumění. Jeho nezištnost vyvolává u nich přímo úžas. Toť přece neslýchané, aby velitel nepřijímal darů a nedal si platiti za spravedlnost a ochranu! Nejde jim to vůbec do hlavy. A jak jsou dojati vidouce, že velitel tak upřímně vyznává víru Ruminů (tak nazývají Arabové křesťany)! Hle, modlí se růženec, postí se . . . S udivením pohlíželi jeden na druhého a řekli: „Máme dobrého velitele, iarať Rebbi; uznává moc Boží.“

Jejich radost netrvala dlouho. Císařským dekretem z 24. listopadu 1860 zrušeno ministerstvo alžírské a na místě jeho zřízena vojenská vláda s maršálkem Pélissierem na čele. Následkem toho přeložen Sonis. Svěřeno mu vrchní velitelství území Ladhuatského. Ladhuat byl tehdy nejjižnější francouzskou osadou, skoro na samých hranicích velké pouště Sahary a proto byl neustále ohrožován nápadý Arabů. Leč místo nebezpečné jest místem čestným. Sonisa těší důvěra představených. Opouští s rodinou krásný Tenez a přístav v Alžíru, ubírá se k jihu přes vysočinu Atlaskou ke svahům saharským, vzdáleným stošestnácte mil od břehu mořského. Cestování z počátku příjemné stává se obtížným a unavujícím v rozlehlé, jednotvárné planině, která jest porostlá řídkou, vedrem spálenou travou. Jen časem objevuje se malá stanice, skytající karavanám přístřeší a občerstvení. Neveselý život obyvatelů těchto stanic vzbuzoval v srdci Sonisově upřímný soucit. Hluboce však ho rmoutilo, že marně pátral u nich po zbožnosti a víře. Jen jednou byl mile překvapen, když hospodyně ukázala cestujícím v ústraní malou kapličku, kde se před jakýmsi oltáříkem modlívala. Barevné vojenské obrázky pokrývaly místo čalounů stěny kapličky. I měla tu dobrá ona duše upomínku na vše, co milovala: církev, vlast a vojsko. „Ach,“ píše Sonis, „jak jest milé setkati se na poušti s duší, která si vzpomíná na Boha.“ Od vesnice Djelfy měli před sebou ještě čtyři stanice. Před jich zrakem prostírala se dálná, zádumčivá pláň, vroubená nevysokými pahrbky, jež temněmodře se rýsovaly na dálném blankytu. Silnici sotva znatelnou označovaly pouze telegrafní tyče, směřující k jakési výšině na dalekém obzoru. Zvláštní její podoba s dvěma vrcholky připomínala klobouk francouzských strážníků, odkud i její jméno „Chapeau des gendarmes“ (klobouk strážníků). Na úpatí pahrbku však cesta náhle se zatáčí a celý obraz v okamžiku se mění. Rozkošná oasa zjevuje se překvapenému zraku. — toť Laguat. Na osmnáct tisíc palem ukrývá ve svém stínu roztomilé městečko, čítající na 4000 duší. Mile odrážejí se bílé domy od svěží zeleně úrodných zahrad. Jediný pramen, vinoucí se půl druhého kilometru zděli, vykouznil uprostřed pouště půvabný ten ostrůvek. Kam zasáhne vláha svou

oživující silou, tam kvete oasa; kam dosáhnouti nemůže, tam zůstává poušť, jako na příklad dva malé vršíky uprostřed města, jež suchou a žlutavou barvou nesou na sobě patrný znak pouště. Na jednom z nich jest nemocnice, na druhém nedokončená mešita, kolem níž se kupí bídne hliněné chatrče domorodců. Níže na čtverhranném náměstí zdvihá se kostel; jest tam i arabský úřad, dům velitelův a několik krámů francouzských obchodníků. — Velikou ozdobou města jsou nesčíslné překrásné palmy, dále fíky, broskvovně a mnoho stromů přivezených z Evropy. Osadníci pěstují evropské zeleniny. Zahrady, sousedící se Saharou, jsou chráněny proti větru a písku zdmi uhnětenými z bláta neb vystavenými z cihel, na slunci vysušených. Kolkolem města široko daleko prostírá se smutná, unavující, nedohledná poušť, bez konce a bez hranic.

Paní de Sonis, pro niž celé cestování bylo nadmíru obtížné, chtěla přece, ač churava a unavena, vjeti do města na koni. „Bylo již pozdě na večer,“ píše ve svých poznámkách, „když jsme vjížděli do Laghuatu. Noc byla čarokrásná; nad námi klenulo se nádherné a průhledné jižní nebe. U vchodu do města očekávala nás skvělá arabská jízda. Náčelníci domorodých kmenů na koních přebohatě ozdobených, s pokrývkami zlatem vyšívány, vítali nového velitele hlučnou střelbou, a s teras domů ozývalo se hlasité volání arabských žen. Nádherná ta scéna s pozadím bílých domů vystupujících ze svěží zeleně a palmových hájů tonoucích v stříbrné záři měsíční, zůstavila mi svou pohádkovou krásou dojem nezapomenutelný.“

Dům velitelův byl vystavěn ze sušených cihel. Měl terasovitou střechu a vnější galerie. Z oken otvírala se daleká vyhlídka na městečko i poušť. Sonisa však rmoutilo, že má příbytek až příliš skvostný u porovnání s malým, chudičkým kostelem. Řekl: „Hanbím se, že jsem lépe ubytován než náš Pán.“ Kostel byl dříve mešitou, již Arabové zanechali, chtějíce si vystavěti novou, která právě byla přední ozdobou města. Ale většina Arabů nebyla spokojena se zabráním mešity a proto do nové vůbec nechodili. První návštěva velitelova platila kostelu a druhá těm, kteří v něm sloužili Pánu Bohu. Byli to Otcové Lazaristi z kongregace misionářů. Když tito důstojní synové sv. Vincence z Pauly byli poněkud zahanbeni, že velitel je předešel svou návštěvou, a proto mu pokorně za ni děkovali, řekl jim prostě tento muž živé víry: „Přijdu-li někam, kde jest kostel a kněz, jdu nejprve navštívit nejsv. Svátost a potom Jejího služebníka. Je-li v městě též nějaký klášter, platí třetí má návštěva jemu. Nikdo mi nemůže míti za zlé, dávám-li přednost Bohu před lidmi a Jeho zástupcům před světskými představenými.“

Vzdálený Laghuat byl té doby považován za hlavní město Alžírské Sahary. Francie zmocnila se teprve tohoto území r. 1844. Později domorodci se vzbouřili a tu maršálek Péliissier když potlačil tuto vzpouru zmocnil se opět města r. 1852. Arabové krvavě zaplatili své vzbouření. Na 1200 mrtvol pokrývalo ulice a zahrady laghuatské. Francie tím nezískala mnoho; pouze osmdesát čtverečných mil bezvodé, neplodné půdy, jež nad to neustále byla ohrožována. Proto malá posádka laghuatská, na tisíc pěších pěších s jízdou a dělostřelectvem, musela býti neustále na nohou. Výbornou službu konali velbloudi, jichž měli hojnost, čímž umožněno vojsku, že se rychlostí mohli vyrovnati i nejhbitějším domorodcům. To bylo nad míru důležité, neb pod správu vrchního velitele náležely všechny kmeny od Mzabitů na západě až na východ k oasám marokánským a od Atlasu na severu až k nedohledným jižním pláním saharským.

Kmeny tyto však poddaly se pouze na oko a proto velení tu bylo velmi obtížné a choulostivé. Vrchní velitel musel stále objížděti celý kraj

a všude se ukazovati. Krvavé vzpomínky z r. 1852 byly ještě svěží. Předešlí velitelé byli více méně oblíbeni. Sonis byl pro toto místo jako stvořen. Očitý svědek napsal: „Volba nemohla dopadnouti lépe. Zbožný Sonis těšil se veliké úctě u domorodců. Tito až příliš dobře znali bezbožnost některých důstojníků a proto mluvili o nich s pohrdáním: „Kelb - en - kelb“ (Psi synové psů!) Velitel uměje arabsky, mohl s nimi osobně jednati. Svou nezištností a neporušeností povznesl v těchto krajinách tak hluboce kleslou čest Francie. Jako otec četné rodiny mohl se bez obavy ukázati ve stanech těch, jimž se dosud hnusila nemravnost našich důstojníků. O jeho chrabrosti a rytířské mysli se nebudu šířiti, vždyť obé jest naším vzácným dědictvím po otcích.“

Kdyby ti byl znám dar Boží.

Nenechám vás sirotků: přijdu k vám. (Jan 14, 18.) V ten den vy poznáte, že já jsem v Otci svém a vy ve mně a já ve vás. (20.) Miluje-li kdo mne, slovo mé zachovávati bude a Otec můj bude ho milovati, i přijdeme k němu a příbytek u něho si učiníme. (23.) A poněvadž jste syny, poslal Bůh Ducha Syna svého v srdce vaše, který volá: Abba, Otče. (Gal. 4, 6.) Láska Boží vylita jest v srdcích našich skrze Ducha svatého, který nám byl dán. (Řím. 5, 5.) Je-li Kristus ve vás, tělo sice jest mrtvé pro hřích, duch však žije pro ospravedlnění. (8, 10.) Nevíte-liž, že jste chrámem Božím a že Duch Boží přebývá ve vás? (I Kor. 3, 16.) Neboť vy jste chrámem Boha živého, jakož byl řekl Bůh: Přebývati budu mezi nimi a choditi a budu jejich Bohem a oni budou mým lidem. (II Kor. 6, 16.)

Máme tedy ve své duši, posvěcené milostí, sladkého Hosta, jenž stále nás skutkem miluje, na nás myslí, nám svá dobrodiní udílí, ale my nemyslíme na přítomnost tohoto Hosta a jej necháváme jako o samotě. Nám může Pán říci to, co řekl kdysi učedníkům svým: „Také-li vy jste ještě nechápaví.“ (Mat. 15, 16.) Abychom budoucně aspoň někdy myslili na tuto nevyslovitelnou přítomnost Boží v naší duši milostí ozdobené, a Bohu tam přítomnému ukázali lásku, mohou nám posloužiti níže uvedené střelné modlitby.

1. *O nejsvětější Trojice, která přebýváš milostí svou v mé duši, klaním se tobě.*
2. *O nejsvětější Trojice, která přebýváš milostí svou v mé duši, dej, ať tě víc a více miluji.*
3. *O nejsvětější Trojice, která přebýváš milostí svou v mé duši, posvět mne.*
4. *Bože Otče, zůstávej ve mně stále, jako vždy zůstáváš v Ježíšovi.*
5. *Zůstávej se mnou, Pane, budiž mou pravou radostí.*
6. *O svatý Duchu, sladký Hosti duše mé, zůstávej se mnou a dej, abych zůstával stále s tebou.*
7. *O Maria, dej, abych žil v Bohu, s Bohem a pro Boha.*

Na každou z těchto střelných modliteb udělila apoštolská Stolica 300 dní odpustků pokaždé, kolikrát se je kdo pomodlí se srdcem aspoň skroušeným a zbožným. (26.-4. 1921).

Imprimatur Nr. 7880.

Olomucii 23. V. 1923.

Vicarius generalis:
Dr. Leopoldus Prečan.
 Jos. Vyvlečka,
 cancellarius.

M. Hedvika Vávrová:

Kříž v našem životě.

(Z francouzského dle P. J. Hoppenota T. J.)

Kříž učinil z našich předků hrdiny víry: svlékl je s „člověka starého“ a oděl „člověkem novým“; odloučil je od světa a jeho marností a spojil s Ježíšem modlitbou, apoštolátem a obětí.

Dle Tobiaše (II., 18.) jsme „dítěmi svatých“; chceme-li dosáhnouti téže odloučenosti od světa a téhož spojení s Pánem Ježíšem, vezměme do ruky týž kvas, který i je povznášel nad zemí — sv. kříž!

P. Ravignan T. J. napsal o tomto předmětu několik překrásných stránek. Uvedeme tu z nich několik řádek: „Hleďme, abychom měli kříž — a aby mezi ním a naší duší panoval stálý a něžný styk; učiňme jej svým přítelem, důvěrníkem a vzorem! Pozdravme jej první myšlenkou při procitnutí a potom prosme, aby nás po celý den vedl a chránil! Obětujme mu své denní práce a námahy, své úmysly a snahy! Kéž bychom mu na večer mohli přinést několik malých obětí, jež jsme během dne vykonali z lásky k Tomu, který na něm pní...“

Drahý čtenáři, dovol, bychom Ti ukázali, jak možno navázati ten „stálý a něžný styk Tvé duše se sv. Křížem“. Kéž poznáš z vlastní zkušenosti, jak snadno jej můžeš učiniti „svým přítelem, důvěrníkem a vzorem“ a jak tím sám nesmírně získáš v životě i ve smrti! Projdeme tedy Tvé denní práce, od jitra až do večera a povíme si, jak možno je spojití se sv. Křížem. To naučí Tě dobře žíti. Posléze uvidíme, jak u večer Tvého života kříž ulehčí a osladí Ti odchod s tohoto světa. To Tě naučí dobře umříti!

I. Kříž na počátku dne.

Spánek odletěl s Tvých víček, oči Tvé otevřely se novému dni. Máš-li ten dobrý zvyk, že béřeš s sebou křížek na krku i do lůžka, polib jej, jakmile procitneš. Potom učiň podle rady sv. Athanáše: „V první chvíli dne poznamenej své údy ctihodným a oživujícím znamením kříže!“ Zda tím znakem nestane se Tvé tělo jako živým křížem?... Pro život duchovní má velikou důležitost rychlé a časně vstávání. Kolik lidí promarní v změkčilém polospánku prvotiny dne, jež Bůh sobě vyhradil! („Primitias tuas non tardabis reddere.“ Ex. XXII., 29.) Připravují se tím o milost rozjímání a posilu denní mše sv.

Abys, milý čtenáři, snadněji se sebe setřásl všecku ospalost, pohlédni na kříž, zavěšený na zdi u Tvého lůžka a řekni, jestli ne doslovně a ústy, tedy aspoň smyslem a v srdci, něžná slova, jež podává Ludvík z Granady: „Posud jsem nenavštívil Tvého lůžka, na němž odpočíváš, ó nejsladší Ježíši. Hle, padám k tvým nohám, abych slyšel, čemu mne učíš; moje smyslnost těžko chápe mluvu Tvého kříže. Řekl jsem: mně jest potřebí měkkého lůžka. Již odbila hodina určená k modlitbě; ale já místo abych vstal, poddávám se spánku a lenosti — a tak část mého jitra míjí v odpočinku. A Ty, Pane, jak Ty sis odpočinul na tvrdém lůžku kříže? Unaven ležením na jednom boku, jak jsi se obrátil na druhý?... Pane, dej mi milost, abych přemohl svou změkčilost, aneb nechť se raději skončí můj život v této chvíli! Jen ať se nemůže říci, že Tvým lůžkem byl kříž — a já že si přeji lůžka rozkošného...“

Též při oblékání pohlédni na Krista a řekni si s Ludvíkem Granadským: „Zardi se, duše má, u přítomnosti umírajícího Spasitele a naslouchej pozorně, co ti radí a jak tě kárá: Nesl jsem za tebe korunu trnovou a ty mnou pohrdáš a věnčíš své skráně kvítím...“ V těchto a podobných tichých hovorech s křížem dokončíš své oblékání.

Na to po ranní modlitbě spěchej na mši sv.! Máš k ní pokdy, neb pohledem na kříž vstal jsi dříve a rychleji jsi se oblékl. — Jak úzce spolu souvisí a vzájemně se doplňují pobožnost ke kříži s pobožností ke mši sv.! Kříž jest obrazem oběti, mše svatá jest jejím obnovením. Kříž ukazuje Krev Boží. Spasitele, řinoucí se z Jeho sv. ran, mše sv. přivlastňuje nám zásluhu této Krve. Kříž ukazuje podobu Ježíšovu, jsa zevním představitelem Jeho nejsv. Těla; mše sv. vystavuje naší úctě živé Tělo Ježíšovo, skutečně na oltáři přítomné, ale skryté pod způsobou chleba. — Spoj kříž se sv. Hostií — a budeš mít celou Kalvarii. Víře tvé jest Ježíš skutečně přítomen v posvěcené Hostii, v kříži se ukazuje tvému zraku. Proto též katolická liturgie nařizuje, aby na každý svatostánek byl postaven krucifix. Spoj se tedy při mši sv. s úmyslem sv. církve a sluč kříž s Hostií, řka: „Ó, věřím, že Ty, na Jehož krvavý obraz patřím na tomto kříži, jsi skutečně zde přítomen pod závojem eucharistickým. Ó, můj kříži, jak tě miluji! Ó, Tělo mého Boha, klaním se Tobě.“ — Vidíš, milý čtenáři, jak drahá nám pobožnost usnadňuje obcování mši svaté; proto nedej se odvrátiti od přesvaté oběti malichernými záminkami! V pohanských zemích konají křesťané daleké cesty na 20 i 30 mil, přes řeky a lesy, jen aby se pokloniti mohli Ježíši, Jenž se na oltáři obětuje . . . Časnější vstávání, deset minut cesty, trochu mlhy, pár kapek deště, lehký kašel — nepřipraví tě, jak doufám, o útěchu a přebohaté ovoce denní mše svaté! Modlitba u nohou Spasitelových a přivlastnění Jeho Krve ozbrojí tě k boji, neboť počínající den přinese ti nejen práci a odpočinek, nejen pokoj a radost, ale bezpochyby i neklid a žal.

P. Fr. Žák T. J.:

Z litanie loretánské.

Panno věrná.

Věrnou máme matičku,
radujme se křesťané,
aby duši opustila,
která k ní se přitulila,
nestalo se, nestane.

Hleďte, kterak oddaně,
slouží Bohu s Ježíšem,
jako věčná zeleň palem,
v díle velkém, v díle malém
znítí její věrnost všem.

Popatřte :Čí bledá tvář,
na Golgotu kráčí tam?
Kdo to srdce s Kristem svázal,
že ho ani nerozvázal
potupný ten smrti trám?

Věrnou máme matičku,
volej k ní, hned přispěchá,
v žádné ráně, jež tě zdrtí,
ani v hříchu, ani v smrti
nezradí tě, nenechá.

M. Alfonsa:

Důkaz.

Když pluky vojínů za zvuků hudby a bubnů nastoupily do řad, aby na bojiště odjely, každý myslel, že se nejtíže loučí a odchází z domova tomu, kdo v něm svoje drahé zanechává, ale mýlil se. Tito aspoň měli naději, že nezůstanou opuštěni a kdyby padli, vzpomínka na ně v srdcích a při modlitbách zůstane, kdo však vzpomene na duši osamělou, kterou při rozchodu nezahřál pohled lásky, nevzpružil oddaný, srdečný ruky stisk?

Tak si o sobě myslel i Bartoloměj, ač měl sestru a ona tři dítky, které k němu byly dětskou přítulností. Za to Marta jej ráda neměla, neboť měl mnoho viny na tom, že její zesnulý manžel přestal věřit, z katolické víry si posměch dělал

a když náhle onemocněl, nedostalo se mu té milosti, aby se s Bohem usmířil. Dítka dovedou přilnouti ke každému, kdo jim přeje, zvláště pamlsky a dárky nosí a matka jenom z ohledu na ně, v jejich přítomnosti se zdržela ostrých výčitek. Však on k nim nešel, když doma nebyly.

Přemýšlel o tom, když dostal předvolání k narukování. „Až odejdu, nevzpomene si na mne Marta a dítka také ne! Pěkně jim poví, jakého mají strýce, že nechce Pánbíčkovy nohy líbat, jak to dělá ona a dlouho-li děcka nezapomenou?“

Blížil se den odjezdu, přišel se k nim rozloučit. Marta „ač jí tolikrát ublížil a posměchem zranil, uvítala jej tak, jakoby mezi nimi byla největší láska a dítka se k němu tulily, jako k otci. Jako sestra chtěla mu připomenouti Boha a věčnost, ale sotva jenom nepatrnou narážku učinila, už viděla že je zle, že chce nechat všeho a odejít, zanechat je i sebe v roztrpčenosti. Věděla přece, jak Boha, černý Řím a katolíky nenávidí, tedy proč mu nedá pokoje?

Zatím, co se s dětmi bavil ve světnici přemýšlela, jak mu má dáti medailku Matičky Hostýnské, ku které tak často putovala, útěchy hledala a také ji našla.

Když za ní přišel nejstarší chlapec kterého měl nejraději, potichu jej zavolala, řkouc:

Na, chlapče, medailku, až mu budete dávat každý něco na památku, řekni, aby si to vzal od tebe a dobře opatroval, až se vrátí z vojny, že ti ji musí dáti zase zpět. Ale dělej tak, jakobych já o ničem nevěděla, ano?“

Chlapec přislíbil, medailku dal do kapsy a vešel k ostatním. Matka za několik minut otevřela dvěře a zavolala, že jde nakoupit, vrátí se co nejdříve. Bratr ničeho nenamítal, ano byl rád, že se může s dětmi pobaviti bez její přítomnosti, stále mu připomínající, že žije Bůh.

„Tak děti, co mi dáte na památku?“ ptal se, když se k němu přitulily, snad naposled a chtěl si jejich vzpomínky na vždycky zajistiti. Hned se rozběhly pro podobanky, tužky, zápisníček a vše, co za vhodné uznaly a ze svých úspor chudých nakoupily. Pepík, nejstarší byl chytrý hoch, čekal s medailkou, až strýc měl dárků plné ruce.

„Tohle ti dám strýčku ještě já!“ dodal k tomu. „Vezmi si tu medailku Matičky Hostýnské sebou, víš, když ji budeš nosit žádná koule tě netrefí...“

„No, a co, kdyby mne bodákem zabili?“ ptal se s úsměškem, který však neodstrašil chlapce, tužícího se, aby se mu povedlo to, co nedovede maminka, ta maminka, která dle jeho náhledu všechno dovede.

„No, tak to bys přišel zrovna do nebe!“ mnil hoch. „A to si myslíš, že mně do nebe přivede tento plíšek?“

„No, sám ne, ale důvěra v ochranu Matičky Hostýnské!“ vysvětloval Pepík, neboť matka je již od kolébky učila účtě k Hostýnu a když z plének odrůstaly, je tam zasvěcovala, a on tam byl již několikrát, jednou se mu podařilo i ministrovat.

„Tak mně to dej do kapsy u vesty, když tedy chceš!“ řekl nedbale. „O ne, strýčku, musíš si ji vzít a schovati sám, to by ti medailka nebyla nic platná,“ mnil s takovou vážností, že se jí strýček musil zasmát a nechtěje duši milého synovce zarmoutit, medailku vzal, do kapsy dal, aniž si ji prohlédl.

Matka se za nedlouho z domnělého nákupu vrátila a sotva vešla, již se k ní hošík přitočil, šeptaje, aby to strýc ve světnici neslyšel:

„Maminko, už si medailku vzal a dal do kapsy“. Když to uslyšela, musila se přemáhati, aby nevybuchla v pláč, pláč radostný proto, že bratr bude míti jistou ochranu.

„Nezaslouží si mojí lásky, vím to, ale my si vždycky také nezasloužíme přímluvy Matičky Hostýnské a přece nám ji přeje,“ zašeptala a po chvíli se uklidnila vrátila k dětem a tvářila jakoby o ničem nevěděla.

„No pomalu abych šel, než si v bytě všechno složím, na cestu přichystám, utече odpoledne a zítra už nastoupím, řekl, vstáváje v obavě, aby nezačala o Bohu, zpovědi a všem, co on nenávidí. Ale zdržela ho ještě, pohostila, na cestu“

všeho dala a teprve propustila s přáním šťastného návratu. Dítka se na něho věšely, nechťely aby se loučil, ale jejich vůle byla slabá proti vyšším rozkazům.

„My se za tebe, strýčku, budeme každý den modlit!“ volaly, když již ve dveřích byl a v té chvíli dosud neznámý pocit v jeho nitru se zachvěl, ale přemohl se, nedal ničeho na jevo. Marta se nad tím netrápila, těšilo ji jenom, že si medailku vzal.

„Však Matička Hostýnská si to již zařídí. Když obrátila, k Ježíši přivedla větší hříšníky, dovede si smilovati také nad ním, hovořila sama k sobě hodná jeho sestra a nejstarší hošík jí musil několikrát vyprávěti, jak mu medailku dal a jak on ji přijímal.

Odejel a zapadl v moři bolestí a výkřiků raněných a umírajících, kde mezi volání Ježíše a Marie, Matky Boží mísilo se rouhání a kletby. Nezůstal zapomenutý, sestra mu psala tak vroucně a srdečně, jakoby si duševně rovni byli, rozuměli, stejně v Krista věřili a jej ctili. Dítka neopomenuly připsati něco a jednou nejstarší napsal slova:

„Modlíme se strýčku za tebe, aby ses šťastně vrátil zas!“

Nemá-li člověk srdce úplně zatvrzelé, vůči Bohu nevděčné, přivede jej utrpení a bolest k Němu blíží a srdce jeho na Božském spočinouti může teprve tehdy, až to lidské a ubohé je zraněním, bolestmi podobno svatému. Ani na strýci nezůstaly modlitby dítek nevinných bez vlivu a rálost vyprošena Matkou lidu u Syna, počala působiti. Nenápadně, pomalu, jak paprsky jarního slunka na umrzlou zemi, dlouhým zimním spánkem znavenou.

V prvních dnech si na medailku nevzpoměl, ale když viděl, jak smrt kolem něho řádí, přiznal sílu vyšších mocí, a měl starost, aby medailku neztratil, dobře o ni pečoval. Když se ho kamarádi ptali, čím je to, že se mu smrt vyhýbá, pochlubil se talismanem a usmál, když po něm také zatoužili.

„Víte co, napíši na sv. Hostýn P. superiorovi“, rozhodl se a hned psal vida, jakou radost měli ze slibu. Dříve, než se nadáli, prosba byla vyslyšena: dostali nejenom zásobu medailek, ale i obrázků a mnoho čísel Hlasů Svatohostýnských, kde byly také zprávy s bojiště a mnoho poděkování od vojáků za ochranu Matky Svatohostýnské.

„Tak hoši, tady máte, ale dobře je ochraňujte!“ radil, když na pohled nepatrné medailky, dárky, rozdával. Samou radostí zapomněl na opatrnost a svoji ztratil. Bylo mu teskno, jakoby mu někdo drahý zemřel. Psáti ještě jednou na sv. Hostýn, nechťel, myslil, že mají posílání tak dost a co by si pomyslili, že stále jenom bere a chce ač nemá čím platit.

„Ostatně, mohu napsat Martě, jistě má nějaký doma a také jí musím udělat radost za její starostlivou péči o mně.“

Nemýlil se, do týdne zásilka pečlivě zabalená došla. Čekal na ni jako na smilování, neboť v příštím dnu měla býti velká bitva, on desátník, v řadách prvních měl nastoupit.

„Zaradovala jsem se z tvého dopisu a hned svoji medailku sňala s krku a posílám s přáním, aby tě chránila!“

Byla bitva. Popisovat ji, vyvolávat zoufalé výkřiky a bolesti minulosti? Dnes, kdy na hrobech padlých již hýří, výská a hřeší svět?

Většina z pluku byla pobita, část Italy zajata a mezi lehce raněnými, kteří i zajetí unikli byl také — Bartoloměj. Byl odvezený do polní nemocnice, odtud na měsíc do své vlasti, kde několik dní ztrávil mezi drahými. Dítka nemlčely a vypočetly, kolik zdrávasů daždý den, často i růženec se za něho pomodlili.

„Víš, co, Marto, moje zachránění není jenom nahodilé, umínil jsem si, že pošlu do Hostýnských Hlasů poděkování!“ navrhl a všichni hned souhlasili a dítka se nabídky, že mu to pomohou skládat. Než odejel zas na bojiště, poslal dopis na sv. Hostýn, prose o uveřejnění. Odcházel s důvěrou, že jej Matička lidu i dále bude chránit.

Šťastně se navrátil, když svobodna byla zas vlast a jak již to bývá, zapomínal na překonané útrapy a strastí i na vděčnost. Nebyl zjevným nepřítelem katolického náboženství, ale ve víře chladl stále více a v duchu se radoval, že ve Hlasech jeho poděkování tehdy neuveřejnili, neměli místa, či snad na to zapomněli.

Martu bolela jeho nynější lhostejnostvíce, než-li dřívější nevěra, považovala to za nevděl vůči Matce lidu, ale neříkala nic, aby se nezatvrdil ještě více, nestál větším nepřítelem katolictví. Jednou přišel, že neděli co na čtení, a zahlédl na okně poslední číslo Hlasů Svatohostýnských.

„Počkej, strýčku, já ti něco přečtu, třeba tady z toho místa, kde jsou různá poděkování,“ nabídl nejstarší chlapec. Strýček však mávl rukou, zamítl jeho návrh, řka:

„Nemluv o takových hloupostech, rozumný člověk tam nic nedá, ani tomu nevěří, panáčci si tam mohou napsati; co chtějí!“

Ale hošík listy přemítal, poděkování četl a najednou hlasitě vykřikl:

„Jejé, strýčku, podívej se, tady je uveřejněno to, co jsme skládali přede dvěma léty, když jsi byl raněný, v redakci se to asi založilo a teprve nyní našli, uveřejnili!“

Bez pobídky četl dosti dlouhý sloupec slibů a díky, netuše v dětské prostotě, jak to působí na strýce, který se nyní v duši hanbí za to, že jako čestný muž nedostál žádnému z těch slibů ano, ještě si z důvěry a zbožnosti jiných posměch činí.

„A tady píšeš, strýčku, že dle možnosti budeš na Sv. Hostýn často putovat. Víš co, my tam s maminkou příští měsíc půjdeme, můžeš jít s námi“, dodal hošík a strýc mu to slíbil. Vzpamatoval se, uvědomil, co Matce lidu slíbil a jakým zločincem stal by se, kdyby co slíbí, nesplnil. Vždyt sám tisícům čtenářům podal důkaz o mocné přímluvě a lásce její.

„Zůstanu tvým vděčným dítětem, Matičko, abys ty mne snad nezavrhl, až na věčnosti budu hledati tvoji přímluvu!“ šeptal, když se švakrovou a dětmi ve svatyni hostýnské poklekl.

Dodnes však se diví, jak je to možno, že jeho důkaz o její ochraně přišel do listu tak pozdě a právě v době, kdy nevěra jej chtěla uchvátit a vésti na cesty bludné, kde jsou rokliny a propasti věčného ztracení.

Vnitřek chrámu Svatohostýnského.

Lahyrt:

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

Innocenc III. o trojím tomto tajemství dí: První z nich, to jest umučení, vzbuzuje lásku; druhé, to jest vzkříšení, upevňuje víru; třetí, to jest nanebevstoupení, obveseluje naději. Nebo co více v nás rozněcuje lásku, než-li, že „vlastního syna neušetřil Bůh, ale za nás všechny jej vydal?“ (Řím 8,) „Kristus učiněn jest za nás poslušným až k smrti, a to k smrti kříže“: (Fil. 2,). Co v nás více upevňuje víru, než-li, že „Kristus vstal z mrtvých, prvotina to těch, kteří zesnuli. Poněvadž totiž skrze člověka smrt, též skrze člověka vzkříšení z mrtvých. Nebo jako v Adamovi všickni umírají, tak i v Kristu všickni budou oživeni.“ (1 Kor. 15, 20-22.) A co více v nás rozšiřuje naději, než-li, že Kristus „vystoupiv do výše, odvedl zajatce, dal dary lidem.“ (Ef. 4, 8,). aby kde jest on, tam byl i služebník jeho.¹⁾ Umučení se tu nazývá blaženým, blahoslaveným, jelikož účinky jeho a sladké ovoce jeho přineslo lidstvu štěstí a věčné blahoslavenství.

Přinášíme přejasně velebnosti tvé... Sv. Tomáš dí, že jest dvojí přinesení oběti, jedno, jež je obětí vnitřní a podstatné, neboť každá oběť jest přinesením oběti. Druhé děje se tím, že vykonanou obětí zřejmě slovem a smýšlením Bohu nabízíme, a o tomto je tuto řeč. Proměnou vykonána oběť a nyní přinášíme ji před trůn Boží, abychom stali se účastnými ovoce jejího.

Přejasně velebnosti... t. j. nade vše jasné, neboť jestliže svatí stkví se budou jako slunce v království Otce svého (Mat. 13,). čím jasněji stkví se velebnost božská.

Z tvých darů a dání obětí čistou... Každý dar dokonalý a všecko dání dobré jest shůry, sestupující od Otce světla (Jak. 1, 17.) Šalomoun při posvěcení chrámu a obětování modlil se: „Kdo jsem já a co je můj lid, že jsme mohli toto všecko tobě dobrovolně darovati? Tvé je všecko; a co jsme z ruky tvé obdrželi, tobě jsme dali.“ (1 Par. 29, 14.) Dary, jež jsme na oltář podali, konsekrací jsou pro-

měněny v obětní dar chléb života věčného a kalich spásy ustavičné, což ovšem jsme též od Boha přijali, abychom je božské velebnosti obětovali. Řekové praví, že „přinášíme tobě, Bože, tvé z tvých“. Z tvých darů odnáší se k tělu Páně pod způsobou chleba a dání odnáší se ke krvi Páně pod způsobou vína.

Až dosavad od začátku této modlitby měl kněz ruce rozpiaté. Před slovy: „obětí čistou“ sepne ruce a při následujících slovech dělá pětkrát znamení kříže nad dary.

Nejsou tu již jen bídné pozemské dary, ale jsou to dary, které Pán náš ve své neskonalé lásce ze svých daroval a proto odpovídají všem požadavkům přijatelných darů: Vskutku jsou čisté, svaté a bez poskvrny. Jest to sám Ježíš Kristus, jenž jest chléb, který s nebe sestoupil. Sv. Bonaventura: „Kristus jest obětí čistou, kteráž vyvolené očisťuje, obětí svatou, která miláčky posvěcuje, obětí neposkvrněnou, která skvrny naše smývá, chléb života věčného, jenž anděly a lidi občerstvuje a kalichem nejdražší krve napojuje a zaplavuje.“

Skutečná přítomnost P. Ježíše a proměna nemůže zřetelněji vyjádřena býti, nežli v této modlitbě se nalézá. A poněvadž tato modlitba je z dob nejstarších, můžeme z toho uzavírat, že víra ve skutečnou přítomnost a v proměnu byla ve všech dobách i ve všech církevních obcích. A aby nebylo ani nejmenší pochybnosti o tom, připomínám, že při těchto výrazech dělá kněz znamení sv. kříže. Když jmenovali nejsv. Svátost, z úcty dělali při tom znamení kříže. Říci tedy „chléb svatý“ a dělali při tom kříž, jest vyznáním víry v přítomnost Spasitelovu. Tím také máme zodpověděnou otázku, proč se tuto po proměně dary žehnají. Před proměnou dělají se kříže, aby jimi požehnání se získalo, po proměně však na označení, že tu přítomen ukřižovaný náš Pán, proto též 5 křížů se činí k počtu pěti ran jeho. Nicméně možno i tu mysliti na žehnání, ale jen mystického těla Páně, to jest církve

1) De s. altaris myst. 1. 5, c. 1

sv. a věřících. Tyto proměnné dary jsou též odznakem našeho duchovního proměnění, neboť k darům těmto, jak dříve bylo řečeno, přidáváme své modlitby a kající skutky. A k tomu odnáší se též žehnání to. Tři kříže dělá kněz nad obojím darem zároveň a jeden nad tělem Páně a jeden nad krví Páně. Vzpomeňme přitom na utrpení Páně a na jeho pět ran, jež z lásky k nám vytrpěl na kříži a toto obět naše opětuje nekrvavým způsobem na oltáři.²

Druhý stupeň zakončení úkonu obětního obsahuje myšlénku, aby Bůh shlédl na naše dary. S rozpiatýma rukama pokračuje kněz:

Na ně rač milostivou a jasnou tvář shlédnouti a je mile přijmouti, jako jsi mile přijmouti ráčil dary spravedlivého sluhu svého Abela a obět patriarchy našeho Abrahama a již tobě přinesl nejvyšší kněz tvůj Melchisedech, žertvu svatou, obět neposkvrněnou.

Abychom dobře porozuměli této prosbě, musíme odmítnout dva bludné názory. Předně jakoby snad nespočívalo zalíbení Boží již samo sebou na této oběti. Za druhé, jakoby obět Kristova do jedné řady měla být položena a rovna byla obětmi St. Zákona, o nichž v modlitbě se zmiňujeme.

Obět Spasitelova, tělo a krev jeho, sama v sobě jest Bohu nejmilejší, ale Kristus Pán odevzdal ji církvi, která prostřednictvím kněze ji Bohu přináší. Cena oběti spočívá nejen v ceně daru obětního, ale též závisí na hodnotě a svatosti přinášejícího. Pouget dí: „Církev neprosí, aby Bůh byl milostiv Kristu, jenž se obětuje, ale nám, kteří Krista obětujeme a dary církve, jež Krista

obětuje, aby milostivě přijal, jako tehdy dary Abelovy, Abrahamovy a Melchisedechovy, kteří přinesli předobrazy této oběti. Neboť tyto staré oběti byly Bohu potud příjemny, pokud předobrazovaly obět Kristovu. Když bychom je odloučili od oběti Kristovy, neměly by žádné ceny, aniž by je Bůh milostivě přijal. V tom smyslu musíme rozuměti této modlitbě: Jako tehdy dary Abelovy, Abrahamovy a Melchisedechovy mile jsi přijal a těm, kdož je obětovali, byls milostiv, tak, Bože, pohlédni milostivě na nás, kteří ne předobrazné oběti, jako činili oni, ale toho, jenž jejich obětí byl předobrazem, totiž Krista, obětujeme.“

Mimo to jako údové mystického těla Kristova oběťují věřící spolu s Kristem a v Kristu, tudíž má obět ta vedle Božské stránky spolu i lidskou stránku. A po stránce lidské potřebuje obět přispění Božího.

A proč se jmenují tito tři ze St. Zákona? Protože tito sami předobrazují Krista. Nevinný Abel, jenž obětoval Bohu prvotiny stád s horlivostí, zbožností a s vírou, byl od závistného bratra svého zabit. Představuje tak Krista, jenž od Židů byl zabit a sebe od začátku života obětoval Bohu.

Abraham, otec všech věřících, jenž jediného syna svého Isáka chtěl zabít a byl již na tom, že ho zabije, ale anděl od Boha poslaný mu v tom překazil a spatřil za sebou berana věžícího za rohy v trní, toho vzal a přinesl v zápalnou obět místo syna. Již v katakombách zobrazovali si tento výjev jako předobraz eucharistické oběti. Sv. Jan Zlatoústý dí: „Ne ruka tu obětovala, ale dobrá vůle. Neprobodl Abraham chlapce mečem,

2) *Amalar z Met* († 850) sestavil bohatou symboliku utrpení i celého života Páně při mši sv., jež došla velikého rozšíření ve středověku. Za symbol smrti Kr. P. bylo buď lámání sv. hostie nebo menší pozdvihování před Pater noster nebo konsekrace, též dělání sv. kříže. *Sv. Tomáš Aqu.* dí, že dělání křížů postupně znázorňuje celé umučení: 1. vydání, jež stalo se od Boha (Jan 3, 16.) od Jidáše, a od židů při prvním žehnání po Sanctus. 2. bylo prodání Krista od kněží, zákoníků a fariseů. K čemuž dělají se tři kříže při slovech požehnanou, připsanou, uznanou, nebo na označení 30 stříbrných, ceny prodeje. Přidávají se ještě dva kříže na označení Jidáše, jenž prodal, a Krista prodaného. 3. při konsekraci při slovech „požehnal“, čímž předznačeno umučení Páně. 4. Samo umučení Páně, proto pěti kříží pět ran Krista Pána se vyznačuje při slovech: Obět čistou... (totiž na tomto místě) 5. představuje se vyzdvížení na kříži a vylití krve a ovoce umučení trojím křížem při slovech (při zakončení této trojdílné modlitby) tělo a krev přijmeme, veškerým požehnáním nebeským a milostí byli naplněni. 6. Trojí modlitba, kterou činil na kříži, jednou za nepřitele, když řekl: Otče, odpusť jim, druhá za osvobození od smrti, když řekl: Bože můj..., třetí týká se dosažení slávy, když řekl: Otče, v ruce tvé..., a na vyznačení této děje se trojí žehnání při slovech: „posvěcuješ, oživuješ, žehnáš a uděluješ nám. 7. Naznačuji se 3 hodiny, v nichž visel na kříži a na označení toho děje se znamení kříže při slovech „skrže něho a s ním a v něm...“ 8. Naznačuje se oddělení duše od těla dvěma kříži, jež se sv. hostií dějí se mimo kalich. 9. Naznačeno vzkříšení třetího dne při slovech „Pokoj Páně budiž vždycky s vámi“ (Sum. III 283 a 5.)

spíše byla to nekrvavá obět. Zaslouží se rozumějí, co myslím. Proto byla obět ta bez krve přinesena, protože měla být předobrazem naší oběti.“ Kristus, původce víry, poslušen byl Otce nebeského a od Otce nebeského byl obětován za nás, ale vstal z mrtvých.

Melchisedech, dle jména král pokoje a spravedlnosti, kněz na věky, kněz, jenž, když dobyt bylo vítězství, obětoval chléb a víno, kněz větší než Aron. Lev Vel. dí o něm: „Ježíš Kristus jest to, kterého velekněz Melchisedech představoval, an neobětoval oběti Židům, ale obět onoho tajemství, jež Spasitel náš zasvětil ve svém těle a krvi.“ Slova „žertvu svatou, obět neposkvrněnou“ odnášejí se gramaticky na obět Melchisedechovu, jež toho názvu

zasluhuje pro vztah svůj k oběti Spasitelově. Slova tato přidal sem papež Lev Vel. v 5 stol.

3

S podobným smýšlením, jako tito staří patriarchové, máme i my oběti se přiúčastniti. **Nevinnost Abelova, poslušnost Abrahamova, sebezapírání Melchisedechovo,** ctnosti to, které v oběti Spasitelově ještě krásněji září, neboť mlčení Kristovo mluví lépe nežli Abelova krev, Kristova poslušnost a sebezapírání proniká více do srdce Božího, nežli ochota Abrahamova na hoře Moria a Kristova obětavost volá mocněji o milost, nežli obět Melchisedechova; proto s těmito ctnostmi přítomni budme oběti a pak bude obět ta sloužiti Bohu ke cti, k díkům a smíru, nám pak vzejde z ní ve sv. přijímání hojné ovoce.

P. Jaroslav Ovečka T. J.:

Nechte dítek přicházeti ke mně!

Poučení o prvním a častém sv. přijímání dětí.

III. Námítky a odpovědi:

1. Zase novota o svatém přijímání!

Odpověď. — Novota, když Ježíš Kristus to přikázal? Za starých dob bylo i nemluvnatům při křtu a pak již i před užíváním rozumu častěji podáváno svaté přijímání. Sněmy lateránský IV. a tridentský tohoto zvyku nezavrhujíce, jasně a přísně přikazují první svaté přijímání aspoň hned po nabytí užívání rozumu, to jest rozeznávání mezi dobrým a zlým.

2. Ale jak tedy došlo k dosavadnímu zvyku?

Odpověď. — Zde máš výstražný příklad, kam vede ve věcech víry a mravů lidský rozum, nepřidrží-li se stále vedení církve! Církevní sněmy nerozlišují, nýbrž zároveň mluví o věku rozeznávacím k první zpovědi a k prvnímu svatému přijímání. Ale někteří bohoslovci, nevědomě poněkud svedeni jsouce kacíři Jansenisty, kteří žádali ke svatému přijímání přípravy a svatosti skoro andělské, začali také chtít k prvnímu svatému přijímání poněkud lepší poznání a větší přípravu; tedy pozdější věk. Omyl se rozšířil, méně zbožní ovšem byli též hned

pro něj a tak došlo až k pozdějšímu žalostnému stavu. Církev svatá sice opět a opět připomínala pravou nauku (dekret uvádí příklady), ale téměř marně. Teď bude bohudíky jinak, když se musí dekret Pia X. každý rok o velikonočním čase všude lidu čísti!

3. Ale děti tomu přece ještě nerozumějí!

Odpověď I. — Církev praví, že s oním poučením, jež dekret udává, rozumějí dostatečně. Kdo je soudcem? Právě na tomto uskrovnění přípravy záleží provedení dekretu svatého Otce!

2. Rozumí nemluvně pokrmu? A přece mu pokrm prospívá hned od počátku života, poněvadž tak je to v přirozenosti pokrmu. Dítě, pravíš, nerozumí svatému přijímání? a přece by mu nevýslovně prospívalo hned od křtu, počátku duchovního života, poněvadž tak je to v přirozenosti svatého přijímání! (Pro nebezpečí znesvěcení a podobné upustila církev, jak nyní nařizuje i nový církevní zákonník, can. 854, § 1, od tohoto zvyku nepovinného, ježto dítě, nemohouc před užíváním rozumu

života milosti hříchem pozbyti nebo ohroziti, nepotřebuje zatím pro něj svátostné posily a ochrany. Ale hned s užíváním rozumu se dostavuje nebezpečí a proto i povinnost, ranným a častým svatým přijímáním se ochrániti.) Působit svaté přijímání, jako všechny svátosti Nového Zákona, samo sebou (ex opere operato), to jest, jsou-li jen splněny aspoň potřebné podmínky, dá nám své milosti bez všelikého dalšího našeho přičinění, tak jak z vodovodu dostaneš vody, splníš-li jen před tím podmínku: otevřeš-li kohoutek. Ovšem, kdybys mohl svou nádobu zvětšiti, dostal bys do ní více. Nuže, před hodným svatým přijímáním je potřebná podmínka stav milosti (a ovšem, dospěl-li kdo do rozumu, též pravý úmysl). Příprava a díkyčinění zvou sice a vítají božského Spasitele, ale tím jen rozšiřují, abych tak řekl, naše srdce, aby tam mohl vlít více milostí. Něco podobného lze říci i o náboženských vědomostech při svatém přijímání, pokud nejsou potřebny k oněm dvěma podmínkám: usnadňují přípravu a díkyčinění. To však, oč srdce rozšíříš, jest jen maličko proti pokladům, jež každé hodné svaté přijímání samo sebou dává. Chápeš teď, proč stačí k dobrému prvnímu svatému přijímání jen nepatrné náboženské vědomosti, totiž nic více, než oněch pět pravd výše uvedených a i ty třeba jen velmi nedokonale? Proto, že k podmínkám ke svatému přijímání více netřeba! Arci k pozdějšímu křesťanskému životu třeba mnohem více, a proto se dítě, jak dekret připomíná, po tomto časném prvním svatém přijímání musí ovšem učit celému katechismu a ti, jimž od Boha svěřeno jest, musí se pod těžkým hříchem starati o jeho dostatečné náboženské vzdělání.

3. Chápeš teď také, proč stačí k dobrému svatému přijímání i kratičká příprava a díkyčinění „podle sil, způsoblosti a zaměstnání jednotlivců“? Protože vůbec nepatří k podobným podmínkám! Navádej tedy dítě laskavě ve „zbožnosti věku přiměřené“ při svatém

přijímání, ale nebuď úzkostliv. I kdyby všedně zhřešilo velikou roztržitostí nebo jinak podobně při přípravě a díkyčinění (i u dospělého je to pouze všední hřích), přece se mu dostane svatým přijímáním všech prevelikých podstatných milostí této svátosti, jen když přistoupí ve stavu milosti a s dostatečným pravým úmyslem.

4. Ale na pozdější první svaté přijímání by se děti lépe připravily, měly by z něho ještě větší prospěch a lépe by jim utkvělo v paměti.

Odpověď 1. Nejkrásnější příprava a ozdoba při prvním svatém přijímání je křestní nevinnost. Ale právě té mládež přechasto pozbývala při neblahém zvyku pozdního prvního svatého přijímání! Příprava pak bývala mnohdy také podle toho. Jak pak má velice toužiti po manně Kristově, komu zachutnalo mláto nečistoty? Ne starší, nýbrž právě zcela útlé, ještě čisté děti toužívaly nejvíce po svatém přijímání a jsou lépe připraveny!

2. Než dejme tomu: dítě zachová nevinnost až do pozdního prvního svatého přijímání a bude opravdu lépe připraveno. Ale o kolik milostí a sil k boji zůstane pak navždy chudší! Neboť ty, jichž se mu dostane nyní pro lepší přípravu jsou jen velmi malé proti oněm, které by mu každé svaté přijímání od prvního užívání rozumu bylo dalo samo sebou i při menší přípravě. Může dítě, až pozná, oč je vlastně oloupeno, vzpomínati s nezkalenou radostí na tento pozdní den prvního svatého přijímání? Arci, ranný den prvního sv. přijímání mu asi neutkví v paměti, ale za to utkvějí krásná léta neporušeného mládí s častým svatým přijímáním! Co lepší pro čas a věčnost?

Z á v ě r.

Dekret o časném prvním svatém přijímání vydal svatý Otec Pius X., „aby se květ nevinnosti, než je ovanut morovým ovzduším naší doby, obrátil k Tomu, jenž pase mezi lilie-mi; aby Bůh, usmířen jsa čistotou dětství, zdržel svou trestající ruku; aby za volání synů záhuby: „Nechceme,

aby tento panoval nad námi'. On sám si zřídil hodnější říši v duších těch, jejichž je království nebeské." List Pia X. biskupu Lavanlskému, 5. září 1910).

Jaká bude jednou odměna těch, kteří splní povinnost svou, k tomuto velikému cíli Pia X. a církve sv. přispějí, a největší milosrdenství prokáží, dávajíce dětem Božím Ježíše!

P. Rozkošný T. J.

O Matici Svatohostýnské.

(25letá její činnost.)

Jak již řečeno, byl tento řád sice na rok jen povolen a to až r. 1909, ale starosti byly hned od založení Matice. A starosti i mrzutosti bylo mnoho. Nejvíce ovšem s hostincem. Vždyť již r. 1894 naléhalo hejtmanství na rozšíření. Vdp. farář Dražovský Ant. C. Stojan žebřal o půjčky, a P. Cibulka najal od Slavkovských kus louky asi uprostřed hory, dal tam dělati cihly, takže dovoz nebyl drahý, p. Harna dohlížel na stavbu a poukazoval stavitelovi peníze. Když byl hostinec rozšířen, byl na výborové schůzi 28. listop. dán tento návrh: Pan lékárník Harna sděluje o neshodách s p. hostinským Skálou, načež se usnáší následující: Pan Dr. Pištěcký se splnomocňuje vyjednávat s p. Dr. Polednou advokátem a právním zástupcem p. Skály v Holešově o odškodném za odstoupení hostince pro rok 1896 až do 1600 zl. P. lékárník Harna se splnomocňuje, aby zakoupil vagon koksu na vysušování dolních místností nového hostince. A v následující výborové schůzi 5. června 1896 bylo ustanoveno: Pan Josef Dostál, redaktor Litovelských Novin a hostinský v Litovli přijímá se za hostinského na 1 rok od 1. ledna 1896 za 1500 zl., kteréž čtvrtletně napřed spláceti má. O opravách v hostinci, o různých přáních poutníků jednávalo se od počátku Matice jak na výborových schůzích, tak na valných hromadách skoro každý rok. Vždyť jak pravil jednatel na valné hromadě 14. září 1898: Hostinec matiční jest pod veřejným dozorem všech, kteří

jsou údy spolku, kteří též beze všeho své posudky Matici oznamují, a nic nepřistojného nestrpí, což o jiném soukromém hostinci, do něhož poutníkům nic nebude, neplatí. I třeba prohlásiti, že Matic Svatoh. všemu se na odpor ve prospěch Sv. Hostýna postaviti musí, co se s účely Svatohostýnskými nesrovnává.

Proto pomineme různé menší záležitosti: 9. února 1902 rozhodl se výbor matiční: Stavba nových světnic na zahrádce se povolí jen pod tou podmínkou, že tolik nájemného se bude platiti, kolik třeba, aby úroky a amortisace se spláceti mohly; a na valné hromadě r. 1904 jednatel oznámil: Zřízena nová, prostranná a krásná noclehárna za 10.823 K, jížto možno též používati za sál, čili síň na pohoštění poutníků. Ostatek doplatil vd. P. Zimmerhackel T. J., začež se mu díky vzdávají. Rok na to však se stala v hostinci velmi nemilá příhoda, která nadělala mnoho hluku. 17. července měl na Sv. Hostýně schůzi spolek dam sv. Alžběty z Kroměříže, a vodou z hostince jich několik onemocnělo. Toho se chytily nepřátelské časopisy a tvrdily, že voda u vodní kaple je otrávena. Členové výboru měli mnoho starostí, na valné hromadě záležitost probírána, a ustanoveno vykopati novou studni, která je nyní mimo zahradu hostince. Na výborové schůzi 15. září 1907 bylo povoleno na novou studni a opravu rozhledny 2400 K. Nová studna byla postavena hned na podzim téhož roku.

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. C. Ch. z Boršic u Velehradu děkuje za vyslyšení a připojuje divnou příhodu, která se jí přihodila na cestě na Sv. Hostýn. Šla na pout s procesím, které chodívá na sv. Duch a necítila žádné únavy. Když však přicházela k Sv. H., tak se jí nohy rozbolely, že nestačila ostatním a zůstala tak daleko za nimi, až jí z dohledu zmizeli. Majíc v nohou bolest, v srdci

žal, že se opozdí, a že tam snad ani nedojde, přece neklesla na vysli, ba měla tolik důvěry, že kdyby i celou noc po kolenu měla se plaziti až nahoru, že přece se musí k Matici dostat. Vždyť ač poutníků neviděla, sama znala cestu. Šotva však přešla potok tekoucí pod Sv. Hostýnem, všecka bolest tatam, a tak šla, že se takřka ani země nedotýkala, jakoby jí

někdo nesl, spolupoutníky předběhla a byla dříve u pramene než oni; již byla umyta, a na ně čekala, když se blížili. Je to důkaz jak důvěra v P. Marii posiluje.

M. J. z Kozlovic děkuje P. M. Svat., Srdci Páně, sv. Ant., sv. Josefu, Frant. seraf. za pomoc a ulehčení v dlouhé nemoci.

Jistý čtenář od Frenštátu děkuje P. M., že se ho ujala jako matka, když ztratil pozemskou matku, a chránila ho, a těšila, když jej chtěli špatní lidé zlákat. Poznal, že jejich slova jsou otravným jedem. Pokaždé, když bývá jeho srdce svíráno žalem, se k ní o pomoc utíká, a všechna bolest odchází. Když k ní nemůže na pouť, tedy aspoň v duchu k ní putuje, a hledá u ní útěchy.

A. J. z Brna, která loni jižjiž umírala a na přímluvu P. M. Svatoh. byla na životě zachována píše: Jistá osoba bez vyznání se střelila a celý rok ležela v nemocnici, právě na onom lůžku, kde jsem loni umírala. Hrozně trpěla a jen o jed sestřičky prosila, aby již byl konec jejího života. Šla jsem k ní, těšila jsem ji, radila jsem ji, aby se odevzdala do ochrany P. Marie Svat., že i já jsem tam ležela a umírala, a že mi již žádný lékař pomoci nemohl, když srdce chladlo. Dala se do pláče. Hned jsem ji nechala přecházet od jedné pacientky z Hlasů Svatohostýnských svoje zázračné uzdravení, které tam bylo loni uveřejněno. Tak to na ni účinkovalo, že mi slíbila, že se vrátí do církve sv. V měsíci květnu jsem byla svědkem jejího návratu do církve sv. Proto zasluhuje P. Maria Svatoh. díky!

Poděkování. Všem, kdož se o průvod a slavnost Božího Těla na sv. Hostýně obětvali a finančními prostředky přispěli, vzdávám jménem okresního svazu Omladin na Bystřicku srdečné Zaplat Pán Bůh! — Předseda.

Poutí. 2. června z Kvasic a z přifařených osad ze Silínova a ze Střížovic (300) s farářem Ant. Dokoupilem, ze Zborovic (300) s kaplanem Vlad. Bednaříkem, z Loučky (400) s far. Tnoc. Kuklou, s velkou hudbou, družičkami, s Omladinou ve valašském kroji, 60 Orly v kroji, a s novým orelským praporem minulého roku posvěceným. Prapor tento je ozdoben na modré straně orlem, a na bílé nádherným obrazem P. Marie Svatohostýnské a zhotoven od řeholních sester ve Frýdlantě. Na jedné straně je nápis: K Bohu výš — vlasti blíže; na druhé: Ve svornosti a lásce je síla a moc. Prapor byl obdivován všemi poutníky. 2. júní přišli poutníci ze Slovenska od Čadce počtem prez 450 pod vedením opata čadčanského Štefana Štolárika. Příchod těchto putníkův hatilo, že velká burka, která před tím dňom okoli Čadci bola, aj trať železničnú pokazila, ktorej trati náprava práve k vůli tejto puti byla prinahlena — 400 dielnikov pracovalo — len půl hodiny pred odchodem vlaku do poriadku daná.

Cestou z Turzovky do Bílé jim ustavičně přšalo, až keď do Bystrice přijeli, sa vyčasil, takže na horu v tom najpeknějšom poriadku vyustit mohli. Mali so sebou prez 30 družičiek prvnykrat v kroju čisto slovenskom — Kysúckom —, ktorý kroj práve preto, že tu ešte nevidený bol, všeobecnú sensáciu spôsobil. Vodcovia púti za veľké vyznačenie si držia, že družičky tieto pred samú Sviatosť Oltárnu mohli ist na processii Božieho Tela, ktorá sa práve v ten den odbavovala. Všetci pútnici zasvatili seba i rodiny svoje slavným zposobom božskému Srdcu Pána.

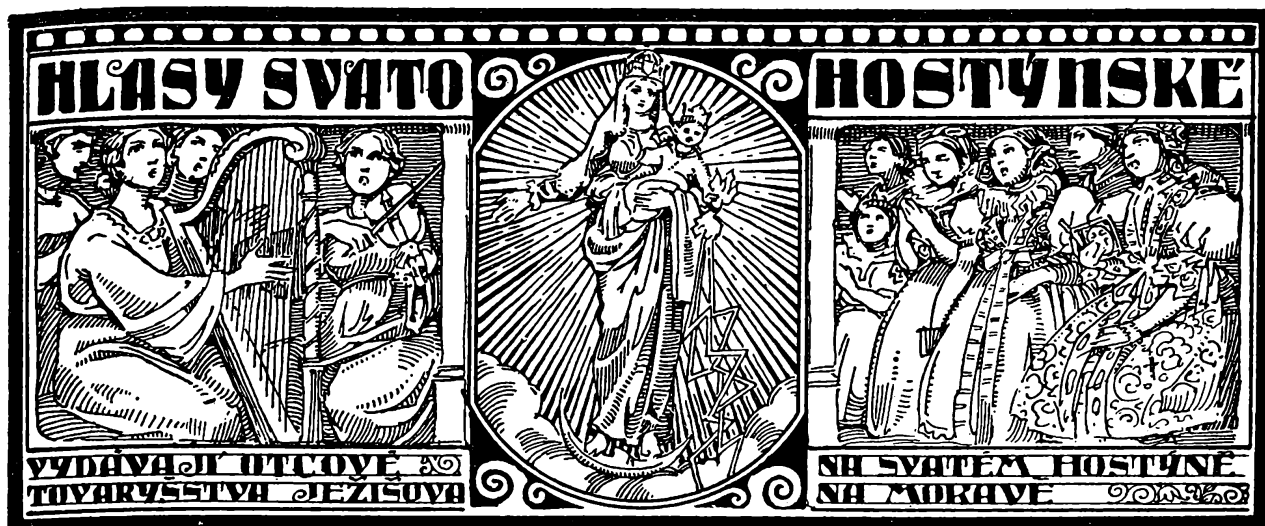
6. června přivedl Josef Folta, kaplan z Ludgeřovic a Jos. Holubníček, katecheta z Petřkovic na Hlučínsku 128 školních dětí, které, ač přšelo a zima byla, přece skoro ráno svého katechetu zbudily a tak vlastně přinutily na pout. Všechny dívky byly u sv. přijímání; taktéž přijalo všech 48 dětí sv. svátosti ze Ptení, které přivedl kaplan Cyril Otčenášek. 7. června přišel Jindřich Skácel, farář z Újezda u Luhačovic se 130 žáky a Karel Doležel, farář v Polkovicích s 26 poutníky. 9. června: Kokory (350) s farářem Hynkem Korhoněm, Tršice (80) s kaplanem Ferd. Jiřičným, Roketnice (250) s far. Ant. Podivinským, Majetín (95), Němci z Podštátu (23) a z Boškova (15), Val. Meziříčí (400) s kaplanem Jul. Klímkem, jenž měl ranní kázání. V neděli ráno o půl 8. hod. se přihrnulo velké processí (752) ze Zábrdovic u Brna. Přijelo zvláštním vlakem, který vypravila Jednota sv. Josefa na památku 25letého trvání. Byla založena r. 1898 kaplanem Josefem Wiederlechnerem, jenž jako farář v Přítlukách u Hustopeče zemřel. Poutníci ukázali velkou lásku k P. Marii: většina z nich nespala celou noc. Musili vyjít o půl 12. hod. na nádraží, o 2. hod. ráno vyjeli, o 6. hod. byli v Bystřici, a ač bylo bláto a přšelo, přece mnozí nesli na horu cihly a přijali sv. svátosti. Ve vlaku je k sv. svátostem připravovali předseda Jednoty Frant. Válka, katecheta a místopředseda Leopold Toman, kaplan ze Zábrdovic. Mezi poutníky byl jeden 85 letý stařec a jeden slepec. Jednota nemohla lépe své jubileum oslavit. — Bedřich Hýža, prof. náboženství z N. Jičína, přivedl žáky II. třídy č. st. r. gymn., kteří o 3. hod. ranní za lijáku vyjeli z N. Jičína. 12. června sestry sv. Karla Bor. z Frýdlantu se 60 chovankami, 13. června sestry Sv. Kříže z Mor. Ostravy s 20 chovankami, za něž sloužil zpív. mši sv. Jindřich Konečný z Roštína, a katecheta Frant. Gaja a Jindřich Valouch s 80 žáky ze Vsetína. 16. června: Jan Schön, kaplan z Brušperka se 300 poutníky a s hudbou; 17. června: Jan Ertl, prof. náb. v Přerově se 100 studenty, P. Vladimír Dreiseitel, superior T. J. v Opavě se 138 sodály a sodálkami s 2 prapory, kteří skoro ráno v neděli přišli a v pondělí odpoledne odešli. Také přivedl na neděli Frant. Karas, kaplan z Uhřic 480

poutníků zvláštním vlakem. R. 1918 přijelo jich s ním 53, r. 1919 93, r. 1920 již 235, r. 1922 340, a letos 480 a mezi nimi bylo 151 mužů, a někteří největší sedláci. Toto procesí je posud jedním z největších ze vzdálených hanáckých vesnic. 20. června: Jan Hrubý, kaplan ze Zašové a Vlad. Kodítek z V. Bystřice s 35 školními dětmi. 23. v sobotu odpoledne za deštivého počasí večer jen na 300 poutníků, v neděli však na sv. Jana Křtitele Přerovští (300) s kaplanem Fr. Sedlákem, Záhliničtí (100) s far. Josefem Václavkem, Dobrotští (250) s kaplanem Karlem Látalem, s družičkami a s hudbou, Hlinští (205) s družičkami a s hudbou; 26. června Tučapští (200) s kaplanem Jaromírem Krylem, s družičkami a s hudbou, 28. června školní děti z Újezda a Těšova u Luhačovic s farářem Jindřichem Skácellem, odpoledne Zdounčtí (500) s farářem Adolfem Horákem, na sv. Petra a Pavla Všetulští (300) s kaplanem Karlem Látalem, družičkami a s hudbou, Domaželičtí (500) s farářem Ant. Chudíkem a s hudbou, Fryštáctí (400) s kaplanem Pavlem Hanákem a s hudbou, Vitoňští s farářem Šimonem Doleželem, s družičkami, Omladinou v kroji a hudbou. Největší procesí však 29. června bylo z Ostravska vedené farářem z M. Ostravy Frant. Felgenhauerem se 7 kněžími z okolních osad: Jos. Holubníček, katecheta z Petřkovic přivedl 158 poutníků z farnosti Ludgeřovské na Hlučínsku, Karel Heger, kaplan ze Slezské Ostravy, J. Kuča, kaplan ze Senova, z Hrušova přivedli své poutníky; účastnili se: Viktor Andryšek, katecheta z Ludgeřovic, Ant. Zdražil, farář v. v. ve Slezské Ostravě, Václ. Absolon, kaplan z M. Ostravy. Ostravští měli ve svátek sám čtyry zpívané mše sv. s assistencí a mezi bohoslužbami venku akademii. 1. července farář M. Hošek, jenž od r. 1884 sem chodívá a od r. 1901 vodívá procesí, se 198 Líšenskými u Brna, Jan Šulák, kaplan z Drahotuš se 400 poutníky, kaplan Ant. Marek se 210 poutníky z Penčic, dále z Frenštátu, o níž píše Noviny z Podradhoště č. 27. takto: (Pout na posvátný Hostýn.) Za překrásného počasí vykonali věřící z okresu frenštátského pout na posvátný Hostýn. Mnohé od společné poutě zdržovalo špatné počasí a mnoho práce na poli a na lukách. Jen ti odvážní si pochvalovali krásné počasí, které po oba dny 30. června a 1. července panovalo. Z Kozlovic v sobotu ráno přivedl obětavý p. farář Antonín Pospíšil veliké procesí, k němuž se ve Frenštátě přiřadili ostatní věřící. Včas došlo se na nádraží. Vozy tentokrát byly pečlivě vyčištěny a opatřeny dostatečným počtem sedadel. V Bystřici jsme byli o půl 12. hod., odtud jsme se pomalu odebrali na Hostýn. Na Hostýně nám nám přišel naproti P. Rozkošný. Po odpo-

činku účastníci poutě vykonali křížovou cestu. Večer byl nádherný světelný průvod s pobožností u pomníku padlých. Večer byl teplý, vítr úplně ustal. Sem tam již svítila se některá hvězdička. Za takové pohody se krásně odrážela tisícera světélka svící, které nesli věřící. V průvodu hrály dvě kapely. U pomníku padlých byla vykonána večerní pobožnost a po ní strážce Hostýna Strýhal měl krásnou vzpomínku na padlé. Ráno přistoupili věřící k sv. přijímání. V neděli bylo na posvátném Hostýně živo. Milé počasí přivábilo mnohé poutníky, vedle toho přicházela nová procesí dopoledne i odpoledne. Po dvanácté hodině nastalo opět loučení. Mnozí s pláčem opouštěli toto milé místo, kde se přišli potěšiti a posílit. Pohodlně jsme přišli do Bystřice, odkud jsme se vrátili nazpět do svých domovů. Vše se pěkně vydařilo, nestala se žádná nehoda a z úst bylo slyšeti všeobecné přání: Příští rok opět na shledanou na posvátném Hostýně.

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně ve dnech 24.—28. června účastnili si tito vdpp. Z olomoucké arcidiecése Fr. Bureš, kaplan ve Strážnici, Monsgr. Oldř. Karlík, arcibiskupský sekretář v Olomouci, Fr. Mokroš, farář v Mar. Horách, Jan Sigmund, koop. s Slatěnicích u Olom., Jan Vrbíček, farář v Prasklicích. Z brněnské diecése: Frant. Bubílek, farář v. v. v Bystřici p.-H., Ant. Moučka, administrátor v Bohuslavicích. Ze Slovenska: A. Feitschler, biskup. rada v Bošce, Ladislav Chmielovský, far. Dolní Suča, Josef Minarík, kaplan ve Vysoké.

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně ve dnech 16.—20. července 1923 účastnili se tito vdpp.: Z olomoucké arcidiecése: Karel Bentsch, kaplan ve Zdoukách, Fr. David, prof. nábož. ve Strážnici, Jan Fiip, katech. v. v. ve Štítné n. Vlár., Jan Fürst, kaplan v Hrabové, Fr. Havlíček, katech. v Zábřehu, Karel Hnízdil, koop. v Brodku u Nezamyslic, Pavel Hanák, koop. ve Fryštáku, J. Hrubý, kaplan v Zašové u Rožnova, Jan Churý, kaplan v Zábřehu, Zeno Jockl, prof. arcib. gymn. v Kroměříži, Alois Kalmus, kaplan ve Vyškově, Ignác Kadlčák, farář v Dittersdorfu, Fr. Kolář, kaplan v Zábřehu, Cyprián Lochman, katech. v Kojetíně, Jakub Otáhal, farář v Brumově, Josef Pala, kaplan v Štěpánově, Jan Pírek, kaplan v Jalubí, Stanislav Prudík, farář v Mor. Prusích, Fr. Slepíčka, kaplan v Derfli, Julián Smolka, farář ve výsl. v Petřvaldě, Jiljí Španěl, profesor v Kroměříži, Ed. Tabáček, kaplan ve Švábenicích, Viktor Vrzal, farář ve Střítěži. Z brněnské diecése: Fr. Skoták, kaplan z Mor. Budějovic, Fr. Šváb, farář v Kněžicích u Jihl., Z Král. Hradecké: Theol. Dr. Cand. Ant. Mikan, farář v Česk. Libhavech, Al. Jeřábek, kapl. v Krucemburku. Z litoměřické diecése: Ign. Milčinský, farář v Žerčicích.

Číslo 9.

Září 1923.

Ročník XIX.

P. Fr. Žák T. J.:

Z litanie loretánské.

Stolice moudrosti.

Stolec moudrosti učitelů věhlasných!
kdo vás s úctou nevzpomene?
Rozumím, že duchů nadšených
k vám se pestrý zástup žene.

Touha, poznat smysl života,
tajemství, jež v zemi skryta,
jimiž hvězdná báně bleskotá,
od tvůrce je v duši vryta.

Maria, aj, kterak tebe zvat?
kterak ctít a vychvalovat?
Krista, moudrost samu, učíš znát,
milovat a následovat.

Stolec moudrosti jsi nejvyšší,
žáčka mistra nebeského.
Voď mne, Panno, voď mne k Ježíši,
vše ví, kdo zná ducha jeho.

Mgr. Baunart — M. Hedv. Vávrová:

Generál de Sonis.

Kapitola VI. Tènez, Laghuat a Saida r. 1860—1865.

Sonis jako jezdec přímo okouzloval Araby. Když viděli, jak v nádherné uniformě velitel spahiů projíždí se svým důmem celý kraj, jak se vysmívá obtížím a hravě přeskakuje i největší překážky, jak předhání i jezdce nejrychlejší a první vrhá se do nebezpečí, z něhož vychází s usmívavou tváří, byli jako u vytržení. Očitý svědek napsal o něm: „Jako jezdec neměl Sonis sobě rovného. Kolikráte jsem viděl, jak sedá na neszkroceného arabského koně, přeskakuje s ním všemožné ohrady, rokliny, skaliska a nesestupuje s něho dříve, dokud zchvácené a zpocené zvíře se samo nezastaví, prosíc němým pohledem svého krotitele o milost. Tu Arabové, sami výborní jezdci, v obdivu padali před Sonisem na kolena.“

První přehlídka území odbývala se v postě. Sonis přísně zachovával církevní půst. „Vím“, řekl Otcům Lazaristům v Ladhuatě, „že při namahavých jízdách měl bych dosti důvodů k dispensi. Ale nechci, aby Arabové řekli, že mohamedáni zachovávají půst lépe než křesťané. Proto postil jsem se přísně, spokojuje se denně pouze s jedním jídlem.“

Biskup alžírský, Monsignore Pavy, slíbil veliteli laghuatskému svou návštěvu. Hlavní město pouště mělo tehdy prvně ve svých zdech uvítati svého biskupa. Vrchní pastýř se svým generálním vikářem, abbé Suchet-em, vyjeli z Alžíru 12. dubna 1861. Provázeli je jediný sluha. „V deset hodin ráno,“ napsal abbé Suchet ve svém listě, „byli jsme právě v polovici cesty mezi Rocherem a Djelfou, když tu náhle přicválá na koni spahi celý uříčený, zastavuje povoz a odevzdává lístek od pana de Sonis. Velitel prosil v něm pana biskupa, aby dále nejel, neb nechce býti odpovědným za neštěstí, jež by ho mohlo stihnouti. Arabové totiž přepadli Djelfu a povraždili část obyvatelstva. Monsignore jako odpověď napsal na lístek tužkou: „Nezastavím se; jdu dále pod ochranou Boží.“ Potom obrátil se ke mně: „A co vy uděláte?“ Odpověděl jsem: „Sequar te, quocumque ieris! (Půjdu za tebou, kamkoli půjdeš.) Ale myslím, že bychom učinili lépe, kdybychom se vrátili. Povstalci jistě číhají na cestě, budou střílet na vůz a pošlou nás oba na onen svět.“ „Nuže,“ odpověděl biskup, „pocestujeme tam spolu a předložíme sv. Petrovi dobrý průvodní list.“ Ale Bůh bděl nad námi. Po tříhodinné smrtelné úzkosti — aspoň co se týče mne — dorazili jsme do Djelfy. Duchovní správce byv velitelem uvědoměn o neohroženém rozhodnutí biskupově, čekal na nás s kostelníkem a s dvěma ministranty u vchodu do vesnice. Kostelník měl roztříštěnou ruku a jeden z hochů zas obvázanou hlavu; bylť raněn yataganem (arabskou šavlí.) Také několik vesničanů, kteří se nebáli vyjít ze zatarasených domů, přichvátało k uvítání biskupovu. Byli až k slzám dojati, vidouce, jak milovaný arcipastýř přichází je potěšiti přes všecko hrozící mu nebezpečí.

Co se však v Djelfě bylo stalo? Na první telegrafní zprávu o povstání Arabů pospíšil velitel se svou jízdou do Djelfy. Celá ves tonula v hrůze a strachu. Sonis záhy vše vyzvěděl: Arabové, podníceni jakýmsi fanatickým kázáním, chtěli vyhubiti všecky tamní křesťany. Příhodná k tomu chvíle se jim brzy naskytla. Odbýván právě trh a Arabové se dostavili k němu jako obyčejně se svým zbožím i s plodinami. Čekali k provedení hanebného záměru pouze na temnou noc. Potom jak divocí dravci vrhli se na nevinnou kořist. Povraždili několik kolonistů a zardousili malé dítě, spící v kolébce. Podporučík, jemuž s posádkou 50 mužů svěřena ochrana vesnice, telegrafoval ihned do Laghuatu. Sonis cvałem přeletěl 30 mil a s ranním úsvitem byl již v Djelfě. Část vrahů pochyťána, postavena hned před vojenský soud a na odsouzených rozsudek hned vykonán. Byli zastřeleni.

Monsignore Pavy zůstal celý den u svých ubohých oveček, těšil a pomáhal, jak mohl. Nazítří však na radu Sonisovu, jenž se obával nového útoku rozlícených Arabů, pospíšil do Laghuatu. K velikému jeho překvapení Sonis ho tam předešel; urazilť ten nevyrovnatelný jezdec v pěti hodinách 30 mil. „Když u kostela seskočil s koně, nebylo na tváři jeho znáti ani nejmenší únavy,“ dokládá očitý svědek. Velitel chtěl, aby hlavní město pouště uvítalo svého biskupa s náležitou ctí a radostí. Monsignore Pavy byl přímo unesen půvaby krásné oasy. Za text své promluvy zvolil slova: „Justus ut palma florebit“. (Spravedlivý jak palma pokvete.) Ale apoštolský jeho zrak neutkvěl pouze na rozkošném obraze před ním se rozkládajícím; zahleděl se dále až k nesmírným pláním ohromné pouště a opakoval několikráte: „Osmnáct set mil! Osmnáct set mil!“ Řekl pak, že přišel

do Laghuatu jako biskup a jako křížák. Křížácká výprava, kterou má na mysli, nechť vydobude rozlehlé ty končiny víře Kristově. I prosil vojíny, by nesli prapor evangelia a slova Božího do celé Afriky! Jen proto Bůh otevřel Francii její brány.

Vraťme se k záležitosti Djelfské! Vojenský soud s bezprostřední popravou vrahů djelfských byl se strany Sonisovy krokem sice nutným, ale smělým. „Veliteli, toť odvážná hra,“ upozornil ho biskup. „Vím to, Monsignore“, odpověděl oslovený, „ale znám Arabý; nepotrestám-li jich dnes, začnou zítra znovu. Tázel jsem se v té příčině svého svědomí, i poznal jsem, že jest mou povinností, aby ochránil dobré zastrašením zlých.“ Ostatně zaslal Sonis hned svému maršálkovi do Alžíru zprávu o průběhu celé záležitosti. Ale jak to bývá, když zpráva uveřejněna potom v novinách, doplnil jistý dopisovatel pařížských novin onu zprávu vymyšlenými a nepříznivými dodatky. Následkem toho začly kolovat různé řeči a vojenská vláda v Alžíru obviňována, že jeví tak málo šetrnosti k domorodcům a že zvláště maršálek Pélissier jest tak dobře známý svou bezohledností. Ve skutečnosti maršálek schválil celé jednání Sonisovo, ale přál si, by se o tom nemluvílo. Když však noviny natropily tolik hluku, prohlásil, že nesouhlasí s jednáním svého podřízeného a Sonisovi poslal rozkaz, by hned opustil Laghuat a vrátil se ke svému pluku do Mascary.*) Bylo to 19. května 1861. Věru, podivné to chování muže, na jehož rozkaz r. 1845 zahynulo na 1150 Arabů v jeskyních, do nichž se nešťastníci ukryli před svými pronásledovateli!

Sonis poslechl. Opustil Laghuat po šestiměsíčním velitelství. Řekl pouze: „Byl jsem na to připraven; ale přece jest to velmi tvrdé; ti páni v Alžíru přece vědí, že cestuji na vlastní útraty.“ Nastoupil tedy se svou rodinou obtížnou a téměř nekonečnou zpáteční cestu. Nejvíce při tom trpěla churavá jeho choť, čerpala síly jedinečně ze zbožnosti a lásky manželovy. Když konečně stihli do Alžíru, prosili tamní přátelé Sonisa, by žádal u maršálka o audienci a podal mu náležité vysvětlení! Z Alžíru plavil se do Oránu a odtud odebral se do Mascary. Zdálo se dle všeho, že Sonis zůstane asi dlouho v nemilosti u místodržitele. V Mascare brzo na to narodila se mu dceruška, a že se narodila 16. července, v den Matky Boží z Karmelu, dáno jí na křtu jméno Marta Karmela. Dítě to bylo Sonisovi pravým andílkem útěchy. Považoval je za dar nebes Královny, vždyť je dostal v hlavní svátek řádu Karmelitánského, jehož byl oddaným terciářem. Avšak rozmilé to dítě mělo se pouze ukázati na zemi těm, jichž bylo nadějí a pýchou.

Zatím veřejné mínění obracelo se ve prospěch Sonisův. „Když první pluk myslivců se dověděl o náhlém odvolání velitele z Laghuatu,“ napsal jistý důstojník téhož regimentu, „nikdo nedovedl si vysvětliti příčinu. Příliš dobře znali všichni jeho neporušitelnost, jeho schopnosti vojenské. Sonis sám jim řekl: „Nechť prohlédnou si má zavazadla! Nenajdou tam nic jiného, než co jsem si přinesl do Laghuatu!“ Když později vyzvěděli všechny bližší okolnosti a příčinu jeho odvolání, celého pluku zmocnilo se velké pohnutí. Začli veřejně a hlasitě mluvit o válečných zákonech a obyčejích alžírských; kolika z předchůdců Sonisových dostalo se za podobné jednání pochvaly a postupu; obdivovali se jeho útlému svědomí, s jakým záležitost vrahů byl svěřil vojenskému soudu; jak rozhodně nutné bylo neodkladné jednání s ukrutnými vrahy v kraji tak vzdáleném, nejistém a neustále ohroženém! Ale nejvýmluvnější obranou Sonisovou bylo nadšení a radostné přijetí, s jakým vítalo ho celé vojsko v Alžíru i v Oráně. Maršálkovi při otevřených projevech úcty a radosti začalo býti nevolno. Nebylo snad jeho jednání příliš tvrdé a bezohledné vůči tomuto důstojníkovi, jehož zá-

*) Mascara leží na jihovýchod od Oránu.

sluhy všeobecně uznávány? I hledal, jak by se se Sonisem opět sblížil. Vypytával se po něm se zájmem conejupřímnějším, ale přes všechno jeho namáhání nepodařilo se mu, aby vylákal Sonisa z jeho uctivé a zdrženlivé vzdálenosti. Pozval ho tedy k sobě na večírek; Sonis uctivě poděkoval za pozvání, ale řekl, že dostaví se pouze tehdy, dostane-li k tomu přímý rozkaz. Péliissier porozuměl a nenutil. Taký charakter, poslušný a přece neodvislý, mimovolně každého vábí. Maršálek uznal, že jest přemožen. Dal si Sonisa zavolat a řekl mu: „Veliteli, zapomeňme na to, co se mezi námi stalo! Vy jste opravdu mužem povinnosti.“ A podal mu ruku. Brzy učinil více: jmenoval ho velitelem v Saidě. *)

Saida, vystavěná teprve r. 1854, byla městečkem úplně novým. Leží jižně od Mascary. Jméno její značí „šťastná“, i slibovala rodině Sonisově milý a klidný pobyt. „Obývali jsme za městem dům s velikou zahradou,“ napsala paní de Sonis. „Byla to skutečná samota. Z lidí vidívali jsme pouze arabského úředníka a pana faráře Lacombe-a, jemuž Albert ministroval denně při mši sv. Jednou zavítal k nám na biřmovací cestě i Monsignore Pavy; jaká to byla pro nás radost!“

„Příchod nového velitele a jeho rodiny do Saidy“, napsal bývalý tamní správce duchovní, „byl jasnou zorou, jež zvěstovala mé ubohé osadě krásné vzkříšení. Právě jsem se chystal k němu na návštěvu, když tu vidím, že přichází ke mně první sám. Krásným jeho zjevem byl jsem přímo oslněn. Řekl mi, že přichází prvně ke mně, jako k zástupci Božímu. Druhého dne uviděl jsem ho na mši sv. Tu mi řekl, jak se těší, že bude denně moci obcovati nejsv. Oběti a že touží, aby denně mohl přistoupiti ke stolu Páně. Ale já z ohledu na výsměvačnou a svobodomyslnou posádku omezil jsem jeho touhu na dvě až tři přijímání v týdně. Později však jsem litoval, že jsem oloupil krásnou tuto duši o tolik potěch eucharistických a nad to i Pána Ježíše o důvěrnou úctu tohoto srdce, nad než Jemu oddanějšího jsem nepoznal.“ Dále ctihodný kněz vypravuje, jak velikou měl radost, když za příkladem zbožného velitele a celé jeho rodiny našli ztracenou cestu do chrámu Páně nejen četní vojíní, ale i kolonisti a jich manželky. Ve dny sváteční býval kostel přeplněn. „Tak dobrý příklad účinkoval jako misie.“

Vrchní velitel však měl velké boje nejen se svobodomyslnými, ale zvláště s těmi, kteří bezuzdně chtěli žítí. Těm byl Sonis trnem v oku. Nemohli snést jeho přísnost, s jakou vystupoval na ochranu sirotků a počestnosti rodin. Časem se zdálo, že za věrné plnění svatých povinností stihne ho týž osud jako v Laghuatě. Ale Sonis nebál se ničeho, ani pomluv, ani hrozeb. Podal vždy o věcech zevrubné a přesné zprávy vrchnímu úřadu alžírskému, a ten vždy schválil jeho jednání.

Elektrizace Sv. Hostýna.

Dne 28. srpna začali jsme s pomocí Boží práce pro elektrické osvětlení Sv. Hostýna na počest. nejbl. Panny, Královny Svatohostýnské. **Prosíme všechny ctitele Panny Marie o příspěvky na dílo toto.** Ještě mnoho se nedostává. Ti, kdož přispěli na půjčku, přespólní vedení sítě elektrické, dostanou dlužní úpisy ke konci prosince s kupony splatnými od 1. července 1923. Panna Maria nechať odmění všem dobrodincům hojným požehnáním a jednou **světlem** věčným!

*) Saida leží na jihovýchod od Oránu.

P. Konrád M. Kubeš T. J.:

Triumfy církve Kristovy.

III.

Desetkrát se otevřel jícen pekelné propasti, desetkrát mocnosti temnoty se vrhly na církev, aby ji zničily, desetkrát odražen jejich útok, ne násilím, nýbrž mocí sv. kříže. Desetkrát přehnala se bouře přes loďku Petrovu, desetkrát nastalo utišení veliké. Když konečně po desátém pronásledování dosáhla církev v římské říši svobody, bylo pohanství na vymření, jeho dny byly sečteny. Císař Konstantin dal církvi státní uznání, ale nikoli stát se může chlubit, že jeho pomocí a podporou církev se udržela — žádný stát se nemůže honosit, že na jeho pomoc byla církev odkázána a jeho podpoře a ochraně že vděčí za své trvání. Nikoli moc státní, nýbrž tajemná moc sv. kříže a nauky Kristovy zjednala církvi rychlý vývoj a rozšíření do všech vrstev tehdejší společnosti, až za hranice světové říše římské. Proto chtěl Pán, aby rostla a se rozmáhala za nepřetržitého pronásledování, aby bylo zjevno, že ne prostředky lidskými, nýbrž jen mocí božskou se mohla udržet a rozšířit. Edikt milánský nezachránil církev snad před smrtí; církev tehdy neživořila, nýbrž byla plna mladistvé síly a života, a po přestálém pronásledování Diokleciánově ještě silnější a zdatnější než dříve. Pohanství však cítilo, že jeho dnů jest na mále.

Dříve však, než zahynulo docela, pokusilo se ještě jednou vzchopit k životu, učinilo ještě jeden zoufalý pokus zničit církev Kristovu a na jejím hrobě slavit své vzkříšení, na jejích troskách znovu zříditi svou vládu. Ještě jednou zasvitla nepřátelům křesťanství slabounká naděje, že snad se přece podaří, oč se dosud marně pokoušeli.

Císař Julián (zvaný Apostata, t. j. odpadlík) byl vyhlédnutým nástrojem pekelných mocností. Císařský dvůr, na kterém byl vychován, hlásil se již celý ke křesťanství, nežil však, jak velela čistá nauka Kristova. Co tudíž Julián na císařském dvoře pozoroval a z části zakoušel, vštípilo mu nikoli lásku, nýbrž nenávisť vůči křesťanství. Taková vždy byla a dosud jest moc špatného příkladu. Kolik duší na příklad odcizil dnes božskému Spasiteli a jeho církvi pohoršlivý život mnohých kněží! Nežili odpadli, s kazatelnou jinak mluvili a jinak žili; lid viděl, že se jejich život nesrovnává s jejich slovy, s naukou, kterou jiným hlásají a ve kterou sami nevěří — a pohoršení hotovo, půda k nevěře připravena. Stejný vliv měl špatný příklad i na Juliána. Poznal sice krásné stránky křesťanství — byl přece v křesťanství vychován — ale stýkal se záhy i s pohanskými filosofy, a ti mu vštípili nadšení pro pohanské nauky a zřízení. Pochopil však snadno, že pohanství nemá v sobě síly ani života. Chtěl přivést k rozkvětu uschlý strom, zatím co křesťanství zkvétalo a rostlo. Snažil se tedy vočkovat pohanskému náboženství trochu té životodárné síly, kterou oplývalo křesťanství; chtěl je oživit a při životě zachovat tím, že přejal mnohé křesťanské zásady a zřízení. Nevěděl, že ty zásady a ta zřízení mohou zkvétat a ovoce přinášet jen v zahradě církve sv., na půdě křesťanské. Přesadit je násilím na půdu pohanskou znamená přesadit palmu do ledové pouště nebo pěstovat růži v močále.

Pronásledování Juliánovo mělo jakýsi nádech moderního pronásledování, moderního kulturního boje; bojoval ne pouhým násilím, nýbrž především zbraněmi ducha. Důležité úřady ve státě obsazoval výhradně pohany. Školu hleděl odkřesťanit; křesťané nesměli zastávat místa učitelů, takže křesťanské děti musily zůstat bez škol nebo být posílány k učitelům pohanským. Julián věděl dobře, jak nejsnáze otrávit mladičká srdce, jak nejlépe je odcizit svaté víře.

Kromě toho podporoval bludaře (Ariány). Není tedy nic nového, že se dnes spojila českoslov. sekta s nevěrou (s Volnou myšlénkou) proti církvi; na tu myšlenku přišel už Julián. Katolickému kněžstvu odňal všechna práva a dal je kněžím pohanským. Nepřátelům křesťanství ponechal úplnou zvůli, vůči křesťanům si mohli dovolit beztrestně, co chtěli. Když se pohan nebo Arián dopustil vůči katolíkovu ná-

silí a bezpráví sebe většího, mohl být jist, že se mu nestane nic. Zakročil-li někde soudce proti násilníkům a zastal-li se křesťanů, byl zbaven úřadu. Tak zvaná „svoboda tisku“ byla tehdy velmi zajímavá. Katolíci sotva že se směli trochu bránit proti pomluvám; proti nim však v knihách se psaly a veřejně hlásaly a roztrušovaly nejhrubší lži, pomluvy, potupy, posměch. Mnohdy došlo i k hrubému násilí, a to vše bylo trpěno, někdy i odměňováno. Sám Libanius, miláček Juliánův, pohan a nepřítel křesťanstva, odsuzoval toto počínání a řekl: „Mnohý si myslí, že vůči křesťanům jest dovoleno vše.“

Nicméně císař tvrdil: „V mé říši není náboženské nesvobody.“ Zdá se ti snad, milý čtenáři, že ti líčím poměry a smutné postavení církve v dobách moderních. Nikoli; tak to vypadalo za Juliána. Nesmíš však myslet, že Julián byl na vlas takový, jako moderní odpůrci církve sv.; to bys mu křivdil. Měl řadu pěkných vlastností, které jeho moderním následovníkům scházejí. Pýchou nadutý pokrytec prvního řádu sice byl, ale pokud vím, měl trochu více lásky k vlasti a nehleděl se obohatiti na útraty její a na útraty nenáviděné církve.

Mimo to snažil se křesťanství seslabit nepřímou, ale právě tím mu vydal sám nejkrásnější svědectví. Pozoroval totiž bliženskou lásku křesťanů, porovnával ji s tvrdostí a sobectvím pohanským, a cítil dobře mravní převahu nenáviděné nauky Kristovy. Za hanbu a skvrnu pokládal, že křesťané pečují nejen o své chudé, nýbrž i o chudobné pohany, pro něž jejich souvěrci nehnuli ani prstem. Stavěl tudíž pohanské sirotčince, nemocnice atd. Tomu však ho nenaučily spisy pohanských filosofů, nýbrž učení Kristovo. Tak tomu i dnes: co pěkného a ušlechtilého nevěra má, přejala od křesťanství. Náš božský Učitel to byl, který první hlásal: „Miluj bližního svého... milujte nepřátele své.“

Julián chystal se již k tomu, pronásledovat křesťanství krvavě jako jeho předchůdci. Ale Pánu zalíbilo se jinak. Libanius ptal se jednou posměšně kteréhosi katolického kněze: „Co dělá tesařův syn?“ „Tesař pro císaře rakev,“ zněla odpověď. Skutečně, dříve než pronásledování vypuklo, padl Julián v boji proti Peršanům po zo měsíční vládě, a s ním padlo do hrobu i pohanství. Jeho nástupci odvolali všechna jeho ustanovení, a konečně jen nevědomý lid se držel ještě svých bohů. V říši Římské dosáhl sv. kříž po dlouhých bojích vítězství; teď chystal se na cestu k národům „barbarským“, aby i je podrobil sladkému jhu Kristovu, a tuto cestu jeho můžeme nazvat triumfálním pochodem sv. kříže po všech krajích Evropy. Dříve však, než na cestu se vydal, vpadly do Evropy některé kmeny mongolské a způsobily t. zv. stěhování národů. Evropa se zachvěla v základech, zapotácela se, trůny padaly. Toto stěhování národů bylo jako vlna, která zachvátila Evropu a jako hříčku odplavila mocnou říši Západořímskou, Evropa stala se rejdištěm všech možných kmenů a národů, kteří ji procházeli křížem krážem. Po několika desetiletích nabyla Evropa nové tvárnosti, na troskách říše římské povstaly nové říše a nová království, aby i ta zase brzo ustoupila jiným, která také nebudou mít dlouhého trvání. A církev? Církev samojediná přetrvala všechny ty bouře, stále nepohnutě jako maják v bouři — a když bouře pominuly, když po bývalé úhlavní nepřítelkyni církve, po Římské říši nebylo ani stopy, církev tu stála nepohnutá, protože od svého zakladatele vystavěna na skále. „Tu zkvétala kdysi říše Caesarů“, mohl si leckdo říci při pohledu na změněnou Evropu; ano, zkvétala kdysi, ale už pominula ta pyšná tyranie Říma pohanského, ale Řím křesťanský, církev Kristova, zkvétala po bouři dále a jako vavřínem ověčená vítězka stála nad hroby svých nepřátel.

Al. Dostál:

Potůčkova kaplička.

V Pasečíně se uvažovalo o tom, aby nová kaplička na chlumu nad dědinou byla slavnostně posvěcena. Už byla hotova úplně, už se zavírala, aby do ní ze vše-
tečnosti nikdo nevcházel a dětem zakázáno u ní při pasení prováděti obvyklé
rejdy.

„To jest jako u kostela nebo na svatém poli,“ vykládali rodiče dětem. „Ka-
plička bude brzo vysvěcena.“

Sousedé s tou žádostí zašli k faráři, aby určil den slavnosti a všechno potřeb-
né zařídil.

„Samí se přičiníme, aby slavnost byla důstojná, aby se u nás líbilo těm, kteří
by se zúčastnili,“ slibovali.

„Pan vikář sotva sem přijede, nejsa zcela zdrav a maje k nám daleko,“ od-
povídal místní farář, „zažádal bych o povolení, abych mohl úkon sám předsevzít;
ale mám jiný náhled.“

„Rádi se podrobujeme.“

„Za měsíc bude na kněze vysvěcen zdejší rodák, rolníka Potůčka syn, a tu bych
myslil, aby se počkalo a on sám kapličku vysvětil. Jeho babička dala k ní zá-
klad, jeho otec se s vámi o stavbu nejvíce staral a teď syn, stařenky Potůčkové
ji posvětil. Co tomu říkáte?“

Návrh ten se líbil a zamlouval okamžitě.

„Opravdu, to by se hodilo. Rádi počkáme.“

„Bude to velice významné, daleko široko bude se o tom vypravovati.“

Potůčkův jeden syn po gymnasijských studiích vstoupil do semináře, aby se stal kně-
zem. Pranic se v Pasečíně nedral do popředí, nikdo o něm téměř ani nevěděl. O
prázdninách nejraději se uklidil s knihou do lesů, doma spal u babičky na výminku,
trochu cestoval, zřídka dělal návštěvy u přátel.

Jako alumnus denně byl v kostele a pomáhal faráři psáti matriky.

Pomalu přibližoval se okamžik důležitého kroku do světa, vysvěcení. Přípravoval
se k němu důkladně.

Posledně odjížděje z domova, prosil rodiče, sourozence ano i stařenku, aby přijeli
za ním do města, až bude svěcen na kněze.

„Já se jenom budu za tebe modlit,“ řekla babička. „Tak daleko se nevypra-
vím, ani kdybych jela vlakem.“

Dala Václavovi požehnání před jeho odjezdem. Měla radost, že se velice také za-
jímal o kapličku od počátku, že schválil její rozhodnutí a slíbil, že také něco
pro svatyni učiní. Nápad se mu líbil, ve všem s babičkou souhlasil. Chlum býval
cílem jeho vycházek, rád se odtud rozhlížel po požehnaném českém kraji. Býval tu
i za stavby a při každém příjezdu pospíchal se podívat, jak dílo pokračuje. Stej-
nou měl radost jako babička, radil a také ochotně ruku přiložil k dílu.

Teď se však přímo zaleknul, když mu místní farář sděloval, že má s povole-
ním příslušných úřadů kapličku posvětit. Primici odbyl si v Praze, v klášteře kde
měl vzdáleného příbuzného. Doma jenom dal požehnání v kostele věřícím a rozdál
obrázky na památku.

„Je to všeobecné přání,“ řekl duchovní Václavovi, „a jaksi náhrada, že jste pri-
mici neslavil ve svém rodišti. Musíte povolit.“

Vymlouval se, to a ono namítal, ale nic naplat. Viděl, že bylo všechno pře-
dem umluveno a přichystáno. Má dokončiti, co babička jeho začala, má posvětit
kapličku, o níž Potůčkové měli největší zásluhu.

Po delší době svolil, že o nejbližší neděli kapli vysvětil. Hned se to rozneslo obcí
i dědinou. Taková událost se posud na osadě nestala. V Pasečíně se připravo-
vali jako na pout, zvali příbuzné a známé, chystali pro ně pohostění. Také stro-

jili družičky, bílili stavení, zametali. Cesta na chlum byla srovnána. Dávno vyžadovala opravy, té se jí teprve nyní dostalo.

Den, kdy svěcena byla kaplička, byl pro osadu velikým svátkem. Rozhlásilo se, že novosvěcenec Potůček dokoná, co jeho babička počala, a scházelo se mnoho lidí na slavnost. Také dva kněží z okolních far se dostavili.

Prostranství před kostelem plnilo se návštěvníky. Jiní příjížděli na vozech. Koně odváděni do statků.

Dostavil se sbor dobrovolných hasičů k udržení pořádku, přišla kapela, která ochotně chtěla doprovázeti zpěv. Ale každý zcela nedůvěřoval ochotě hudebníků. Jistě jsou umluveni s hostinským, který si nedá ujíti příležitost, aby při takové schůzce omladiny nepořádal také na konec zábavu.

Starosta s celým výborem přišel a jiní sousedé vystrojení a vymydlení.

Kláster Tov. Ježíšova na Sv. Hostýně zpředu.

Ale také tu stála bryčka, která měla na chlum dopravit stařenku Potůčkovou. Trochu se namohla při chystání ke slavnosti a netroufala si, že pěšky se dostane ke kapličce. A přála si tolik býti přítomna. Tedy zapřáhli do bryčky. Však se ještě někdo ke stařence přidá a povozu užije.

Mladší hospodyně přivedla řadu družiček větších i menších.

Junáci litovali, že nemohou jeti jako banderium na koních, pošlapalo by se obilí na sousedních polích.

Ozvaly se velebně zvony, zavlály kostelní prapory.

Tři kněží v nejlepším rouše doprovázeli novosvěcence.

„Je nějak bledý a vyhublý,“ poznamenala jedna z přítomných žen.

„To po těch studiích,“ odpověděla druhá. „Není divu.“

Kapela přetrhla rozmluvu, bubeník mocně udeřil do bubnu a průvod se seřadil. Hudebníci chtěli hrát jenom veselé písně, aby se to lépe krácelo do vrchu, ale zpěváci mínili, že se to musí střídati s náboženskými a začali: „Tisíckrát pozdravujeme Tebe.“

Děti už byly u kapličky, když bryčka s babičkou Potůčkovou v zadu za průvodem opouštěla vesnici.

Sotva se všichni vešli na volné prostranství kolem kapličky.

Před svěcením promluvil novosvěcenec v dojemné řeči o významu kaplí a křížů v polích, u cest, v lesích, aby věřící byli povzbuzováni k modlitbám, aby pamatovali na všudypřítomnost Páně. I tato kaplička Rodičce Boží zasvěcená má pobízet osadníky k tomu, aby se utíkali pod mocnou ochranu Boží i aby prosili při svých pracích za pomoc Marie Panny.

Ještě se ujal slova místní farář a vyložil blíže původ této svatyně. Vzpomenul daru stařenky Potůčkové, ochotných prací sousedů, omladiny i daru neznámého dobrodince, jenž do kaple obraz věnoval. Všem děkoval ze srdce, za všechny modlitby se na tomto místě přislíbil.

Slzy tekly Potůčkové z očí a přímo se styděla, když byla teď veřejně jmenována a mnozí se po ní ohlíželi.

„To nemuselo býti. Proč se jenom o mně velebný pán zmiňoval.“

„Komu čest, tomu čest,“ poznamenal nedaleko stojící muž.

Kaple byla vysvěcena, potom lid zazpíval píseň, kněží se pomodlili a průvod nastoupil cestu dolů, aby slavnost skončila v kostele požehnáním. Teď se nezdrželi hudebníci a více hráli veselé než nábožné písně.

Stařenka zase jela na bryčce a přibrala několik lidí, jimž také nohy nesloužily. Potůček kapličku uzamknul a klíč uschoval.

Zvony uvítaly průvod, mnozí vešli do kostela, jiní čekali venku. Jak se dalo předvídati, hostinský skutečně připravil zábavu. Kapela odvedla omladinu do hostince k tanci. Přespolní se zdrželi do večera, domácí déle.

Nad Pasečinou na chlumu stojí posud kaplička. Zarostlé lípy ji zastiňují, že v létě sotva vynikají bílé stěny.

Kaplička sluje Potůčkova, ač ta, která k ní podnět dala, dávno spí klidný sen na hřbitově. Také syn její ustoupil novému hospodáři a odebral se na výminek se svojí manželkou.

Aspoň jednou do roka o prázdninách do Pasečiny k rodičům a sourozencům přijíždí kněz Václav a vždy vykoná cestu na chlum, podívá se na pole a hodnou chvíli prodělá u kapličky. Prohlédne vnitřek, není-li tu třeba opravy. K obrazu, který kdysi dal sem pověsiti jako neznámý dobrodinec, už pořídil nový rám. Tehdy jako novosvěcenec udělal si dluh, který potom splácel.

Potkav děvče na půl cestě, tázal se: „Kam pospícháš maličká?“

„Na pole u Potůčkovy kapličky,“ odpovědělo dítě.

Kněz se usmál. Název se ujal a zůstává stále. Stařenka si ostavila pomník ne na hrobě, ale nad dědinou, postavila jej pro celý rod, neboť vždy budou lidé kapličku jmenovati Potůčkovou, i kdyby se časem jméno obyvatelů statku změnílo, kdyby vymřeli ti, kteří tu kdysi působili.

Lahyrt:

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

Třetí část první modlitby po podzvihování, přijetí obětí se strany Boha Otce.

Přicházíme k modlitbě, jež dle Flora a tres dí, že jsou to slova tak hluboká a Innocence III. je tak těžká k porozumění podivuhodná a nepochopitelná, že se lépe a tak hluboká smyslem, že duch lidský sluší klaněti se a bázeň vzbuzovati, nežli sotva stačí, aby je pronikl. Ivo de Char- ji vykládati.

Liturgie nepracuje abstraktními pojmy, ale též mystické tělo Páně, věřící se vším ale uchvacující plastikou. Představuje si Boha, jak po lidském způsobu v nebi bydlí, odtud vysílá anděla, aby mu přinesl dary, jež se mu líbí. Když za starých dob konaly se oběti zápalné, zvedal se dým ze zapálené žertvy vzhůru k nebesům, smísl se s mračny, až se zdálo, jakoby se zvedl ke trůnu Božímu a tím i jakoby modlitby s obětí spojené vstupovaly před obličej Boží. Ve Zjevení sv. Jana (8, 34.) čteme o andělu přinášejícím modlitby věřících na nebeský oltář. Když Bůh dary přijímá, tu jakoby stoloval s námi, a proto obětující touží též, aby měl na této hostině účastenství zde ve sv. přijímání a na věčnosti ve slávě nebeské.

Modlitba ta zní takto:

Pokorně tě prosíme, všemohoucí Bože, kaž tu oběť donést rukama svatého anděla svého na vznešený oltář svůj, před obličejem božské velebnosti své: abychom kdokoli (líbá oltář) z tohoto účastenství oltáře svatosvaté † tělo a † krev přijmeme, (žehná sebe) veškerým požehnáním nebeským a milostí byli naplněni. Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen.

Pokorně tě prosíme... Proto říká kněz tuto modlitbu hluboce jsa skloněn, aby označil svou nehodnost a pokoru. Při tom má ruce sepiaté a klade konce prstů na oltář na znamení, že nejen prosí úpěnlivě, ale též že se spojuje s Kristem, veleknězem naším, jenž je zobrazen oltářem tímto.

Kaž přenéstí... O fysickém přenesení nemůže býti řeči. Jest tomu rozuměti obrazně. Nebeský oltář znamená chválu, čest, díky, jež církve vítězná ve spojení s Kristem, hlavou svou, ustavičně trojjedinému Bohu vzdává. A tato chvála líbí se Bohu a je příjemná před očima Božíma. Když tedy naše oběť a chvála k této nebeské bude připojena, bude se též Bohu líbiti.

Tuto oběť, vlastně doslova přeloženo: **tyto,** to jest dary. Především se tu rozumějí eucharistické dary, **tělo a krev Páně,**

ale též mystické tělo Páně, věřící se vším co jsou a mají, s modlitbami, potřebami, pracemi, námahami a boji.

Ta bělostná svatá hostie a kalich krve Páně jsou jistojistě přijaty pro božství tu přítomné, toť samozřejmo, ale zda naše modlitby budou též přijaty, o to též se jedná, proto odevzdáváme je do rukou andělových.*) Tím budou pro jeho důstojnost přijatelnějšími před obličejem Božím. Liturgicky dosahuje oběť svého vrcholu, totiž **přijetí darů se strany Boží.** Čeho ještě není dosaženo, jest naše úplné spojení s Bohem, o něž tuto též vznášíme prosbu:

Abychom z tohoto účastenství oltáře...

Při slovech těch líbá oltář na znamení spojení s Kristem Pánem, ježto oltář znamená Krista, a na znamení úcty něžné k Beránku Božímu.

Když tato oběť zalíbí se Bohu, pak jistě též otevrou se poklady milosti pro účastníky oběti. Při slovech „**svatosvaté tělo a krev**“ dělá kněz nad dary znamení sv. kříže, čímž jak dříve bylo řečeno, vyznává se víra v přítomnost Ukřižovaného Spasitele v nejsv. Svátosti, jakož i že s kříže vyřinuly se všechny milosti, jichž tuto budeme účastni.

Skrze téhož... jelikož Kristus Pán jest dokonalý prostředník mezi nebem a zemí. Tím modlitba první je ukončena, proto se přidává i „Amen“.

Co tu pro nás povzbuzení! Anděl má donést před trůn Boží naše modlitby a prosby! Ale on jen to donese, co je **dokonalé,** co se líbí Bohu. Jak se modlíme a spolu s knězem obětujeme. Přijímáme-liž pokaždé při mši sv., jak tato modlitba po tom touží? A na konec jedná se tu o věčné spojení s Bohem v nebeské slávě. Budeme všichni předpuštěni před tvář Boží? Čím více se připodobníme tomuto obět-nímu daru, Kristu, čím více s ním se budeme spojovati zde na zemi, tím více si zabezpečíme spojení s ním i v nebesích.

*) Někteří míní, že andělem třeba rozuměti Krista Pána samého, jiní opět Ducha Sv. Ale neprávem. V liturgii Ambrožské je řeč o andělech v množném čísle, tedy třeba myslet tu na pravého anděla. Východní liturgie mají po konsekraci na tomto místě tak zvanou EPIKLESI, to jest svolávání Ducha Sv. na dary, aby byly proměněny. Proto někteří chtěli viděti v této modlitbě něco podobného, ale též neprávem. Tato modlitba není žádnou EPIKLESI. Písmo sv. uvádí často anděly ve spojení s obětí, viz Soud. 13, 20 nebo 6, 21., Mojš. 22, 11., Luk. 1, 12.

M. Hedvika Vávrová:

Kříž v našem životě.

Napsal P. J. Hoppenot, T. J.

II. Kříž v dílně.

„V potu tváře své budeš jísti chléb.“ Těmito slovy odsoudil Pán Bůh knucené práci Adama i veškeré jeho potomstvo. Pohledme jen na kováře, jenž nedaleko výhně zvedá těžké kladivo. Jak hojný pot perlí se mu po čele! Pohledme na žence pracujícího na poli za letního vedra. Zda zpocené jeho tváře nejsou zřejmým svědectvím, že výrok Boží plní se doslovně? — Ale dobrotivý Bůh, který vyřkl trest, ulehčil i jeho odpykání: ve své ne-skonale lásce sdílí s námi všecku námahu. Stal se člověkem, by mohl pracovati a trpěti jako my. Jestli namáhavá práce časem tíží nás více než kdy jindy, pohledme na kříž; čím jest náš pot u porovnání s Jeho Krví?

Začne-li stroj vrzati a skřípati, vleje do něho strojník kapku oleje. Ihned přestane vrzání a skřípot, a kola pohybují se opět tiše a rychle. Vy, dělníci v městě a na poli, těžká namáhavá práce jest denním vaším údělem! Stroj vrže a skřípe. Nuže, jediný pohled na kříž! Jediná krupěj krve osladí vše, neboť krev Ježíšova jest jako jeho nejsvětější jméno — olejem rozlitým — oleum effusum! — Jak krásnou pohnuti byli myšlenkou, jak velké dílo křesťanské a vůbec i lidské vykonali oni katoličtí průmyslníci, kteří ve svých dílnách zavěsili svatý kříž! Jakou úctou k dělníkovi plní továrníka pohled na Boha, Jenž umřel z lásky ke všem těmto chudíčkým lidem! Leč jakou silou a útěchou plní též dělníka a jak velkou zásluhou věncí jeho námahu ten tichý, mlčenlivý pohled na Pána Ježíše, dobrovolně přibitého k dělnickému nástroji, jímž vydobyl nám věčnou spásu — ke kříži!

Aby však kříž potkal se v dílně s plným účinkem, nechť zaměstnavatel za příhodné chvíle představí ten sv. obraz zrakům všech! V jistém městě onemocněla těžce choť křesťanského továrníka, pravý to anděl dobroty a lásky. Duchovní správce vchází se slzami v očích do dílny. „Milí přátelé,“ praví k dělníkům, „pomodleme se Otčenáš a Zdravas Maria za dobrou choť vašeho pána! Obraťme se ke sv. kříži, ježž vám tuto zavěším.“ Kříž zavěšen v dílně, kde potom již zůstal, žehnaje denně všem těm třem stům křesťanských dělníků.

Ještě však větší požehnání splyne se sv. kříže, vyjde-li první myšlenka ze středu samého dělnictva, jak se to stalo ve velké dílně v Ardenách. Tam několik zbožných dělníků, roznícených po vykonaných duchovních cvičeních svatou horlivostí, žádalo a též dosáhlo, že továrník dal uprostřed dílny postavití veliký kříž.

Dílnou však není pouze ohromný sál, kde za dozoru dohlázele pracuje pilně na sta dělníků. Ona přízemní světnice, kde mezi množstvím botek a hromadami vydělané kůže sedí u práce pilný mistr se svými tovaryši, jest též dílnou. Dílnou jest rovněž ona nízká podkrovní jizba, kde několik chudíčkých dívek šije až do únavy po celý den a často i pozdě do noci.

Ale jak málo jest oněch vzácných dílen, v nichž sv. kříž zůstal na svém čestném místě! Ohledy lidské vypudily jej odtud a ukryly před obávaným cizím zrakem kdesi v temném koutku. A přece, kolik útěchy a povzbuzení splynulo by s kříže na denní práci i noční námahu pohledem na tento svatý obraz! Kdysi stěžovala si sestra Františka od sv. Anděla, že těžkou prací má ruce celé zraněné. A Ježíš Ukřižovaný jí odpověděl: „Františko, pohleď na Mé ruce a potom si stěžuj!“ O, vy všichni, kteří v tmavé přízemní jizbě neb v nízké podkrovní světničce bez oddechu pracujete, abyste si vydělali na svůj vezdejší chléb, zavěste si naproti místu, kde pracu-

jete, svatý kříž! Nemohou-li znavené vaše prsty již dále a klesají-li vysílené ruce, pohleďte na tichou Obět, jež vám šeptá: „Dítě mé, pohleď na Mé ruce a potom si stěžuj!“

Ale zajděme si ještě do jiných dílen! Ono široké pole, jemuž rolník svěruje své drahocenné símě, není-liž to překrásná dílna pod širým nebem? Každá brázda jest obdivuhodným strojem, kde rolník pracuje společně s Pánem Bohem. Výsledkem jeho práce jest div větší než mnoho jiných divů, jak tvrdí velký svatý Augustin; vždyť z jediného hnjícího zrnka vypučí na sto nových obilných zrn, plných života! Jak dobře rozuměli svým zájmům naši předkové, žijící v dobách plných víry, když postavili na svém poli blízko cesty kamenný neb dřevěný kříž! Když unaveni namáhavou prací v úpalu slunečním se tu zastavili a usedli na stupeň u nohou kříže, mohli říci se svatou Písní: „Usedl jsem ve stínu Toho, po Němž toužím, a ovoce Jeho jest sladké mým ústům!“ Posílnění tichou modlitbou, chopili se s novou odvahou své těžké práce. — Jednoho dne o polednách usedl namáhavou polní prací unavený mnich trapistický na stupeň u nohou kříže, by pojedl svůj chléb. Skromná skýva zdála se mu velmi tvrdou a suchou. „Namoč ji v mém boku“, řekl mu Kristus, „a bude ti nad med rozkošnější.“

O vy, již těžce na poli pracujete, chcete si osladiti svou práci tak často obtížnou a nevděčnou? Postavte opět onen kamenný kříž, z něhož vidím kusy pohozené tam v koutku vašeho pole!

P. Fr. Vídenský T. J.:

Čeští misionáři mezi Indiány v Americe a na ostrovech Mariánských nebo-li de los Ladrones a Filipinech až do r. 1700.

5. Nové posily do jižní Ameriky.

Roku 1684 odešli do Peruánska P. Jiří Brandt, P. Jiří Burger a P. Ondřej Puppetius. P. Brandt byl dle svého jména samý oheň a samá horlivost a ve svatých pracích jako pochodeň brzo dohořel; zemřel za nedlouho na misiích. P. Jiří Burger, Moravan z Vyškova, jenž byl hoden přednáseti na každé bohoslovecké fakultě, byl vyzván, aby zaujal místo profesora bohosloví na akademii v Limě. To učinil a při tom horlivě pracoval mezi divochy, ano byl jmenován představeným těchto misií a zároveň visitátorem. Tyto úřady však nejsou toliko čestné, nýbrž přinášejí více práce a námahy, než-li cti. Jsouť představení anděly strážnými, kteří mají nejenom křídla, ale i ruce.

Dle příkladu svého staršího bratra Josefa počal horlivě pracovati na vinici Páně Jan Kř. Neuman. Kdežto Josef horlil za Mexikem a získal se svými spolubratry Taraumary pro církev, Jan misionářoval s P. Jindřichem Kordulem a P. Janem Johnem s velikým zápalem a nadějí od r. 1687 v Paraguarii.

V té době, co z Čech táhly řady misionářů v krátkém čase po sobě Tyrolskem do Italie, z Italie do Španělska a odtud rychle do Ameriky odjížděly, podal o sobě podivuhodný důkaz zbožnosti vévoda Lotrinský Karel. Tento mnohonásobný vítěz nad Turky, jenž i Sedmihradsko císaři vybojoval, vrátil se pozdě na podzim, kdy

odpočívají zbraně, k choti své do Inomostí do Tyrol. I doslechl se, že z Čech jezdí kněží Tyrolskem daleko na západ k divochům, našim protinožcům, a že také toho dne večer, kdy se mu to vykládalo, nový oddíl přibude do Inomostí. Byl tudíž zvědav, kdo je k tomu má, zda tam jdou z poslušnosti či dobrovolně. Proto časně z rána přišel do domu řádu Tov. J., ale bez průvodu a odznaků, a přál si mluvit s misionáři. Vrátný ho k nim zavedl a tu on pozdraviv vlídně, tázal se, zda nejsou to misionáři z Čech, kteří se včera zavítali a zda mají skutečně v úmyslu odebrat se do dalekého nového světa? Když tito, netušíce, kdo to je, uctivě sice, ale bez pocty, která patří vladaři, odvětili, že ano, tázal se vévoda dále: „Řekněte mi, prosím vás, a už jsem si to dávno přál vědět, posílá vás na tak daleké, těžké a cizozemské misie představený, či sami dobrovolně si tam žádáte jíti?“ Na to odpověděli všichni, že si od P. Boha tuto milost a od představených dovolení dlouhými prosbami vymohli, ano někteří z nich udali, že šest až deset let o to žádali. To dojalo vévodu až ku slzám a pohnutým hlasem pravil: „To mi dostačí jako důkaz, i kdybych nic jiného neměl, pro pravdu katolické víry, když vás na vlastní oči vidím, že ne z naporučení, nýbrž abyste čest a slávu Boží rozšířili, dobrovolně, ochotně a rádi k vůli víře opouštíte vlast a své drahé a vážíte nejistou, dlouhou, obtížnou a nebezpečnou cestu pro spásu divochů, věduce dobře o útrapách, jež vás očekávají.“ Po těchto slovech dal se jim poznati. Misionáři se omlouvali, že nevěděli, koho mají před sebou a jeden z nich pravil: „Jasnosti, vše toto, co my konáme za tolik dobrodiní od P. Boha přijatých pro spásu ubohých duší není ničím u porovnání, co Vaše Jasnost v turecké válce po tolik let vykonala.“ Vévoda zakroutil hlavou a odvětil: „Věřte mi, není to totéž. Řeknu vám upřímně, co já o tom soudím. I my, nezapíráme, pracujeme pro P. Boha, ale zda s tak čistým úmyslem, abychom při tom neměli na zřeteli prospěch svůj a potomků, totiž výhody a slávu pro rodinu a dům, to o sobě říci nemohu a ani nechci, aby se to o mne myslelo. Ale modlete se za mne a buďte zdraví!“ Na to se poroučel a odešel. Paterové ovšem byli tím ve svých předsevzetích utvrzeni a povzbuzeni, aby ještě více s čistým úmyslem pro P. Boha pracovali.

P. Rozkošný T. J.

O Matici Svatohostýnské.

(25letá její činnost.)

Protože měli poutníci různá přání, a také mezi hostinským a Maticí byly různé zájmy, které se musily urovnati, byl časem pro hostinského sestaven řád, který obsahuje nyní 17 odstavců a musí býti od hostinského dodržován. V § 1 se jedná o tom, co se pronajímá: hostinec, která pole a které louky; § 2 které louky ne, a kde nesmí pásti; § 3 že musí položiti kauci; § 4 dbáti, aby se z nedbalosti nic nepoškodilo; § 5 péče o led a kde nesmí zabíjeti; § 6 o čistotě v hostinci, o pořádku ve spárnách, v postní dny žádné maso, žádné protináboženské časopisy; § 7 pro chudé má míti lacinou polévku; § 8 ložní prádlo právati, pokoje čistívati, větrati, § 9 domácí řád zachovávat; § 10 pokoje nesmí pronajímati židům neb světákům a ostatní odstavce jednají o tom, že má dávatí pozor na čeleď, menší opravy sám platí, a kdo platí daně a poplatky.

Od 1. ledna 1896 do konce roku 1904 byl nájemcem Josef Dostál, od začátku r. 1905—1920 František Dostál, majitel nádražního hostince v Kunovicích u Uh. Hra-

diště, od r. 1920 Jaroslav Vraj, rodák z Bystřice p. Host.

Již roku 1897 i. září si stěžoval jednatel na valné hromadě: „Záhy z rána po bouřlivé a deštivé noci, při čemž opět k nemalému žalu se objevilo, že pro nepohodu ani dost málo není postaráno o přístřeší pro poutníky, duchovenstvo začalo sloužiti mše sv.“ Tato, že totiž není přístřeší pro poutníky, stížnost trvá doposud, ač jak se zdá, v blízké době aspoň částečně se jí odpomůže.

Částečně měla odpomoci ovčírna, nyní útulna. 17. srpna 1899 bylo ustanoveno ve výborové schůzi: „Ovčírna, nyní útulna se na večer před nedělí a svátkem bude otvírati od sluhy; vše ostatní se spraví dle nabytých zkušeností.“ Zvláště před slavností korunovační 10. září 1911 bylo ve výborové schůzi mnoho rokováno o stavbě poutnického domu „Ovčírna má se adoptovati a na ní postaviti poschodí s 28 světnicemi. Výsledek rokováání: Jednatel povolá architekta Vodičku z Olomouce, prohlédne s ním vše na místě a vyžádá si

úsudek. — Zároveň se přeptá u peněžních ústavů, jakým způsobem by se půjčka na dům zapůjčila. Za měsíc však, 20. října bylo rozhodnuto: Ověřna bude všeobecnou noclehárnou; od další novostavby (bytů) se upouští. Nebylo peněz. Přece však naléháním a podporou superiora P. Ostrčilíka, jest aspoň uprostřed druhé poschodí s několika pokojíky, a také i na půdě mohou poutníci přenocovati. Byla upravena na jaře r. 1912 před korunovací. 7. ledna 1907 ustanoveno: V ambitech (síních s obou stran chrámu) se pořídí lávky ke zdi: na levé straně pro ženské, na pravé straně pro mužské; 27. prosince 1910: Matiční slamníky se dají do ambitů na pryčny; pro hostinec se zakoupí 100 železných skládacích postelí za 2400 K.

Mnoho starostí měl matiční hospodář s kramáři. 28. ledna 1897 na výborové schůzi nařízeno: Kramářské boudy se odstraní na místo pod hostinec, a místa se najmou veřejnou dražbou; 8. července 1897: Boudy upraveny před kostelem, takže prostora pod schody pro poutníky je prázdná. (Z toho poznati, kde až kramářské boudy stály). Mnoho starostí bylo s vymáháním nájemného; někdy se některým nájemné snížilo, jiným zvýšilo; někdy si někteří kramáři stěžovali, že jiní kramáři prodávají nepatřičné věci; výbor musil rozhodovati. 7. dubna 1904 jiná stížnost. Muži mnohých kramářek na Sv. Hostýně na různých schůzích pronášejí rouhavé řeči; budou se ještě dále pozorovati, načež se proti nim zakročí.

V noci se 20. na 21. červenec 1904 vyhořely všechny krámky na pravé straně (19). Jednáno o tom 4. srpna 1904 na výborové schůzi: Vyhořelé boudy se zkrátí počítajíc od vrchu o 4 boudy. Zbývající část se rozdělí a rozvrhne na počet boud posavadních, užších, ale za to hlubších, načež místa číslovaná se pronajmou veřejnou dražbou neb dohodnutím mezi kramáři samými pro rok 1905. Kramářům volno postaviti si krámky dle dosavadního způsobu. Tento stav je prozatím a dlužno rok od roku žádati povolení.

Velké nepřijemnosti měli poutníci, po případech Matice Svatoh., s městem Bystřicí,

kteřá postavila hotaře u nádražní cesty, jenž zakazoval poutníkům přímo se ubírat na Sv. Hostýn. Spor trval několik let. Jednatel na valné hromadě 9. září 1904 takto podává zprávu: „Právní zástupce matiční Dr. Pištěcký, starosta města Kroměříže zmiňuje se o sporném chodníku, čili cestě od nádraží bystřického na Sv. Hostýn. Postaven tam totiž od sl. obce Bystřické hlídač, který nikoho nemá pouštětí tímto chodníkem. Záležitost ta už mnoho hořkosti, roztrpčenosti způsobila. Poutník pln radosti chvátá na Sv. Hostýn a tu se na něho vyřítí s baldou hlídač, a je veta po náladě zbožné. Nikdo z přicházejících nenahlíží, proč nesmí jíti cestou, kterou se od nepaměti na Sv. Hostýn chodívalo.“ O tomto sporu byla již zmínka na valné hromadě 17. srpna 1899; již tenkrát byl žádán Dr. Pištěcký za urovnání; na valné hromadě 13. srpna 1901 jest opět žádán, aby dokončil spor o chodník u dráhy se sl. radou bystřickou, a aby opravdu nepěkné zastavování poutníků na chodníku tím bylo odstraněno. Členové velmi trpce na takové zacházení si stěžovali. 14. září 1903 na valné hromadě opět byl žádán, aby konečně byl spor urovnán. Stalo se tak teprve 15. dubna 1905 na hejtmanství v Holešově, kdež zástupcové obce Bystřice povolili jednotlivcům chůzi přes cestu, i přes obecní pastviny na úpatí Kopce Bedliny, aniž by spolek Matice Svatohostýnská nějaké právo služebnosti v tom spatřovala. — Matice Svatoh. slibuje, že používání cesty pro jednotlivce jakož i zákaz pro větší společnosti prohlásí, a k tomu spolupůsobiti bude, aby pozemky podél zmíněné cesty, jakž i obecní parcely nebyly poškozovány. Podepsáni: Ed. Pospíšil, Václav Zbořil, Jos. Barot, Wostrý, Dr. Josef Pištěcký. Tím byl spor urovnán. Lékárník J. Harna na valné hromadě 10. září 1906 pravil, že zásluhu o vymození chodníku má hlavně Našinec, jenž začal šířiti myšlenku, aby nádraží v Hlinsku se upravilo, a cesta odtamtud na Sv. Hostýn, aby policajtům u nádraží byla ušetřena práce honiti poutníky na Bystřici. (Brněnský Hlas).

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. Na začátku července byl za oltářem nalezen dopis ženy velmi ztrápené. Stěžovala si v něm Panně Marii na utrpení, která ji stihají od mládí. Jako nezkušené děvče se zapomněla, byla přinucena se vdáti, v manželství byla týraná, od muže hrozně tupena, a konečně přinucena k rozvodu, aby se muž mohl civilně po druhé oddati. Kolikrát si chtěla zoufati, ale jen vzpomínka na P. Marii Svatohostýnskou ji zachránila. Proto doporučí

P. Marii dceru, která je kdesi ve světě, syna, o němž neví, zda žije, či je již na onom světě, jinou dceru, která je v cizině, je churavá na plíce, ale je v mariánském spolku, jiného syna, který často kašle krev a konečně chlapce, jenž jest již 10 let nemocen; celé tělo je samá rána. Prosí P. Marii, aby raději dívky ty k sobě vzala, než aby měly Pána Boha hříchy urážeti. Již jí vzala zbožnou Helenku, která často P. Marii o hladič s pláčem prosila o pomoc

v nemoci. Nyní na onom světě je šťastná. „Jsem opuštěná, utýraná, velmi utiskovaná od nepřátel. Nemám žádné pomoci u lidí. Klesám pod tím těžkým křížem, volám ve dne v noci: Bože, proč jsi mne zde opustil, bez ochrany zanechal? Matičko, neopouštěj mne! Vysvoboď nás všechny! Vezmi nás k sobě. Tolik let jsem byla nemocná! Má touha byla jen k Tobě, Matičko, na Sv. Hostýn. Pevně jsem věřila, že se vrátím uzdravená, že budu moci aspoň chodit při dětech nemocných. Denně jsem klečovala před Tvým obrazem s pláčem. Denně jsem hledávala k vodní kapli, žádajíc si umýti se ve svaté vodě. Po tři roky jsem plakávala. Když šli od nás poutníci na Sv. Hostýn, chtěla jsem k Tobě jeti. Pro nedostatek a pro bolestnou chůzi nebylo možno. S pláčem jsem poutníky čekala v kostele sama nemajíc naděje. R. 1922 šli zase poutníci k Tobě, drahá Matičko; plakala jsem lítostí, že zase nemohu. Pro nedostatek. Čekala jsem opět s touhou poutníky v kostele s pláčem. Druhého dne jsem mohla chodit bez bolesti, doma začat pracovat, i vodu nosit. Hned jsem s radostí Tobě děkovala, že jsi mi vrátila zdraví po poutnicích. Od té doby klekám i v kostele na obě nohy. Jsem šťastná, děkuji Tobě, Matičko Hostýnská, že jsi mne uzdravila. Chci žít, jak žiji i nadále, jen mne neopouštěj a nás brzy k sobě vezmi! Velmi ráda bych chtěla k Tobě, o Maria. Pomoz mi ještě jednou se k Tobě dostat, než zemru a osobně Tobě poděkovat! Doufám, že mi udělíš, o co žádám, neboť jsi naše naděje, naše pomoc, naše útočiště, naše ochrana, naše spása.

M. P. ze Šedliska u Olomouce píše 15. července 1923: R. 1919 jsem onemocněla na levé noze a v křížích, takže jsem chodila shrbená. Hledala jsem pomoci lékařské na všech stranách, konečně i v olomoucké nemocnici. Ač lékaři mne bedlivě prohlíželi i rentgenovými paprsky, přece nic nenašli a poslali mne na operaci. I tato byla bezúčelná. Bylo se mnou stále hůř a hůř. V neděli přišli do nemocnice na návštěvu moji rodiče, každý udřený, vedrem žňovým zpocený. Dala jsem se do pláče, že tu ležím a jim pomoci nemohu, ba ještě místo odpočinku jedou za mnou. Proto jsem si umínila, že když lékaři nepomohou, že pomůže Matička Svatohostýnská. V pondělí ráno a každý následující den jsem k ní z postele v nemocnici prosby vysílala, abych aspoň v neděli ráno se dostala domů, jen aby rodiče za mnou nemusili. Již byl pátek večer, a já ani nohy jsem napřímít nemohla, ne tak se postavít, ba byla jsem tak slabá, že jsem v koupeli omdlela. V sobotu ráno jsem měla jít znovu na paprsky, ale již jsem nešla; nebylo toho třeba. Klidně jsem si sedla, za chvíli se postavila a v 9 hodin přišla lékařská prohlídka, a já jsem se hlásila, že půjdu domů. Všichni

se mi smáli. Konečně řekl dr. Pospíšil: Když chceš jít, ať jdu. Dopoledne jsem již byla nastrojená a zvolna jsem se ubírala domů. Za 14 dní jsem děkovala osobně P. Marii na Sv. Hostýně. Poděkování posílám teprve letos proto, že jsem dostala otravu krve do levé ruky a prosila jsem P. Marii za uzdravení se slibem, že to uveřejním.

T. F. z jižní Moravy 3. července: Jsem řidič aut a měl jsem bolavou ruku, kterou jsem nemohl ani pohnouti. Byl jsem u třech lékařů i v nemocnici v Brně. Nemoc trvala osm neděl, až po slibu, že to uveřejním, vyslyší-li mne P. Maria Svatohostýnská a sv. Antonín, ruka se zlepšila, a nyní mohu opět jezdit.

J. a A. Ž. z Lideřovic děkují P. Marii Svat. za uzdravení děvčete, které r. 1917 v zimě dostalo chřipku a od té doby se jí nemoc mnohokrát opakovala. Nevědouce si rady, doporučili jsme ji ochraně P. M. Svat. a dali jsme ji zapsat za členku Matice. Nyní se cítí úplně zdravou.

S. F., voják ze Slezska děkuje b. Srdci P., P. M. Svat., sv. Antonínu za uzdravení a ochranu.

J. V. z Mor. Ostravy, která byla na Sv. Hostýně 10. a 11. července, a tak se cítila šťastnou, že zapomněla v sakristii poděkování napsat, učinila tak při návratu a děkuje B. S. P., P. M., sv. Josefu a sv. Antonínu, bl. Teresii za vyslyšení v těžkých starostech, a za šťastné zkoušky sňů na vysokých školách.

V. A. z Děhylova přijel se slezskou poutí P. Marii poděkovat za uzdravení neduhu, který nebylo možno přirozenou cestou vyléčit.

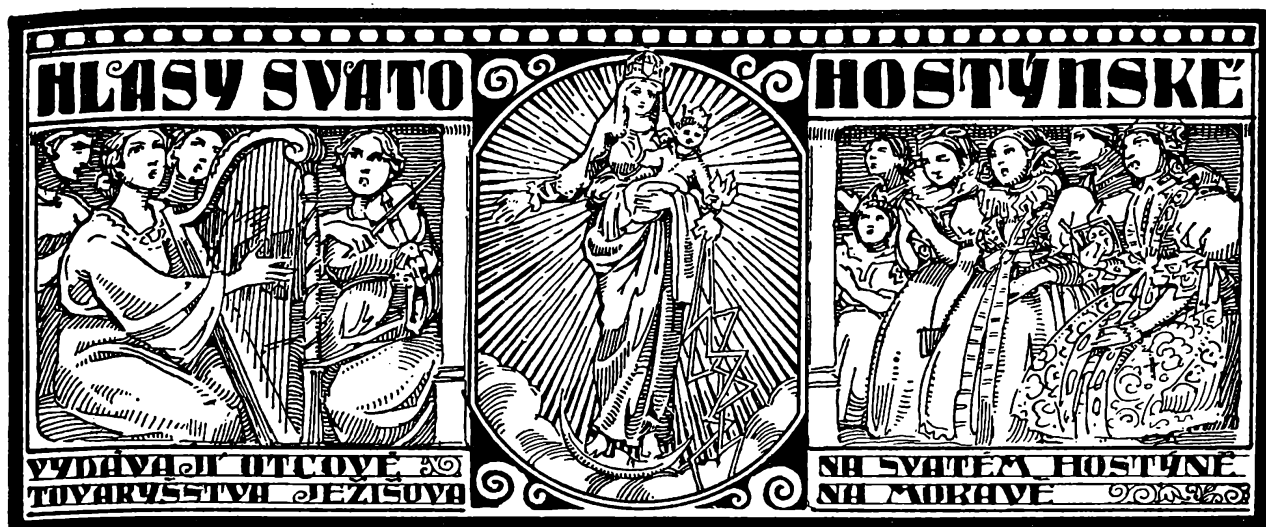
St. L. z P. píše: Když jsem byl letos v červenci na pouti, hlásil se u chrámu ke mně jistý mladík, Němec, pocházející z oné části Dolních Rakous, která nedávno byla připojena k naší republice. Představil se mi jako starý známý a vypravoval mi o svém životě. Jeho matka byla citelkou P. Marie Svat. a vroucně jej P. Marii doporučovala. Nyní studuje ve Vídni na vysokých školách. Aby se ve svém oboru zdokonalil, pobyl také delší dobu v Itálii, ve Veroně. Tam přišel do styku se svobodnými zednáři, kteří jej často přemlouvali, aby vstoupil do jejich spolku. Protože v takovém ovzduší vlažně vykonával své náboženské povinnosti, byl již několikrát na tom, stát se svobodným zednářem. Pokaždé, když se v duchu rozhodl k tomuto kroku, kmital před ním obraz P. Marie Svatohostýnské, jakoby jej P. Maria varovala; takže po velkých duševních bojích tak neučinil. Ba naopak P. Maria jej k sobě tak vybíla, že přijel na Sv. Hostýn a po 7 letech se vyzpovídal. Dal si posvětit několik obrázků P. Marie Svat. a s vnitřním pohnutím pravil, že jest P. Marii Svat. velikými díky zavázán.

Dále osobně děkovali P. Marii: J. J. z R. za vyléčení a uzdravení dvakrát operované

nohy, A. H. z Kunovic za uzdravení, F. Š. z Vlčnova za uzdravení dítěte a vyslyšení prosby, K. H. z Drštkové za vyslyšení ve velké tísní, J. Č. z Rajnochovic za vyslyšení prosby a za dar zdraví, osoba z Přílep za vyslyšení prosby, z Kelečské farnosti za uzdravení očí, A. Z. z Opatovic za uzdravení dítěte, z Kvasic za uzdravení dítěte, J. V. z Dubu za uzdravení dítěte, J. M. za uzdravení dítěte, rodina B. z Líšné za vyslyšení ve dvou velmi těžkých záležitostech, J. B. z Brna za obrácení manžela po dvanáctileté prosbě, z Morkovic za uzdravení ruky, M. T. z Hranic za uzdravení nohou, F. M. z Myslivic za vyslyšení a uzdravení dcery, L. K. z Ústí za uzdravení syna, z Brna za uzdravení, V. D. za vyslyšení prosby, R. S. z Poličné za uzdravení A. J. za vyslyšení prosby.

Poutí. Navštívení Panny Marie: Těšetice, Cholína, Blazice s far. Al. Sedlářem, družičkami, Omladinou a hudbou, Zahnašovice s katechetou Janem Gájou, družičkami, hudbou, Rymice (280) s far. Jos. Látalem, s hudbou, Jankovice s kapl. Karlem Látalem, družičkami a s hudbou, Žeranovice s far. Jos. Dorazilem, Kyselovice s far. Frant. Černým. Slavnou mši sv. měl Vlad. Worel, děkan z Bystřice za asistence far. žeranovského a kaplana Látaala. Odpoledne se přihnulo velké procesí ze Slezska a odešlo po polední 3. července. Brzy po jejich odchodu tu byli ze Znojma a z okolí (65) s dominikánem P. Arnoštem Podhradským a kvardiánem kapucínským Paulínem Krkoškou. Pražanům, kteří putovali se Sv. Kopečka na Sv. Hostýn, Velehrad a jiná poutnická místa, stala se nemilá věc: šli po ní cestou, kterou chodívali jiná léta, a musili platiti každý 5 Kč pokuty do Bystřice. Na sv. Cyrila a Metoda se postavili Bochořští a z Předmostí; na svátek sám Brusenští s far. Jar. Janušíkem s družičkami a Omladinou, z Dřevohostic (600) s kapl. Rud. Kvapilem a s hudbou, z Bořenovic s kapl. Jar. Krylem, s druž. a s hudbou, z Rusavy s far. Jos. Herodkem a s družičkami. 6. července Ant. Hráček, kaplan v Mar. Horách se 64 poutníky, 7. července Frant. Srovnalík, kaplan v Přívoze s průvodem (250). 8. července velký průvod z Brna, vedený katechetou Vojtěchem Marzym, pořádaný křesť.-soc. spolkem „Svornost“ (800), jimž kázal salvatorián P. Pat. Kubáč. 9. července Gabriel Vlček, kaplan z Kralic se školními dětmi, rekonvalescent Ferd. Chýlek, redaktor Práva z Přerova, 10. července Ant. Hladký, far. z Tvrdonic s 50 školáky, Jan Bajtek, katecheta z Frenštátu se 123 školními dětmi, 11. července Ludvík Koncer, far. v Čechovicích se školními dětmi, Vinc. Král, far. v Choryni se žáky; byl tu později ještě několikrát, 12. července Frant. Dempír, katecheta ve Šlapanicích se školními

děťmi, které krásně zpívaly mariánské písně, Martin Horký, kaplan z Moravičan s mariánskou družinou. 14. července Koprivnice s far. Martinem Chudobou, Nový Jičín (226) s kapl. Frant. Navrátilem z Kelče (400) s kat. Janem Minářem a s orelskou kapelou p. ředitele Emila Burejsy, která svými výkony při bohoslužbě i v průvodě budila pozornost, z Mrlínka (200), z Tlumačova (450) s far. Ad. Svárou, z Loukova (300) s far. Vinc. Pecháčkem a kapl. Janem Kučerou, s družičkami a s hudbou; a z Hranic šestnáct set s kapl. Frant. Králíkem a tamnějším rodákem Walou, z diecese vídeňské, jenž tu měl 28. července 1907 prvotinu, a s hudbou, 19. července Jindřich Konečný, farář z Roštína a Jak. Huďeček, far. z Huštěnovic se školními dětmi, 21. července Josef Nogol, far. ze Sedliště u Těšína s 85 poutníky, Alois Příbyl, augustián z Brna, s procesím z Černotína, dále z Drahan (35) a z Hodonína. Tito poslední jezdili dříve až v neděli, letos tu byli již v sobotu večer. Již v sobotu ráno bylo velké vzrušení v Hodoníně, když se z ranního vlaku od Čejče ubíralo velké procesí s hudbou do farního chrámu Páně. Z Hovorán bylo 180 školních dětí a 100 dospělých, z Hodonína 100, z okolních osad 300, dohromady přes 600. Po poledni vyjel zvláštní vlak a poutníci přišli na Sv. Hostýn právě před večerním požehnáním. Vedli je Aug. Pelikán, kaplan z Hovorán, jenž měl velkou zpívanou mši sv. a Jos. Macek, kaplan v Bojanově u Chrudimi, rodák z Hodonína, jenž měl kázání před velkou. Vlak pořádala lidová jednota v Hodoníně. Ač byly žně a taková drahoty, přece Slovinci z jižní Moravy ukázali lásku k Sv. Hostýnu. Večer byl světelný průvod s večerní pobožností u pomníku padlých. V neděli 22. července přivedli P. Vlad. Dreisseitl, superior a P. Jos. Schroe T. J. z Opavy 60 poutníků z německých opavských družin, s nimiž konali odpoledne a v pondělí dopoledne rozmanité pobožnosti: Klanění N. S. O., světelný průvod, křížovou cestu. V pondělí ráno Jos. Berger, far. z Polanky u Vsetína se 64 žáky a s mnohými dospělými. Na sv. Annu byla promluva od oltáře a zpívaná mše sv., 27. července připutovali Karlovští (300) s kaplanem Fr. Pelíškem a s hudbou, 28. července z Dobré (100) u Frýdku s kapl. Jos. Niklem a z Velké Bystřice u Rožnova (300) s kapl. Vladimírem Kodítkem a s hudbou. — Z daného výpočtu mohou čtenáři poznati, že v červenci připutovalo na Sv. Hostýn mnoho poutníků. Ale ani ve všední dny nebyl chrám prázdný. Pěkné počasí přilákalo jich tolik, že jich ve všední dny bývalo každý den nejméně 100. Kromě toho přišlo na duchovní cvičení asi 60 kněží. Byla tedy P. Maria Svat. v červenci 1923 velmi uctívána.

Číslo 10.

Říjen 1923.

Ročník XIX.

Řeč při odhalení pamětní desky v kostele sv. Hostýna na počest J. M. nejdůstojnějšího p. arcibiskupa Dra Ant. Stojana

(Proslovil vap. Jan Daněk, kanovník z Kroměříže.)

Osobám slavným, zasloužilým o církev sv. a drahou vlast stavějí se pomníky, zasazují se mramorové desky pamětní na domech, kde se narodili, na ústavech, chrámech, které zbudovali. Takovou poctu zasloužil opravdově a plnou měrou náš milovaný nejdůst. velepastýř Dr. Ant. Cyr. Stojan, který vším právem může býti nazván budovatelem a obnovitelem tohoto poutnického místa na Sv. Hostýně. Již jako mladý kněz téměř před 50 lety sbíral příspěvky a dary pro Sv. Hostýn, založil Družstvo Hostýnské, později Matici Svatohostýnskou, při všem, ať jednalo se o koupi temene Sv. Hostýna, ať o opravách, stavbách a zařízeních, vždy horlivě se toho ujímal a svůj vliv uplatňoval, miloval vždy a miluje Sv. Hostýn. Žádná práce, žádná oběť nebyla mu příliš těžkou, málokterá pouť konala se na Sv. Hostýně, aby nebyl se jí účastnil a jí neřídil. Není tu památky, aby na jejím zbudování neměl účasti, aby si nezískal o ni zásluh nehynoucích. Dobře pravil zdejší vdp. P. Superior vítaje nejdp. arcibiskupa jako metropolitu, jako velepastýře našeho, že vše velké, co jest na této sv. hoře, připomíná činnost jeho: ta posvátná půda Svatohostýnská, kterou zachránil od zneuctění tím, že byla jeho péčí koupena Maticí Svatohostýnskou, ty stromy, kterými posázela Matice Svatohostýnská sv. horu, ty zvony, které zachránil, ti věrní strážcové Sv. Hostýna, důstojní otcové z Tovaryšstva Ježíšova, kteří jeho úsilím byli uvedeni před 36 lety na Sv. Hostýn a po ten celý čas neúmorně a obětavě pracují tu k větší cti a slávě Boží, k oslavě korunované Královny Svatohostýnské a pro spásu poutníků. Proto domníváme se, že jsme jednali za plného souhlasu vašeho a všech ctitelů Sv. Hostýna, když jsme zasadili do zdi chrámové tuto mramorovou pamětní desku, jež bude hlásati neúmornou činnost, obětavost a lásku našeho velepastýře k Sv. Hostýnu, nám pak bude pobídkou bychom za zářícím příkladem nejdůst. p. arcibiskupa přilnuli tím více k Matici Boží Svatohostýnské a neochabovali ve své lásce, ve své štědrosti a obětavosti pro Sv. Hostýn.

V. Hošek.

Hostýnský hřbitov.

Na blízku Tebe, Panno,
kde štíhlé jedle sní,
políčko uchystáno
pro spánek poslední.

Tam večer jsem se díval,
když stín se v cestu klad,
a tužby divné přival
mi rosou v duši pad!

Co na brance tam psáno,
mně hlásal každý kout,
že blízko Tebe, Panno;
je sladko spočinout.

A v žití šel jsem znova,
v proud kalný všedních cest,
však tajemná ta slova,
jsem cítil v srdci kvést.

A když se v temnu ztrácí
poslední hvězdy jas,
mně v duši vždy se vrací
té tiché tužby hlas:

Až v nebes věčné ráno
kdys' vplyne žití proud,
na blízku Tebe, Panno,
ó dej mi spočinout!

Řeč při svěcení reliefů na hřbitůvku svatohostýnském.

(Proslovil vdp. dr. Bohumír Cigánek, osvětový referent zem. voj. velitelství v Brně.)

Patřím-li na posvátnou úctu, kterou projevil výbor Matice Svatohostýnské padlým bratrům mým vojínům za nedávných hrůz válečných tím, že dal na bránu tichého hřbitůvku svatohostýnského zasaditi z reliefy vysoké ceny umělecké — vojína umírajícího, jehož bratr kněz sytí Tělem a Krví Ježíše Krista na cestu do věčnosti, a relief Vítěze nad smrtí, Spasitele, který vstal z mrtvých, s nápisem „Já jsem vzkříšení a život, kdo ve mne věří, byť i umřel, živ bude“ — tu buší srdce mé kněžské a vojenské dvojím tepem: tepem vděčného pozdravu a tepem spasitelné útěchy.

Tepem pozdravu. — Pozdravujeme vás my, kteří jsme při všech pohromách válečných na živu zůstali, vás bratry vojíny, jichž ubitá, umučená, roztříštěná těla se tají rozseta kdesi po sněhobílých ledových alpských a karpatských, nebo v rozvlněných vodách řeky Soče, nebo kdesi na dálných pláních sibiřských, nebo v bezedných bahniskách albánských! Pozdravujeme vás, kteří jste podobni byli Beránku božímu, který snímá hříchy světa, vás, o nichž platí slovo Ježíše Krista: „Nikdo nemá lásky větší než ten, který život svůj dává za přátele své, vás“, kteří jste umřeli, abychom my živi byli, vás pozdravujeme ode své společné matičky svatohostýnské, kterou jste vy tak milovali, medailky její útěšně na šijích nosili a s hrdostí je ukazovali se slovy: „Velebný pane, tu Panenku Marii zavěsila mně na krk moje matička, manželka, dceruška, když jsem odcházel na vojnu!“. Pozdravujeme vás, a protože nemůžeme hroby vaše navštívit, kříž spásy na ně postaviti, světlo na nich rozžehnout, v modlitbách vroucích se pomodliti, zasazujeme a světlíme tyto 2 reliefy, by hlásaly všem budoucím věkům vděčnost naši v nejblížejší blízkosti matky naší nebeské za oběti, jež jste přinesli pro nás a celý národ československý!

Tepem vděčného pozdravu, ale též spásné útěchy chví se srdce naše. Útěchy, pravím vám, bratři drazí a sestry milé, kteří v slzách bolestných vzpomínáte na drabé otce, manžely, syny, bratry, snoubence svoje. A ptáte se, v čem hledati máte při pohledu na reliefy ony útěchu spásnou? — Hle, tu vílíte znázorněného umírajícího vojína, jak ho posiluje kněz — vojín Tělem nejsvětějším. Útěchou je pro nás výrok Písma sv.: „Blahoslavení mrtví, kteří v Pánu umírají, neboť odpčinou od prací svých, a skutkové jejich je následovati budou.“ Ano, jsou bla-

hoslavení, neboť moravští vojáci naši v Pánu umírali. — Umírali? Ano? — Ano! Stojím tu očitý svědek smrti jejich — který téměř od prvního výstřelu strojní pušky až do posledního třesku granátu stál jsem věrně na různých frontách bitevních vedle otců, bratrů, manželů, synů, snoubenců vašich a vím za 4leté zkušenosti, jaká byla jejich smrt, patřím-li na ni okem sv. víry.

Dovolte jen jednu vzpomínku! Bylo to v roce 1916, kdy po půlnoci vzbudil mne velitel hraničářského praporu č. 4. (Byli v něm většinou muži z tohoto kraje, jemuž Máti Boží ze své svatyně svatohostýnské žehná, tedy z měst a vesnic od Olomouce k Uh. Hradišti, všichni téměř už prošedivělí.) Velitel pravil: „Jsme alarmováni. Mohl byste nám, velebný pane, dát ještě odpuštění hříchů?“ Měsíček s nebe se díval, hvězdy dojemně blikotaly, zákrsy na kopci albánském naslouchaly, kterak 300 mužů Moravanů opakovalo za mnou slova lítosti. A když jsem udělil generální absoluci, přistoupil ke mně jeden bratr voják a pravil: „Velebný pane, mohl byste nám podati ještě sv. přijímání?“ — Měsíček jako věčná lampa svítil, a hvězdičky jako svíce plápolaly, když jsem od bratra k bratru nesl bílé Tělo Kristovo v nejsvětější Svátosti oltářní a nad každým volal: „Tělo Pána našeho J. Krista zachovej duši tvou k životu věčnému!“ Vojáci vstali, zasalutovali dali s Pánem Bohem a zavolali: „Modlete se za nás, velebný pane.“ — Ale jeden z nich, rodák od Olomouce, dodal: „Za mne ani není potřebí se modlit, vždyť mám s sebou Pána Boha. Ale prosím Vás, velebný pane, modlete se za mých 5 maličkých doma, a kdybych snad padl, dopište jim, že tatíček jejich umíral s Ježíšem Kristem, aby i ony zůstaly věrnými Pánu Ježíši jako otec jejich. — Roztrhaným rukávem své halenky utřel si slzu jako hrách z očí vytrysknuvší a běžel za ostatními. A příští noc kladl jsem studené jeho tělo s hlavou prostřelenou mezi kamení albánských kopců.

Slyšeli jste slovo umírajícího vojáka Hanáka, prosté, ale tak významné, aby ony zůstaly věrnými J. Kristu jako otec jejich? Chápete, kolik je útěchy pro vás, popatříme-li na tyto dva reliefy tichého hřbitůvku svatohostýnského? Ano, „blahoslavení mrtví, kteří v Pánu umírají!“ Ano „Já jsem vzkříšení a život; kdo věří ve mne, byť i zemřel živ bude!“

Na nás je nyní, abychom jako bratři naši vojáci, nevinné oběti, vytrvali v boji svatém za své pozemské i věčné štěstí, za spásu celého milovaného národa československého. A proto tady na blízku Matičky své svatohostýnské a při světlé památce Kristových vojáků — hrdinů slibujeme, že věrní zůstaneme víře své dnes i zítra a celé věky, třeba křížovati se budou nad námi blesky nepřátel víry a mravního života, a moře jejich křiku hučeti bude jako granáty kolem nás. My stojíme nad pěnou těchto vln. My jen lneme ke Kristu! Ke Kristu a Mateři jeho i naši ještě blíže! Volíme raději i nejohnivější boj a nejtěžší kříž, než podati bratra a sestru, než býti škůdci na cestě ku pokoji, než zradit Matku Boží a Kristovu říši...!!

Záchrana sv. růžencem.

Kterýsi americký časopis uveřejnil příhodu z doby, kdy obléhána byla Paříž. Pisatel oné události — francouzský voják — vyslán byl s jinými vybranými muži, aby bránil smělému postupu německých ostrostřelců. Píše takto:

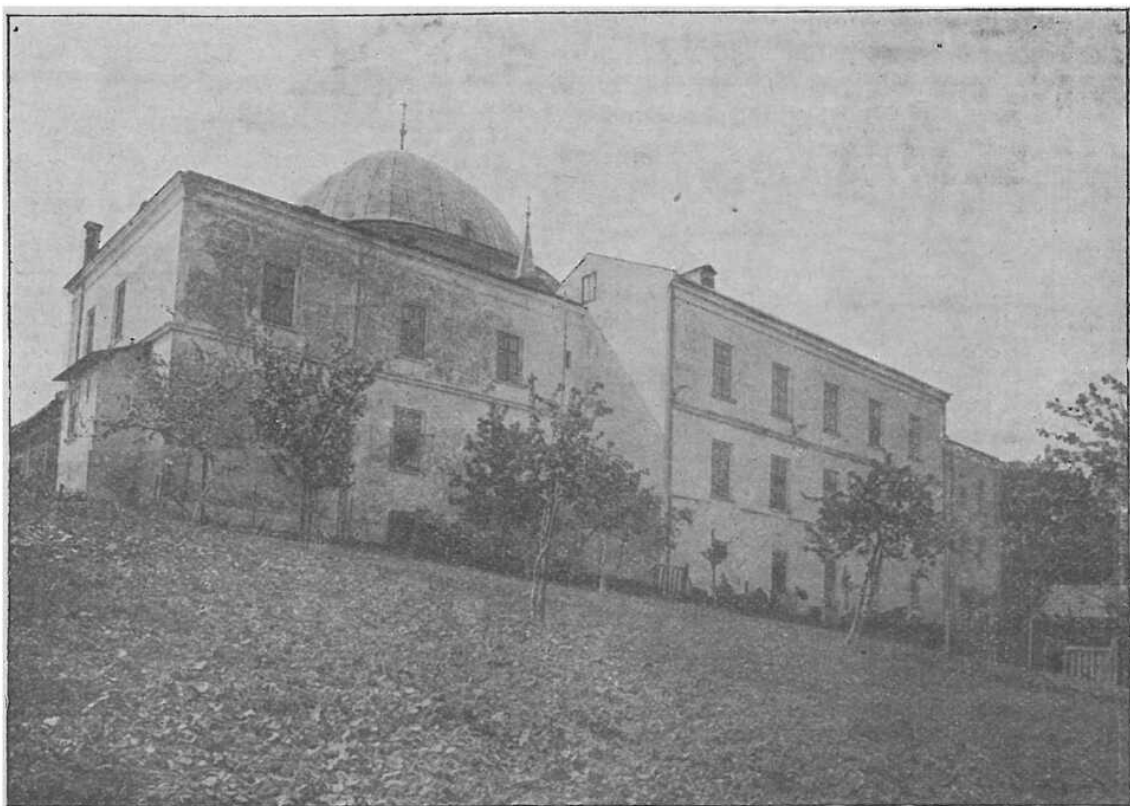
„Přišel jsem k mohutnému stromu, jehož peň obklopen byl křovím. Tam jsem se zastavil; to místo zvolil jsem si za svůj úkryt. Bodákem vyryl jsem půdu a učinil jsem si jakýsi násep, který jsem pokryl zvadlou travou a listím. Do náspu učinil jsem otvory, jimiž jsem viděl ven, aniž jsem mohl býti spatřen. Uplynula hodina, uplynula i druhá, a má naděje na úspěch začala mizeti.

Tu zdálo se mi, že vidím v úvoze za stromem ruku, která se ukazovala a opět mizela. Brzy měl jsem jistotu, že nepřítel je u mne zcela blízko. Pozdvihl jsem dalekohled a uzel jsem hlavu a ruce nepřátelského muže tak blízko, že jsem mimovolně couvl. Onen muž mne ovšem neviděl, neboť hraje si bezsta-

rovně vyhraboval dřevem zemi. Hlavu maje podepřenu o levou paži, nohy nataženy seděl na zemi a netušil svého nebezpečí. Byl to ještě mladý muž s lícemi bez vousu a vlasy světlými, krátce přistřiženými — Bavorák.

Litoval jsem, že ho mám podle své povinnosti připravit o život. S puškou čekal jsem, až se objeví. Abych mu nezpůsobil dlouhé bolesti, chtěl jsem ho střílet do prsou.

Tu vztýčil Bavorák hlavu a dlouho vůkol se rozhlížel. Nevidal ničeho. otevřel na kolenou koženou brašničku a pravíci něco z ní vyňal. Nemohla rozeznati, co to bylo, odložil jsem pušku a vzal jsem do ruky dalekohled. Bavorák držel v ruce růženec. Povstal, poklekl, požehnal se sv. křížem. Tu byl zcela před mým zrakem. Vzal jsem opět pušku a mířil jsem. Bavorák byl klidný; hlava jeho byla skloněna ku předu, oči upřeny k nebi, rty hýbaly se v modlitbě, zatím co zrnka růžencová plynula mezi jeho prsty...

Klášteř Tov. Ježíšova na Sv. Hostýně ze zadu.

Všecka křesťanská krev ve mně kypěla; bylo mi, jako bych viděl zářící paprsky padati s nebe na čelo modlíciho se Bavoráka. Ba zdálo se mi, že vznášel se v ovzduší obklopen jsa zlatým oblakem... Puška klesla mi z rukou — —

Bavorák vrátil se do své otčiny netuše, že modlitba mu zachránila život. Když vracel jsem se po jeho odchodu se svého stanoviště, dvě koule zafíčely podle mých skrání. Obrátil jsem se chvatně, nemohl jsem však postřehnouti, odkud byly vystřeleny. Modlitba Bavorákova nepochybně zachránila i můj život."

Přeložil K. Kos.

P. Fr. Žák T. J.:

Z litanie loretánské.

Příčina naší radosti.

Radost velkou, anděl řekl,
zvěstuji vám, pastýři;
kdo si s vírou k jeslím klekl,
ví, jak hrud' se rozšíří.

Poznal Matku Mesiáše,
který světu spásu dal,
láskou zkrášlil luhy naše,
cestu k štěstí ukázal.

Viděl Matku s dítětem v stáji
vyhloubené do skály,
ale v srdci jako v ráji
andělé mu zpívali.

Jak je z víry duši sladko!
řekla mu ta hodina,
a on vyznal: „Ty jsi, Matko,
radosti té příčina!“

Mgr. Baunart — M. Hedv. Vávrová:

Generál de Sonis.

Kapitola VI. Tènez, Laghuat a Saida r. 1860—1865.

Jak v Tenezu a v Laghuatu, tak i v Saidě spravedlnost jeho budila všeobecný podiv. Osobně přicházel k Arabům a sedě ve stínu palem slychal jich stížnosti a urovnával spory. V očích jeho bohatý moslemín ve skvostném oděvu neměl více práva než chudičký Arab ve prosté haleně. Proto Arabové s nejhlubší úctou nazývali ho velkým marabů t. j. mužem svatým a spravedlivým, jakým skutečně byl. Největší úžas však vzbuzovala jeho nezištnost a neporušitelnost. Bylo to v prvních dnech pobytu Sonisova v Saidě, když jakýsi bohatý Arab v nádherném oděvu žádal o audienci u velitele. Chtěl dostati výnosný úřad, jenž byl ostatně cílem touhy všech jeho ziskuchtivých souvěrců. Byv předpuštěn, začal prositi a naléhati a na konec rozhrnuv záhyby svého roucha, ukázal s významným pohledem na váček zlata a vítězně jím zazvonil. To bylo přes příliš pro Sonisa. Ten moslemín myslí, že ho může podplatiti! Zazvoní na sluhu: „Odved' tohoto pána na čtrnáct dní do žaláře pro urážku na cti!“ Jako bleskem roznesla se zvěst' o tom po všech kmenech arabských. teď již znali velitele: toho neobyčejného muže nebylo možno podplatiti.

S touž spravedlností bránil Arabů proti velkým a mocným tohoto světa. Té doby měl ve vojsku cizího důstojníka vznešeného rodu. Tento použiv kdysi nepřítomnosti velitelovy uspořádal velký hon na pštrosy. K této knížecí zábavě objednal si množství Arabů na koních. Lovci utvořili kol stíhaných pštrosů ohromné kolo, jež potom zvolna zúžovali, až posléze ptáci byli tak sevřeni, že bylo snadno je zastřeliti nebo holí ubíti. Mnozí pštrosi však prorazí kruh lovců a hledí se zachrániti útekem na poušť. Tu nastane za prchajícími šílená honba, v níž na konec klesne buď kůň anebo pštros. Při zmíněné zábavě pohynulo Arabům mnoho koní. Onen cizinec chtěl majitelům koní ztrátu tu nahraditi, nikoliv však, jak by se bylo slušelo, na vlastní útraty; i nařídil, aby Arabové, jimž koně nezahynuli, učinili mezi sebou sbírku a z jejího výtěžku koupili svým soudruhům koně nové. Požadavek tento byl tím nespravedlivější, že získaná nádherná pštrosí péra svou cenou daleko převyšovala cenu koní. Jakmile tedy Sonis se vrátil, Arabové spěchali si mu postěžovat. Velitel vyšetřiv vše zevrubně, dal si zavolati onoho důstojníka a řekl mu: „Pane, máte na vybranou: buď napíšete přesnou úřední zprávu o svém chování za této okolnosti nebo půjdete s mým tlumočníkem ke všem Arabům, jež jste si k lovu objed-

nal, a řeknete jim, že ve jménu mém a z mého rozkazu přicházíte jim nahradit způsobenou škodu. Zároveň vyplatíte hned každému cenu padlého koně. Kapitáne, co si vyberete?“ Hrdý důstojník se uklonil; chtěl raději platiti váčkem než svou ctí. Když potom Arabové viděli, jak přichází k nim a škodu nahrazuje, nemohl dost vynachváliti spravedlnosti velitelovy a jméno svatého a spravedlivého marabů Rumínů podnes žije v ústech kmenů arabských.

Ztráta malé dcerušky Marie Terezie, jež zemřela u babičky daleko ve Francii, a narození syna Marie Josefa přinesly do rodinného kruhu Sonisova onu směs radosti a žalu, jež jsou obvyklými složkami vezdejšího života. Ale uprostřed neustálých změn duše stoupá výš a výše, a pochoď sv. víry jasnější a jasnější světlo světlo vrhá na všechny činy. Sonis přiznává se příteli Jindřichovi Lamy, že chvílemi leká se vysokého stupně věrného spolupůsobení s milosti boží, jehož právě toto vyšší světlo žádá od něho: „Jak zvláštní přece jest jen můj život! Časem lekám se spravedlnosti pouze proto, že příliš hluboce jsem poznal milosrdenství Boží. Bůh dal mi jasné poznání vyššího světa, osvětluje mne často světlem tak velkým a ukazuje mi věčný cíl s takovou jistotou, že bych zhřešil, kdybych nekrácel vyznačenou mi cestou. Modlete se za mne, moji přemilí přátelé, neboť tolik potřebuji pomoci!“ Poněvadž přátelé jeho v Limoges konali právě duchovní cvičení, dodal: „Jak závidím vám štěstí, že v ústraní můžete oddati se duchovním cvičením! Jak mám do toho ještě daleko! Vězím ve hluku a víru nejrůznějších záležitostí. A přece bych tolik potřeboval, aby Pán utišil ten lomoz, abych mohl trochu pomysli na duši svou!“

V dubnu roku 1863 vláda francouzská schválila usnesení senátu, dle něhož kmeny arabské v Africe uznány za majitele oněch území, v nichž trvale sídlily a jichž od nepaměti užívaly. „Alžírsko“, psal císař Napoleon maršálkovi Pelissierovi, „není vlastně osadou, nýbrž arabským královstvím. Domorodci mají na moji ochranu totéž právo jako kolonisté, a já jsem právě tak císařem Arabů jako Francouzů.“ Proto bylo třeba, aby celé území bylo změřeno a rozděleno mezi jednotlivé kmeny. K této obtížné práci povolán i Sonis. Uschopňovaly ho k tomu výtečné vlastnosti ducha, svědomí i charakteru. Odebral se tedy do Mostaganemu (vých. od Oránu), odkud psal 22. března 1864: „Již celých 5 měsíců pracuji jako mnich, na této krušné robotě. Co se stane se mnou? Vráť se do Saidy či zapřáhnou mne k jinému vozu? Ale Pán Bůh ví nejlépe, co přispívá k našemu dobru. Jsem v dobré škole sebezáporu, ač jsem se tomu ještě dobře nenaučil.“

Zmíněná práce nebyla ještě skončena, když domorodci na poděkování odpověděli Francii krvavou vzpourou. Sonis v listě příteli Jindřichovi Lamy vypravuje o povstání kmene Ouled-Sidi-Cheikhů v Jižním Oránsku a o výpravě plukovníka Beauprêtra, jenž byl zrazen svým gúmem a od povstalců zavražděn; s ním zahynuli i jeho hrdinní vojínové. V celé Malé Kabylii*) voláno ke svaté válce. „Všude budí se mocně mohamedánský fanatismus, který má zde ještě mnoho životní síly. Čekám den ode dne, že budu volán do zbraně.“

Zatím jiné oběti žádal Bůh od něho. „Drahý Jindřichu“, psal příteli, „modli se za nás! Naše malá Marta Karmela zemřela záškrtem 15. června o 3. hod. odpo. Ubohé dítě, pravá perlička mé rodiny, opakovala nekolikráte: „Chci do nebe!“ Umírajíc volala na matku a upírala oči na kříž, visící nad její postýlkou. Ach, co jest náš ubohý svět! Kalich jest hořký, ale

*) Malá Kabylie jest přímořská část Alžírska mezi městem Bougie a Philippevillem, Velká Kabylie prostírá se od Bougie až k Alžíru; obě Kabylie prostírají se tedy na východ od Alžíru.

třeba pítí jej bez nářku a žehnati ruce, která nás ranila.“ Ztráta tohoto rozmilého a nadějného dítěte byla pro Sonisa velikou obětí, ale Pán Bůh zmírnil jeho hluboký zármutek nebeskou útěchou. „Tam nahoře, v moři nekonečného blaha skvěje se mé drahé dítě jako krásná perla v koruně naší přeslavné Matky Boží Karmelské. Tam zalétají i moje myšlenky. A splývají-li slzy na tuto ubohou zemi, přece oči a srdce povznášejí se k nebi. Sursum corda! (Vzhůru srdce!) Nepozdvihnu již kamene, pod nímž odpočívá tělo mého drahého dítěte...“ V slzách a v naději, v mlčení a v láskyplném odevzdání se do rukou Božích dokonává se oběť otcovského srdce: „Ach, můj ubohý příteli,“ pokračuje list, „vše na světě jest marností kromě služby Bohu. Jsem malým, nepatrným, cítím to dobře; ale s milostí Boží sloužím Bohu a lnu k němu vroucněji a vroucněji. V něm jest má útěcha neskončená, v něm má jediná radost na tomto světě. Prosím Ho, aby mi udělil milost, abych nad Něho nevážil si ničeho. Tak se bude proměněno milostí Toho, jenž zničil starého člověka, stvoří ve mně srdce nové.“

Tehdy Sonis již odešel z Mostaganemu a uchýlil se do malé víscky u moře, kde ticho a nekonečná hladina mořská tolik souhlasily s vnitřní jeho náladou. Tu poznal, že Bůh odlučuje pouze proto, aby tím těsněji spojil. Večer před svátkem sv. Vincence z Pauly sděluje příteli nebeské útěchy, jimiž jeho srdce oplývalo po sv. přijímání: „Tu v tajném úkrytu duše, kde mluví k nám Bůh, kolik krásného jsem uslyšel o tom, co milujeme, a co zasluhuje býti milováno: o našem Božském Pánu Ježíši, o Jeho Matce, o svatých, zvláště o sv. Vincenci z Pauly, apoštolu oné lásky, jež činí lidstvo velkým, neboť Duch Sv. ji ztotožňuje s Bohem: Bůh jest láska. To všechno slyšela moje duše onoho jitra; ale též i steré pozdravy, které od Limogesů přinesl mi větrík mořský. S Bohem, drahý Jindřichu, mé srdce již přetéká. Nic na světě nezasluhuje, abychom k tomu přilnuli. Jediný Bůh může ukójiti lidské srdce! Proto nechť Bohu patří naše srdce a nechť mu patří čím dále tím více...!“

Mezitím šířila se vzpoura po celém Alžírsku. Štěstí prálo povstalcům, vítězili téměř všude. Když koncem září vytáhl proti nim generál Jolivet směrem k Bedrousu, byl jimi zaskočen, a celá jeho armáda povražděna. Týž osud stihl velitele Bressolesa. I arabští spojenci Francouzů trpěli mnoho od povstalců. Když tehdy po smrti maršálka Pélissiera stal se Mac. Mahon místodržitelem alžírským, činěny rozsáhlé přípravy k velké zimní výpravě, a Sonis povolán do zbraně.

Nová výprava, nové loučení. Sonis popisuje dojemnou scénu několika řádky: „Rozhodl jsem se, že pošlu manželku i obě děti, které jsem měl u sebe, do Francie (k rodičům své choti). Rozloučili jsme se u hrobu svého drahého dítěte. Oba políbili jsme náhrobní kámen a potom jsme se rozešli: ona k moři, a já k jihu. Těžko nám bylo u srdce, ale Pán Ježíš vzal na sebe velkou část této tíhy.“ A dodává: „Nedávné hrozné krveprolití mne upomenulo, abych se posílil na dalekou pouť. Sebral jsem se tedy v mysli a připravil se na cestu do věčnosti. Odevzdal jsem se do ochrany Boží, vždyť Pán Bůh byl ke mně vždy tak dobrý, a v náruči Boží vydal jsem se do pouště, kde dosud jsem...“

Vojsko Sonisovo ubíralo se jevištěm posledních hrozných událostí, kde u Aiouinetu zahynul nešťastný Beauprêtre. Již z dálky dusil blížící se vojsko morový zápach nepohřbených mrtvol. Pohled na ně byl tak příšerný, že i šakalové a dravci s hrůzou se vzdalovali. Vojínové dostali rozkaz, aby pozůstatky svých soudruhů přikryli zemí a pískem. Leč nikdo neměl odvahy se přiblížiti. Tu Sonis odhodlaně chápe se motyky a lopaty a jako v boji i tu jest první a kope první hrob. Po něm dodali si odvahy i vo

jínové, a ubožákům dostalo se přece křesťanského pohřbu. Ale sotva práce byla skončena, již pospíchalo vše, by se vzdálilo s tohoto hrozného místa.

Co při této scéně pocítil Sonis ve své křesťanské duši, to napsal z tábora u Mekhebbetu příbuzné řeholnici: „Na této výpravě jsem chodil mezi kusy lidských těl, mělit jsme pohřbítí 150 svých zavražděných soudruhů. Mezi nimi bylo několik z našeho pluku, ale nebylo lze jich poznati. Mezi kostmi a cáry masa napolo strávenými od šakalů jsem přece něco poznal: kus těla elegantního, mladého soudruha. Viděl jsem to tělo, o které za živa tolik pečoval — ale jeho duše, co s tou se stalo? Ano máme nesmrtelné duše a na to máme mysliti...“

Velikáni věčnosti.

(Dle různých spisů uspořádal M. Sula.)

Myšlenky sv. Teresie .(K svátku 15.-10.).

Přítomnost Boží.

Marně budeme svého ducha unavovati hledající Boha v nebi nebo jinde, protože ho můžeme nalézt v sobě samých; a přesvědčení, že je nám tak blízko, nezměrně nám prospívá. Je snad něco podivuhodnějšího než to, že ten, jehož velebnost mohla by naplniti tisíc světů, nepohrdá bydlení ve příbytku tak nepatrném jako jest naše srdce?

Pošetilství hříchu.

Jak můžeme se odhodlati jíti za sata-nem, jehož bída překonává všecko, co rozum náš může pomysli? Co může dáti on, jenž ztratil všecko a jemuž zůstaly jen nářky a zoufalství? — — Děsná zaslepenost, pošetilství, které nelze pochopiti! Týmiž statky, které jsme přijali od Tebe, můj Bože, sloužíme ďáblu; odměňujeme nekonečnou lásku Tvou k nám tím, že milujeme toho, jenž Tě nenávidí věčně!!

Pomoc hříšníkům.

Největším křesťanským dílem lásky jest vroucně modliti se za všechny veliké hříšníky. Neboť kdybychom viděli umíratí křesťana hladem ne pro nedostatek pokrmů, kterých měl by hojnost kolem sebe, nýbrž proto, že by jeho ruce byly svázány na zad, nebylo by to největší ukrutností jenom naň pohlédnutí a jemu nepomoci? — —

Kdybych až do soudného dne měla zůstat v očištění, nedbala bych toho, kdybych tím mohla zachrániti jen jedinkou duši. K oč větším obětím by mne pobádala myšlenka, že více duší vyrvu zavržení a tím

přispěji k oslavě našeho Spasitele! Ráda vydala bych se na pospas všem utrpením a nebezpečím, kterákoli lze si pomysli, jen abych měla nejmenší podíl na kořisti, kterou plnými rukama zahrnují ti, kteří pracují pro slávu Boží a spásu duší.

Spolupůsobiti s milostí

Málokterí chápou to, co Bůh učinil by v jejich duších, kdyby zcela jemu se odevzdali a nechali působiti v sobě jeho milost. I kdyby hrubý pařez mohl mysliti, nevěřil by, že z něho povstati může vzácná socha, a ani nechtěl by se k tomu přenechat rukám umělcovým. Podobně mnozí lidé, kteří žijí stěží křesťanským životem, nechápou, že stali by se velikými světci, kdyby zcela ukázali se povolnými milosti Boží a neodpírali jejímu blahodárnému vlivu.

Chyby.

Nezdržujte se při nedokonalostech bližních, nýbrž všimněte si jenom jejich ctností; toliko na své vlastní nedokonalosti patřte stále bůčlými očima!

Stále na stráži!

Pokud žijeme v tomto vyhnanství, i ti, kteří pokročili nejdále a zdánlivě stojí nejpevněji, nejspíše mají, proč se báti a nedůvěřovati svojí slabosti.

Ďábel útočí na nás nejnebezpečnějším pokušením, našeptá-li nám bezstarostnost a svede-li nás k tomu, abychom myslili, že již neupadneme do dřívějších hříchů a že již si nezamilujeme radost světa — —

Jak ubohý je tento život, poněvadž jsme nuceni bez úlevy třímati v rukou zbraně, jako by nepřítel stále číhal před našimi dveřmi!

Ke svátku sv. Brigity (8.-10.)

Sv. Birgita švédská († v Římě 1373) vymyslela a rozšířila zvláštní růženec. Původní růženec má 6 desátek, každý desátek čítá 1 Otčenáš, 10 Zdrávasů a 1 Věřím v Boha; na konci šesti desátek připojí se ještě 1 Otčenáš. Celkem je tedy 7 Otčenášů ke cti sedmi bolestí a radostí P. Marie. Připojí se ještě 3 Zdrávasy tak, že jich jest 63 na památku 63 let, které prý Panna Maria prožila na zemi.

Nynější růženec sv. Brigity má 5 desátek (každý desátek má 1 Otčenáš, 10 Zdrávasů a 1 Věřím v Boha). Kdo pomodlí se všech 5 desátek, za každý Otčenáš, za každý Zdravas, za každé Věřím v Boha získá 100 dní odpustků. Při tom není třeba rozjímati o tajemstvích. Kdo chce získati tyto odpustky, růženec má si dáti řádně posvětit.

Myšlenky sv. Františka z Assisi. (Ke svátku 4.-10.)

„Ať chodí se svěšenou hlavou ti, kteří patří ďáblu; nám přísluší v Pánu plesati.“ Truchlivost nazýval babylonskou nemocí. Nechtěl viděti zasmušilých a kyselých obličejů u svých bratrů řeholních. Měli býti veselými dítkami světla. Jsa tázán, jak to je možno, říkal: „Z čistoty srdce a stálosti v modlitbě vyvěrá ona duševní radost. Jen hřích a vlažnost mohou zhasiti světlo v srdcích nebo je zatemniti.“

Menší bratři měli býti pěvci a hráči Božini, měli pozvedati srdce vzhůru a naplňovati je duševní radostí, měli hrou lidí přivést do nebe a před každými dveřmi zpívati o tom, jak je krásné a potěšující sloužiti Bohu — —

Své tělo sv. František nazýval bratrem Oslem; když ho nechtělo poslouchati, ačkoli se bičoval, umrtvoval se novým způsobem. Před jeho poustevnou leželo mnoho sněhu; jsa na polo obnažen František skočil do sněhu a začal stavěti 7 sněhuláků. Když je dohotovil, sám k sobě řekl: „Hle, Františku, tahle velká je tvoje žena; a tady jsou tvoji dva synové a dvě dcery; — a ti dva poslední jsou tvůj čeledín a tvá služka. Všichni umírají zimou: honem je oblec! A nemůžeš-li toho učiniti, raduj se, že nejsi povinen sloužiti nikomu jinému než toliko Bohu!“ — —

Sv. František kdysi řekl: „Kdyby Bůh uličnímu lupiči dal milost, kterou udělil mně, lupič Bohu byl by mnohem vděčnější.“ Krásná jest jeho modlitba: „Bože, od své zloby obávám se všeho, ale o d o b r o t y doufám v š e c k o . . . ! !

Jiskérky o sv. Františku Borjovi (čti Borchovi). (Ke svátku 10.-10.)

Pateru Dionysu Vasquezovi, svému průvodci na cestách v pozdějších letech vypravoval sv. Frant. Borja o lovech sokolích. Často právě ve chvíli, na niž lovec těší se nejvíce, když totiž sokol vrhl se na kořist, Borja sklopil oči chtěje si něco odřici a srdce zachovati citlivé pro vyšší požitky... Na počátku svého řeholního života nazýval se z pokory „František hříšník“. Den 2. července 1565, kdy zvolen byl generálem Tovaryšstva Ježíšova, pokládal za den kříže.

Měl mnoho práce tak, že píše: „Jest mi jako proudícím vlnám, které nevědí, kde jsou... Chci položit ruce na ústa a mlčeti jenom pozvedaje oči k Pánu, který všecko ví... Pracujme a mlčme!“

Ve strastech odevzdával se do vůle Boží slovy: „Je spravedливо, aby otrok zemřel na kříži, když Pán na něm skončil!“

Lahyrt:

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

Prosba, aby Bůh přijal obět, vykonána jednou dokonale ve slávě nebeské. Abychom k tomuto poslednímu cíli jednou došli, řinou se ze mše sv. proudy milosti a požehnání, jak v předešlé modlitbě bylo řečeno. Jest tedy přirozeno, že ko-

náme tu vzpomínku těch, kteří ještě nedošli tohoto cíle, totiž duší v očistci i nás zde na zemi. Proto následují dvě modlitby: Memento mrtvých a „Nám také hříšným“. Memento živých bylo vykonáno již před proměnou v naší latinské liturgii, ježto žijící mají se přiúčastniti, jak dříve bylo řečeno, i obětování. Ve východních liturgiích i na živé se vzpomíná až na tomto místě.

Modlitba za mrtvé zní takto:

Rozpoměň se také, Hospodine, na služebníky a služebnice své, kteří nás předešli se znamením víry a odpočívají ve snu pokoje, N. N.

Těmto, Hospodine, a všem v Kristu odpočívajícím abys místa občerstvení, světla a pokoje dopřál ráčil, prosíme. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Při slovech „Rozpoměň se také“ rozpíná kněz pomalu ruce a zase spíná, takže při slovech „a odpočívají ve snu pokoje“ opět má ruce sepjaté a po té sklání hlavu a dívá se na nejsv. Svátost a vzpomíná na zemřelé, potom říká: „Těmto, Hospodine,“ opět ruce rozpíná. Při slovech: „prosíme“ uklání hlavu a při slovech: „Skrze Kr...“ opět spíná ruce.

Modlitby za zemřelé pocházejí od dob apoštolských. Sv. Jan Zlatoústý: „Zemřelým máš, jak jen můžeš, pomáhati, ne slzami, ale modlitbami, prosbami, almužnami a obětmi. To není bez důvodu zavedeno. Ne nadarmo pamětlivi jsme při svatých tajemstvích zemřelých, přistupujeme za ně k oltáři volajíce k Beránkovi, jenž tu leží a snímá hříchy světa; činíme to proto, aby se tím ulehčilo zemřelým.“ **D**ojímavé jest, jak sv. Augustin je pamětliv své zemřelé matky. „Když den jejího skonu byl blízek,“ píše, „tu nemyslela již na smrtelné své tělo a jeho balsamování, ani si nepřála skvělého pomníku, jen o jedno mne a okolo stojící žádala, aby chom jí byli pamětlivi u oltáře.“

Rozpoměň se.. Tak mluví láska, jež se neunaví modlitbou, obětavostí, ani žádnou námahou, když se jedná o vysvobození milých a drahých. Mateřskému oku církve neujde žádná potřeba jejich. Když nyní nalézá se u pramene milostí, vzpomíná trpících duší, i těch, na které nikdo

nepamatuje. Kristus Pán dal v tom příklad, neboť hned po své smrti, krvavé to oběti kříže, sestoupil do předpekčí, kdež i těm duchům, kteříž byli v žaláři, přišed kázal“. (1 Petr 3, 16). Slovo „**také**“ odpovídá vzpomínce na živé před proměnou učinné.

Na služebníky a služebnice své... Abychom pohnuli Pána k laskavosti a milosrdenství, nazýváme ty duše služebníky Božími.

Kteří nás předešli... Církev tu jakoby povýšena jsouc nad změnami času a stojíc na břehu věčnosti pohřbí dolů do proudu života na ty, které vlna sklátila, kamž i my brzy budeme následovati. Oni nás předešli, my brzy hudeme jich následovati.

Se znamením víry... Jest to nejprve nezrušitelný znak, udělený sv. křtem. Proto křest je svátostí víry. Jím lidé spojují se s Kristem a sdávají se údy církve. Dále znamení víry jest vyznání víry slovem, skutkem a celým životem, přichylností k církvi a přijímáním sv. svátostí. Víra totiž musí býti živá, čili spojená se skutky a vytrvalá, aby vedla ke spáse.

Ve snu pokoje... ježto ve společenství církve zemřeli a nebyli ani v heresi, ani v rozkořu, dále ve společenství s Kristem Pánem, čili v posvěcující milosti, ježto neměli na sobě těžkého hříchu v hodinu své smrti. Umře i smíření jsouce s Bohem, tedy v pokoji.

Bloudil tudíž Luter, když řekl, že je to protimyslné, když se tu prosí pro ty, kteří spí ve spánku pokoje a kteří v Kristu odpočívají, a že přece jim vyprošujeme místo občerstvení, světla a pokoje. Jestliže spí a odpočívají, proč jim přejeme občerstvení? Jestliže mají pokoj, proč jim přejeme pokoj? Odpověď: Pokoj jakýsi mají, ješto jsou s Bohem usmířeni a mají posvěcující milost, nemají žádných pokušení, ani žádostivosti, ani hříchu, ale nemají pokoje od utrpení a od touhy po věčné blaženosti. Ani nemohla se lépe vyjádřiti tato prosba, aby jen těm, co jsou v očistci, platila, ne těm, co jsou v pekle. Kdo jsou v pekle, nemají žádného pokoje vůbec, ani klidu; ti pak, co jsou v nebi, mají veškerý pokoj, jen ti, kdož jsou v očistci, jsou tací, že umřeli v pokoji a přece potřebují ještě občerstvení.

Smrt přirovnává se často k spánku a to gické. V evangeliu mluví Kristus Pán: Nejak v písmě sv., tak i v mluvě liturgumřela dívka, ale spí. (Mat 9, 24.). I Thes. 4, 13.: Nechceme však, bratří, abyste byli v nevědomosti o těch, kteří zesnuli, byste netruchlili nad nimi jako ostatní, kteří nemají naděje.

Křesťané od prvopočátku jsouce předsvědčení, že smrt jest krátkým spánkem, nazvali hřbitov „koimetérion“, t. j. spárnou. Básník Prudentius nazývá mrtvolu křesťanovu věcí ne mrtvou, ale odevzdanou spánku“.

NN. Písmena tato se přidávají, jelikož za starých časů, na některých místech až do 11. a 12. století se hlasitě četla jména zemřelých z diptych, a pak se konaly přímluvy za všechny zemřelé společně. Kněz nyní ustává v modlitbě a vzpomíná některých zemřelých. Může jmenovitě vzpomenouti zemřelých, za něž mši sv. slouží, svých rodičů, příbuzných a dobrodinců, dobrodinců kostela, těch, za něž přislíbil vzpomínku učiniti, farář má aspoň v neděli a ve svátek vzpomenouti zemřelých farníků. I věřící mají při tom vzpomenouti svých milých a drahých, kteří je předešli, a pomodliti se za ně. Nutí i je k tomu důvody milosrdenství, aby se slitovali nad ubohými, důvody vděčnosti a uznanosti, jednali se o rodiče a dobrodince, důvod lásky, neboť jim vyzískají nejvyššího dobra, a usmíří spravedlnost Boží, důvody soustrasti, ježto duše v očištění se trápí.

A čeho jim vlastně vyprošujeme? To je vyjádřeno dalšími slovy, kterými kněz zase rozepjav ruce pokračuje

Těmto, Hospodine, a všem v Kristu odpočívajícím, abys místa občerstvení Tohoto výrazu „občerstvení“ užil Tertullian, když mluvil o křesťanské paní, která přežila svého muže a každý rok dávala sloužit mši sv. za něho. Praví o ní, že se modlila, aby mu přinesla občerstvení. Tento výraz odpovídá palčivosti zžírajícího ohně. Duše v očištění totiž dle učení většiny sv. otců trpí v plameni. Touto pak obětí dojdou tam, kde není pálení ohně, kde je Beránek Boží bude pásti a budou požívat se stromu života.

Dále místem **světla** nazývá se nebe, naproti tmě, která je v očištění. „A to město nepotřebuje slunce ani měsíce, aby mu svítily, neboť velebnost Boží je osvětila, a svící jeho jest Beránek.“ (Zjev. 21, 23.) Proto se modlíme: „A světlo věčné ať jim svítí.“

A pokoje . . . Nebe se nazývá místem pokoje. Jest tam naprostý pokoj a klid. Toho však nemají duše v očištění. O nebi platí, že setře Bůh všelikou slzu s očí jejich. (Zjev. 21.)

Skrze téhož Krista, Pána našeho. Amen. Při tomto zakončení spíná opět kněz ruce a činí hlavou úklonu. Někteří praví, že ta úklona patří k předcházejícímu slovu „prosíme“, jiní zase, že patří k těmto slovům, ač jindy při nich není úklony. Pravdě nejpodobnější jest, že jest to zbytek předpisu, dle něhož se modlitba tato druhdy konala se skloněnou šíjí.*) Sklonění to má mystický význam. Jest to vzpomínka na okamžik, kdy Kristus Pán na kříži skloniv hlavu vypustil ducha a ihned sestoupil do pekel, nesa arcicťm občerstvení, světlo a pokoj.

O valné hromadě Matice svatohostýnské

v sobotu a v neděli po svátku Nanebevzetí bl. P. Marie r. 1923.

Valná hromada Matice svatohostýnské bývalá dostaveníčkem horlivých ctitelů mariánských ze všech krajů Moravy i Slezska z blízka i daleka, jenom že letos po prvé

28letého trvání Matice nebyl přítomen náš vše milovaný arcipastýř a duše Matice pan arcibiskup dr. Antonín C. Stojan.

V sobotu 18. srpna před 7. hod. večerní

*) Probst u Kupky.

uvěřil nejdůstojnější opat Hlobil z Rajhradu, jenž s největší ochotou zúčastňuje se vždy slavností svatohostýnských, za přísluhy duchovenstva členstvo matiční v průvodě od románské kaple do chrámu Páně, kdež nynější superior svatohostýnský P. Josef Stryhal nadšenou a vřelou promluvou uvítal všechny přítomné poutníky, kteří vyplnili prostorný chrám až do posledního místečka. Potom litanie, sv. požehnání, počemž dojmavý světelný průvod k oslavě Rodičky Boží, vyzvánění hran, pobožnost za zemřelé údy, dobrodince, padlé vojíny s večerní společnou modlitbou.

V neděli ráno 19. srpna o půl 6. hod. měl pan děkan z Příbora povzbuzující, poučné kázání. Slavnou mši sv. s velikou ochotou sloužil za živé členy a dobrodince Matice svatohostýnské ndp. opat Hlobil z Rajhradu, a u vedlejšího oltáře sloužil mši svatou za zemřelé členy a dobrodince Matiční pokladník, vdp. děkan P. Baltazar Hřiva z Napajedel.

Dojemný byl pohled na nesmírný počet společného svatého přijímání přítomných členů Matice svatohostýnské. Po mši svaté vykonán kondukt a pobožnost za členy zemřelé, při tom hrany všemi zvony.

Před valnou hromadou shromáždili se ve chrámu Páně nejdůst. P. opat Hlobil, místopředseda Matice svatohostýnské ministerský rada p. František Sedláček, celý výbor Matice svatohost., všechno přítomné duchovenstvo a tisíce poutníků. Vldp. kanovník Daněk, jenž od svého mládí tak rád a často spěchá na Svatý Hostýn a tam Rodičku Boží s největší horlivostí oslavuje, za hlubokého pohnutí nadšenými slovy ocenil veliké zásluhy nejdůst. pana arcibiskupa o zvelebení Sv. Hostýna, počemž pamětní deska odhalena, a všichni společně se pomodlili za hlubokého dojmu se slzou v oku k Matičce Boží svatohostýnské, aby její mocnou přímluvou daroval Pán Bůh zdraví Jeho Arcibiskupské Milosti.

Mramorová pamětní deska u hlavních dveří v kostele zasazená, má tento velmi krásný, vhodný nápis:

„Na vděčnou paměť miláčka lidu moravského

ndp. P. Dra Antonína Cyrila Stojana,
arcibiskupa olomouckého,

velikého ctitele Ochránkyne Moravy, obnovitele sv. Hostýna, dlouholetého jednatele a předsedy Matice svatohostýnské.“

Hned potom veškeré shromáždění odebralo se z kostela ke tribuně za kaplí bl. Jana Sarkandra, kdež pod širým nebem zahájena byla valná hromada zpěvem písně „Bože, cos ráčil“ atd.

Valnou hromadu zahájil místopředseda Matiční pan ministerský rada Sedláček, ve-

liký to ctitel Matičky Boží svatohostýnské, a udělil slovo jednateři vldp. kanovníku Daňkovi z Kroměříže.

Vldp. jednatel podal tuto jednateřskou zprávu:

Jednateřská zpráva Matice svatohostýnské v roku 1923.

Budiž předně co nejvřeleji a nejvděčněji vzpomenu zvelebitele Sv. Hostýna, našeho nejdůstojnějšího, milovaného, bohužel churavého velepastýře, Dra Ant. Cyr. Stojana. Byla sloužena dnes slavná mše sv. za všechny živé členy Matice Svatohostýnské a dobrodince, byla sloužena také mše sv. za zemřelé členy Matice svatohost., než byla také obětována oběť nejdraší a vysíláno tisíce proseb a zbožných povzdachů a volání: „Matičko Boží svatohostýnská, vypros na Svém božském Synu milosti, by náš nejdůstojnější velepastýř se pozdravil, byl zachován nám, sv. Hostýnu a celé diecesi naší.“ Jak vroucně lne náš milovaný velepastýř k tomuto památnému a posvátnému místu, můžeme seznati i z toho, že ve své nemoci často, velmi často vzpomíná na sv. Hostýn, rád naslouchá zprávám ze sv. Hostýna, neustále touží na sv. Hostýn přijíti, by Matičku Boží, jsa jejím vroucím ctitelem mohl pozdraviti, poděkovati jí za záchranu z těžké nemoci, by vás, drazí poutníci a ctitelé Matky Boží svatohostýnské, na tomto posvátném místě mohl uvítati, do chrámu Páně uvéstí a vám svého velepastýřského požehnání uděliti. Ještě loni v říjnu, kdy konala se na sv. Hostýně dojemná slavnost „pohřeb neznámých vojínů“, o kteréžto slavnosti konané za nepříznivého, stále deštivého počasí platila slova žalmisty Páně: „Ani proudy vody nemohly udusiti lásku“ — totiž lásku ctitelů sv. Hostýna, i tenkrát přichvátal nejdůstojnější metropolita na sv. Hostýn, vykonal pohřební obřady, sloužil mši sv., kázal a touto obětí osvědčil lásku k sv. Hostýnu a ke všem poutníkům. A když v neděli 5. listopadu minulého roku ukončeny byly slavnosti pohřební neznámých vojínů na sv. Hostýně, telegrafoval: „Nemohu přijeti. Děkuji Omiadině za lásku k padlým vojínům, Vám všem za pobožnost „Pán Bůh zaplat“ a zemřelým věčnou slávu.“ Bylo usneseno ve výborové poradě Matice svatohostýnské zvečnit důležité události a jména osob o sv. Hostýn zasloužilých na vhodném místě v kostele zdejších. Zajiště náš nejdůstojnější velepastýř zasloužil si, jsa budovatelem tohoto poutního místa první tuto památku čestnou.

O slavnostech pohřebních neznámých vojínů, konaných na sv. Hostýně, četli jste ve „Hlasech Svatohostýnských“, mnozí z Vás se jich sami zúčastnili. Vzpomínáte na tyto slavnosti, které, jakož i krásný pomník padlých vojínů, i ty ozdobené hroby zůstanou pomníkem lásky křesťanské naší

Omladiny, slavící o těchto slavnostech své sbratření s Omladinou slovenskou.

Ale právě o těchto slavnostech znovu a znovu se ukázala potřeba poutnického domu na sv. Hostýně, jímž má býti uskutečněn ideál našeho nejdůst. velepastýře, a také přání nás všech, by za každého i nejnepríznivějšího počasí mohli najít poutníci lepšího, pohodlnějšího přístřeší. Cihel koupeno již 70.000, dosud jich doneseno na horu obětavostí poutníků 60.000, zbývá jen nepatrná část, která touže obětavostí a láskou dostane se na horu, čímž budou tisíce ušetřeny. Se stavbou má se začít jakmile veledílo našeho nejdůst. velepastýře bude ukončeno, totiž stavba exercičního domu na posvátném Velehradě, na kteréžto budově již nyní zdaleka stkví se nápis: „Stojanov“. Nemůžeme jinak, než opětně prosebného hlasu pozvednouti k vám, byste také pomohli budovati tento poutnický dům na sv. Hostýně hojnými dary. Bez hojných darů, bez peněz nelze sv. Hostýn tak vybudovati, jak by toho vyžadovala posvátnost tohoto místa a naše vděčnost k Matičce Boží svatohostýnské.

Potřebujeme mnoho peněz i na elektrizaci sv. Hostýna. Tou dostane se sv. Hostýnu a zvláště chrámu Páně potřebného osvětlení za večerních pobožností, což každý poutník uvítá s radostí, a kostelu krásné výzdoby. Potěšitelné jest, že i na půjčku i na práce instalační sebráno více než polovice potřebného nákladu. Výbor Matice svatohost. pevně doufá, že neúnavné horlivosti vdp. P. superiora zdejšího podaří se snad již v nejbližší době provésti elektrizaci a tím nechati na sv. Hostýně jednu z nejkrásnějších památek.

O cestě z nádraží bystřického na sv. Hostý peřs pole, o níž spor trvá již dlouhá léta a způsobil mnoho mrzutostí Matici naší i poutníkům, bude referovati náš vzorný hospodář pan továrník Zbořil, jenž vše vynaložil, čas i oběti, by tato trapná věc byla skončena.

V minulém období projevil mnozí svou lásku k sv. Hostýnu a k Matičce Boží dobrými skutky, stali se zakládajícími členy Matice Svatohostýnské nebo dobrodinci a to: opat Hotový ze Staré Říše věnoval 400 Kč, Marie Ovenčíčová z Ameriky 200 Kč, Ignác a Anna Dokoupilovi z Ameriky 200 Kč, Eleonora Lužných z Prostějova 200 Kč, Marie Ratterová z Podivína 500 Kč. Stali se členy zakládajícími: Marie Pačáková z Otice, Jan Ševčík, farář v. v. v Olomouci, Vincenc a Marie Schumanovi z Přerova, Žofie Kadlčíková z Kralic, P. Ant. Mikar, farář v Českých Libavách, Jan a Anna Hrabovských z Osnic, Alois Galus z Prostějova, Marie Václavíková z Bystrice p. H., Jan Marák, pošt mistr v Němčicích, Vincenc a Františka Marákoví v Želči, Ondřej Brunclík, hajný v Rychtářově, P. Martin Bogar, Filipina Řiháčková, Justina Valčíková, Františka Konečných,

nejmenovaná z Olomouce, nejmenovaní manželé z Rusavy, Růžena Uvírová z Opatavy, Karolína Skopařová z Hulína, Vlk Fr. z Pratečin u Uh. Brodu, Florentina Sehnalová ze Zahnašovic, Opalka ze Zašové, rodina továrníka Malíška ze Slatěnic, Anna Glabazňová z Kroměříže.

Kéž všem těmto velikým dobrodincům a zakládajícím členům Matice svatohostýnské Matička Boží Svatohostýnská odplatí jejich oběti pro sv. Hostýn vším dobrým zde na světě a blažeností věčnou v nebi.

Za v Pánu zesnulé dobrodince a členy Matice svatohostýnské konají se denně, pravím denně, modlitby na sv. Hostýně, včera byly jim vyzváněny hrany, a dnes obětována za ně nejdražší, nejsv. oběť. Matice svatohostýnská utrpěla v minulém období velkou ztrátu úmrtím neúnavného horlitele pro zvelebení sv. Hostýna, jednatele Matice svatohostýnské, jednatele Apoštolátu sv. Cyrila a Metoděje, katechety v Kroměříži P. Adolfa Jaška. Na přání našeho nejdůstojnějšího velepastýře odebral se loni do Ameriky, by tam šířil Apoštolát a pracoval o sjednocení víry všech Slovanů. Na sv. Hostýně býval velmi často, pomáhal ve zpovědnicích, na kazatelně, v poutní kanceláři, byl velkým ctitelem sv. Hostýna. Při své neúnavné námaze v Americe trpěl neslýchané bolesti hlavy, až ho nemoc sklátila na lože, z něhož již nepovstal a zemřel v Pánu v nemocnici v Clevelandě. Kéž na přímluvu Matičky Boží svatohostýnské byla jeho oběť od milého Spasitele přijata jako oběť vpravdě apoštolská, a on blaženou smrtí ve věčném životě odměněn.

Všech členů Matice svatohostýnské jest 16.054, zemřelo v minulém roce 92 čl.

Na sv. Hostýně pracovali k větší cti a slávě Boží a ku spáse poutníků: vdp. superior P. Josef Strýhal, dpp.: P. Fr. Xaver Zimmerhackel, který onemocněl právě o slavnostech pohřebních neznámých vojáků, byl i sv. svátostmi zaopatřen, než ku veliké radosti naší a zajisté všech poutníků svatohostýnských tak se pozdravil, že může choditi a mši sv. sloužiti. Kéž ho dobrotivý Pán Bůh zachová pro Hostýn mnohá ještě léta! Pracují tu ještě vdp. P. Dvořák a P. Špatný. Oni modlí se na sv. Hostýně celý rok za nás, vzpomínáme i my jich navzájem v modlitbách, vždyť veliké jsou ty oběti, které přinášejí pro sv. Hostýn, pro časné i věčné blaho poutníků. Vydávají také „Hlasy Svatohostýnské“; nemýlí se, když pravím, že každý ctitel Matičky Boží svatohostýnské s radostí bere do ruky vydaný sešit, s pozorností čte poučné i zábavné články a zvláště zprávy se sv. Hostýna, které pořádá s velikou pílí dp. Rudolf Rozkošný. V každém čísle obsažena mnohá poděkování za vyslyšení proseb, za uzdravení, za pomoc poskytnutou od Té, která již tolik hříšníků přivedla na cestu bohumilého života, tolik slz usu-

šila, tolik proseb vyslyšela, že zaslouží ná-
zvu Pomocnice, ochránkyně naší.

Ještě mnoho chybí na vybudování tohoto významného poutnického místa, v kostele chybí důstojný hlavní oltář, podobný hlavnímu oltáři na posvátném Vešhradě, i varhany mohly by býti větší, silnější, chybí velenutné přístřeší pro poutníky, střecha na rozhledně, chybí několik obrazů na nové křížové cestě a zvláště I. štace křížové cesty. Kéž dobrotivý Bůh na přímluvu Matičky Boží vzbudí sv. Hostýnu dobrodince, kteří by pomáha-li budovat toto krásné poutnické místo a tím zanechali po sobě nejkrásnější památku, která by hlásala zbožnost, štědrost a obětavost jejich pro všechno, co přispívá ke cti Boží a k oslavě Královny korunované na sv. Hostýně.

Po této obšírné jednatelské zprávě, kterou celé shromáždění vyslechlo s velikou pozorností, byla podána zpráva pokladniční.

Pokladník vldp. P. Baltazar Hřiva dopodrobna vypočetl všechny příjmy a vydání, dle nichž příjem činil:

Zůstatek z roku

předešlého . 50.672 K 91 h
nový příjem . 79.340 K 37 h
na různé účely . 1.095 K 50 h
úroky z jistiny . 571 K 20 h
půjčky 15.066 K 65 h

146.746 K 63 h
Záloha Zbořil . 4.297 K — h
úhrn příjmů . 151.043 K 63 h
celkové vydání . 104.264 K 77 h
zbytek 46.778 K 86 h
na němž však vázne 92.000 K dluhu.

Místopředseda děkuje pokladníkovi za účty pečlivě sestavené, a celé shromáždění účty schvaluje a rovněž díky vyslovuje.

Při hospodářské zprávě, kterou potom podával Matiční hospodář velectěný pan továrník Zbořil z Bystřice, zmínil se nejprve o své návštěvě u ndp. arcibiskupa, že hned zaslzel při vzpomínce na slavnosti svatohostýnské říka: „Vyřídte všem pozdrav, budu duchem mezi vámi, první moje cesta bude na sv. Hostýn.“ Jak je zaná-

cen pan arcibiskup pro sv. Hostýn, vidno i z toho, že má svou postel v residenci v Olomouci tak obrácenu, že při jasném počasí vidí sv. Hostýn.

Pan matiční hospodář k radosti všech zmínil se dále, že cesta vedoucí z nádraží na hlavní silnici hostýnskou, konečně jest uvolněna, a poulnici mohou nyní beze strachu cestou po pravé straně dráhy se ubírat. Cihel všech vyneseno na horu 60 tisíc, má se vynésti ještě 10 tisíc. Nejvíce vyznamenali se poutníci slezští, kteří na jednu 1000 cihel vynesli. Kéž najdou se ještě následovníci a vynesou ostatních 10 tisíc cihel! Vápna byly zhašeny dva vagony, mnoho dřeva pro stavbu přichystáno. Skáceno 164 stromů. Pan místopředseda poděkoval panu hospodáři za souhlasu celé valné hromady za všechnu jeho starost a péči.

K doslovu přihlásil se superior hostýnský vldp. P. Josef Stryhal. Děkoval za všechnu pomoc a lásku našeho lidu ke sv. Hostýnu, jenž při všech těch rozmanitých příkořích a potupách nedal se zvíklati ve víře svých otců a úctě Mariánské. Při loňské valné hromadě byla vyslovena obava veliká dáti se do elektrizace v této době materialistické, ale hle, obava se nesplnila, ctitelé sv. Hostýna dokázali porozumění a hojně přispívali v tomto roce, takže ihned začne se s elektrizací. Pouníci se zaradují, až spatří krásný chrám Páně i celou horu krásně a jasně osvětlenou.

Proto vyslovuje všem dobrodincům vděčné Pán Bůh zaplat; kéž Rodička Boží svou přímluvou jim vše odmění! Vybízí a prosí členy, aby i dále horlivě pomáhali sv. Hostýnu, prvnímu místu poutnímu na Moravě, k dalšímu rozkvětu, aby význam sv. Hostýna pro náboženský náš obrod stal se tím zjevnější.

Pak valná hromada za kelikého nadšení poutníků skončena, a účastníci potěšení, povzbuzení ubírali se společně ke hřbitovu, kdež po úchvatných slovech vldp. dra Cigánka, osvětového referenta zem. voj. velitelství v Brně byly posvěceny dva reliefs na sloupech brány hřbitovní.

(Dle Občanských Novin a Našince.)

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. Kterási osoba přijela ke konci července poděkovat za obrácení svého bratra. Tento byl v mládí zbožným, rád ministroval, a také rád chodil na pouti. Když však studoval, stala se s ním velká změna. Spolužáci a učitelé jej oloupili o sv. víru, že přestal choditi na mši sv. a k sv. svátostem. Ba co horšího, stal se tak zarytým nevěrcem, že ani v nemoci nechtěl o Bohu slyšeti a domácím se vysmíval,

když se modlili nebo šli na služby Boží. Přímou zuřil, když se mu zmínili, aby se s Pánem Bohem smířil a dal se zaopatřiti. Byl 11 let nemocen a po 22 let nepřijal sv. svátostí. Rodina jeho však se za něho modlívala a doufala, že se obrátí. Jeho sestra, která chodívala na Sv. Hostýn, konala tu loni soukromě tři dny duchovní cvičení a vroucně ho Panně Marii odporučela. Jakou radost měla, když vrátila

se domů a zastala bratra již s Pánem Bohem smířeného! Když modlila se za něho na Sv. Hostýně, bratr sám od sebe žádal, aby mu poslali pro kněze. Dříve nechtěl ani o knězi slyšet. Od té doby se úplně změnil; uznal že bloudil, že již byl na cestě k ztracení. Proto, ač trpí bolesti velké, někdy až nesnesitelné, přece je snáší s odevzdaností do vůle Boží. Velice se připravuje na sv. svátosti, přijímá je týdně a obětuje za zbloudilé duše, které ztratily sv. víru. Dle jeho vlastních slov je ztráta víry největším neštěstím, které může člověka potkat. Dlouhou, těžkou nemocí člověk nic neztrácí, ba naopak může získat život věčný, kterého pozbyl nevěrou. Chápeme, s jakou vděčností děkovala jeho sestra letos Panně Marii za obřazení bratrovo!

Jiný div milosti Boží stal se letos na první pátek v měsíci červenci. Ve středu před tím přijeli na Sv. Hostýn ze kteréhosí moravského města tři dámy (dvě sestry, z nichž jedna měla 24letou dceru), spíše na výlet než na pouť. V sobotu chtěly odejet, Matka oné dcery nedbala svatého náboženství — vždyť 28 let nebyla již u zpovědi. Ve čtvrtek procházely se po kopci a večer šly mimo křížovou cestu. Tu řekla dcera matce: „Na Sv. Hostýně chodívali všichni poutníci ke zpovědi. Když jsme již tady, mohla bys také jít. Matka ani slova nenamítala, ráno přistoupila po 28 letech ke sv. svátostem velmi zbožně a cítila se spokojenou. — Čtenářka ze Šlapanic děkuje B. Srdci P., P. Marii, sv. Josefu a sv. Ant. za vyslyšení; čtenářka z Král. Vinohrad za uzdravení, T. K. ze Staré Břeclavy za vyslyšení a uzdravení z těžké nemoci v dubnu, sodálka od Brna za vyslyšení prosby, Anna K. z Napajedel děkuje P. M., sv. Josefu, sv. Anně za uzdravení z těžké nemoci. J. D. z Hulína P. Marii, sv. Jos., sv. Ant. za uzdravení, M. F. z Ostravy P. M. za byt, jiná čtenářka za pomoc v těžkých záležitostech, jiná z Malenovic za pomoc v bídě, J. S. z Nových Dvůrů u Náměště za podivuhodné zachránění a za šťastný návrat z vojny, jiná za uzdravení, Z. K. za vyslyšení ve mnohých případech, P. V. ze Stříbrnic u Kojetína za uzdravení a vyslyšení mnohých proseb, A. K. z Němčic za uzdravení těžce nemocného dítky, J. K. z diecése královéhradecké P. Marii za mocnou přímluvu a ochranu v celém životě a zvláště v nemoci, čtenářka z Horní Líše za vyslyšení.

Se sv. Hostýna. „Čech“ 24. srpna uveřejnil popis pouti 15. srpna. Zní takto:

Svatý Hostýn! Po dvaceti letech jsem tu opět. Právě letos je tomu dvacet let, kdy Pražané a s nimi tehdy roku 1903 dne 3. července ndp. arcibiskup kardinál Skrbenský vyjeli si na pouť ke dnům Cy-

rilo-Methodějským na Velehrad. Po slavnostech velehradských ve dnech 5. a 6. července vyjela si část Pražanů z Velehradu na Sv. Hostýn. A s touto částí jsem se právě pouti na Sv. Hostýn účastnil.

Byli mezi námi tehdy nejstarší průkopníci politicko-sociálního hnutí katolického v Čechách: Václav Žižka, dělnický spisovatel od r. 1869 (zemř. r. 1908), Jos. Feustein, účastník hnutí katolického z let sedmdesátých zároveň s Žižkou (zemř. r. 1916) a kladenští průkopníci našeho hnutí na Kladensku: Josef Brož, hornický dozorce (zemř. 1915) a Jos. Hrabák, dělnický dozorce (zemř. r. 1922).

To bylo posledně, kdy byl jsem na Sv. Hostýně, a dne 14. srpna 1923 připutoval jsem na Sv. Hostýn znovu. A jak jsem se potěšil! Co všechno je tu nového! Schody, křížová cesta, celá úprava chrámu svatohostýnského, skvělý pomník padlým ve válce a j. a j., toho tu tehdy nebylo. K tomu podniknuty vld. duchovenstvem řádu Tovaryšstva Ježíšova tady první kroky. A lze vidět, jak se pokročilo. Kdo viděl Sv. Hostýn tehdy, před dvaceti léty, a dnes! Jaký to pokrok!

Svatý Hostýn svojí historií, polohou a hlavně úctou, která se Matce Boží, Vítězné Ochráně Moravy, tady lidem moravským vzdává po staletí, vábí k sobě kde kterého křesťana-katolíka, Čecha, Moravana i Syna Slezska.

Dnes na př. viděl jsem o jubilejním dni 15. srpna připutovati na Sv. Hostýn tisíce moravských Slováků, kteří v přeplněném chrámu Páně Panny Marie svatohostýnské zpívali tak krásně a tak dojemně při službách Božích, že jsem, hledě na ten zbožný lid zaslzel snad poprvé ve svém životě. Hrdým může být každý, kdo vyšel z tohoto lidu šlechtného a hluboce zbožného. Kéž Bůh tohoto lidu chrání na všech cestách života za všeku tu zbožnost a pevnost u víře! Jak ten lid zpíval píseň Mariánskou! To je třeba slyšet! Tisíce pělo, ale tak krásně, tak harmonicky, že žádný hudební mistr tolik set a tisíc hlasů by nezladil, jak tento lid zpěv provedl a nás všechny lahodou a krásou dojal a nadchl. Takového něco dovede lid jenom v náboženském pohnutí z lásky k Matce Boží, v níž na Sv. Hostýn vidí vítěznou ochranu Moravy.

Jsem hrdým, státotvorně smýšlejícím Čechem z let sedmdesátých, ale dnes při pohledu na ten slovácký křesťansko-katolický lid jsem si pomyslí, jak hrdým asi jest každý Slovák na svůj národní původ a na svou víru křesťansko katolickou, která se Slovákem srostla jako s každým uvědomělým Čechem české státopraví. Ta hrdost slovácká je větší hrdosti naší! A je u každého rozeného Slováka? Troufám si nalézt ji u každého uvědomělého Slováka. A není to jeho vrozenou vlastností, nýbrž i velikou ctí.

Svatý Hostýn, české Lurdy; místo, kde Matka Boží shromažďuje okolo sebe své děti, ten Svátý Hostýn budiž i nám Čechům jako Moravanům a Slovákům místem velikých ideí spásy duševní! Hleďme i my, komu z nás to možno, nasbírat duchovní posily pro časný i věčný život nadpozemský. — Tom. Jos. Jiroušek.

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně ve dnech 20.—24. srpna účastnili se tito vdpp.: Z olomoucké arcidiecése: Dr. Ant. Breitenbacher, archivář v Kroměříži, Valentin Doležel, koop. v Oseku n. Beč., Alois Filip, děkan ve Štítné, Fr. Gajdušek, profesor ve Vyškově, Jan Machatý, kaplan v Hluku, dr. Jan Martinů, profesor státní reálky v Olomouci, Josef Palkovský, farář v Dol. Wildgrubu, Ant. Pospíšil, farář v Jesřábí, Ant. Pospíšil, kaplan v Hradečném, Fr. Řezníček, kaplan ve Vel. Polomí, Metoděj Směták, farář v Dřevohosticích, Alois Stratil, kaplan v Porubě, Leopold Štěpán, farář v Klínkovicích, Matouš Vavřínek, kaplan v Kostelci na Hané. Z brněnské diecése: Fr. Baláž, kooperátor v Slavkově, Fr. Bednář, katecheta v Tišnově, Jos. Dvořáček, kaplan v Náměšti, Bernard Herberg, kaplan ve Vážanech, Alois Kopal, prefekt semináře v Brně, A. Korber, katecheta v Kard. Řečici. Cyr. Kytnar, farář v Rožné, Vojt. Marzy, katecheta v Brně, dr. Ant. Novák, správce fary u sv. Petra v Brně, Hubert Růžička, kaplan v Dol. Kounicích, Jos. Tužín, farář v Šardicích. Z nitranské diecése J. M. nejdp. Dr. Kar. Kmeťko, biskup, R. Formánek, spirituál v Nitře, Z královhradecké diecése: Fr. Pech, kaplan v Lázních Bělohradě, Jarosl. Slováček, katech. v České Třebové. Z pražské arcidiecése: Jos. Síma, katecheta v Rokycanech.

Kněžských exercicií na sv. Hostýně ve dnech 27. až 31. srpna účastnili se tito vldp.: Z olomoucké arcidiecése: Jos. Bachan, kooperátor v Kašavě, Ad. Bayer, administrátor ve Vidči, Šim. Doležel, far. ve Vítonicích, Evžen Dlouhý, kaplan v Soběchleších, Jan Hrnčířík, kooperátor v Dol. Benešově, Fr. Janík, koop. ve Starém Jičíně, Fr. Jašek, koop. v Bludově, Aug. Konařík, farář v. v. v. Liptále, Fr. Pilka, koop. v Hutisku, Ant. Tomeček, koop. v Nezamyslicích. Z brněnské diecése: Fr. Adamec, děkan v Bysterci, Rudolf Tomandl, koop. v Medlově. Z královéhradecké diecése: Josef Petera, vikarista v Hradci Králové. Z vratislavské diecése: Dr. Fr. Onderek, profesor ve Vidnavě.

Povětrnost v srpnu. Srpen byl chladnější než červenec; 17. srpna ráno bylo 7.5° C; když prostějovští přišli nahoru 5. srpna, bylo 9.4°; 20. srpna na schůzi mariánských družin bylo 8.6°, proto se konala schůze ve verandě; i na valné hromadě Matice bylo jen 10°. Nejvyšší teplota byla na sv. Vavřince odpoledne: 25.9°. Průměr-

ná ranní teplota byla 12.2°, polední 17.7°, večerní 14.2°, všeobecná 14.7°. Protože byl chladný červen, kvetly lípy až na začátku srpna a slabě. Největší liják byl v noci na 23. srpen: 40.3 mm; přšlo půl 4 hod.; napršelo v té době za 1 vteřinu 32 l na jeden hektar. Dále přšlo 1. s. 14.6 mm, byla i bouřka, 8. a 10. srpna a v noci před svátkem 15. srpna od 2—5 hod. ráno 12.7 mm, ve valnou hromadu Matice 19. srpna několikrát za den pokrápělo. Také ještě přšlo 25. a 28. srpna. Napršelo za srpen 83 mm. Vichřice byla 15. srpna v noci, 22., 24. a 30. srpna Jasných dnů bylo 11, zamračený, počasí: 11, podzimní byl 28. srpen. Průměrná oblačnost měřená na 10° byla ráno 4° odp. 4.4°, večer 3°. Průměrná síla větru měřená 12 stupni byla ráno 3°. Na vzdálenost 40 km bylo vidět 1., 2., 3., 4., 6., 7., 12., 13., 14., 19., 20., 22., 23., 24.: 29., 30. srpna. Průměrný tlak par na 1 m² byl ráno 8.8 gr, v poledne 9.6 gr, večer 8.9 gr: průměrná vlhkost v % byla ráno 83%, odp. 65%, večer 75%. Foukal vítr S 9krát, SV 7krát, V 6krát, JV 17krát, J 12krát, JZ 11krát, Z 16krát, SZ 15krát. Rozdíl povětrnosti v únoru 1923. Průměrná teplota: Sv. Hostýn —3.2°, Přerov —0.7°, Praha —0.5°, Brno —0.8 stupňů, Opava —0.8°, Vajnory —0.5°. Nejvyšší teplota a kdy: Sv. Hostýn 5.2, 4. ún.; Přerov 8.2, 3.; Praha 10.8, 1.; Brno 9.9, 1.; Opava 9.1, 4.; Vajnory 10.4, 2. Nejnižší teplota a kdy: Sv. Hostýn —12.8, 13.; Přerov —16.0, 19.; Praha —15.0, 19.; Brno —15.3, 19.; Opava —10.2, 13.; Vajnory —9.2°, 23. Za únor napršelo v mm: Sv. Host. 34, Přerov 33, Praha 21, Brno 34, Opava 18, Vajnory 29. Mlhových dnů bylo: Sv. Host. 16, Přerov 13, Praha 14, Brno 11, Opava 3, Vajnory 4, Mráz byl Sv. Host. ve 24 dnech, Přerov 18, Praha 19, Brno 22, Opava 20, Vajnory 21; mrzlo i odpo. Sv. H. 20 dní, Přerov 9, Praha 7, Brno 10, Opava 9, Vajnory 5 dní.

Návštěva chrámu Páně na sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V srpnu 1923.

5. bylo lidí v kostele	2500	a u sv. př.	900
12. " " "	3400	"	1100
15. " " "	6500	"	2700
19. " " "	7000	"	3370
20. " " "	2000	"	1600
26. " " "	3000	"	1786
27. " " "	1400	"	960
Ve všední dny úhr.	2780	"	1563
Úhrnem	28580	"	13979

Mši sv. slouženo 465.

Oprava. V minulém čísle v seznamu sv. přijímání na čtvrtém řádku od konce má stát 1991 místo 6991.

Číslo 11.

Listopad 1923.

Ročník XIX.

† Dr. Antonín Cyril Stojan, arcibiskup olomoucký.

P. R. Rozkošný T. J.

V Pánu zesnulý arcibiskup Dr. Antonín Cyril Stojan a Sv. Hostýn.

Časopisy uveřejňovaly posmrtné zprávy o životě a působení v Pánu zesnulého arcibiskupa olomouckého a zmiňovaly se také o jeho činnosti pro Sv. Hostýn. Hlasům Svatohostýnským zbývá čestná povinnost podrobněji o této činnosti pojednat.

Bohoslovec Ant. Stojan a Sv. Hostýn.

Když roku 1851 narodil se Antonín Stojan, již povstal ze ssutin chrám hostýnský, již konaly se tu pouti, již Furch a Fr. Sušil skládali písně, v nichž velebili Sv. Hostýn jako zdroj útěch pro chorou duši, již se probouzelo na Moravě národní uvědomění, které čerpalo nadšení ze vzpomínek na dřívější slávu míst drahých každému Moravanu, Radhoště, Hostýna, Velehradu. Studující, ač navštěvovali německé školy, přece neopomenuli o prázdninách cestovati na tato místa, kde utvrzovali své vlastenecké cítění. Jistě i mladý Stojan si podobně počínal, na Sv. Hostýn z blízkého Beňova často docházel a to nejen z vlastenectví, nýbrž zvláště ze zbožnosti: vždyť studoval u Piaristů. Po studiích gymnasijských vstoupil do bohosloví. Kdo ví, zda mu Panna Maria Svatohostýnská nevyprosila milosti povolání ku stavu kněžskému? Jistě jsa bohoslovcem stýkal se s okolními kněžími, kteří dobře sledovali, co se na Sv. Hostýně děje, vespolek rokovali o těch věcech a také podávali stížnosti a návrhy vyšším církevním úřadům. Ostatně byly to věci známé po celé Moravě: že bývá chrám zamčen, když poutníci přijdou, že často zůstávají v hostinci, ani do chrámu nejdu, že v některé svátky bývá velmi mnoho poutníků, ale ani jednoho kněze a pod. Na tyto nepřístojnosti si také často veřejně stěžovali poutníci v brněnském Hlasu, a ve Škole Božského Srdce Páně, jejímž redaktorem byl horlivý benediktin P. Placid Mathon. Co asi cítilo srdce Stojanovo, které přece po celý život chtělo jen bližnímu pomáhat? Jsa jen bohoslovcem nemohl nic dělati.

Ant. Stojan kaplanem v Příboře.

Byv vysvěcen dostal se do Příbora ke spolukaplanu Janu Schneidrovi stejně smýšlejícímu. Pořídil si kamenotisk a rozesílal prosby o podporu Sv. Hostýna po celé Moravě. Horlité pro Sv. Hostýn té doby sbírali peníze a ukládali je v záložnách pode jménem „Věno Svatohostýnské“. Ale naděje na duchovní správu hostýnskou nebylo.

12. května 1881 zemřel bystřický farář Jan Šubrt, jenž věděl, co znamená Sv. Hostýn pro faru bystřickou.

Horliví kněží si uvědomili důležitost oné chvíle: Nyní nebo nikdy! Stůj co stůj uskutečníme svůj záměr! Kamenotiskárna příborská pracuje: tiskne pozvání kněžím na schůzi do Přerova na faru, která se bude konati 30. května. Po schůzi teprve horečně pracuje: tiskne zprávu o poradě přerovské a o návrzích, jak zvelebiti Sv. Hostýn.

26 kněží přítomných na oné schůzi usneslo se na návrh P. Placida Mathona vyslati deputaci nej přednějších mužů Moravy k olomouckému kardinálu Fürstenbergovi, která mu odevzdá pamětní spis o záležitosti svatohost. V tom spise bude vylíčen význam Sv. Hostýna, poukáže se v něm na nedostatek duchovní správy, a p. kardinál se poprosí, aby ujal se Sv. Hostýna. Žádost tuto sestavi! P. Mathon, Dr. Schneider a Ant. Stojan.

Ant. Stojan ji na kamenotisku otiskl a rozeslal na všechny farní úřady na Moravě se žádostí, aby byla od horlitelů Sv. Hostýna podepsána a co nejrychleji vrácena, neboť čas kvapil. Schůze v Přerově byla 31. května, a žádosti podepsané od Moravanů měly býti podány kardinálu již 15. června.

P. Mathon zajel do Vídně poprosit poslanca hraběte Belcrediho, Seilerna, Šroma a Skopalíka, aby svou přítomností dodali deputaci slavnostního lesku a aby zároveň vyjednávali s baronem Laudonem o odprodeji pozemku a o dovolení, by Sv. Hostýn stal se samostatným.

Zatím v Praze byly objednány desky skvostné pro adresu. Profesor v Příboře Ed. Stoklas na prvním listě nakreslil obraz Panny Marie svatohostýnské velmi zdařilý, jiný učitel napsal krásně adresu. Na archy rozeslané po Moravě čekalo se do pondělka 11. června. Podpisů do té doby bylo asi 5000, osad a měst bylo více než 600. Přes noc byly archy svázány v krásnou knihu, kterou v úterý dovezl Dr. Schneider do Olomouce, kde již v arcibiskupském paláci byli ubytováni poslanci, kteří měli být v deputaci. Ve středu 12. června byla deputace předpuštěna. Hrabě Belcredi tak krásně a dojemně mluvil o významu Sv. Hostýna, že jak deputace tak i sám kardinál byli velmi mile překvapeni. Kardinál přislíbil všemožnou podporu. Hrabě Seilern poukázal, že J. Eminece by mohla nejvíc dosáhnouti u barona Laudona. Kardinál slíbil, že s ním přímo bude vyjednávat.

Když byl pro záležitost Hostýnskou získán kardinál, každý byl přesvědčen, že baron Laudon povolí, a že nastane nové období Sv. Hostýna. To věděl také Ant. Stojan. Nemohl však pro Sv. Hostýn hned pracovat, protože chystal se na pouť do Říma, při níž Slované měli Svatému Otci Lvu XIII. děkovati za okružní list Grande munus. Ale na Sv. Hostýn nezapomněl. V Římě dal posvětit od Sv. Otce pro Sv. Hostýn obraz zvěstování Panny Marie, který měl býti donesen s velkou slávou na Sv. Hostýn, čímž vlastně měla býti římská pouť ukončena. Doufal, že na této pouti může sebrati mnoho příspěvků na zřízení duchovní správy, a proto všemožně se přičiňoval, aby tato pouť byla konána co nejokázaleji. Stojan zval na všechny strany, dal v benediktinské tiskárně u P. Mathona natisknouti tisíce výtisků hostýnské písně „Usedla si holubice čistá“, kterou ministranti v Bystřici prodávali, a množství knížeček o Družstvu Svatohostýnském, téhož roku utvořeném, vyprosil v Římě apoštolské požehnání pro účastníky pouti, shledával pontifikanty atd. Skutečně přišlo na pouť na 100.000 poutníků, kteří donesli nahoru 18.000 cihel přichystaných na stavbu kláštera. Počet členů Družstva vzrostl na 10.000. Ve sbírkách hostýnských tak horlivě pokračoval, že hejtman novojický 31. října 1882 se ho tázal, od koho má dovolení a v jakém rozměru je konán. Stojan se obrátil na P. Mathona, Mathon na Šroma, Šrom vyhotovil odpověď, kterou Stojan se obhájil.

Baron Laudon však nedával dlouho odpovědi kardinálu Fürstenbergovi. Stojan byl v nejistotě. Obrátil se na ceremonáře kardinálova, Th. Kohna, jenž 7. prosince 1882 mu soukromě odpověděl, že baron žádosti stran Hostýna vyhověl. Teprve však za rok 19. prosince 1883 poslal baron Laudon dopis, v němž dovolil, aby vystavěn byl blízko chrámu příbytek pro kněze; ostatní podmínky však byly tuhé: kněží nesměli míti správu chrámu, všechny příspěvky měly býti odváděny do Bystřice, a ani nesměli na Sv. Hostýně přezimovati. Stojanovi, jenž byl jednatelem, tedy duší Družstva, nastala obtížná práce: hledat řeholníky, kteří by souhlasili s těmito podmínkami. Nejprve obrátil se do Rajhradu. Tamější řeholníci však té doby neměli dorostu. Ani jiné řády na Moravě usedlé, nechtěly podvoliti se těm podmínkám. V Kroměříži byli té doby jeden nebo dva jesuité, kteří pomáhali v semináři. Ředitel semináře Vil. Blažek je vybízel, aby Hostýn převzali.

Nezbylo nic jiného než to zkusiti s jesuity. S těmi však nevyjednával přímo Ant. Stojan sám, nýbrž arcib. inspektor v Mořicích Karel Justián. Toto vyjednávání se dařilo, Dr. Schneider se smluvil 14.3. 1884 v Kalksburgu o podmínkách s provinciálem Jos. Milzem, a 13. května 1884 sešel se výbor Družstva na Sv. Hostýně vyhledat místo pro budoucí klášter; byl tu také jesuitský prokurátor z Vídně. Ant. Stojan přinesl cihlu nahoru a sloužil mši sv. za zdar podniku svatohostýnského a stavby řeholního domu. Nyní teprve musil Ant. Stojan sbírat a žebrati, kněží byli již vyhlédnutí, a příbytek pro ně se stavěl.

Proto již dva měsíce před tím, 15. března 1884, uveřejnil v brněnském Hlasu, a také samostatně jako leták „Poslední prosbu za poslední dar!“ V něm píše: „Znám, že Družstvu svatohost. ponenáhlu podařuje se uskutečnit záměr o podnik svatohost. Na jaře započati se má stavěti obydlí pro kněžstvo na hoře posvátné a příbytky dostatečné pro poutníky.

Přes veliké usilovné sbírání nesešlo se tolik peněz, kolik třeba, pročez přednáší se všem prosba snažná naposledy, aby naposledy již — jednou pro vždy — nějaký dar ušetřili pro posvátný Hostýn. V každém týdnu přicházejí k Vám, kdo to čísti budete, obyčejně v pátek, žebráci všeho druhu, hodní i nehodní, a Vy, abyste dílem milosrdný skutek prokázali, a dílem též, abyste se i od těch, dle evangelia, nezbedných zbavili, udílíte almužnu. Těm, kteří hodni jsou a zasloužili, jistě něco zvláště přidáte; nuže v této chvíli, kdy tyto řádky čtete, jde k Vám podnik svatohost. žebrotou; řadí se k žebrákům neodbytným ve jménu Božím, pročez dejte mu almužnu, a on vícekrát se k Vám nevrátí. Mějte s ním útrpnost!“

V jiném svolání (na sv. Matěje 1883) žádá kněží, aby poprosili 2000 známých, by každý půjčil po 10 zl. Sv. Hostýnu. Takto bylo by pohromadě 40.000 zl; tyto peníze odevzdají se J. Eminenci, aby provedl záměr. Zatím bude pokračovati se ve sbírkách, a těmi se budou podíly spláceti. „Jsem na vysoký obnos pojištěn, ze kterého obnosu (kdybych umřel) použito bude části na umoření dluhu. Neračte hleděti na toho, kdo prosí, ale na věc, o kterou se jedná“.

Roku 1885 klášter zhruba dostavěn, r. 1886 stavba dokončena, a když Ant. Stojan sebral potřebných 40.000 zl., z nichž byl i klášter zaplacen i fundace pro řeholníky zajištěna, skončeno v lednu 1887 vyjednávání s řeholníky T. J., kteří v květnu t. r. zavítali na Sv. Hostýn. 25. června 1887 píše Ant. Stojan, že bude z Příbora přesazen, a proto pošle P. Cibulkovi knihu Družstva Svatohost. Prosí P. Cibulku, aby dal nějaký nápis pod obraz přinesený, aby poutníci modlili se na úmysl Sv. Otce za sjednocení Slovanů u víře. Má také obrazy zevnějšek a vnitřek kostela sv. Klementa a táže se, zda je má dáti Sv. Hostýnu. Prosí, aby konány byly modlitby na jeho úmysl, má radost, že jsou řeholníci na Sv. Hostýně. „Mne k ničemu nezvěte a vůbec o mně ani veřejně ani jinak ve společnosti se nezmiňujte; seznal jsem, že nedobře, když se o člověku veřejně mluví.“ Dne 9. července jel P. Cibulka, jenž právě dal malovati chrám, k Ant. Stojanovi do Svěbohova, a téhož roku se stal Ant. Stojan farářem v Dražovicích.

Ant. Stojan farářem v Dražovicích.

Když maloval Jan Zapletal hostýnský chrám, vyprosil si ho také Antonín Stojan do Dražovic roku 1889. Jan Zapletal píše 11. srpna 1889 P. Cibulkovi list, z něhož vyjímáme: „Při veškeré námaze není mi možno v čas přijít, jak jsem to mínil. Dp. P. Stojan energicky žádá, abych věc dodělal, protože 25. srpna má býti svěcení chrámu. Je mi při tom až k zoufání. Musíte být hotov, bude svěcení, to je jeho řeč, je již vše připraveno. Oltáře jsou na místě, varhany jsou připraveny. Je tu spousta: vše pracuje o překot.

A co je nejhlavnější, peněz není. Mnohé věci, které přišly na dobírku, byly až 14 dní na nádraží, protože P. Stojan jich nemohl vyplatit. Když chci pro lidi mzdu, posílá k sedlákům vypůjčit. Hospodyně se ulekla, že má pro 100 osob vařit, a proto utekla. Když utekly husy ze dvora, a já jsem mu to oznámil, řekl: „Když neprijdou, vem je kozel!“ Když ho potká něco nepříjemného, směje se, a když má ztrátu, řekne: „Vem to kozel!“ Má asi v sobě struny místo čivů. Já bych rozechvěním se zbláznil, a také něco vydržím.“

Dražovský kostel byl přece šťastně domalován a posvěcen. Slavnost svěcení popisuje Václav Kosmák v Kukátku.

Když byl chrám hostýnský roku 1891 domalován a měl býti 15. srpna t. r. posvěcen, přijel již 8. srpna Ant. Stojan s P. Šilingrem na Sv. Hostýn, zvali faráře z celé Moravy na slavnost a rozesílali do novin provolání, které sepsal P. Cibulka, a hotovili program, jak nejlépe uvítati kardinála Fürstenberga, a jak zaříditi slavnost svěcení chrámu.

Podobně si počínal roku 1895. Seřaďoval průvody u vodní kaple, vodíval je do chrámu, odkudž jim chodíval naproti pontifikant s asistencí, v kanceláři matiční dával jednotlivým průvodům tabulky, vodil je večer před klášter, aby biskupům dělali dostaveníčko.

Ant. Stojan jednatelem Matice Svatohostýnské.

Když roku 1895 P. Cibulka zakládal Matici, velmi horlivě mu pomáhal Ant. Stojan získávati členy, sestavil s Dr. Schneidrem stanovy, svolal schůzi, která zvolila výbor, v němž byl Stojan jednatelem, takřka duší Matice, svolával výborové schůze, posílal tisíce pozvánek na valné hromady Matice, podával jednateleské zprávy, zapisoval nové členy do Matiční knihy a dvacetihalérové roční příspěvky. Když bylo členů přes 10 tisíc, byla to tak namáhavá práce, že, jak sám tvrdil, bylo by k tomu třeba zvláštního úředníka, jenž by měl míti platu několik tisíc korun. Usnesení výborová a valných hromad jakož i jednateleské zprávy velmi svědomitě zapisoval do jednateleské knihy Matice Svatohostýnské, a to činil 25 let. — Proto má tato kniha pro dějiny Sv. Hostýna velkou cenu. Článek v Hla-sech Svatohostýnských: Matice Svatohostýnská, 25letá její činnost, je vlastně opisem oné jednateleské knihy.

Ant. Stojan kanovníkem olomouckým.

Když roku 1908 stal se kanovníkem olomouckým a proboštem kroměřížským, dojížděl častěji z Kroměříže na Sv. Hostýn, a jeho činnost vrcholila při slavné korunovaci r. 1912. Celých 14 dní byl vlastně všudy: staral se o hudbu, vítal, hostil, byl u telefonu, hleděl býti všem vším radostí nad tak velkou slávou. Kolik to bylo porad, jak nejlépe korunovaci provést! Koho pozvat na kázání, na mše sv.? Jak zaříditi službu telefonní, jak vypůjčit vojenské stany? Jak všude udržovat pořádek? Pouhý pohled do korunovační knihy vydané nákladem Matice Svatohostýnské nám dá za pravdu: skoro na každé fotografii vidíme probošta kroměřížského Dr. Ant. Stojana.*)

*) Před velechrámem sv. Petra v Římě drží korunky (str. 65), i když je sv. Otec Pius X. světlí, (str. 67), sedí u poutní kanceláře s bohoslovci (73), dívá se, jak vojáci stavějí stany (78), sedí u telefonu (80), vítá min. radu Sedláčka (89), očekává brněnského biskupa Huyna (92), stojí ve dvorním stanu (93), je u vídeňských družiček (96), vítá zem. hejtmana Serenyiho a Dr. Koudelu (98), biskupa Dr. Wisnara (101), kardinála Skrbenského (102), zahajuje korunovační průvod (108), vítá kardinála Bauera (111), jest při dekoraci Dr. Schneidra (133), uprostřed dětí z Břestu (145), při pouti mužů (155), při pouti arcib. úřednictva (163), s napajedelským děkanem Sauerem (167), s mariánskou družinou (172), vítá biskupa Hůlku a opata Zavorala (181), s bohoslovci (185), s Omladinou (187), s inteligencí (191, 193), vítá biskupa Doubravu (192), loučí se s ním (201), s Apoštolátem (203), se sestrami Sv. Kříže (203), loučí se se sv. Hostýnem (237), je při vyznamenání nadučitele Polanského (245), při automobilu (251), mezi členy výboru Matice Svatohostýnské (296). Do korunovační knihy napsal tyto články: Slavnostní valná hromada Matice Svatohostýnské (131) V Pánu zesnulí a sv. Hostýn (139), Zbožnost poutníků (209), Družstvo Svatohostýnské a Matice Svatohostýnská (393), O činnosti Tov. Ježíšova na Sv. Hostýně (303).

Brzy po korunovaci nastala světová válka. Dr. Ant. Stojan z Kroměříže často dojížděl na Sv. Hostýn, aby tam pořádal válečné pobožnosti na IV. neděli po sv. Duchu, 15. srpna a při schůzi Matiční. Svolával poutníky, zpovědníky, sám horlivě zpovídal; kdysi ho uprostřed chrámu zastavila stařenka a žalovala mu, že ji bolí již nohy od stání u zpovědnice — vyzpovídal ji uprostřed kostela. Pečoval, aby při větších návalech kázalo se na více místech, a sám donášel kazatelnu, zvonkem nebo hudbou svolával posluchače, dával se časně buditi, aby mohl dělati pořádek při sv. přijímání, nosíval N. S. O. při průvodech a modlíval se při nich za vojíny, za konec války, pořádal akademie, k nimž přivedl i sirotky, uprchlíky, dleci v Kroměříži, uděloval pokyny a rady mnohým žadatelům — a o 11. hod. sloužil slavnou mši sv.)*

Velkou zásluhu si získal ve světové válce o Sv. Hostýn tím, že zachránil zvony. Také po válce jezdíval na IV. neděli po velkonocích, na 15. srpen a na Matici Svatohost., mimo to na výborovou schůzi.

Arcibiskup Dr. Ant. Stojan a sv. Hostýn.

Miloval Ant. Stojan Sv. Hostýn v mládí, miloval jej jako kaplan, jako farář, jako probošt. Můžeme říci, že láska jeho vzrůstala a dorostla **když se stal arcibiskupem. Pro svou oblíbenost u Moravanů dostal čestný titul tatíček.** Jak šťastným mohl býti, kdyby žil v jiné době šíře sám dobro, a obklopen jsa láskou věřících. Nebylo mu však popřáno ve stáří klidného života. Nastal převrat, šířilo se heslo svobody, volnosti, t. j. svévole, nekázně, všemožné špatnosti a šířilo se **po vlasti** a nezastavilo se jen u obyčejných lidí, ale vnikalo i do svatyně; i kněží dávali pohoršení a odpadali od víry. Arcidiecése olomoucká osiřela; jejím správcem zvolen Dr. Ant. Stojan. A jako správce diecése poznal pravý stav věcí. Diecése si přála, aby čestný „tatíček“ stal se skutečným duchovním otcem. Dr. Ant. Stojan měl jasné oči: věděl že má vzítí těžké břímě na sebe, že mu bude řečeno: „Vydej počet z vladařství svého . . .“ Z takového rozvráceného vladařství! Ale poznával, že pro svou oblíbenost může mnoho zlého překaziti. Proto tři neděle před svěcením na biskupa přišel pěšky na Sv. Hostýn, mnoho se modlil, dlouho a sloužil mši sv., jak sám napsal do knihy v sakristii, za šťastné arcibiskupování! Aby byl dobrým pastýřem, aby hledal ztracené ovce, aby dal život za ovce své! Podrobil se vůli Boží. Trpký kalich byl však také oslazen útěchou. Radost pocítil, když viděl při svém svěcení tolik tisíc jemu věrných Moravanů, když za tři neděle po svěcení přijel na Sv. Hostýn, kdež při uvítání byl tak pohnut, že poděkoval zkrátka: „Nemohu vám poděkovat, jak jsem dojat“, radost měl, když druhého dne Valaši jej uvítali při akademii; 15. srpna pěšky přišel po probdělé noci na nádraží přerovské a v neděli na to přichází na Matiční schůzi; a r. 1922 přijel na výborovou schůzi v březnu, na 4. neděli po velk. na 15. srpna a na Matiční schůzi a pochovat neznámého vojína. Přicházel si pro útěchu, pro duchovní radost. Jako arcibiskup však již nedělával pořádek při sv. přijímání, ale záhy ráno zpovídal, mezi poutníky chodíval, je povzbuzoval ve vytrvalosti, jako na př. Kunčické před Sarkan-drovkou dlouho napomínal, nedbal na chladné počasí jarní a podzimní a vracíval se do Olomouce zachlazen. Když pochoval v říjnu 1922 neznámého vojína, bylo na něm viděti slabost, vysílenost. Přijel na Sv. Hostýn, ač mu lékaři i ceremoniáři radili, aby zůstal doma. „Však Panna Maria je mocnější než lékaři“, zněla odpověď.

*) Viz obraz ve Hlasech Svatohostýnských str. 165 rok 1914, str. 168 rok 1914, s ústředním rusínským seminářem na sv. Hostýně 2. srpna 1915, (Hlasy Svat. str. 142), průvod s N. S. O. 15. srpna 1915. (Hlasy roč. 1915 str. 165, 194, 195. roč. 1916 str. 101,) s uprchlíky tyrolskými 1916, str. 115, uděluje požehnání s N. S. O. (Hlasy 1916, str. 165), s chovankami řepčínskými (1917, str. 114.)

Když byl již raněn mrtvicí a nemohl již choditi, přece se chtěl dostat na Sv. Hostýn; tak živě si představoval pouti, že často v duchu byl na pouť, pořádál průvody, shledával hudebníky, a domácí musili zpívati mariánské písně, jako by skutečně průvod šel; on sám jim dával takt. Často žádal obraz P. Marie Svatohostýnské, na nějž klepal s horoucí prosbou: „Pomoz, pomoz! Matko, ještě nebylo slýcháno, že bys koho opustila, já jsem třeba v noci chtěl jeti na Sv. Hostýn, nyní pomoz i Ty mně!“ Když někdy třeba v noci chtěl jeti na Sv. Hostýn a ošetřovatelka mu pravila, že všichni spí, a že i my musíme spát, pravil k ní: „To neznáte olomouckého arcibiskupa, ten nemusí spát, ve dne může pracovat a v noci jezdit, vyspí se ve vlaku“. Když se dověděl, že jsou na Sv. Hostýně poutníci nebo kněží na duchovních cvičeních, neměl ve dne v noci pokoje, duch jeho byl ustavičně tam, žádal, aby jej s postelí zavezli na Sv. Hostýn, že i on musí Matičku Boží pozdravit. Rád by šel na slavnosti mezi poutníky, u nich se potěšit, jim požehnat. O své ochrnuté ruce pravil: „Až budu zdrav, pojedu na Sv. Hostýn, tam mrtvou ruku přiváží ke kříži a budu žehnat celou Moravu“.

Stojanovo srdce láskou k P. Marii Svatohostýnské planoucí přestalo tlouci ná svátek sv. Michala archanděla. K tomuto světcí konal sv. František Assiský čtyřicetidenní pobožnost za šťastnou hodinku smrti. Jistě, že sv. Michael archanděl na svůj svátek pamatoval na duši velkého ctitele Královny andělů a dovedl ji před soudnou stolicí Boží, kde ji čekal šťastný rozsudek!

Srdce Stojanovo bylo svící, která hořela po celý život i dohořela ke cti Panny Marie Svatohostýnské. Svými pracemi, svým nadšením pro Sv. Hostýn zapálil oheň v tisících Moravanů, kteří tento oheň v srdci pěstují a šíří a rozšiřovati budou i tenkrát, když srdce Stojanovo přestalo bít. Pokud bude Hostýn Hostýnem, dotud budou Moravané s vděčností vzpomínati na velkého apoštola Panny Marie Svatohostýnské, Ant. Cyrila Stojana. Proto též duchovní správa na Sv. Hostýně pořídila v kostele Svatohostýnském jemu mramorovou desku, jež i budoucím věkům bude hlásat jeho zásluhu o toto poutní místo.

J. Nábal.

Dušičková duma.

„Cokoli konáme na úlevu zesnulých, pro nás obrací se v milost“. Sv. Ambrož.

Podzimní severák duje korunami hvozdů svatohostýnských. Dlím na posvátném chlumu před pomníkem padlých vojáků. Na rovech již růže oprchaly, sedmikrásy uvadly. Šeptám prosbu za zesnulé v Pánu a v tklivé duši mířím ke hřbitůvku pod štíhlými smrčínami. Stromy podél cesty zbaveny jsou plodů, s jejich větví prší zvadlé listí smutně šelestící, které vítr v dáli rozmetává při tom vyluzuje melodii smuteční . . . Příroda již chřadne hotovíc se k spánku zimnímu.

S církví sv. myslím na dušičky věrné. Patře na listí opadávající a hynoucí

vzpomínám na těla zemřelých, která odloučila se od duší, zvadla, pozbyla krásy a práchnivějí v hrobech. Holé stromy připomínají mi duše ubírající se na věčnost beze slávy světské, bez bohatství a statků pozemských.

Vida poletovati listí s haluzí, teskním a vzdychám: „Jak rychle míjí krása světská! Jak rozkošný byl strom, když ozdoben byl svěží zelení, květy a posléz ovocem! A nyní všecka nádhera ta tam!“ Ale těším se nadějí, že po zimě zas vzejde vesna. Myslím na zesnulé, jak kypěli žitím, krásou, jak pracovali o překot a jak

spěšně klesli v rov. Myslím na vojáky - reky, dřímající pod pomníkem, vzpomínám i na jiné jich druhy, kteří rozvátí jsou světem jak to listí podzimní; myslím na ctitele P. Marie, spící pod štíhlými smrky na hřbitůvku svatohostýnském, čtu nápis na brance: „Odpocíňte v pokoji na blízkou té, kterou jste za živa milovali!“ — v duchu za to blahoslavím je, že dřímou na tajemném chlumu v stínu Mariiny svatyně na blízkou milostné královny a matky slitovné. Vzpomínám i jiných ctitelů, již často putovali sem, by vyléčili srdce zmučená a nyní uložili kosti kdesi u Praděda, Sněžky, na Šumavě, pod Blaníkem, Řípem, Tatrami...

Je mi teskno a žalně šeptám:

„Hřbitove, hřbitove, zahrado zelená,
co do tebe sejí ta drahá semena!
Tolik jich zasejí, a žádné nevzchází —
snad že je zahradník hluboko zahází!“

(Mor. nár. píseň.)

Ale patřím na vypuklý obraz zdobící branku hřbitůvku svatohostýnského a čtu zlatá slova Kristova: „Já jsem vzkříšení a život; kdo věří ve mne, byť i umřel, živ bude...!“ (Jan II, 25). Věřím tomu, skláním se před velebností Spasitelovou a **okřívám nadějí, že i pro zesnulé vzejde jaro při posledním soudu, že zastkvějí se v nové kráse a že blaze žítí budou věčnost celou** — —

Leč ani já, ani jiný křesťan nemáme zůstávati jen při pouhé vzpomínce na zemřelé; ta by našim drahým zesnulým neprospěla. Přejdeme k činu a pomáhejme jim s místa muk! **Duším v očištcí máme pomáhati k vůli Kristu, k vůli nim a k vůli sobě.**

I.

K vůli Kristu. Duše v očištcí jsou tajemnými údy Kristovými, Kristus je jejich tajemnou hlavou a chce býti oslaven jejich brzkým přijetím do nebe. Na těch duších má se ukázati působivost zásluh Kristových a zvláště mše sv.; přivlastníme-li trpícím duším ovoce smrti Páně na kříži, přispějeme k oslavě smrti Kristovy.

Spasitel miluje ty duše. Jsou to duše svaté, které již nemohou hřešiti, jsou již **utvrzeny v dobrém, milují Spasitele** více než největší světci na zemi. Ty duše volají: „**Bože, uděl mi lásku, jakou planou serafové! Uděl mi lásku, jaká rozněcuje srdce nejblahoslavenější Panny! Můj Bože! proč Tě nemohu milovati tak, jak ty sám se miluješ?**“ Ty duše milují vroucně Spasitele a jsou od něho milovány, jsou snoubenkami **Ježše Krista**. Jejich snoubenec touží po tom, aby s ním slavily nebeskou svatbu. **Kdo jim tedy pomáhá, plní přání Ježše Krista.**

Kdo vysvobodí nějakou duši z očištcí, množí slávu Boží, protože posílá do nebe nového člena, který Boha oslavuje a jemu slouží lépe než největší světci na zemi.

II.

Máme pomáhati duším v očištcí k vůli nim. S trpícím míti soustrast; a ty duše trpí mnoho, odpykávají časné tresty, nemohou však konati již nových skutků záslužných pro nebe. Cítí lítost nad vinami, protože poznávají velikost a ohavnost hříchu.

Touží po Bohu nezměrně a přece ještě nemohou k němu se dostat. Poznávají, že statky pozemské jsou pouze blátem a oblázkou, že jen Bůh věčný a nekonečný jest jejich cílem, **že jen On může ukojiti jejich žízeň po pravdě, kráse, blahu a životě**, prahnou po něm více než ryba po vodě, chápou zbožný výkřik sv. Augustina: „Bože, stvořil jsi nás pro sebe, a neklidné je srdce naše, dokud nespočine v Tobě!“

Hněte je myšlenka, že samy všecko zavinily, a nevědí, kdy budou vysvobozeny.

Jsou stále údy církve, a proto mají jakési právo na prostředky spásy uložené v církvi. Poněvadž jsou údy jednoho tajemného těla Kristova, mají právo na pomoc jiných údů.

Snad jsou to naši pokrevenci nebo příbuzní (rodiče, sourozenci). Snad nám **prokázali dobrodiní**, za něž jsme třeba ani neděkovali. **Snad dali jsme**

jim podnět ke hříchu a tím přivodili jejich utrpení nebo je zvětšili. Jejich utrpení poněkud pochopíme, představíme-li si utrpení trosečníků.

Jakási loď stroskotala se na širém moři; zachránilo se jenom 7 mužů, kteří uchýlili se do koše na stěžni vyčnívající z vody. Tam vznášeli se majíce nad sebou oblohu a pod sebou moře. Šest dní a šest nocí bylo přechkati oněm ubožákům bez jídla a bez nápoje; zvláště trápila je žízeň. Konečně poslední síly některých byly vyčerpány. Nejdříve vypustil ducha hlídač kajut, po dvou dnech jiný, a opět po dvou dnech skonal lodník: všechny tři zahubil hlad. Opět a opět sice viděli lodi, které je mohly zachránit, ale ty minuly je, aniž si jich všimly. Posléze po dlouhém čekání připlula španělská loď a zachránila 4 ubožáky ještě žijící. Čekali 18 dní, než byli vysvobozeni, při čemž hrozila jim smrt utonutím nebo hladem; a tři své druhy viděli před svýma očima bídne umírat. (Busl III. 438).

Představme si živě bídu oněch trosečníků a máme slabý obraz utrpení duší v očištcí. Také duše cítí palčivou touhu po Bohu, která ještě nemůže býti ukojena, a proto trpí týdny, měsíce ba roky! Jaká byla by to bývala nevšimavost a necitnost, kdyby nějaká loď byla plula mimo ony trosečníky a kdyby jim nebyla pomohla! A my bychom jednali podobně, kdybychom nepomohli duším v očištcí! Pomáhejme jim tedy!

III.

Máme pomáhati duším v očištcí k vůli sobě. Až ty duše budou vysvobozeny, v nebi budou se přimlouvati za nás a to zvláště v hodinku smrti naší. Ano podle mínění některých (na př. sv. Alfonsa, sv. Terezie) prosí za nás již v očištcí; sobě nemohou pomoci, ale mohou prositi za jiné!

A jestliže pomáháme přátelům božského Spasitele, Spasitel povzbudí křesťany žijící, aby pomáhali nám, až jednou budeme v očištcí.

Konáme-li pobožnost za duše v očištcí, i pro duchovní život máme

prospěch. Tato pobožnost 1. **nesvádí k domýšlivosti**, protože nevíme, zda jsme skutečně duším pomohli a kolika. 2. **Povzbuzuje nás k nezištnosti**, abychom se zřekli svých dostiučinění a odpustků získaných a věnovali je dušičkám.

3. **Učí nás trpělivosti**. Ty duše trpí velice, ale milují svá utrpení a jsou odevzdány do vůle boží. Kdyby Spasitel jim řekl: „Vejděte ke mně do ráje tak, jak jste se svými nedostatky nebo, chcete-li očistěte se v očištcí a pak přijďte ke mně!“ — kdyby jim to Spasitel ponechal na vůli, nechtěly by vejít do nebe. Vždyť vědí, že nic nedokonalého nesmí vejít do nebe, a že by v nebi musily se stydět před nekonečnou čistotou boží. Proto chtějí trpět a mnoho trpět, až by zcela byly bez úhony. Trpí rády, beze vší netrpělivosti, ano milují své bolesti, protože jsou podle vůle boží, a protože těmi bolestmi stávají se podobnějšími Spasiteli, svému cíli a vzoru, a více se k němu přibližují.

Jestliže tedy myslíme na ně často, také jsme nabádáni k tomu, abychom trpěli rádi a s odevzdaností.

4. **Vzpomínka na duše, které nemohou předstoupiti před Boha dříve, než jsou úplně očistěny, vnuká nám úctu k čistotě a svatosti boží.**

5. **Konáme-li tuto pobožnost, cvičíme se ve víře, naději a lásce. Ve víře**, neboť myslíme na svět duší, kterého nevidíme, ve který jen věříme. Při této pobožnosti věříme, že v církvi jest poklad zásluh Pána Ježíše a svatých, ze kterého církev dovoluje nám získávati odpustky oněm dušičkám.

Cvičíme se v naději, neboť doufáme, že Bůh přijme naše modlitby a dobré skutky a pomůže dušičkám. Doufáme, že za své milosrdenství k dušičkám také my jednou dojdeme pomoci, až budeme v očištcí. A kdo vykonal hrdinný skutek lásky, pro sebe neponechává svých dostiučinění ani odpustků, dává je duším, vrhá se do náručí božího a doufá, že Bůh smiluje se nad ním pro ten hrdinný skutek lásky k duším v očištcí.

Cvičíme se v lásce k Bohu, neboť

milujeme ty, jež miluje Bůh, a to proto, že Bůh je miluje, a také, abychom rozmnožili čest a slávu boží.

Krásně praví sv. Ambrož: „Oviňme zemřelé **břečtanem dobrých skutkův a kyticemi z modlitby!** To bude nejkrásnější věnec.“ Obětujeme za ně modlitby odpustkové, získávejme za ně odpustky plnomocné! (Na Vše sv. od 12. hodiny polední až do 2. listopadu do půlnoci (tedy po 36 hod.)

možno mnohokrát získati plnomocné odpustky za duše v očistci.) Dejme za ně nějakou almužnu, obětujeme za ně své práce a zvláště svá sebezapření! A tou měrou, kterou nyní měříme, jednou bude i nám odměřeno, ty dušičky osvobozené „**budou na nás vzpomínat, až budeme umírat.**“ — (Některé myšlenky jsou z Fabra a Wilmerse.)

P. Žák T. J.

Z litanie loretské.

Nádobo duchovní.

Slavme lásky výheň rudou!
Víra, naděj pomine,
její záry trvat budou,
i když smrt nám pokyne.

Láska — duše posvěcení,
láska — vzpruha nadšení,
láska — s Bohem sjednocení,
láska — blahé patření.

Maria, kdo může vznést
lásky tvé se k úrovni?
Aspoň pomáhej nám k štěstí
nádobou být duchovní!

Generál de Sonis.

Kap. VI., Tènez, Laghuat, Saida.

Obraz tento doplňuje jiný list psaný P. Bouchandovi T. J. „Kosti povražděných ležely seřaděny ve čtverci, ruční kosti byly křečovitě sevřeny. Tento výraz zoufalství byl pro nás trapným divadlem, ale i vážným naučením. U některých vedro sluneční tak opálilo kůži, že mrtvolky změnily se v mumie. Pohled ten velice dojal celé vojsko. Pochovali jsme je všechny ve společném hrobě; ale jako vždy ani tentokráte naše křesťanské vojsko nemělo kněze, jenž by vykropil hrob . . .“

V listě z Mekhebbetu z 11. prosince r. 1864 svěruje Sonis své dopisovatelce, jaké myšlenky v něm vyvolalo evangelium téhož dne: „Dnes ráno v třetí neděli adventní modlil jsem se pod plátěnou střechou svého stanu mešní modlitby, na dnešní den připadající a zvláště dojala mne otázka židů k velkému předchůdci Páně: „Tu quis es?“ (Ty, kdo jsi?) Po skončené modlitbě nemohl jsem se zdržeti, abych se neotázal sám sebe: „Ty, kdo jsi?“ I bylo mě, jako bych byl přenesen do jiného, nekonečného světa, počínajícího se prvními dny mého života, šířícího se dále nejistým, mladým věkem až k této chvíli a tu jsem cítil, jak po celý život nesla mne náruč Boha tak dobrého, tak dobrotivého. Ach, nemohu jí pochopiti. Kdo jsem, že po tolika pádech byl jsem vždy opět pozdvižen? Kdo jsem, že ochráněn jsem byl před tolikerým zlem? Cí ruka odvrátila mne již v prvním mládí od cesty vedoucí do propasti? Co jsme má dobrá sestřičko? Jsme duše vykoupené za cenu boží krve; nejsme pouhé tělo z masa a hlíny, jsme něco vznešeného, jsme duše nesmrtelné . . .“

Velká výprava proti domorodcům svěřena byla generálu Yusufovi. Hlavní tábory byly v Ain-Madhi a v Laghuatě. K velkým bojům nedošlo, za to tím častěji k malým srážkám. Nejvíce však trpělo vojsko bojem se živly a nedostatkem všeho druhu. Sonis snášel všechno. „Jaký to muž!“ zvolal tehdejší jeho plukovník, pozdější generál Marmier, „a jaký křesťan! Často nedostali jsme po celý den ničeho jiného k jídlu, než kousek koňského masa, a on přece v pátek nevzal masa do úst!“, Při všem strádání Sonis na sebe zapomínal a myslel jen na útrapy svých soudruhů. „Vojsko trpělo, mnoho a dosud trpí“, napsal; „co se týče mne, nemám za utrpení žádných zásluh, protože Pán Ježíš pečuje o mne s otcovskou něžností. Zima, déšť, vítr, sníh, tropické vedro, suchary místo chleba, bahnitá voda říčních koryt, hořkoslaná voda studní na poušti, to vše se mne skoro ani netkne, uvykl jsem všemu bez jakékoli zásluhy. Věřu, kdybych potřeboval povznést se k víře nadpřirozené, stačilo by, abych se na sebe podíval.“ Touž věrou a vděčností dýší jeho řádky P. Bouchandovi T. J. „Bůh jest ke mně vždy tak dobrotiv a laskav! — Jak mi pomáhal na této výpravě! Udělil mi takovou duševní bezpečnost a taký vnitřní klid, jakých sám ze sebe mít nemohu. Ano, Bůh jest nekonečně dobrotivý! — Jak jen možno ho nemilovati? Denně s větší důvěrou tulím se k němu. Každý den, jenž přeletí nad mou hlavou, rozněcuje ve mně vroucnější a vroucnější lásku k jeho církvi. A jako denně uvykl jsem rozjímati o smrti, této nerozlučné družce svého řemesla, tak i denně vzrůstá má touha, bych svůj život mohl obětovati za sv. církev!“

Té doby, kdy psal tyto řádky, narodil se mu syn Jan, dítě požehnané, které v květu mládí mělo s drahým otcem sdílet kříž choroby. Nejvíce těšilo Sonisa, že vzdálení jeho miláckové krácejí cestou spásy. „Moje manželka“, psal příteli, „jest velmi statečná. Patří úplně Bohu a kráčí po jeho cestách. Jest mi velkou útěchou a dobrým příkladem. Naše vzájemná láska, jak jste ji poznal v Limoges, léty stále vzrůstá. Byla založena na Bohu, a Bůh jí žehnal“.

V manželství podobné, v manželství podle Srdce Božího, vstoupil právě té doby jeho bratr, Theobald de Sonis, se slečnou de Chiseul. Z tábora u El. Menie napsal Sonis své švekrůvi řádky, jaké napsati mohl jen šlechtic a bratr, ale především křesťan. „Dovídám se právě o vašem sňatku s mým bratrem. Říci, jak se těšíme z blaha, jež přinášíte mému bratru, jak přednostmi ducha, tak i půvaby celé své osoby, zdá se mi, že jest Vás nedůstojno. Dovolte mi jen, bych se prostě spojil s Vámi ve společné modlitbě k tomu, jenž Vás dnes učinil mou sestrou a děkoval jemu, že prozřetelností svou, která mne zahrnuje tolikerým dobrodiním, sloučil dvě duše tak způsobilé, by si rozuměly a se milovaly. Již předem děkuji za všechno štěstí, jímž oblažíte mého bratra. Nepřekvapí Vás, řeknu-li, že my dva jsme jako jedna duše, a on Vám poví, že jsme byli vždy jednoho srdce; ale v tomto srdci jest místo, jež patří Bohu, a to doporučuji Vaší víře; toť jediná moje starost o milovaného Theobalda. S Bohem, má sestro! Přijměte shovívavě těchto několik řádek; psal je voják v poli. Ale dřív než Vás opustím a než vás poznám, dovolte křesťanu, by se doporučil Vaším modlitbám!“

Život v poli byl pro pana de Sonis životem apoštolským. Krásný toho doklad zachovaly nám jeho listy. Sonis dlel právě na poušti, když cihodný jeho přítel, P. Bouchand T. J. doporučil mu 17ti letého jinocha, který se též účastnil saharské výpravy.

milujeme ty, jež miluje Bůh, a to proto, že Bůh je miluje, a také, abychom rozmnožili čest a slávu boží.

Krásně praví sv. Ambrož: „Oviňme zemřelé **břečtanem dobrých skutkův a kyticemi z modlitby!** To bude nejkrásnější věnec.“ Obětujeme za ně modlitby odpustkové, získávejme za ně odpustky plnomocné! (Na Vše sv. od 12. hodiny polední až do 2. listopadu do půlnoci (tedy po 36 hod.)

možno mnohokrát získati plnomocné odpustky za duše v očistci.) Dejme za ně nějakou almužnu, obětujeme za ně své práce a zvláště svá sebezapření! A tou měrou, kterou nyní měříme, jednou bude i nám odměřeno, ty dušičky osvobozené „**budou na nás vzpomínat, až budeme umírat.**“ — (Některé myšlenky jsou z Fabra a Wilmerse.)

P. Žák T. J.

Z litanie loretánské.

Nádobo duchovní.

Slavme lásky výheň rudou!
Víra, naděj pomine,
její žáry trvat budou,
i když smrt nám pokyne.

Láska — duše posvěcení,
láska — vzpruha nadšení,
láska — s Bohem sjednocení,
láska — blahé patření.

Maria, kdo může vznést
lásky tvé se k úrovni?
Aspoň pomáhej nám k štěstí
nádobou být duchovní!

Generál de Sonis.

Kap. VI., Tènez, Laghuat, Saida.

Obraz tento doplňuje jiný list psaný P. Bouchandovi T. J. „Kosti povražděných ležely seřaděny ve čtverci, ruční kosti byly křečovitě sevřeny. Tento výraz zoufalství byl pro nás trapným divadlem, ale i vážným naučením. U některých vedro sluneční tak opálilo kůži, že mrtvolý změnily se v mumie. Pohled ten velice dojal celé vojsko. Pochovali jsme je všechny ve společném hrobě; ale jako vždy ani tentokráte naše křesťanské vojsko nemělo kněze, jenž by vykropil hrob . . .“

V listě z Mekhebbetu z 11. prosince r. 1864 svěruje Sonis své dopisovatelce, jaké myšlenky v něm vyvolalo evangelium téhož dne: „Dnes ráno v třetí neděli adventní modlil jsem se pod plátěnou střešou svého stanu mešní modlitby, na dnešní den připadající a zvláště dojala mne otázka židů k velkému předchůdci Páně: „Tu quis es?“ (Ty, kdo jsi?) Po skončené modlitbě nemohl jsem se zdržeti, abych se neotázal sám sebe: „Ty, kdo jsi?“ I bylo mě, jako bych byl přenesen do jiného, nekonečného světa, počínajícího se prvními dny mého života, šířícího se dále nejistým, mladým věkem až k této chvíli a tu jsem cítil, jak po celý život nesla mne náruč Boha tak dobrého, tak dobrotivého. Ach, nemohu jí pochopiti. Kdo jsem, že po tolika pádech byl jsem vždy opět pozdvižen? Kdo jsem, že ochráněn jsem byl před tolikerým zlem? Cí ruka odvrátila mne již v prvním mládí od cesty vedoucí do propasti? Co jsme má dobrá sestřičko? Jsme duše vykoupené za cenu boží krve; nejsme pouhé tělo z masa a hlíny, jsme něco vznešeného, jsme duše nesmrtelné . . .“

Velká výprava proti domorodcům svěřena byla generálu Yusufovi. Hlavní tábory byly v Ain-Madhi a v Laghuatě. K velkým bojům nedošlo, za to tím častěji k malým srážkám. Nejvíce však trpělo vojsko bojem se živly a nedostatkem všeho druhu. Sonis snášel všechno. „Jaký to muž!“ zvolal tehdejší jeho plukovník, pozdější generál Marmier, „a jaký křesťan! Často nedostali jsme po celý den ničeho jiného k jídlu, než kousek koňského masa, a on přece v pátek nevzal masa do úst!“. Při všem strádání Sonis na sebe zapomínal a myslel jen na útrapy svých soudruhů. „Vojsko trpělo, mnoho a dosud trpí“, napsal; „co se týče mne, nemám za utrpení žádných zásluh, protože Pán Ježíš pečuje o mne s otcovskou něžností. Zima, déšť, vítr, sníh, tropické vedro, suchary místo chleba, bahnitá voda říčních koryt, hořkoslaná voda studní na poušti, to vše se mne skoro ani netkne, uvykl jsem všemu bez jakékoli zásluhy. Věřu, kdybych potřeboval povznést se k víře nadpřirozené, stačilo by, abych se na sebe podíval.“ Touž věrou a vděčností dýší jeho řádky P. Bouchandovi T. J. „Bůh jest ke mně vždy tak dobrotiv a laskav! — Jak mi pomáhal na této výpravě! Udělil mi takovou duševní bezpečnost a taký vnitřní klid, jakých sám ze sebe mít nemohu. Ano, Bůh jest nekonečně dobrotivý! — Jak jen možno ho nemilovati? Denně s větší důvěrou tulím se k němu. Každý den, jenž přeletí nad mou hlavou, rozněcuje ve mně vroucnější a vroucnější lásku k jeho církvi. A jako denně uvykl jsem rozjímati o smrti, této nerozlučné družce svého řemesla, tak i denně vzrůstá má touha, bych svůj život mohl obětovati za sv. církev!“

Té doby, kdy psal tyto řádky, narodil se mu syn Jan, dítě požehnané, které v květu mládí mělo s drahým otcem sdílet kříž choroby. Nejvíce těšilo Sonisa, že vzdálení jeho miláckové krácejí cestou spásy. „Moje manželka“, psal příteli, „jest velmi statečná. Patří úplně Bohu a kráčí po jeho cestách. Jest mi velkou útěchou a dobrým příkladem. Naše vzájemná láska, jak jste ji poznal v Limoges, léty stále vzrůstá. Byla založena na Bohu, a Bůh jí žehnal“.

V manželství podobné, v manželství podle Srdce Božího, vstoupil právě té doby jeho bratr, Theobald de Sonis, se slečnou de Chiseul. Z tábora u El. Menie napsal Sonis své švekrůši řádky, jaké napsati mohl jen šlechtic a bratr, ale především křesťan. „Dovídám se právě o vašem sňatku s mým bratrem. Říci, jak se těšíme z blaha, jež přinášíte mému bratru, jak přednostmi ducha, tak i půvaby celé své osoby, zdá se mi, že jest Vás nedůstojno. Dovolte mi jen, bych se prostě spojil s Vámi ve společné modlitbě k tomu, jenž Vás dnes učinil mou sestrou a děkoval jemu, že prozířetelností svou, která mne zahrnuje tolikerým dobrodiním, sloučil dvě duše tak způsobilé, by si rozuměly a se milovaly. Již předem děkuji za všechno štěstí, jímž oblažíte mého bratra. Nepřekvapí Vás, řeknu-li, že my dva jsme jako jedna duše, a on Vám poví, že jsme byli vždy jednoho srdce; ale v tomto srdci jest místo, jež patří Bohu, a to doporučuji Vaší víře; toť jediná moje starost o milovaného Theobalda. S Bohem, má sestro! Přijměte shovívavě těchto několik řádek; psalť je voják v poli. Ale dřív než Vás opustím a než vás poznám, dovolte křesťanu, by se doporučil Vaším modlitbám!“

Život v poli byl pro pana de Sonis životem apoštolským. Krásný toho doklad zachovaly nám jeho listy. Sonis dlel právě na poušti, když ctihodný jeho přítel, P. Bouchand T. J. doporučil mu 17ti letého jinocha, který se též účastnil saharské výpravy.

milujeme ty, jež miluje Bůh, a to proto, že Bůh je miluje, a také, abychom rozmnožili čest a slávu boží.

Krásně praví sv. Ambrož: „Oviňme zemřelé **břečtanem dobrých skutkův a kyticemi z modlitby!** To bude nejkrásnější věnec.“ Obětujme za ně modlitby odpustkové, získávejme za ně odpustky plnomocné! (Na Vše sv. od 12. hodiny polední až do 2. listopadu do půlnoci (tedy po 36 hod.)

možno mnohokrát získati plnomocné odpustky za duše v očistci.) Dejme za ně nějakou almužnu, obětujme za ně své práce a zvláště svá sebezapření! A tou měrou, kterou nyní měříme, jednou bude i nám odměřeno, ty dušičky osvobozené „**budou na nás vzpomínat, až budeme umírat.**“ — (Některé myšlenky jsou z Fabra a Wilmerse.)

P. Žák T. J.

Z litanie loretánské.

Nádobo duchovní.

Slavme lásky výheň rudou!
Víra, naděj pomine,
její žáry trvat budou,
i když smrt nám pokyne.

Láska — duše posvěcení,
láska — vzpruha nadšení,
láska — s Bohem sjednocení,
láska — blahé patření.

Maria, kdo může vznést
lásky tvé se k úrovni?
Aspoň pomáhej nám k štěstí
nádobou být duchovní!

Generál de Sonis.

Kap. VI., Tènez, Laghuat, Saida.

Obraz tento doplňuje jiný list psaný P. Bouchandovi T. J. „Kosti povražděných ležely seřaděny ve čtverci, ruční kosti byly křečovitě sevřeny. Tento výraz zoufalství byl pro nás trapným divadlem, ale i vážným naučením. U některých vedro sluneční tak opálilo kůži, že mrtvolky změnilly se v mumie. Pohled ten velice dojal celé vojsko. Pochovali jsme je všechny ve společném hrobě; ale jako vždy ani tentokráte naše křesťanské vojsko nemělo kněze, jenž by vykropil hrob . . .“

V listě z Mekhebbetu z 11. prosince r. 1864 svěruje Sonis své dopisovatelce, jaké myšlenky v něm vyvolalo evangelium téhož dne: „Dnes ráno v třetí neděli adventní modlil jsem se pod plátěnou střešou svého stanu mešní modlitby, na dnešní den připadající a zvláště dojala mne otázka židů k velkému předchůdci Páně: „Tu quis es?“ (Ty, kdo jsi?) Po skončené modlitbě nemohl jsem se zdržeti, abych se neotázal sám sebe: „Ty, kdo jsi?“ I bylo mě, jako bych byl přenesen do jiného, nekonečného světa, počínajícího se prvními dny mého života, šířícího se dále nejistým, mladým věkem až k této chvíli a tu jsem cítil, jak po celý život nesla mne náruč Boha tak dobrého, tak dobrotivého. Ach, nemohu jí pochopiti. Kdo jsem, že po tolika pádech byl jsem vždy opět pozdvižen? Kdo jsem, že ochráněn jsem byl před tolikerým zlem? Cí ruka odvrátila mne již v prvním mládí od cesty vedoucí do propasti? Co jsme má dobrá sestřičko? Jsme duše vykoupené za cenu boží krve; nejsme pouhé tělo z masa a hlíny, jsme něco vznešeného, jsme duše nesmrtelné . . .“

Velká výprava proti domorodcům svěřena byla generálu Yusufovi. Hlavní tábory byly v Ain-Madhi a v Laghuatě. K velkým bojům nedošlo, za to tím častěji k malým srážkám. Nejvíce však trpělo vojsko bojem se živly a nedostatkem všeho druhu. Sonis snášel všechno. „Jaký to muž!“ zvolal tehdejší jeho plukovník, pozdější generál Marmier, „a jaký křesťan! Často nedostali jsme po celý den ničeho jiného k jídlu, než kousek koňského masa, a on přece v pátek nevzal masa do úst!“, Při všem strádání Sonis na sebe zapomínal a myslel jen na útrapy svých soudruhů. „Vojsko trpělo, mnoho a dosud trpí“, napsal; „co se týče mne, nemám za utrpení žádných zásluh, protože Pán Ježíš pečuje o mne s otcovskou něžností. Zima, déšť, vítr, sníh, tropické vedro, suchary místo chleba, bahnitá voda říčních koryt, hořkoslaná voda studní na poušti, to vše se mne skoro ani netkne, uvykl jsem všemu bez jakékoli zásluhy. Věřu, kdybych potřeboval povznést se k víře nadpřirozené, stačilo by, abych se na sebe podíval.“ Touž věrou a vděčností dýší jeho řádky P. Bouchandovi T. J. „Bůh jest ke mně vždy tak dobrotiv a laskav! — Jak mi pomáhal na této výpravě! Udělil mi takovou duševní bezpečnost a taký vnitřní klid, jakých sám ze sebe míti nemohu. Ano, Bůh jest nekonečně dobrotivý! — Jak jen možno ho nemilovati? Denně s větší důvěrou tulím se k němu. Každý den, jenž přeletí nad mou hlavou, rozněcuje ve mně vroucnější a vroucnější lásku k jeho církvi. A jako denně uvykl jsem rozjímati o smrti, této nerozlučné družce svého řemesla, tak i denně vzrůstá má touha, bych svůj život mohl obětovati za sv. církev!“

Té doby, kdy psal tyto řádky, narodil se mu syn Jan, dítě požehnané, které v květu mládí mělo s drahým otcem sdíleti kříž choroby. Nejvíce těšilo Sonisa, že vzdálení jeho miláckové krácejí cestou spásy. „Moje manželka“, psal příteli, „jest velmi statečná. Patří úplně Bohu a kráčí po jeho cestách. Jest mi velkou útěchou a dobrým příkladem. Naše vzájemná láska, jak jste ji poznal v Limoges, léty stále vzrůstá. Byla založena na Bohu, a Bůh jí žehnal“.

V manželství podobné, v manželství podle Srdce Božího, vstoupil právě té doby jeho bratr, Theobald de Sonis, se slečnou de Chiseul. Z tábora u El. Menie napsal Sonis své švekrůvi řádky, jaké napsati mohl jen šlechtic a bratr, ale především křesťan. „Dovídám se právě o vašem sňatku s mým bratrem. Říci, jak se těšíme z blaha, jež přinášíte mému bratru, jak přednostmi ducha, tak i půvaby celé své osoby, zdá se mi, že jest Vás nedůstojno. Dovolte mi jen, bych se prostě spojil s Vámi ve společné modlitbě k tomu, jenž Vás dnes učinil mou sestrou a děkoval jemu, že prozířetelností svou, která mne zahrnuje tolikerým dobrodiním, sloučil dvě duše tak způsobilé, by si rozuměly a se milovaly. Již předem děkuji za všechno štěstí, jímž oblažíte mého bratra. Nepřekvapí Vás, řeknu-li, že my dva jsme jako jedna duše, a on Vám poví, že jsme byli vždy jednoho srdce; ale v tomto srdci jest místo, jež patří Bohu, a to doporučuji Vaší víře; toť jediná moje starost o milovaného Theobalda. S Bohem, má sestro! Přijměte shovívavě těchto několik řádek; psalť je voják v poli. Ale dřív než Vás opustím a než vás poznám, dovolte křesťanu, by se doporučil Vaším modlitbám!“

Život v poli byl pro pana de Sonis životem apoštolským. Krásný toho doklad zachovaly nám jeho listy. Sonis dlel právě na poušti, když ctihodný jeho přítel, P. Bouchand T. J. doporučil mu 17ti letého jinocha, který se též účastnil saharské výpravy.

Lahyrtš.

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

Učinili jsme vzpomínku na duše v očištění. V duchu můžeme viděti zástupy duší vstupovati do nebe. Co je nyní vhodnějšího, nežli že i **my** zatoužíme po tomto posledním svém cíli. Proto následuje prosba o **nějaký podíl** na této blaženosti, abychom i **my** došli šťastně do místa občerstvení, světla a pokoje. Než není-li to opo-
važlivost mysliti na něco podobného?

Byla by to, kdybychom spoléhali jen na sebe. Pokorný celník uznávající svou vinu odchází ospravedlněn, kdežto pyšný fariseus, spoléhající na svou spravedlnost není omilostněn. Krásně tedy začíná ta modlitba slovy: **Nobis quoque peccatoribus** to jest: **I nám hříšníkům**. Při těchto slovech bije se v prsa kněz a říká je polohlasitě, takže tato tři slova jsou jediná z kánonu, jež věřící mohou slyšeti.

I nám hříšníkům, služebníkům svým ve množství slitování tvých doufajícím rač podíl nějaký a společenství dáti se svými svatými apoštoly a mučedníky: s Janem Štěpánem, Matějem, Barnabášem, Ignácem, Alexandrem, Marcelínem, Petrem, Felicitou, Perpetuou, Hátou, Lucií, Anežkou, Cecilíí, Anastasií a se všemi svatými svými, v jejichž společnost, prosíme, neceně zásluhy, ale prominutí dávaje, nás připsuť. Skrze Krista Pána našeho.

Že první slova vyslovuje kněz polohlasitě, jest zcela vhodno; často vyslovujeme bolest duše, nebo vroucí prosbu silnějším hlasem, nebo i výkřikem. Když Pán Ježíš ubíral se do jednoho města, potkalo se s ním deset malomocných. Tito z daleka pozdvihli hlasu řkouce: „Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi!“ (Luk. 17., 13.) Tak číňme i my: „Ježíši, Mistře smiluj se nad námi!“ **Nobis quoque peccatoribus, i nám hříšníkům buď milostiví!** To budiž vroucím povzdechem k Ježíši Kristu na oltáři přítomnému hned na začátku té vzpomínky nás samých. Udeřme to hříšné srdce své pamatující, že pro hříchy musila téci krev Páně, již máme na oltáři.*)

Litujeme i **my** hříchů svých, neboť žalmista dí, „že oběti Bohu milou duch je zkormoucený, a srdcem zkroušeným a pokorným, Bože, nepohrdáš.“ (50, 19.)

Služebníkům svým . . . Jest to v první řadě kněz a přísluhující levité, ale též druhé řadě přítomní věřící.

Ve množství slitování . . . Jenom od plnosti milosrdenství Božího můžeme to doufati, neboť i zásluhy naše jsou dary smilování Božího.

Podíl nějaký . . . Tento výraz jest již v listě sv. Polykarpa k Filipským a proto zdá se, že pochází od sv. apoštolů samých. Znamená to míti účast na věčném dobru, na patření na Boha, a to bude dle **míry ctnosti a svatosti jednoho každého, proto podíl**. Ostatně žalmista volá podobně: „Co bych jiného chtěl na nebi, a co na zemi kromě tebe? Byť i zhynulo tělo a srdce mé, Bůh bude skálou mou, **podílem** mým na věky.“ (72,25 s.)

Sv. Jeroným vykládá tento žalm užívá netoliko toho výrazu, ale i velké části modlitby této; tak stará je to modlitba. Praví: „K dosažení budoucí blaženosti s vyvolenými jeho, v jejichž společnost nepřihlížeje na zásluhy, ale jakožto dárce odpuštění nechť připsuť nás Kristus Pán náš.“

Společenství dáti se svými svatými . . Věčný život pozůstává v láskyplném spojení s Bohem a se všemi svatými. Zde na zemi jsme spojeni s Bohem, jsme-li v posvěcující milosti. Svatí odešli na věčnost jsouce obdařeni touto milostí. Těžký hřích trhá tento svazek, kdo umírá v těžkém hříchu, na věky jest vyloučen z této společnosti nebeské. Prosím tedy, abychom se dostali tam, kde již není hříchu a odloučení od Boha.

*) Brynych.

Apoštolů a mučedníků . . . Jmenují se nyní někteří, celkem 15.

Proč jest jmenován z apoštolů zde jen **sv. Jan**? Proč **sv. Štěpán** předchází **sv. Matěje**, apoštola a proč sv. Matěj nebyl jmenován též před pozdvihováním? Papež **Innocenc III.** dí, že sv. Jan před pozdvihováním byl jmenován pro důstojnost apoštolskou, zde však pro výsadu panictví. Proto jest k němu hned připojen sv. Štěpán, jenž též panictvím byl ozdoben a proto měl úřad pečovati o vdovy a od sv. apoštolů byl posvěcen na jáhna.

Přemnozí však domnívají se, že zde Jan jmenovaný není Evangelista, ale Křtitel,**) jenž též byl mučedníkem Páně, i nějakým způsobem apoštolem, jak dí ev. (Jan 1,): „Byl člověk poslaný od Boha.“

Sv. Štěpán je před sv. Matějem, protože je tu postup časový a ne dle důstojnosti. Avšak dříve byl umučen Jan nežli Štěpán a dříve Štěpán nežli Matěj. Dvojí pak příčina je, proč Matěj není jmenován před konsekrací, jednak aby zde byl některý z apoštolů jmenován a tak mohlo se říci opravdu „S tvými apoštoly“, jednak též proto, že Matěj nebyl apoštolem před smrtí Kristovou a není jeho jméno čteno v evangeliu. A že sv. Pavel ač též není v evangeliu jeho jméno, přece jmenován jest v seznamu apoštolů před konsekrací, toho důvod je ten, že sv. Pavel má výsadu, že kde se jmenuje sv. Petr, tam i Pavel se přidává.

Jestliže Jan tu jmenovaný jest **Jan Evangelista**, pak krásně se Štěpánem, též panícem jest napřed jmenován dle Zjev. sv. Jana (14,4.): „Ti jsou to, kteří následují Beránka, kamkoli jde.“ Proto předcházejí před ostatními zde jmenovanými. Panictví Janovo vyznamenal Kristus, že mu jako panici Pannu a Matku svou doporučil na kříži.“ A od té chvíle přijal ji ten učedník k sobě.“ (Jan 19, 27) I sv. Štěpán vyznamenal se panictvím, dále živou vírou a jsa pln milosti a síly činil velké divy a zázraky v lidu (Sk. 6, 8.) Když nepřátelé učení Kristova se Štěpánem hádali se o víru nemohli odolati moudrosti a Duchu, kterýž v něm byl. Proto vyvrhli jej ven z města a kamenovali Štěpána modlícího se a řkouce: „Pane Ježíši, přijmi ducha mého.“ Gamaliel pochoval tělo sv. Štěpána na jednom ze svých statků nedaleko Jerusalema, kdež odpočívalo až do r. 415, kdy bylo přeneseno do chrámu Jerusalemského na Sionu. Za papeže Pelagia I. přeneseno bylo z Cařihradu do Říma, kdež bylo uloženo v hrobce sv. Vavřince. Sv. Augustin vypravuje o mnohých zázracích, jimiž Bůh oslavil ostatky Štěpánovy.

Červánky, když svítá věčné jitro . . .

S různých luhů sebral J. Spriden.

V listopadu vzpomínáme na věrné dušičky, vijeme za ně věnce modliteb, almužen, obětí, odpustků, mší svatých. Vzpomínky na ně přibližují nás k světu záhrobnímu, odvracejí nás od světa, jenž mívá, hyne jako ta podzimní příroda. V naší duši padají záblesky a červánky věčného dne, jenž vyjde po mrákotách tohoto života. Takovými záblesky a červánky jsou vzácné myšlenky a výroky zbožných mužů, které vyslovili před skonem, když rozednívalo se v jejich duších, když svítalo jim věčné jitro . . . Slyšme některé!

* *

*

Smrt jest jim novým životem, „ziskem“ (sv. Pavel), „oknem otevřeným v ten pravý život, v nekonečný den“ (Vrchlický). „Cítím, že se po-

**) Rozhodnutí Římské Kongr. ze dne 27. března 1824 dí, že je to Jan Křtitel. Proto od té doby tento názor převládá. Ježto však toto rozhodnutí Kongregační v nejnovějších vydáních je vynecháno, opět od mnohých je zastáván názor, že je to Jan Evangelista.

vznáším“ praví kmet Dufaure a myslí, že spěje k lepšímu, pravému žití.

„Umru; tím líp, nebudu již hřešit!“ těší se umírající de Montfort. Bedřich Chopin, „básník piana“, přijímá Tělo Páně, tone v slzách radosti a volá: „Miluji Boha . . . miluji lidi. Jak blaze je mi, že takto umírám! — Sa h á m p o p r a m e n i š t ě s t í.“

Jaký je ten pramen štěstí, naznačuje státník Berryer slovy: „Nebojím se smrti ani si jí nežádám, leč cítím, že nemoc (smrtelná) je darem nebe; ona srdce sbližuje a vede k Bohu.“

Tuto myšlenku, že smrt vede k Bohu, ještě určitěji vyjadřuje Lièvre. Před svou smrtí píše příteli: „Vlak blíží se konci své cesty. (Lièvre svůj život přirovnává k vlaku). Poslední pohyby mají rozhodnouti o všem. Otázka dobrého řidiče stroje je tu otázkou života nebo smrti. Díky Bohu, v této věci jsem klidným k vůli tomu, jenž řídí mou cestu na trati, jež má mne vésti do věčnosti. On zná lépe než kdo jiný cestu, již sám razil; silny a jisty jsou ruce spravující páky i celý stroj. Zdaž nepřichází ke mně osobně, když domov blízko jest, kam směřuji? Bytost mocnější než anděl, který vedl Tobiáše neznámými kraji východu, sám Bůh v své svatosti mne bere za ruku . . . Nejsem nucen ani vlečen, ba ani veden touto cestou: jsem povznášen. A kdo mne nese, týž jest s tím, k němuž chci se dostat . . .“ Vědomí, že smrt vede k Bohu, prameni blaha, ke Kristu, který nám otevřel nebe, plní ctitele božího slastí, takže volá: „Cítím, jak se taví moje srdce, touha po nebi mne spaluje. Nebe, toť vlastně Ježíši!“ (Msgr. Gay) „Ano, nebe s Ježíšem, jenom to je nebe!“ (Msgr. de Ségur.)

„Oh, umřít, umřít, jaké štěstí! Příliš snad jsem po něm toužil (t. j. po Ježíši), ale ví Bůh, že ne proto, abych přestal trpět, nýbrž abych uhlídal ho v nebi. (P. Ravignan). Cochín, politik, spisovatel řečník vzdychá: „Netoužím žít než abych sloužil Bohu, netoužím umřít než abych s ním se shledal . . . Toť chvíle, kdy zvolat mohu jako sv. Teresie: „O Ježíši, je čas abychom se uzřeli!“

A jak krásně mluví o tom shledání s Bohem, s Ježíšem! Nebude to shledání s přísným soudcem, nýbrž s milým přítelem, ano dobrotivým otcem. Tak mluví Msgr. d'Hulst: „Všude kráčíme před očima svého Otce; jdeme kam on vede nás, a konečně padneme mu do náručí“. Tím dospěl k nejlepší myšlence, že smrt je klesnutím do klínu božího, nebo dle slov kteréši světice „radostným skokem dítěte v náruč Otcovu“.

Wisemannovi, který před skolem mluví jen nesouvislé věty, ale plné ducha nebeského, taktéž smrt je „vzletem kůry andělskými v náruč boží“. A nežností jako by ho chtěl ještě překonat jeho národovec kan. T. Morus. Píše list své dceři na rozloučenou v svém žaláři, z něhož příštího dne vstoupiti má na popraviště — ale nezměrně dojemně: „Zdá se mi, že Bůh mne bere na svůj klín a sladce kolébá mne jako dítě své“.

A zbožný básník tuto myšlenku rozprává takto:

„Z oteckých paží, z otcova domu Po trapné pouti na vždy zas domů,
byli jsme na mžik posláni v svět; nikdy již, nikdy v tu chladnou dál! —
kdo by se zdráhal vrátit se zpět? . v náruči boží kdo by se bál?“

Proto služebníci boží takorba kráčeli v ústřety Spasiteli zvoucím je do nebe. Tak kardinál Manning: „Duše moje plní se již krásou světa záhrobního . . . Jak clápu touhu sv. Pavla, již měl po odchodu! Odejďme!“ A španělský císař Karel V. skonává se slovy: „Již jdu, ó Pane!“

Představují si, že jdou ku bráně nebes. Tak mluví Ravignan den před smrtí: „Dnes je pámátka pěti ran Páně. Ó, jaká to krásná brána ke vstupu do nebe!“

A král kazatelů Lacordaire jako by klepal na dveře rajske tiklivě prosí: „Otevři mně, Bože můj, otevři mně!“

Spravedliví neděsí se smrti, neduhy poslední trpí klidně. Ravignan vítá utrpení, kříž jako svůj život, svou spásu a velkodušně prohlašuje: „Já dám se přibíti na svůj!“ Na Veliký pátek po 10. hod. odpolední Gemma Galgani prosí svou ošetřovatelku: „Neopouštějte mne, dokud nebudu přibita na kříž! Musím být s Ježíšem ukřižována. Řekl mi, že jeho dítko musí umřít na kříži“. Gemma rozpíná páže, drží je rozepjaty asi půl 3 hod., pak shonává — je obětována.

Lacordaire dává si denně čísti „Přípravu na smrt a odevzdání duše Bohu“ od Bossueta. Svatou Maří Magdalenu volí si za patronku posledních dnů svého života, protože ona byla pod křížem A pod křížem dlel také on mlčky dnem i nocí planoucí oči upíraje na Ukřižovaného: „Nemohu již se k němu modlit, ale patřím na něho“.

A jako on trpí i jiní mužně, s radostí, ba prosí o nové bolesti. P. Lelièvre dává si umístiti kříž proti sobě a dí: „Má-li člověk před sebou kříž Pána našeho, chce nese svůj. Rozdrť mne svým křížem, Ježíši! Ó Ježíši, láska má!“ Vévoda z Norfolku vyznává: „Usínám v ranách Ježíše Ukřižovaného“. A Msgr. d'Hulst preje si v nemoci: „Ať Ježíš Kristus je slaven našimi neduhy těla i duše, ať sláva jeho roste na útraty naše...!“

Posilnění jsouce Ježíšem necítí takovka svých bolestí, překypují radostí. Ct. Maria Klotilda, královna sardinská, před smrtí těší se na nebe tak, že tleská rukama, veleduch Suarez T. J. přiznává se: „Nemyslil jsem, že smrt je tak sladká!“ Řeholní kněz Cohen, kdysi žid a slavený pianista zpívá v bolestech Te Deum, Velebí duše má!

Filibert Vrau napsal duchovní závěť: „Děkuji Bohu za to, že jsem ho mohl znáti, milovati; vzdávám mu díky za vše dobré, umírám v jeho lásce a doufám, že na věky jej budu chváliti a velebiti. Modlím se za všechny lidi, kteří jsou na světě, a za všechny; kteří objeví se na zemi až do skonání věků. Nechť se církev šíří všude po všemíru, kéž přijde boží království! Amen, amen!“

Mystický snoubenec našich duší volá k nám: „Přijdu brzy“. Kéž každý, kdo prahne po štěstí a po životě, odpoví mu blaze před svým skonem: „Amen (staň se), přijď, Pane Ježíši...!“ (Zjev. 22-20).

Zprávy se Sv. Hostýna.

P. Rud. Rozkošný T. J.

Poděkování. Jan Koseček ze Slavičína píše 10. září: „Dne 12. května jsem putoval na Sv. Hostýn, ale s velkou obavou, že tam nedojdu. Měl jsem veliké revmatické bolesti od r. 1913 v nohou, a často mě trápily v noci křeče v levé noze, takže jsem ani spáti nemohl. Mám 62 let; lékařské prostředky mi nepomohly. Oddal jsem se těm bolestem máje za to, že se mi uleví, až zemru. Ale taková touha po Sv. Hostýnu se mne zmocňovala, že přece jsem se vypravil na pouť a po 12ti hodinové cestě jsem s pomocí Boží pěšky došel na horu. Večer po požehnání jsem šel ku pramenu, sezul obuv a umývá si nohy s velkou důvěrou jsem prosil Pannu Marii za uzdravení těla i duše. Brzy jsem pocítil velkou úlevu v celém těle. Ač jsem měl zaplacen nocleh v útulně, přece jsem zůstal na modlitbách celou noc ve chrámě a děkoval jsem Panně Marii za uzdravení. Necítil jsem žádné únavy. Jakých sladkých duševních

hodů jsem okusil, bude mě blažiti dokud budu živ. Byv posilněn svatými svátostmi vrátil jsem se po 12ti hodinové cestě domů, necítě žádné únavy. Podnes jsem úplně zdrav, na poděkování modlívám se denně litanii loretskou a také s touhou očekávám vždy Hlasy Svatohostýnské.“

N. M. od Hranic píše: „Náš syn měl velmi špatný zrak, který se mu čím dále tím více tratil, že již nic neviděl. Naříkával, jak je to zlé, když dříve všechno viděl, a nyní čirá tma. Ani do kostela nedošel, ač tam dříve rád chodíval. Byl celý nešťasten, když prohlásil oční lékař, že není pomoci. Obrátil jsem se v tom zármutku k B. Srdci Páně a k Panně Marii svatohost. Zrak se mu zlepšil, takže může jíti přes pole do kostela a domácí práce také s námi může konati“.

Horutova Rosalie z Bernatic píše: „Loni v říjnu a listopadu jsem měla veliké bolesti v očích; dávala jsem si na ně, co mi

kdo radil; nic nepomohlo. Modlila jsem se k Panně Marii svatohost., a ta mi pomohla. V prosinci mne velice píchalo v boku. Opět, když nic nepomáhalo, důvěra k Panně Marii a k sv. Antonínu mi pomohla. Letos v lednu jsem tak byla nemocna, že jsem se již loučila se světem. Vzpomněla jsem si, že mám ještě od loňského roku trochu zázračné vody svatohostýnské. Denně jsem se jí na lačný žaludek napila a při tom jsem se pomodlila Zdravas Maria. Panna Maria pomohla po třetí“.

Čtenářka z Oder děkuje Panně Marii, sv. Josefu, sv. Antonínu za uzdravení své příbuzné, která byla dlouho nemocna na plíce, a teď je úplně zdráva; mimo to děkuje za vyslyšení prosby v záležitostech rodinných.

M. O. B. na Hané děkuje P. M. svatohostýnské za uzdravení očí, kterým lékaři pomoci nemohli.

Marie L. z Třebíče píše dne 10. září: Byla jsem dne 19. a 20. srpna na Sv. Hostýně a prosila jsem Matičku Boží za vyslyšení svého přání. Ač nebylo žádné naděje, že budu přijata zpět na místo, se kterého jsem lehkovážně odešla, na něž přišla dávno jiná, přece mimo nadání jsem se tam zase octla, což určitě přičítám přimluvě dobrotivé Panny Marie. Jsem jí ze srdce vděčna, a bude-li mi na rok možno, zase ji navštívím.“

J. F. B. z Nebrasky děkuje Panně Marii za pomoc v nesnazi.

Anna J. z Brna děkuje za vyslyšení prosby, též nejmenovaný z V. Klobouk.

Věrný Moravan píše 8. září z Ameriky: „Jsem od Strážnice a osměluji se Vám napsat několik řádků ve svátek Narození P. Marie, který v Americe nesvětí se jako na Moravě. Sedím u stolku zadumán, a mysl má zalétá na Sv. Hostýn, kde jsem byl roku 1921. Velmi jsem byl nadšen, když konal se světelný průvod, při němž nesly družičky sochu Panny Marie. Děkoval jsem jí, že jsem se šťastně shledal se svou rodinou; ale nenadál jsem se, že budu nucen s ní zase brzy se rozloučiti. Dnešní poměry mne vypravily za chlebem do ciziny. Vzkážete za mne a za ostatní Moravany pozdrav Panně Marii svatohostýnské, aby nás, věrných Moravanů, chránila, aby nás dnešní proud nevěry neunesl do propasti bezedné. Neboť co je všechno sláva světská proti duševní slasti, kterou je člověk uchvácen, je-li v milosti boží! O kéž bych mohl ve svém životě ještě jednou navštívit tu naši ochránkyni Moravy, která zachránila naše předky od divokých Tatarů! Ukryj nás také v dnešní době pod svým pláštěm, své nevěrné děti! Buď místo mne opatrovníci mé manželky a mých dětí žijících ve staré vlasti! Uděl nám paprsek milosti, by v nás roznítil jiskru života, kterou nám zaseli svatí apoštolové Cyril a Metoděj! Nedivte se, že tak píši, nemohu jinak,

jsem nucen si ulehčiti a se potěšiti, neboť jsem tu jako zabloudilá ovce sám a sám, a má žena s dětmi v jižní Moravě.

Oltařní světlo: nejmen. 20, nejmen. 10, nejmen. ze Starého Města 4, nejmen. z Lužné 10, Čušlík Vend. z Cetechovic 20, Šťastníková z Kojetína 10, Trefilová z Kojetína 10, nejmen. 5.

Socha B. S. Páně: Novosádová Marie 6, nejmen. 5.

Svědectví o Kristu. Zesnulý prezident Severoamerické Unie Harding byl svým vyznáním baptista. Ač zednář, byl zastánce náboženské svobody pro všechna vyznání. A svoji křesťanskou víru všude vyznával a jí hájil. Nedlouho před svojí smrtí v řeči, kterou měl v Colorádě mimo jiné pravil: „Svět potřebuje více křesťanství. Je třeba, aby se přizpůsobil Kristu z Nazareta. Kdyby bylo mezi námi a ostatními národy světa více onoho bratrství, jež hlásal Kristus, měli bychom obnovený svět. Neměli bychom žádných, nebo málo válek, a měli bychom naději v to, že humanita zvítězí a ovládne celý svět. Nikdo nehlasal tak vznešených nauk jako Kristus. Kdybychom jeho nauky věrně zachovávali a jimi se ve všem řídili, nepotřebovali bychom žádných jiných příkázání.

(Čech.)

Obětavost belgických dětí. „Revue de l'archiconfrérie du Coeur Eucharistique de Jésus“ (1923, 20) oznamuje, co vykonal za rok spolek belgických dětí, zvaný „Křížová výprava“. Čítá na 200.000 dětských účastníků. Před nedávnem měl předseda P. Vanmaele audienci u sv. Otce a mohl mu nabídnouti opravdu královský dar. Spolek mu nabízel 1.000.000 mší svatých, kterým děti dobrovolně obcovaly na jeho úmysl. Kromě toho 800.000 sv. přijímání, 6.800.000 přijímání duchovních, na 7.000.000 umrtvení a 24.000.000 jiných dobrých skutků. Svatý otec byl hluboce dojat a pravil: „Když vidím, jak se spolek rozmáhá, musím doznati, že Spasitel získává čím dále tím více mládež pro Eucharistii. Řekněte maličkým, že na ně spoléhám. Jsou ještě nevinní a právě proto zmohou všechno u božského Srdce Ježíšova“.

Lid. listy.

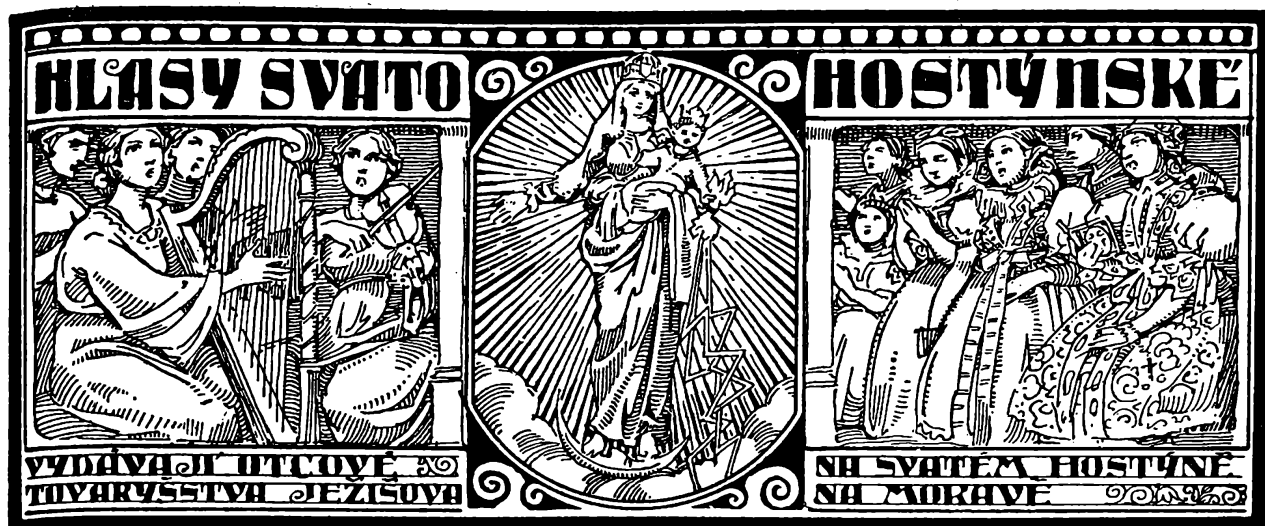
Návštěva chrámu Páně na sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V září 1923.

2.	bylo lidí v kostele	2700	a u sv. př.	1150
8.	„ „ „	7500	„	3100
9.	„ „ „	10000	„	3500
16.	„ „ „	900	„	445
23.	„ „ „	2000	„	875
30.	„ „ „	450	„	235
Ve všední dny úhr.		2132	„	1068

Úhrnem 25682 „ 10373

Mši sv. slouženo 190.

Číslo 12.

Prosinec 1923.

Ročník XIX

Fr. Žák. — H. Wunsch.

O pacholátko.

O pa-cho-lá-tko pře-mi-lé, dě-tá-tko spa-ni-lé,
Když na te-be se za-dí-vám, ra-do-stí o-plý-vám,

rychleji
nad rů-že krá-sněj-ší, nad slun-ce ja-sněj-ší,
nad te-be, zdá se mi, ne-ní zde na ze-mi

rychleji

tvé pře-sva-té vtě-le-ní nám dá-vá spa-se-ní,
 nic spa-ni-lej - ší - ho, nic roz-koš-něj-ší - ho,

o Kri - ste o
 o vlá - dni o

o Kri-ste Je - ži - ši, o
 o vlá-dni du - ší mou, o

Kri - ste
 vlád - ni

Kri - ste Je - ži - ši!
 vlá - dni srd - cem mým!

Láska v jeslích.*)

Vánoční rozjímání.

Profesor dr. Klar napsal kdysi toto: „Jen Bůh lásky zamlouvá se mému srdci; Bůh pouhého rozumu nechává srdce studené a bez útěchy. Řeknu-li: „Bůh je věčný“ a chci-li si to představit, hlava se mi točí, pojímá mne závrať, věčnosti ani mysliti si nemohu. Rozjímám-li o tom, že Bůh jest všemohoucí, slabost svoji cítím. Řeknu-li: „Bůh je moudrý, svatý, spravedlivý,“ jmenuji vesměs dokonalosti, a tím smutnější to jest pro mne, protože jsem souhrnem křehkostí a nedostatkův. Bůh jeví se mi příliš velikým a vznešeným, těmito vlastnostmi nepřitahuje mého srdce. Jeho svatost mne zahanbuje a tísní, jeho spravedlnost mne děsí. **Jen Bůh lásky zamlouvá se mému srdci.**“

„**Bůh jest láska**“ napsal již dávno sv. Jan. A Boha lásky, jenž tak dojemně mluví k našemu srdci, vidíme v Betlémě v jeskyni, kde ta láska Boží se vtěluje, kde Syn Boží stává se člověkem. „**V tom se ukázala na nás láska Boží, že Bůh poslal Syna svého jednorozeného na svět.**“ Uvažujme tedy, jak Spasitel přišel na svět a co nám hlásá.

I.

Zář svítlny slabě ozařuje jeskyni na východní straně Betléma. Nejsvětější Panna Maria je pohroužena v rozjímání. Přemítá o nezměrné lásce svého syna, jež má poroditi. Klečí a hle! — **jako čisté paprsky sluneční procházejí sklem a nijak ho nepoškodují, tak vtělený Syn Boží — duchovní slunce spravedlnosti — jsa spanilým děťátkem prochází lůnem nejsvětější Panny Marie nijak ho neporušuje.** Maria jest pannou před porodem a jest pannou i při porodu.

„O zázraky, o divy, o tajemství! Práva přírody se mění v člověku, Bůh se rodí, Panna bez muže má v životě plod. Spolu jest matkou a pannou, stala se matkou, ale nebyla porušena. **Bůh, který je Stvořitelem, stává se tvorem, bezmezný jest omezen, ten, jenž činí jiné bohatci, stává se chudáčkem, ten, jenž nemá těla, odívá se tělem, neviditelného možno spatřiti,** lze omakati nehmotného, možno **pochopiti nepochopitelného.**“ (Sv. Augustin.)

Panna Maria klečí, a narozený Syn Boží sklání se na její přečisté lokty, Maria s nevýslovnou radostí a uctivostí klaní se mu. Koří se svému Bohu, svému Stvořiteli, svému největšímu dobrodinci, dárci všech milostí, svému oblažovateli a svému poslednímu cíli. S převelikou slastí a něžností líbá útlé nožky, milounké ručky a milostná líčka božského robátka, tiskne nebeského pacholíčka na svou hrud' a do plének ho zavinuje, které dávno přichystala. Jsou to plénky prostinké, ale něžné.

A kde přichází Spasitel na svět? Ve stáji, v ovčinci. Ale ta stáj je převelebnou svatyní, je nebem. Miliony vznešených cherubův a serafů neviditelně obklopují tady vtěleného Syna Božího jako dvořané svého krále. Klanějí se mu v nejhlubší úctě, trnou a žasnou nad tím, že nekonečný Bůh stává se maličkým děťátkem, žasnou, neboť nemohou pochopiti tajemství **vtělení Syna Božího. Je to vedělo božské všemocnosti, moudrosti a lásky,** je to tajemství, jehož vystihnou i nemůže žádný rozum stvořený, ani lidský ani andělský. —

Spasitel přicházejí na svět kvílí, pláče jednak proto, aby se připodobnil ostatním dítkám, jednak, aby hned od narození slzami smýval naše viny. Celý život svůj přináší v oběť za spásu lidí.

*) Podkladem k tomuto rozjímání byl výklad Písma sv. od slavného Kornelia a Lapide.

P. Maria klade Ježíška **do jesliček**, protože v celé jeskyni není čestnějšího místa nad jesličky. Hle! — nekonečný Tvůrce stav se malým robátkem odpočívá ve stáji v jeslích na trošce sena, zatím co jeho tvorové obklopeni jsou přepychem.

Ano, vše je chudičké v té stáji betlémské: **chudá jeskyně, chudé plénky, chudé ješ'e, chudá matka, chudý pěstoun**, ale nám je všechno milé, drahé, milejší než hebké podušky pozlacené kolébky pozemských králů. Tklivě to vyjadřuje sv. Augustin slovy: „**O kvílení působící slast, kterým unikli jsme věčným nářkům! O šťastné plénky, jimiž setřeli jsme kal hříchů! O nádherné ješičky, kde nejen ležela píce pro němou tvář, nýbrž kde shledán byl pokrm andělský!**“

Ano, drahé je nám katolíkům vše, co jest v Betlémě v oné jeskyni, kde narodil se Spasitel. Patříme-li na vše očima víry, pak **ta jeskyně jest největší svatyní**, jest plna velebných duchův andělských, v ní možno nabýti mnoho duchovního světla, odevšad sálá milosrdenství a hřejivá láska vtěleného Syna Božího. To korýtko tak chudičké na pohled, **ty jesličky jsou velebnou kazatelnou, odkud malý pacholíček — božský kazatel — nás učí skutkem, svým příkladem.**

Otažme se ho, kdo jest, a proč přišel na svět: „**O maličký Bet'émane, kdo jsi?**“ A on nám odpoví: „Pohleď vzhůru! Zříš ty miliony světých slunců a oběžnic, nad jejichž počtem, velikostí, rychlostí a krásou žasneš tak, že tají se ti dech? To jsou díla všemocnosti mé. Kdys byla čirá nicota... **Já pokynul jsem vůli svojí všemocnou — a ze propasti nicoty hned nořily se tyto voje krásných světů.** Já stvořil jsem celý velký vesmír, já řídím všechny síly přírody, na můj pokyn čekají miliony duchův andělských. Já řídím osudy všech národů již po tisíce let. **Jsem pán všech pánů, slávy král, pán věčnosti, jsem ten, jemuž se má kořit všechno na nebi i na zemi.**“

II.

V pokoře se ptejme po druhé: „**O Boží Synáčku, proč přicházíš na svět?**“ A on nám odpoví: „Proto jsem se vtělil, abych ukázal ti pravou cestu spásy, cestu k nebi. **Chci ti býti vzorem všech ctností, zvláště přehluboké pokory, chudoby, lásky, nevinnosti a odevzdanosti do vůle Boží.**

Uč se ode mne pokoře! Jsem Bůh nekonečný, mně patří všechna čest a sláva, a hleď! Sám sebe zmařil jsem, přicházím na tuto zemi jako červík ve stáji.

Uč se ode mne chudobě! V nebi jsa Bohem mám poklady nepřeborné: mně patří všechno zlato, stříbro, diamanty a všechny drahé kameny celého všehomíru; **co nádherného mají velnožové tohoto světa, vše je darem mým.** A hleď! **Rodím se v cizím chlévě, odpočívám v cizích jeslích, moji poduškou je troška sena.** Já šatím lilie a jiné květy s takou nádhrou, že ani Šalomoun v své slávě nebyl oděn tak. A hle! **Nyní zavínut jsem do chudičských plének.** Uč se ode mne chudobě! Můžeš užívatí statků pozemských, ale mají ti jen pomáhati, abys kráčel k nebi. Nepřilni k nim nenech se od nich ovládnouti, nýbrž ty buď jejich pánem!

Uč se ode mne lásky! Já z lásky k tobě přicházím na svět. **Z lásky k tobě stal jsem se tvým bratrem,** vzal jsem na sebe přirozenost lidskou, abych rozehrál tvé srdce ledové a k tomu pohnul tě, bys mne též miloval. **Já jsem se tobě zcela daroval, ty zcela daruj se zas mně!** Dej mi, synu, srdce své! Pacholíčkem stal jsem se, bys ty se mohl stát dokonalým mužem! Do plének jsem zavínut, bys ty byl zproštěn osidel a tenat hříchů, smrti! Jsem proto na zemi, bys mohl přijít do nebe! V hospodě místečka k noclehu pro mne nebylo, bys ty měl sídlo v nebesích! Jsa bohat chudáčkem jsem stal se, abys ty byl obohacen mými milostmi!

Uč se ode mne nevinnost! Přicházím na svět jsa dětátkem. Malinké dětátko okouzluje, protože je nevinnou. Jeho nevina zračí se v celém jeho těle, zvláště však v očích. Proto stal jsem se dětátkem, abych hlásal nevinnost. **Dětátko je bez vášní**, u něho není přijímání osob, ono usmívá se na přítele i nepřitele, **neví o závisti, hněvu, smyslnosti**. Proto stal jsem se dětátkem, abych ukázal ti, jakým býti máš! Zachovej si mysl dětinnou, nepodávej se vášním, nýbrž krot' je!

Uč se ode mne plničké odevzdanosti do vůle Boží! Dětátko je zavínuto, nemůže hýbat nožkami, jak by chtělo, nemůže mávnout ručkama, je spoutáno a omezeno, vydáno je na milost a nemilost své matce — — — Já rád jsem podřízen své matce, svému tvoru; **já bytost neodvislá — nechávám se od ní omezovat**. Vezme-li mne na klín, nebráním se, vloží-li mne do jesliček, nevzpírám se, dá-li mne na lokty sv. Josefu, jsem povolný. — — — **Buď také ty rád závislý na Bohu**, podrobuj se vůli Boží vždy, a všude, nech se od ní spoutávat a omezovat desaterem přikázání! Nikdy nereptej, nýbrž rád **zůstaň tam, kam, umístí tě prozřetelnost božská mateřská**: ať k těžké namáhavé práci, ať na lože bolesti, ať do ciziny, v pronásledování, ať vystaví tě za terčposměchu a pomlouvám!“

Po třetí se tažme s pokorou: „Nebeský chudáčku, rajský pacholíčku, proč ještě stal ses člověkem?“ A on nám odpoví: „Stal jsem se viditelným člověkem, aby člověk mohl lépe poznávat věci neviditelné, zvláště Boha. Člověk dosud nemohl dobře chápati a cítiti Boha, jenž jest čirý duch. **Proto oděl jsem se tělem lidským, aby člověk zřít mne mohl svýma očima, by slyšet mohl mne a lépe chápat, neboť co člověk vnímá očima a smysly, to ještě lépe chápe rozumem**. Jsem dobrý vychovatel a chci učit názorně. Protože člověk je tolik hmotný, **stal jsem se člověkem, by lidé mohli lépe chápat pravdy nadsmyslné a lépe Boha poznávat...**“

Co učiníme, když Spasitel novorozený k nám mluví tak dojemně a srdečně? Učme se od něho chudobě, pokoře, nevinnosti, odevzdanosti a milujeme ho! **Zvláště lásky vroucí žádá od nás**. To pěkně znázorňuje nám **legenda o sv. Antonínu padovském**.

Když Antonínu bylo asi 5 let, kteréhosi studeného dne zimního někdo klepe na dvěře. Antonínek spěchá ke dveřím a otvírá. Před ním stojí milostné dítě boso, v šatě chudobném a v ruce držíc žebráčkou mošničku. Antonínek zvědavě dívá se do mošničky. Jak se diví! Vidí tam vesměs rudá srdéčka, jež svítí jako vzácné rubíny . . . Ptá se dítě: „Kdo pak jsi a co chceš?“ Dítě odpovídá: „**Jsem syn královský a chodím prosit o srdéčka lidská**. I tvé srdéčko chci. Tvá zbožná matka již ti jméno moje jmenovala; jsem Ježíš.“ Pak dítě zmizelo . . .

Tato legenda nám krásně znázorňuje, že Ježíšek si přeje, abychom mu darovali svoje srdce. Ó učinme tak! Milujme Ježíška!

Padněme v duchu na kolena před jesličkami, klaňme se Spasiteli jako miliony neviditelných serafů a řekněme mu z plna srdce: „O milostný, nebeský hošíčku! Ty jsi na pohled tak sláb a bez moci jak obyčejné robátko, ale já pevně věřím a vyznávám, že jsi nekonečný Bůh, můj Stvořitel, můj Zachovávatel a můj věčný Oblažovatel! Ty s kazatelnou jesliček mi hlásáš pokoru a chudobu, lásku, nevinnost a odevzdanost do vůle Boží! Ano, lituji, že dosud byl jsem tolik domýšlivý; odpust mi, chci býti v pravdě pokorným! Chci tě následovat také v chudobě a zvláště horoucně tě milovat! **Ó spáso světa, na hrud' nehodnou tě v duchu tisknu; dej, bych miloval Tě víc a více, aby srdce moje milými a věčnými Ti bylo jesličkami . . .!**“

J. Blsecký.

Perlorodka.

Muž smělý sestupuje v oceanu říš,
kde o skály se tříští příboj vln:
hrud' mocně dme se mu, zor plane touhy pln,
by škebli s perlou vzácnou vynes' z tůní výš.

A dlouho lopotí se v moře oblastech;
pluk škeblí celičký již vyrval z nader skal,
leč ze hlubin když všechny vynes', zotvíral,
zbyl jemu místo perly sten a žalný vzdech.

A znovu do divých se noří moře pěn . . .
Než po olbřímí námaze když k azuru
přec jednu vznese s krásnou perlou lasturu,
jest za vše strasti, trudy na vždy odměněn.

Já též chci lepou perlu k sluncé svitu vznést.
O Maria, jež zrodila jsi Ježíše,
Ty's nejvzácnější škeble nebes ze říše,
a perlou nejdražší Tvůj milý Ježíš jest!

Až jednou naposledy nitro zadýše
mně norci ubohému v světa hlubinách,
kéž, Maria, se vznesu v nebes věčný nach
a užím Tebe — škebli, perlu — Ježíše!!

Mgr. Baunart — M. Hedv. Vávrová :

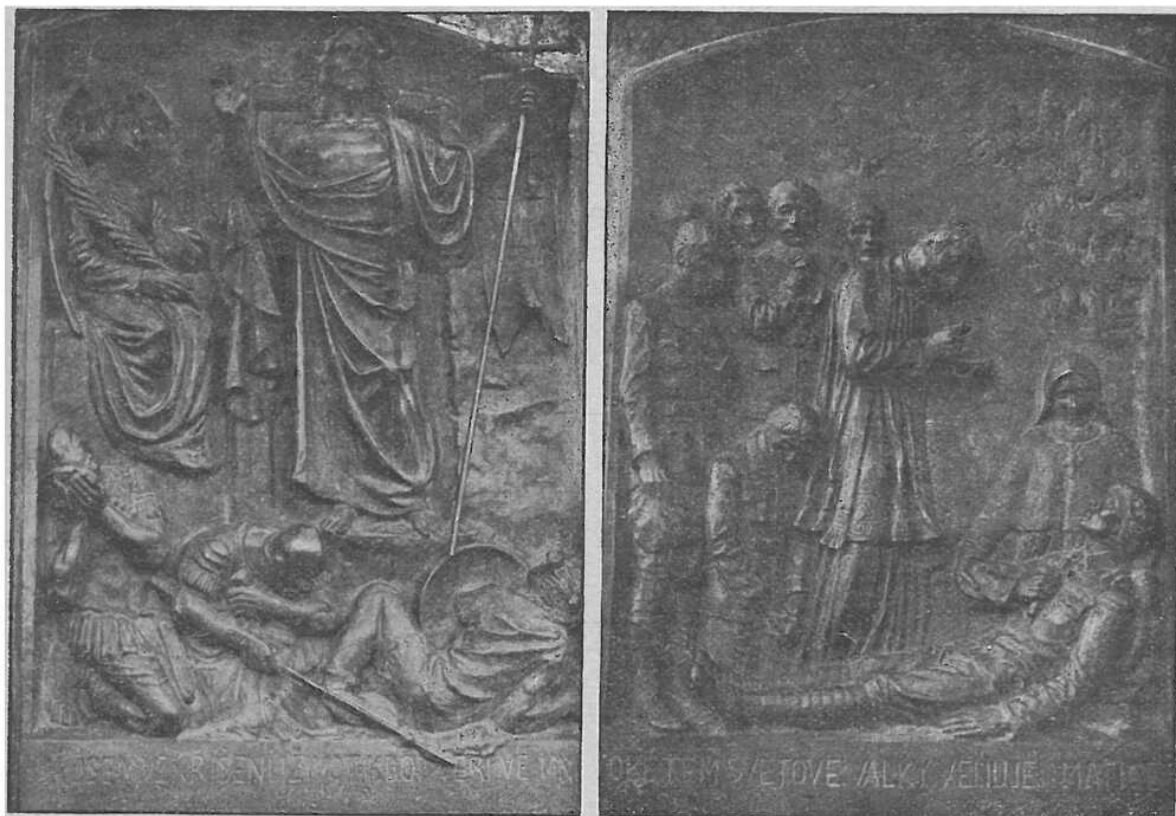
Generál de Sonis.

Kapitola VI. Těnez, Laghuat a Saida r. 1860—1865.

Matka mladého vojína měla obavu o duši i život drahého syna. Výborná tato křesťanka dostala za nedlouho dva listy, jeden od syna, druhý od Sonisa, v kterém zrcadlily se horlivost apoštolská i něžnost otcovská: „Sotva jsem dostal list od vele důstojného P. Bouchanda, spěchal jsem vyhledat vaše drahé dítě. Seděl schoulen pod svým maličkým stanem. Brzo jsme se seznámili, a já ho pozval k sobě, kde jest trochu více místa než u něho. Tu jsem mu připravil všechno potřebné ke spaní; připojuji též Oci Bouchandovi několik řádek na poděkování, že mi poskytl příležitosti, abych něco učinil z lásky k Pánu Ježíši. Vaše drahé dítě mne velmi zajímá, velevážená paní! Přilnul jsem k němu od prvního okamžiku. V několika dnech byli jsme již starými přáteli. Snad vám napsal, jak několikrát jsem se s ním vyvadil, že mne tak zřídka navštěvuje . . .“ Ale po něžné péči otcovské ozývá se apoštolský duch muže Božího: „Snad vám nemusím říci, že jsem šel přímo k cíli a hned od počátku chtěl vědět, s kým mám co jednati. Jak mne těšilo, že jsem v jeho srdci objevil city živé víry; k tomu pomyšlení, že Bůh chce skrze mne oživit víru Vašeho dítěte, bylo mi velikou útěchou. Spolu jsme si zpytovali svědomí a přišli do Saidy s pevným předsevzetím, že se polepšíme a minulou vlažnost nahradíme životem novým, zcela Bohu oddaným. Toho všeho žádál jsem na vašem Petrovi a doufám, že mi to nebudete mít za zlé. Proto i uvedl jsme Vaše milé dítě do malé družiny křesťanské, jejímž i já jsem členem, a která začíná ve vojsku účinně působiti k velkému zoufalství všech bezbožných. Jsme vel-

kou většinou ovocem práce Tovaryšstva Ježíšova, neb z jeho vychovávacích ústavů přichází k nám nejlepší mladý dorost. Snažíme se kráčet za příkladem prvních křesťanů a věru znám nejednoho, jenž by Vašemu drahému Petrovi mohl býti vzorem.“

Dítěte jednou mu svěřeného milující matkou nespustil již Sonis s očí, tím méně se srdce. Odporučil Petra jeho představenému, kapitánovi de Lignières, muži ušlechtilému a zbožnému. Brzy však mladý **vojín na vlastní žádost** přeložen k spahiům Sonisovým, kde dosáhl záhy bývalé hodnosti podporučíka. V Saidě vzal ho Sonis na týden k sobě a odtud psal matce svého svěřence: „Když píše tento list, sedí Petr vedle mne. Jaká to pro mne radost! Ráno byli jsme spolu na mši sv. Slíbil mi, že neodejde ze Saidu, dokud nepřistoupíme spolu k sv. přijímání. Doufám, že zpráva tato Vás

Vosmíkovy reliefs na hřbitůvku svatohostýnském.

potěší a bude zároveň důkazem, jak dobrým otcem a velemocným ochráncem jest sv. Josef, svěřit jsem mu úplně obrácení našeho Petra. Nepotřebuji vysvětliti, že úplným obrácením rozumím úplné odevzdání do rukou Božích a dokonalé oddání duše své i celé své osoby Ježíši Kristu, jeho sv. církvi. Toho všeho chci dosáti u svého mladého přítele, neboť jsem velice ctižádostiv pro jeho duši. Práhnou viděti, jak roste a povznáší se do oněch sfér, kde je pravda, kde ovzduší jest tak čisté, a kde se tak dobře žije. — Povězte tomuto drahému dítěti, že nedůstojné jest **srdce** velkého, aby konalo něco jen napolo! Řekněte mu, že se nesluší, aby omezoval svou vděčnost k Bohu, jenž byl k němu tak štědrý! Řekněte, že musí jako my na čele nésti znamení svatého kříže přes hněv a odpor těch, kteří nejsou křesťany! Máte zvláštní dar, že snadno dotknete se jeho srdce, vždyť Vás zbožňuje. Proto jsem přesvědčen, že Bůh neodepře svého požehnání Vaším radám a modlím. Co se týče mne, neračte pochybovati,

že bych se snad nevěnoval cele dílu, jehož cílem jest oslava našeho Pána. Mám velikou radost, vidím-li, jak ve vojsku vzrůstá a mohutní tento strom víry, jenž na počátku mého vojenského života byl tak slabý a nepatrný. Ale vzájemně se milující a upřímně k sobě lnoucí, začínáme tvořit družinu, s níž třeba počítati. Nechť Pán doplní, čeho se nám nedostává; vždyť pracujeme pouze pro něho a pro jeho církev.“

V prosinci skončila se výprava saharská. Generál Yusuf ohlásil maršálkovi, že všechny kmeny djebel-amourské vrátily se — jak za to aspoň měl — k poslušnosti. Ale povstalci podlehli více hladu a bídě než zbraním. „Co se týče naší výpravy,“ píše Sonis Bouchandovi T. J., „co mám o ní říci? Nebyli jsme silni. Kmeny arabské jsou sice podrobeny, ale potlačení vzpoury bylo tak chabé, že dojista na jaře nastane nová práce. Podle všeho budu o vánocích opět v Saidě. Převezmu zase velitelství, ale budu sám a sám tam, kde nedávno bylo okolo mne tak živo a veselo. Budu žít ve vzpomínkách na svou drahou Martičku. Kéž by mne jen Pán Bůh neopustil.“ A jindy píše: „Vzpomínka na Martičku mne neopouští. Všecko v tom velkém domě bude mne na ni upomínati, každý jeho kámen, každý kvítek v zahradě, v níž tak ráda běhávala. A přece již jest v nebi! Ale víra, jež povznáší moji duši, nemůže ještě odvrátiti svých očí od země, kryjící její tělíčko. Ano, drahý Otče, náš život jest plný krátkých radostí a dlouhých žalů. Ale musíme se ozbrojiti odvahou a bojovati dobré boje.“

Jedinou, ale velikou útěchou Sonisovou při návratu byl Pán Ježíš ve sv. přijímání, po němž hladověl tak dlouho na poušti. „Vracím se,“ píše 11. prosince, „a doufám, že tentokráte budu moci po křesťansku slaviti vánoce. Tak dlouho musil jsem se postiti do chleba eucharistického, a tedy je pro mne velkým svátkem, mohu-li opět se oddati sladkému svému obyčeji, neb Bůh zachází se mnou jako s vyhýčkaným dítětem. U stolu Páně zvláště si na Vás vzpomenu. Nezapomeňte na mne!“

S počátkem roku 1865 Sonis se ujal opět velitelství. Za nedlouho na to navštívil cís. Napoleon III. Alžír. Chtěje osobně stýkati se s domorodci, vyjevil maršálkovi Mac-Mahonovi přání, by mu dal za společníka ušlechtilého a zasloužilého důstojníka, který by byl nejen dokonale obeznámen s krajem, řečí i zvyky Arabů, ale těšil se i jich úplné důvěře. Tím již mezi tisíci označen byl Sonis. Při přehlídce vojska a na vojenských slavnostech odbývaných k počtě císařově, krásný zjev Sonisův na čele nádherného praporu spahiův oslnil oči všech a upoutal i pozornost císařovu. Napoleon netajil se s přáním, že by ho chtěl připoutati ke své osobě. Maršálek však, dříve než ho císař jmenoval, sdělil svůj záměr Sonisovi. Sonis poděkoval, ale odřekl. Jeho politická láska (oddanost ka hraběti de Chambord čili králi Jindřichovi V. z rodu Bourbonského) nedovolovala mu, aby se objevil po boku knížete, jenž nenáležel k jeho nadějím. Dodejme však, že tehdejší chování císařského kabinetu vůči sv. Otci, oloupenému skoro úplně o stát církevní, stavělo nepřekročitelnou hráz mezi spojencem Piemontu a oddaným synem sv. církve. Odmítnutí zdvořilé, ale určité, překvapilo všecky. Sonis minul se se štěstím, ale zůstal věrným. Řekl to sám: „Ano, cítím, že jsem věrným; cítím, že jsem věrným Bohu, věren přátelům, kteří by jimi nebyli, kdyby nebyli přáteli Božími. Denně vzrůstá má láska ke sv. církvi, a záští, jakým v tomto smutném století zuří proti ní její ukrutní a bezmocní nepřátelé; rozněcuje jen měrou ještě větší moji lásku.“

Následkem výpravy saharské Sonis povýšen 17. června 1865 za podplukovníka. Vzal si dovolenou a těšil se, že ztráví prázdniny ve Francii v kruhu drahé své rodiny. Ale sotva octl se u svých miláčků, již dostal rozkaz k návratu. Bylo mu oznámeno, že jest jmenován velitelem mobilní armády v jižním Alžírsku s hlavním táborem v Laghuatu. Novým postavením do-

stalo se Sonisovi úplné náhrady za dřívější křivdu: Laghuat byl mu vrácen. I přichází tam s veškerou slávou velké minulosti, vrací se tam jako obhájce ve chvíli hrozivé a nebezpečné; vrací se tam jako vojenský velitel, by na výpravách, na nichž ho budeme sledovati, tím jasněji zazářily jeho ctnosti a schopnosti.

Sonis opustil tedy choť i dítky a vrátil se do Afriky. „Žiji tu v úplném osamotnění,“ psal tento statečný vojín, „ač písmo sv. praví: ‚Vae soli! Běda samotnému!‘ Ale žijeme pro Boha! Nechť jemu vždy náležíme! Jedině v tom najde srdce utišení svého bolu a ukojení své lásky, poněvadž neko-
nečný Bůh jest jeho předmětem a cílem.“

Lahyrts.

Mše sv.

(Liturgický výklad.)

Jestli však Jan tento jest **Jan Křtitel**, pak tu zastupuje proroky a spravedlivé St. Zákona, kteří ve víře budoucího Vykupitele prolili krev. Jest to kazatel přísného pokání a Předchůdce Páně. Jeho zjev činil na lid veliký dojem. A vhodně po proměně tu jeho jméno, když na oltáři je ten, na nějž ukázal jako na Beránka Božího, jenž snímá hříchy světa. Jméno jeho připomíná se ve všech východních liturgiích. Svátek jeho hlavní jest svátek jeho narození dne 24. června. Ve starých dobách totiž sv. Jan Křtitel nebyl slaven jako mučedník. Jako mučedník byl až později slaven a proto se přidal ještě svátek jeho stětí dne 29. srpna.

Sv. Matěj byl jeden z dvaasedmdesáti učedníků Páně a apoštolem stal se na místě Jidáše Iškariotského. Hlásal evangelium v Judsku, Kapadocii a Ethiopii. Potom navrátil se do své vlasti a byl pro víru v Krista sekerou stát. Sv. Helena přinesla ostatky jeho z části do Treviru, z části do Říma, kde v chrámě Panny Marie Větší hlava jeho dodnes se uctívá. Svátek jeho je dne 24., nebo v roce přestupném 25. února.

Sv. Barnabáš, o němž píše skutky ap.: „Tak **Josef**, který byl od apoštolů nazván Barnabášem, to jest v překladě **synem útěchy**, levita, rodem z Cypru, maje pole, prodal je a přines peníze za ně, položil je k nohám apoštolů.“ Původně tedy jmenoval se Josef, ale svatí apoštolové dali mu jméno Barnabáš, což znamená syn útěchy, ježto měl dar bohonadšeného řečnictví a jiné tím těšil. Přišel vlastně do Jerusalema vyučit se St. Zákonu u Gamaliela, ale vida, kterák Pán Ježíš uzdravil u rybníku Betsedy člověka, jenž byl 38 let nemocen, stal se učedníkem Páně. Obdržev svěcení biskupské v Antiochii vykonal se sv. Pavlem velkou misionářskou cestu. Pak se odebral se sv. Markem na ostrov Cyprus, kde působil až do své smrti. Sv. Pavel o něm poznamenává, že se živil prací rukou svých (I. Kor. 9, 5. 6. V městě Salamině byl ukamenován 11. června 62. Na mnohých místech Písma sv. přičítá se mu důstojnost apoštolská jako sv. Pavlovi. I církev v breviáři, mešním formuláři a v litaních ke všem svatým ho řadí mezi apoštoly v plném slova smyslu. Proto i když se vezme, že Jan tuto jest Křtitel, přece zbudou dva apoštolové, takže může se říci zde: „se svými apoštoly.“

Tělo jeho bylo nalezeno za císaře Zenona (474—491); na prsou jeho leželo evangelium sv. Matouše, přepsané prý vlastní rukou sv. Barnabáše.

Sv. Ignác (to jest Ohnivý), příjímím **Theoforos** čili Bohonosný, jest dle legendy oním dítkem, jež Spasitel požehnal (Mat. 18, 1). Později stal se učedníkem sv. Jana, apoštola. Byl biskupem v Antiochii po Evodiovi, nástupci sv. Petra. Vyjma úřad biskupský a mučednictví jsou všechny zprávy o něm nejistý, byť pravděpodobny. Církev Antiochenskou řídil 40 let, zemřel za Trajana asi r. 107. Odsouzen byv Trajanem, aby v Římě divokým šelmám byl předhozen, s radostí přijal okovy a vydal se na dalekou cestu. Ve Smyrně navštívil sv. Polykarpa a všude,

kudy se ubíral, byl nadšeně od církví pozdravován. Aby se odměnil církvím, poslal jim listy, jež dýší nejhoroucnější láskou ke Kristu a k mučednictví. Slyšme výňatek z listu jednoho (k Řím.): „Od Syrie až do Říma, na zemi a na moři, za dne a za noci, se šelmami se potýkám, an k desíti leopardům přivázán jsem, jimiž jest rota vojenská, kteří za dobrodiní stávají se jenom horšími. Avšak příkoří jejich mně slouží k naučení, tím ale nejsem ještě ospravedlněn. Kéž užiju divokých zvířat na mne uchystaných! Želám je hotova naléztí a lichotiti jim budu, aby mne rychle sežrala, ne jako některých se ostýchajíce ani se nedotkla. Nebudou-li chtít odporující, přinutím je násilím. Opuštěte mil Vím co mně prospívá. Nyní počínám učením býti. Nikdo mně z vidomých ani z nevidomých nezávidí, abych Ježíše Krista dostihl. Oheň a kříž, útok šelem, roztrhání, roztahování, rozeptýlení kostí, zhmoždění údů, rozsápání celého těla, zlá muka satanova nechať se na mne shluknou, toliko ať Krista dostihnu. Po chlebu Božím dychtím, po chlebu nebeském, po chle-

Nový mešní pult na Sv. Hostýně od řezbáře v Holešově p. Zavadila. 111

bu života, kterýž jest tělo Ježíše Krista, Syna Božího, a po nápoji Božím, po jeho krvi dychtím, jež jest láska neporušená a život věčný." Když pak měl býti od šelem roztrhán, zvolal: „Pšenici Kristovou jsem, v zubech šelem budu umlet, abych čistým chlebem byl shledán." Po té byl v Koloseu v Římě ode lvů roztrhán. Silnější kosti po něm odnesli maloasijské kněží na ramenou do Antiochie, konečně v 7 století byly doneseny do Říma a pochovány v kostele sv. Klimenta. Sv. Ignác z Loyoly přijal na počest tohoto světce jméno Ignác, ač dosud se jmenoval Inigo. Svátek jeho slaví se dne 1. února.

Alexander I., papež, byl pátým nástupcem sv. Petra a vládl kolem r. 109—110. Obrátil k víře několik senátorů, mezi nimiž městského prefekta Herma a jeho rodinu. Opravil prý obřady církevní, zejména modlitby při mši svaté. Když byl uvržen do žaláře pro hlásání slova Božího, dcera tribuna Quirina dotknuvši se pout jeho byla uzdravena, čímž celá rodina dala se pokřtiti. Když byl hrozně mučen a při tom úplně mlčel, tázal se ho soudce Aurelián: „Proč mlčíš?" On však odvětil: „Protože křesťan v době modlitby jen s Bohem mluví." Umučen byl zároveň s knězi Eventiem a Theodulem u silnice Nomentanské a těla jejich později byla přenesena do kostela sv. Sabiny v Římě. Svátek jeho se slaví dne 3. května.

Marcellin byl knězem v Římě ke konci 4. století a **Petr** v téže době byl exorcistou. Petr byl velice horlivým, takže pohané uvrhli ho za to do žaláře. Žalářník Arthemius měl jedinou dceru, jež byla posedlá zlým duchem. Když žalářník o tom se zmínil vězňům, řekl Petr: „Věř v Ježíše Krista, jednorozeného Syna Božího a ihned dcera tvá bude uzdravena.“ Arthemius žádal znamení a když se mu ho dostalo, uvěřil i s celou rodinou a dcera byla uzdravena. Událost ta se rozhlásila brzy a při tom obrátilo se na 300 mužů a ještě více žen. Zavolali kněze Marcelína, aby je pokřtil. Když však se to dověděl místodržitel Serenus, dal si zavolat oba. A mezitím, když již Marcellin kněz byl mučen, řekl Petr neohroženě soudci: „Tvé jméno je Serenus, ale skutky tvé ukazují, že kráčíš v temnotách. Ty, smrtelný, ohlašuješ nám tresty, hrozbami chceš nesmrtelnou víru křesťanů zmásti a kněze nejvyššího Boha dal jsi mučiti. Věz, že on se raduje z toho, kdežto ty budeš věčně truchliti a plakati.“ Za tuto smělost následovala nová muka. Druhého dne byli nejprve Arthemius a jeho manželka i s dcerou usmrceni. Potom Marcellin a Petr byli vyvedeni do hustého lesa, tam sťati a pochováni v houštině, jež se jmenovala „silva nigra“, to jest „les černý“, jež od té doby křesťané začali nazývati: „Les bělostný, silva candida.“ To stalo se r. 304. Jejich svátek je 2. června.

J. Nábal.

Nevzdychej, neboť duch lidský je nesmrtelný! (Sv. Aug.)*

Myšlenky o nesmrtelnosti duše lidské.

„Kdo by odkazoval duši toliko na boje a zklamání života vezdejšího, kdo by tvrdil, že hyne spolu se hmotou, jež ji zahaluje, a kterou ona osvěcuje . . . , kdo by ji sliboval úplné zničení, ten by člověka zbavoval božského dechu a odsuzoval ho k nejhrubší zvířecosti“. (Du Camp).

Spisovatel jeden jel krajinou za klidného letního odpoledne. Teplý vzduch byl prosycen vůní květů, hmyzové bzučeli, ptáci pěli, pestří motýlkové poletovali vesele s květu na květ, slunce se smálo, obláček putovali po modré obloze jako stádečko bílých beránek. Spisovatele nic nebolelo: noby jeho neunavovaly se chůzí, seděl na voze taženém klusajícími koníky, netísnil ho hlad, netrápila ho žízeň ani žádná bolest tělesná. A přece uprostřed té krásy byl nevýslovně smuten. V jeho nitru vzešla myšlenka jak temný mrak: „To všecko pomine. Je to všecko krásné, ale na jak dlouho? Vy krásní motýlkové brzy zahynete, vy květinčky vonné a pestré brzy uschnete, vy ptáčekové zpěvaví umlknete, vy bujné lesy jednou budete vykáceny, vy obláčekové bílí se rozplynete, ty obloho, ty slunce jednou budete změněny!

I ty, mé tělo, jež nyní odpočíváš pohodlně ve voze, jednou zpráchnivíš!

Ó kéž bylo by něco nepomíjejícího, neprchavého, k čemu přilnula by duše moje, až i tělo zpráchniví! Spisovatel onen byl nevýslovně nešťasten, když v celém světě nenalezl ničeho stálého. Tu ozval se v jeho duši radostný hlas: „A přece je něco neproměnlivého, nestárnoucího — toť Bůh! Pomodlil se — a mír vrátil se v jeho duši (Kazatel 1920, str. 430).

Ano Bůh povýšen je nade všecku proměnu, byl od věčnosti a žítí bude stále. A k němu má dospěti duše naše, která nezanikne s tělem, nýbrž má s Bohem žítí po věčnost; **i duše jest nesmrtelná.**

Duše jest nesmrtelná přirozeně; to znamená: Byla sice stvořena od Boha, ale ani nemá v sobě žádných zárodků k roz-

*) Prameny : Dictionnaire Apologétique I. 101; Klug: Otázky životní; Bohovědný slovník III. 381; Fell T. J.: Nesmrtelnost lidské duše.

kladu, jimiž by mohla zaniknouti, ani nemůže býti porušena od žádného tvora; mimo to svou přirozeností vyžaduje, by od Boha byla stále zachována.

I. Duše jest jednoduchá a nehmotná.

První důkaz nesmrtelnosti duše jest z její jednoduchosti a duchovosti. Zní krátce takto: **Duše jest jednoduchá**, tudíž nemůže zaniknouti sama pro sebe rozkladem; **jest bytost duchová**, tudíž nemůže býti porušena pro tělo, s nímž je spojena. Objasněme tyto myšlenky!

Duše nemůže býti porušena sama pro sebe rozkladem. Rozkladem zaniká složenina, t. j. to, co má části. Tak hyne tělo; skládá se z různých částic — molekul, které při smrti dělí se od sebe. Duše však nemá částí, jest jednoduchá, není hmotou, není masem, kostmi, krví.

Že duše jest něčím jednoduchým, něčím docela rozdílným od těla, poznáme z této úvahy. Tělo mění se vzrůstem, věkem — **duše neroste, nestárne**. Kdyby mně někdo odnímal úd po údu, pokud budu moci, stále budu volati: „Já trpím.“ Toto „já“ jest má **duše**, která **zůstává táž, myslí, chce**.

Myšlenky nejsou jen výplodem mozku. O mozku mohu říci, že jest veliký, oblý, rozbrázděn, šedý, mazlavý, dlouhý, široký, těžký. Nemohu však říci, že mám myšlenku dlouhou na kilometr, nebo vysokou jako věž; nemohu říci, že mám myšlenku vypouklou, rozbrázděnou, rýhovanou, šedou, mazlavou, těžkou 5 metrických centů.

Lidské tělo, tedy i čivy a mozek, změní se úplně ve 3—7 letech. V těle částičky stále odumírají a stále se obnovují. Za 3 léta v těle lidském je všecko nové, i buňky mozkové. Kdyby duše byla buňkami mozkovými, člověk pozbyl by všech svých představ, pojmů, paměti. Kdyby zničeny byly vzpomínky, i totožnost vědomí byla by zničena, byl by to člověk zcela nový, který nemohl by mluvit o svém životě. Stařec zapomněl by, co činil, když byl mužem, jinochem, dítětem. Tomu však není tak.

Zloděj něco ukradne a jest dopaden za 3 nebo 4 roky. Dejme tomu, že vymlouvá se před soudem: „Slavný soude, to jsem nebyl já. Za 3 léta v člověku všecko se změní, nic nezůstává, jsem jiným člověkem, nemohu za to, co kradlo před 4

roky; to byl někdo jiný!“ Kdyby tak se hájil, soud by toho neuznal. Všichni uznávají, že po celý život zůstává v člověku něco, co působí jednotu vědomí, že zůstává u každého „já“ — a to jest duše, bytost jednoduchá a duchová.

Zvíře má také duši, ale jinou než člověk; **duše zvířecí jest sice také jednoduchá, ale není duchem**: jest úplně závislá na hmotě, nemůže se povznést nad hmotu. Zvíře má jen **smyslové představy**. Vidí-li pes maso, má příjemné pocity, vidí-li hůl, má pocity nepříjemné. Zvíře nemůže pochopiti ničeho všeobecného, nemůže usuzovati, tvořiti vědy, nemůže vynalézati stroje, na př. dalekohledu, telegrafu, telefonu, nedovede počítati, kresliti, nemá řeči, nemůže se smáti. Duše zvířecí úplně tone ve hmotě a jest od hmoty (těla) úplně závislá. Proto, hyne-li tělo, i duše zvířecí s ním hyne; nerozkládá se, protože nemá částí, nýbrž hyne proto, že hyne tělo, s nímž jest **vniterně** spojena.

Duše lidská však jest duchová, povznesena nad hmotu. Není na hmotě závislá vniterně, podstatně, nýbrž jen **zevně**; potřebuje, aby smysly jí opatrovaly látku hrubou a nutnou pro myšlenky. Duše zbavuje vjemy smyslové podmínek hmotných a **vytvoří si pojmy všeobecné**, zákony, příčiny, pravdy nezměnitelné, které jsou povzneseny nad místo a čas. Patřím-li na nějaký strom, vidím, že má tento **určitý** peň, **tyto určité** větve, **toto určité** listí, že stojí **na tomto** místě. To mi hlásají smysly. Duše však postoupí dále: poznává, že ke stromu není potřebí právě **tohoto** pně, **těchto** haluzí, **tohoto** listí, že strom může míti jiný peň — vyšší, silnější, starší — že může míti **jiné** větve, **jiné** listí, že může státi na **jiném** místě a v **jiné době**. Duše vytvoří si pravdu všeobecnou — strom má peň, větve, listí — kterážto pravda je povznesena nad místo a čas.

Představím si malíře. Aby mohl namalovati krásný obraz, potřebuje barev a štětce, ale od barev a štětce není závislý vniterně. **Zničí-li se barva, zhoří-li štětec,**

malíř nezaniká. Malíř užívá barev, ale barvy jsou něčím podružným proti umělci, umělec jest nad ně povznesen **podstatně**. Mezi barvami a umělcem není jen rozdílu stupně a síly, nýbrž jest rozdíl vnitřný, podstatný.

Podobně **duše užívá** hmoty (těla, **mozku**), ale **jen jako nástroje oživeného**; mozek jen jí opatřuje látku, z níž duše tvoří něco

duchového — myšlenky. Poněvadž tedy duše není úplně pohlcena hmotou, poněvadž vyniká nad hmotu (tělo), neumírá, umírá-li tělo.

Duše tedy ani nezaniká rozkladem, protože jest jednoduchá, ani nezaniká s hynoucím tělem, s nímž byla spojena, protože jest **duchem** a proto povýšena nad hmotu.

II. Duše poznává pravdy všeobecné, věčné a touží po dokonalé pravdě.

Pravá podstata věcí zrcadlí se v jejich vlastnostech a činech. Abychom tedy poznali, jaká je duše ve svém nehlubším nitru, všimněme si, **jak pracuje a po čem touží**. Smysly podávají duši látku, ale duše nespokojí se skutky, událostmi, vjemy smyslovými, které týkají se jen jednotlivostí a jsou omezeny místem a časem. Duše tvoří si **zákony všeobecné**, poznává příčiny, pravdy nutné, nezměnitelné, věčné.

Archimedes s takovou pozorností a zálibou badal a hloubal o nezměnitelných vztazích mezi čísly, že ani si nevšiml, že nepřátelé již vnikli do města obleženého, a že mu hrozí smrt.

Aristoteles chválí ony šťastné chvíle, **kdy duše snaží se pochopiti pravdu**, a soudí, že **jenom takový život zaslouží býti věčným**. Tvrdí, že nejslabší záblesk přicházející se světa pravd věčných a božských je nevyrovnatelně sladší a dražší než všechny paprsky slunce hmotného.

Duše tedy líbuj se, kochá se v tom, co jest nutné, věčné, nezměnitelné, při tom

se zotavuje, **raduje**. Než co předpokládá radost? Předpokládá **shodu**, určitý poměr **mezi radujícím se a mezi předmětem působícím radost**, předpokládá bod, v němž dvě přirozenosti se dotýkají a se shodují. Jestliže tedy duše lidská nejvíc ze všeho na světě raduje se z toho, co jest nade vším časem a co není omezeno ve svém trvání, **svou přirozeností jest povýšena nad čas** a právem má život bez konce.

Mimo to rozumem **poznáváme** mnohé **pravdy, které neskýtají nám žádného užitku pro život** organický, **tělesný**. Spějeme za tím, co jest vyšší než život tělesný. Co prospěje životu tělesnému na př. poznávaní příčiny a podstaty věcí? Proč bychom to poznávali, kdybychom byli určeni jen pro život hmotný, pozemský?

Člověk chce poznati pravdu dokonale. Touha zvědět pravdu jeví se již u dětí, které táž se na nesčetné věci. Tato touha po pravdě v tomto životě není dostatečně ukojena, a proto třeba očekávati jiný život, kde člověk dokonale pozná pravdu.

P. Rozkošný T. J.

O Matici Svatohostýnské.

(25letá její činnost.)

Úprava cest. 13. dubna 1899 ustanoveno na výborové schůzi: 600 m cesty od kamenného lomu až po hranice Matice se opraví. Valná hromada 7. srpna 1900 rozhodla: Část hory pod vodní kaplí až k vozové cestě (k sv. Filoméně) ohrazena, aby na srázné stráni půda připravila se náplavou pro osazení potřebnou. Poněvadž není možno se domluvit se sousední obcí Slavkovem o upravení stezky k vodní kapli nad vozovou cestou, poutníci i navštěvovatelé Sv. Hostýna ať prominou, že právě tato srázná část stezky nemůže býti lépe

upravena. Dbáno o to, aby stezka až k chrámu Páně opět se upravila. Vozové cestě v obvodu obce slavkovské věnována největší péče. Náklad na upravení vozové cesty jest značný; bude činiti 500 zl. Po 2 letech usnesl se výbor 9. února: Povoluje se, aby se zakoupilo 13 měřic pole od Slavkovských (měřice až 250 zl.) a v zimě téhož roku 1902 (23. prosince): Kupní cena se schvaluje 12 měřic 884 za 6484 K, takže mohla se udělati nová, široká, klikatá cesta k vodní kapli. Ostatní cesty má upravovati cetař k tomu ustanovený. Před válkou

nový matiční hospodář p. továrník Václav Zbořil jízdní cestu rozšířil a upravil svým nákladem 4000 K, dorozuměv se 20. září 1914 s podílníky Chvalčovskými, jejichž územím z části cesta vede.

Mnoho starostí měla Matice se studánkou u vodní kaple. Ve výborových schůzích bylo o tom usneseno 21. listopadu 1898: U studánky opraví se trubice; fond z vodní kaple to zaplatí. 17. srpna 1899: Protože se ztrácí voda ve studánce, žádá se p. hospodář Harna, aby s far. Kremlem provedl opravu studánky; 10. září 1899: Koryta u studánky nahradí se kamennými oč poprosí se rada Kreml. Protože ztrácí se voda, vše se vynaloží, aby hojněji tekla. 25. ledna 1900. Místo nevhodných kamenných koryt u sv. vody, dají se dřevěná, a pod nimi jakož i vůkol se vydláždí. 16. července 1900 oznamuje lékárník J. Harna, že místo dřevěných dána betonová; železné potrubí daroval p. architekt Karel Horák a inženýr Jar. Ze'lený v Praze II., na Král. Vinohradech, za což se jim vzdávají díky, a jmenují se čestnými členy. 3. července 1903: Od zdravotní rady dáno nařízení týkající se koryt u vody, pan farář Kremel požádán, aby to zaplatil; dříve tekla totiž voda na pití do trubice vedoucí do koryta na umývání nohou, to bylo od úřadů zakázáno; musela od pramene přímo trubicí téci voda na umývání nohou. 27. července 1908: Voda je znečišťována. Poprosí se vrchní stavební rada Hanaman a býv. ředitel Klvaňa z Kyjova, aby ji prohlédli a ustanovili, čeho je třeba.

Za'sňování. Nebylo snad velké hromady na níž by nebylo zmínky o sázení stromků. Hned, když Matice koupila vrch, sázela na něm jeřabiny, a podle cesty od vodní kaple ku chrámu lípy. Zalesňování dále vynuceno živými pohromami. Skoro každý třetí, čtvrtý rok vichr vykácel mnoho stromů, které bylo třeba nahraditi. Sazenice přijímaly se ze školky barona Laudona. Mnoho jich však vyhylo jednak suchem, jednak drsným podnebím. Bylo třeba opět sázeti, někdy i zalívat. Před válkou několikrát prohlédl matiční les arcibiskupský lesmistr Josef Konšel, jenž vytknul, že sazenicím nevěnuje se pozornost, že zarůstají travou, kterou třeba vyžínati, že často bývají od poutníků zašlapány, (proto třeba drátem je ohraditi), že sázejí se mezi vysoké stromy, které je zničí, až budou vykáceny. Radil, aby nahoře zařídila se školka, kde se o by se semeno smrkové, jedlové a modřínové a později rozsazovalo. (23. února 1914). Výbor ustanoví, že dle toho bude se řídit. Na výborové schůzi 5. června 1916, probírány opět nové pokyny p. lesmistra, v nichž poukazuje, kde sazenice vyhyly, a kde je třeba sázeti, které smrčky vysekávat, aby druhé lépe rostly, které vysoké stromy káceti, kde větve sřezávat, aby neškodily stavbám. Ovocných stromů, kromě jedlých jeřábů, ořechů a snad ještě

utužilých druhů, nedoporučoval sázeti. Výbor tyto návrhy schválil, pro válečné poměry však nemohl všech provést.

Rozhledna. Na výborové schůzi 13. září 1898 bylo rozhodnuto: Kapli s rozhlednou přijímá Matice Svatohostýnská do své správy. Náklad na ni činí asi 18.000 zl.; 8000 zl. daroval p. stav. Wittner z Olomouce, ostatní nasbíral P. Cibulka od dobrodinců z Čech a z Moravy. P. Bubílkovi ponechává se do odvolání bouda při kapli zdarma, zač mu jest střežiti kapli s rozhlednou; ve všední den platí se vstupného na rozhlednu 20 hal. v neděli a ve svátek 10 hal. 13. dubna 1899: Povolují se dveře, stůl a 4 sedátka na rozhlednu. P. hospodář Harna objedná též skříně do musea. Na výborové schůzi 13. dubna 1899 povolen výdaj na upravení orientační mapy od k. arcib. rady profesora Hrbáčka a 17. srpna 1899 zjištěno na výborové schůzi, že prof. Hrbáček provádí orientační mapu, (směry míst, osad, hor a velkých měst na rozhledně.). 9. února 1902: Rozhledna ponechává se hostinskému za 500 K, ročně. 12. května 1915 přehlížel nejdp. probošt Ant. C. Stojan všechna stavení na Sv. Hostýně s arcib. stavebním správcem Rich. Šprindrichem z Kroměříže, jenž o rozhledně se takto vyjádřil: Dřevěná konstrukce vrchní části rozhledny, zvané malé rozhledny, od spodní střechy počínaje až po vrchní stříšku je vlivem deště a sněhu velmi špatná. Veškeré tyto části jsou hnilobou poškozeny. Používati této horní rozhledny je proto nebezpečno a doporučovalo by se, aby tato část až po spodní střechu byla co nejdříve odstraněna, aby se tak předešlo neštěstí.

Bylo by však záhodno nynější tvar podržeti a celému okolí zachovati známou siluetu rozhledny i na dále, což by státi se mohlo způsobem dvojím, a to: obnovením dosavadní dřevěné konstrukce, nebo nahrazením této lehkou a trvanlivou konstrukcí železnou. Snesení staré konstrukce horní rozhledny vyžadovati bude nákladu 200—300 K, obnovení této dle nynějšího způsobu as 3000 K. Bylo by nutno požádati některé továrny, aby vypracovala návrh na konstrukci železnou.

Před odstraněním bude nutno poříditi přesný nákres nynější rozhledny. Byla by ještě jedna možnost rozhlednu trvanlivě upravit a to beze střechy — jak připojený náčrtek ukazuje. Při této úvaze odpadlo by veškeré dřevo, a použito by se jen zdíva kamenného a schodů kamenných anebo železných. Touto úpravou byl by však pohled rozhledny úplně změněn, čehož odporučiti nelze. V Kroměříži 15. května 1915: Rich. Šprindrich, kn. arcib. správce staveb. 17. května 1915 jednáno o tom ve výborové schůzi a usneseno: Rozhledna od I. patra se snese, by se předešlo neštěstí. Vše se napřed řádně ofotografuje. Jednatel dopíše firmě Breitfeld, Daněk a spol. v Praze, by vyslala inženýra, který by udělal plán

na železnou konstrukci. Jednatel vše připraví a výboru k rozhodnutí předloží.

13. září 1915 byla na Sv. Hostýně komise: vldp. Dr. Stojan, Balt. Hřiva, Ad. Jašek, far. Aug. Kevera, továrník Václav Zbořil prohlédnout rozhlednu a 28. září 1915 socha P. Marie svatohostýnské, která byla na střeše rozhledny, byla odnesena, a vrchní část rozhledny rozebrána a odstraněna. Část střechy dolní části byla opět pokryta, a dolní část obecnstvu jest otevřena.

V místnosti, kde se prodávaly lístky, bylo zařízeno museum hostýnské: vykopávky a různé památky se tam ukládaly. V létě však r. 1911 bylo tam vše rozbito: stůl, židle, skříň. Proto na výborové schůzi 10. září 1911 ustanoveno, aby se museum prozatím umístilo v nové aule.

Křížová cesta. Na výborové schůzi 17. srpna 1899 předložil superior P. Frant. Zimmerhackel plány a rozpočty kaplic pro křížovou cestu. Výbor se usnesl, že postupuje pozemek pro kaplice. Jak by kaplice měly být umístěny, rozhodne výbor na valné hromadě na Sv. Hostýně. Bývalý superior P. Cibulka pozve se na valnou hromadu, aby mohl být přítomen poradě o křížové cestě. Před valnou hromadou 11. září 1899 výbor ustanovil s P. Cibulkou, který na sv. Hostýn zavítal, a vpp. sv. hostýnským místo pro kapličkovou křížovou cestu. Po valné hromadě 7. srpna 1900 odebrali se účastníci ku posvěcení základního kamene křížové cesty, kteréžto vykonal p. starosta Weinlich. Členové matiční zryli místo, na němž první kaplička křížové cesty státi bude. Na valné hromadě 14. září 1902 o 6. hod. več. na svátek jména P. Marie uvítal P. Jan Cibulka členy matiční a promluvil případně o křížové cestě, kterou po vyzvání Ducha Sv. posvětil. Velebné duchovenstvo v čele s ndp. prelátem J. Weinlichem vykonalo křížovou cestu, doprovázeno jsouc nesčetnými davy věřících. Kaplice vkusně ozdobeny a osvětleny. Uprostřed kaplic skvěl se vzácný a veliký transparent s hlavou Kristovou a s významným nápisem: „Jesu Kristu, králi věků, křížovou cestu zasvěti a zbožná Morava věku

dvacátého“. Četné ohňostroje okolí i vzdáleným oznamovaly svatý výkon na Sv. Hostýně. Po křížové cestě uděleno od ndp. preláta Weinlicha sv. požehnání, a vykonána společná večerní modlitba. Po ní dp. rektor Cibulka slovy nadšenými projadřoval díky srdečné všem dobrodincům cesty křížové. 30. června 1903 byl na výborové schůzi hostem architekt Jurkovič. Jednálo se o křížové cestě, o její vhodnější úpravu, a celý plán budov budoucích na sv. Hostýně. Pan architekt Jurkovič sestaví generální situační plán pro křížovou cestu a ostatní budovy, při čemž mu přispějí P. superior Zimmerhackel a hospodář p. Scharf.

Na valné hromadě 14. září 1903 pravil jednatel: „Poněvadž proti úpravě a umístění křížové cesty, jak nyní je, leccos namítáno, dal výbor sestaviti všeobecný polohový plán stavební vrchu na levé straně kostelní. Na základě tohoto plánu provede se stavba křížové cesty s novou Kalvarií a ostatních potřebných ještě budov. Soulad ve všem takto zabezpečen“.

Na výborové schůzi 7. dubna 1904 byl opět hostem architekt Jurkovič, objasňoval zhotovené situační plány pro Sv. Hostýn, jakž usneseno na výborové schůzi. Plány se přijímají, dle nich se už nyní cesty dotyčné vyflokují a založí. Situační plány se rozmnoží, do různých časopisů pošlou a na Sv. Hostýně vystaví. Štoček obstará pan architekt, všechno ostatní p. jednatel. — Na všechno přispívati bude Maticе Svatohost. dle rozpočtu a usnesení na příští schůzi. NB. Dr. Schneider nebyl přítomen na této schůzi. A na valné hromadě roku 1904 pravil p. jednatel: „Aby snad později nějakou stavbou nebo přístavbou celek se nerušil, sestaven stavební plán od p. architekta Jurkoviče pro celý Sv. Hostýn, a do něho pojaty všechny stavby, kaple a síně, které snad by se mohly provésti. Ovšem je to úloha na 20, ne-li více let. Křížová cesta jinak se umísťuje, neboť se shledalo, že kaplice by nevyhovovaly, že by byly blízko u sebe, takže by poutníci, t. j. jednotlivá oddělení nemohla v téže době vykonávati křížové cesty.

Zprávy se Sv. Hostýna.

Poděkování. Ctitelka P. M. Svatohost. děkuje P. Marii, Srdci Páně, sv. Josefu, sv. Ant. za velkou milost obrácení. Kmotřenka, která mne nesla ke křtu, dala mne zapsati do arcibratrstva nejsv. Srdce Panny Marie, jež má sídlo ve Švýcarsku. Též mi darovala růženeček, který měl tři desátky (při modlitbě tohoto růženečku po jménu Ježíš při každém Zdrávas se přidá: „Maria, Paní nejsvětějšího Srdce, oroduj za nás!“) Ale přilnula jsem k světu a jeho radostem a růženec jsem nechala v truhlici mezi prádlem. V městě se mnou seznámil

se mladý doktor, jenž se ke mně velice laskavě choval. Nemajíc potuchy o zkaženosti světa nechala jsem se od něho zlákat. Přes tři roky jsem do kostela ani k sv. zpovědi nechodila, postu jsem nezachovávala, žila jsem zkrátka jako pohanka. Pak jsem přece začala poznávati hanebné jednání náladníkovy, a začalo mně býti úzko a teskno. Napadla mne myšlenka, abych se přece někdy onen růženeček modlívala, ale bývá a jsem tak líná a ospalá, že jsem ani toho neučinila. Před spánkem jsem si jej toliko dávala na pravou

ruku doufajíc, že mne P. Maria neopustí. A vskutku dostala jsem vešlehou ošklivost nad životem, kterým jsem dosud žila a odešla jsem z města, kde jsem mnoho Božské Srdce urážela. Letos jsem vykonala životní zpověď a nyní jsem šťastna. V chrámě před Velebnou Svátostí večer, kdy je kostel lidu prázdný, smlouvala jsem se s Pánem Ježíšem o svou duši. Božský Spasitel mne dlouho neslyšel, ale nedala jsem se odbýt. Potom mne zahrnoval takovou milostí, že kdybych mohla, volala bych do celého světa, aby se všichni utkali ku zdroji milosti v nejsv. Svátosti Oltářní. Neodolatelnou mocí mě to táhlo před svatostánek, abych aspoň na chvíli se poklonila Pánu Ježíši, a když nemohu, aspoň obracím své oči tam, kde je chrám, a v srdci jej pozdravuji. Domáci a známí ptají se mne, co dělám celý den v kostele, mně se to zdá jako malá čtvrtodinka! Co tam dělám? Modlím se, chválím, děkuji, pláči nad urážkami, jimiž jsem jej zahrnovala, a smlouvám se s tím dobrým Srdcem za hříšníky, by svou milostí je osvětil a jim odpustil. O vy všichni, kteří máte nejsvětější Svátost Oltářní blízko, snad v domě, prosím vás, navštěvujte ji, a smlouvejte se s Božským Srdcem za bloudící mladý lid moravský! Pro to Božské Srdce vás prosím! Podobné myšlenky šířila řehořní sestra Benigna Consoata, která zemřela r. 1916 ve věku 31 let v Comě v Italii. Jak se tvrdí, zjevoval se jí Pán Ježíš a mezi jiným ji pobízela takto: Ach, poukazuj všem na Srdce Ježíšovo, jež sis vyvoila za stálé obydlení. Také jiným prokazuj to dobrodiní a pouč je, aby přišli ke mně! Mám poklady milosti pro všechny, a kdo přijde obdrží z nich. Ach, nevěsto má, buď poselkyní mé lásky! Volej hlasitě, aby tě celý svět slyšel, a oni si toho tak málo všimají. Přijímej mne v náhradu za ty, kteří mne svátostně nepřijímají. Čiň to častěji než každé čtvrtodiny. Můžeš měnit způsob tohoto duchovního přijímání, můžeš je konati kratince, jen když tak učiníš. Kdyby ženich zmíral hladem, zdali by mu jeho nevěsta nešla vyžebrať skývy chleba? Benigno, hledej mi duše, které by mne ve Svátosti přijímaly! Co mne nejvíc bolí, je ihostejnost, nenávisť lidí ke mně. Utíkají přede mnou, jako bych byl vrah, zločinec, zloděj, který je chce o vše olopiti. Já však bych chtěl jim dávat, ale nemohu, poněvadž nechťejí. Nevěsto má, žízním po lásce svých tvorů. Serafíni a svatí mne milují, jejich láska je čistší a dokonalejší. V nebi mi na lásce nechybí, ale hledám ji na zemi, kde tvorové milují dobrovoľně. Nevěsto moje, mám lidské srdce a milují lidi, poněvadž jsou mými bratry, ano oni jsou mými bratry. Nevěsto má, dej mi duše! Obětí můžeš mi je dáti, ano obětí; máš se stále obětovat! Kdybys tak nečinila, nevyplnila bys svého úkolu na

zemi. Oheň obětní má stále hořeti v tvém srdci. Ihostejnost duší nezachrání. Já za ně na kříži umřel. Nežádám velkých věcí, Benigno, chci jen slovo, které smlčíš, pohled, který si odepřeš, myšlenku tobě milou, kterou zapudíš, zkrátka vše, co stojí sebezapření. Spojuj tyto malé oběti s nekonečnými mými zásluhami, a nabudou velké ceny. Kéž bys pochopila, jak se mi líbí duše, jež se tiše obětují. Pokorná duše má takovou moc nad Srdcem Božím, že může odzbrojiti moji spravedlnost a to mnohem snáze, než ji tisíc hříšníků vyze k trestání. Duše, jež se mi z lásky zasvětila, bude volná, svobodná, poněvadž z lásky se odřekla vlastní vůle, úsudku i svých přání. Duše odevšeho odpoutaná je mou rozkoší. Z takových věrných duší tvořím si vojsko, abych svět zachránil. Svět spěje vstříc zkáze, ale já jej chci v jeho závratném běhu zadržeti tímto hloučkem velkomyslných duší, které bojují pod mým vedením. Dobře přijaté pohanění, výška může v pěti minutách (nebo jak dlouho trvá), povznést duši k nejvroucnějšímu mému přátelství, jehož by dosáhla teprve po dvou nebo třech letech obyčejného svého života. Tvá ubohost? Prodej ji za mé milosrdenství! Již krátká střelná modlitba „V tebe důvěřuji“ dojíma mé srdce, poněvadž je důvěrou, vírou, láskou a pokorou v sobě uzavírá. (Časopis „Zasvěcení“, II. ročník, strana 148.).

Dary na kostel P. Marie Svatohost. Jan Šabata, farář ve Slukách 30, Frant. Říha z Velké, odkaz 100, odkaz po + Anně Kalmanové z Raclavic 2066.67, Orel z Obřan 38, čtenářka Hlasů Svatohost. děkuje za vyslyšení a posílá 10, farní úřad v Pavlovicích dar od nejmenov. na poděkování za uzdravení 100.

Dary na nový hlavní oltář. Marie Matoušková z Ivanovic na památku svého zemřelého manžela 50, Ant. Janeček, St. Jos. Boh. Orphan, Lisle. III. 1097.

Chrámu Svatohostýnskému na potřeby: Ed. Zásměta, řídící uč. na odp., Lubojaty 100, Sestry sv. kříže v Pecenadech 43.50.

Vánoce. Požehnání na štědrý več. bude o 5. hod. večer. 25. prosince zpovídá se od 4. hod. ráno, jitřní bude o 5. hod. ráno. Celý chrám se zastkví v záři elektrického světla.

Návštěva chrámu Páně na sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V říjnu 1923.

7. bylo lidí v kostele	980	a u sv. př.	533
14. " " "	4300	"	1627
21. " " "	650	"	225
28. " " "	600	"	342
Ve všední dny úhr.	491	"	420

Úhrnem 7021 " 3147

Mši sv. slouženo 141.

Číslo 2.
ÚNOR 1923.

ROČNÍK
... XIX.

HLAS

**SVATO-
HOSTÝNSKÉ**

MĚSÍČNÍK PRO LID.

S POVOLENÍM nejdůstoj. arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.

VYCHÁZÍ VŽDY POČÁTKEM KAŽDÉHO MĚSÍCE.

... Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll. ...
... Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice. ...

OBSAH: P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loreťánské (báseň), str. 17. — M. Hedvika Vávrová: Paběrky z korespondence sv. Františka Saleského, str. 17. — O potřebě náboženství, str. 19. — Alois Dostál: Poutníci a poutnice, str. 21. — Schodiště s chrámem Svatohostýnským (obrázek), str. 24. — M. Hedvika Vávrová: Generál de Sonis, str. 24. — Duchovní cvičení sv. Ignáce, str. 28. — P. Fr. Videnský T. J.: Čeští misionáři mezi Indiány v Americe atd., str. 29. — P. Rud. Rozkošný T. J.: O Matici Svatohostýnské (25 letá činnost její), str. 30. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 32. —

Nákladem Hlasů Svatohostýnských vyšly tyto publikace:

Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, od P. Ovečky T. J. Doslovný překlad z původního znění španělského. Přidán jest duchaplný postup myšlenek v exerciciích.

Cena výtisku neváz. 18 Kč, váz. 23 Kč.

Chléb náš vezdejší. Poučení o častém sv. přijímání. Cena 80 hal.

Mešní píseň svatohostýnská s průvodem varhan. Cena 50 hal., bez not za 10 hal.

Píseň zasněná k Panně Marii Svatohostýnské. Cena 15 hal.

Zasláno.

Em. Žák. **Legendy:** Nakladatelství a knihkupectví V. Kotrby v Praze. Str. 56. Cena brož. výt. 4 Kč. Nakladatelství Kotrbovo uchystalo nám k vánocům milé překvapení. Na trhu vánočním objevila se kniha opravdu vánoční: prof. Em. Žáka »Legendy«, jichž právě vyšel první díl obsahuje legendy vánoční, druhý s legendami velikonočními jest v tisku. Je to ušlechtilá četba, která přispívá k mravnímu povznesení. I kazatelé a katecheti mohou Žákových »Legend« použít k vánočním nebo povánočním promluvám a katechesím. Jejich úhledná úprava i s krásným vnitřním obsahem činí z knihy velmi vhodný a velmi levný dárek vánoční.

René Bazin, člen francouzské Akademie: **Přehrada**, román. Přeložil Fr. Vaňous. Nákladem Cyrillo-Methodějského knihkupectví Gustav Franci v Praze. 8°. Str. 169. Cena pouhých Kč. 6.60. Děj krásného románu Bazinova odehrává se v kruzích aristokratických rodem i duchem. Vřele doporučujeme.

René Bazin, člen francouzské Akademie: **Obilí, které vzchází**, román. Dle 116. vydání přeložil Fr. Vaňous. V Praze. Cyrillo-Methodějské knihkupectví Gustav Franci. 8°. Str. 232. Cena pouhých Kč 7.20. Knihu tuto dlužno všude vřele doporučovati pro svůj nevšední ráz správného světového názoru katolického, který hlavní osoby tlumočí. Jak kniha ve Francii je rozšířena svědčí výmluvně ta okolnost, že český překlad pořízen dle 116. vydání originálu. Vřele doporučujeme.

P. Methoděj Daněk T. J., rodák z Velehradu, zemřel v Bubenči v 38. roce věku, po operaci slepého střeva. Jako redaktor Ve službách Královny řečnil na hostýnských sjezdech mariánských družin.

Úmrtí. P. Frant. Vyplél, arcib. rada a farář na odp. v klášteře ctih. sester sv. Kříže v Choryni, zemřel 10. prosince v 84. roce věku svého. 19. června 1890 slavil na Sv. Hostýně stříbrné kněžské jubileum s kanov. Dróběnou, proboštem Paláskem, far. Dr. Srbeckým, děk. Wolfem, a r. 1915 sám scukromě zlaté kněžské jubileum, při němž mu zpívaly dívky z Fryštáku. Daroval knihy hostýnské knihovně.

Počasí r. 1922.

Měsíc	Počet dnů deštivých	Napršelo v mm	Průměrná teplota
Leden	14	66.9	—6.4
Únor	15	41.2	—6.1
Březen	15	88.0	+1.2
Duben	15	40.8	+4.7
Květen	9	19.0	12.2
Červen	13	68.7	15.3
Červenec	15	96.6	15.6
Srpen	18	80.9	14.9
Září	19	155.1	9.0
Říjen	20	124.3	2.8
Listopad	19	50.5	—1.2
Prosinec	18	70.0	—1.7
Součet	190	902.0	5° C.
R. 1914	—	850.5	6.1
R. 1915	175	1208.5	5.7
R. 1916	143	1064.2	6.8
R. 1917	129	697.3	6.7
R. 1918	140	933.2	6.6
R. 1919	154	973.0	5.1
R. 1920	136	800.6	6.7
R. 1921	121	553.2	7.2

Plocha nahoře mezi valy měří asi 20 ha. Množství deště, které padlo na území mezi valy jest rovné krychli, jejíž jedna strana jest 56 m, t. j. právě dvojnásobná šířka chrámu.

Návštěva chrámu za prosinec 1922.

3. bylo v kostele	19 lidí a u sv. příj.	14
8.	56	34
10.	23	16
17.	49	26
24.	170	54
25.	1350	325
26.	450	120
31.	190	65
Ve všední dny	225	134
	2532	788

Mariánská slavnost v Loretě.

Ctitelé Panny Marie s radostí si vzpomínají na slavnou korunovaci konanou roku 1912. Loni na podzim byla podobná slavnost na jiném poutním místě v Itálii, v Loretě. Její popis bude čtenáře Hlasů svatohostýnských zajímati.

Jak jest asi čtenářům Hlasů známo, zhořela předloni v únoru milostná socha Panny Marie v Loretě. Loreto leží na pobřeží Adriatického moře proti Dalmacii, severně od Říma. Svatý otec chtěje zmírniti bolest ctitelů mariánských, dal udělati ve vatikánské dílně zrovna takovou sochu, jako byla dříve. 5. září 1922 ji slavně posvětil v sixtinské kapli za přítomnosti mnoha kardinálů, arcibiskupů a biskupů a celého papežského dvoru a ozdobil ji drahocennou korunou. Druhého dne 6. září byla korunovaná socha automobilem dovezena do největšího mariánského chrámu římského Panny Marie Větší, kde byla dva dny vystavena věřícím k uctívání. 7. září večer se konalo velké procesí se sochou na náměstí před chrámem. Skoro celý Řím se zúčastnil této slavnosti. V průvodu, jež vedl kardinál Tacci, kráčely civilní i vojenské úřady, biskupové, náboženské spolky s prapory a odznaky a mnoho tisíc věřících. Z oken házeli na sochu kvítí, matky nastavovaly malé dítky a volaly: Již nechceme krve, Maria, uděl nám pokoje! Z mariánského kostela byla socha večer odvezena do Vatikánu, kde zůstala přes noc; švýcarská garda a hasiči konali čestnou stráž. O 10. hodině večer přišel Svatý otec a modlil se před ní.

Na svátek Narození Panny Marie o 4. hod. 40 min. byla automobilem převezena do Loreta. Byl to vítězoslavný průvod. Provázelo ji 17 autemobilů. V sedmém jeli papežský ceremoniář Msgr. Dante a strážce domu loretského se sochou. Již v Římě se shromážděvaly velké zástupy na cestě a pozdravovaly Pannu Marii. Osady, jimiž projížděli, byly ozdobeny slávoobranami a prapory a všichni osádníci s duchovními i světskými úřady je vítali. Když se k osadě blížili, zvonili a z hmoždírů stříleli. O 10. hodině dopoledne došli do Terni, kdež byl takový nával lidu a takový jásot, že se tam musili hodinu zdržeti. Ve Ferentillo uctil Pannu Marii kardinál Merry de Val, ve Viso tamnější rodák kardinál, jenž odtamtud jel s průvodem jako papežský legát. Také se připojil kardinál Silj, arcibiskup kamerinský. Čím více se blížili k Loretu, tím větší bylo nadšení obyvatelstva a když k večeru dojížděli do Tolentina, vzplály na okolních horách ohně. O půlnoci přijeli do nádherně osvětlené Maceraty, kde si chvíli odpocínuli, a o 2. hod. ráno do Rekanati, odkudž již spatřili moře světél v Loretě. Poutníci v Loretě je toužebně očekávali, nebo byli ohlášení již na 7 hodin večer. Poutníků bylo na 80.000. Okamžik,

kdy se automobilem přiblížily se nedá popsat. Nesmírné množství lidu klečelo podél cesty. Biskup loretský Msgr. Adrecli přišel k automobilu, v němž seděl kardinál Gaspari. Vojsko vzdalo čest, kardinálové Gaspari, Vico a Tacci vystoupili a stoupli si vedle sochy, která byla z automobilu vzata na nosítka a slavnostně od celého množství s několika hudbami a s četnými lampiony provázena ku klášteru Klarisek, a pravým deštěm květín a po cestě posypávána. V klášteře byla od řeholnic oblečena do šatu, které darovala svatyni loretské císařovna Marie Teresie. Od kláštera se ubíral průvod dále k basilice, jejíž průčelí a střecha byly bohatě osvětleny. U vchodu zapěl kardinál Gaspari Magnificat a žehnal zástupy soškou, uděliv jim apoštolské požehnání. Pak byla socha donesena dovnitř chrámu, postavena na hlavní oltář, a potom do známé kaple na oltář nádherně obnovený. Od 3. hod. ráno se sloužily mše svaté a podávalo se sv. přijímání. O 10. hodině bylo náměstí před chrámem plné vojska. Střelci, dělostřelectvo, královská stráž udělala velký čtverec. Uprostřed bylo několik letadel s leteckými důstojníky. Z basiliky vyšel průvod napřed kříž, za ním kněží, za nimi kanovníci, biskupové v mitrách, kardináli, a za nimi pod baldachýnem papežský legát jako pontifikant. Vojsko vzdalo čest a za znění zvonů a dunění děl posvětil legát letadla, neboť loretská Madonna je zvláštní patronka letců. Letadla potom kroužila nad zástupy a sypala na ně kvítí. Na mši sv., kterou sloužil apoštolský legát byli 4 kardináli, 30 biskupů a prelátů a nesčetné množství lidu. Tím slavnost skončena.

Promluva při pohřbu neznámého vojína přednesena 8. října u pomníku padlých od Marie Lysonkové z Madunic: Radostou naplněným srdcem vystupujem na toto miesto, abich ja ktorá som, aj s mojima dvoma kamariatkami poverená od našeho ustredneho predsedu slovenských omladin, vdp. Dekana Michala Bubniča z Madunic, aby sme zastúpily našu mladež slovenskú tu na sv. Hostýne a srdečný pozdrav Vám v mene celej omladiny slovenskej odovzdaly. S tímto najsrdečnejším pozdravom priniesly sme aj slovenské kvetinky našim padlým hrdinom, ktorý tam na tich meštastných bojištách život svoj položili.

Drahi bratia a sestry! Keď som cestovala z Madunic ze župy nitrianskej taký neobichajný cit mňa opanoval, taká nesmier-na túžba svírala v srdci mojom po vydený tejto smutnej, ale nám drahej pamiatky, po tomto chýrnom pomníku, ktorý je tu postavený jakožto hrdinský odznak našich zomrelých vlastencov, ktorý tam na tich pustinách, širých bojištách, v tich dalekých neznamich krajinách, za svoju drahu vlast život svoj položili. A cestujice sem na sv.

Hostýn po tich tmavých poliach, v nočnom tichu keď počujem žblunkot polných potčiek, šumot hor, tak sa mi v duchu zdá, ako som počula se Sv. Hostýna tak bôlným tónom ozivat sa tú smutnú hrdinskú písen: Kto zažne svetielko v dalekej cudzine na hrob hrdinovy v neznamej krajine? V deň verních dušičiek kto uplete veniec, snáď blahej pamiatke ma byť na vždy koniec. Pri tejto smutnej melódii myšlenky moje zaletajú tam na ty pusté širé bojišťa, kde naši drahý prateľia odpočívajú v Pánu. Ach ktože zaplače nad tým jejich opustením hrobom v tej dalekej cudzine? Ktože pokropí aspoň len jednou jedinkou slzou tú trávu zelenú na tom jejich hrobe viriastajúcú? Nikdo! Iba ten vetrik, ktorý dakedy zaveje nad tým rozšľapaním hrobom, a vyspevuje bolastne žalmi nad smutnima účinky jejich. A keď pride ten deň všetch verních zomrelích, ktože osvetlí ten temný, tmavý hrob toho verného hrdinu v nom ležiaceho? Ktože okraší aspoň len jednou kvetinkou tento zanedbaný hrob jeho? Ktože sa zastaví aspoň len s jedným otčenášom pri tom opustenom hrobe? Nikto a nikto, drahý prateľia! Ubohi hrdinovia opustený tam odpočívajú, opustený od sveta, opustený od svojich drahých domácich. Ajhla tu stojí jich pomník znakom spasenia okrašený, pri ktorom pomníku jich verný prateľia oplakávajú a modlitby vysielajú k Bohu nekonečnej velebnosti za jejich nesmrteľne duše. Nejedna slza tu vypadne s oka tej vernej a oddanej manželke, ktorá svojho milovaného manžela s domova zdravého vyprovadila a viac sa jej nenavrátil. Nejedna slza tu vypadne s oka tej vernej a laskavej sestre, ktorá svojho draheho bratra, s ktorým žila, pracovala a ťšovala sa viacej nema uzret. Ó jaký hrozný bôl opanuje človeka pri tichto vzpomínkách, a to srdce človekove s kameňa by moselo byť, keď nad týmto strašným osudom nezaplakalo. Nejedna sirota tu klačí u toho pomníku a plačuc narieka nad ztrátou svojho starostlivoého otca, ktorý zanechajuc svoje verné dietky ot Boha jemu sverené musel ísť do tej svetovej války a tam pod ulcu smrti zahynúť. A tá matka, ktorá ztratila svojho milého syna, ktorý sa mal o nı starať a jı vychovavať v starobe jej, či to jej bolom naplnené materinské srdce nezaplače horko tu u tohoto pomníku? Ó drahá matka, vzpomni si na ten den, keď si sa plačuc lúčila ze svojim milým synom, keď si ho posledný krát v živote svojom vydela, keď povedal k tebe poslednýkrát tie uprimne a lasky plne synovske slová: »S Bohom matka moja draha!« Ó jako to ľaška padlo tvojmu materinskemu srdcu, a keď si počula, že syn tvoj milý tam v tom krutom boji zahynul, že sa viacej nenavráti, ó jaký to ostrý meč prebodnúť tvoje materinske srdce, keď vidíš, že si ztratila to,

čo ty svet dat nemože. Syn tvoj odcestoval tam k trónu nekonečnej velebnosti, kde obdrží korunu slávy a hrdinskú palmu na znak jeho hrdinskej smrti. Preto, draha matka, nežiaľ nad ztrátou syna svého, ale si vzpomeň na tú bolastnú nebeskú matku, ktorá sfójac tam, pod tím križom, okolko vätsču bolast cítila, keď vydela syna svého tak zohaveného, dokrvácaneho na križi skonavat. Jej materinske srdce pukalo od bolasty nad umučenym synom svojim, ale ona jako verná a poniežená dievka pána s radostou pretrpela toto všetko. Preto aj ty drahá dušo nes verne a ponížene ten križ, ktorí Boh na teba položil. A klečiac tu u tohoto pomníku vzdíchný si s hlbky srdca: Bože daj jím ľahke otpočinitie, nech otpočívajú v pokoji! Amen.

Marie Lysonková byla na Sv. Hostýně s Ludmilou Vančovou a Hedvikou Marcinkovou z Madunic, pošta Leopoldów, nitranská župa.

Cihly. Americký »Hlas« píše 24. listop.: »Kolik cihel odneslo se letos na sv. Hostýn? Čteme o tom zprávu v »Kölnische Volkszeitung«, že první cihlu nesl sám moravský metropolita dr. Stojan. Celkem za léto vyneslo se na horu 27.000 cihel. Jistě počet pěkný. Byl by dovoz tolika cihel Matici stál pěkný obnos peněz. Náš lid je opravdu obětavý. To však vykonal lid z venkova. měšťáci jich mnoho nevynesli.« — »Kölnische Volkszeitung« je nejrozšířenější katolický list v Německu. Podobnou zprávu o cihlách přinesl 6. října Pressburger Tagblatt, vycházející v Bratislavě.

Zprávu amerického »Hlasu« potud opravujeme, že poutníci, kteří přijeli zvláštními vlaky z měst, jako z Mor. Ostravy, Místku, z Uh. Hradiště, z Val. Meziříčí, Olomouce, Tovačova a j. přinesli cihly.

Prerovské Právo píše 21. října:

V Domaželicích jsme měli minulou neděli pěknou slavnost. V našem, nově nádherně vymalovaném a vyzlaceném kostelíčku, (práce to poctivá a pěkná p. Petráka, kostelního malíře a pozlacovače z Val. Meziříčí), bylo odpoledne svěcení veliké sochy Nejsv. Srdce Páně a menší sochy sv. Ant. Pad., kterou daroval těžce nemocný starý kostelník p. Bartoň. Socha B. Srdce P. jest umělecké dílo akad. sochaře Vosmíka v Praze, zhotovená dle jeho sochy na sv. Hostýně. Není divu, že se všem líbí a že se z ní všichni radují. Svěcení vykonal s nevšední ohotou nejdp. arcikněz J. Hlkl z Holešova. Veliký dojem učinila na posluchače, kteří naplnili kostel do posledního místečka, jeho věru nadšená promluva, zvláště, když na konec zasvěcoval a odporoučel Božskému Srdci Páně celou farnost. Panu arciknězi a všem dobrodincům, jakož i horlivému svému panu faráři zůstanou vždy vděční — farníci domaželičtí.

Číslo 3.
BŘEZEN 1923.

ROČNÍK
... XIX.

MĚSÍČNÍK PRO LID.

S POVOLENÍM nejdůstoj. arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.

VYCHÁZÍ VŽDY POČÁTKEM KAŽDÉHO MĚSÍCE.

- - - Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll. - - -
- - - Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice. - - -

OBSAH: Vlad. Hornof V. R.: Píseň poutníka, str. 33. — M. Hedvika Vávrová: Generál de Sonis, str. 34. — F. Finn T. J. — P. Jar. Ovečka T. J.: On to všecko věděl! str. 39. — P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loretánské (báseň), str. 41. — M. Hedv. Vávrová: Cvičení P. Ludvíka Lallemana T. J. ke cti sv. Josefa, str. 42. — Náboženství zjevené, str. 42. — Vchod do náspu Svatohostýnského od Rusavy (obrázek), str. 44. — P. Fr. Videnský T. J.: Čestí misionáři mezi Indiány v Americe atd., str. 44. — Lahyrt: Mše sv. (Liturgický výklad), str. 45. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 8. —

Zasláno.

Cesta k oltáři Páně. Obrádky sedmera svěcení kněžských a konsekrace biskupské. Z římského pontifikálu přeložil a výklad připojil Dr. Jan Nep. Sedlák, světitel biskup pražský. V Praze 1922, nákladem spolku »Halěr sv. Vojtěcha«, cpatství Ěmauzské. 12°, 320 str., Kč 12.—, váz. Kč 16.—.

Spis ten je vzácnou časovou novinkou, jakáž nám dosud chyběla. Vydán je spolkem »Halěr sv. Vojtěcha«, jemuž ndp spisovatel všechen výtěžek ze spisu toho věnoval.

Týmž nákladem vydány byly i tři výňatky ze spisu toho, a to:

Obrádky sedmera svěcení kněžských. Str. 72. Váz. Kč 5.—.

Konsekrace biskupa. Str. 40. Kč 3.—.

Pia X. exhorta k duchovenstvu se záslibnou modlitbou kněží k nejsv. Srdci Ježíšovu, s kap. 5. a 11. ze IV. kn. Tcm. Kemp. Stran. 45. Kč 3.—.

Půjčka na elektrisaci Sv. Hostýna. Dar pro kostel od M. Zapletalové, ošetřov. v Hor. Bečkovcích 500 K. Slč. Marie Nedomová z Olomouce daruje 1221 K pro kostel.

Nový hlavní oltář: Rodina Horáčková, Soběšice 20 Kč, rodina Hekelova ze Staranova 100 Kč, Jan Blokša od nejmenované 500 Kč, Marie Klvačová, učitelka v Prusánkách 500 Kč, Josefa Čechalová v Újezdě 10 Kč, Václav Rutta, far. v. v., Paskov 5 Kč, Rodina Čermáková z Dambořic 10 Kč, M. Hanáková z Hluku 10 Kč, J. Ovsík z Hluku 10 Kč, členové ř. z Hluku 10 Kč, Frank Chvilíček z Ameriky 5 Kč.

Nová křížová cesta: Marie Směkalová z Trusovic 50 Kč, Leopold Novák, Prostějov 50 Kč, Beer z Hranic 300 Kč, V. Rutta 5 Kč, rodina Čermáková z Dambořic 10 Kč, Fr. Chvilíček z Fairchildu v Americe 5 Kč.

Elektrika: Schuman z Přerova 20 Kč, z Polešovic 30 Kč, rodina Mikulka 50 Kč, M. Kvapilová 20 Kč, P. Pavel Vlas O. S. A. z Brna za nejmenovanou 100 Kč vlp. Ferd. Harna, far. v. v. 20 Kč, Jenovefa Nevrllová z Oseku n. B. 100 Kč, Fr. Blaháková 5 Kč.

Pomník padlých: Amalie Šťastná 5 Kč, Václav Rutta, far. v. v. 5 Kč, Josef Matoušek Ivanovice na Hané 20 Kč, Frank Chvilíček z Fairchildu v Americe 5 Kč.

Na kostel: S. M. Methodie, představená š. s. 18 Kč, sestry Surmovy ze Ptení 100 Kč, Jiroušková z Prahy 20 Kč, Zofie Holíčková z Olomouce 100 Kč, Adolf Horák, děkan ve Zdounkách 100 Kč, Černý z Dolní Ostravice 50 Kč, Kolibová M., Dolní Bojanovice 10 Kč, Jan Stolař 5 Kč, Teresie Zednická 2 Kč, Antonie Orlová z Hod. 4 Kč Marie Čiháčková, učitelka z Olši 250 Kč.

Na světlo: Anna Mudrlová z Ivanovic 10 Kč, nejmenovaná ze Sulíková 50 Kč, Teresie Nováčková z N. B. 100 Kč.

Fairchild, 20. prosince 1922. — Montana.

Veledůstojný pane redaktore! Osměluji si Vám psáti, z naší nové vlasti, tam k Vám na tu posvátnou pro nás věřící Moravany, a na milosti bchatou horu Sv. Hostýn, a v duchu zalétám před milostí píný trůn naší Matky, nejsvětější Panny Marie, a v duchu pronáším tento tak lahodný, andělský pozdrav »Zdravas Maria«! O kéž by mi Bůh a nejsvětější Panna popřáli té milosti, spatřiti ještě za života toto, nám tak drahé místočko, to sobě přejeme cba s manželkou.

Ostatní píši právě na nový rok 1923.

Veledůstojný otče!

Předně přeji Vám i ostatním vldp. spoluhratím na Sv. Hostýně šťastný a veselý nový rok, by Vám Bůh a nejsvětější Panna tam na té svaté hoře udělili zdraví, a hojnost milosti Boží, byste nadále mohli ten zbožný kdysi lid, nyní tak rozháraný, vésti po cestě, která vede tam k nebeské vlasti, by se účta ke všemu co jest svatého a zvláště účta k nejsvětější matce Páně P. Marii mezi tím lidem zase rozšířila a dále zkvétala a přinášela hojně ovoce, to Vám z celého srdce přeje, kdysi bývalý občan z Vlčnova u Uh. Brodu, a nyní občan Spojených Států severoamerických, ve státu Montana.

O kéž bych mohl zde aspoň cbráz Matičky Boží Svatohostýnské, v mém skromném příbytku, zde na těch preeriích, v této nové vlasti, aspoň částečně uctívati, když jsme tak vzdáleni od městečka, kde mají služby Boží každou třetí neděli v měsíci. Jsme totiž 30 mil od městečka vzdáleni na farmě, kde míváme tak asi 2 krát do roka služby Boží u našich sousedů v domě, když k nám může přijet staříčkový důstp. missionář, kdy já mám velké duševní hody, kdy mohu vldp. posluhovat při mši svaté a přijati do srdce milého Spasitele. Vele důstojný Otče! Srdečný pozdrav také našemu milému tatíčkovi, nejd. P. P. arcibiskupu Dr. Cyrilu Stojanovi, přeji Jemu vše dobré od milého Ježíška, v Jeho těžkém úřadě by Jej nejsv. Srdce Ježíšovo zachovati ráčilo při stálém zdraví. O jak jsem byl potěšen tou volbou, když jsem četl v »Katoliku« o Jeho volbě, neboť mě přišly vzpomínky z jedné pouti mužů na posv. Velehradě, kdy nejd. P. Monsg. nás 4 sobě vybral k nesení nebes z naší vesnice (Vlčnova) při průvodu s Nejsv. S. O. z chrámu Páně na nádvoří k soše Nejsv. Srdce P. a pak zase zpět do chrámu Páně.

Za P. Adolfem Jaškem.

Jak jest asi všem čtenářům Hlasů Svatoh. známo, zemřel v Americe v Clevelandě 9. ledna P. Adolf Jašek, jenž se Lvem Pospíšilem, katechetou z Val. Meziříčí, byl vyslán od J. M. ndp. arcibiskupa Dr. A. C. Stojana do Ameriky šířiti Apoštolát sv. Cyrilla a Methoda.

25. dubna 1922 se s oběma misionáři rozloučil v arcib. kapli pan arcibiskup a dodal: »Kdybyste snad, což Pán Bůh nedej, neměli se vrátiti zpět do vlasti, musíme skloniti své hlavy před prozřetelností Boží, jehož cesty jsou nevyzpytatelný a říci: Bůd vůle Tvá! Je třeba i život obětovati, jako náš Mistr, Kristus, za velké ideály a myšlenky, jako je sjednocení Slovanů.«

Všem přítomným, zvláště arcipastýři, jemuž se hlas chvěl, kanuly slzy z očí.

Ještě 28. prosince nám psala dopisovatelka z Clevelandu: »Často v myšlenkách prodlévám na Sv. Hostýně. Siyěcla jsem, že zde v kostele sv. Vojtěcha na východní straně města na 83. ulici v neděli 17. prosince bude mít kázání veledp., který je tu na misijní cestě po české Americe, a koná přednášky ve prospěch Apoštolátu sv. Cyrila a Methoděje; tak jsem se také vypravila časně ráno, a jak se mi zdá, byl to asi P. Jašek, který měl v tom kostele kázání. Ani nemchu vysloviti ty city, které mou duši naplnily, když jsem po 15 letech slyšela kázání moravského veleb. pána zde v Americe. O jak krásně kázal! Kostel byl plný lidu!« — — —

Za tři dny, 20. prosince, psal P. Jašek nejdp. arcibiskupovi: Trpím nesnesitelné bolesti hlavy. Mívám závratě. Již 14 dní nejím. Než přemáhám se a mívám denně 4—6 kázání!

Z těchto řádků poznáváme jeho velkou obětavost pro Apoštolát. Za 14 dní zemřel u svého splužáka z bhosloví Rev. Oldřicha Zlámala, jenž r. 1919 na sv. Petra a Pavla měl přednášku na Sv. Hostýně ve verandě.

P. Jašek měl teprve 42 let a již byl jednatelem Apoštolátu, akademie velehradské a Matice Svatohostýnské.

Jak velké důvěry požíval u nejdp. arcibiskupa, lze také poznati z toho, že se stal jednatelem Matice Svatoh. Před ním byl jednatelem sám nejdp. arcibiskup, ovšem než se stal arcibiskupem. Jako jednatel zapisoval vše, co mělo vztah k Matici, jako její založení, všechny výborové schůze a valné hromady do jednatelské knihy. Ač měl ndp. arcibiskup jako poslanec velmi mnoho práce, přece jednatelskou knihu z lásky k Sv. Hostýnu vedl přes 25 let velmi pečlivě. Již skoro celou ji popsal; jen několik listů zbývalo — a byl zvolen za arcibiskupa! A tuto knihu svěřil P. Jaškovi, aby v ní pokračoval! A P. Jašek ani těch několik listů nedopsal! Nyní ji má a v ní pokračuje všem poutníkům dobře známý nejdp. kanovník Jan

Daněk, jednatel Matice Svatoh.

P. Adolf Jašek velmi horlivě v prázdninách vypomáhal na Sv. Hostýně ve zpovědnici, pokaždé již o 4. hod. ranní podával sv. přijímání, a když měl trochu kdy, vzal talíř a prodával medailky, pohlednice ve prospěch Matice Svatoh. Často vystupoval na akademiích, vodíval světelné průvody a popíscval, zvláště válečné pobožnosti, ve Hlasech Svatohostýnských. Naposledy tu byl 7. listopadu 1921, vybral si fotografie na pohlednice, které dal nově dělati a přinesl také jednatelskou knihu Matice, z níž jsou nyní uveřejňovány úryvky v Hlasech Svatohostýnských pod názvem »Dějiny Matice«, a pak ještě přijel P. Jašek na sv. Hostýn 20. března na výborovou schůzi, při níž byly vysloveny díky velkostatkáři Loudonovi za to, že daroval kus lesa pod vodní kapli Matice. Po schůzi rychle pospíchal na vlak nemaje času se všemi se rozloučiti! 17. listopadu napsal z Detroitu Mich. tento listek: Poprvé jsem se setkal v českém kostele v Detroitu u Rev. Janečka s pěkným nástěnným obrazem P. Marie Svatoh. Ani neuvěříte, jak to dojmě! Oko se zarosí při milém pohledu. Chystám se něco napsati, ale čas mine jak voda.« — — —

Jistě že poutníci, kterým přísluhoval na Sv. Hostýně sv. svátostmi si na něho v modlitbách vzpomenou! O. v p.!

»Den« 24. ledna 1923 píše:

Svatohostýnské Hlasy, 1923, číslo 1. Obálka tohoto měsíčníku jest opatřena novým obrázkem, jež namaloval Jano Köhler z Nenkovic b Kyjova. Nynější redaktor, supericr na sv. Hostýně P. Stryhal, zmiňuje se v proslově, kterak Kosmák putuje sem, napsal: »Z té zeleně se na nás usmívala bílá růže dolů — chrám růže nebeské.« Vysvětluje, proč Marii nazýváme růží? Máme v Marii ideál mravnosti, kterým se vznáší jako rajska jitřenka nad zemí a osvětluje hluboké propasti bludu a početilosti lidské. Mncho svých ctitelů už varovala od zlých cest, vytrhla z víru světa a přivedla k čistotě a získala vyšším, nadzemským cilům! Delší články jsou životopis francouzského generála Sonise, liturgický výklad mše svaté. Podána též práce zábavná »Ztracená poutnice«. Jako vždy jsou zajímavé zprávy ze Svaté Hory, jež pořádá P. Rozkošný. V listopadu bylo v kostele nejvíce lidí v neděli dne 5., totiž 590, za celý měsíc přišlo jich 1558. Tento posel Panny Marie svatohostýnské přináší vždy vzkazy, pozdravy, povzbuzuje k účtě P. M., která tam již usušila tolik slz, vyslyšela tolik proseb, udělila balsám útěchy i důvěry, nemocným pomohla a dodala přemuchým duchovní pomoc. Roční předplatné obnáší 12 Kč. Kež se rozšíří tento dobrý časopis a přispěje nejenom k prohloubení účty P. M., nýbrž i k nadšenému oživení katelického uvědomění a k hojně útěše duchovní srdci stísněných.

Ign. Zh.

Tovaryšstvo Ježíšovo r. 1922. Stav 6 assistencí, z nichž se každá skládá z několika provincií, jest tento: (v závorce jest přírůstek oproti roku minulému):

Assistance	Kněží	Scholastikové	Bratři	Souhrn
Italská	784 (25)	346 (8)	373 (8)	1.503 (41)
Německá	2.72 (44)	1.168 (66)	1.036 (33)	4.576 (148)
Francouzská	1.694 (21)	595 (4)	557 (21)	2.846 (38)
Španělská	1.767 (1)	1.176 (33)	1.393 (28)	4.336 (75)
Anglická	830 (22)	561 (12)	311 (15)	1.702 (49)
Severo-americká	1323 (58)	1.240 (14)	440 (3)	3.003 (75)

Souhrn: 8.770 (184) 5.085 (129) 4.110 (113) 17.966 (426)
Česká provincie 77 (3) 39 (6) 55 (2) 171 (11)

Sv. Hostýn: P. P. Jos. Stryhal, Fr. Zimmerhackel, Jan Dvořák, R. Rozkošný. Bohosudov: Karel Jürschik, Karel Lerch, Opava: Vlad. Dreiseitel, Frant. Vídenský; Praha-Bubeneč: Jos. Vraštil, Al. Jemelka, Cyril Jež, Fr. Kubíček, Pavel Opavský, Jar. Ovečka, Blažej Ráček, Method Řihák, Arnošt Tuček, Tomáš Vitek; Praha u sv. Ignáce: P. Leopold Škarek, provinciál, Fr. Krus, Ant. Řehoř, Jan Hrubý, Kon. Kubeš, Jos. Rybák, Jan Smrž, Rud. Stejskal, Alois Stork. Hradec Králové: Vinc. Pernička, Frant. Žák. Trnava: Václav Wirsig; Těšín: Jan Černý; Velehrad: Ant. Odstrčilík, Fr. Domes, Jos. Bartoník, Karel Pokorný, Lad. Schmidt (v Brně), Jos. Špatný, Fr. Tomeček, Ant. Eisner, Al. Koláček, Em. Kubíček, Jan Soukup, Vác. Šettner, Adolf Peříkán; v Římě: Teofil Spáčil; Paray-le Monial: Jos. Lepka; Dziedzicze: Ant. Novotný, Karel Zavadský, Nowy Sącz: Jan Hycl.

Povětrnost v lednu. Ani jednou nesvítilo slunce celý den. 3. 8. 14. 22. a 29. ledna se ukázalo pokaždé na několik hodin; také i hvězdy v noci jen několikrát jsme spatřili. Byli jsme zahalení v husté mraky tyto dny: 5.—13., 15.—26., 28.—31., a to většinou po celý den. Jasný den nebyl žádný; pošmurných 26, ostatních 5 bylo polozamračených.

Do 13. ledna se teploměr pchyboval blízko nuly, a to první 4 dny nad nulou, ostatních 8 pod nulou. Od 13. I. klesala teplota až 20. I. dosáhla 10°, pak zvolna stoupala až k nule, 25. I. byla nula, 26. I. tálo, pak byla mírná zima, a teprve 30. I. bylo 9°, a 31. I. 10° zimy.

Největší mráz byl 20. I. ráno — 10.4°, největší teplo 3. I. +3.6.

1. I. byly +2°, 6. a 7. I. — 1°, 14. a 21. a 28. I. — 4°. Ledových dní, t. j. v nichž teploměr byl ustavičně pod nulou bylo 25; mrazových, t. j. kdy byl mráz, bylo 27. Nebyl mráz 1. 3. 4. a 10. I.

Průměrná ranní teplota byla — 3.1°, polední — 2.4, večerní — 2.7, celková — 2.7°.

Sněhová pokrývka začala 8. I., kdy napadlo sněhu na 1 dm, druhý dm 11. I., třetí 13., 14. a 15. I., čtvrtý 16. I., pátý od 18.—20. I., takže v polovici ledna bylo na

půl metru sněhu; zvolna se srážel, ale zase něco připadlo, takže na kopci ho bylo přes 3 dm; 1. února ho bylo na louce u kulaté kaple po kolíky, nyní odstraněných sedadel. Nesněžilo 1.—4., 21. 25. 26. 30. ledna. Za celý měsíc napršelo 86.1 mm.

Vítr byl ustavičně někdy dosti silný, nejčastěji západní, ale vichřice nebyla žádná; stromy byly sice velice skloněné, jednak od sněhu jednak od jinovatky, ale stromků se mnoho nepolámalo.

Různé. Dopisovatelka z Clevelandu, kdež máme mnoho čtenářů, píše 28. prosince: Počasí tu máme nestálé: jeden týden tuhou zimu, druhý týden oblevu. Před vánocemi byly silné mrazy, na vánoce sníh tál, a bylo tak krásně, jako před 75 lety. Počasí se však obrátilo: včera celý den pršelo, v noci mrzlo, dnes je studený vítr a padá sníh; mistry jsou velké závěje; zítra má být tepleji, jak přináší večerní noviny. Loni dovolil pan biskup Clevelandský, by tu byla sloužena půlnoční mše sv. Všecky katolické kostely byly plné lidí, a do některých se ani lid nevešel, a v tlačenici bylo mnoho osob poraněno a muselo být odvezeno ambulacemi do nemocnice. Ve chrámě sv. Vojtěcha byla letos jako jiná leta mše sv. ráno o 5. hodinách; nikdy jí nevynechám, neboť vánoční svátky jsou nejradostnější v celém roce. Také se vypravuji, dá-li mi toho Pán Bůh dočkat, že za půl roku bych přijela na milou Moravěnkou, a přišla bych pozdravit Matičku Svatohostýnskou. Pozdravuji všecky čtenáře Hlasů a přeji jim šťastný Nový rok, M. K.

Staříčský Michal Fekete z Wajnora u Bratislavy píše: V tyto dny jsem dostal lístek, který mne velmi dojal. Neznámý mi člověk píše: »Draze milovaný stařečku! Ač Vás osobně neznám, přece jsem se o Vás dověděl z Hlasů Svatohostýnských. Protože vidím, že velmi lnete a milujete ten Sv. Hostýnek a tu překrásnou líbeznou Matičku Svatohostýnskou, tak Vás prosím, odepíšte mi hned, zda odebíráte Hlasy Svatohostýnské, a jestliže ne, tak já Vám je předplatím na celý rok. A jestliže je odebíráte, tak Vám pošlu darem knížku o Sv. Hostýně: Sv. Hostýn, ve svém původu a ve svých osudech; tuto knížku jsem obdržel a děkuji za ni. List je psaný v Kaňovicích, pošta Velký Ořechov, a podepsán je Josef Ao. Har. V dnešní době, kdy panuje heslo: »kdo s koho, ten toho«, najdou se takoví apoštolové, kteří s tělem i s duší horlí pro Svatý Hostýn. Je vidět, že ten moravský lid je zbožný a mravný. O kéž by milostivý Pán Bůh a Matička Svatohostýnská poslali i na naše Slovensko tak uvědomělých apoštolů, aby se tu Hlasy Svatohostýnské co nejvíce rozšířily. Ze srdce si toho přeji. Vajnory 7. ledna 1923.

**Číslo 4.
Duben 1923.**

**Ročník
XIX.**

MĚSÍČNÍK PRO LID.

**S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježížova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.
Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Vladimír Hornov: Hostýnský pramen (báseň), str. 49. — Mgr. Baunard-M. Hedv. Vávrová: Generál de Sonis, str. 49. — Maria Alfonsa: Zmýlená neplati, str. 52. — P. Konrád, M. Kubeš T. J.: Triumfy cirkve Kristovy, str. 56. — Kazatelna kostela holešovského z dob Rottalovských, str. 58. — Vv-obrazení, str. 58. — Křtitelnice z dob Rottalovských v holešovském farním chrámu, str. 59. — P. Fr. Zák T. J.: Z litanie loretánské (báseň), str. 59. — Lahyrt: Mše svatá, str. 59. — P. Jaroslav Ovečka T. J.: Nechte dítě přicházeti ke mně!, str. 61. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 64.

Nákladem Hlasů Svatohostýnských vyšly tyto publikace:

Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, od P. Ovečky T. J. Doslovný překlad z původního znění španělského. Přidán jest duchaplný postup myšlenek v exerciciích. Cena výtisku neváz. 18 Kč, váz. 23 Kč.

Chléb náš vezdejší. Poučení o častém sv. přijímání. Cena 80 hal.

Mešní píseň svatohostýnská s průvodem varhan. Cena 50 hal., bez not za 10 hal.

Píseň zásvětná k Panně Marii Svatohostýnské. Cena 15 hal.

Zásvětná modlitba rodin k B. S. P. s obrázkem bronzové sochy na Svatém Hostýně. Cena 40 hal.

Diplom o zasvěcení se rodiny k B. S. P. Cena 1 Kč.

Doporučujeme všem našim čtenářům tyto nejnovější publikace: P. B. Spáčil T. J.: *Chceš být dokonalý?* Rozpravy o apoštol. povolání v T. Ježíšově. Cena 5 Kč. P. B. Spáčil: *Jesuité.* V Praze II., Ječná 2. Cena 13 Kč. Kniha obsahuje tyto kapitoly: 1. Co jest Tov. Ježíšovo. 2. Jak žije a umírá pravý Jesuita. 3. co vykonalo T. pro Boha a církev. 4. Jesuité a národ český (tuto stať sepsal P. ěm. Kubíček T. J.). 5. Doslov. Spis výborně poslouží k poznání řádu T. J., o němž tolik bájí ve světě je rozšířeno. Vřele jej doporučujeme našim čtenářům. P. Jan Dvořák T. J.: *Kytice k počt ě sv. Josefa.* Krátká nábožná cvičení na každý den měsíce března. Cena 1.50 Kč. Na Sv. Hostýně.

P. Rozkošný T. J.:

O Matici Svatohostýnské.

(25 letá činnost její.)

Na výborové schůzi 2. srpna 1895 oznámil P. Cibulka, že baron Loudon je ochoten sv. Hostýn vyměnit za část panství arcibiskupského. Dr. Pištěcký byl splnomocněn s právním zástupcem baronovým o osnově smlouvy vyjednávat. 24. října na výborové schůzi bylo rozhodnuto o koupi. Protokol o této schůzi zní: P. Cibulka, superior svatohostýnský, podává zprávu o výměně a prodeji Sv. Hostýna. Pan baron Loudon je ochoten prodati Sv. Hostýn, aby náboženským zájmům se zachoval. Sděluje se kupní cena a podmínky výplaty. O kupu se rozpřel živý rozhovor, na němž všichni výborové brali podíl; třeba bylo tu mnoho a mnoho uvažovati a konečně se přijímá jednomyslně a jednovorně toto podání: Matice Svatohostýnská zakoupí celý Sv. Hostýn dle nabídky vys. p. barona Loudona.

První splátku kupní ceny zaručují: ndp. starosta gener. vikář J. Weinlich 2000 zl., vdp. místostarosta kanovník msgr. Al. Buřinský 2000 zl., kanovník msgr. Hanák

1000 zl., Dr. Jos. Pištěcký 1000 zl., o zbytek záruky se postará lékárník Jan Harna. Njdp. starosta. a nebude-li mu možná, vdp. místostarosta msgr. Al. Buřinský, lékárník Harna a Dr. Jos. Pištěcký se splnomocňují o kupu s p. baronem Loudonem vyjednávat i na všechen způsob, i kdyby se mělo přidati, právoplatně kup uzavřít. Ohlášení členové se přijímají. Předčítá se provolání o přístupu členů matičních; provolání se přijímá a začne se rozesílati až bude kup uzavřen a způsob, jak se to uveřejnit má, udán.

Na výborové schůzi 28. listopadu podal zprávu p. lékárník Harna o uzavření kupu s baronem Loudonem. Kup Sv. Hostýna uzavřen 11. listopadu na sv. Martina 1895. Hotovými zaplacen 7000 zl. na účet materiální a 5000 zl. dáno závdavku. Jaké s tím měl potíže, vypsál v Hlasech Svatohostýnských roč. VI. str. 107: Ač správa Úvěrního spolku záložna v Kroměříži slíbila, že na onen dlužní úpis peníze obstará, přece 10. listopadu tak učiniti nemohla. Proto lékárník J. Harna, obává se, že by majitel zrušil úmluvu, kdyby v ustanovený den nebyla první splátka složena, na vlastní cenné papíry a za vlastního ručení vypůjčil u jiného ústavu 10.000 zl., ku kterým P. Cibulka přiložil od svého přibuzenstva 2000 zl., takže se mohlo druhého dne 12.000 zl. zaplatiti. Na Nový rok se mělo zaplatiti 19.000 zl. Tyto si měla vypůjčiti Matice Svatohostýnská u Úvěrního spolku záložny v Kroměříži s následujícími ručiteli: gen. vikář Weinlich 1000 zl., Msgr. Al. Buřinský 2000 zl., Msgr. Fr. Hanák 1000 zl., Frant. Hrbáček 1000 zl., Dr. Jos. Pištěcký 1000 zl., L. Kampf 6000 zl., Fr. Novotný ostatek. Na tento dlužní úpis zapůjčila zmíněná záložna Matici Svatohostýnské akcie severní dráhy v nominální hodnotě 10.000 zl., na které Česká banka Union v Olomouci na směnku vystavenou hospodářem matičním J. Harnou a podepsanou obchodníkem Frant. Novotným vyplatila k 1. lednu 20.000 zl.

Na jaře se vypůjčilo od Matice Velehradské 22.000 zl. na 4% a zaplatil se ostatek baronovi Loudonovi. Za těchto 22 tisíc zl. ručil výbor a 27. června 1919 byla tato půjčka vložena do gruntovní knihy v Bvstřici p. H. a vepsána ve prospěch Cyrilomethoděiského Družstva Velehrad na Velehradě. Můžeme si představit, s jakou radostí zvěstoval jednatel na valné hromadě 10. září 1896 zprávu o činnosti Matice za první rok: *Náš spolek, chvála Pánu Bohu, hned v prvním roce své činnosti dosáhnul vrcholu svého účelu, dosáhnul hned toho, což z počátku zdálo se mu nedostižitelným, což ani vysloviti si netroufal, s čímž se musil tajiti. Svatý chlum v*

obvodu náspů měl býti svůj a měl patřiti Matiče Svatohostýnské: toť tajné přání ctitelů Matky Boží Svatohostýnské! A hle, výbor zakoupil chlum tento s lesem, pastvinou a hostincem. Jednáno tu ovšem po příkladě světců a světic, kteří dali se mnohdy do věcí velkých, nemajíce kromě důvěry v Pána Boha nic jiného. Sv. Teresia dávala se ihned do stavby kláštera, měla-li jen dukát. Matice Svatohostýnská dostala na poslední jubilejní slavnosti loňské dukát od zbožné chudé Slovačky. Lícil dále, že se Sv. Hostýn musil koupiti: že 11. listopadu zaplacen 5000 zl., 2. ledna 20.000 zl. a 9. dubna 27.000 zl. Tři tisíce zlatých slevno dle kupní smlouvy, když výbor zaplatí do dubna celou kupní cenu.

S koupí temene svatohostýnského souvisela druhá záležitost ne méně důležitá — osamostatnění duchovní správy, která patřila vlastně do Bystřice, kde byly všechny úřední knihy, kam se všechny peníze z pokladen musily odváděti. Hned po koupi Sv. Hostýna, 28. listopadu 1895, bylo ve výborové schůzi usneseno: Matice Svatohostýnská přijímá patronátní právo a podá prosbu později u vys. úřadů, by jí přifknuto bylo, a aby p. baron Loudon byl zproštěn patronátního práva. Aby kostel svatohostýnský se stal samostatný, o tom vyjednávati bude Matice s farním kostelem, až kup úplně bude proveden. Vyjednávání však jaksi vázlo. Až teprve ve výborové schůzi 13. dubna 1899 bylo usneseno: Výbor nic nenamítá proti deputaci z brněnské diecese, která poprositi chce J. k. arcib. Milost o samostatnost Sv. Hostýna. Zda byla deputace u p. arcibiskupa a co vyřídila, není zaznamenáno.

Kterak protestanté v Nizozemí přestupují ku katolictví?

Nizozemí, ač není velké, přece již od reformace bylo pokládáno za nerozbornou tvrz kalvinismu. Katolíci, jichž je půltřetího milionu, tvoří jen dvě pětiny všeho obyvatelstva. Ale v posledních letech tam rozvíjí katolická církev takovou činnost, že se protestanté obávají o svoji budoucnost. Sám svobodomyšlný list Nieuwe Rotterdamse Courant píše v ročním přehledu 1920 o církvi a náboženství o katastrofální roztržce mezi vírou a svobodomyšlností, která čím déle v nizozemské reformované církvi hlodá, tím je hroživější, a ukazuje, kterak z této roztržky těží církev katolická.

Hlavní příčinou tohoto potěšitelného rozmachu jest, že tamnější katolíci nejsou jen matrikovými, ale opravdu žijí dle sv. víry. Předně je tam zavedeno časté a denní sv. přijímání, které od dob Pia X. se u nich velice rozšířilo, a za druhé konají se tam stavovská duchovní cvičení; jen dělníků je konalo minulého roku 12.000. Jak je tam náboženský život v rozkvětu, lze

poznati nejlépe z řeholního povolání. Jinde ve světě z 10.000 katolíků vstupuje do řehole 26, v Nizozemí však 95. Tak rozvínutý duchovní život ovšem pudí k apoštolátu a to nejen mezi pohany, ale i ve vlastní zemi mezi protestanty. Katolická církev tam působí již svým příkladem, svou ukázněností, svou životní silou na protestantismus, který se čím dále tím více rozpadává. Jest městem postaveným na hoře, které více a více budí pozornost a vážnost nejen u jinověrců, ale i u samých nevěrců. Katolíci hledí i přímo působiti, aby se protestanté navrátili k pravé církvi a to jednak modlitbou, jednak přednáškami a duchovními cvičeními pro nekatolíky.

1. Spolky modlitby za protestanty.

Obrácení se děje jen milostí Boží, a milost se vyprošuje modlitbou. Proto se modlili a modlí se tamnější katolíci mnoho za protestanty. Již r. 1820 založil bratrstvo Duchu sv. na obrácení nizozemských protestantů J. Le Sage ten Broek, jenž sám přestoupil ku katolické církvi. Totéž učinil r. 1889 biskup haarlemský Msgr Bottemanne. O 9 let později vstoupil v život tilburžský spolek modlitby, jenž má mnoho tisíc členů i v jiných zemích. Denní střílná modlitba těchto spolků byla i pojata do církevních hodinek. Když si přimyslíme k těmto četným modlitbám častě ba i denní sv. přijímání od dob Pia X. v celé zemi velmi rozšířené, které bývá často obětováno za obrácení jinověrců, snadno si vysvětlíme tolik přestupů ku církvi katolické.

2. Přednášky pro nekatolíky.

Když r. 1918 se obrátila ku katolické církvi jistá dáma z vyšších kruhů v městě Haagu, stěžovala si na obtíže, které se jí v cestu kladly. Vždyť nemohla ani katolické náboženství poznati. Jakoby se katolíci schovávali za tlustou zeď; každému jinověrci se vyhýbají. Obyčejní katolíci se ostýchají s jinověrci mluvit o náboženských otázkách, a tito tím více mají bázeň před katolickými kněžími. Musila jsem takřka přeskochiti zeď, abych se stala katoličkou. Má to býti vůlí Kristovou? Znam několik osob mi rovných, které by rády něco se dověděly o katolickém náboženství, ale nemají odvahy učené knihy bohoslovecké studovati. Nebylo by možno zaříditi veřejný kurs o katolickém učení, a to nejen o článcích víry, ale i o mravech a obyčejích?

Po zralé úvaze se rozhodli jesuité pořádati přednášky pro nekatolíky a poskytnouti jim příležitost, aby poznali učení katolické církve. Začátek byl učiněn pro omezený počet posluchačstva v Haagu v zimě r. 1917/18, následujícího roku v Amsterdamě, a r. 1919/20 již v jiných 8 městech. Někde byl jen malý počet posluchačů, aby tito mohli býti důkladněji poučováni; kde si však toho přáli, mohlo býti

přítomno i více účastníků, a takové přednášky byly i v novinách ohlašovány; někdy jich bývalo 500—600. Posluchači byli různých vyznání; nejvíce bylo tak zvaných moderních protestantů, kteří již ani v božství Krista Pána nevěří. Také však byli mezi nimi nevěrci, židé, pantheisté i theosofové. Ačkoliv měly přednášky věroučný základ, přece byly přizpůsobeny k obyčejnému životu, a působily zvláště na srdce posluchačů. Neužívalo se v nich přísně vědeckých důkazů, ale dle příkladu sv. Pavla se srdce připravovalo, aby Bůh v něm mohl sídliti a působiti. A jak poslouchali tyto přednášky i dvě hodiny trvající! Bylo-li málo posluchačů, nastala po první hodině přestávka, aby mezi sebou mohli o tom pohovořiti. V druhé hodině byly zodpověděny námitky, a některé otázky širěji projednány. Mnozí, ba velmi mnozí, kteří přišli s nedůvěrou, na konci se přiznali, že něco takového si ani nedovedli pomysleti. Srdečně děkovali a tvrdili, že se jim nyní otevírá nový krásný svět.

3. Duchovní cvičení pro nekatolíky.

Jistý nevěrecký lékař, jemuž se přednášky pro nekatolíky líbily, projevil přání po duchovních cvičeních pro nekatolíky. Žádosti jeho bylo vyhověno v srpnu r. 1919. Duchovní cvičení se konaly přesně dle návodu sv. Ignáce s rozjímáním a mlčením. Denní pořádek byl bedlivě zachováván. Protože ve světě žili povrchně a tento způsob života je neuspokojoval, sami přicházeli k cvičiteli a prosili ho, aby je vedl, aby jim oznámil, co Kristus Pán od nich chce. Všichni cítili, že bloudí, nemohli však sami od sebe nalézt pravou cestu, přáli si někomu úplně odhaliti i nejtajnější hnutí srdce, by konečně našli pravého pokoje. A skutečně velmi mnozí se obrátili. Cílem těchto cvičení není vlastně obrácení: nýbrž dáti nový směr moderním duším, aby se k Bohu přibližovaly, a ne se od něho vzdalovaly. Mnozí se ovšem přiblíží až k pravé církvi a přestoupnou; ale to se děje působením Ducha sv. Taková duše pak působí na své okolí, a je-li takových duší více, začíná v takové společnosti nový směr, nový způsob života.

Obrácení na pravou víru je při těchto cvičeních teprv na druhém místě. Ale kdo je dobře vykoná, ten dříve nebo později se stane katolíkem. Jest také velmi zajímavé pozorovati, kterak ta neb ona pravda na někoho působí: jeden přijde k pravdě spiritismem, jiný přesnými důkazy věroučnými, jeden mravoukou, druhý uměním, jeden vírou v zázraky, jiný právě v zázracích má největší obtíže; jeden je pohnut umučením Páně, jiný se ho hrozí; jeden jaksi citem uvěří v přítomnost Pána Ježíše v N. S. Oltářní, jinému to působí

nejvíce překážek; jeden je nadšen myšlenkou o oběti v křesťanství, jiný v ní vidí popírání života. Jeden se obrací, protože se mu líbí nauka o očistci, jiný protože pokládá ty knihy Písma sv., které protestanté zavrhlí, za pravé, třetí protože se mu zdá zpověď nepostrádatelnou, čtvrtý, protože pokládá s katolickou církví stav manželský za nerozlučitelný. A tak skoro každý rozdíl mezi učením katolickým a protestantským je podnětem k obrácení. Jaké dojmy měl při duchovních cvičeních protestant. pastor? Jistý protestantský pastor, jenž konal ona duchovní cvičení, popsal je později takto:

Je mi známo, že většina těch, kteří konali cvičení, měla tyto dojmy:

1. Poznali jsme jasně katolické náboženství, a začali jsme si ho více vážiti.

2. Zažili jsme tiché, šťastné dny, dny, v nichž jsme se velice vzdělali.

3. Cítili jsme, že my protestanté, katolíci, kteří je s námi konali a kněží, kteří je dávali, jsme všichni navzájem spojeni tichým, božským mlčením. A co se týká prvního bodu: kolik předsudků mají protestanté proti katolickému učení. Ba ani mnozí z našich bohoslovců mu nerozumějí, ani je neznají. Jak špatně chápou ku př. působivost milosti ex opere operato! Jakoby učili katolíci, že milost vždycky je účinná, ať je přijímatel jakýkoliv. Neb jakoby slovy „mimo církev není spásy“ se tvrdilo, že všichni nekatolíci jsou věčně zavržení. Věděl jsem dále, že římská církev nevynašla všechny zvyky a obyčeje, které se nám protestantům nelíbí. Totéž věděli moji spoluvěřci, kteří konali duchovní cvičení. Již tím jsme chtěli ukázati, že nesouhlasíme s nepřátely papežství. To jsme již všechno věděli, ale to co jsme se dověděli, bylo nade všechno očekávání. Vy-cítili jsme jemný způsob, jímž římská církev své děti uvádí do ascetiky, do modlitby, rozjímání, patření a do křesťanské mystiky. Oněmi cvičbami byla duše uvedena do pravého poměru k Bohu. Žádný kněz se do toho nemíchal, ani nás neobtěžoval. V přednáškách se nepodávalo tak věroučné vysvětlování, jako spíše návod k vnitřnímu životu, k čemuž velice napomáhalo mlčení a modlitba. Po každé přednášce jsme se odebrali do svých pokojů, a tam jsme přemýšleli o podané látce. Ještě nikdy v životě jsem se tolik nenapřemýšlel, tolik své svědomí nepozoroval, a tak věrně k nebi nemířil, jako v oněch dnech. Vše směřovalo ku zkoumání nejhlubších záhybů vlastní duše a k utvoření si vlastního názoru. A tu jsem teprve poznal, jak hluboké poznání lidské duše má římská církev. Jaké to mistrovství ve výchovatelské duševědě! Nikdy a nikdy něco podobného nesvede svět se vši svou výchovatelskou technikou!

Číslo 5.
Květen 1923.

Ročník
XIX.

MĚSÍČNÍK PRO LID.

S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.
Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Vladimír Hornov: Královně máje (báseň), str. 65. — Mr. Gaya—M. Hedvika Vávrová: Maria (z „Květů křesťanského učení a zbožnosti“), str. 65. — Lahyrt: Mše sv. (liturgický výklad), str. 68. — Mgr. Baunart—M. Hedv. Vávrová: Generál de Sonis, str. 70. — P. Fr. Zák T. J.: Z litanie lorentánské (báseň), str. 74. — P. Fr. Videnský T. J.: Čeští misionáři mezi Indiány v Americe a na ostrovech mariánských nebo-li de los Ladrones a Filipinech až do r. 1700, str. 75. — Vyobrazení, str. 76. — P. Jar. Ovečka T. J.: Nechte dítek přicházeti ke mně!, str. 76. — P. Rudolf Rozkošný: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 78.

Ctitelové Panny Marie Svatohostýnské!

Matice Svatohostýnská spoléhajíc na Vaši lásku k Sv. Hostýnu, odhodlala se k elektrizaci Sv. Hostýna. K tomu však jest zapotřebí: 1. abychom složili na půjčku přerovské elektrárně 75.000 Kč. Dlužní úpisy tyto ponesou 5 procent a jsou po 500, 1000, 5000 a 10.000 Kč. Při každém dlužním úpisu budou přiloženy pětiprocentní kupony. Za to elektrárna sama vystaví svým nákladem odbočku přespolního vedení z Bystřice na Sv. Hostýn.

Dosud nesešlo se tolik, kolik je třeba. Ještě prosíme, aby kdo může, půjčkou svou nám pomohl. Nic neztratí a má dobře a jistě peníze uloženy, jelikož jsou zaručeny zemí moravskou a slezskou.

2. Dále je třeba, abychom pro kostel mohli pořídit důstojné elektrické osvětlení, k čemuž uctivě prosíme o milodary.

3. Konečně též pro celý Sv. Hostýn chceme zavést elektrické osvětlení, k tomu taktéž milodary potřebujeme.

Za všechny milodary vzdáváme vroucí díky a přislibujeme u Matičky Boží Svatohostýnské za dobrodince zbožné modlitby! Matka Boží, jež zde divy tvoří, stonásobně všem milodary tyto odmění.

Na Sv. Hostýně, dne 7. dubna 1923.

Duchovní správa na Sv. Hostýně.

Nákladem Hlasů Svatohostýnských vyšly tyto publikace:

Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, od P. Ovečky T. J. Doslovný překlad z průvodního znění španělského. Přidán jest duchaplný postup myšlenek v exerciciích. Cena výtisku neváz. 18 Kč, váz. 23 Kč.

Chléb náš vezdejší. Poučení o častém sv. přijímání. Cena 80 hal.

Mešní píseň svatohostýnská s průvodem varhan. Cena 50 hal., bez not za 10 hal.

Píseň zásvětná k Panně Marii Svatohostýnské. Cena 15 hal.

Diplom o zasvěcení se rodiny k B. S. P. Cena 1 Kč.

Zásvětná modlitba rodin k B. S. P. s obrázkem bronzové sochy na Svatém Hostýně. Cena 40 hal.

Boj v církvi československé. V církvi československé zuří boj. Povstaly různé směry, které se navzájem potírají, patriarcha Farský s biskupem Gorazdem jsou představiteli těchto zmatků. Každý své věrné navádí k neposlušnosti vůči svému sokovi. Svedený lid jim nevěří a ti pravověrní uchylují se k bezvěří. „Našinec v Olomouci vycházející vydal o těchto poměrech novou brožurku „Rozvrat církve československé“, která je jako předcházející

psaná dr. Cinkem. Je v zájmu rychlého informování, aby se naši lidé chopili práce a i tuto brožuru v desetitisících rozšířili. 10 brožur stojí Kč 2, dvacet Kč 4, 30 Kč 6 atd. Na sto brožur je to zdarma — jiné výhody neposkytujeme ani knihkupcům. Objednávky vyřizuje administrace „Našince“ v Olomouci, Známým na úvěr, neznámým za předem zaslaný obnos.

Dr. Fr. Cínek: Církev zbudovaná na frázích. Zvláštní otisk Našince. Cena 30 hal.

Jan Hrubý T. J.: Dějiny pobožnosti k B. Srdci Páně. V Brně, Občanská tiskárna. cena 8 Kč.

Cyril Jež T. J.: Osobní Bůh a náboženství, vydala česká liga akademická v Praze. Obsah: Protináboženské proudy, filosofické jádro důkazů jsoucnosti Boží. Poměr víry k vědě. Křesťanský theismus a otázka pozemského štěstí a zdroj vyššího života. Může-li filosofie nahradit náboženství? Doporučujeme knihu tu. Cena její 13 Kč.

Farní úřad v Nové Lhotě, pp. Velká u Strážnice prosí co nejsnažněji lidi dobré vůle o darování biblických dějeprov jakýchkoliv — už odložených a nepotřebných pro chudé zdejší dítky. Obec Nová Lhota jest jednou z nejchudších na Moravě. P. Bůh zaplat už předem jménem maličkých — podarovaných.

Časopis Anežka. Pro křesť. panny. Č. Budějovice. Ročník 45.

Homiletické listy. Filip Heusler v Nov. Městě na Moravě. Ročník VIII.

„Legendy velikonoční.“ Napsal prof. Em. Žák. Známy tento spisovatel církevní a apologetický předkládá čtenářům v krátké době druhou knihu svých „Legend“, jež jako první kniha („Legendy vánoční“) mají všechny přednosti: vážnou biblickou mluvu, poetický vzlet, bohatou invenci a legendovou fantasii. Nejsou to pouze legendy. Jsou to meditace, které poeticky i plasticky tvoří ony výhody z utrpení Páně, jež každý čtenář může přenést do svého nitra, především do svého života náboženského. Doporučujeme Žakovy „Legendy velikonoční“ všem opravdovým křesťanům, zvláště těm, kteří touží najít v křesťanství poesii víry, přenesenou v život. Úprava knížky je velmi levná, t. j. brož. výt. pouze 5 Kč. Objednávky obratem vyřizuje: Knihkupectví V. Kotrba, Praha II.-198.

Na nový hlavní oltář: Nejmenovaná z Hluku 10 K, Lambert Marek, Příbor 35.20 K, J. Velísek z Alexovic 20 K, Alois Vinkler, Enis Ellis půl dolaru, Marie Krpcová z Clevelandu 200 K, Jan Kužela z Hor. Moštěnice 11 K, farní úřad ve Švábenicích 200 K. Na uctění památky Jenovky Daňkové, od dětinství horlivé citelky Matičky Boží Svatohostýnské, věnuje její bratr P. Jan Daněk, kanovník v Kroměříži, na zbudování nového hlavního oltáře ve chrámu Páně Svatohostýnském 500 K.

Na novou křížovou cestu: Marie Rozehnaňová z Kostelce na Hané 100 K.

Na elektrické osvětlení kostela: Nejmenovaný kněz 10.50 K, Jan Kajš, St. Louis, 200 K, Barbora Vyhnálková, Šakvice 50 K, Marie Smídová z Opavy, sbírka 165 K. Nejmenovaná 10 K, nejmen. z Přerova 5 K, nejmen. ze Žádkovic 50 K, sodálka z Brna 15 K, nejmen. ze Zborovic 500 K, nejmen. z Frenštátu 20 K, rodina Kačková z Brna 100 K.

Na Korunku: Amalie Solařova z Přílepu 50 Kč, Frank Chvilíček z Fairchildu 5 Kč.

Socha: Alois Vinkler, Ennis půl doll., Augusta Kunovská, Hor. Domaslovice 10 K, Anna Krpcová z Clevelandu 100 K.

Na kostel: Antonie Orlová z Hodonína 4 K, Marie Čiháčková v O. 250 K, S. M. Methodie, Praha 18 K, sestry Sarmovy 100 K, Ant. Marvein 10 K, Josef Možný, f. v. v. 50 K, V. Vaníček z Bystřice u Libáně 50 K, klášter Pačlavice 10 K, Anežka Kyprova v N. 50 K, M. Trnkova z Bytovic 3 K, V. Šlahunek z Ameriky 30 K, Anna Šebková, New Bohemia 30 K, Marie Krpcová z Clevelandu 100 K, Hana Röschenthal B., Praha 35 K, Jiří Koliba z Bojanovic 50 K, Kristina Surmova, Ptení, učit. v. v. 100 K, Žofie Tesařova v Opatově 20 K.

Na půjčku pro elektrisaci Sv. Hostýna: Fr. Čihálová 2000 K.

Dary na elektrisaci: Augustin Slavotínek a manž. Cecilie v Prostějově 100 K, Marie Krpcová, Cleveland, Ohio 500 K, Marie Hežová z Drahanovic 100 K.

Rev. J. Berger Tábor Minn. v Americe jako minulá léta, tak i letos poslal na Sv. Hostýn dopis, v němž oznamuje smrt P. Jaška, oceňuje jeho činnost a obrací se na krajany v Americe takto: Jako dříve, tak i letos jsem ochoten v Americe sbírat předplatné na Hlasy Svatohostýnské a společně zaslati na Sv. Hostýn. Proším všechny své drahé krajany zde v Americe, u nichž láska a úcta k Panně Marii Svatohostýnské nevymizela, by své předplatné na tyto listy mi co nejdříve zaslali. Odložte různé výmluvy a podporujte svou nepatrnou obětí Pannu Marii na Svatém Hostýně, perlu Moravy, Tu, která našemu národu i vám tolik dobrodiní prokázala a neustane, dokud my se jí nespustíme. Není pravým Moravanem, kdo nemá lásky k Sv. Hostýnu. Podávám krátký úryvek z dopisu: Důstojný pane! Poznal jsem z vašich dopisů, že se zajímáte o Moravěnku a sbíráte předplatné na Hlasy Svatohost. To dosvědčuje, že ve vašem srdci nejen Morava ale i Ochránkyně Moravy — Panna Maria Svatohostýnská trůní, k jejíž počtě zde v Americe Moravy povzbuzujete a pod její ochranu doporučujete. Buďte vám za to srdečné díky vzdány. Dostávám z Moravy listy svatohostýnské vámi objednané a ty mi vynahradí vše, čeho se mi od mých přátel z Moravy nedostává. Věřte mi, že obraz Panny Marie na přední stránce vytisknutý vždy políbím i celá moje rodina. A abychom měli zas v nastávajícím roce 1923 čím se těšit a každý měsíc pozdrav se Sv. Hostýna dostali a Vítěznou Matičku u nás mohli uctívat, posílám se svým sousedem předplatné. Jako vždy tak i letos se těším na milé Hlasy. A. K. St. Louis. Aby podobná láska tkvěla v srdcích i ostatních krajanů srdečně přeje P. J. Berger Minn.

Návštěva chrámu P. na Sv. Hostýně a počet sv. přijímání v únoru 1923:

2. bylo lidí v kostele	45	a u sv. příjm.	32
4. „	49	„	28
11. „	75	„	48
14. „	43	„	25
18. „	28	„	13
25. „	74	„	35
ve všední dny	375	„	232
úhrnem	689	„	413

Mší sv. slouženo 72.

V březnu 1923:

4. bylo lidí v kostele	56	a u sv. příjm.	32
11. „	45	„	37
18. „	115	„	70
19. „	570	„	265
25. „	520	„	340
29. „	51	„	46
ve všední dny	320	„	262
úhrnem	1677	„	1052

Mší sv. slouženo 76.

Všem věrným katolíkům republiky československé!

Stará Boleslav jest našim nejstarším, nejslavnějším a nejdražším poutním místem v naší vlasti. Toto svaté místo znamená jest nejstaršími dějinami katolického náboženství a českého národa v naší zemi. Stará Boleslav jest spjata s nejdražšími jmény naší sv. víry a českého lidu: Sv. Methoděj, sv. Ludmila, sv. Václav, sv. Vojtěch, sv. Jan Nep. září svými tradičními památkami nad St. Boleslaví. Na tom místě prolil svou mučednickou krev za svoji víru a za svůj lid náš zbožňovaný světec sv. Václav, tam uchována nejstarší památka česká: Lanna Maria Staroboleslavská — paladium země české, tam utvořeno první poutní místo v naší vlasti, které slyšelo prosby milionů našeho českého katolického lidu od vzniku křesťanství u nás až po dnešní dobu.

Tak veliká a tak drahá náboženská a národní památka, jakou jest St. Boleslav, ukládá všem věrným katolíkům Čechům velikou povinnost, aby toto svaté místo poznali, tam putovali, je v náležité lásce a úctě měli, o jeho drahocenné památky se starali a je potomkům svým zachovali. A tento úkol má vyčleněný nový spolek:

Staroboleslavská Matice,

kteříá bude pečovati o zachování a restauraci chrámů staroboleslavských a jejich cenných památek, o rozmnožení, organizaci a povznesení pouťi na toto svaté místo, o ubytování a pohodlí poutníků, o stavbu poutního a exercičního domu a j.

K tomuto velmi záslužnému a potřebnému dílu podá nám jistě svou pomocnou ruku každý věrný katolík a upřímný vlastenec,

Ve prospěch Matice Staroboleslavské vydal výbor instruktivní brožuru, kterou sepsal Jan Pauly:

Stará Boleslav.

Průvodce po nejstarším poutním místě čs. republiky.

Obsah tohoto spisku jest: 1. Vznik Staré Boleslavi. 2. Mučednická smrt sv. Václava ve St. Boleslavi. 3. Kaple sv. Klimenta ve St. Boleslavi, nejstarší křesťanský kostel v Čechách. 4. Kostel sv. Kosmy a Damiana. 5. Kostel sv. Václava, jeho dějiny, popis a pokladnice. 6. Původ a dějiny milostného obrazu Panny Marie Staroboleslavské. 7. slavi, jeho ambity a pokladnice. 8. Kaple Poutní chrám Panny Marie ve St. Boleslavi. 9. Jesuitský řád ve St. Boleslavi. 10. Z dějin starobylé kapituly ve St. Boleslavi. 11. Některé památnosti staroboleslavské. 12. Bohoslužba v kostelích staroboleslavských. 13. Okolí St. Boleslavi. 14. Doprava do St. Boleslavi. 15. Hlášení a uvítání náboženského průvodu do Staré Boleslavi. 16. Poutní dotazník. 17. Ubytovaní poutníků. 18. Stravování poutníků. 19. Modlitba před nastoupením pouťi. 20. Modlitba k sv. Václavu na místě jeho umučení. 21. Modlitba před milostným obrazem P. Marie Staroboleslavské. 22. Denní pobožnost k sv. Václavu, konaná na místě jeho. 23. Litanie k sv. Václavu. 24. Pobožnost při návratu poutníků.

vždyť tu jde o tak významnou povinnost národní i náboženskou!

Proto obracíme se k Vám, ke všem, kteří naši rodnou zemi upřímně milujete a jejich památek si vážíte, jimž drahá jest naše svatováclavská víra a svaté naše nejstarší památky křesťanské v naší vlasti, a žádáme Vás, abyste se s námi spojili a členy Staroboleslavské Matice se stali.

Členové zakládající platí jednou pro vždy 1000 Kč, členové činní ročně 20 Kč a přispívající 10 Kč. Kdo se stal členem Matice Staroboleslavské, může se přihlásiti za člena Bratrstva Staroboleslavského, s vkladem jednou pro vždy 100 Kč, které dává za vyslyšení prosb svých členů a za spásu duše jejich ve chrámech staroboleslavských konati různé pobožnosti a sloužiti mše sv. Přihlásiti se možno buď přímo lístkem na kancelář Matice Staroboleslavské Praha II., Spálena ul. č. 80 nebo u místního farního úřadu.

Výbor Matice Staroboleslavské v Praze:

Kanovník Jan Pauly, předseda, V. J. Schönborn, I. místopředseda, Ministerský rada Dr. Kunzl, II. místopředseda, Dr. David, ministerský tajemník, jednatel, Cyril Straka, převor na Strahově, pokladník. Členové výboru: Profesor Boháč, Dr. Hanuš, metrop. kanovník, Dr. Hroněk, ministerský tajemník, H. Juncák, kaplan, Dr. Karas, senátor, A. Kašpárek, farář, M. Petr, inspektor drah, Petzold, velkoobchodník, J. Souček, administrátor, A. Tittel, kaplan, J. Vajs, katecheta.

Tuto brožurku rozesíláme všem kněžím, katolickým spolkům a organizacím. Prosíme snažně: 1. všechny, jimž brožuru „Průvodce po Staré Boleslavi“ posíláme, aby ji nevraceli, nýbrž si ji ponechali a za ni darem 2—3 Kč Matici Staroboleslavské zaslali; 2. aby členy Matice Staroboleslavské se stali, zvolený roční příspěvek přiloženou složenkou zároveň s dárkem za brožuru nám laskavě zaslali.

Farní úřady prosíme: 1. aby tuto brožuru na osadě co nejvíce rozšířily; 2. aby co možno nejvíce členů ve své farnosti Matici Staroboleslavské získaly, jména jejich si zapsaly a nám je sdělily.

Katolické spolky a organizace žádáme: 1. aby brožuru tuto mezi členstvem co nejvíce šířily; 2. aby ve schůzích svých na ni upozorňovaly a členy Matici Staroboleslavské získávaly a je naši kanceláři oznámily; 3. aby svůj spolek neb organizaci za člena Matice Svatohorské přihlásily.

Všechny prosíme, aby se ujal práce ve své farnosti, aby co nejvíce poutníků z ní do St. Boleslavi putovalo, případně aby z ní anebo ve spojení s jinými farnostmi pouť společná byla vypravena.

Brožuru „Průvodce po Staré Boleslavi“ možno dostati v kanceláři Staroboleslavské Matice v Praze II., Spálena ulice 80.

Výbor Matice Staroboleslavské.

Číslo 6.
Červen 1923.

Ročník
~~~~~ XIX.

MĚSÍČNÍK PRO LID.

S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.
Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loretánské (báseň), str. 81. — Pobožnost k nejsv. Srdci Ježíšovu . . . , str. 81. — Julius Brach: Květy mariánské (báseň), str. 86. — Jano Köhler: Božské Srdce Páně (vyobr.), str. 86. — Alois Dostál: Potůčkova kaplička, str. 86. — Lahyrt: Mše sv., str. 87. — P. Konrád M. Kubeš T. J.: Triumfy církve Kristovy, str. 90. — P. Jaroslav Ovečka T. J.: Nechte dítě přicházeti ke mně!, str. 91. — P. Rozkošný T. J.: O Matce Svatohostýnské, str. 93. — P. Rudolf Rozkošný: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 91. —

Nejdůstojnější pan arcibiskup olomoucký dr. Antonín Cyril Stojan jest těžce nemocen. — Prosíme všechny čtenáře a ctitele Královny Svatohostýnské o modlitby za něho.

Nákladem Hlasů Svatohostýnských vyšly tyto publikace:

Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, od P. Ovečky T. J. Doslovný překlad z původního znění španělského. Přidán jest duchaplný postup myšlenek v exerciciích. Cena výtisku neváz. 18 Kč, váz. 23 Kč.

Chléb náš vezdejší. Poučení o častém sv. přijímání. Cena 80 hal.

Mešní píseň svatohostýnská s průvodem varhan. Cena 50 hal., bez not za 10 hal.

Píseň zasněná k Panně Marii Svatohostýnské. Cena 15 hal.

Diplom o zasvěcení se rodiny k B. S. P. Cena 1 Kč.

Zasněná modlitba rodin k B. S. P. s obrázkem bronzové sochy na Svatém Hostýně. Cena 40 hal.

Zasláno.

Em. Žák: Řeči konferenční. — V Praze 1923. Nakladatelství V. Kotrbovo. Sešit 1. Cena 2 Kč.

Kdo chce uctít Královnu Máje způsobem důstojným zasvětit se jí dle blahosl. Grignina z Montfortu. Návod v krásné knize „O pravé pobožnosti k Panně Marii“. Cena Kč 15.—. Lepší vydání Kč 20. Vydalo Družstvo Přátel Studia v Praze-I. ul. Karoliny Světlé č. 43. Na skladě u všech knihkupců.

Francis Jammes: Kniha o sv. Josefu. Povídky. Přeložil Dr. Josef Krlín. Upravil V. K. Brunner. Vydalo jako 32 knihu Družstvo Přátel Studia v Praze-I. ulice Karoliny Světlé 43. Cena Kč 10., lepší vydání Kč 16.50.

Erich Przywara, Eucharistie a práce. Přeložil K. C. Klement. Vydalo jako čtvrté číslo „Lektorů“ D. P. S. v Praze-I. ul. Karoliny Světlé 43. Cena 4.20 Kč.

Skvěle líčí slavný italský spisovatel Giovanni Paupini „Život Kristův“. Družstvo Přátel Studia v Praze vypisuje do 15. května subskribci za Kč 26.—. (Svazek asi o 600 stranách). Splatiti nutno zálohu Kč 15. zbytek při vydání knihy. Subskribovati možno v každém knihkupectví.

Nákladem „Našince“ vyjde v nejbližší době brožurka, v níž je jasně a zřetelně dokázáno, že tak zvaná církev čs. je vybudovaná na frázích. Bude velmi účelná, aby tato brožurka dostala se všude do obcí sektářstvím zamořených, bude dobře, když si ji přečtou katolíci horliví a bude užitečno, když ji dostanou katolíci vlažní. Někde obrátí, jinde utvrdí a zase jinde odvrátí. Deset kusů stojí Kč 3.—. Na 100 kusů deset výtisků zdarma. Peníze předem. Expeduje administrace „Našince“ v Olomouci.

Podíl Dědictví Svatojanského na r. 1923 právě vyšel. Jest to objemná, 288 stran čítající kniha „Nedělní a sváteční čítanka“ od oblíbeného populárního spisovatele K. Balíka. Na každou neděli a na každý svátek podává se tu krátký, ale obsažný a zajímavě psaný článek. Probrány jsou tu veškeré nejdůležitější nábožensko-mravní otázky se zřetelem k naší době a k našemu poměru. Výborná tato kniha měla by býti v lidu našem rozšířena ve statisících výtisků; přispěla by zajisté značně k povznesení a utvrzení náboženského vědomí.

Na elektrické osvětlení kostela: Absolon Petersburg 150 K, Ver. Grmelová, Olom. 20 K, Fr. Kajstura 50 K, Anna Kaprálová, choť správce důchod. kontr. v Nitře 100 K, Nejmenovaná z Předmostí 1000 K, Ne. jmenovaná ze Střebetic 240 K, Martin Kovář z Hovězího 4 K, Grigorková L., Hustopeč 10 K, Anežka Konvičková, Místek 80 K, Alois Jaška, Kašava 20 K, Fr. Košina, Miškovice 3 K, Mar. Dostálova, Paršovice 10 K, Pavla Zitova 10 K, Nejmenovaný 50 K, Nejmenovaný 6.60 K, Nejmen. 10 K, Nejmen. 11 K.

Na kostel: Jan Klouda, Ashland, Chicago 60 K., Nejmenovaná paní 5 doll.

Půjčku na elektrizaci: Augustiniánský klášter sv. Tomáše na St. Brně 15.000 K, Anna Kaprálová, choť správce důchodkové kontroly v Nitře 1000 K, Jan Novák, Místek 500 K.

Rady a pokyny.

Jaké zásady platí o poutních vlacích?

Poutní vlak spadá pod ustanovení — pro společné jízdy.

1. Zvláštní vlak si může objednat každá společnost nebo spolek.

2. Zvláštní vlak lze objednat jen tehdy, když vzdálenost přesahuje 50 km. Na menší vzdálenost lze objednat zvláštní vlak jen tehdy, když se zapraví jízdné za 51 km.

3. Při objednávce vlaku musí být zahrnuto nejméně 300 jízdenek třetí třídy z místa, z něhož vlak vyjíždí do místa určení. Jestliže je tento počet zajištěn, mohou být přijímány i osoby v mezistanicích.

4. Snížení jízdného jest obvykle 33 proc. třetí třídy. Děti od 4—10 roků platí polovici normální jízdy.

5. Osoby, které mají právo používat volných neb režijních lístků neb jiných výhod, mohou svých výhod použít i na těchto zvláštních vlacích, ale jen se svolením podnikatele vlaku. Taková osoba má k jízdě tedy zapotřebí legitimace pořadatelstva vlaku, za níž pořadatelstvo může žádati pořadatelský režijní příspěvek. Legitimace tato kontrolovati se může při jízdě od pořadatelů zároveň s kontrolou lístků jízdních.

6. Při objednávce vlaků nutno položit Kč 500 kauce. Kauce ta by propadla, kdyby vlak se odřekl. Když se zapraví 300 jízdenek za 300 osob, kauce se z toho obnosu odpočítává.

7. Zvláštní vlaky se nepovolují o svátcích svatodušních a v době, v níž jsou dva svátky za sebou v době od 15. června do 15. září.

8. Žádost se posílá na příslušné ředitelství dráhy, z jehož okrsku vlak vyjíždí a kolkuje se zkorunovým kolkem. Žádost dlužno zaslati nejméně 8 dní před nastoupením jízdy.

9. Když ředitelství vlak povolí, vyrozumí o tom pořadatelstvo a stanici odjezdu. Pak pořadatelstvo složí Kč 500 u stanice odjezdu, sepíše si jména účastníků, vybere od nich peníze a zakoupí za sebraný obnos lístky a po té lístky rozdá účastníkům. Jestliže se hlásí účastníci noví, přikoupí dle přihlášek ve stanici dalších 10, 20, 50 atd. lístků až do přípustného počtu lístků, což se řídí dle možnosti přístavby vagonů.

10. Na návštěích pořadatelských nutno se vším důrazem oznámiti, že do vlaku nesmí nikdo vstoupiti, kdo si předem nezaplatil lístek, jinak že ponesě pokuty s tím spojené.

11. Osoby, které chtějí použití osobních výhod, jako režijních lístků, legitimací a pod., musí si předem zakoupiti u pořadatelstva legitimací lístek spolkový a u pokl. staniční před jízdou jízdenku.

Výhody pro hromadné jízdy spolků a společností pravidelnými vlaky.

Chce-li se zúčastniti nejméně 30 osob jisté společnosti nebo spolku jízdy na nějaké určité místo ve vlaku téže třídy, který pravidelně jezdívá, obdrží slevu 30%. Této slevy lze dosáti při osobních a smíšených vlacích jen při vzdálenosti, která obnáší nejméně 151 km a větší.

Žádost zasílá se včas prostřednictvím stanice odjezdu na ředitelství. Bližší ustanovení sdělí staniční úřad.

Výhody pro spolky a ústavy pečující o výchovu mládeže.

Této výhody mohou použití naše spolky, Sdružení katol. mládeže, Orel, Omladina. Účastní-li se jízdy alespoň 6 členů, počítaje v to i dozorčí osobu, obdrží 50 proc. slevu jízdného třetí třídy v osobních vlacích.

Žádost dlužno podati prostřednictvím stanice odjezdu na ředitelství. Staniční úřad sdělí bližší ustanovení. — Právo, 8. dubna.

Ctěl. sestra Teresie od Ježíška. Úcta k sestře Teresii od Ježíška je i u nás velmi rozšířená. 29. dubna byla ve chrámě sv. Petra v Římě prohlášena za blahoslavenou. Byl čten dekret o jejích ctnostech, odhalen její obraz postavený na hlavním oltáři, kdež zasvitlo na 3000 elektrických žárovek, zároveň zapěn chvalozpěv *Te Deum laudamus*. Odpoledne měl sám Sv. Otec požehnání. 11. února byl před Sv. Otcem čten v římské kongregaci dekret o jejích hrdinských ctnostech. Po přečtení dekretu děkoval generál karmelitského řádu za tak velké vyznamenání a dodal, že v jejích řádě jest tato blahoslavená vzývána od misionářů za pomoc. Za svého životy totiž přijala jednoho misionáře za svého duchovního bratra a podporovala jeho působení modlitbami, umrtvováním a obětmi, a Pán Bůh žehnal misionářům v jeho apoštolských pracích tak, že i ostatní misionářům ji prosili za přispění. Proto prosil generál Sv. Otce, aby ji prohlásil za patronku karmelitánských misionářů. Papež Pius XI. učinil následující promluvu o oné „Květině Ježíšově.“ „Je to pravda, že hlas lidu a hlas Boží se často spojují v jakémśi božském dorozumění; ale hlas Boží bylo slyšet první; nebyl to tento hlas, kterýž se přivedl do souladu s hlasem lidu, ale byl to hlas lidu, kterýž poznal a následoval hlas Boží...“ „Ku hlasu lidu přišly zázraky přidati výmluvnosti. Byl to hlas Boží, kterýž připravil tu duši a dovolil ji vstoupiti rychle ku vznešeným výšinám dokonalosti. Byl to hlas Boha, kterýž skvělostí zázraků objevil pokladnu ctností, jež soustředil v jejím srdci. Neboť ctnosti této veliké duše jsou skutečně zázračny. Postačí čísti životopis sv. Terezie, třeba jen zkrácený. Týž Bůh, který povolal ty velikány svatosti a apoštolského života, sv. Ignáce, sv. Františka Xaverského, před nimiž stojí nevyrovnatelné postavy sv. Petra

a Pavla, Athanasia, Chrysostoma, Ambrože, Karla Boromejského — týž Bůh se nám v tomto okamžiku ukazuje jako Jeden, kterýž s nesmírnou láskou vytvoří v tajnosti jako nevyrovnatelně jemnou miniaturu dokonalé svatosti toto velmi pokorné a panenské dítě. Jaké je slovo, jež k nám Bůh tímto způsobem promluví mými? Co nám chce říci maličká Tereza, neboť ona také je slovem Božím? Neboť Bůh mluví svými skutky a je to způsob těch, kteříž jsou od něho vybráni mluvíti k nám, že mluví nikoliv slovy, ale skutky. Bůh nám sděluje, a malá Tereza s Ním, že což není-li větší je jistě tak velká jako činnost a moc genia, což v očích Božích je tak drahocenné jako skvělé vlastnosti moudrosti a organisace, tak účinkující v křesťanském apoštolátu, jako jsou — abychom zůstaly v paměti nedávných stoletých slavností — sv. František Saleský a sv. Terezie Ježíšova. Ano, je něco, což před Bohem je stejně drahocenné: je to pokora srdce — plnění povinnosti našeho stavu, ať je to cokoli, v jakémkoliv stupni, co konati máme; ochota pro každou oběť, odevzdání do ruky a srdce Božího a nade všechno pravá láska. Jak sv. Augustin praví: „Každý nemůže kázat, ale kdo by nemohl se modliti, ponižovati se a milovati?“ Takové naučení nám dává maličká Tereza, abychom mohli postupovati v životě křesťanském. Jsme šťastni, že nám Bůh popřál takové vyznamenání pro první rok našeho pontifikátu, přidati novou slávu jaká vyplývá z drahé hvězdy Terezie Božského Nemluvněte, zázraku ctnosti a divu zázraků. Odporúčujeme jí netoliko naši ubohou, pokornou osobu, netoliko všechny missie, zvláště Karmelitánské, ale také celou církev.“

Zmínka o Sv. Hostýně v Národním shromáždění. 19. dubna byl v Nár. shromáždění projednáván zákon o ochraně nájemníků. Poslanec Myslivec poukázal ve své řeči, že se již zvolna začíná všude stavěti. Jen ministerstva nepředcházejí dobrým příkladem, ba místo stavění zabírají cizí byty. Pokračoval takto: „Neškodilo by, aby ministerstva si vzala příklad z poutníků na Hostýn, kteří na popud arcibiskupa Dra. Stojana přinesli tisíce cihel na horu, takže mohlo býti započato se stavbou útulku pro poutníky.“

Čtenářům známý farář Rev. P. J. Berger, Tábor Min., jenž v Americe agituje pro Hlasy svatohostýnské, vyzýval ty, kdo znali zemřelého P. Jaška, aby nějaký obnos věnovali na jeho pomník, jenž bude postaven na Sv. Hostýně a na pamětní desku na Velehradě. Srdečně mu děkujeme za ochotu. Zároveň se táže, že někteří odběratelé Hlasů Svatohostýnských v Americe si přejí, aby si mohli koupit hrací obraz P. Marie Svatohostýnské. Nám

není známa firma, která takové obrazy má. Věděl-li by kdo, nechť do redakce Hlasů to oznámí, abychom do Ameriky mohli odpověděti. Dále týž dp. Berger píše: „Budu-li živ za 2 roky, snad P. Marii na Sv. Hostýně uvidím. Ona to asi způsobila, že se přihlásil bohoslovce, který četl moji adresu v Hlasech Svatohost., do mé osady. Prosil jsem p. biskupa, by jej přijal, že by mohl pak na mém místě (jediné české osadě v naší diecési) působiti. Na mé přání p. biskup jej přijal, bude zde 2 roky v bohosloví. Je to Jan Elšík a teď je v bohosloví v Trnavě, čte též Hlasy Svatohostýnské. Pak by nastoupil na mé místo.“

Kterási čtenářka chtěla věděti, co se má modlívati, aby byla vyslyšená. Má milá, nevíme, jestliže to, zač prosíme, se srovnává s vůlí Boží, anebo bude-li nám to k dobru. Musíme se tedy odevzdat do vůle Boží a dodati při modlitbě: Ne jak já chci, ale jak ty Bože chceš, tak se mi staň. Bůh nám nezůstane nic dlužen a jistě nám to odplatí, když ne tu, tak na onom světě. Jiná čtenářka píše: Když jsem měla 19 let, vypravovali mě moji domácí na pouť. Musím se k tomu přiznati, jako svobodné děvče jsem nechtěla o pouti ani slyšeti a modlitbu jsem jen tak ledabyly vykonávala. Moje matka se však za mne modlila, aby mne Panna Maria zachránila. Na pouť jsem nejen nešla, ale objednaly jsme si děvčata ještě i muziku právě o té pouti. V sobotu před muzikou spadla jsem s kolny 7 m vysoké. Byla jsem dva dny bez sebe, dostala jsem poslední pomazání a všickni čekali na mou smrt. Byla jsem 3 neděle bez rozumu; když však byla za mne sloužena mše svatá, promluvila jsem nejsv. jméno Ježíš. Tři čtvrti roku jsem byla nemocná. Poznala jsem, že modlitba mé matky byla vyslyšená. Od té doby uctívám Pannu Marii, B. Srdce P., sv. Antonína, anděla strážného. Pak jsem se vdala a za 9 let jsem ovdověla a nyní mám 45 roků. Před loňskými vánocemi jsem stonala 5 neděl. Uzdravila jsem se, ale na ruce jsem zůstala ochromená. Čtyři mé děti stály u mne a plakaly. Vzápětí jsem Pannu Marii, ku které již aspoň 10 let putuji, a vyslyšela mne. Onemocněl mi 23 letý syn. Když se jeho nemoc, která trvala půl třetího roku, blížila ku konci, prosila jsem Pannu Marii, aby se dobře na smrt připravil, by mu ulehčila. Zemřel tiše v mém náručí zaopatřen svatými svátostmi 29. dubna 1922. Odebral se k Panně Marii, kterou za svého života vroucně miloval.

Různé. Dne 12. dubna sloužil mši sv. a uděloval novokněžské požehnání P. Jiří Kroupa, oblat. sv. Frant. Saleského, jenž měl prvotiny 2. dubna v Lanžhotě a bude působiti u sv. Anny ve Vídni.

Číslo 7.
červenec 1923.

Ročník
~~~~~ XIX.

MĚSÍČNÍK PRO LID.

**S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.
Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: P. Fr. Žák T. J.: K Panně Marii za dešť (piscň), str. 97. — Msgr. Dr. Rud. Zháněl: Spása skrze Marii, str. 98. — Vladimír Hornov: Na pouti života, str. 100. — Mgr. Baunart - M. Hedv. Vávrová: Generál de Sonis, str. 101. — Pomník padlých vojáků na Sv. Hostýně (vyobr.), str. 103. — P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loretánské (báseň) str. 103. — Lahyrt: Mše sv., str. 104. — P. Jaroslav Ovečka T. J.: Nechte dítek přicházeti ke mně!, str. 105. — P. Fr. Videnský T. J.: Čeští misionáři mezi Indiány v Americe, str. 107. — Anna K. mar. sod.: Slepý poutník na Sv. Hostýně, str. 108. — P. Rudolf Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 109.

Zasláno.

Návštěvníci sv. Hostýna se upozorňují, že spojení od nádraží s hlavní pohodlnou cestou na Sv. Hostýn, vedoucí přes město Bystřici p. Host., má jediné polní cesta po horní straně železniční trati, to jest po pravé straně od nádraží. Cesta tato je od nádraží po celé své délce dovolená. Všechny ostatní polní cesty a pěšinky bystřické vedou k pozemkům, neústí nikde do cesty hostýnské a jest průchod z nich v zájmu ochrany úrody zapovězen. — Chodci šetřte úrody, nelámejte větviček stromů a netrhejte květů podél cest. Poněvadž každé poškození stromů a též nošení větvíček se pokutuje dle velikosti škody.

Toto zasláno posílá nám pan továrník Zbořil a provází je tímto přípísem:

Velectěný pane redaktore.

Žádám za laskavé uveřejnění hořejšího „upozornění poutníků na sv. Hostýn“ a sděluji k Vaší informaci, že se mi podařilo jednáním s městskou radou a odkupem pozemků, dotyčnou nyní dovolenou cestu uzavírajících, docílití toho, aby známé pokutování chodců na Sv. Hostýn pro polní puch přestalo.

Je to nejkratší cesta na Sv. Hostýn, jejímž uvolněním se jistě poutníkům velmi zavděčíme.

Procesí však ať chodí po hlavní silnici přes město, polní cesta je úzká a snadno by proto úrodu na přiléhajících polích sešlapali a bylo by zase po dohodě.

Zdravím Vás přátelsky Váš oddaný

V. Zbořil, továrník,

Bystřice p. H. 15.-VI. 1923.

hospodář Matice Svatohostýnské.

Nákladem Hlasů Svatohostýnských vyšly tyto publikace:

Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, od P. Ovečky T. J. Díl I. Doslovný překlad z původního znění španělského. Přidán jest duchaplný postup myšlenek v exerciciích. Cena výtisku neváz. 18 Kč, váz. 23 Kč. Díl II. neváz. 26 Kč, váz. 32 Kč. Tento II. díl jest samostatná, v sobě ucelená kniha. Podává **návod k modlitbě rozjímavé**, jakož i důležité poučení o modlitbě **afektivní a nazírání ziskáném**, též stručný výklad o modlitbě **mystické**. Každý kněz a řeholník i řeholnice, rovněž i členové Mar. družin a ostatních nábož. spolků měli by býti obeznámeni s knihou touto.

Chléb náš vezdejší. Poučení o častém sv. přijímání. Cena 80 hal.

Mešní píseň svatohostýnská s průvodem varhan. Cena 50 hal. bez not za 10 hal.

Píseň zásvětná k Panně Marii Svatohostýnské. Cena 15 hal.

Diplom o zasvěcení se rodiny k B. S. P. Cena 1 Kč.

Zásvětná modlitba rodin k B. S. P. s obrázkem bronzové sochy na Svatém Hostýně. Cena 40 hal.

Em. Žák: „Řeči o Nejsv. Srdci Páně“. V. Kotrba v Praze II. 198, cena Kč 2.50. Obsah: I. Původ a význam úcty Nejsv. srdce Páně. II. Milující srdce Kristovo. III. Rozbolněné srdce Kristovo. Nová publikace pilného našeho konferenciera přináší tři řeči krátké, průhledné, ale logicky určitý cíl sledující řeči, které snášejí léky pro zraněnou duši věřící, jak z říše nadpřirozené, tak i filosofie, poesie a umění.

Omladinský prapor zavlá nad Hanou! (Občanské Noviny 18. května.) Tento symbol boje, jenž zobrazuje ideje a úsilí naše, viditelné znamení soustředění našeho, zavlá nad požehnanými nivami naší Hané. Katolická Omladina v Plešovci na oslavu svého 15letého trvání vztýčí jej před svůj šik! Dne 10. června t. r. koná se slavnost jeho posvěcení. Bude jásavým signálem ke sjezdu mladé, katolické Hané, která dokáže své odhodlání pracovati, bojovati, trpěti a vítěziti! Bílá strana praporu ozdobena jest krásným obrazem Panny Marie Svatohostýnské, červená pak nese znak, jímž Omladina zdobí svou hrud' — tři zlaté klasy v olivovém poli! — Událost tato jest dokladem, jaké zásady vyznává naše Haná, která uznává konečně nutnost takového veřejného projevu.

Zasláno.

P. Mataus Craroley SS. CC.: Ke Králi lásky skrze Královnu srdcí. Z francouzského přeložil Dr. Jos. Čihák. Nákladem Národního sekretariátu v Praze II., Trojická 20. Intronizace Srdce Páně v rodinách. Cena 1 Kč, poštou 1 K 50 h.

Obraz Panny Marie Svatohostýnské s hudebním strojem prodává firma Klabusay v Holešově na Moravě. Tím odpovídáme na dotaz z Ameriky.

Na nový hlavní oltář. Plesník Ed., Bystrorany 100 K.

Na elektriků: Mrazáková Marie z Velké Senice 40 K, Nej. z Milonic 10 K, Pop Konst. 20 K, Anna Habrdova, Čáslavky, Čechy 60 K, novomanželé Josef a Marie dosoudilovi 100 K, Nejmenovaní dohromady 128 K.

Na půjčku na elektrizaci Sv. Hostýna: Jindř. Valouch, katech. na Vsetíně 500 K, Vinc. Pecháček, far. v. v. Val. Meziříčí 500 K, Apolonie Nováková z Místku 1000 K, Anežka Nováková z Místku 500 K.

Jak se modlíti? Před několika lety byla v kterémsi časopise uveřejněna důvtipná otázka tříletého dítěte. Jeho vychovatelka se chystala do kostela a loučila se s ním. Když dítko spatřilo v jejích rukou kancionál, tázalo se jí: „Co to máš v ruce?“ Vychovatelka odpověděla: „Modlitební knihu.“ Dítě jsouc zvědavé pokračovalo v otázce: „Co je v ní napsáno?“ „Tam je napsáno, co mám Pánu Bohu v kostele říci.“ Na to dítě: „A napsala sis ji sama?“ Vychovatelka: „Ne, jiný ji napsal.“ Dítě: „Jak to mohl jiný vědět, co chceš Pánu Bohu říci?“ Tato důvtipná otázka malého dítky by se mnohých poutníků hostýnských netýkala. V žádné modlitební knize nejsou takové modlitby, jaké se oni modlí za poutním oltářem. Celé své srdce před Pannou Marií vylévají. Ba i když jsou již doma, vzpomínka na modlitbu hostýnskou je opět k zbožnosti rozněcuje. Co se děje v jejich srdci, neodvažují se nikomu svěřiti a myslí si, že

nikdo jiný neví o takové modlitbě. A přece jsou celé knihy napsány o tomto způsobu modlitby. Také vydavatelstvo Hlasů svatohostýnských vydalo návod k rozjímavé modlitbě od Jaroslava Ovečky T. J. Spisovatel pojednává v něm o této modlitbě na 80 stránkách a nazývá ji afektivní t. j. citovou, od srdce jdoucí (str. na 415). Vymezuje, co je taková modlitba, ukazuje její výhody (str. 442), vyvrací námitky proti ní (447), udává pravidla, jak si počínati stran každodenní vnitřní modlitby (460), a podle čeho člověk pozná, že je od Boha k ní zván, uvádí rady svatých, jak si máme při ní počínati, atd. Kterak si má počínati duše úzce s Pánem Bohem spojená, již se přese všechny roztržitosti vzpomínka na Boha vrací, poučuje nás sv. Jan z Kříže, jehož nauku na dalších 20 stranách spisovatel uvádí. Ale i o jiných způsobech modlitby se tam dočteme; ku př.: jak nám mohou pomáhati smysly, oči, uši, jazyk, ruce, abychom se se sebraností modlili (str. 318—362). Dokonce nám radí spisovatel, abychom se někdy i dle taktu modlili (str. 376). Nejdelší pojednání má o rozjímání, jakožto nejdůležitějším způsobu modlitby. Také zkrátka pojednává o útěše při rozjímání. Z tohoto stručného obsahu každý pozná, že tato kniha může duši, která chce vésti duchovní život, velmi prospěti. Vždyť modlitba je hlavní podmínkou pro duchovní život. Poutník svatohostýnský se rád modlívá. Může mu tedy tato kniha posloužiti. Pro velkou drahotu jsme ji nevydali ve velkém množství. Prodáváme ji na Svatém Hostýně nevázanou za 26 K, vázanou v plátně za 32 K.

Rud. Chovanec, ctitel Mariánský píše. Byl jsem po dobu více let obtěžován těžkou nemocí. Po celý rok jsem užíval masáže tak že mi trochu polevilo. Bylo mi asi půl roku dobře, tak že jsem myslel, že jsem zdrav. Po čase jsem pociťoval zase bolesti a nemoc se horšila víc a více, tak že jsem chodil od lékaře k lékaři, ale vše bylo marno. Zase jsem užíval více než dvě léta masáže, ale moje nemoc byla ještě horší. Chtěje vylézt, co mi schází, šel sem na rentgenovy paprsky. Po druhé této prohlídce řekl mi lékař, že jsem něco hrozného vytrpěl, že mám v sobě velké jizvy, proto chci-li být zdrav, že musím jít na operaci, jiná pomoc, že mi není. Kdykoli jsem četl v „Hlasech“ poděkování za uzdravení, vždycky jsem slzel, že Bůh mou prosbu neslyší. I odhodlal jsem se znovu prositi o pomoc Boží a prosil Matičku Svatohost. a Božské Srdce, že se budu vždycky snažit jejím dobrým ctitelem býti, byt by mne to stálo cokoli, jen když budu zdrav. Nemoc počala se během tohoto roku 1923 lepšiti, tak že pomalu sem počal nabývati pravidelnou chuť k jídlu. Dnes, kdy to uveřejňuji do „Hlasů“ necítím již žádné bolesti. Proto ze srdce zde děkuji Matičce a Bož. Srdci za

uzdravení, což nechci dokud budu zdrav žádný rok opomenout. — Sv. Hostýn dne 25. května 1923.

Z Halenkova. (Poutí) farníků našich na posv. Hostýn vykonána ve dnech 11.—13. května. Vydařila se znamenitě! Na 500 různého pohlaví a stáří se jí sčastnilo za doprovodu dp. kaplana a orelské hudby. Téměř všichni poutníci přistoupili ku sv. svátostem. Potěšení a posilnění na duši, vrátili se šťastně v neděli v podvečer domů. Každý si pochvaloval, jak krásná ta poutí byla. Kéž Matka Boží Svatohostýnská vyprosí nám, zač jsme ji žádali! Vldp. kaplanu P. Velnerovi, naší hudbě a všem, kdož o zdar poutí se přičinili srdečně děkujeme. Vděčné naše díky také přátelům našim v Hoštálkové, kteří nám laskavě noclehu popřáli s pátku na sobotu. Zaplať Pán Bůh!

Z Hovězí. (Poutí) Ve dnech 5. a 6. května t. r. konána z naší farnosti poutí na posv. Hostýn, za veliké účasti. Potěšitelné, že bylo mezi poutníky velmi mnoho mužů.

Ze Slavkova u Brna. Jsme ve veliké tísní o učitelky pro naše klášterní školy. Potřebujeme učitelky pro mateřské ško-

ly, pro obecné a měšťanské školy, kuchářské a hospodyňské školy, též učitelky industriální, učitelky hudby a j. Přijímáme zbožné, zdravé dívky z dobrých katol. rodin ať mají vzdělání pro jakýkoliv odbor ženského zaměstnání aneb pouze zručnost pro domácí práce bez rozdílu, zda jsou z rodin zámožných aneb chudých ve věku od 16 do 27 let. Ve zvláštních případech může býti udělena i dispens stran pokročilejšího věku zvláště u učitelek. Pro přítomnou dobu potřebovaly bychom učitelku pro měšť. školy z II. odboru. Kdybyste snad o takové učitelce věděli, která by byla ochotná jíti do kláštera vyučovat, byly bychom Vaší důstojnosti velmi vděčné, poněvadž nedostatek učitelek na naší škole může míti velmi zhoubné následky v nynější době, kdy se proti klášterním školám tak bojuje. Jsme přesvědčeny, že naši úpěnlivou prosbu neoslyšíte a bude-li vám možno, laskavým doporučením k ochraně našich škol i kláštera přispějete. Za veškeru snahu v tomto směru již předem vřelě, Zaplať Bůh vyslovují vaši důstojnosti v Kristu oddané chudé školské sestry Matky Boží ve Slavkově u Brna.

Jízdní řád.

Hulín	5.02	6.00	9.40	14.18	18.00	20.25
Bystřice p. H.	5.42	6.44	10.23	15.03	18.43	21.08
Val. Meziříčí		7.31	11.12	15.54	19.30	21.56
Val. Meziříčí	5.11		10.56	15.10	17.57	22.24
Bystřice p. H.	6.00	7.22	11.46	16.00	18.46	23.12
Hulín	6.30	7.58	12.23	16.36	19.24	23.47

Rozdíl povětrnosti v Praze a na Sv. Hostýně v druhé polovici r. 1922.

Dle měsíčních přehledů čs. státního ústavu metereol. v Praze.

Měsíc	Stanice	Teplota ve ° C					Relat. vlhkost v %	Srážky v mm			Prům. oblačnost	Počet dnů										Převládající vítr
		průměrná	nejvyšší	dne	nejnižší	dne		množství	nejvíce	dne		jasných	zamračen.	se srážkami	se sněhem	s mlhou	s bouřkou	s vichřicí	ledových	mrazových	letních	
Červenec	Sv. Hostýn	15.4	28.5	6	7.8	17.62	96	24.5	25	4.7	8	7	13	0	8	3	4	0	0	6	Z	
	Praha	17.7	35.6	6	11.1	16.63	107	51.2	23	5.7	4	7	15	0	0	6	5	0	0	13	Z	
Srpen	Sv. Hostýn	14.6	26.5	2	7.5	25.76	81	20.4	23	4.4	8	4	16	0	7	3	2	0	0	3	JV	
	Praha	16.6	27.4	22	7.2	27.73	98	37.8	15	5.7	3	6	21	0	6	7	4	0	0	5	Z	
Září	Sv. Hostýn	9.0	20.2	1	2.8	26.91	155	31.4	13	7.4	1	14	17	0	15	1	3	0	0	0	SV	
	Praha	12.0	21.0	3	3.8	27.77	120	40.6	12	7.6	1	16	19	0	9	2	5	0	0	0	SZ	
Říjen	Sv. Hostýn	2.8	11.0	6	-5.2	29.93	124	19.4	12	7.9	2	18	20	3	20	0	4	3	10	0	SV	
	Praha	5.9	13.8	4	-3.0	25.80	64	23.3	7	7.8	1	16	20	2	16	1	1	0	4	0	SV	
Listopad	Sv. Hostýn	1.3	9.2	4	-9.4	28.91	50	10.7	20	7.7	2	17	18	12	18	0	3	15	25	0	Z	
	Praha	2.6	11.1	7	-5.4	28.81	39	6.9	17	7.6	0	15	21	7	10	0	5	1	15	0	Z	
Prosinec	Sv. Hostýn	1.7	5.8	31	-10.6	10	70	13.4	7	8.2	2	20	18	11	20	0	11	19	26	0	J	
	Praha	1.8	9.2	30	-6.6	16.84	29	7.0	18	8.5	0	20	20	7	7	0	5	2	14	0	Z	

Poznámky. Nadmořská výška Sv. Hostýna 720 m, Prahy 254 m. — Srážky jsou dešť, rozpuštěný sníh, kroupy. — Oblačnost se měří na 10°; 0 je úplně jasno, 10 je úplně zamračeno. — Ledový den je ten, v němž po celý den mrazne.

Číslo 8.
Srpen 1923.

Ročník
XIX.

MĚSÍČNÍK PRO LID.

**S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: P. Fr. Žák T. J.: Svatohostýnský poutník (báseň), str. 113. — Mgr. Bournart - M. Hedv. Vávrová: Generál de Sonis, str. 113. — Kdyby ti byl znám dar Boží, str. 116. — M. Hedv. Vávrová: Kříž v našem životě, str. 117. — P. Fr. Žák A. J.: Z litanie loretánské (báseň), str. 118. — M. Alfonsa: Důkaz, str. 118. — Vnitřek chrámu Svatohostýnského (vyobr.), str. 121. — Lahyrt: Mše sv., str. 122. — P. Jaroslav Ovečka T. J.: Nechte dítek přicházeti ke mně!, str. 124. — P. Rozkošný T. J.: O Matici Svatohostýnské, str. 126. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 126.

Ctitelé Svatohostýnské Matky Boží!

Opět se blíží převzácné výročí památné korunovace Královny Svatohostýnské, vítězné Ochránkyně Moravy. Byly a jsou to dnové milosti, v nichž se prokazuje nejsv. Panně z vděčnosti vždy nová chvála a sláva.

Dne 14. srpna v 7 hodin večer bude řeč uvítací v kostele i venku, potom adorace Nejsv. Svátosti a sv. požehnání, o půl 9. hod. světelný průvod a po něm večerní pobožnost.

Na svátek Nanebevzetí P. M. dne 15. srpna budou od 4. hod. ráno mše sv. a podávání sv. přijímání. V 6 hod. bude kázání v kostele i venku, potom zpívaná mše sv. O půl 9. hod. akademie s holdováním Panně Marii. V 10 hod. kázání s desátkem: „Který Tě Panno, na nebi korunovati ráčil“ s vyzváněním, slavná mše sv. za dobrodince svatohostýnské. Odpoledne o 1. hodině promluva na rozloučenou a sv. požehnání. Večer o půl 7. hod. mají terciáři shromáždění, 16. srpna o 8. hod. kázání a po něm apoštolské požehnání.

Dne 18. srpna v sobotu v 7 hod. večer průvod členů Matice Svatohostýnské od románské kaple do kostela, vzývání Ducha sv., promluva, litanie a sv. požehnání, potom vyzvánění hran a pobožnost za zemřelé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské.

V neděli dne 19. srpna o půl 6. hod. ráno kázání, mše sv. u hlavního oltáře se společným sv. přijímáním za živé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské a u vedlejšího oltáře mše sv. za zemřelé údy a dobrodince Matice Svatohostýnské, na to kondukt za zemřelé údy Matice Svatohostýnské.

O půl 9. hod. bude **valná hromada Matice Svatohostýnské** s obvyklým pořádkem: zpráva jednatelská, pokladniční atd. V 10 hodin kázání s desátkem: „Který tě, Panno, na nebi korunovati ráčil“ s vyzváněním, slavná mše sv. a slavné Te Deum. Večer týž den začne sjezd Marian. družin moravských v 7 hod. uvítací promluvou. V pondělí ráno dne 20. srpna mše sv. se společným sv. přijímáním sodálů. Dopoledne shromáždění sodálů. V ostatní dny v oktávě budou mše sv. od 5—9 hod., večer v 7 hod. litanie a sv. požehnání. Jiné pobožnosti zařídí se dle daných poměrů.

Komu možno, přijď se potěšit a povzbudit. Přejeme Vám všeho dobra na Pánu Bohu na přímluvu Matky Boží Svatohostýnské, sv. Cyrila a Metoda i bl. Jana Sarkandra.

Na Sv. Hostýně, o svátku Navštívení P. Marie 1923.

Výbor Matice Svatohostýnské.

Nákladem Hlasů Svatohostýnských vyšly tyto publikace:

Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, od P. Ovečky T. J. Díl I. Doslovný překlad z původního znění španělského. Přidán jest duchaplný postup myšlenek v exerciciích. Cena výtisku neváz. 18 Kč, váz. 23 Kč. Díl II. neváz. 26 Kč, váz. 32 Kč. Tento II. díl jest

samostatná, v sobě ucelená kniha. Podává **návod k modlitbě rozjímavé**, jakož i důležité poučení o modlitbě **afektivní a nazírání ziskaném**, též stručný výklad o modlitbě **mystické**. Každý kněz a řeholník i řeholnice, rovněž i členové Mar. družin a ostatních nábož. spolků měli by býti obeznámeni s knihou touto.

Chléb náš vezdejší. Poučení o častém sv. přijímání. Cena 80 hal.

Mešní píseň svatohostýnská s průvodem varhan. Cena 50 hal., bez not za 10 hal.

Píseň zásvětná k Panně Marii Svatohostýnské. Cena 15 hal.

Diplom o zasvěcení se rodiny k B. S. P. Cena 1 Kč.

Zásvětná modlitba rodin k B. S. P. s obrázkem bronzové sochy na Svatém Hostýně. Cena 40 hal.

J. Smrček: Zrazené srdce. Na rozcestí. Dva romány. Cena 10 Kč. Českoslov. akc. tiskárna v Praze. **V. Svatohor:** Svatý dábel. cena 10 Kč. Expeduje Nakladatelství Českoslov. akc. tiskárny v Praze I. ul. Karoliny Světlé č. 43. — Bible česká od Dr. Jana Hejčla a Dr. Jana Lad. Sýkory sešit 53 a 54, čili St. zák. sešit 40, Nový Zák. sešit 14. Nákladem dědictví sv. Jana Nep. v Praze č. 35. na Hradčanech. Tiskl V. Kotrba.

„Šťastná rodina“, kterýžto měsíčník jest zároveň orgánem sdružení katol. rodičů a přátel křesť. výchovy; vyšlo právě 6 číslo. Jest nutno říci, že red. odborný učitel Jos. Chudáček vede si velmi bystře. Číslo přináší i krásné vzory ručních prací. Ročně vychází 12 čísel za předplatné 12 Kč, Vydává nakladatelství českosl. akciové tiskárny v Praze I. ulice Karoliny Světlé 23.

Slavnost Božího Těla na Svatém Hostýně. Slavnost Božího Těla, o níž před 3 roky, kdy začala, byly obavy, že se nevydaří, vyšínula se působením Omladin z okolí bystřického na jednu z nejkrásnějších pobožností hostýnských. Asi měsíc před tím se konala porada v Bystřici, na níž byl ustanoven program. Brzy potom byly v okolních vesnicích vylepeny velké plakáty s následujícím oznámením: Venkovská Omladina společně s jednotami Orla čs. na Bystřicku pod Host. a bratrské skupiny ze sousedních okresů pořádají dne 3. června 1923 Slavnost Božího Těla na Sv. Hostýně. Pořad: 1. o půl 7. hod. dopol. sraz účastníků před pivovarem v Bystřici pod Host. 2. o 7. hod. odchod s hudbou na Sv. Hostýn. 3. Průvod Božího Těla na Sv. Hostýně. 4. po průvodu kázání a mše sv. 5. po mši sv. akademie. 6. o půl 2. hod. odpol. sv. požehnání a rozchod. Omladina se účastní v národních krojích a Orlí v orelských. Katoličtí rodičové se žádají, by poslali své děti vystrojené za družičky. Mládež z okolí se žádá, by z nádraží bystřického nešla přímo na Sv. Hostýn, ale nechat se přidat k průvodu v Bystřici p. H. Za nepříznivého počasí průvod z Bystřice odpadá. Podobné oznámení bylo uveřejněno v katolických časopisech. A padlo na dobrou půdu. Již o 6. hod. panoval v Bystřici zvláštní, nezvyklý ruch. Přijeli Orlí v krojích z Mořkova u Nov. Jičína a Omladina v národním kroji z Podhradní Lhoty a z Rajnochovic. Seřadiště bylo před továrnou p. Slezáka a podobalo

se o 7. hodině kvetoucí louce, která v pa-prscích slunečních září nádhernou hrou barev; vřdyt se všech stran se sešli Orlí a Omladina. Na ověncených vozích přijelo Orelstvo z Dřevohostic, Domaželic, Líšné s hudbou, přišli Orlí z Loučky, Všechnovic, Kelče, Nemetice, v pestrých hanáckých krojích dostavila se Omladina z Brunsého, Kunovic, Vítonic, Blazic, Jankovic a jiných vesnic. Bylo už po 7. hod., kdy vyrazil průvod za zvuku orelského pochodu Vzhůru orle slovanský. Na samém seřadišti bylo napočítáno 1360 účastníků. Ale průvod neustále rostl, takže již v hostýnské ulici byl odhadnut na půl druhého tisíce. U sochy sv. Antonína přidalo se k průvodu procesí z Loučky, takže jich bylo přes 2000. A to byli pouze ti, kdo uposlechli výzvy a vyčkali na společný odchod. Nahoře byl obyčejný poutní pořádek. Domácí kněží zpívali za pomoci Vinc. Pecháčka, Jos. Tábořského a Fr. Štěpánka. Večer o 7. hod. měl uvítací kázání dr. Kl. Žůrek, jenž právě navrátil se z misie mezi katol. Čechy v Porúří. Ve svém kázání vzpoměl i na toho, který nyní tak poutníkům na sv. Hostýně schází, p. arcibiskupa Stojana a na úryvky řečí zachycených, jež mluvil za své nemoci v horečce, ukázal poutníkům, jak nemůže Hostýna a Velehradu zapomenout i v době svého utrpení. V nejednom oku zaleskla se slza a vroucí modlitba zalétala k trůnu Korunovanému. Následovalo sv. požehnání, pak o 9. hodině smuteční pobožnost u hrobu neznámých vojáků, který bohatě vyzdoben věnci a květinami. Přední strana s oltářem, kdež jsou uloženy památky, byla ozdobená lampiony, což působilo za večerního šera hlubokým dojmem, zejména když oko popatřilo na moře světél kol pomníku. Pobožnost řídil dr. Žůrek, hudbu obstarala omladinská kapela nivnická, smuteční sbory zpěváci rackovsko-franckovští za řízení p. St. Smýkala ze Žeranovic. — Ráno pak od časného jitra už bylo rušno, všichni toužebně pohlíželi k obloze, kdy slunce prorazí hustou mlhu, až konečně sluneční jas oblil celou horu. Ranní kázání měl dp. kaplan ze Zborovic, pak následovala slavná mše svatá, kterou sloužil Vinc. Pecháček za asistence Jos. Tábořského a Fr. Štěpánka, a také nesl Nejsv. Svátost Oltářní ke 4 oltářům. Průvodu ke čtyřem oltářům, účastnila se také mládež z Omladiny a Orla na Bystřicku s prapory a hudbou. Průvod byl tak mohutný, že několik kapel nikterak si nepřekáželo v účinkování. Po průvodu bylo kázání dra. Žůrka a velká mše sv. v kostele, kterou sloužil Jos. Tábořský, a venku, v románské kapli, In. Kukla. Venku pak opět smuteční pobožnost u hrobů neznámých vojáků, za vedení výše uvedeného dr. Žůrka s obdobným pořádkem, jako večer. Poutníkům pak koncertovala nivnická hudba, aby ten oběd u paní Trávníčkové, který sebou přinesli z domu, lépe jim chutnal. Sv. požehnáním slavnost skončena, zbývá jen vzpomínka a

slib, dá-li Pán Bůh zdraví, že na Hostýn za rok půjdeme. — Přerovské Právo 10. června dodává ku zprávě o této slavnosti: Každému hrdost a nadšení zářilo z očí, když viděl, že práce naše není marná, že rosteme a v budoucnosti nás skvělý výsledek nemine. Sv. Hostýrť ponejprv po válce se zaskvěl v tak hojném počtu orelskými a národními kroji. Bratři a sestry! Pracujte všady pilně, aby příště náš počet a tím i slavnost Božího Těla na sv. Hostýně byla zmnohonásobena. K této práci Bože zdař!

Třetí pouť do St. Boleslaví, na Sv. Horu a k hrobu sv. Jana Nep. ve dnech 14.—18. srpna 1923 z chrámu P. OO. Augustiniánů na St. Brně. Přihlášky přijímá Eman. Werner, obchodník v Brně, Starobrněnská ul.

Upozornění. Letos nebudou se přijímati chovanci do první třídy misijního ústavu sv. C. a M.

Z Velehradu. Pořad slavností, sjezdů a duchovních cvičení v letním období: III. 20. srpna (večer), 24. srpna (ráno). — Schůze apoštolátu a katechetů 28.—29. července. — Exercicie pro akademiky (profesory, učitele a ostatní inteligenty) a paralelně pro studentky od 1. srpna (večer) do 5. srpna (ráno). — Sjezd bohoslovců 3.—5. srpna. — 5. srpna odpoledne společná schůze bohoslovecko-studentská, a dorační pobožnost a euchar. průvod. — 6. srpna dopoledne říšská konference stud. a valná hromada. — Exercicie pro středoškolské studenty od 6. srpna (večer) do 10. srpna (ráno), — 4.—6. srpna pout Pražanů. — 8.—9. září sjezd katol. zemědělců. — 10.—14. září exercicie pro železniční zřízence.

Milodary na elektrické osvětlení. Josef Vystrčil z Dubu 10, Jan a Marie Sladkoví z Brna 500, Nejmenovaná z Brna 10, Nej. z Brna 5, Nej. z Brna 10, Nej. z Pravčic 5, Nej. 5, Rosalie Staveníková 5, Nej. z Prostřední Bečvy 10, Nej. z Krasna 5, Nej. z Brna 5, Nej. 5, Nej. z Tršic 10, Nej. 10, Terezie Lichnovská, Závěšice 10, Nej. z Čechovic 10, Růžena Marková, Slavkov u Brna 100, Cecilie Bezinova, Slavkov u Brna 100, Pavel Kožený, Halenkov 5, Nej. z Chorýně 5, Lirová Frant., Zákřov 10, Nej. 2, Marie Zezulová 10, Nej. 10, Nej. 5, Františka Tesařova, Polešovice 10, Nej. 50, Nej. 10, Nej. 2, Marie Zelinková, Miňůvky 4, Františka Pařízková, Brno 50, Marie Habrmanová, Kopřivnice 50, Nej. 100, Nej. 10, Nej. 3, Nej. 10, Nej. 2.

Cihel přinesli poutníci 28. dubna 670, 5. května 300, 9. května 110, 12. května 165, 22. května 900, 27. května 120, 3. června 930, opavští 1028.

Povětrnost v červnu. Za celý měsíc nebyl ani jeden den úplně jasný; zamračených bylo 13, polozamračených 17, 15 dní

bylo s mlhou. Mlha byla obvykle tehdy, když pršelo. A dnů deštových bylo 22. Nepršelo 10., 12., 13., 16., 18., 21., 29., 30. června. 4. června napršelo 27 mm. 1. června foukal severovýchodní vítr, odpoledne však o půl 3. se přihnál vítr jihozápadní, jenž severovýchodní vítr zapudil. 4 hod. od Sv. Hostýna v paršovském re-víru vyvrátil vichor 250.000 kmenů, mezi nimi byly i 100—130leté modřiny. S větrem se přihnala bouřka s lijákem, který trval od 14.20—14.45 hod. napršelo 22 mm. V Kyjově prý napršelo 1 dm, v Žeravicích velké krupobití, na severní Moravě padaly kroupy jako holubí vejce, ve Velkých Karlovicích velké škody v lesích, a řeka Kysúca se tak rozvodnila, že strhla pilř železničního mostu, který ihned 400 dělníků opravovalo, takže mohli poutníci z Čadce se dostat do Turzovky a odtamtud do Bílé a z Bílé zvláštním vlakem na Sv. Hostýn. Ostatní dny většinou vál západní vítr, jenž přiháněl deštivé mraky, které oblohu zatáhly, a s deštěm i mlhu přinesly. Bouřka byla 1., 3., 19., 25., a 27. června. 14. a 19. června padaly kroupy. Za celý měsíc napršelo 173.9 mm. Západní vítr vál 26krát, severozápadní 15krát, jihozápadní 17krát, jižní 10krát, jihovýchodní 4krát, východní 1krát, severovýchodní 12krát, severní 5krát; 25. června byla vichřice. Průměrná teplota ranní byla 8.3, polední 11.9, večerní 9.3, všeobecná 9.8 stupňů C. Jiná léta bývala 13.—18 stupňů. Nejtepleji bylo 10. června 19.1, nejchladněji 6. a 27. června 4.1 stupňů. Mrazy nebyly. 3.-6. bylo 12, 17.-6. 9, 24.-6. 12, 29.-6. 12 stupňů. 5.-6. bylo ve studni u Sarkandrovky vody 7 m 10 cm, v hostinci 10 m 80 cm, u hostince 5. m.

Návštěva chrámu Páně na Sv. Hostýně a počet svatých přijímání v květnu 1923.

1. bylo lidí v kostele	150	a u sv. př.	62
4. " " "	310	"	48
5. " " "	3000	"	75
6. " " "	5400	"	3000
9. " " "	2300	"	80
10. " " "	3500	"	1600
12. " " "	2400	"	45
13. " " "	4900	"	1653
14. " " "	530	"	412
19. " " "	3500	"	53
20. " " "	5200	"	1680
21. " " "	6300	"	1800
26. " " "	900	"	42
27. " " "	2500	"	1200
31. " " "	210	"	108
Ve všední dny úhr.	520	"	411

Úhrnem 41620 " 12269

Mši sv. slouženo 139.

Číslo 9.
Září 1923.

Ročník
XIX.

MĚSÍČNÍK PRO LID.

S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

O B S A H: P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loretánské (báseň), str. 129. — Mgr. Baunart—M. Hedv. Vávrová: Generál de Sonis, str. 129. — Elektrisace Sv. Hostýna, str. 132. — P. Konrád M. Kubeš T. J.: Triumfy církve Kristovy, str. 133. — Al. Dostál: Potůčkova kaplička, str. 135. — Klášter Tov. Ježíšova na Sv. Hostýně zpředu (vyobr.), str. 136. — Lahyrt: Mše sv., str. 137. — M. Hedv. Vávrová: Kříž v našem životě, str. 139. — P. Fr. Vídenský T. J.: Čeští misionáři mezi Indiány v Americe, str. 140. — P. Rozkošný T. J.: O Matici Svatohostýnské, str. 141. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 142.

Nákladem Hlasů Svatohostýnských vyšly tyto publikace:

Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, od P. Ovečky T. J. Díl I. Doslovný překlad z původního znění španělského. Přidán jest duchaplný postup myšlenek v exerciciích. Cena výtisku neváz. 18 Kč, váz. 23 Kč. Díl II. neváz. 26 Kč, váz. 32 Kč. Tento II. díl jest samostatná, v sobě ucelená kniha. Podává **návod k modlitbě rozjímavé, jakož i důležité poučení o modlitbě afektivní a nazírání získaném, též stručný výklad o modlitbě mystické.** Každý kněz a řeholník i řeholnice, rovněž i členové Mar. družin a ostatních nábož. spolků měli by býti obeznámeni s knihou touto.

Chléb náš vezdejší. Poučení o častém sv. přijímání. Cena 80 hal.

Nechte dítek přicházeti ke mně. Poučení o 1. a častém sv. přijímání dětí. Cena 80 hal.

Mešní píseň svatohostýnská s průvodem varhan. Cena 50 hal., bez not za 10 hal.

Píseň zásvětná k Panně Marii Svatohostýnské. Cena 15 hal.

Diplom o zasvěcení se rodiny k B. S. P. Cena 1 Kč.

Zásvětná modlitba rodin k B. S. P. s obrázkem bronzové sochy na Svatém Hostýně. Cena 40 hal.

Zasláno.

Z činnosti našich spisovatelů. Spisovatelka Maria Alfonsa, známá svou literární činností všem našim čtenářům, přistupuje k soubornému knižnímu vydání svých spisů: pohádek, povídek, románů. V brzké době vydány budou spisovatelkou Marií Alfonsou v nakladatelství „Globus“ v Kroměříži ve vkusné knižní úpravě „Vánoce“, sbírka dětských povídek. Cena této knihy oblíbené naší spisovatelky nebude převyšovati po stanovení přibližného nákladu obnos 6 Kč. Žádáme tímto naše čtenářky listu, by projevíly snazivé a oblíbené naší spisovatelce své uznání a sympatie tím, že knihu „Vánoce“ od Marie Alfonsy ihned objednejí, by aspoň přibližný náklad knihy mohl býti ustanoven. Plodná a záslužná činnost spisovatelky Marie Alfonsy zaslouží plného uznání našich čtenářů, našeho duchovenstva, učitelstva a spolků. Objednávku knihy zašlete lístkem takto: P. T. nakladatelství, knihkupectví Globus v Kroměříži. Zašlete ihned po vyjití ..... knihy „Vánoce“ od Marie Alfonsy. (Podpis a adresu s udáním pošty pište laskavě přesně a zřetelně.) Rozšiřte knihu „Vánoce“ hro-

madně mezi naší mládeží, zejména Orelstvo a studentstvo naše nechť postará se o to, by nebylo ani jednoho mezi mládeží, kdož by knihu „Vánoce“ Maria Alfonsy neměl a nečetl.

Zasláno. Em. Bougaud, Církev. Dle VII. vydání přeložil Ant. Melka. „Vzdělávací knihovna katolická,“ řady nové svazek I. — V době, kdy v naší vlasti i v jiných státech rozvířil se boj proti církvi katolické, byla jistě šťastnou volba tohoto díla, kterým „Vzdělávací knihovna katolická“ zahajuje opět pravidelnější vycházení, které válečná a bezprostředně ji následující doba znemožnila. Velkolepé dílo slavného spisovatele a kazatele francouzského biskupa Bougauda „Le christianisme et les temps présents“ bylo již z části převedeno v náš jazyk. Vzdělávací knihovna čerpala z něho několik svazků (O bolesti, O Ježíši Kristu a j.). Dnes podává se nám překlad dílu čtvrtého „o církvi“. Jistě že i tato kniha dozná u nás stejného úspěchu jako předcházející překlady Bougaudovy.

Zasláno. Bible české vyšly právě sešity 53. a 54. V sešitu 53. dospěl Starý zákon až k proroctví Baruchovu, sešitem 54. dokončen jest Nový. Zákon; k tomuto poslednímu sešitu Nového zákona připojeny jsou dvě zdařile provedené mapy cest sv. apoštola Pavla. Jest velice žádoucí, aby nákladné toto dílo, vydávané s velikými obětmi soukromými, nalezlo co možno nejvíce odběratelů, kteří by umožnili brzké jeho dokončení. Přihlášky přijímá administrace Bible české v Praze-IV., 35.

Milodary pro elektrické osvětlení chrámu Páně na Sv. Hostýně. Fl. Bubílek 2 Kč, M. Mikalova 2, Ed. Bubílek 2, J. Bednařík 5, E. Hoštálek 2, Fr. Bubílek 10, L. Slavíková 5, V. Barták 5, Malá 2, A. Zelníkova 5, A. Bohatcova 10, Jan Sobecký 10, H. Forster 5, Horáková 1, A. Vozáková 2, G. Neradilova 2, Krautrova J. 60, Čačala F. 20, Hlava F. 20, Hrbáč 5, Šindelář 50, Slezák R. 20, Fryšák 10, Nečitelný 10, Rozsival 10, Hübl A. 5, Navrátil E. 2, Nečitelný 5, Dorazilová L. 5, Zrůbek J. 10, Doláková J. 2, Batta 5, děk. Worel 100. Gebauer 5, Letfúsová A. 10, Neumannová A. 5, Čechová K. 5, Zajíčková 3, Orlová A. 5, Bednaříková R. 5, Blešová M. 5, Teichmanová 5, Ejemová M. 1, Divínová Z. 1, Růžicková K. 5, Mazálková 5, Rudolf J. 2, Šošolíková 3, Kristenová 6, Ludvíková

10, Palová M. 5, Filipová 3, Bohatcova A. 10, Nejmenovaný 20, Olivíková 3, Čačala 5, Bubílková F. 10, Bubílková E. 5, Šimíková F. 5, Pytelova 2, Bubílkova M. 10, Procházkova 10, Charvátova 5, Krautrová 20, Krautrová J. 15, Horák Fr. 8, Nedoluha J. 8, Tábořský J. 3, Koutný J. 5, Zicháček J. 2, Krajcar V. 1, Sadil F. 3, Krajcar F. 5, Janečka C. 5, Krajcar J. 5, Krajcar V. 5, Krajcar Jan 5, Klenovský Jan 5, Durmanova M. 1, Janečka P. 3, Koutný A. 5, Krajcar Jos. 3, Janečka J. 8, Kopřiva F. 2, Kadalova J. 3, Ulmova V. 5, Koutný Alois 5, Kopřiva In. 5, Kroutil Al. 2, Neradil 5, Nej. 50, Nej. 220, Nej. 10, Kinzlerova Žofie z Dlúhonic 10, Kinzlerová Anežka z Dlúhonic 20, Nej. 20, Nej. 5, Medřická Štěpánka, Uher. Brod 50, Nej. 20, Nej. 5, Žáček Frant. studující z Kojetína 200, Nedomová M., Olomouc 50, Nej., Huštěnovice 10, Nejmenovaný 4, Daňkova Frant., Polešovice 50, Nejmenovaný 7, Nej. 10, Nej. 5, Rodina Vavříková, Radimov 5, Nej. 15, Zatloukal Al., Brusné 5, Nej. 10, Nej. 8, Houšová Johana, Drholec 20, Nej. 5, Nej. ze St. Jičína 10, Zbořilová Aloisie, Tetetice 20, Janotková Anežka z Klokočí 10, Nej. 20, Orlová M., Hodonín 5, Fírgánek Frant., Opava 100, Fr. Prackič 12, Nej. 21, Nej. 6, Nej. 5, Sedláčková, Prackiče 50, Vlková Anna, z Sběrka z Chvalkovic u Ivan. 20, Nej. z Holešova 180, Průvod z Hranic 20, Nej. 14, Nej. 5, Nej. 100, Nej. 10, Calabová Anna 2, Nej. 3, Čuraj Jos. 5, Sedláček Karel 5, Suchánková Frant. ze Zdislavic 2.50, Reder Ondřej 3, Jurečkova Frant., Modřice 50, Nej., Modřice 10, Ličmann Josef, Malhotice 50, Rodina Kračmerova, Žadovice, 20, Číhalova Marie, Přívoz 10, Čiháčková Marie, Olší 250, Pospíšilová Karol., Rudslavice 50, Hanzlíková Marie, Dluhonice 25, Od pohřbu Klvaňové Marie, Opatovice 20, Čtenářka Hl. Svatoh. z Kozlovic 50, Nej. z Frenštátu 30, Nej. z Lobotic 50, Kozelská Aloisie, Mor. Ostrava 5, Tomisová Marie, Slez. Ostrava 10, Adam Frant., Prostějov 5, Nej. 7, Nej. 10, Grössl Frant., Loučka 5, Nej. 3.50, Pavlíková A., Albrechtický 10, Lacinová, Albrechtický 10, Nej. 9, Nej. 6, Stráněl Frant., Chvalkovice 20, Nej. 10, Talanda Josef, Prostějov 10, Nej. 2.40, Nej. 10, Nej. 5, Nej. 7, Nej. 10, Nej. 10, Ferd. Harna z Chvalčovic posílá dar kněží 60, P. Polách z Bystřice 50, Anna Holánková z Brna sbírku 190, Drábková Josefa z Kudlovic 2, Dp. Kouřil Jan, farář, Rataje 50, Myslíkova rod. Ratimov 10, Seidlova rod. Ratimov 10, Lud. vík Frant., Žerotice 10, Dp. Kvapil Matěj, farář, Všehovice 10, Benatčková Tereza, M. Ostrava 2, Nej. 20, Nej. 15, Nej. z Rašovic 10, Nej. 6, Mrazeva Josef 20, Nejmenovaná 2, Nej. ze Šakvic 50, Laďuvka Jan Šitbořice 10, Boháčová Karol. M. Ostrava 18, Nej. z Mar. Hor. 50, Pelíšková z Nedakonice 3, Kaňkova rod. z

Kopřivnice 30, Nej. 3, Rotrová Anežka 3, Nej. 1, Hendrichová Anežka, Uh. Ostroh. 1. Klimešová Jos., Doloplazy 2.

Na kostel Svatohostýnský. Jan Klouda, Ashland, Chicago 60, Prostřednictvím vdp. J. Híkla 300, Ant. Žíla ze Židlochovic 50, Marie Vinklerová z Klokoče 20, Anna Krňávek 5, Regina Madrová, Slavkov u Brna 50 Kč.

Na nový oltář. Ant. Žíla ze Židlochovic 100, Marie Nováková v Chvotici 20, Kolouch F. 50.

Socha. Rozehnalová Marie 13, Nej. s prosbou za zdraví 110, C. Ošťádalová, Dubany u Prostějova 20. M. F. Břuchotín 10, Josefa Kotasova, Hradčany 20.

Na půjčku pro elektrisaci S. Hostýna. Ant. Pátek ze Žalkovic č. 18 500 Kč, Fr. Toulečková ze Znojma 1000 Kč, Josef a Terezie Vnuk, Hranice 6000 Kč, Leopold a Anežka Mrkvánek, Oznice 3000 Kč, Nejmenovaná z Hrad. 1000 Kč.

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně ve dnech 23.—27. července 1923 se zúčastnili tito vdp.: Z arcidiecése olomoucké Josef Baránek, katecheta ve Val. Kloboukách, Fr. Bláha, kaplan v Neplachovicích, Ign. Boxan, koop. v Ivanovicích, Václav Dostál, kons. rada v Kurovicích, Fr. Glogar, farář v Rozstání, Fr. Havlas, kaplan v Dobroměřicích, Dr. Fr. Hrachovský, sekretář Matice Cyr.-Met. v Olomouci, Jan Jordán, farář ve Vícově, Fabián Keppert, farář v Lipově, Ladislav Klepík, farář ve St. Vsi, Jindř. Křenek, katecheta ve St. Bělé, M. Lubojacký, farář v Paskově, Aug. Neoral, kons. rada v Rudslavicích, Ant. Novotný, kaplan ve Fulneku, Ed. Pecina, farář v Kunštátě, Josef Řehánek, farář ve Vel. Albrechticích, Fr. Výlet, farář v Paršovicích, Ed. Zlámal, farář v Doloplazech, Jan Zukal, katecheta v Kyjově. Z Těšínska: Albín Halfar, profesor ve Slezské Ostravě. Z brněnské diecése: Fr. Gold, farář v Komořanech, Alois Krejčí, katecheta ve Val. Meziříčí, Jan Kolouch, farář v Lažánkách, Josef Martínek, koop. v Lomnici u Tišny, Petr Navrátil, administr. v Želeticích, Jan Novotný, nádraž. kaplan v Břelavě, Josef Orálek, koop. v Doubravníku, Adolf Tesař, koop. v Ivančicích, Z královéhradecké diecése: Josef Kepl, farář ve Svojanově, Josef Marek, kapl. v Luži.

Kněžských exercicií na Sv. Hostýně ve dnech od 6. do 10. srpnaúčastnili se tito vdpp.: Z arcidiecése olomoucké V. Andryšek, katech. v Ludgeřovicích, Jos. Bobal, katech. a duch. správce v Mor. Ostravě, Jan Černý, kaplan v Místku, Jan Dorazil, farář v Žeranovicích, Jan Haitl, farář v Kostelci u Kyj., Jos. Haselmann, farář ve Vyšehoří, Fr. Hrdina, farář v. v. v. Miloticích, Ant. Chudík, farář v Domaželicích, Jan Kohn, katech. v Příboře, Jidř. Konečný, farář v Roštíně, Jos. Krestýn, kanovník v Kroměříži, Ladislav Kubíček, kooperátor v Porubě, Josef Kuba, katech. v Místku, Fabián Kubis, farář v Čermné u Libavy, Metoděj Maťa, katech. v Mor.

Ostravě, Albín Odrážka, koop. v Rudě, Fr. Odstrčil, děk. v N. Hrozenkove, Ant. Pavlík, děk. a arcikn. ve Štramberku, J. Pospěch, farář v Olbramicích, Jan Haňl, far. v Kostelci u Kyjova, Filip Pospíšil, farář v Příboře, Fr. Ulehla, katech., Zlín, Jan Uříčář, koop. Újezd. — Z brněnské diecése: Josef Doležal, kaplan v Troubsku, V. Fabiánek, kurát v Brně, Fr. Jedlička, katech., ve velké Byteši, Jan Polišenský, farář v Nov. Rousínově, Z. král.-hradecké diec.: Fr. Kuhn, děkan a bisk. vikář v Slatinách, Fr. Rajs, kaplan v Kostelci nad Orlicí, Jan Sředa, farář ve Výprachticích, — Z nitranské diec.: Rudolf Janík, farář v Radošíně.

Železniční správa dává cestujícím na dráze pokyny, z nichž některé uveřejňujeme. Je-li více cestujících, kteří u pokladny chtějí lístek, ať se přesvědčí na ceníku, kolik stojí jízdenka, kterou si chtějí zakoupiti. Nemají-li tolik drobných, nýbrž musejí-li platiti většími penězi, jako padesáti korunou neb stokorunou, ať si uchystají aspoň koruny a haléře v drobných, aby pokladník nebyl zdržován měněním, na př.: máme-li platiti Kč 14.20, neplaťme stokorunou, nýbrž máme-li při sobě Kč 14.20, opatřme si aspoň Kč 4.20 v drobných a dejme pokladníku Kč 104.20, aby nám rychle mohl vrátiti Kč 90, a nemusel se zdržovati vracením Kč 85.80, k čemuž ostatně není dle ž. d. ř. povinen. Poněkud zběhlý pokladník potřebuje k odbavení jednoho cestujícího asi 12 sekund. Dostaví-li se cestující včas, t. j. čtvrt hodiny neb půl hodiny před odjezdem vlaku, odbaví pokladník 150 osob; jiných 150 osob má pravidelné lístky, takže jeden pokladník stačí na vydávání lístků pro celý vlak. Nevíme-li jaké spojení má vlak, netažme se na to pokladníka, ale vrátného, nebo jiného zřízence. Rovněž se přesvědčme, dříve než vstoupíme do vozu, zda je to správný vlak a vůz té třídy, pro niž máme jízdenku, zda je to vůz pro kuřáky neb nekuřáky. Nechme dále napřed cestující z vozů vystoupiti, abychom rychleji našli prázdné místo. I styk se spolucestujícími má býti uhlašený. Povyku a hrubostí i jde-li o žerty, má se každý v zájmu dobré pověsti svého státu vystříhati.

Povětrnost v červenci byla jiná než v červnu; kdežto v červnu nebylo ani jednoho dne úplně jasného, nebyl v červenci ani jeden den úplně zamračený. Úplně jasných dnů bylo 13, ostatní polozamračené. V červnu bylo deštivých dní 22, v červenci 11; 1. července napršelo 18.5 mm, 18. července 13.2 mm, 1. srpna 14.5 mm; ostatní dny 2., 16., 17., 19., 24., 26., 29., 30. jen několik mm; za červenec napršelo 68.8 mm, za červen 173.9 mm. V červnu bylo 15 dní s mlhou, v červenci 2. Bouřka byla 1., 24., 29., 31. července. Průměrná oblačnost v červnu byla ráno 7.3, v poledne 7.8, večer 6.8, v červenci 3.6, 3.3, 2.6.

Průměrná teplota v červnu 8.3, 11.9, 9.3, v červenci 14.8, 19.8, 15.8. Nejvíce teplota stoupala od 12.—15. července. 12. července odpoledne bylo 24.4 stup., 13. července 25.3 stup., 14. července 27.2 stup., 15. července 28.6 stup.; v tomto největším parnu přišli Kopřivničtí, Novojičtí, a 1600 z Hranic po zaprášených cestách. Poslední dny v měsíci byla výborná viditelnost: Krajina daleko široko zbělená uzrávajícím obilím do očí zrovna bila. Větrů SV bylo 21, V 6, JV 6, J 11, JZ 20, Z 17. SZ 12.

Rozdíl povětrnosti v lednu. Průměrná teplota: Hostýn -2.7, Přerov +0.4, Brno +0.4, Praha +1.0, Opava +0.4, Vajnory u Bratislavy +1.6. Nejvyšší teplota byla na těchto stanicích mezi 7—3.6 stup. Nejnižší teplota: Sv. Hostýn -10.4, Přerov -7.3, Praha -7.4, Opava -6.8, Vajnory -5.8. Napršelo v mm: Sv. Hostýn 86, Přerov 47, Praha 36, Opava 24, Vajnory 50. Byl mráz na Sv. Hostýně v 27 dnech, v Přerově 16, v Brně 18, v Opavě 24, Vajnory 15. Po celý den i odpoledne mrzlo: Sv. Hostýn 25 dní, Přerov 6, Brno 5, Praha 3, Vajnory 4, Opava 4.

Návštěva chrámu Páně na sv. Hostýně a počet svatých přijímání.

V červnu 1923.

2. bylo lidí v kostele	1200	a u sv. př.	70
3. " " "	5000	"	2500
9. " " "	2350	"	35
10. " " "	4500	"	1958
16. " " "	3200	"	54
17. " " "	4800	"	1750
23. " " "	200	"	43
24. " " "	2300	"	600
28. " " "	4300	"	70
29. " " "	8200	"	2000
30. " " "	3300	"	45
Ve všední dny úhr.	765	"	510

Úhrnem 40165 " 9635

Mši sv. slouženo 186.

V červenci 1923.

1. bylo lidí v kostele	5600	a u sv. př.	1280
2. " " "	2300	"	800
3. " " "	1500	"	1220
4. " " "	420	"	220
5. " " "	3200	"	850
6. " " "	240	"	130
7. " " "	2350	"	230
8. " " "	5000	"	1400
14. " " "	4700	"	64
15. " " "	7400	"	2150
21. " " "	3000	"	68
22. " " "	6400	"	6991
28. " " "	2250	"	57
29. " " "	4600	"	1685
Ve všední dny úhr.	768	"	595

Úhrnem 50528 " 12740

Mši sv. slouženo 379.

Číslo 10.
Říjen 1923.

Ročník
XIX.

MĚSÍČNÍK PRO LID.

S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

OBSAH: Řeč při odhalení pamětní desky v kostele sv. Hostýna na počest J. M. nejdůstojnějšího p. arcibiskupa Dra. Ant. Stojana, str. 145. — V. Hošek. Hostýnský hřbitov. (báseň) str. 146. — Řeč při svěcení reliéfů na hřbitůvku svatohostýnském. str. 146. — Záchrana sv. růžencem. str. 147. — Klášter Tov. Ježíšova na Sv. Hostýně ze zadu. str. 148. — P. Fr. Žák T. J.: Z litanie loretské. str. 149. — Mgr. Baunart — M. Hedv. Vávrová: Generál de Sonis. str. 149. — Velikáni věčnosti. str. 152. — Lahyrt: Mše sv. str. 153. — O valné hromadě Matice svatohostýnské. str. 155. — P. Rud. Rozkošný T. J. Zprávy se Sv. Hostýna.

Nákladem Hlasů Svatohostýnských vyšly tyto publikace:

Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, od P. Ovečky T. J. Díl I. Doslovný překlad z původního znění španělského. Přidán jest duchaplný postup myšlenek v exerciciích. Cena výtisku neváz. 18 Kč, váz. 23 Kč. Díl II. **neváz. 26 Kč, váz. 32 Kč.** Tento II. díl jest samostatná, v sobě ucelená kniha. Podává **návod k modlitbě rozjímavé,** jakož i **důležité poučení o modlitbě afektivní a nazíraní získaném,** též stručný výklad o modlitbě **mystické.** Každý kněz a řeholník i řeholnice, rovněž i členové Mar. družin a ostatních nábož. spolků měli by býti obeznámeni s knihou touto.

Chléb náš vezdejší. Poučení o častém sv. přijímání. Cena 80 hal.

Nechte dítek přicházeti ke mně. Poučení o 1. a častém sv. přijímání dětí. Cena 80 hal.

Mešní píseň svatohostýnská s průvodem varhan. Cena 50 hal., bez not za 10 hal.

Píseň zásvětná k Panně Marii Svatohostýnské. Cena 15 hal.

Diplom o zasvěcení se rodiny k B. S. P. Cena 1 Kč.

Zásvětná modlitba rodin k B. S. P. s obrázkem bronzové sochy na Svatém Hostýně. Cena 40 hal.

Dary na elektrické osvětlení chrámu na Sv. Hostýně. Mrázková 20 Kč, Pustková A. z Kozlovic 30 Kč, Virenzová Marie ze Žabovřesky 10 Kč, Poutníci z Příbora 25 Kč, Nejmen. 10 Kč, Dvořáková 2 Kč, Plžková 9 Kč, nejmen. 9 Kč, Frölichová Kateřina z Brna 26 Kč, Mačkalova Františka 20 Kč, Mrazeva Josef 20 Kč, nejmen. z Frýdlantu 50 Kč, nejmenovaný 10 Kč, nejmenovaný 32 Kč, nejmenovaný 21 Kč, Cáhova Frant. z Brna 20 Kč, nejmenovaný 5 Kč, Rodina Nováková z Brna 100 Kč, Zavřelova Vincencie z Brna 10 Kč, Helferova Anna z Brna 10 Kč, nejmenovaný 10 Kč, čtenář Hlasů svatohostýnských z Otonovic 50 Kč, Mr. John Karlik z Ameriky 100 Kč, nejmenovaný 33 Kč, Kraupková Marie z Mor. Ostravy 50 Kč, nejmenovaný 100 Kč, nejmenovaný 68 Kč, nejmenovaný 13 Kč, Svoboda Josef z Kněždubu 10 Kč, Svoboda Marie z Kněždubu 10 Kč, Valentova Anna z Jevíčka 10 Kč, Nejmenovaný 25 Kč, nejmenovaný z Brna 20 Kč, Dp. Martinek, farář z Kobilí 40 Kč, nejmenovaný 8 Kč, Bomlílová Kristina z Vídně 5 Kč, dp. Dostál Antonín, farář z Milotic 20

Kč, Nejmen. 10 Kč, Nejmen. 15 Kč, Pölzrová 5 Kč, Smutná Marie z Boňovic 40 Kč, Nejmen. ze Štěpánova 20 Kč, Fajblová 5 Kč, Nejmen. 21 Kč, Dp. Jeřábek Karel 10 Kč, Nejmen. z Palkovic 100 Kč, Nejmen. z Palkovic 17 Kč, Zášková Marie z Janné 15 Kč, Haramia Josef z Karlovic 13 Kč, Kreiserová Justina 40 Kč, Jarcovjak Josef 5 Kč, Tvrdá Zofie z Jičiny 100 Kč, Krajčíková Marie 10 Kč, Nejmen. 80.50 Kč, Petrasek Josef 5 Kč, Vrobel Jan 5 Kč, Procesl z Val. Klobouk 100 Kč, Koblihová Cecilie ze Všehovic 10 Kč, Nejmen. z Ostravice 20 Kč, Nejmen. 7 Kč, Chrobáková rodina 10 Kč, Stratil Frant. z Kurovic 50 Kč, Gaisler Frant. ze Zlína 5 Kč, Všetula Ant. z Veselí n.-M. 3 Kč, Nejmen. rodina z Kobeřic 60 Kč, Kelnerová Aloisie 5 Kč, Honzíkova Marie 5 Kč, Přikrylová Marie 5 Kč, Nejmen. 32 Kč, Nejmen. 35. Josef Dvořák, inženýr v Přerově 100, Moravská agrární a průmyslová banka 300, Petřík. důch. spr. Hodoňany sbírka 747.30, Josef Vyvlečka, kancelář v Olomouci 20, Eleonora Lužných, Příbor 50, Nejmenov. ze Stříteže 30, Nejmenov. ze Stříteže 20, Nejmenov. ze Stříteže 10, J. Derka se Sv. Kopečku 500, Poutníci z Příbora 200, Novotná Frant. z Herotia 40, Číhalová Frant. z Vídně 50, Vůdce pouti z Ostr. Lhoty 5, Nejmen. z Přívozu 7, Cagašová z Rakovníku 10, Procházková Filoména z Bystřice p. H. 40, Ed. Václavík, Síkovec 50, Fr. Vlček z Březové 10, Petr Chrák, koop. v Březové 10, Tři poutnice z Nevojc 10, Při svadbě K. Jirouška v Praze vybráno 144, Pavla a Pavlína Jochovi 10, P. Roger Zatloukal, kvard. v Krnově 25, P. Sark. Rajer O. M. C. Krnov 25, Nejmenov. ze Sedlitz 20, velmistr křižovníků v Praze J. Vlasák 500, Marie Kozáková 6, Josef Maidloch, Kelč 25, Msgr. Dr. Zháněl 70, Jan Zlámal, Vrahovice 120, F. Bednářková z H. Domaslovic 10, Anna Holánková, ošetř. v Brně 190, Marie Kozáková v Podhoří 6, Foustrova M. Olomouc-Chvalkovice 10, Terezie Nelková 5, Marie Severová 5, Redemptoristé z Červenky 20, Hedvika Martinková z Opavy 100, Nejmen. z Příbora 5, Nejmen. 5, Magdalena Křenovská z Vostopovic 5, Frant. Hublíková, Štípa 10, Nejmen. z Bránek 3, Nejmen. z Bránek 4, Rozalie Kocourková Hájov 1, Nejmen. 1, Orlita Jan z Osíčka 5, Jan Stavěl, kanovník Hranice 50, Michálková, obchodnice na Sv. Hostýně 20, Antonie Orlová, obchodnice na Sv. Hostýně 1000.

Na nový oltář: Ant. Žíla ze Židlochovic 100, Marie Nováková z Chvomčic 20, far. Kolouch 50, Marie Šmejkalova z Tvořovic 50, Jan Honík, kons. rada Šumvald 299, Nejm. z Lišné 50, rod. Novotných, Chvalnov 50, Nejm. z V Kolonic 10, manželé Labonkovi ze Starnova 100, Holíšova Ž. 20.

Nová křížová cesta: Fr. Kubíšková z Ameriky 1 doll., Fr. Gajdošíková 1 doll., Fr. a Josefa Damborská z N. Podvorova Kč 150, Sadílkova Fr. 10, Nejm. z Kostelce 15, Maulerova Lud. 10, Nejm. 10.

Půjčka na elektrizaci Sv. Hostýna: Jurečka Filip, obchodník v Brušperku 500, Filoména Jemelková z Tučina č. 32 500.

Na opravu sochy sv. Antonína v lese nejmenovaný 100 Kč.

Sv. Ant. Nejm. 70, Nejm. 20.

Pomník voj.: Nejm. z Horního 5.

Dary na kostel: A. Šrámek 100, M. Fišarova, Nákle 100, Ant. Kohoutek z Ameriky 5 doll., Regina Mádrová, Slavkov u Brna 50, Anna Křížávek, Rovensko u Zábřehu 5, na památku zemřelých rodičů 300, Marie Vinkler z Klokoči 20, Ant. Žíla, Židlochovice 50, Jiří Koliba, D. Bojanovice 50, Krist. Sumrová, učit. ze Ptení 100, Žofie Tesařová z Opat. 20, Jan Klouda, Ashland Chicago 60, Nejm. z Ameriky 150, prostřednictvím J. Hikla, arcikněze 300, Karlický z Ameriky 20, Nejm. 23, Nejm. z Kostelce 20, Ign. Chytil 20.

Na Stojanov — útulnu pro poutníky na Sv. Hostýně — sebraly hodné žákyně měšťanské školy v Jevíčku Mařenka Keprtova a Mařenka Vencova mezi cititeli P. Marie svatohostýnské v Jevíčku 155 korun, Nejm. 10 korun.

Kolik bylo r. 1922 na celém světě katolických kněží? Biskupů bylo 1650, misijních biskupů bylo 360, kněží 300.000, misionářů 10.000, 5000 kněží pro vnitřní misie. Celkem 317.701. Misionářů laiků bylo 5000, misijních sester 30.000.

Různé. V první polovici srpna 1. byla opravena kulatá románská kaple, 2. byl postaven na hřbitově vedle hrobu † Dra Jana Schneidra pomník na památku † P. Jaška. Nápis na pomníku zní: Památce Adolfa Jaška, katechety v Kroměříži, jednatele Matice Svatohostýnské a Apoštolátu sv. Cyrila a Metoda. Narozen 14.-5. 1880 ve Štramberku, na kněze vysvěcen 1905. Pracemi Apoštolátu vysílen zemřel v P. 11.-1. 1923 v Klevelandu v Americe, kde odpočívá na hřbitově Kalvaria. O. v p. 3. Na sloupy vedle hřbitovních dveří byly zasazeny dva vypuklé bronzové obrazy. Na levé straně je vyobrazen Kristus Pán zmrtvýchvstálý, a pod ním tři vojáci ustrašení ležící na zemi. Dole je nápis: Já jsem vzkříšený a život. Kdo věří ve mne, byť i umřel, živ bude. Jan 11, 25. Na pravém obrazu leží umírající voják, u něhož klečí řeholnice, a kterému podává kněz Tělo Páně. Za knězem klečí jiný voják a 5 jich stojí. V pozadí je les. Nápis zní:

Obětem světové války věnuje Matice Svatohostýnská. Modlete se za ně! Dole v pravo je jméno sochařovo: Vosmík.

Limpias. Dne 9.-8. 1923 tázal se vldp. Ad. Kučera, farář v Nové Lhotě, zda-li dosud dějí se zázraky na posvátném kříži „Krista Pána v smrtelné úzkosti“ v Limpias ve Španělsku. Odpověď tamního p. faráře (přeložena z latiny) zní takto: V Limpias 22. srpna 1923. Vele důstojný pane farář! Váš dopis jsem obdržel. Zázraky na nejsvětějším obrazu dosud ještě někdy pozorovány. Nejsou sice již denní jako v dřívějších 3 letech, ale uctívání Krista P. a zbožnost jest mnohem větší a rozšířena všude po celém světě; tak na př. dnes, kdy obdržel jsem Váš list, došly ještě dopisy z Indie, z Číny, z Brazílie, Spojených států severoamerických, z Itálie, Francie a Belgie. Též co nejhojněji dějí se všude uzdravení v pravdě podivuhodná a, co zvláště potěšitelno jest, co nejčtetnější obránci duší. Tento strom kříže nejhojnější ovoce spásy přináší. Pouti odevšad mnohé. Není ani jednoho dne, aby svatyně nebyla navštívena od poutníků z ciziny. Byla ustanovena diecéšní komise od papeže Benedikta XV. svaté paměti, aby zkoumala ty události dosud však ničeho neprohlásila. Napsal bych Vám více, milý spolubratře, leč není mně možno pro nedostatek času, množství práce a starostí. Modlete se za mne, abych břímně tak těžké nésti mohl; i já v přítomnosti J. Krista Ukřížovaného budu Vás pamětliv. Buďte zdraví! Eduard a Migueli, farář. — Kdo by si chtěl přečíst o tom zajímavé zprávy, ať si objedná knížku „Zázračný kříž limpiasský“, vydanou slovensky za Kč 4.50 od knihtiskárny „Corvin“ v Nitře (Slovensko), anebo českou vydanou od školských sester na Král. Vinohradech v Praze za 5 Kč. Slovenská je podrobnější.

Pouti. 31. července měl zpívanou mši sv. Frant. Korec, farář v. v. v Čučicích, 1. srpna uděloval novokněžské požehnání P. Pozdech, T. J., 4. srpna přibyl Josef Puller, kaplan z Vítkovic se 300 poutníků, 5. srpna o 7. hod. ráno zvláštním vlakem 700 poutníků z Prostějova vedených katechetou dp. Aloisem Jaškem a novoknězem Ant. Koudelkou. Měli velkou mši sv. s asistencí (asistoval také P. Pelikán z Velehradu), o 2. hod. odpoledne akademii, kterou zahájil předseda jednoty Besedy Svatojosefské K. Trunečka a při níž střídaly se řeči a zpěvy. Nadšeně mluvil studující Al. Talanda — onen mládenec, za jehož uzdravení před několika lety děkoval ve Hlasech Svatohostýnských jeho otec. Byl totiž těžce nemocen, jeho otec jel s prostějovským procesím na Svatý Hostýn, modlil se za uzdravení — a právě v tu dobu byl jeho syn uzdraven. Od té doby jezdí oba každoročně na Sv. Hostýn poděkovat P. Marii a také jiné poutníky k účtě P. Marii povzbuzují. Po řeči studentově vysvětloval Boh. Ošťádal, proč spěchají poutníci na sv. Hostýn a jaké

milosti tu dostávají. Alois Jašek poslal pozdravný telegram panu arcibiskupovi, pak národní a papežskou hymnou byla akademie skončena. Potom konali křížovou cestu, o 5. hodině odpoledne po požehnání se s nimi rozloučil superior P. Jos. Stryhal, a večer o 10. hod. se dostali šťastně domů. 12. srpna se dopoledne shromáždili u kříže ve Vrahovské ulici, kam přišlo farní duchovenstvo, jež je uvedlo s hudbou na slavné služby Boží. Tím byla pouť ukončena. 6. srpna začalo konati 30 kněží duchovní cvičení, a arcikněz Ant. Pavlík, ze Štramberku s far. příborským Filipem Pospíšilem vykonali generální visitaci chrámu. 7. srpna srpna Jos. Baránek z Val. Klobouk se školními dětmi: šli sem na Liptál a zpět na Vizovice, 7. srpna také novokněží a 20 akademiků vracejících se z exercicií a sjezdu velehradského. Akademikové přisluhovali při mši sv., přijali společně Tělo Páně, zpívali při mši sv. s vlastním doprovodem. Téhož dne večer průvod z Bratislavy (108) vedený Msgr. Czaykowskim, farářem v Mariánském Údolí u Bratislavy, a Kasimírem Hasákem, kapucínem z Bratislavy; odešli ráno 9. srpna; téhož dne skončily se kněžské exercicie. 11. srpna Jos. Polášek, farář z Tovačova se 400 poutníků; ranní kázání měl P. Cyril Jež T. J., profesor z Prahy. 13. srpna Jan Čonka, kaplan z Holice se školními dětmi. Téhož dne nastoupil úřad nový ministr domu hostýnského P. Josef Špatný T. J. z Velehradu, enž jest také redaktorem Hlasů Svatohostýnských. 14. srpna průvod z Břeclavy (600) s novoknězem Václavem Moučkou a s hudbou, z Bruzovic u Frýdku (120) s Drem Frant. Onderkem z Vidnavy a s hudbou, z Rataj (80), z Újezdské (110), z Rajnochovic (120), ze Všechnovic (190) s farářem Matějem Kvapilem, s družičkami a s hudbou, z Turzovky a z Vysoké ze Slovenska. Před svátkem večer vedl svěelný průvod a pobožnost s kázáním u pomníku padlých konal Dr. Kl. Žurek, jenž právě vrátil se z Volyně. Také ve svátek měl ranní kázání ve chrámě, a o 10. hod. kázání u románské kaple, po němž sloužil v oné kapli mši sv. O 9. hodinách řídil akademii Omladiny, která se konala v centru. Slavnou mši sv. sloužil Gustav Hever, farář z Rosic; přisluhovali Vinc. Pecháček, Dr. Fiant. Dvorník a bohoslovec Jan Šovka. Večer bylo shromáždění III. řádu, generální absolve, a 16. srpna apoštolské požehnání. Zastavil se tu také 15. srpna Josef Gargela, kaplan u sv. Aloise na Král. Vinohradech se skupinou katolické mládeže z Vinohrad na prázdninové cestě Moravou, Polskem, a Slovenskem. Několik dní tu pobyl P. C. Bourgeois, je-

suita z Paříže. 16. srpna záhy ráno odje na nové působiště do Hradce Králové sakristián Fr. Tomáš Maluš, jenž také sestavoval zprávy se Sv. Hostýna; novým sakristiánem je Fr. Jan Oškera. 18. srpna Německá Lutyně u Těšína (200) s kaplanem E. Pekem, (byli tu naposledy asi před 15 lety). Týn u Lipníka (362) s far. Narcisem Dvořákem, Příbor (220) s far. Filipem Pospíšilem, jenž měl ranní kázání, Velký Týnec s kapl. Boh. Pešatou. Rožnov (250) s kapl. Jos. Vavříkem, Zubří (150) s kapl. Fr. Reichlem, Nezamyslice (137) s kapl. Ant. Tomečkem, Závřová (100) s far. Jos. Stančákem, Kroměříž s Dr. Ant. Řezníčkem, Brno s rektorem P. Polepílem, a s P. Frant. Horsákem, Kongr. Nej. Vyk. (1160), Křenovice (60). V neděli večer scházely se mariánské družiny, jež s kazatelny přivítal Jos. Glogar, vikář na domě v Olomouci; v pondělí měly společné sv. přijímání. Pak byla akademie ve dvoraně při níž řečnil kanovník olomoucký Jan Štávl o charitě. Pak byly prosloveny pozdravy, po nich řeč o moderním člověku a mariánských družinách; potom konali křížovou cestu a po požehnání o 1. hodině se rozešli. Večer scházeli se kněží na duchovní cvičení, jež konal také nejdp. biskup z Nitry Dr. Karel Kmeťko, který sloužil denně o 6. hod. u hlavního oltáře mši sv. 25. srpna průvod ze Židlochovic (420), který kdysi vodíval Frant. Mikšánek s 10—15 kněžími a večer procesí z Pavlovic u Přerova s kapl. Aug. Navrátilem; 26. srpna o půl 12. olomoučtí (1400) s kvardiánem Timotejem Kyselým, s P. Vladimírem a P. Sarkandrem; odpoledne měly shromáždění III. řádu, Křížovou cestu, v pondělí ráno kázání a mši sv. s assistencí, v poledne odešli. Když prý se ubírali Olomouc, jak píše Našinec, budili obdiv zbožnými písněmi a velkým počtem u olomouckých obyvatelů, z nichž mnozí prý nemohli pochopiti, že je těch kleriků přece ještě mnoho, ač pokrokové strany hlásaly již dávno, že Řím jest již poražen. — Odpoledne 27. srpna scházeli se kněží na duchovní cvičení, a P. Jan Černý T. J., jenž byl od r. 1912—1917 na Sv. Hostýně, přivedl 234 poutníků z Českého Těšína: Čechy, Poláky a Němce. Proto bylo 28. srpna trojí kázání; polsky kázal Felix Ryszkowitz, katecheta v Č. Těšíně. 29. srpna připutoval Václav Greit, katecheta z Brna, letos po patnácté. 30. srpna Jos. Chrobák, farář z Velké Polomi přišel pěšky po zohodínové cestě. 1. září přijeli zvláštním vlakem s hudbou z Kunovic od Hradiště (300) a z Boršic (150) s kaplanem Jos. Hutem. Zvláštní vlak pořádal Ant. Štěrba, zemský jednatel Omladiny na Moravě.

Číslo 11.
Listopad 1923.

Ročník
..... XIX.

MĚSÍČNÍK PRO LID.

**S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

O B S A H: † Dr. Antonín Cyril Stojan arcibiskup Olomoucký, str. 161. — V Pánu zesnulý arcibiskup Dr. Ant. Cyril Stojan a Sv. Hostýn, str. 162. — J. Nábal: Dušičková duma, str. 167. — P. Žák T. J.: Z litanie loretánské (báseň), str. 170. — Generál de Sonis, str. 170. — Lahyrtš: Mše svatá, str. 172. — Červánky, když svítá věčné jitro... str. 173. — P. Rud. Rozkošný T. J.: Zprávy se Sv. Hostýna, str. 175.

Ctitelům Panny Marie Svatohostýnské.

Na Sv. Hostýně zavádíme elektrické osvětlení, ač ještě nesešlo se tolik příspěvků, kolik třeba k důstojnému tomuto zařízení. Jest to přece na počest korunované Panny Marie Svatohostýnské. Jak stkvěle ozdobili si Francouzi svatyni lurdskou elektrickým osvětlením!

Avšak jistě, že každý věřící vlastenec náš miluje Sv. Hostýn ne-li větší, aspoň stejnou láskou; proto chceme, aby tato láska též zářila na Sv. Hostýně důstojnou a uměleckou elektrizací. Za tím účelem obracíme se k naší veřejnosti prosíce ještě o milodary na zavedení elektr. osvětlení. Miláček lidu zesnulý pan arcibiskup Stojan miloval toto místo a toužil též po elektrizaci Sv. Hostýna.

K uctění památky jeho mohly by se vykonati i sbírky na tento účel.

Milodary buďtež posílány duchovní správě na Sv. Hostýně. Kdo by chtěl složenkou dar svůj poslati, milerádi mu pošleme složenku Hlasů Svatohostýnských.

Za všechny milodary vzdáváme vroucí díky a přislibujeme konati modlitby za dobrodince u Královny Svatohostýnské. Matka Boží, jež zde divy tvoří, stonásobně odmění všem tyto milodary.

Na Sv. Hostýně dne 10. října 1923.

Duchovní správa na Sv. Hostýně.

Nákladem Hlasů Svatohostýnských vyšly tyto publikace:

Duchovní cvičení sv. Ignáce z Loyoly, od P. Ovečky T. J. Díl I. Doslovný překlad z původního znění španělského. Přidán jest duchaplný postup myšlenek v exerciciích. Cena výtisku neváz. 18 Kč, váz. 23 Kč. Díl II. neváz. 26 Kč, váz. 32 Kč. Tento II. díl jest samostatná, v sobě ucelená kniha. Podává **návod k modlitbě rozjímavé,** jakož i důležité poučení o modlitbě **afektivní a nazírání ziskaném,** též stručný výklad o modlitbě **mystické.** Každý kněz a řeholník i řeholnice, rovněž i členové Mar. družin a ostatních nábož. spolků měli by býti obeznámeni s knihou touto.

Chléb náš vezdejší. Poučení o častém sv. přijímání. Cena 80 hal.

Nechte dítek přicházet ke mně. Po čení o 1. a častém sv. přijímání dětí. Cena 40 hal.

Mešní píseň svatohostýnská s průvodem varhan. Cena 50 hal., bez not za 10 hal.

Píseň zásvětná k Panně Marii Svatohostýnské. Cena 15 hal.

Diplom o zasvěcení se rodiny k B. S. P. Cena 1 Kč.

Zásvětná modlitba rodin k B. S. P.

s obrázkem bronzové sochy na Svatém Hostýně. Cena 40 hal.

Elektrické světlo. Při výborové schůzi Matice Svatohost. dne 19. srpna ustaveno, zadati práce elektrizační firmě Křížík, filiálka v Olomouci. Inženýr pan Jos. Dvořák, který už loni vypracoval plány a mnoho se zajímá o Sv. Hostýn, dostal tu práci. Též přerovské elektrárny odevzdaly mu postavení venkovské sítě od Bystrice sem nahoru. V měsíci září se pilně konaly přípravy na zavedení elektrického světla. Hned na začátku měsíce dělali zedníci žlábký ve spárnách u chrámu, okolo Narození P. Marie v klášteře na chodbách a ve všech pokojích, a v druhé polovici měsíce ve chrámě. Do žlábků kladli montéři dehtem napuštěné roury, do nichž dávali měděné dráty cínem a plátnem obalené. Zedníci pak žlábký omítali, a malíři opravovali malby. Totéž se dělo v chrámě až na to, že roury jsou potaženy olověným plechem a na některých místech dávají se roury pancéřové. V té době stavěli zedníci pod hostincem směrem k Rusavě transformační stanici, t. j. budovu, v níž se elektřina vedená z Přerova bude převáděti

z vysokého napjetí na nízké, vhodné k svícení. Budova je do konce září dostavěna, a do ní přijde přístroj, zvaný transformátor, který firmou Fr. Křížík byl vystaven letos na pražském podzimním veletrhu. 11. září bylo komisionelní řízení v hostinci na Sv. Hostýně s majiteli pozemků, na nichž mají stát sloupy na vedení elektriky. Brzy na to se sloupy rozvázely. Jdou od hostince přes slavkovskou louku do lesíka mezi Bílavskem a Bystřicí a k nádraží bystřického. 8. října se kopou jámy pro sloupy u schodiště před chrámem, a začato s prací ve vodní kapli. Dne 18. října začato s pracemi v hotelu a v útulně.

Dary na elektrické osvětlení chrámu na Sv. Hostýně: Prelát Antonín Kobliha, domský far. v Olomouci 50, Marie Burišková z Brna v Č. Polích 49.50, Janek Štěpán z Bystřice p. H. 100, John a Marie Slačkoví Amerika 5 dol., Manželé Hrnčířkovi Fr. a Marie 50, nejmen. z farnosti ve Štítné 150 Kč, Metropolitní kapitola v Olomouci 100, Dr. Jan Sedlák, světící biskup v Praze 200, Karel Fešar, Polanka 20, Jana Václavíková ze Sýkorce 50, Pospíšilová Karolína z Bránek 100, Martin Kovář z Hovězí 4, Gregorková Lucie, Hustopeče 10, Anežka Konvičková, Myslík 80, Alois Jaška, Kašava 20, Fr. Košina, Myškovice 3, M. Dostálová, Pršovice 10, nejmenovaná 11, Pavla Zitová 10, nejmenovaná ze Střebčic 240, nejmen. 10, nejmen. 6.60, nejmen. 50, nejmen. 20, Mazálková Anna 10, Veselý Ant. z Kněžpole 10, Kramářka se Sv. Hostýna 100, Nevělová Anna z Bystřice p. H. 10, nejmenov. z Hluku 10, nejmenov. z Čelčic 10, nejmenov. z Hůrky 10, nejmenov. 4, Dubanský z Brna 5, Máchova Anna z Bratislavy 20, nejmenov. z Rakov 10, Rodina Kavkova z Brna 100, Čaláš ze Zábřeha n. Odr. 5. — Z Mariánských Hor: Lupinova Fr. 1, Janičková M. 2, Neslerova Tekla 3, Alžběta Červinková 2, Marie Černecká 3, Fr. Wajdová 2, Anežka Vantuchova 1, Anděla Brumovská 2, Anežka Rysová 50, Kerusová 2, Kinčerová 2, Hedvičková Jos. 2, Seniková Fr. 2, Fr. Chytrý 3, Mičková Aloisie 3, Kotuniakova Kateřina 1, Reinoch Jan 1.50, Korbelova Klára 1, Magdalena, Bůněčková 3, Jaroslav Ketmánek 10, Malvas 3, Anna Pechova 2, Košíková 1, Oborná 1, Černá 3, nejmen. 3, B. Skovronková 2, Hankusová 2, Matušková Kateřina 2, M. Jargusová 5, Fr. Perdigalová 2, Kristina Olšanská 2, Drškova 2, Teres. Jagelová 1, Alois Vincour 2, Drtinová 2, Bednaříková 5, Kateř. Hrkalová 5, M. Kolašínská 3, A. Postulková 2, Anežka Janovská 1, Rud. Klečková 5, Bet. Matušková 2, M. Witespik 3, M. Fojtíková 2, Kobliha Felix 5, Bučková 5, nejmen. rodina 20, Antonie Blatecká 5, Anděla Bromová 5, Staňková 5, Klečková Sl. Ostr. 5, Kukolová 1, Bratrychová 4, Fr. Rochler 3, Sokšová 3, Koriková 2, Formánková 5, Gorogičová 4, Slezáček 7, Mojžíšová 5, Kolínová 5, nejmen. 6, Frýčková F. 6, Lazarová Aloisie 5, Paskrova Filoména 1, Josef 1,

Marie 1, Karolina 2, Martinkova 2, Gajdova 1, Kolář 1, Mackova 1, Ramšova 1, Kašíčková 2, nejmen. 1, Grobelna 2, Vantuchová 5, Janíčková 11, Grocholova 5, Černá 5, Šrubařova 1.50, nejmen. 1, S. N. 5, Procházková z Drahlova 10, nejmen. 11, nejmen. 10, nejmen. 10, nejmen. 16, nejmen. 5, Obdržálková z Nedakonic 10, Kubínková Barbora 4, Malinova Ant. 3, Cáhlova Kateř. z Havčic 3, Kutná Frant. Milotice 1, Zavadilová Anna a Florentina od Holešova 150, Spurný Fr. z Bílska u Litavle 100, Foldenova Frant. z Lubné 5, Kozáková Apolonie z Němčic 30, nejmen. 7, Bartkovi manž. z Hustěnovic 10, nejmen. 5, nejmen. 10, sl. Popová z Prahy 200, nejmen. 5, nejmen. 10, nejmen. 20, nejmen. z Frýdku 5, Papežíková z Bystřice p. H. 5, Poutníci z Brna 20, nejmen. z Opatovic 2, Křenkova Rosalie z Krhové 40, Formánková Žofie, Mar. Hory 30, Lubovská Josefa z Jaroslavic 6, Čiháček Marie z Olší 100, nejmen. z Klokočova 50, nejmen. A. H. 50, Hublíková Fr. ze Štípy 8, nejmenov. z Lůčky 10.

Občané svatohostýňští k uctění památky zem. p. arcibiskupa Stojana místo věnce věnovali 200. Adolf Honig, Olomouc 5, farář Král, Choryň 10, T. Havránková z Přívoza 1000, Terciáři Kroměřížští 50, Ferd. Harna sbírka při pohřbu kanovníka Bartáka 75, Dostálová z Chvalovic 20, Harna 4.50.

Credo Klostermannovo. Nedávno zesnulý spisovatel K. Klostermann ve spise: „Snímky lidí a věcí“ (str. 141 a nás.) takto vyznává svou katolickou víru: „Ano, věřím v Boha všemohoucího, nejvyššího, dobrotivého, ve věčnou lásku vše objímající, ve věčnou svrchovanou krásu; věřím v nesmrtelnost svou, v nesmrtelnost každého. Věřím, že v Ježíši, synu Marie Panny, vtělila se boží láska, že byl Synem Božím a Vykupitelem lidstva, za nějž zemřel na Golgotě; věřím, že vstal z mrtvých, ačkoli můj rozum nestačí, abych si vyložil, kterak se to státi mohlo. Věřím všemu, čemu učil, poněvadž vše jest dobré a vznešené; věřím tím spíše a tím pevněji, ježto ti, kteří o něm vydali svědectví, byli prostí a chudí duchem; věřím v božský původ křesťanského učení, protože se rozšířilo a svět si podmanilo. Věřím v utěšitele a učitele Ducha Svatého. V to vše věřím, a zdá se mi, že nic z toho není proti rozumu, třeba mnohé věci jsou nad můj rozum, ale můj cit mi praví, že moje víra není marná. Chápu, že souvisí s křesťanstvím kult Matky — Panny.

Pouti. Návštěva chrámu v září: 1. září z Kunovic a Boršic. 5. září rodina Loudonova z Bystřice s velkostatkářem Thunem přijala sv. svátosti. 6. září odpoledne průvod od Trenčína z Horního Šrní a okolí (nad 400) a druhého dne odešli do Štípy. 7. září před polednem s bílými korouhvemi objevili se poutníci z Lysé na Slovensku, kteří vyšli o 8. hod. večer a putovali celou noc. Odpoledne přicházely většinou průvody ze Slovácka: ze Znorov (150) s o-

krášlenou sochou Panny Marie svatohost., kterou nesly družičky, z Veselí n. M. (70), z Tvarožné Lhoty (70), z Horněmčic (60), z Kněždubu (70), z Nové Vsi u Uher. Ostrohu (180), z Hroznové Lhoty u Strážnice (160) s 50 družičkami, které taktéž nesly sochu P. Marie, z Uh. Ostrohu (130), z Kovalova u Šaštína (70), z Bílovic (400) s kapl. Met. Habartou, z V. Ořechova (270), z Nové Lhoty u Strážnice (145), dále z Vysokého Pole (50), z Cíchova (90), ze Smoliny (40), z Lačnova (50), Před svátkem večer byl světel. průvod, a po něm měl smuteční pobožnost u pomníku padlých Dr. Klement Žůrek, jenž měl druhého dne ranní kázání v chrámě, o 10. hod. kázání u pomníku padlých a po něm taktéž mši sv. Jedni poutníci odcházeli a brzy po nich přicházeli noví ze Starého Města (150), z Břestu (140) s rodákem prof. Josefem Motalem, z Měrovic u Kojetína s far. Adolfem Březinou, z Kostelce u Holešova (500) s kapl. Jar. Valentou, z Val. Klobouk (500) s kaplanem Štěpánem Nevrlým, z Počenic (100), ze Starého Jičína (220) s kapl. Fr. Janíkem, z Hradiska u Kroměříže (160) s far. Karlem Horákem, ze Hluku (70), z Branek (200) s kaplanem Vlad. Kodítkem, z Ostravice (50), z Ostrožské Lhoty (260), z Kojetína (800) s kaplanem Josefem Peškou a 20 hudebníky. Ranní kázání měl P. Paternus Kubáč, salvatorián z Val. Meziříčí, a venku byly v románské kapli slouženy 3 mše sv. Svatých přijímání bylo 8. září 3400, 9. září 3900. Pomáhali ve zpovědnici: Dr. Karel Žůrek, P. P. Kubáč, J. Daněk, kanovník z Kroměříže, P. Em. Kubiček z Velehradu, P. Otto Loula C. SS. R. z Červenky, Fr. Štěpánek, katecheta z Brna, V. Janušík, farář z Bílavska, V. Pecháček, k. rada z Val. Meziříčí, A. Březina, f. z Měrovic, J. Herodek, f. z Rusavy, a j. O velké tlačenici ke zpovědi svědčí i to, že bylo vylomeno okénko jedné dubové zpovědnice. 14. září průvod z Chomíže (200) s far. Jar. Janušíkem, s družičkami a s hudbou, a průvod ze Žop s kaplanem Jos. Páleníkem, s družičkami a s hudbou. 16. září, v den voleb, jich bylo na 1500, sv. přijímání na 450. 23. září byla pouť Omladinů a Orla z Kroměřížska vedená Ludvíkem Bubeníkem, kaplanem z Těšnovic, a pouť rekrutů, které svolal Dr. Žůrek. Měl k nim 4 promluvy: v sobotu več. o 5. hod. a druhou o 7. hod., v neděli první o půl 6. a druhou o půl 8. hodině. V sobotu večer konal pobožnost s promluvou u pomníku padlých. Sv. přijímání bylo na 900. V sobotu 29. září bylo na 500 poutníků, kteří se dověděli smutnou zprávu, že nejd. arcibiskup zemřel. Přišel ke třetí hodině z Olomouce telegram, po čemž hned bylo velkým zvonek vyzváno, a poutníci jak v sobotu večer, tak v neděli poučování o zásluhách zesnulého p. arcibiskupa o Sv. Hostýn a povzbuzování k modlitbám za jeho duši. V pon-

děli ode všech kněží byla sloužena requiem, a ve středu bylo zpíváno requiem s konduktem za něho. V úterý byl P. superior a P. Rozkošný na pohřbu v Olomouci, a ve středu P. superior a P. Špatný na pohřbu na Velehradě. Na Růžencovou P. Marii bylo letos na 1000 poutníků.

Povětrnost v březnu 1923. Průměrná teplota na Sv. Hostýně 1.7°, v Přerově 4.6°, v Praze 5.8°, v Brně 5.1°, v Opavě 3.7°, ve Vajnorech 5.4°. Největší teplota na Sv. Hostýně 14.2°, 25. března; v Přerově 20°, 25. března, v Praze 18°, 28. března; v Brně 18.4°, 25. března; v Opavě 17.7°, 25. března; ve Vajnorech 18°, 26. března. Největší zima na Sv. Hostýně —5.3, 7. března Praha 0.3, 22. března; Přerov —2.4, 20. března; Brno —2.0, 8. března; Opava —2.1, 7. března; Vajnory —1.8, 20. března. Za celý měsíc napršelo: Sv. Hostýn 13 mm, Přerov 3 mm, Praha 16 mm, Brno 23, Opava 17, Vajnory 43. Jasných dnů bylo: Sv. Hostýn 9, Přerov 12, Praha 8, Brno 12, Opava 7, Vajnory 13. Dnů s mlhou: Sv. Hostýn 18, Přerov 3, Praha 11, Brno 9, Opava 10, Vajnory 1. Dnů s mrazem: Sv. Hostýn 16, Přerov 11, Praha 2, Brno 10, Opava 11, Vajnory 4. Celý den mrzlo: Sv. Hostýn 13, a na ostatních místech žádný den.

Povětrnost v září. Ač napršelo za celý měsíc 69.5 mm, přece byl září suchý a dosti teplý. 18. září napršelo 17.4 mm a 23. září 30.5 mm; jindy poprchávalo, a to 2., 7., 17., 19., 22., 25., 29. a 30. září. Od 7.—17. září ani nekáplo. Od 23. srpna do 18. září velmi málo pršelo. Již nás několikrát zahalovaly zimní mraky, a to 7., 16., 18., 19., 20., 24., 28., 29. září. Vichřice od východu nebo JV byla 15., 18., 22., 23. září. JV vítr vál 18 krát, Z 18 krát, S 3 krát, SV 11 krát, V 2 krát, JV 18 krát, J 14 krát, JZ 10 krát, Z 18 krát, SZ 14 krát. Jasných dny byly 2., 10., 11., 12., 13., 14., 16. září, zamračených bylo taktéž 7. Průměrná teplota ranní byla 10.4°, polední 14.8°, večerní 11.3°, všeobecná 12°C. 13. a 14. září bylo 23°, 25. září ráno 5.2°, 2. září bylo 12°, 8. září 9°, 9. září bylo 8°, v poledne 14°, 16. září 15°, 23. září 16°, 30. září 7°. Průměrný tlak par byl ráno 7.7 gr. v poledne 8.0 gr, večer 7.6 gr; průměrná vlhkost ráno 83%, v poledne 67%, večer 77%. Průměrná oblačnost ráno 5.7, v poledne 4.9, večer 4.7. Průměrná síla větru ráno 3.1, v poledne 2.7, večer 2.9. Otavy nebylo, zemáky byly drobné.

Nový hl. oltář: nejmen. z Kostelce 10, nejmen. z Duhonic 10.

Na kostel: Hradil Fr. z Nelešovic 15, odkaz zemřelého Fr. Říhy z Velké č. 56, 100, nejmen. 10 a 2.

Sv. Antonín: Ch. M. z B. 10, nejmen. 5.

Listárna redakce: Tvarůžek z Rožnova má zapláceno na „Hlasy“ do počátku roku 1925, ostatních 14 kor. na „Matici“.

Číslo 12.
Prosinec 1923.

Ročník
..... XIX.

HLAS

**SVATO-
HOSTÝNSKÉ**

MĚSÍČNÍK PRO LID.

**S povolením nejdůstojnější arcibisk. konsistoře v Olomouci
a řeh. představených vydávají Otcové Tovaryšstva Ježíšova
na Sv. Hostýně na Moravě.**

Vychází vždy počátkem každého měsíce.

Celoroční předplatné 12 Kč, v Americe 1 doll.

Administrace na Sv. Hostýně u Bystřice.

O B S A H: H. Wunsch: O pacholátko, str. 177. — J. Loš: Láska v jeslích, str. 179. — J. Blisecký: Perlorodka, str. 182. — Mgr. Baunart — M. Hedv. Vávrová: Generál de Sonis, str. 182. — Obr: Vošmíkovy reliéfy na hřbitůvku svatohostýnském, str. 183. — Lahyrt: Mše svatá, str. 185. — Obr: Nový menší pult na sv. Hostýně, str. 186. — J. Nábal: Nevzdychej, neboť duch lidský je nesmrtelný, (Sv. Augustin), str. 187. — P. Rozkošný T. J. O Matici Svatohostýnské, str. 189. — Zprávy se Sv. Hostýna. str. 191

Z a s l á n o :

„Bible české“ vyšel právě objemný dvojsešit 55. a 56., obsahující dokončení Prorocství Baruchova a téměř celou knihu prorocství Ezechiellových. Do textu vloženo jest několik vyobrazení a plánů. Tímto dvojsešitem přiblížilo se důležité dílo značně ke svému dokončení. Vzhledem k velikému nákladu, jehož dílo vyžaduje, jest žádoucí, aby skrovný dosud počet odběratelstva se náležitě rozmnožil. Přihlášky přijímá administrace České bible v Praze IV., 35.

Křesťanská rodina v boji s nepřáteli. Přednášky o křesťanském manželství a křesťanské výchově od Havla Josefa Huga, kanovníka při domě ve Sv. Havlu. Přeložil Em. Žák. Rodinný život, který vlivem šířící se nevěry valně trpěl světovou válkou, jež rozpoutala všechny vášně, přímo řítí se v propast, v osudnou katastrofu pro všechny národy. A proto je přední povinností všech vychovatelů lidstva, a v první řadě duchovenstva, aby k tomuto nebezpečí pozornost svou obrátili a důrazným poučováním a výstrahou hleděli zjednat nápravu, dokud je možno. Kazatelna a přednášková síň jsou v první řadě místa, odkud slova reformy mají zaznívati. K těmto reformním úkolům doby výborně jako pomůcka přispěje spis kanovníka Huga: „Křesťanská rodina v boji s nepřáteli“. Jest to řada 43 duchovních řečí, založených na katolickém učení o manželství a jeho cíli, o výchově dítek, které jasným a přesvědčivým tónem ukazují na nebezpečí, jež z rozvratu manželského svazku národům hrozí. Důstojnost otcovská a vznešenost mateřství jsou v knize přímo skvělým způsobem objasněny. Autor s praktického hlediska poučuje snoubence o jejich vzájemném poměru, o vážnosti života, který manželstvím nastupují, o svatosti, jednotě a nerozlučitelnosti manželského svazku, a při tom výstražně ukazuje na neblahé zjevy, které manželství ohrožují. Biblické příklady, výroky předních učitelů církevních slouží mu všude k pádnému zdůvodnění úvah. Profesor Em. Žák pečlivě spis Hugův zčeštil. Pro naše duchovní řečníky otázka manželství, dnes tak bolestně ožehavá, nalezne v tomto díle zdroj hojného materiálu i pevné lidedisko, s něhož posluchače o manželských otázkách je potřebí poučiti. Kniha svým vše vyčerpávajícím obsahem jest dojista nejlepší všestrannou pomůckou pro kazatele, čehož nejlepším dokladem jest, že na jejím základě jsou letošního roku

konány přednášky v hlavních chrámu Panny Marie před Týnem. Knihu tuto, svého druhu jedinečnou v celé naší homiletické literatuře, možno koupiti každému pro její nízkou cenu pouhých Kč 8.— za výtisk brožovaný a Kč 12.— za vázaný (423 stran na jedním papíře, formát velké 8°). Objednávky raďte řídit na knihkupectví V. Kotrby, Praha II., 198. Přejeme této knize hojného rozšíření.

Elektrika. V pracích elektrisačích se pokračovalo; ve chrámě a zvláště v sakristii konali zedníci a montéři podobné práce jako v klášteře. Aby chrám nebyl drátem obtažen, jest zavedeno kabelové spojení mezi klášteřem, chrámem, a schodištěm. Bylo tedy třeba rozkopati půdu mezi klášteřem a sakristií a od sakristie směrem k hostinci, a ke schodišti před chrámem; na horním schodišti před kostelem nedaleko sochy Srdce Páně je postaveno 6 svítílen a od tohoto schodiště přes dlážděnou cestu k dolejšímu schodišti, na místo, kde stal sloupec s rukou ukazující na levo, byla také půda rozkopána. Od tohoto sloupu bude veden proud nad zemí po sedmi sloupech, na nichž budou žárovky, k vodní kapli. Zatím v hostinci a v Útulně se zařizovalo vedení. Elektrárna přerovská do 5. listopadu byla hotova s vedením elektrického proudu až na horu. Postavila sloupky a napjala na nich 4 dráty z Bystřice na horu. Vedení půjde až na věž, a bude se elektricky zvoniti. Pod klenbou nad nápisem: „Zdravas vítězná Ochranu Moravy, zůstaň matkou lidu svému“, bude 165 žárovek zvěstovat 15 tajemství růžencových. Sochu P. Marie bude ozařovat reflektor. Máme naději, že na vánoční svátky chrám zazáří elektrickým světlem. — Než potěšitelnou zprávu můžeme tuto dodat, kterou „Našinec“, „Čech“ i jiné noviny dne 21. listopadu uveřejnily, totiž: „Elektrisač Sv. Hostýna. V pracích elektrisačích, jež se začaly dne 29. srpna, došlo se již tak daleko, že dne 17. listopadu o 17. hod. 14. min. bylo možno zapnouti elektrický proud z Přerova do transformační stanice na Sv. Hostýně. Přítomni při tom byli vrch. inž. Uherek, inž. Rosenberk, inž. Dvořák, superior Stryhal a P. Rozkošný. Hned téhož večera zaskvěla se milostná socha Panny Marie v záři Wiskotova elektrického reflektoru jakožto první předmět na Sv. Hostýně, ozářený elektrickým světlem, čímž v chrámě částečně může se svítiti. V dalších pracech v kostele se pokračuje. Práce elektrisačů převzala fy

Fr. Křížík, inž. v Olomouci a provádí je vrch. montér Narcis Donát se 4 jinými montéry za dohledu inž. Jos. Dvořáka. Milodary na dokončení elektrisace přijímá duchov. správa na Sv. Hostýně.“

Na elektrické osvětlení chrámu na Sv. Hostýně Jeho Em. Leo, kardinál Skrbenský 1000, Fr. Staněk, Choryň 20, Fr. Medek, obchod sukrem ve Vyškově 100, Anna Hlavicova ve Vel. Karlovicích 100, Václ. Buchta, kaplan v Brně od dobrodinců 15, sbírka účastníků schůze ve Zlíně jako posmrtná vzpomínka na zemř. arcibiskupa Stojana 175, Karel Essler, farář v. v., Stefanau 5, Vil. Zruč v Přerově 50, Novotný z Myslivovic 50, Vincenc a Marie Schumannovi, Přerov 50, Frant. Látalová v Brně 22, J. Filip, štítná od nejmen. kněze 100, Ign. Kryl, řídící uč. v Laškově 10, Anna Rumlerová, učit. v Laškově 5, Barbora Pernicová, posluhovačka z Husovic u Brna, sbírka 64, far. úřad ve Štítné 100, Spáčilová, vdova po nadučitelovi v Kroměříži 20, čtenářka Hlasů Svatohost. z Kroměříže 10, Jan Navrátil, rolník v Dětkovicích 100, L. Larischová v Sl. Ostravě 30, Mar. Družina v Kroměříži 60, Josef Doležal, prof. v Olomouci 50, Marie Sedláková v Brně 20, Ludmila Vykopalová, Hranice 20, Václ. Jelínek, far. v. v., Horní Cerekev 12, V. F. z D. 10, Antonie Zámečnicková z Brna 5, Marie Zámečnicková z Brna 5, Malá Mařenka z Brna 1, Anna Skřečková, Přerov 20, nejmen. z Trnávky 10, Adolf Skoumal, far. v Radkovicích 10, V. Troltsch, ředitel elektrárny v Olomouci 300, Marie Rampačková, Husovice u Brna 40, Jan Šabata, far. ve Sluhách 50, Štefan Stolařík, opat far., Čadca 500, Henzl Vincenc z Jaroměřic 20 Kč. Dr. Richard Špaček, universitní profesor v Olomouci 500, Terezie Havránková z Přívozu 1000, Leonard a Berta Ryšánkovi, sbírka v Grymově 61, Anna Hornyšova z Lukavice 100, F. a B. Proskovy ze Štramberka 200, Marie Matoušková z Věrovan 500, na uctění památky své manželky Fr. Hošíkové Jan Hošík ve Štítné 50, Jos. Lukeš, učitel v Německé 10, Ant. a Barb. Bedrošovy, učit. v Napajedlích 40, odběratelka Hlasů Svatohost. 10, Terezie Baueřová ze Syrovic 20, Vendelín Beránek, Prostějov 25, Marie Surmová, nadučit. ve Ptení 50, Hermina Ličmanová, ind. učit., sbírka 50, Bohumila Stejskalová, Ponětovice 10, Ant. Hrubý, kostelník ve Svitávce 15, Jan Šiller, Nové Hvězdlice 20, Václav Havrda 100, převor Neužil z Ameriky 120, Hynek Dostál, redaktor z Ameriky 900, Fr. Ošťádal, děkan v Bohuňovicích 100, Fr. Matulíková ve Šlapanicích 10, Václav Samofil z Brna 100, Ignát Kolísek, farář v Milonicích 20, Karel Kolísek, polní superior v Praze 20, Vojt. Bubník, odb. uč., Vel. Bytča 50, rodina Kyseřáková z Němčic 50, Jindřich Geisler, dómský prelát v Olomouci 50, F. Talandova, služka na faře v Úsově 10, nejmenovaná z Vysoké u Hustopeče 20, Kolářová Filom. z Polešovic

100, nejmenovaná 3, Lukášová Marie, Opatovice 5, Glogar Josef z Hůrky 20, sestry Malinovy z Brna 50, Krýlova Marie, Střebčice 10, rodina Škrivánková z Hovězí 5, Sehnalová z Mor. Ostravy 20, nejmenov. 4, nejmenov. 5, Rokytova Marie ze Šanova 5, nejmenov. ze Lhoty Starojické 10, nejmenovaná z farnosti starojické 15, nejmenov. z Vršovce 50, Neděla Ant. z Drslavic 5, Štekrova Johana z Hranic 100, Hübner z Bystřice p. H. 20, nejmenov. 20, Číhalová z Opatovic 50, nejmenov. z Kelče 5, nejmenovaná 5, Dvořičák Fr. ze Zubří 5, odběr. H. Svatohost. z Vel. Opatovic 150, Suchánková Frant. ze Zdislavic 5, Suchánková Jenovefa ze Zdislavic 5, Bednaříková Ant., Hřivný Újezd 2, nejmenov. z Kostelce 60, nejmenov. z Nedachlebic 5, nejmenov. z farnosti soběchlebské 50, nejmenov. od Prostějova 50, nejmenov. z Malského Dvora 50, Sedláček Frant., Vel. Prosenice 5, Orlita z Osíčka 6, nejmenov. 5, Bělík Vavřín 10, nejmenov. z Pravčic 50, nejmenov. ze Žákovice 5, nejmenov. ze Soběchlebs 100, Marie Chmelařova z Loukova 20, Bačákova Růžena 20, nejmenov. 10, nejmenov. 2, nejmenov. z Luk 100, snoubenci z Kroměříže 15.

Návštěva chrámu. Ač bylo v sobotu před Růžencovou P. Marií deštivé počasí, přece bylo večer na 400 poutníků, ve svátek sám na 1000; velkou zpívanou mši sv. před vystavenou V. S. O. měl kons. rada Vinc. Pecháček. Pomáhal také Fr. Štěpánek, kat. techeta z Brna. Odpoledne bylo shromáždění III. řádu. Za týden byla dušičková slavnost za padlé vojny, která se stává oblíbenou. Ač bylo deštivé počasí, přece byl chrám plný již v sobotu večer. Pro silný vítr nekonal se světelný průvod, ale večer o půl 9. hod. byla pobožnost u pomníku padlých. Od kostela se šlo průvodem s hudbou Omladiny z Nivnice. Košem hudebníků byly nesený lampiony. U pomníku zapěno Libera, pak byl výkrop. Po něm třikrát řečnil Dr. Kl. Žůrek, a po každé řeči zapěl sbor Omladiny ze Žeranovic píseň, po níž zahrála hudba smuteční pochod. Potom proslovil pozdrav od hrobů z ruské fronty Blažej Hovorka z Hulče na Volyni, po něm mluvil ještě jeden člen Omladiny, potom byla večerní modlitba, a po ní „Odpočiňte v pokoji!“ Druhého dne přšelo. Ranní kázání měl Dr. Kl. Žůrek; po něm bylo zpívané requiem za zem. nejdp. arcibiskupa Ant. Stojana, při němž hrála hudba nivnická smuteční píseň. Při velké mši sv., kterou sloužil kons. rada Vinc. Pecháček za padlé vojny, měl u bočního oltáře mši sv. Dr. Kl. Žůrek, jenž chtěl sloužiti u pomníku padlých, ale pro déšť nemohl. Po službách Božích byla ve verandě hostince akademie Omladiny. Pomáhali P. Vilfrid Kalinský, S. D. S. z Val. Meziříčí, prof. Cyril Stojan z Lipníka, a Frant. Dohnal, kaplan z Polešovic, rodák ze sousedních Rajnochovic. 21. a 28. října přišlo mnoho poutníků, protože bylo pěkně. Na Vše svaté bylo na 800

poutníků; po bohoslužbách konal se průvod na hřbitov. Jak na hřbitově tak u pomníku padlých ve svátek i na Dušičky hořelo mnoho svící. Dověděli jsme se, že podél dráhy, kterou ředitelství dráhy zakázalo, jest opět volná cesta.

Letošní poutí. Kdo četl zprávy se Sv. Hostýna, poznal, že se letošní poutí vydařily. Jsme s nimi spokojeni a děkujeme všem, kteří se o jejich zdar přičinili, zvláště kněžím a zpěvákům, kteří poutníky vodívali. Zdá se mi, že se poutí po válce lépe daří než před válkou. Před válkou měli je na starosti ponejvíce zpěváci, „starší bratři.“ Někteří z nich šli na vojnu, a průvody nechodily odtamtud, a teď chodívali jen jednotlivci. Tenkrát, když vodívali zpěváci — přemnoží z nich vodívali až dosud — chodily průvody na určité neděle a svátky, a to: od 4. neděle po velikonci do 3. neděle po sv. Duchu, okolo svátku Navštívení P. Marie, 15. srpna, a okolo 8. září. Několik neděl o prázdninách nepřišlo žádné procesí. Nyní je tomu jinak. Ujali se poutníků mnozí kněží, kteří je vodívali tenkrát, když tu není žádných průvodů; tím se stalo, že na př. loni a letos byl chrám od 4. neděle po Velk. do 2. neděle v říjnu každou neděli a svátek plný. Měli bychom přání, aby tento pořádek byl zachován, pokud to bude možné. Nebylo letos žádných větších slavností, ani tu nebyl v Pánu zesnulý pan arcibiskup, a lidé spěchají sami na sv. Hostýn. Letos z Brna přijeli 3 zvláštní vlaky, a z Těšínska sem též mnoho průvodů dochází. Předloni se dostavil velký průvod z Těšínska; v noci přišlo a někteří poutníci byli nespokojeni, protože neměli kam se skrýti. Vůdce — kněz — se zařekl, že již nikdy nepůjde. A na rok přece přišli; jen se omlouvali, že je jich méně, protože horníci pro práci v dolu nemohli jít. Také ze Slovenska sem jak kněží tak obyčejní poutníci chodívali. Protože některé pouti přestávají z nedostatku zpěváků, prosil bych čtenáře Hlasů, aby mi poslali jména zpěváků i starších zemřelých, kteří vodívali průvody — a také i těch, kteří i nyní vodí; mnozí z nich přezpívali několik špalíček písniček cestou. Proto zasluhují, aby jejich jména se nezapomněla. Také děkuji všem, kteří posílali dopisy, poděkování a podobné události a tak se přičinili, že zprávy v Hlasech byly rozmanitější a zajímavější. Poutníci letos donesli od 1. pouti do 8. září zdola 11.400 cihel.

Hlavní oltář: Nejmenov. 10 Kč, nejmen. z Hůrky 50, nejmen. z Brusného 50, Freis Frant z Olšovce 100, nejmen. 3. **Sv. Antonín:** Mareček Frant. 10, Baštanová Marie ze Skaličky 5, Frýbortová Anna, Hostějov 2. Vojen. pomník: nejmen. 5, Müller Hynek z Hranic 5. **Oltářní světlo:** nejmen. 26, nejmen. odběr. Hlasů 5, nejmen. z Novojické Lhoty 10, nejmen. 4. **Poutní dům:** Trávníčková Dolfina z Tlumačova 15; Stří-

žová Antonie z Ratiškovice 3, nejmen. 10. **Na vyzlacení kalicha:** Křepelisková Klauďie z K. o. něříže 50, I opelka Frant., I ajný z V oděrad u Prahy, daroval velký obraz P. Marie Pomocné plně slib a dšk vzdávaje za obdržené milosti.

O betěmech. Napsal K. Procházka. Nákladem Cyrilometodějského knihkupectví G. Francla v Praze I., Melantrichova ulice. Cena Kč 6.80. Tato kulturně historická studie pojednává o jesličkách v Itálii, Francii, Španělsku, Anglii, Irsku, Německu, v zemích alpských, v Dalmácii, Bosně a Hercegovině, v Uhrách, Poľsku a jiných zemích evropských. Zvláště široce líčí belémy ve státě československém. Tato bohatě i lustrovaná kniha vřele byla přijata kritikou universitního profesora Dr. Č. Zíbrta v „Českém lidu“ a gymnasijsního ředitele Fr. Vykoukala v Národopisném sborníku. Jmenovaná monografie zvláště letos se stane hledanou, ježto bude vítaným průvodcem na Jesličkové výstavě, jež za tou příčinou, že před 700 lety sv. František z Assisi v Grecciu postavil památné své jesle, bude se konati v prosinci v ohromném sále K'ementina v Praze. Pro mimořádně nízkou cenu knihu tu vždy cennou lehce lze opatřit do knihoven školních, spolkových i jednotlivcům.

Povětrnost v říjnu. Říjen byl na začátku teplý a deštivý, na konci teplý a suchý, v polovici chladný a deštivý. Nejvíc napršelo právě na dušičkovou slavnost za padlé vojiny 14. října od 8 hod. ráno do 1/23. odp., totiž 16.2 mm. Posledních šest dní v měsíci ani nekáplo, za to byla ráno silná rosa; pršelo v 18 dnech a napršelo 74.3 mm. Nebylo mrazu ani sněh nepadal. 16. října bylo 1.1⁰ C, od 20. října bývalo okolo 10⁰ C, 1. a 27. října bylo 16⁰ C. Průměrná teplota byla 8.7⁰, ranní 7.5⁰, odpolední 10.4⁰, večerní 8.4⁰. Nízká mlhová mračna přecházela přes Hostýn, v druhé polovici měsíce bývala na rovině mlha, většinou řídká, jen několikrát hustá. Ráno bývala velká rosa, a před kostelem mokré kamení. 3., 11., 12., 13., 22., 23., 24., 25. a 28. října byla vichřice, která však nezpůsobila žádných škod. Slunce jasné svítilo 19., 27., 28., 30. a 31. října; většinou zamračeno bylo 2., 3., 4., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 14., 17., 18. a 25. Okolo 25. října byl vzduch čistý, takže bylo vidět i Pálavskou horu — Pražský dšd ne — a vše vřkol daleko široko bylo zbarveno zelenavě, žlutě, červeně a hnědš. Průměrný tlak par na 1 m² byl 7.6, ráno 7.3, odpoledne 7.9, večer 7.6 gramů. Průměrná vlhkost 89%, ráno 92%, odpoledne 83%, večer 92%. Průměrná oblačnost 6.3, ráno 6.8, odpoledne 5.9, večer 6.1⁰. Vítr vřl S 3krát, ŠV 5krát, V 2krát, JV 18krát, J 16krát, JZ 15krát, Z 25krát, SZ 9krát. Na konci měsíce přiletěly kvěčaly na jeřabiny a pod stromy bylo mnoho suchého listí.

Na Vše svaté odpoledne, kdy hořelo přes svíček na rovech neznámých vojinů, tice poutníků vzpomínalo na Sv. Hostýn. Jeden z nich, člen Omladiny F. M. Horák, napsal krátkou vzpomínku do »Naší Omladiny« 13. list. 1922. Bloudil po opavském hřbitvě a vzpomínal si na členy, kteří Omladinu zakládali, řídili a kolik jich bylo — kolik jich padlo. Vzpomínají si kromě pozstalých také jiní lidé, ale vzpomínka je zrná. »Bylo to v Praze; oslavovali tam známého vojína. Paráda vojinů i civilů byla. Scházelo všem jedno, co vlastně živětem: srdce, duše. Leskly se řády, uniformy i cylindry — ale víc? Mluvili mu- vě četní — ale srdce to mlčelo; neznámé, neuznané...

A bolno mi je, když vzpomínám oslav ch prázdných, dutých, frázovitých, takových, jakou je celá naše doba. Uvíтали ne- známého doma, a přece vše bylo cizí, co jsem nás vanulo...

To tam, kde mluví dějiny, v Praze. Ale máme místo, kde mluví srdce, Sv. Hostýn. Ostli jsme s ním od prvních chvil našeho utí. V jeho stínu se zrodilo, on vévodí oravě, on byl a jest místem, kde načerpá- li a načerpávají radosti a síly, jaké ne- ivá svět, tisíce a tisíce. Tam pomník ásá památku padlých, tam se sešla Omla- na a lid náš, aby jejich památku uctili. um bez velikých bombastických parád po- ovali těla neznámá k nohám Matky Boží, y každý, kdo tam přijde, vzpomněl pa- ých, by Morava stále měla na očích ve- rost obětí! Po boku bílého kněze, bez hož Omladina je nemyslitelná, žehnal pa- itce dítek svých staříčků náš tatíček dr. ojan a tisíce modliteb vzneslo se vzhůru, trůnu Věčného.

Na Sv. Hostýně odpočívají hrdinové, dí- jí se dolů, do žírné Hané, na věrný mo- vský lid. Dívají se na nás. A každý list na oměch hostýnských šeptá tajemný odkaz tisícových hrobů ze všech front: Náš pra- r, co s ním bude? Ponesou jej dál ti mladí, eří po nás přišli, novými boji k novým vi- zstvím, či zapadne kdes — —? Dědictví svčcené naší láskou, rozmnoží oni?

Tak mluví tisíce hrobů, tak šumí tisíce štů, skropených lidskou krví.

Občanské Noviny 7. listopadu: **Sbratření hrobu.** Sv. Hostýn, 5. listopadu 1922. —

hřeb neznámých vojinů na Sv. Hostýně končen byl v neděli 5. listopadu. Význam-

tato vlastenecká slavnost stala se pro ruženou katolickou mládež památnou tím, ve svatyni hostýnské potvrzeno bratrství i posvěcením praporu slovenské Omladi- . Rakve s pozůstatky čtvrtého vojína do- ovážena byla v sobotu na Sv. Hostýn přes střící církevním průvodem, který vedli p. děkan bystrický a vdp. dr. Žurek. V le průvodu šla deputace slovenské Omla- ny se svým praporem. Zástupy lidu s ú- ou přihlížely nezvyklému průvodu. Večer scbotu konány byly soukromé pobožnosti

a o 8. hod. byly hodinky za zemřelé. Smu- teční sbory zapěla Omladina ze Žeranovic za doprovodu hudby nivnické. Ndp. arcibi- skup dr. A. C. Stojan poslal ke slavnostem telegram, v němž litoval, že se zúčastníci nemůže — Ve slavnostním kázání zdůraznil vdp. dr. Žurek jak význam pohřbu nezná- mého vojína, taktéž u okolnost, že u jeho rakve slibují si zástupcové Omladiny slo- venské, moravské i katol. mládeže české bratrství a jednotu.

O posvěcení prapru požádali mluvčí de- putace vdp. superiora P. Stryhala. Toužili jsme po tom, by náš prapor posvětil zakla- datel a protektor Omladiny ndp. arcibiskup dr. Stojan. Tak prohlásil mluvčí deputace. Budeme však vděční, když aspoň jeho zá- stupce, strážce svatohostýnský, tuto službu nám prokáže.

Na to vdp. P. Stryhal T. J. prapor po- světil a případnou promluvou jej v ruce praporečnickovy odevzdal. Tento pak prosil Omladinu moravskou i katol. mládež če- skou, by napomáhali pronásledované Omla- dině slovenské, by úkolům svým dostáti mohla. Zástupkyně děv slovenských ve skvělé promluvě ocenila význam tohoto sbratření. Při svčcení stáli svorně pod ve- lehradským praporem Omladiny zástupcové Omladiny z Hlučínska a z Čech. Při zatlou- kání hřebů pronesli případná hesla vdp. P. Stryhal T. J., pak předseda Sdružení katol. mládeže v Čechách p. Jos. Přitasil z Mě- řetic a za Ústřední výbor Omladiny p. Ant. Šterba z Kunovic.

Po vykonaných obřadech poprvé se k sobě oba prapory sklonily před trůnem Ví- tězné Ochrany Moravy za zvuků hymny Omladiny.

O 8. hodině sloužena byla zádušní mše sv. a po ní byl pohřeb neznámého vojína. V čele průvodu svorně již nesený byly oba bratrské prapory. Nad rakví proneseny byly proslovy za mládež slovenskou, moravskou i českou. Žeranovská Omladina pěla smu- teční sbory a obětavá omladinská hudba nivnická naposledy neznámému hrdinovi u hrobu zahrála smuteční pochody.

Počasí v neděli bylo studené, ale přes to se k zakončení významných slavností sešlo hodně lidí, jichž žádné útrapy neod- razily.

Našinec 16. listop.: K slavnostem sv. ho- stýnským. »Nemohu přijeti! Děkuji Omladi- ně za lásku k padlým vojinům, věřícím za pobožnost. Vám všem Pán Bůh zaplať. Ze- mřelým věčnou slávu. Arcibiskup Stojan.« — Tento telegram byl oznamován v kostele svatohostýnském dne 4. t. m. večer, když všichni se doptávali po ndp. arcibiskupovi. A modlitba poutníků byla od vítězné O- chrany Moravy vyslyšena. Nejd. arcibi- skupovi daří se lépe a lépe a Omladina se těší, že přivítá na jaře na Sv. Hostýně své- ho vznešeného příznivce a ukáže že sbra- tření, jež slavila dne 5. listopadu nad rakví

vojína, vzorného mariánského sodála, přineslo hojný užitek. Blížší zprávy o 5. listopadu podá popis sv. hostýnských slavností, pořádaných na počest zemřelých vojáků. Vydá jej redakce »Naši Omladiny«, Brno, Starobrněnská ul. 19.—21.

Čím je Sv. Hostýn mládeži, vystihla krátkou básničkou Marie Otinská v Bese-
dách Mládeže č. 11. roč. 1922.

Jen na Hostýn, jen na Hostýn, stesk
složit Matce Boží v klín, jenom k té svaté
hoře blíž ať spadne mi se srdce tíž.

Jen na H., jen na H., kde milostný zjev
Královnin. Jen na H. má touha jest, tam,
kde nevládne světa lest; tam kde je svatý
mír a klid, tam duše moje touží být. Jen na
Hostýn, jen na Hostýn, Kde nepadne ni
zloby stín. Jen na H., jen k Marii, pozdravit
něžnou lilii; pro duši vyprosit si klid a pak
zas pokojněji žít.

Jen na H., jen na H., tam touží dcera,
touží syn.

Marie Otinská pochází z Otínovsi, která
je přifařena do Drahan. Tamnější farář Lud-
vík Matějka, rodák z Buchlovic, měl r. 1889,
na Sv. Hostýně prvotiny a r. 1914 přišel
oslavovat stříbrné kněžské jubileum.

P. Rud. Rozkošný T. J.

O Matici Svatohostýnské. [25 letá činnost její].

Na valné hromadě r. 1915 připomínal
jednatel nejdp. probošt kroměřížský, Dr. A.
C. Stojan, že Matice Svatoh. má dvacáté
jubileum. Není však zvykem je slaviti; te-
prve až r. 1920, kdy bude Matice trvati 25
let, se musí její jubileum oslaviti a její čin-
nost přehlédnouti. Bohužel, nikdo si r. 1920
na jubileum nevzpomněl, ba jednatel sám
ani na valné hromadě toho roku nebyl; za-
hájl ji, ale hned odjel do Valašského Me-
ziříčí světit Lidový dům. Chci to nyní tě-
mto řádky vynahraditi.

Připomeňme si napřed zkrátka, jak po-
vstala Matice. Když P. Cibulka pořádal
slavnosti na Sv. Hostýně, k nimž mnoho
poutníků připutovalo, nařídilo holešovské
hejtmanství bystřickému panství, aby rozší-
řilo hostinec. Panství odevzdalo záležitost
P. Cibulkovi, aby se o to sám postaral. Co
měl P. Cibulka dělati, kam se obrátiti, aby
sehnal potřebné peníze? Kam jinam, leč k
tomu, jenž již dříve peníze pro Sv. Hostýn
sbíral, aby tu mohla býti zřízena duchovní
správa: za Vyškov do Dražovic k vd. fa-
ráři Ant. C. Stojanovi.

Tento mu 16. prosince 1894. odpověděl:
Děkuji srdečně za milý dopis. Tu třeba něco
zcela pevného a ustáleného, tu třeba dle
mého obnoviti bývalé Družstvo Svatoho-
stýnské, a dáti mu úplnou, zákonnitou for-
mu před církví a před státem. My právě
podobné Družstvo pro Vyškov tvoříme, po-
dalí jsme právě ku vládě stanovy. Stanovy

tyto jsou velmi obezřetně sestavené. Na zá-
kladě takových stanov sestavíme stanovy
pro Sv. Hostýn a podáme je ku schválení
jak nejdp. k. arcib. Ordinariátu tak i vládě.
Pak budeme oprávněni ku všemu a právo
platně můžeme vše uzavírat. První § těchto
stanov mohli byste sami formulovati. »Druž-
stvo Svatoh. klade sobě za účel.... při-
hlížeje ku platným při tom předpisům.
Toto je ze stanov apoštolátních a dobře
bude to přidati, aby předem se předešlo
že Družstvo by snad chtělo zasáhnouti do
práv Vašich, neb farářových, a nejdp. arcib.
biskupa.

Sestavíme takové stanovy s vdp. Dr.
Schneidrem a Vám je předložíme. Než ať
stanovy budou potvrzeny, potrvá asi ¼ ro-
ku. Tak dlouho nemůžeme čekat. Já tedy
již nyní vyzvu obětavé kněze, aby zapůjčili
po 50 zl. neb po 100 zl. na rozšíření ho-
stince a úpravu ambítů. Několik jich mám
jistých. Nebojte se, já to seženu najisto; do
15. ledna podám zprávu, do té doby ho-
dlám úpisy míti.

Panu baronovi můžete říci, že Družstvo
podá stanovy. Než, ale jedná se o zabez-
pečení, a tu nás nemálo poplašil hodný
právník, jehož se tázal vdp. Dr. Schneider.
Tyž pravil, že jak Váš hospic není v de-
skách a nový požadavek též jak tam ne-
bude, že vše při prodeji »sakumpakum« se
prodá a věřitelům vydá. Musí se to nějak
dobře upevniti, abychom nepřišli o peníze.
Všeliké podmínky udané, že Družstvo pro-
vede na své útraty stavbu, že bude brát
materiál od p. barona, jakož i ohledně ná-
mu, toť jsou podmínky, na které věrně rád
přistoupíme, jsou vhodné, vždyť všem nám
nebude se jednati o nic jiného, než o zve-
lebu Sv. Hostýna. Snad bude dobře, když
několik slov — kratince něco — napíšete
p. Dr. Schneiderovi, děk. v. Křižanovicích, p.
Slavkov, cč se jedná ví, jen požádejte o
spolupůsobení.»

Následující dopis zní takto: Pořád a po-
řád očekávám stanovy od p. Dr. Schneidra.
Tyto dny zde v našem kraji všude se zpo-
vídá po celých dnech, je tedy poněkud o-
mluven. Jakmile dostanu stanovy, hned je
pošlu Vám. Račte udati, kde budete. Druž-
stvo bude míti úplně zajištěný všechn ná-
klad, který požadovati bude hostinec. Kro-
mě toho, co pan baron dá. Je již zcela za-
bezpečeno a upsáno 6000 a stále docházejí
úpisy. Čekám, až sumárně udá p. Wittner,
jaký bude rozpočet, načež ihned více zná-
mým velebným pánům dopíšu. Z naší stra-
ny Družstva Svatoh. náklad zabezpečen na-
jisto, o tom ujistíte p. barona. Mezi upiso-
vateli jsou okoliční pp. děkani: Věrný z
Dřevčestic, Hynek ze Šeběchleb, Vaculík
z Hustopeče, Sláma z Přerova atd. 400 zl.
je v tom darovaných (které dle přání Vaše-
ho budou základem na zakoupení...)

(Pokračování přístě.)